

סֵפֶר
אֲשֶׁר בַּנַּחַל
חֵלֶק י'

וְהוּא קִבְּץ מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנַּחַל הַנוֹבֵעַ
מִקּוּר חֲכָמָה יִסְדָּתָם, עֲנִינִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים, עֲצוֹת יְקָרוֹת,
הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּעוּרָרוֹת לְהִתְקַרֵּב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל דְּרָגָה
וּדְרָגָה מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא, יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה.

* * *

בְּנוֵי וּמִיֶּסֶד עַל-פִּי דְבָרֵי
רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן
בוֹצֵינָא קַדִּישָׁא עֲלָאָה, אֲדוּנְנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ
רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ
הַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִים לִיָּה
רַבִּי נֵתָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וּמִשְׁלָב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים, וּמֵאֲמֵרֵי חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים מִגְּמָרָא וּמִדְּרָשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ

הוּבָא לְדַפּוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב
בְּנֵאֵל
עִיר בְּרֶסְלָב, בְּגָלִיל
שְׁנַת תשע"ו

ספר
אֲשֶׁר בַּנְחָל

ניתן להשיג
את הספר הקדוש הזה
ועוד שאר ספרים
"קרן הדפסה והפצה
חסידות ברסלב"
יבנאל

טל. 04-6708356
נייד. 054-2287882

הדפסה:
כתר הוצאה לאור בע"מ
טל. 02-6557822
ירושלים

גרפיקה ועימוד:
 יצחק ישראל יוקר
054-6554554

כריכה
הרב אברהם אוחיון

פְּתַח דְבָר

הִנֵּה חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", נִדְפְּסוּ כְּכֹר כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפָּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֵׁשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמַחִיִּים וּמְחֻזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֱלוֹ, וְכָל חַיּוֹתָם וְהַתְמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם, וַיְמָה גַם שְׂאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לֹקְחִים מִסְפָּרִים אֱלוֹ, כִּי הַסְפָּרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרֵב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהִנֵּה סְפָרִים אֱלֹהֵי נִדְפְּסוּ עַד עֵתָה שְׁלֹא כְּסֹדֵר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כַּרְף מְעַרְבִים מִכְתָּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֵרִים הַרְבֵּה מִכְתָּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמָנוּ לְסֹדֵר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", מִהַמְּכַתֵּב הָרִאשׁוֹן שְׁנֹדֵפֵס עַד עֵתָה, דְּבַר הַמְּסַתֵּכֶם בְּיֹתֵר מֵעֲשָׂרִים אֶלֶף מִכְתָּבִים, וְסִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתָּבִים עַל-פִּי סֹדֵר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מִכְתָּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּינוּ אַחֲר־כֵּן מִכְתָּב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵינֵי הַדְּפוּס, וְכַמוֹ-כֵּן סִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתָּבִים בְּהַדְפָּסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִלְפִי, וְהַכְנִסְנוּ אֶת כָּל מַרְאֵי הַמְּקוֹמוֹת מִפְּסוּקֵי תנ"ך וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים ז"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׁמֵדְבַר עֲלֵיהֶם
בַּמִּכְתָּב.

וּלְאַחַר עֲמַל וַיִּגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מְדַפְּיִסִים עֵתָה אֶת הַכָּרֶךְ
הָעֲשִׂירִי, וּמְקוּיִם לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכָּרְכִים
כְּפִי סֵדֶר הַשָּׁנִים, כָּרֶךְ אַחַר כָּרֶךְ, וּבִלְבָנוּ תִקְוָה, שְׂכַל מִי
שִׁיקְרָא בְּזָה, יִהְנֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֱלוֹ
הֵם אוֹצֵר כְּלֵי חֲמֻדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרֶךְ חֲדָשָׁה בְּפִרוּשִׁים
נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְעַל מֵאמְרֵי חַז"ל הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא
וּמְדַרְשִׁים וּבִזְהַר הַקְּדוּשׁ וְכוּ', וְגִלּוּיִים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת
אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים בְּכַמָּה לְבוּשִׁים מְלַבּוֹשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר
אִפְלוּ הִירוּד וְהַנְּמֹךְ בְּיֹתֵר, יוֹכַל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ
הַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּאִפְן נִפְלֵא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׂכַּל עֲלִיוֹן
לְשַׂכַּל תַּחְתּוֹן, מַעֲיָלָא לְעֵלּוּל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֵה מִי שְׂרָגִיל בָּהֶם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבַּרֵךְ, אֵיךְ לְהַחְזִיק מְעַמָּד עַל כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהַתְמוּדָד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׁעוֹבֵרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזָה הָעוֹלָם מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרִי מִי שֵׁיתְמִיד בָּהֶם, וְאֲזוּ יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אִמְתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִבְלִים נִפְלוּ לִנּוּ
בִנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שְׁעָלָיו נֶאֱמַר עֵינַי לֹא רָאִתָּה
אֱלֻקִּים זְיוֹלְתֵיךְ יַעֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֲלָה שְׁלִמָּה, אֲמֵן וְאֲמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבוא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איך להתנהג – הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרבנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, כשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-פני עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר כהוא זה – דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לך על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשא אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל כשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל הצדיק והרב האמת, אז יכול לקבל ממנו עצות על כל דבר, הן לו והן לאחרים –

הקדמה

החפצים לשמע בקולו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), וגם יזכה לצאת משגעונו ומשטיותיו, שנדבקו בו על-ידי עוונותיו (עין שיחות-הר"ן, סימן סז), כי הצדיק הוא מלא עצות וחדושים נוראים ונפלאים מגדול ועד קטן, דרי מעלה ודרי מטה, ועל-פן עלינו רק להעתיק דברי הצדיק בפשוטם ולהלבישם בכלים מפלים שונים לכל השואלים אותנו דבר השם, ולבלי לומר ולהמציא סברות פרסיות וכו', כי כל אלו החולקים על הצדיק, למודם הוא ממותרות, אשר משם יוצא משפט מעקל, ולא די שאינם יכולים אפלו להנהיג את עצמן, מפל שכן שאינם יכולים להנהיג את אחרים וכו'.

ועל-פן העקר לשוב על פגם אמונת חכמים, וכשאחד שואל איזה דבר או איזו עצה בעבודת השם, העקר להשיב דברי הצדיק האמת, ועל-ידי שזה מקשה ושואל, וזה משיב ומתרחץ את השאלה, על-ידי-זה נעשה ספר שאלות ותשובות, ועל-ידי-זה יתחדשו הרבה ספרים לגלות ולפרסם את הרב האמת, שהוא שכל הכולל כל העולמות וכל הדרגות וכו'.

ואמר רבנו ז"ל: יש כמה ספרים עכשו וגם עתידים להיות עוד כמה ספרים, וכלם צריכים לעולם, ואסור ללעג עליהם, חס ושלום (עין לקוטי-הלכות, קדושין, הלכה ג), כי רק הספרים המדברים מחקירות צריכין להרחיקם כמטחוי קשת, ולבערם מביתו בבעור חמץ ושאר ויותר ויותר וכו', וראוי לגזור שלא להדפיסם עוד, כי שורפים נשמות הקוראים בהם וכו', אבל כל הספרים ההולכים בדרך התורה הקדושה, בדרך אבותינו, בדרך האמונה הקדושה, בודאי מצוה גדולה להדפיסם להרבות ספרים כחול הים, כי כל ספר שמדבר מעניני תורה הן בדרך פשט, או דרוש, או רמז, או סוד, או פרוש, או באור, או ספרי הפוסקים ושאלות ותשובות, או ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלים

הַקְדָּמָה

ז

בתורה ובמצוות, ובדאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה פשראים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפיהם באלו מצטערים על הראשונים, שכבר יש הרבה ספרים, ולמה להם עוד; ובאמת לא בדעת ידברו, כי "לכל זמן ועת לכל חפץ" (קהלת ג, א), כי מי יכריח אותם ללמוד זה הספר, ואם לא יהיה להם פנאי ללמוד זה הספר החדש, רק יבלו ימיהם בספרים שיש מכבר, מי ימחה בידם, ומה אכפת להם, שיש עוד ספרים בעולם, אולי יש בני-אדם שמסגל להם זה הספר דוקא, כמו שרואים בחוש, שיש בני-אדם שיש להם חיות מספר זה, ויש בני-אדם שמחיה אותם ספר אחר, וגם באדם אחד בעצמו יש שנויים בין הזמן, לפעמים מתעורר להשם יתברך על-ידי דבר זה שבספר זה, ולפעמים אינו יכול להתעורר כי אם על-ידי דברי תורה ומוסר שבספר אחר, וגם מי שנפשו חשקה בתורה, ומבלה ימיו עליה כראוי כי לכה נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר הוא חי על פני האדמה לעין ולהביט בספרים הרבה מאוד, כמו שראינו כמה גדולים, שהיו בקיאים בכמה ספרים הרבה מאוד, ולמה לא ללמד קל וחמר מהגוים, שלא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם בעסקי העולם הזה, שהוא הבל וריק, צל עובר, ואף-על-פי-כן יש להם הרבה ספרים באריכות גדולה מאוד, ובכל מדינה ומדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאוד בכל שנה וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד אנחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארץ ימינו בעולם הזה ובעולם הבא, לעולם שכלו ארץ וטוב לעולמי עד ולנצח נצחים?! והלא כמה תחבולות עושים וכמה ספרים לאלפים ולרבבות מחברים בשביל עסקי העולם הזה, קל וחמר בן בנו של קל וחמר כמה אלפי אלפים ורב רבי רבבות רבבות וכו' ספרים עד אין קץ, אנו צריכים לחבר ולהדפיס בשביל התכלית האחרונה לעולם הבא, פי אנו צריכים להכין לעצמנו צידה לדרפנו הרחוקה מאוד מאוד, וכבר נלכדו רבים מאוד מאוד

בתאוות העולם הזה ובהבלייו ובטעיותיו וכו', וכמה ספרים ותחבולות אין מספר אנו צריכים לחדש בכל יום, כדי למצא עצה ותחבולה להציל את נפשותינו ונפש בנינו ובנותינו והתלויים בנו להציל כלם מני שחת, ולהחיותם על פני האדמה בחיים נצחיים, לקרבם אל התורה ואל העבודה, וגם כי העולם אומרים בשם הבעל-שם-טוב הקדוש, כי תורת ה' תמימה, כי לא נגעו בה עדין.

נמצא, שכל הספרים הקדושים והנוראים שכבר נמצאים בעולם, עדין לא נגעו בעצם התורה, ועתה ראה והבן כמה ספרים צריכים עוד, עד שנתחיל לגע בתורה, מכל שכן וכל שכן לבוא לחדריה ולירד לעמקה, על-כן כל הספרים הקדושים שחברו עד הנה, עדין אינם חלק אחד מאלף מעמק רבוי הספרים שיתגלו עוד, בעת שיתגלו סתרי ורזי התורה האמתיים, על-כן צריכים להזהר לא ללעג ולבזות שום ספר ההולך על-פי דרך התורה הקדושה, על-פי הגמרא והמדרשים וספרי הזהר והאריז"ל, כי כלם צריכים לעולם, וגם כי יש כמה וכמה מדינות ועירות של ישראל, ובמקומות אלו מתפשטים אלו הספרים והם מחיין את עצמן בהם, ובמקומות אחרים מחיין את עצמן בספרים אחרים דיקא וכו'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלכדו בו וכו' וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, כאשר יראה הרואה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מפלים שונים, ובדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם

הקדמה

ט

פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כן וכך, וכן עשב אחר, שמשקלו כן וכך, וכן שוקלים מכמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרכבה, וזאת ההרכבה יש לה כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרכבה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו העשבים שנתערבו, ובזה הכח החדש של ההרכבה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחייב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקו בענה של שקר, אתה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — בשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבבות, אשר רבים נתפסו בזה ביודעים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-כן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, כאשר אמר רבנו ז"ל, למוהרנ"ת ז"ל: כשיגיע בכתיבתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, כי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשך, כי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, כי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאד מאד (עין

הקדמה

לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל, והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנשקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח).

על-פן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקנת כל בית ישראל, ותקות כל הדורות ותקות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדימה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמתו ונצחיו, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה ויזכה לגאולה שלמה, אמן פן יהי רצון!

אַשֶׁר בַּנְחַל

חֵלֶק י'

אַלֶּף קי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּשֵׁלַח ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אָהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי,
הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנְּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר הַכְּמָה, זְכוּתוֹ
יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

דִּיין בְּרִיף הָאֵב אֵיף שׁוֹיִן פּוֹן לֵאנָג דְּעֵר הַאֲלֵטֵן, אֹוֹן אֵיף הָאֵב
דִּיר צוֹרִיק גִּישִׁיקֵט אֵיין תְּשׁוּבָה יַעֲצֵט וּוִיִּס אֵיף נִישְׁט וּוֹאס אֵיבְעֵר
צו טְרַאכְטֵן וּוֹאס מֵיט דִּיר אֵיז, וּוִיִּל אֵיף הָאֵב שׁוֹיִן זֵייעֵר לֵאנָג
נִישְׁט גִּיהֶעֱרֵט פּוֹן דִּיר^א.

טֵייעֶרער בְּרוּדְעֵר, שְׁטאַרְק זֵיף זֵייעֵר יַעֲדֵעֵן טָאג מֵיט שְׁמֻחָה,
אֹוֹן בְּרוּף הַשֵּׁם, מִיר אֵיזֵן הָאֵבֵן זֵיף מֵיט וּוֹאס צו פֿרִיעֵן, שְׁבְרָאָנוּ

(א) מִכְתָּבָד לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי זֶה מִכְּבָר, וְשִׁלַּחְתִּי לָךְ תְּשׁוּבָה, עַכְשָׁו אֵינִי יוֹדֵעַ מֵה לְחַשֵּׁב —
מֵה עֵמֶד, כִּי כָּבֵר מִזְמַן לֹא שְׁמַעְתִּי מִמֶּךָ.

לְכַבֹּדוֹ וְהַבְדִּילֵנוּ מִן הַתּוֹעִים, וְנִתֵּן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת, אֹן בְּרוּךְ הַשֵּׁם, שְׁלֹא עָשָׂנוּ גּוֹי דִּי חַז"ל הַקְדוּשִׁים זָאגֵן אֹנְזוּ (שְׁבַת ל:): אֵין שְׂכִינָה שׁוֹרָה לֹא מִתּוֹךְ עֲצָבוֹת, אֲלֹא מִתּוֹךְ שְׂמִחָה שְׁלֵ מִצְוָה, אַז אֵין מְעַנְטֵשׁ אִיז זּוֹכֶה זִיךְ מְשַׁמַּח צוֹ וַיִּין מִיט דִּי הַיִּלְיָגַע מִצְוֹת, וְוֹאס עַר אִיז מְקַיֵּם יַעֲדֵעֵן טָאג צִיצִית אֹן תְּפִלִּין וְכוּ' וְכוּ', אִיז עַר זּוֹכֶה דָּאס דִּי שְׂכִינָה רוּהַט אוֹיף אִיהֶם.^ב

דִּי מְקַבְּלִים זָאגֵן, שְׂכִינָה דָּאס אִיז דִּי אַמוּנָה וְוֹאס ווערט אָן גַּערוּפֵן מְלָכוֹת דָּאס הַיִּסְט מִיר אִידן זַיִנְעֵן מְקַבְּל אוֹיף זִיךְ דַּעַם עַל מְלָכוֹת שְׁמִים מִיר גְּלוּבֵן אֵין בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים דָּאס דִּי גֵאנְצַע וועלט אִיז עֲצָם עֲצָמִיּוֹת אֲלֵקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ סִי דוּמָם, צוּמַח, חִי, מְדַבֵּר, אִיז אַלְטֵץ גֵּאטְלִיכְקֵיט וְוֹאס הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אִיז זִיךְ מְצַמְצָם אֵין דִּי זָאךְ, וְוֹאס דָּאס הַיִּסְט שְׂכִינָה עַר מֵאכֵט רוּעֵן וַיִּין גַּעטְלִיכְקֵיט אֵין יַעֲדֵעֵן זָאךְ קוּמַט אוֹיס דָּאס ווען אַ אִיד אִיז זִיךְ זּוֹכֶה מְשַׁמַּח וַיִּין מִיט דִּי מִצְוֹת וְוֹאס עַר אִיז מְקַיֵּם אִיז עַר מְשִׁיף אוֹיף זִיךְ אַמוּנָה וְוֹאס דָּאס אִיז דִּי שְׂכִינָה.^ג

דַּעַר הַיִּלְיָגַעַר רַבִּי בְּרַעַנְגֵט (לְקוּטֵי-מִוֵּה־ר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כד), ווען אַ אִיד טוּט דִּי מִצְוֹת בְּשְׂמִיחָה, קוּמַט עַר צוֹ הַתְּגַלּוֹת אֲלֵקוּת פּוֹן עֲצָם הָאֲצִילוֹת, וְוֹאס אִיז הַעֲכָעַר פּוֹן גַּפְשִׁין, רוּחִין וְנַשְׁמָתִין

(ב) אַחֵי הַקָּר! תַּתְּחַזֵּק בְּכָל יוֹם בְּמִדַּת הַשְּׂמִיחָה, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, לָנוּ הַיְהוּדִים יֵשׁ בְּמָה לְשִׂמְחָה, שְׁבָרָאנוּ לְכַבֹּדוֹ, וְהַבְדִּילֵנוּ מִן הַתּוֹעִים, וְנִתֵּן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, שְׁלֹא עָשָׂנוּ גּוֹי, חַז"ל הַקְדוּשִׁים אֹמְרִים לָנוּ (שְׁבַת ל:): אֵין הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה לֹא מִתּוֹךְ עֲצָבוֹת, אֲלֹא מִתּוֹךְ שְׂמִיחָה שְׁלֵ מִצְוָה, כְּשֶׁאָדָם זּוֹכֶה לְשִׂמְחָה אֵת עֲצָמוֹ עִם הַמִּצְוֹת הַקְדוּשׁוֹת שְׁהוּא מְקַיֵּם בְּכָל יוֹם — צִיצִית וְתְּפִלִּין וְכוּ' וְכוּ', אַז הוּא זּוֹכֶה שְׁהַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה עָלָיו.

(ג) הַמְקַבְּלִים אֹמְרִים, שְׁהַשְּׂכִינָה זֹהִי הָאֻמוּנָה הַנִּקְרֵאת מְלָכוֹת, דְּהַיְנוּ, אָנוּ בְּגֵי יִשְׂרָאֵל מְקַבְּלִים עַל עֲצָמָנוּ אֵת הָעַל מְלָכוֹת שְׁמִים, אָנוּ מְאֲמִינִים בְּבוֹרָא כָּל עוֹלָמִים, שְׁכָל הָעוֹלָם הוּא עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֲלֵקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ — דוּמָם, צוּמַח, חִי, מְדַבֵּר, הַכֵּל זֶה אֲלֵקוּת שְׁלֵ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂמִיחָה עֲצָמוֹ בְּדַבֵּר הַזֶּה, וְזֶה נִקְרָא 'שְׂכִינָה', שְׂמִיחָה שְׂכִינָה אֲלֵקוּתוֹ בְּכָל דְּבַר, נִמְצָא, כְּשֶׁאָדָם זּוֹכֶה לְשִׂמְחָה אֵת עֲצָמוֹ בְּמִצְוֹת שְׂמִיחָה, הַרִי הוּא מְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ אַמוּנָה, שְׁזוּהִי הַשְּׂכִינָה.

(עולמות בריאה, יצירה, עשייה)¹.

איבער דעם מיין טייערער חֵבֶר זעה זיך צו שטארקן מיט אלע כחות נאר פרייליך צו זיין און זינג זיך נגונים של שמחה, ווארום שמחה איז די גרעסטע מצנה (שם, חלק ב', סימן כד), און דורך מצנת השמחה וועט נתרחב ווערן דיין הארץ און מ'און דו וועסט קענען זיך אויס רעדן דאס גאנצע הארץ פאר השם יתברך ווי פאר איין אמת'ן גוטען פריינד².

מיין טייערער ידיד נאמן, זעה זיך צו געווינען גיין אין איין באזונדערן אָרט וואו קיינער איז נישט דארט און רעד זיך אויס דאס גאנץ הארץ פאר השם יתברך, און אלעס וואס גייט אויף דיר אדורעך זאלסטו איהם דער ציילען בתמימות ובפשיטות גמור, און אויב דו וועסט זיין אין דעם שטארק וועסטו תמיד נישט זיין אליין דען השם יתברך וועט זיין מיט דיר³.

הדורש שלומך...

דא שיק איך דיר איין ספר "אשר בנחל", וואס איז יעצט אן געקומען פון ארץ ישראל. איך בעט דיר זעה מיר צו שרייבן גלייך א בריף א פאר שורות וואס מאכסטו, דו וועסט מיר פשוט מתינה

(ד) רבנו הקדוש מביא, שכשיהודי מקיים מצוות בשמחה, הוא בא אל התגלות אלקות של עצם האצילות, שהיא גבוהה למעלה מנפשו, רוחין ונשמתין.
 (ה) על-כן, חברי הקר, ראה להתחזק בכל הכחות רק להיות בשמחה, ותשיר נגונים של שמחה, כי שמחה היא המצנה הגדולה ביותר, ועל-ידי מצנת השמחה יתרחב לבך ומתך, ותוכל לפרש שיחתך אליו יתברך כמו לפגי חבר טוב אמת.
 (ו) ידידי הנאמן והיקר, ראה להרגיל את עצמך לילך למקום מיוחד שאין שם אף אחד, ושם תדבר ותוציא את כל לבך אל השם יתברך, וכל מה שעובר עליך הכל תספר לו בתמימות ובפשיטות גמורה, ואם תהיה חזק בזה, לא תהיה אף פעם לבד, הקדוש-ברוך-הוא יהיה אתך.

זיין ווייל נפשי קשורה בנפשך¹.

א' קיא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בשלח ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל הבחור ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות השעור שאתם רוצים בישיבה, הנה זה לי שמונה שנים רצופות, שאני אומר שעור בכל ליל רביעי בבית-המדרש חסידי ברסלב בבורו-פארק, ותהלה לאל, מתרבים השומעים מדי שבוע, ויש כבר בלי עין הרע יותר משמונים משתתפים בשעור, ולכן קשה לי לעשות עוד שעור, ובפרט כי הזמן אינו בנדי, כי שעה אחת אני לומד ברבים בליל רביעי, וכל השבוע אני עסוק הן בשעורי תורה שלי על-פי סדר-הדרך-הלמוד, והן בעניני הדפסה והפצה, שזה לוקח לי רב הזמן. ועל כלם שבני הנעורים רבים מסבבים אותי, וצובאים על פתח ביתי, ולכן חבל לי על הזמן היקר, וממש אין לי רגע פנוי מרב טרדותי, ולכן ההכרח לי לומר לכם, שזה דבר בלתי אפשרי, ועל-כן איני עושה אם אתם יכולים לבוא בליל רביעי, ובזכות הרבים יש, תהלה לאל, דבורים יפים, כי הקדוש-ברוך-הוא מזמין דבורי אמת. וכבר ידוע לנו שפעם דבר מוהרנ"ת ז"ל עם אנשי שלומנו דבורים נוראים ונפלאים מאוד מאוד, והתלהבו מאוד מאוד אנשי שלומנו היקרים, ונמשך לכם אליו יתברך, ענה ואמר מוהרנ"ת ז"ל: איך באו אלינו דבורים כאלו? אין זה אלא על כל בני עשרה שכונתא שריא" (סנהדרין לט.), ועל-כן במקום השכינה, שם יש

ז) כאן אני שולח לך ספר "אשר בנחל" שהגיע עכשו מארץ ישראל, אני מבקש ממך מאד, ראה לכתב לי מיד מכתב כמה שורות — מה אתה עושה וכו', ופשוט תחיה אותי, כי נפשי קשורה בנפשך.

ח) על כל עשרה השכינה שורה.

דְּבוּרִים בְּאֵלוֹ (עֵין גַּם בְּחַי־מוֹהַר"ן, סִימָן שִׁכְג), וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ הַטּוֹב...

א' קיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר בְּשִׁלַח ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַבְּחוּר הַרוֹצֵה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכוּן קִבְּלֹתִי.

רַק חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת, וְזָכֹר הֵיטֵב דְּבָרֵי
רַבְּנוּ ז"ל, שְׁאַמֵּר (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קִנב), שְׁלֹפְעָמִים מְנִיחִים
יֵרָא שָׁמַיִם עַל הַפֶּתַח, שְׁלֵא יִנִּיחַ לְהַכְנִס וְכוּ', עֵין שָׁם; וְעַל־כֵּן אֵין
עָלֶיךָ לְהִתְפַּעֵל כָּלֵל מֵאַף אַחֵר.

הָאָמֶת הִיא אִם הָיוּ הָעוֹלָם מִכִּירִים מְקָרוֹב דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְהָיוּ
שׁוֹתִיִּם רַק מִימֵיו, אֲזֵי הָיוּ מִתְבַּטְּלוֹת כָּל הַמְּנִיעוֹת, אִךְ בְּעוֹנוֹתֵינוּ
הַרְבִּיבִים, מֵאֲזֵי שֶׁצָּעַק הַסֵּמ"ך־מ"ם יִמַח שְׁמוֹ, שְׁאֵם הַנְּשָׁמָה הַזֶּה תִּרְדֵּי,
אֵין לִי כָּבֹד מִזֶּה לַעֲשׂוֹת וְכוּ' (עֵין סְפִירוֹת־מַעֲשִׂיּוֹת מִהַזְּכוּב וְעַכְבִּישׁ, מַעֲשֵׂה
ז'), מֵאֲזֵי הַהִכָּרַח לְסַבֵּל וַיַּעֲבֹר מִזֶּה שֶׁיַּעֲבֹר, וְכֹל מְקָרֵב חֲדָשׁ צָרִיךְ
לַעֲבֹר אֶת הַשְּׁבַע מִימּוֹת "עֵס דַּאֲרַךְ דּוֹרַךְ גִּיִּין אוּיַף אֵיהֶם דִּי זִיבְעֵן
וּוּאֶסְעֵרְן" (עֵין סְפִירוֹת־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה יב, מִהַבְּעֵרְגִיר וְהַעֲנִי), וְתֵאמֵר לִי,
שְׁדָבֵר זֶה עָבֵר עָלַי וַיּוֹתֵר מִזֶּה, אִךְ לֹא הִטְעִיתִי עֲצָמִי, וְעַל־כֵּן
נִשְׁאַרְתִּי, וְחִבֵּל מְאֹד מְאֹד שֶׁיִּהְיֶה שָׁם רַע כָּל־כָּף עַל דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל,
וְאֵנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁעוֹד אֲזַכֶּה פַּעַם לְהוֹרִיד אֶת הַשֵּׁם
רַע הַזֶּה, וְאֲגַלֶּה אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, בְּכַחֲנִיַת שְׁמֵן זֵית זָךְ,
כְּלֵי שְׁמֵרִים כָּלֵל, לְמַעַן יִדְעוּ שְׁעֵצִים "בְּרִסְלָב" הִיא קִדְשׁ הַקִּדְשִׁים,

ט) צָרִיךְ לַעֲבֹר עָלָיו כָּל הַשְּׁבַע מִימּוֹת.

טז אֲשֶׁר א' קיג בְּנַחֵל

וְיָכוֹל לְקַרֵּב אֶת כָּלֵל נְשָׂמוֹת יִשְׂרָאֵל אֲלֵיו יִתְבַּרְךָ, אַךְ בְּשִׁבִיל
הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן מִסְתּוֹכְבִּים שֶׁם כָּל מִינֵי טְפוּסִים מְפַקְּפְקִים וְכוּ',
מִשְׁגָּעִים וּמְטָרְפִים וְכוּ', שֶׁבְּאַמַּת אֵין לָהֶם שְׂיָכוּת כָּלֵל עִם רַבְּנוּ ז"ל
וְאֲנָשָׁיו הָאֲמַתִּיִּים.

אַקְנֶה לְהַתְּוַעַד עִמָּךְ יְחַד, וְאִזּוּ נְדַבֵּר מִכָּל זֶה בְּאַרְיֻכוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד מְאֹד...

א' קיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּשִׁלַּח ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֻצָּח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מָה אָמַר לָךְ, רְאוּי לָנוּ לְשִׁמְחַת מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ עַל נֵעַם חֲלֻקְנוּ
עַל אֲשֶׁר בְּנַחֵל שֶׁם חֲלֻקְנוּ וְגוֹרְלָנוּ, וּמָה הֵיִינוּ עוֹשִׂים בְּלֵי רַבְּנוּ ז"ל.
חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנִעְיָמִים — אֲשֶׁרִינוּ!

רְאֵה לַעֲשׂוֹת תַּעֲמוּלָה חֲזָקָה בְּאִפְּן שֶׁתִּתְּפָרֵס דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל
בְּעִירָךְ, אֵל תִּתְּבִישׁ מֵאִף אֶחָד, אֲדַרְבָּה זֶה כָּל שְׂמִחַתְנוּ, שְׂאֲנוּ
שְׂמֵשִׁים אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְאֲנוּ זוֹכִים לְפָרְסָמוֹ בְּעוֹלָם, וּמַעוּדֵי אֲנִי
תָּמָה עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, שֶׁכָּל־כָּף מִתְּבִישִׁים בַּחוּץ עִם
רַבְּנוּ ז"ל, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׂמִפְחָדִים וּמִתְּבִישִׁים לְצֵאת בְּרִישׁ גְּלִי וְכוּ',
מֵאִזּוּ שְׁזִכִּיתִי לְהַתְּקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, בּוֹעֵר בְּלִבִּי אוֹרוֹ הַקְּדוֹשׁ, וְאֲנִי
רוֹצֵה וְחַפֵּץ וּמִשְׁתּוֹקֵק לְהֵאִיר אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ עִם אוֹרוֹ, הֵן אֲמַת
שֵׁישׁ עֲלֵי מַחְלָקַת וְכוּ', אַךְ אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁכָּל אֵלוֹ הַחוֹלְקִים עָלַי הֵם
שְׁלִיחֵי הַסֵּמ"ךְ־מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ, שְׁרוּצִים רַק לְהַעֲלִים וּלְכַסּוֹת
וּלְהַסְתִּיר אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל, אֲבָל כְּבָר לֹא יוֹעִיל לָהֶם, כָּל עוֹד נִפְשֵׁי

באפי אַפּרֶסם אַת רבנו ו"ל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, אַף שָׁנָה נִרְאָה כְּדַמְיוֹן עֲכָשׁוּ, אֲבָל בְּעוֹד כַּמָּה שָׁנִים תִּתְּוֹדַע אִם הֵייתִי צוֹדֵק.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' קיד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּשִׁלְחַ הַיְתַשְׁלִ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֲי, הַאֲבִירֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר הַכְּמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָ נִצְחִים.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד לְרֵאוֹת תְּשׁוּקַת לְבָבְךָ אֶל הַתְּכָלִית הַנִּצְחִית. וּמָה שֶׁאַתָּה מְבַקֵּשׁ שְׁאַכְתָּב לְךָ הַתְּחִזְקוֹת, אֵינִי יוֹדֵעַ לְמָה אֵין אַתָּה קוֹבֵעַ אֶת עֲצָמְךָ בְּקִבְיֵעוֹת עֲצוּמָה לְלַמֵּד כְּסִדְרָן "לְקוּטִי־הֶלְכוֹת", וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָע לְנַפְשְׁךָ, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לַהֲתַחֲזָקוֹת שְׁלִי, אֲשֶׁר גַּם־כֵּן נִלְקַחַת מִשֵּׁם.

אַהוּבֵי, אַחֵי הַיָּקָר! הָעֵקֶר מַה שְּׁעוֹבֵר עַל אָדָם מַה שְּׁעוֹבֵר, הוּא כְּפִי הַיִּשׁוֹת שְׁיִשׁ בּוֹ, וְרוֹצֵה אֵיזָה רְצוֹן שְׁאֵינִי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׁנֵהוּ פָּגָם שֶׁל "אַנָּא אֶמְלֹךְ" (עֵין לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פב), וְאִז הוֹלֵךְ לוֹ שְׁלֹא כְּסִדְרָן, וְלִבּוֹ כּוֹאֵב לוֹ, בְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה א, ה): "כָּל רֹאשׁ לְחָלִי וְכָל לֵבָב דָּוִי", עַל־יָדֵי שְׁרוּצָה לְהִיּוֹת רֹאשׁ וּלְהִשְׁתַּרֵּר עַל זוּלָתוֹ, עַל־יָדֵי־זֶה עוֹבֵר עָלָיו מַה שְּׁעוֹבֵר, כִּי כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְבוֹא אֶל הַתְּכָלִית הָאֵמֶת, וְלִבְטֹל רְצוֹנוֹ לְגַמְרֵי אֶל רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא יִהְיֶה לוֹ רְצוֹן אַחֵר מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, אִז הוֹלֵךְ לוֹ הַכֹּל כְּסִדְרָן, וְהוּא תָּמִיד בְּשִׁלּוֹם עִם הַכֹּל, וְשׁוֹם דְּבָר וְשׁוֹם בְּרִיָּה לֹא יְכוּלָה לְהַפְּיִלוֹ, מֵאַחֵר שֶׁמְבַטֵּל עֲצָמוֹ תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמֵאִירָה עָלָיו הָאֵרֶת הַרְצוֹן. וְזֶהוּ הַתְּכָלִית וְהַסּוֹף שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְהִגִּיעַ אֵלָיו בְּזֶה הָעוֹלָם, שְׁלֹא יִרְצֶה רְצוֹן אַחֵר רַק רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִז תָּמִיד יִהְיֶה בְּיָשׁוּב הַדַּעַת, וְיִתְעַנֵּג מִזֵּיו נַעַם עֶרְבוֹת שְׁכִינַת עֵזוֹ יִתְבָּרַךְ הַמֵּאִירָה בְּכָל הָאָרֶץ, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (יִחְזַקְאֵל מַג, ב): "וְהָאָרֶץ הָאִירָה מִכְּבֹדוֹ" וְגו'. וְאָמְרוּ חו"ל

(ירושלמי פאה א): רצונו של אדם זה כבודו. וכשאדם מתרצה ומסתפק ברצון השם יתברך רק כמו שהוא יתברך רוצה, אזי ממליך מלכותיה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קעז), שממשיך על עצמו מלכותו יתברך, ויכול לזכות על-ידי-זה למדרגות גדולות בעבודת השם יתברך והשגות נוראות, כי מאחר שהוא בטל ומבטל באורו האין סוף ברוך הוא, יודע ומאמין שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ואין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא (יומא לח.), ואפלו ריש גרגיתא מן שמיא מנו ליה (ברכות נח.), ודומם ושותק למחרפהו, כי יודע שהוא שליח הבורא יתברך או לנקות מעוונותיו וכו', או להמתיק ממנו הדינים וכו', ועל-ידי-זה משרה עליו כבודו יתברך, כבוד אלקי (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ו'), אבל כשרוצה האדם איזה רצון אחר חוץ מרצון השם יתברך, על-ידי-זה נעשית מלכות אחרים עליו, ועובר עליו מה שעובר, מאחר שנפל תחת איזו מלכות. וכפי הרצון האחר בן נעשית איזו מלכות לאחרים עליו, וכמו-כן הוא נופל בקטנות וחלישות הדעת, בקנאה ובשנאה, מאחר שיש עליו מלכות של אחרים, ומבלבל עצמו מאחרים וכו'. אבל עקר הגאולה היא לבטל רצונו לרצונו יתברך, כי צריך האדם לבטל רצונו לגמרי נגד רצון השם יתברך, שלא יהיה לו שום רצון אחר, רק כמו שהשם יתברך רוצה, הן שיהיה לו מומן ובנים, הן לאו, חס ושלום, והן כל שאר רצונות, לא ירצה שום רצון אחר, רק כמו שרוצה השם יתברך, ועל-ידי-זה תגדל ויתקדש שמה רבא בכלא עלמין, ומה גם שיזכה על-ידי-זה להמשיך על עצמו כל מיני ישועות והרחבות. כי על ידי שזוכים לבטל כל רצונותיו אליו יתברך, על-ידי-זה מבטל כל מיני צל וכסויים שבינו לבין קונו יתברך, ואז נשפעים עליו כל מיני שפע, בני, חיי ומזוני (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קעב). העקר תלוי בזה שאדם זוכה לבטל עצמו אליו יתברך, ולא ירצה רצון אחר רק רצונו יתברך, ואז יהיה נשפע עליו שפע נעם ערבות אורו יתברך. וזהו שאיתא בספרים הקדושים: "רצון" אותיות "צנור", כי על-ידי

אֲשֶׁר א' קטו בַּנְחַל יט

שֶׁמִבְטֵל רְצוֹנוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה בְּעֶצְמוֹ נַעֲשֶׂה לוֹ צְנוּר נָקִי וְטוֹב, וְיִמְשְׁכוּ עָלָיו כָּל מִינֵי הַשְּׁפָעוֹת שְׁצָרִיף וְכוּ'. וְהַעֲקֹר שְׂיִהְיֶה, אֲהוּבִי, אָחִי, בְּלֵב אֵמֶת, בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה [וְעֵינַי בְּקַהְלוֹת יַעֲקֹב, אוֹת רְצוֹן], שְׁזֶה מְרַמֵּז עַל הַיְסוּד, שֶׁעַל יְדֵה נִשְׁפָּעוֹת כָּל הַשְּׁפָעוֹת וְכוּ"ל, עַל-יְדֵי תַקְוָה הַרְצוֹן אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִבְטֵל רְצוֹנוֹ אֶל רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה יִשְׁפָּעוּ עָלָיו כָּל מִינֵי הַשְּׁפָעוֹת שֶׁרַק צָרִיף]. וְעֵינַי בְּמַדְרֵשׁ תַּנְחוּמָא, פְּרַשְׁתַּת הָאֲזִינוּ: בְּזִמְנָא שְׂיִשְׁרָאֵל עוֹשֵׂינַי רְצוֹנוֹ שֶׁל מְקוֹם, נֶאֱמַר בָּהֶם (דְּבָרִים כח, יב): "יִפְתַּח ה' לָךְ אֶת אוֹצְרוֹ הַטוֹב וְכוּ', עֵינַי שָׁם.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר מִהַמְּנִיעָה שְׁנֵתְהוּתָה עֲכָשׁוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

א' קטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר יִתְרוֹ ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ...
נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזֵּק עֶצְמְךָ בְּאִמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבִפְרָטִיּוֹת שְׁבִפְרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, שְׂאֲצֵל הָעוֹלָם אִמוּנָה הוּא דְבָר קָטָן, אֲבָל אֲצִלֵי הָעֵקֶר הוּא אִמוּנָה, וְהוּא דְבָר גְּדוֹל, וְלִכֵּן לְדַעְתִּי עֲכָשׁוּ צָרִיף לְהַכְנִיס עֶצְמוֹ בְּיוֹתֵר בְּמַדַּת הָאִמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדֵעַ אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן לֹא נַעֲשֶׂה מִעֶצְמוֹ וְכָל הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִין, חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין שְׂאָדָם סוּבֵל, הַכֹּל בְּחֻשְׁבוֹן צָדֵק, וְאֵין עֲצָה אַחֲרַת רַק לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלָדָם וְלִשְׁתַּק, כְּמוֹ שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, שְׁזֶה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה — לְשִׁמְעַע בְּזִיוְנוֹ וְלָדָם וְלִשְׁתַּק (עֵינַי לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ו'), עֵקֶר

הַתְּשׁוּבָה לְחֹזֵר אֶל הַמְּקוֹם שֶׁלְקַח מִשָּׁם, וְהִיא חֻכְמָה, בְּסוּד: זְרָקָא דְאַזְדְרִיקַת לְאַתֵּר דְאַתְנַטְלַת מִתְּמָן וּמֵאֵן הֵהוּא אַתֵּר חֻכְמָה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לז), וַיֵּשׁ לֹמֵר, כִּי הָעֵקֶר לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא כ"ח מ"ה, הֵינּוּ לְבַטֵּל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִידַע אֲשֶׁר בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת, וְכַחֲמֵי מַה נִּגְדוּ (עֵין שָׁם, חֵלֶק ב', סִימָן פכ), וְזֶה עֵקֶר הַחֻכְמָה לִידַע שְׁצָרִיכִים לְשִׁתָּק, כִּי לֹא בְּכָל פַּעַם צָרִיכִים לְהִשְׁיב, יֵשׁ מְצָבִים שְׁאֵדָם צָרִיךְ לְשִׁתָּק וְלְהַבְלִיג עַל כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְזֶה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה הָאֲמִתִּית; אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַגִּיעַ לְכָל זֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

הִזֵּה טוֹב שְׁנִתְרָאָה פָּנִים אֶל פָּנִים וּנְדַבֵּר יַחַד.

א' קטז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר יִתְרוֹ כ"ט דְּשׁוּבְכֵי"ם ה'תשל"ד.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֲי, הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנְּחָל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, אֹר הָאוֹרוֹת הַיּוֹצֵא מְשַׁלֵּשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעֵתִיק וְכו' ... גְּרוּ יָאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה.

מִכְתָּבְךָ הַיְקָר עִם הַמְּעוֹת, סְכוּם הַגּוֹן לְהַדְפָּסָה, לְנִכּוֹן קַבְלָתִי זֶה יוֹתֵר מְשֻׁבָּע, וְגַם כָּבֵר הַתְּחִלָּתִי לְכַתֵּב לָךְ, אַךְ מֵרַב טְרוּדוֹתִי, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, הוּא עֲצָרְנִי עַד עַכְשָׁו, וְגַם עֵתָה לֹא אוֹכֵל לְהַאַרִיךְ לָךְ, כִּי אֲנִי כּוֹתֵב זֹאת בְּדֶרֶךְ.

מַה אֲמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר, כְּדָאֵי וְכְדָאֵי לְבָלוֹת בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד בְּשִׁבִיל זְכוּת הַרְבִּים, כִּי זַכָּאָה מֵאֵן דְּאַחִיד בְּיָדָא דְחֵיבֵיבְיָא'

(1) אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאוֹחֵז בְּיַד הַחוּטָא.

אֲשֶׁר א' קטז בְּנַחֵל כא

(זהר פְּרִשְׁת תְּרוּמָה קכב:), וּמִחֲזִירִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַד שְׁגַם הֵם פּוֹתְחִים אֶת פִּיהֶם וּמִדְּבָרִים עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְקוֹבְעִים לְעֲצָמָם שְׁעוּרִים קְבוּעִים בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, שְׁלַחַן עֲרוּךְ וְסִפְרֵי רַבְּנּוּ ו"ל. וְהִנֵּה מִי שְׂאִינוּ יָכוֹל לְעֶסֶק בְּזֶה, עַל-כָּל-פָּנִים יִשְׁתַּדֵּל לְאַסֵּף מְעוֹת לְהִדְפֹּסֵת תּוֹרַת הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, אֲשֶׁר הִהְכַרְתָּ עִכְשָׁו לְהִתְחִיל מִחֲדָשׁ לְהִדְפִּיס סִפְרִים חֲדָשִׁים, אִוְרוֹת חֲדָשִׁים, הַמִּיֻּסְדִּים וּבְנוּיִים עַל יְסוֹד סִפְרֵי רַבְּנּוּ ו"ל, וְנִסְדְּרוּ בְּסֵדֶר הַגּוֹן, עַד שֶׁכָּל מִי שִׁיִּסְתַּכֵּל בָּהֶם בְּעֵין אֵמֶת וּבְעֵין תְּמִימָה, יִתְעוֹרֵר גַּם-כֵּן לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ מִמְּקוֹמוֹ שֶׁהוּא מְנַח שָׁם וְכו'.

אֶהוּבִי, אַחִי, חֲמֻדַּת לְבָבִי! אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקְנוּ, שְׂזַכִּינוּ לְהִתְנַדֵּעַ מִרַבֵּי אֵמֶת כְּזֶה, הַמְעוֹרֵר וּמִחֲזִיק אוֹתָנוּ, וְרֵאוּי לָנוּ לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם עַל נַעַם חֲלָקְנוּ, שְׂזַכִּינוּ בְּזִכְיוֹת חֲנָם לְהִתְנַדֵּעַ מֵרֵאשׁ הַצַּדִּיקִים, אֲשֶׁר הִבְטִיחַ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד הַרוֹצֶה לִילֵךְ בְּדַרְכּוֹ שְׁסָלֵל בְּעֵקֶבּוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהִבְיָאוּ אֶל תְּכֵלִיתוֹ הַנִּצְחִית, לְמַה שְׂצָרִיף לְהַגִּיעַ בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי לֹא יִשְׁקֹט הָאִישׁ כִּי אִם כְּלָה הַדְּבָר הַיּוֹם (רוֹת ג, יח).

וְהַעֲקֵר שְׂצָרִיכִים תְּמִיד לְבַקֵּשׁ:

אֲנִי יְהוָה, הָאֵר בִּי אוֹר צַדִּיקִיף הָאֵמֶתִיִּים, בְּאִפֵּן שְׂאוּכַל לְשׁוֹב עַל יָדָם אֵלֶיךָ יִתְבָּרַךְ. וְזַכֵּנִי לְהִתְמַיֵּד בְּאוֹר תּוֹרָתָם שֶׁהִנִּיחוּ בְּרַכָּה בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאֲזַכֶּה לְהִתְפַּשֵּׁם בְּרִיחַ הַטּוֹב שְׁבָהֶם, עַד שְׂאֲזַכֶּה לְהַחֲיוֹת אֶת נְשַׁמְתֵי הָעֵיפָה וְהַצְּמָאָה וְהַרְעֵבָה, עַד שִׁיתְהַפֵּף כָּל רְצוֹנֵי וְתִשׁוּקָתִי אֵלֶיךָ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא אֲרַצֶּה וְלֹא אֲשִׁתּוֹקֵק אֶל שׁוֹם דְּבָר כִּי אִם אֵלֶיךָ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, עַד שְׂאֲזַכֶּה לְהַפֵּף אֶת כָּל מַה שְׂעוֹבֵר עָלַי לְשִׁשׁוֹן וּלְשִׁמְחָה, וְאֲזַכֶּה לְרֵאוֹת וּלְהַבִּין שֶׁכָּל מְאוֹרְעוֹתֵי הֵם לְטוֹבָתִי, וְאֵיךְ שֶׁכָּל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם גְּנוּז אֶלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם רְצוֹנֵךְ יִתְבָּרַךְ. וְזַכֵּנִי לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, עַד שִׁתְּפַשֵּׁט הַשְּׂמִחָה בְּרַגְלֵי, וְאֲזַכֶּה לְרַקֵּד מִרַב שִׁמְחָה וְחִדְוָה עַל נַעַם חֲלָקֵי שְׂזַכִּיתִי לְהַבְרָא מְזַרַע יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ, וְאֲזַכֶּה לְמַצֵּא הַטּוֹב שִׁישׁ

בי, עד שְׁבִרְבוּי הַטּוֹב שֶׁתּוֹפְנִי לַחֲטָף בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, אֲזַכֶּה לְבַעַר
 וּלְבַטֵּל וְלִשְׂרֹף אֶת כָּל הָרַע שֶׁנִּכְנָס בִּי עַל-יְדֵי עוֹוֹנוֹתַי הַרְבִּים,
 שֶׁחֲטָאתִי, עֲוִיתִי וּפָשַׁעְתִּי לִפְנֵיךָ עַד עַכְשָׁיו. אֲנִי יְהוָה, זַכְנִי לְהַרְגִיל
 עֲצָמִי לְהַסְתַּפֵּל בְּכָל דְּבַר בְּשֶׁכֶל וּבַחֲיֹת אֱלֹקוֹת שִׁישׁ בְּכָל דְּבַר, בְּאִפְּן
 שֶׁאֲזַכֶּה לְהַפְלִל בָּךְ מִכָּל דְּבַר מַפְרָטִי הַבְּרִיאָה וְשׁוֹם דְּבַר כָּבֵד לֹא
 יוּכַל לְהַפְלִילְנִי וּלְהַרְחִיקְנִי מִמֶּךָ, כִּי מִכָּל מָה שִׁיעִיבֹר עָלַי, אֲזַכֶּה לְבָרַח
 תָּמִיד אֵלֶיךָ, וּלְסַפֵּר לִפְנֵיךָ בַתְּמִימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְעַל-יְדֵי
 הַשִּׁיחָה וְהַתְּפִלָּה שֶׁאֲזַכֶּה לְשִׁיחַ וּלְהַתְּפַלֵּל לִפְנֵיךָ בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת
 וּבְכָל שָׁעָה, יִתְפַּשְׁטוּ כָּל הַעֲקָמוּמִיּוֹת וְהַקְּשִׁיּוֹת שִׁישׁ בְּלִבִּי, עַד שֶׁלֹּא
 תִּעֲלֶה עַל לִבִּי כָּבֵד שׁוֹם קִשְׂיָה עָלֶיךָ יִתְבַּרְךָ וְעַל צַדִּיקֶיךָ וְעַל עַמֶּךָ
 יִשְׂרָאֵל, וְאֲזַכֶּה לְהַסְתַּפֵּל עַל כָּל־מִטְבֵּי עֵינַי, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּמְשִׁיךְ עָלַי
 וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל בְּרַכּוֹת וַיְשׁוּעוֹת, רַפּוּאוֹת וְהַרְחַבּוֹת, וַיִּמְתְּקוּ כָּל
 הַדֵּינִים מֵעָלַי וּמֵעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ וּמִכָּל הָעוֹלָמוֹת, וְתִתְגַּלֶּה
 וְתִתְפַּשֵּׁט וְתִתְפָּרֵס אֱלֹהוֹתֶךָ יִתְבַּרְךָ לְכָל בְּאֵי עוֹלָם, וְהוֹפַע בְּהַדָּר
 גָּאוֹן עֲזָךְ עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל אֶרֶץְךָ, וַיִּדַע כָּל פֶּעוּל כִּי אַתָּה פִּעֲלָתוֹ
 וַיִּבִין כָּל יְצוּר כִּי אַתָּה יְצַרְתּוֹ, וַיֹּאמֶר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ יְהוָה
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִלֶּךָ וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, אָמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן.

אחי היקר! זו צריכה להיות כל מגמת האיש הישראלי,
 שתתגלה ונתפרסם אלקותו יתברך בכל העולם, כי הוא יתברך
 נתאנה שמהיה לו דירה בתחתונים (תנחומא בחקתי ג), שגם גושי עפר
 וקרוצי חמר פמונו היום, נזכה להפירו מתקף חשכותנו ודחקותנו
 וכו', ונזכה לדבר עמו יתברך בלשון שאנו רגילים בה באשר ידבר
 איש עם רעהו בתמימות ובפשטות גמורה. ועקר היהדות היא
 פשיטות גמורה. ושמעתי מאחד מאנשי שלומנו, נואס מער
 פשוטער אלץ בעסער איז דאס, ודברי פי חכם חזן; כי עקר ירידת
 ונפילת האדם הן החכמות, פי החכמות מפילות את האדם (עין
 לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מד), וזה כלל גדול ויסוד ועקר בעבודת

(כ) מה שיותר פשוט, זה יותר טוב.

הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, לְהִיּוֹת תָּם וְיָשָׁר, וְלַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ בְּתַמִּימוֹת
 בְּלִי שׁוֹם חֲכָמוֹת וְחֻקִּירוֹת כָּלֵל. גַּם מִחֲכָמוֹת שֵׁישׁ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
 יִתְבַּרֵּךְ בְּעֲצָמוֹ צָרִיף לְהִרְחִיק עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי כָּל אֱלוֹ הַחֲכָמוֹת שֶׁל
 הָעוֹלָם שֵׁישׁ לִנְכַנְסִין וּמִתְחִילִין קִצָּת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, אֵינָן
 חֲכָמוֹת כָּלֵל, וְהֵם רַק דְּמִיוֹנוֹת וּשְׁטִיּוֹת וּבִלְבוּלִים גְּדוּלִים, וְאֱלוֹ
 הַחֲכָמוֹת מִפִּילוֹת מְאֹד אֶת הָאָדָם מֵעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, דִּהְיָנוּ מֵה
 שְׁחוֹשֵׁב וְחוֹקֵר וּמְדַקְדֵּק בְּיוֹתֵר, אִם הוּא יוֹצֵא כְּרָאוּי בְּמָה שֶׁעוֹשֶׂה,
 כִּי בְּשֵׁר נָדָם אֵי אֶפְשָׁר לוֹ שֵׁיִצֵּא יָדֵי חוֹבְתוֹ בְּשִׁלְמוֹת, וְאֵין
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בָּא בְטְרוּנוּיָה עִם בְּרִיּוֹתָיו (עִבּוּדָה זָרָה ג'), וְלֹא נִתְּנָה
 תּוֹרָה לְמַלְאֲכֵי הַשָּׁרָת, וְעַל אֱלוֹ הַמְּדַקְדָּקִים וּמְחַמְרִים בְּחֻמְרוֹת
 יִתְרוֹת, עֲלֵיהֶם נֹאמַר: "וְחֵי בְהֵם" — וְלֹא שְׁיִמּוֹת בְּהֵם (יוֹמָא פה:),
 כִּי אֵין לָהֶם שׁוֹם חַיּוֹת כָּלֵל, וְתָמִיד הֵם בְּמַרְהַ שְׁחוֹרָה, וְאֵין לָהֶם
 חַיּוֹת מְשׁוּם מְצוּהָ, מִחֻמַּת הַדְּקֻדּוּקִים וְהַמַּרְהַ הַשְּׁחוֹרָה שֶׁלָּהֶם. וְאָמַר
 אַז רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא בְּעֲצָמוֹ אֵינוֹ מְחַמֵּיר כָּלֵל, וּבְאַמַּת אַחֵר כָּל
 הַחֲכָמוֹת אָפְלוּ מִי שִׁיּוֹדֵעַ מִחֲכָמוֹת בְּאַמַּת, צָרִיף לְהַשְׁלִיף כָּל
 הַחֲכָמוֹת וְלַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה בְּלִי
 שׁוֹם חֲכָמוֹת כָּלֵל. "וְזוֹ הִיא הַחֲכָמָה הַגְּדוּלָה שֶׁבְּכָל הַחֲכָמוֹת —
 לְבִלִי לְהִיּוֹת חָכָם כָּלֵל".

וּבְאַמַּת, יְדִידֵי הַיָּקָר, כְּשֶׁאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ בְּעִבּוּדַת ה' —
 לְהִיּוֹת תָּמִים, וְאֵינוֹ מְבַלְבֵּל עֲצָמוֹ מְשׁוּם בְּרִיָּה, רַק הוּא שִׁמְח
 בְּחֻלְקוֹ תָּמִיד, אַז מְאִיר עָלָיו אוֹר שִׁבְיָת, שֶׁהוּא שְׁבִיתָה וְנִיחָא
 מְכַל, וּמִתְעַנֵּג בְּנַעַם זֵיו שְׁכִינָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ הַמְּאִירָה בְּכָל הָאָרֶץ, כְּמוֹ
 שְׁפָתוֹב (יחזקאל מג, ב): "וְהָאָרֶץ הָאִירָה מִכְּבֹדוֹ" וְגו'. וּכְשֶׁאָדָם זוֹכֵה
 לְהִרְגִיל עֲצָמוֹ לְזָכֹר תָּמִיד אוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אֲזִי מִמְשִׁיף אֶת הַשְּׂגָחָתוֹ
 יִתְבַּרֵּךְ בְּכָל דָּבָר, וְנוֹשֵׁמֵר מִפֶּל פִּגְעָה וְנִגְעָה וּמִחֻלָּה (עֵין לְקוּטִי-הַלְכוֹת,
 שׁוֹכֵר, הַלְכָה ב'). וְכְמוֹ שְׁפָתוֹב (תהלים ז, קכא): "ה' יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל רָע",
 כִּי בְּכָל מְקוֹם שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ נִמְצָא שֵׁם, הֵינּוּ שֶׁמִּמְשִׁיף בְּמִחְשַׁבְתּוֹ
 שֶׁהוּא יִתְבַּרֵּךְ בְּמְקוֹם הַזֶּה וְכו', עַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁכוֹת שֵׁם כָּל הַבְּרָכוֹת
 וְכָל טוֹב, וְנוֹשְׁמֵרִין מִפֶּל רַע וְכו'; כִּי עַקֵּר הַמְשָׁכַת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ

בְּכָל דְבָר הוּא רַק עַל-יְדֵי הַזְכָּרוֹן, שְׂזוֹכְרִין שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל דְבָר; כִּי בְּאֵמַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל מְקוֹם וּבְכָל דְבָר, רַק שְׂאִין זוֹכְרִין אוֹתוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, אֲזִי הוּא מִתְעַלֵּם וּמִסְתִּיר עֲצָמוֹ, בְּחִינַת (דְּבָרִים ל"א): "וְאֲנִי הִסְתַּר אִסְתִּיר", וְאֲזִי יֵשׁ אַחִיזָה וְשְׁלִיטָה לְקַלְפוֹת וּמְזִיקֵי עֲלָמָא, חֵס וְשְׁלוֹם, מִחֲמַת שְׁנִסְתַּרְתָּ וְנִעְלַמְתָּ אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְזֶה רוֹאִין בְּחוּשׁ, כְּשֶׂאִין מִדְּבָרִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאִין מְגַלִּים אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי שָׁם נִתְהוּיִם מִחֲלֻקַּת וְקִטְרוּגִים וּמְרִירוֹת וְיִסּוּרִים וְקִטְטוֹת וְכוּ', וְעוֹבֵר מֵהַ שְׁעוֹבֵר. וְכִמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ש"ס): "הֲלֹא עַל כִּי אִין אֱלֻקֵי בְּקִרְבֵי מִצְאוּנֵי הָרְעוֹת הָאֵלֶּה", וּמִזֶּה בָּא כָּל הַיְאֹוֶשׁ וְהָרַע שֶׁיֵּשׁ בְּרֹב הָעוֹלָם, עַד שֶׁרַבֵּם כְּכֹלָם נִפְלוּ בְּדַעְתָּם, וְהֵם בְּעֲצָמָם כְּבָר לְאַחַר יְאֹוֶשׁ, רַחֲמֵנָא לְצִלּוֹ, וְנִדְמָה לָהֶם, שְׂאִין לָהֶם כְּבָר שׁוֹם תְּקוּהָ לְשׁוֹב אֱלִיוֹ יִתְבָּרַךְ, וְשֶׁפֶל הָעֲנִין הַנּוֹרָא וְהַנְּשֻׁבָּ וְהַנְּחַמֵּד הַזֶּה אִינוֹ שִׁיף לְדוֹרוֹת אֱלוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, וְכָל זֶה נִמְשָׁף מִפְּגָם הָאֲמוּנָה, שְׁנִדְמָה לָהֶם, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְחֲלִילָה, מֵהַ שְׁנִדְמָה, כְּאֵלוֹ "עֲזֹב ה' אֶת הָאָרֶץ" (יחזקאל ח, יב), כְּדַעַת הַמֵּינִים וְהָאֲפִיקוֹרְסִים. וּבְאֵמַת הֶבֶל יִפְצָה פִּיהֶם, כִּי צָרִיף לְהַתְּבוּנָן וּלְהַבִּין בְּעֲצָמוֹ, שְׁמֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר — הַפֶּל לְכָל עֵצִים עֲצָמֵיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִין שׁוֹם דְבָר שְׁלֵא יִהְיֶה אֱלֻקוֹת גְּמוּרָה, וּבִלְעָדִיו יִתְבָּרַךְ מִיַּד מִתְּבַטֵּל אוֹתוֹ הַדְּבָר, וְעַל-כֵּן בַּזְכָּרוֹן הָאֲמֵתִי שְׂזוֹכְרִין אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, דְּהִינּוֹ שְׂמֵאֲמִינִים וְיִוְדָעִים שְׂאֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מְלַבֶּשֶׁת בְּכָל דְבָר, אֲזִי תִכְף נִתְגַּלִּית אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכִשְׁנִתְגַּלִּית אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי נִמְשָׁכוֹת כָּל הַבְּרָכוֹת וְכָל טוֹב, בְּחִינַת: "בְּכָל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי אָבוֹא אֲלֵיךְ וּבִרְכָתֶיךָ" (שְׁמוֹת כ, כא), 'אֲזַכִּיר' דִּיקָא, שְׂתִכְף-וּמִיַּד כְּשְׂזוֹכְרִין אֶת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמֵלַבֶּשׁ בְּכָל דְבָר, תִּכְף נִמְשָׁכַת בְּרָכָה — "אָבוֹא אֲלֵיךְ וּבִרְכָתֶיךָ". וְכִשְׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְבָרְכוֹ, הוּא נִשְׁמַר מִפֶּל מֵינֵי הַזְּקִים; אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְהַגִּיעַ לְכָל זֶה, לְהִיּוֹת תָּם וְיִשָּׁר וְתִמִּיד שְׂמִח וְטוֹב לִבָּב, וְאִינוֹ מְבַלְבֵּל עֲצָמוֹ מִשׁוֹם בְּרִיָּה, וְאִינוֹ מְקַנָּא בְּשׁוֹם בְּרִיָּה, רַק נִכְנָס אֶל תוֹף הַיִּכַּל הָאֲמוּנָה, וּמִטִּיל שָׁם כְּמִטִּיל בְּגַן נֶהְדָּר, וְחוֹקֵק בְּדַעְתּוֹ (חֲלִין ז'): אִין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְמַטָּה אֲלֵא אִם-כֵּן מְכַרְיִזִין עֲלָיו מִלְמַעְלָה, וְכֵן (יוֹמָא ל"ח): אִין

אֲשֶׁר א' קיז בַּנְחַל כה

מְלָכוֹת נוֹגַעַת בְּמַלְכוֹת חֲבֵרְתָּהּ אֶפְלוּ כַּמְלֵא נִימָא, וְאִין אָדָם נוֹגַע
בְּמָה שְׂמוּכֵן לְחֵבְרוּ, וְכֵן (בְּרָכוֹת נח.): אֶפְלוּ רִישׁ גְּרָגִיתָא מִן שְׂמִיָּא
מִנּוּ לִיה; וְהַכֵּל בְּחֻשְׁבוֹן צְדָק אֶצְלוּ יִתְבָּרַךְ, כֹּל עֲנִינֵיו מֵרֵאשׁ וְעַד
סוּף — אִם יִתְפָּרְסֵם וְכוּ', אוּ מִי שִׁיפְרִינְסוּ וְכוּ', וְעַם מִי יִפְגַּשׁ וְכוּ',
וּמָה יַעֲבֹר עָלָיו וְכוּ'; וְעַל־כֵּן הֶעֱקַר לְתַלּוֹת עֵינַיִם תְּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,
וְלֹא יִירָא וְלֹא יִפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה וּמִשׁוּם דְּבָר שֶׁבְעוֹלָם, וְאִז טוֹב לוֹ
לִנְצַח נְצָחִים.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

א' קיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר יִתְרוֹ ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי,
הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כֹּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה
מִמִּי הַחֶסֶד, נַחַל הַנוֹבֵעַ בּוֹ מְקוֹר הַחֲכָמָה הַקְּדוּמָה מְסוּד שֶׁלֹּשׁ
רֵאשׁוֹנוֹת דְּעַתִּיק וְכוּ' ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָא נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי מְזָה שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת, וְהִנֵּה לְהַשִּׁיבְךָ
עַל גְּדֵל מְרִירוֹת לְבָבְךָ מֵהַ שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! הֲלֹא סִפְרֵי רַבְּנֵינוּ ז"ל בְּיָדְךָ, הַפֶּךָ בְּהֵם דְּכִלְא בְּהֵם
— עֲצוֹת וְהַתְחַזְקוֹת וְהַתְעוּרָרוֹת, וְגַם אַתָּה בְּקַבִּיעוֹת אֶצְלֵי אֲנָשִׁי
שְׁלוּמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים, הִטָּה אֲזַנְךָ וּשְׁמַע וּקְבַל אֶת דְּבוּרֵיהֶם הַיָּקָרִים
הַמְּדַבְּרִים מִתְּתַכְלִית הַנְּצָחִית; אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ, שְׁזַכִּינוּ לְהִיּוֹת
בְּצוּתָא עִם אֲנָשִׁים כְּשָׂרִים כְּאֵלוּ, חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, הַמְּקַרְבִּים בְּאַמַּת
אֶל רַבְּנֵינוּ ז"ל, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשָׂה
עִמָּנוּ, וְצָרִיכִים לְהַרְגִיל אֶת עַצְמָנוּ לְתַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
עַל כָּל דְּבָר בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וְעַל־יְדִי־זָה יִתְרַחֵב לְבָנוּ.

חֲמַדַּת לְבָבִי! הָעֵקֶר שֶׁבְּכָל הָעֵקָרִים, תִּרְאֶה לְהַפְּךָ אֶת כָּל הַיְגוֹן וְאֲנַחָה לְשִׁמְחָה עֲצוּמָה, פְּגוּמִים כְּמוֹנוּ, קִטְנֵי עֵרֶךְ כְּמוֹנוּ, נִזְכָּה לִידַע מֵרַבִּי קְדוֹשׁ כְּזֶה, מְאוּר הָאוֹרוֹת כְּזֶה, אֲשֶׁר הָיָה גְנוּז וְסִתּוּם מִכָּל הַדּוֹרוֹת, וְגַם עֲכָשׁוּ הוּא גְנוּז וְסִתּוּם מֵרַב הָעוֹלָם. וּבְזֶה בְּעֲצוּמוֹ שְׂאִינְךָ מִתְנַגֵּד עַל אוֹר הָאוֹרוֹת הַזֶּה, גַּם־כֵּן טוֹב מְאֹד מְאֹד, וְאַתָּה יְכוּל לְהַחֲיֹת אֶת עֲצֻמְךָ עִם זֶה בְּעֲצוּמוֹ.

וְהָעֵקֶר תִּדַע, שֶׁרַבְּנוּ ז"ל עִמָּךְ, אִתָּךְ וְאַצְלָךְ, כִּי מִי שֶׁעוֹסֵק הַרְבֵּה בַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, אוֹרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל אֲצִלּוֹ, וְעַל־כֵּן כָּל מִי שֶׁמְרַבֵּה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, יוֹתֵר מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצוּמוֹ אוֹרוֹ הַגְּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי מִי שֶׁרוֹצֵה לְטַעַם טַעַם אוֹר הַגְּנוּז, שֶׁהוּא אוֹרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל — יִרְבֶּה בְּהַתְּבוּדוֹת.

אֶהוּבִי, אַחִי! בְּרַח לְךָ בְּרַגַע זֶה אֶל מְקוֹם מִיחַד שְׂאִין שֶׁם בְּנֵי־אָדָם, וְתִשִּׁיחַ וְתִסְפֹּר אֶת כָּל לִבְךָ וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְכָל מַה שֶׁתַּתְּמִיד כְּזֶה יוֹתֵר, כֵּן יֵאִיר בְּךָ אוֹרוֹ הַגְּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵל תִּסְתַּפֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם. וְעַל כָּל־ם — לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְתַהֲיֶה רְגִיל לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה, וְלִשִׁיר לְעֲצֻמְךָ נְגוּנִים שֶׁל שִׁמְחָה, הַמְעוֹרְרִים וּמְקַשְּׂרִים אֶת הָאָדָם עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ (עֵין שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן רַע"ג), וְתַהֲלֶה לְאֵל, יֵשׁ וַיֵּשׁ לָנוּ בְּמַה לְשִׁמְחָה, שְׂאֵנוּ יוֹדְעִים מְאֹמֶת כְּזוֹ, מְאוֹרוֹת כְּאֵלוֹ, וְכָל מַה שֶׁיִּרְצֶה הַבַּעַל־דְּבָרֶךָ לְהַתְּגַבֵּר עָלֶיךָ בְּעֲצָבוֹת וּבְמִרְרוֹת, תִּרְאֶה לְשִׁמְחָה עֲצֻמָּה יוֹתֵר וַיּוֹתֵר, וְאֵל תִּפֹּל בְּדַעְתָּךְ מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אִתָּךְ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, כִּי מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאִיהוּ מְמַלֵּא כָל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וְהַכֹּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְּמַטָּה אֵלָּא אִם־כֵּן מְכַרְיִזִין עָלָיו מִלְּמַעְלָה (חֲלִין ז:), וְכֵן (יוֹמָא ל"ח): אִין אָדָם נוֹגַע בְּמַה שֶׁמוּכָן לְחַבְּרוֹ, וְאִין מַלְכוּת נוֹגַעַת בְּמַלְכוּת חֲבֵרְתָּהּ אֲפֵלוּ כְּמֵלֵא נִימָא; וּבְקִרְוֵב מְאֹד יַעֲזוֹר לְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְתִמְצָא אֶת זְווגְךָ, כִּי הַכֹּל מִיָּדוֹ יִתְבָּרֵךְ, הָעֵקֶר לֹא לְדַחֵק אֶת הַשָּׁעָה, כִּי דְחִיקַת הַשָּׁעָה מְבִיאָה קִלְקוּלִים רַבִּים (עֵין בְּרִכוֹת

אֲשֶׁר א' קיז בַּנְחָל כז

סד), וגם בתפלה אסור לדחוק את השעה (עין לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן כ'; ובלקוטי־הלכות, גולה, הלכה ה'), רק לבקש ברחמים ובתחנונים כל מה שצריך, אם יתן — יתן וכו', עין שם; וכל הצרות והיסורים שיש לאדם הן רק מחמת דחיקת השעה. העקר תרגיל עצמך להיות רק על־ידי תפלה ובקשה, וכל מה שאתה צריך תראה לבקש ממנו יתברך, כמו הבן המבקש כל דבר מאביו, ומי שמרגיל עצמו בעבודת התפלה, אז חי חיים טובים ונעימים, ואינו מתירא משום בריה שבעולם. ומספר בין אנשי שלומנו, כשהבעל־שם־טוב הקדוש היה ילד קטן, והלך להתבודד בעצמו ביער, רצו מן השמים לנסותו, ושלחו אליו את השטן, והתלבש בלבוש אדם, ופתאום נראה אליו באמצע היער, והרים קולו עליו: "ווי האט נישט א קליין אינגלע מורא צו ויין אליין אין וואלדל". וענה לו הבעל־שם־טוב: "מ'טאר נישט פאר קיינעם קיין מורא האבן נאר פאר השם יתברך אליין"^מ. ושאל לו: "הלא כתוב (יחזקאל ח, יב): 'עֹזב ה' את הארץ'". ולקח הבעל־שם־טוב את מטהו שהיה לו בידו, והכה בכח גדול על הארץ, וצעק: "'יתפרדו כל פועלי און', 'יתפרדו כל פועלי און' (תהלים צב, י), השם יתברך איז אויף די גאנצע וועלט, מלא כל הארץ כבודו, השם יתברך איז אויף די גאנצע וועלט, מלא כל הארץ כבודו'. וחזר על זה פעמים אין מספר, ותכף־ומיד נעלם האיש ממנו.

חמדת לכבי! בכל עת ורגע שתפנס בך איזו מחשבה רעה ונפילה בדעתך והתקררות באמונה, תצעק: "'יתפרדו כל פועלי און', השם יתברך איז אויף די גאנצע וועלט, מלא כל הארץ כבודו, השם יתברך וועט מיר בודאי העלפן, השם יתברך וועט מיר שיקן איין גוטן שדוף, השם יתברך וועט מיר צו שיקן איין פרנסה

ל) איך ילד קטן אינו מיוחד להיות לבד ביער.
 מ) אסור לפחד מאף אחד רק מהשם יתברך לבד.
 נ) השם יתברך הוא על כל העולם.

טובה"ס וכו' וכו'. כל מה שתצטרך וכו', העקר לא לפל בדעתך משום דבר ומשום בריה שבעולם, כי כל מחשבה אשר נכנסת באדם לרחקו ממנו יתברך ולקררו מהאמונה הקדושה, כל זה מהשטן שהתלבש עצמו או בבני-אדם המצערין אותו, או במחשבותיו שמבלבלות אותו מאד. העקר לחדש עצמו תמיד באמונה הקדושה, ועל-ידי תקף האמונה יתבטלו ממנו כל מיני דמיונות ומחשבות חוץ; כי עקר שלמות האמונה הוא להפשיט ממחשבתו כל מיני מחשבות חוץ, ולידע ולהודיע ולהודיע, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, והכל מתנהג רק ברצונו יתברך הפשוט, כי הדמיונות שיש באדם, הם הסטרא אחרא והקלפות (עין לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימנים: כה, נד), המכסים ומסתירים אותו יתברך, וכל מה שמפשיט מחשבתו מכל מיני מחשבות חוץ ודמיונות, כמו-כן זוכה להשיגו יתברך. ועין שם (סימן לה), שאמונה היא בחינת שנה, וכן אמר רבנו ז"ל, שביותר נתפרדים כל מיני דמיונות על-ידי שנה, על-פן כשמתבלבלת דעתך, תראה לתת ניקח למחיר ולישן דיקא, כי אין זו שום מעלה לסגף עצמו בשנה, כי יותר טוב שיהיה כמה שעות ביום מישב היטב משילך רב היום ישן (שלעפריק"ט), כי כשאדם מרגיש שצריך לישן — ילך לישן, כי השנה נותנת ניקח למחין, ומחדשת אותם, בחינת (איכה ג, כג): "חדשים לבקרים רבה אמונתך", על-ידי שנה בלילה נתחדשים המחין בכל בקר, וזורחת ונתרבית עליו האמונה, כי עקר המחין מקבלין על-ידי האמונה הקדושה, וכל מה שאמונתו יותר חזקה, אזי מאירים עליו מחין גדולים ביותר. ובכל מקום שנוצר מחין על-ידי מצוה זו או בדומה, שנמשכים עליו מחין, הפונה היא אמונה, כי עקר המחין הוא להשיגו יתברך, ואי אפשר להשיגו, כי

ס) השם יתברך בודאי יצור לי, השם יתברך ישלח לי שדוף טוב, השם יתברך ישלח לי פרנסה טובה.
ע) ישנוני.

אֲשֶׁר א' קיח בַּנְחֹל כט

אם על-ידי אמונה, שהיא הכלי שכל המדות עוברים בו פידוע. ושמעתי מאחד מאנשי שלומנו, שעקר שם צדיק נקרא רק מי שאמונתו חזקה ביותר, וכל מי שאמונתו חזקה ביותר, כמו-כן הוא נקרא צדיק ביותר, כי הכל נמדד כפי אמונתו בו יתברך, ודברי פי חכם חזן; ובאמת רבנו ז"ל אמר, שצדיק נקרא כפי מה ששומר את הברית, וכל מי ששומר יותר את בריתו, כמו-כן הוא צדיק ביותר; אף באמת זה הינו הך, כי אמונה וברית תלויות זה בזה, וכמו שכתוב (תהלים פט, ט): "ובריתי נאמנת לו" (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לא). אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו להתודע מרבי אמת כזה.

ההכרח לי עכשו לקצר.

הדורש שלומך...

תראה לכתב לי, וממש חיים תתן בי.

הנ"ל.

א' קיח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר יתרו ה'תשל"ד.

שלום וברכה גיעו אל האברך היקר לי מאד ... גרו זאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, וגם שמעתי מגיסף ומאחיד מכל מה שעובר עליך בעתים הללו וכו', והנה ידוע דברי רבנו ז"ל שאמר פעם כשאדם נמצא בצרה אז הוא בסכנה גדולה עד מאד שלא יתפשטו ביותר עליו היסורים, וכן כל יהדותו בסכנה גדולה וכו', ועל-פן צריכים התחזקות עצומה בכלליות ובפרטיות ובפרטי פרטיות, הינו בכלליות כל בר ישראל צריך התחזקות חדשה בכל יום ויום מכל מה שעובר עליו, כי בלי התחזקות אי אפשר להתקיים כלל, כי על כל אחד ואחד עובר בכל יום ובכל שעה ובכל רגע מה

שְׁעוֹבֵר, זֶה מַעֲצָמוֹ וְזֶה מִלְדָּיו וְזֶה מֵאֲשֶׁתּוֹ וְזֶה מִשְׁכְּנוֹ וְזֶה מִפְּרִנְסָתּוֹ וְזֶה מִבְּרִיאֹתוֹ, וְכָל זֶה בְּפִרְטוּיֹת אֶצֶל כָּל אֶחָד וְכֵן אֶצֶלֹו בְּעֲצָמוֹ בְּפִרְטֵי פְּרִטוּיֹת בְּכָל פֶּעַם נִשְׁתַּנִּים הַיְסוּרִים וְהַמְרִירוֹת, וְכַמְעַט שִׁיאָבֵד אֶת שְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת גַּם יַחַד, וְיִצְרִיכִים הַתְּחִזְקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל פֶּעַם מִחֲדָשׁ בְּלִי שׁוּם גְּזֵמָא, וְכָל סוּד דְּבַר רַבְּנּוּ ו"ל הוּא כְּפִי מִדַּת הַהֲתַחֲדָשׁוֹת שְׁמִכְנִים בְּעֲצָמוֹ לְהִיּוֹת אִישׁ חֲדָשׁ, וְכַמוֹ שֶׁצָּעַק רַבְּנּוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נא): "אֵלֶּט טָאָהֵר מֵעַן נִישֵׁט וַיִּין"^ב, כִּי הָעֵקֶר — הַתְּחִדָּשׁוֹת, וּבְכָל פֶּעַם שְׁמַתְחִדָּשִׁים בְּהַתְּחִדָּשׁוֹת חֲדָשָׁה, אִזּוּ דִיקָא מִצְּלִיחִים, אַחֲרַת הָאָדָם אָבוֹד, רַחֲמָנָא לְצֻלָן, כְּפִי פִגְעִי וּמִקְרֵי הַזְּמַן מִכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְעַל-כֵּן מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר, אִם לְנַחֲמָךְ הָרִי כָּל סִפְרֵי רַבְּנּוּ ו"ל הֵם בְּיָדְךָ, וּמִשֵּׁם תַּחַח הַתְּחִזְקוֹת מְלֵא חֲפְנִים, הָעֵקֶר שֶׁסִּפְרֵי רַבְּנּוּ ו"ל לֹא יִהְיוּ נֶעְשִׂים יְשָׁנִים אֶצְלָךְ כְּאֵלוֹ אֶתָּה כְּבָר יוֹדֵעַ מָה כְּתוּב שָׁם וְכו'.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר, מוֹהֲרַנְתָּ ו"ל קִבַּל פֶּעַם מִכְּתָב מִבְּנֵי ר' יִצְחָק ו"ל (שְׁסָבֵל יְסוּרֵי תַפְתָּ, רַחֲמָנָא לְצֻלָן, אֲשֶׁתּוֹ מְאָנָה בּוֹ, וְלְכַסּוּף הַצָּרֶף לְהַתְּגַרֵּשׁ וְהַתְּחַתֵּן שׁוֹב, וְהִיָּתָה אִשָּׁה רְעָה, שֶׁהַגְּבִיָּהָ יָדִים עָלָיו, עַד שְׁמוֹהֲרַנְתָּ ו"ל אָמַר פֶּעַם, אִם לֹא הָיָה בְּנֵי כְּבָר גְּרוּשׁ פֶּעַם אַחַת, הַיִּיטִי מְצוּנָה אוֹתוֹ לְהַתְּגַרֵּשׁ מֵאֲשֶׁתּוֹ הַשְּׁנִיָּה וְכו', וּמִכָּל זֶה תִּבִּין אֶת גְּדֹל הַצָּעַר שֶׁעָבַר עָלָיו), וְכָתַב לְאָבִיו בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן: "מֵעַן מוּטְשָׁעַט מִיָּד פּוֹן הוֹבֵן" (הַיְנוּ מֵרַב צָעַר הַתְּבַטָּא בְטוֹי כְּזֶה, שְׁמִלְמַעְלָה מִיְסָרִין אוֹתוֹ). עָנָה לוֹ אָבִיו בְּחִזְרָה בְּמִכְתָּב: "מִיִּין קִינְד, מֵעַן מוּטְשָׁעַט אִיטְלִיכֶעַן מִיָּד הָאֵט מֵעַן שׁוִין זַייעַר אַסָּאף גִּימוּטְשָׁעַט"^צ

עֲמַד וּרְאֵה וְהַשְׁתוּמֵם מָה קוֹרָה בְּזֶה הָעוֹלָם, עִם כָּל זֹאת הַחֲזִיק מוֹהֲרַנְתָּ ו"ל מֵעַמֵּד וְלֹא רַק זֶה, אֶלָּא חֲזַק בְּכָל יוֹם הַמּוֹן בְּגִי-אָדָם וְחֲדָשׁ חֲדוּשִׁין עֲצוּמִים בְּהַתְּחִזְקוֹת שְׁעָדִין מִחֲזִיקִים אֶת כָּל מִי שֶׁמְעִין

(ב) אָסוֹר לְהִיּוֹת יָקָן, יָקָן אִינוּ טוֹב כָּלֵל.

(צ) בְּנֵי, מִיְסָרִין אֶת כָּל אֶחָד, אוֹתִי כְּבָר יְסָרוּ הַרְבֵּה מְאֹד.

אֲשֶׁר א' קיח בַּנְחַל לא

בְּדַבְּרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְעַל־כֵּן רָאָה, אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיָּקָר, מֵה לְפָנַיִךְ, לְדַעְתִּי הַגִּיעַ הַזְמַן שֶׁתִּתְקַרֵּב מִחֲדָשׁ דִּיקָא אֶל רַבְּנֵנוּ ו'ל, כִּי הֵתְקַרְבוּת צְרִיכָה לְהִיּוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם (עַיֵן לְקוּטִי־מִוְהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סב בְּסוּפּוֹ), כִּי אֲסוּר לְבֹא אֶל הַצְּדִיק כְּמוֹ שֶׁבֶא כָּבֵר פְּעַם, אֲלֹא בְּכָל פְּעַם מִחֲדָשׁ, וְתַחֲזֹק עֲצָמָךְ בְּיוֹתֵר, וְאֶפְלוּ כָּל הָעוֹלָם אוֹמְרִים לָךְ שֶׁכָּבֵר הַכֹּל אֲבוּד, וְאִין לָךְ שׁוּם תִּקְנָה וְתִקְוָה וְכוּ', תִּלְעַג לָהֶם, כִּי מֵה לָךְ עִמָּהֶם, תִּאֲמִין בּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה שֶׁאִין בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרְךָ, וְרַק הוּא בַּעַל הַבֵּית שֶׁל הָעוֹלָם וְלֹא ... וְעַל־כֵּן מֵה לָךְ עִם אַחֲרִים, בְּרַח לָךְ מִכָּל מִי שֶׁמְחַלֵּשׁ אֶת דַּעְתָּךְ כְּמוֹ שֶׁבוֹרְחִים מֵאֵשׁ שׁוֹרְפֶת, וְתַמִּיד תִּזְכֹּר כִּי אִין לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶפּוֹטְרוֹפְסִים בְּזֵה הָעוֹלָם...

הַצְּדִיק הָאֵמֶת עָקַר מִגְּמַתּוֹ לְקָרֵב אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל אֲלֵיו יִתְבַּרְךָ, וְלִהְרָאוֹת לוֹ שֶׁאִין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְאֶפְלוּ בַּמְּצַבִּים הַגְּרוּעִים בְּיוֹתֵר, עַדִּין לֹא אֲבָדָה תִּקְנָה וְתוֹחֲלֶת מִן הָאָדָם, וְלִהְפוּךְ מוֹרִיד אֶת רַחֲמֵנוֹתָיו יִתְבַּרְךָ בְּזֵה הָעוֹלָם וּמַגְלָה לְכֻלָּם אֶת רַחֲמֵיו יִתְבַּרְךָ הַמְּרַבִּים, כִּי רַק מִי שֶׁיִּכּוֹל לְרַחֵם עַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל זֶה נִקְרָא מְנַהֵיג אֲמִתִּי (לְקוּטִי־מִוְהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ז); אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְקַרֵּב אֶל מְנַהֵיג כְּזֶה שֶׁכָּל מִגְּמַתּוֹ הֵיא רַק לְרַחֵם עַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבַמְּצַבִּים הַקָּשִׁים בְּיוֹתֵר מִחֲדִיר אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וּמְחַזֵּק וּמְאַמֵּץ אֶת כָּל הַנִּשְׁמוֹת.

נָא וְנָא אֵל תִּפְּל בְּדַעְתָּךְ כָּלֵל, רַק חֲזֹק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, הִנֵּה אַף יֵצֵא לְפָנַי כְּמֵה חֲדָשִׁים מִהַפּוֹרֵךְ סְפָרִים סְפָר "אֲשֶׁר בַּנְחַל", וְהֵם תִּשְׁעִים מְכַתְּבִים שֶׁלְקַט אֲבָרָךְ אֶחָד מִמֵּנֵי וְהַדְּפִיסָם, וְתַהֲלָה לְאֵל, יֵשׁ שָׁם דְּבוּרִים נִפְלְאִים, וּכְדֹאֵי לָךְ לְעִיֵן בָּהֶם, וְשָׁם תִּמְצָא מְרוֹעַ לְנַפְשָׁךְ עַל אַף שֶׁכָּבֵר הַתַּחֲלָתִי לְסַבֵּל מִחֲלָקֶת וּבְזִיוּנוֹת בְּשִׁבִיל שְׁנִדְפָס הַסְּפָר הַזֶּה, אַף מָה אֲמַר לָךְ, כָּל עַנְיֵן הַדְּפַסֵּת הַסְּפָר הַזֶּה הִיָּה מִמֶּשׁ פְּלֵא גְדוֹל, כִּי הִסְתּוֹבֵב אֲצִלֵי אֲבָרָךְ אֲשֶׁר אֵינוֹ מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ כָּלֵל, רַק אֶת אֲחִיו קִרְבָּתִי אֶל דַּעַת רַבְּנֵנוּ ו'ל, וְהוּא רָאָה אֲצִלֵי אֶת הַמְּכַתְּבִים שֶׁפְּתַבְּתִי, כִּי מִכָּל מְכַתֵּב יֵשׁ לִי הַעֲתָק, וְהַתְּלַחֵב

לב אֲשֶׁר א' קיח בנחל

כֹּל-כֶּף עַד שְׁלֵא עֹזב אוֹתִי וְהִתְעַקֵּשׁ שְׁאֵתָן לוֹ כַּמָּה מִכְתָּבִים אַרְכִּים, וְהוּא יִתְקַתֵּק אוֹתָם, וְיוֹצִיאֵם לֹא בְדַפּוּס אֲלֵא בַמְכוֹנֹת תְּקַתוּק, וְהִסְכַּמְתִּי לוֹ אַחֲרֵי הַרְבֵּה הַפְּצָרוֹת וְהַתְּנָאִי כְּפוּל הַתְּנִיתִי עִמוֹ, שְׁלֵא יִדְפִּיסוּ, לְבִסּוּף קִבְלֹתִי סֵפֶר מְדַפֵּס עִם צ' מִכְתָּבִים וְהִבְנִיתִי תִּכְף-וּמִיד כִּי עֲכָשׁוּ תַתְחִיל עָלַי מִחֻלְקַת גְּדוּלָה וְכוּ', אֲבָל רָאִיתִי בְּזֶה הַשְּׂגָחָה וּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְתִהְיֶה לְאֵל, הַסֵּפֶר נִתְפָּשֵׁט מְאֹד מְאֹד בְּכֹל שִׁכְבוֹת הַחֲרָדִים לְדַבֵּר ה' הֵן חֲסִידִים וְהֵן לִיטָאִים, כִּי זְמַן לִי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בָּחוּר שְׁנִצְרָךְ לִישׁוּעָה גְּדוּלָה, וְקִבַּל עַל עֲצָמוֹ לְהַפְיִץ אֶלְךָ סִפְרִים, וְתִהְיֶה לְאֵל, הוּא מְפִיֵצִם בְּכַח גְּדוּל, יַעֲזֹר לוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-כֹּל-פָּנִים כְּתִבְתִּי לְךָ אֵת כֹּל זֶה, כִּי רָאוּי לְךָ לְעֵיִן בַּמִּכְתָּבִים הָאֵלֹו וְלַעֲשׂוֹת לְעֲצָמְךָ בְּהֵם שְׁעוֹר כְּסֻדְרָן, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרַגּוּעַ לְנַפְשְׁךָ כִּי הֵם דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל וּמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, וְנִכְתְּבוּ בִישׁוּעַת ה' לְבַחְוָרִים וְאַבְרָכִים הַסּוּבְלִים כֹּל מִיַּי צְרוּת וְיִסוּרִים וְכוּ', וְעוֹבֵר עֲלֵיהֶם פִּגְעִי וּמְקַרִי הַזְּמַן וְהַכֹּל נִכְתַּב מִמֶּשׁ בְּנִסִּי נִסִּים כְּאֲשֶׁר יַעֲיֵד עָלַי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ, כִּי עַל-פִּי-רַב כְּתִבְתִּי אֵת הַמִּכְתָּבִים עַל הַדְּרָךְ וּמָה גַם שְׁהַמִּכְתָּבִים הָאֲרָפִים כְּתִבְתִּי בַּמְסִירוֹת נֶפֶשׁ גְּדוּלָה, כִּי מְרַב עֲנִיּוֹת וּטְרָדוֹת בְּרַחְתִּי אֶל תוֹךְ הַתּוֹרָה וְעַל-יַד־יְהוָה שְׁכַחְתִּי מִהַצְרוּת וְהִדְחַקוֹת כְּמוֹכָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהֲרַ"ן (חֻלְק א', סִימָן סה), וּבְזֶה בְּעֲצָמוֹ קִרְרֹתִי עֲצָמִי, וְלָכֵן לְדַעְתִּי תִכְנִים עֲצָמְךָ בַּמִּכְתָּבִי אֲשֶׁר נִדְפְּסוּ כָּכָר בַּ"אֲשֶׁר בְּנַחַל", וְשֵׁם תִּמְצָא דְבָרִים יְקָרִים, אֲשֶׁר יַחֲיוּ אוֹתְךָ, וְתִרְאֶה שְׁהַמְצָב עֲדִין לֹא כֹל-כֶּף גְּרוּעַ כְּמוֹ שְׁמַצִּירִים לְךָ, תִּאֲמִין לִי תַעֲבֹר עַל זֶה אִם רַק תַּחֲזֹק עֲצָמְךָ וְתִבְרַח רַק אֲלִיו יִתְבָּרֵךְ וְתַחֲבִיא עֲצָמְךָ בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה לְלַמֵּד שְׁעוֹרִים כְּסֻדְרָן.

תִּאֲמִין לִי, הֵייתִי יָכוֹל לְהֶאֱרִיךְ לְךָ עוֹד מְאֹה עֲמוּדִים, אִךְ קָשָׁה עָלַי הַכְּתִיבָה, כִּי אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְצֻטָּעַר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה, וּמִי יוֹדֵעַ מָה יִהְיֶה וְכוּ', אִם לֹא יִרְחִיקוּ אוֹתְךָ מִרַבְּנוּ ז"ל, שְׂאֵז אוֹתָהּ בְּאֲמַת הַכִּי מְסַכֵּן בְּעוֹלָם, כִּי אֵלֹו הַחֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם וְכוּ', אִין לָהֶם בְּכַחַם לְעֹזֹר לְךָ כָּלֵל מִכָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, רַק רַבְּנוּ ז"ל וּמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, וְאִפְלוּ בְּכֹל הַסִּפְרִים הַקְּדוּשִׁים בְּעוֹלָם מִכָּל הַדּוֹרוֹת לֹא תִמְצָא

הַתְחִיזוּת כְּזוֹ כְּמוֹ שֶׁתִּמְצָא בְּסִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד מְאֹד, וּמֵאַחַל לְךָ בְּכָל לִבִּי
שֶׁתִּשָּׂאֵר אֲצִל רַבְּנֵנוּ ז"ל כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְאַזְ תִּהְיֶה שְׂמֹרֵךְ מְכֹל.

א' קיט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר יִתְרוֹ הַיְתָשֵׁל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוֹבִי, אַחֵי וְרַעֵי,
הַבְּחוּר הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד אֶל פְּנִימִיּוֹת לִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים,
שׁוֹתֵה מִמֵּי הַחֶסֶד הַנוֹבֵעַ בְּהַאי נִחְלָא עֲמִיקָא וּטְמִירָא, אֹרֵךְ הָאוֹרוֹת
הַיּוֹצֵא מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעֵתִיק וְכוּ' ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ הַקָּצֵר בְּרַגַע זֶה קִבְּלָתִי, וְחֲשַׁתִּי וְלֹא הִתְמַהֵמְתִּי
תְּכַף־וּמִיד לְהַשִּׁיבְךָ, כִּי סִהֲדִי בְּמֵרוֹמִים^ק, שְׁנָה כְּמָה נִכְסֶיךָ נִכְסֵפֵתִי
לְכַתֵּב לְךָ מְרַב אֶהְבְּתִי אֵלֶיךָ שְׂאִינָה תְלוּיָה בְּשׁוּם דְּבָר בְּטַל, רַק
מִפְּאֵת קִשּׁוֹר נִפְשׁוֹתֵינוּ שֶׁנִּתְקַשְׁרָנוּ יַחַד, וַיְהִי רַעֲוָא שְׁיַחְזִיק הַקָּשֶׁר
כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ לְטוֹב וְכֵן בְּעֵלְמָא דְאַתִּי. אֵךְ טְרִדוֹתֵי הַרְבוֹת בְּעֵסֶק
הַרְבִּים מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ כִּידוּעַ לְךָ, הֵן אֲשֶׁר עִכְבוּנִי עַד עֵתָה מִיּוֹם
שֶׁקִּבְּלָתִי מִכְתָּבְךָ, וְהִנֵּה מִכָּל זֶה אֲנִי מִתְעוֹרֵר לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ,
וְלִקְבֹל רְמִזִּים לְנִפְשֵׁי אֵיךְ גְּדוֹל עֲגִינַן הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִים אֵלָיו
יִתְבָּרֵךְ, וְאֲשֶׁר מְאֹד הִזְהִירָנוּ רַבְּנֵנוּ ז"ל עַל דְּבָר זֶה, לְחִזֵּק עֲצָמוֹ
בְּכִסּוּפִים חֲזָקִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמִכָּל שְׂפָן כְּשׁוֹזָכָה לְהוֹצִיאָם מִפִּיּוֹ,
אֲשֶׁר נֶאֱרָגִים מִזֶּה עוֹלְמוֹת חַדָּשִׁים (עֵינִ לְקוּטֵי־מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָנִים
לא, סו), כִּי בְּאַתְעָרוּתָא דְלִתְמָא אֲתַעֵר דְלַעֲיִלָא (עֵינִ זֶהר לְךָ־לְךָ פ.ח.).
וְמָה אִם בֵּין שְׁנֵי בְּנֵי־אָדָם כְּשֶׁאֶחָד חוֹשֵׁק אֶל חֲבֵרוֹ וְרוֹצֵה לְהִתְאַחַד
עִמוֹ, מִתְעוֹרֵר גַּם חֲבֵרוֹ אֵלָיו, עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה כְּשֶׁהָאִישׁ
הַיִּשְׂרָאֵלִי מִתְחִיל לְהִשְׁתַּוְּקֵק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּרַצוֹנוֹת וּבְכִסּוּפִים חֲזָקִים,

(ק) עֲדֵי בְּמֵרוֹמִים.

ומכל שפן כשמוציאם מפיו, שזה כל ענין התפלה והשיחה בינו לבין קונו, שמאד מאד הזהירנו רבנו ז"ל על דבר זה — לשיח בכל יום אליו יתברך בלשון שרגיל בה את כל לבבו וכל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות וכו', אין לשער ואין לספר כלל מה שנעשה מזה, וגורם שעשועים גדולים אצלו יתברך. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רנט): כשאדם מתבודד ומפרש שיחתו ויצערו לפני השם יתברך, אזי השכינה כנגדו מנחמת אותו וכו' עין שם; (ועין סנהדרין כב.): המתפלל, צריך שיראה עצמו כאלו שכינה כנגדו; כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ודומם, צומח, חי, מדבר — הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, שנתלבש עצמו בכיכול בלבושים האלו. וכמאמר ז"ל במדרש (שמות רבה ב, ט): מה ראה הקדוש-ברוך-הוא לדבר עם משה מתוך הסנה? ללמדך שאין מקום פנוי בלא שכינה אפלו בסנה, שהוא אילן סרק, שאינו מוציא שום פרות, גם שם מצמצם ומלבש אורו יתברך, כי אין בלעדיו יתברך כלל, ועל-כן כשאחד מתעורר ממקומו, ומתחיל להשתוקק אליו יתברך בכסופים עצומים, ומגלה לפניו יתברך את כל לבו, אי אפשר לשער בשכל אנושי מה נעשה מזה, כי על-ידי כל דבור ורצון נעשים ונתחדשים עולמות חדשים וכו'. אף דבר זה תלוי באמונה, כפי שזוכה לאמונה ברוחה ומזככת אשר אין בלעדיו יתברך כלל, כמו-כן מתחיל לדבר עמו יתברך, כי כל מה שיש לאדם אמונה ביותר, בודאי הוא כוסף ומשתוקק ביותר ויותר פסופים טובים (עין לקוטי-הלכות, אומנין, הלכה ד'), כי יודע שאין שום תכלית בעולם, כי אם לעשות רצונו יתברך, רק שיש לו מניעות ועכובים רבים על זה, על-כן בודאי הוא כוסף וחומד ומשתוקק בכל עת, מתי יזכה להגיע לזה, להיות פרצונו יתברך באמת, ובשביל זה העקר הוא האמונה, והיא שלמות כל הדברים, כי אי אפשר לקבל מלכותו יתברך, כי אם על-ידי אמונה, ועל-ידי-זה משלימין כל הבריאה, כי אמונה היא שרש הכל, כי (ירמיה ה, ג): "ה' עיניך הלא לאמונה", וכתיב (חבקוק ב, ד): "וצדיק באמונתו יחיה"; ועקר שלמות האמונה הוא לדבר מזה ולשיח בה

אֲשֶׁר א' קיט בַּנְחַל לה

תמיד, וכמו שכתוב (תהלים פט, ב): "אוֹדִיעַ אֲמוֹנֶתְךָ בְּפִי"; ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות אמונה, סימן ג'): בראותך שנוי מעשה, אל תאמר מקרה הוא, אלא תאמין, כי זו השגחת השם יתברך; והנה כשאדם מרגיל עצמו תמיד להסתכל בחיות אלקות שיש בכל דבר, ובכל סבה יודע שיש מסבב, על-ידי-זה הוא תמיד מכיר טובה, כי הוא יתברך הוא עצם הטוב, כמו שכתוב (תהלים קמה, ט): "טוב ה' לכל ורחמיו על כל מעשיו"; והיא מדה טובה ונוראת, להיות רגיל להכרת הטוב, כמו שכתבת במכתבך. ומה גם שצריך להיות מחזיק טובה גם לבני-אדם שעשו לו טובה. וכן אמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות צדקה, סימן יג): צריך להחזיק טובה לנוותן, ואל תאמר שלא נתן לו משלו, כי אף שהכל ממנו יתברך, אף-על-פי-כן כבר אמרו חז"ל (שפת לב): מגלגלין זכות על-ידי זכאי וחוב על-ידי חייב; ועל-פן אף שהכל ממנו יתברך, כי "מי הקדימני ואשלם לו" (איוב מא, ג), מי עשה לי מזונה קדם שנתתי לו בית וכו' כמובא במדרש (שמות רבה כז, ב), כי הכל מידו יתברך, אף-על-פי-כן צריכים להחזיק טובה גם לשליח, כי הזכות באה על-ידי זכאי. ומכל שפן ברוחניות בנדאי יש להיות מכיר טובה להרב והמדרש שלו, אשר בלה בשבילו שעות על שעות וימים ושבעות וכו' וכו', והוציאו ממקום שהוציאו, והכניסו אל מקום שהכניסו והחיה אותו וחזק ואמץ ועזר לו, על אחת כמה וכמה שצריך להפיר לו טובה כל ימיו, ומכל שפן וקל וחרמך שאסור לדבר עליו. וכמו שאמרו חז"ל (תנחומא מטות): בור דשתית ממנו, אל תזרק בו אבן, לשלם לו רעה תחת טובה, והוא עון נורא, השם יתברך יצילנו.

חמדת לבבי! מרב אהבתי אליך, לא אדע היכן להתחיל לדבר עמך והיכן אסיים, ובפרט שזה כחצי שנה לא ראיתך, ובין כך עזרני השם יתברך, והייתי בארץ ישראל הקדושה בין אנשי שלומנו הקדושים, וגם נדפס הספר "אשר בנחל" חלק א', השם יתברך יזכני להדפיס יתר החלקים וכל הספרים שיש תחת ידי בכתב יד, דברים העומדים ברומי של עולם, מיסודים על יסוד דברי רבנו ז"ל.

אודות עסק השדוף, איני יודע מה לומר לך, וצריכים לבקש הרבה ממנו יתברך, כי לפעמים יש לאדם זווה הגון, והיא מסכמת, והוא מאבדו בידיים וכו', ומי יודע כמה יחכה אחר-כך, עד שימצא את זווהו וכו', ומה גם שהכל מן השמים והוא בהשגחה פרטית וכו', אף-על-פי-כן כל עסק הזווגים הוא פליאה נוראה ונשגבה, ויש בזה סתרי נסתרות יותר מכל דבר וכו', ויש בזה סודות הגלגול וכו', דברים שהם למעלה מהשגת דעתנו ושכלנו וכו', ובזה יש גם ענין של שמא יקדימנו אחר, (מועד קטן יח:) ואין מווגין לו לאדם אשה אלא לפי מעשיו וכו', וקשה לווגן בקריעת ים סוף (סוטה ב.); על-פלפנים אין יודעין כלל וכו', מה יהיה וכו', ואיך יפל דבר וכו'.

ובמדרש (ויקרא רבה כט, ז) איתא: ר' חייא בר אבא בשם ר' לוי פתח (תהלים סב, י'): "אף הבל בני-אדם פזב בני איש במאזנים לעלות המה מהבל יחד" — בנהג שבעולם, מה הבריות אומרים, איש פלוני נושא פלונית, "אף הבל בני-אדם" — פלונית תנשא לפלוני, "פזב בני איש, המה מהבל יחד" — אמר ר' חייא עד שהן עשוויין הבל בתוף מעי אמן הם יחד, עין שם; על-פן קשה וכבד לתן עצות בדברים אלו, אף מאידך גיסא מי יודע, כשרואה שהיא מסכמת ומצדם אין שום מניעות ועכובים, והיא צנועה וצדקת וכו' וכו', אולי זהו הזווג שלו, ועל-פן למה לדחוק את זה בידיים וכו'?! ויקח זמן רב עד שיזדמן לו עוד פעם. ובכל הענינים האלו איני יודע מה להשיב לך, כי השדוף, זווהו של אדם, תלוי רק בידו יתברך, ואין מה להתערב בזה. וכמוכא במדרש (בראשית רבה סח, ג): ר' פנחס בשם ר' אבהו אמר: מצינו בתורה, בנביאים ובכתובים, שאין זווהו של איש אלא מהקדוש-ברוך-הוא, תורה מנין — (בראשית כד, ג): "ויען לכן ובתואל, ויאמרו מה יצא הדבר, בנביאים — (שופטים יד, ד): "אביו ואמו לא ידעו כי מה היא", בפתובים — (משלי יט, יד): "ימה אשה משפלת", יש שהוא הולך אצל זווהו, ויש שזווהו הולך אצלו וכו', עין שם.

אֲשֶׁר א' קיט בַּנְחָל לז

הַעֲקֵר לַתְּלוֹת תְּמִיד עֵינָיו לְמָקוֹם בְּרוּךְ הוּא, וְלִשְׁפָף שִׁית
וּתְפִלָּה תְּמִיד, וְלִבְקֹשׁ וְלִהְתַּחַנֵּן שְׂעִזְרֵהוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וַיִּתֵּן לוֹ דַּעַת
הָאֵמֶת, "וְחַנְּנוּ מֵאִתְּךָ חֲכָמָה, בִּינָה וְדַעַת", לִידַע בְּכָל דְּבַר מֵהַ
לַעֲשׂוֹת, "וְתִקְנֵנִי בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ", "וְהָאֵר עֵינַי" וְכוּ', עַל-כָּל-
פְּנִים יִהְיֶה מֵהַ שְׂיִהְיֶה וַיִּהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, אִם נַעֲשֶׂה הַשְּׂדוּף וְאִם לֹא,
אֲסוּר לְפָל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אִתְּךָ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, וְתִרְאֶה
לְהַפִּיךְ אֶת כָּל הַיְגוֹן וְהָאֲנָחָה לְשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי בֹא יָבוֹא סוּף כָּל
סוּף יוֹם יִשׁוּעָתְךָ, וְתִזְכֶּה לִהְיוֹת הָאָדָם הַשָּׁלֵם, וְאֵל תִּמְשִׁיךְ אֶת
עֲצָמְךָ כָּל-כֶּף אֶל הַצַּעַר וְהַעֲגָמַת גִּפְשׁ, רַק תִּרְאֶה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי
פְּעֻלוֹת שְׂבַעוּלָם לִהְיוֹת שְׂמֵחַ וְטוֹב לֵב תְּמִיד, כִּי הַשְּׂמִיחָה הִיא הַיְסוּד
שֶׁהַכֹּל תְּלוּי בּוֹ, וְעַל-יְדֵי שְׂמִיחָה נִתְרַחֵב דַּעְתּוֹ וּמַחוּ, וְזוֹכֵה לִישׁוּב
הַדַּעַת אֵמֶתִי וְנִצְחִי (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ז'); הַעֲקֵר לִידַע
שֶׁהַכֹּל מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמֵהַ שְׂעֵבֵר כְּבֵר עֲבֵר. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר
הַמִּדּוֹת, אוֹת חֲתוּן, סִימָן ז'): הַשְּׂדוּף שְׂדוּבָרִים, אֶף-עַל-פִּי שְׂאִינוּ נִגְמַר
הַשְּׂדוּף בְּעֲצָמוֹ, גַּם זֶה מִן הַשְּׂמִים, וְהַשְּׂדוּף לְחוּד עוֹשֶׂה רֶשֶׁם בּוֹ
וּבָה. וּבִתּוֹף כֶּף נִזְפָּרְתִי, שְׂעוּד לֹא קִדְשָׁתִי בְּחֻדֶשׁ זֶה אֶת הַלְּבָנָה, כִּי
הִיא שְׁלֵג גְּדוֹל כָּל הַשְּׂבֻעַ, וּמְחַר בְּלִילָה הוּא הַזְּמַן הָאֲחֵרוֹן, עַל-פֶּן
הַהֲכָרַח לְקַצֵּר עֲכָשׁוֹ, וְלִילָף וְלִקְדֹשׁ אֶת הַלְּבָנָה. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר
לָךְ בְּזִכּוֹת זֶה לְמַצָּא בְּקָרוֹב אֶת זְוִיגְךָ, כַּמּוּבָא (שָׁם, סִימָן ב'): קִדּוּשׁ
לְבָנָה — סִגְלָה שְׂיִמְצָא אָדָם אֶת זְוִיגוֹ, וְסִימָן לְדָבָר: לְבִנְיָהּ רֵאשִׁי
תְּבוֹת: בְּתוּלָה גִּישָׁאת לִיּוֹם הַרְבִּיעִי (פְּתוּבוֹת ב.), וְאָמְרוּ חַז"ל
(סִנְהֵדְרִין מ.ב.): כָּל הַמְּבָרַךְ עַל הַחֻדֶשׁ בְּזִמְנוֹ כְּאֵלוֹ מְקַבֵּל פְּנֵי שְׂכִינָה,
הֵרַחֵמֵן יִזְכְּנֵי לָזֶה.

הַדּוֹרֶשׁ שְׂלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

פֶּה תִקְבֵּל רְצוּף סֵפֶר אֶחָד, וְתִרְאֶה לְכַתֵּב לִי תִכּוּף-וּמְיָד אִם
קִבַּלְתָּ אֶת זֶה, וּמִמֶּשׁ חַיִּים תְּדַשִּׁים תְּכָנִים בִּי.

א' קכ.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר יתרו ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך הרוצה להתקרב אל דעת הנחל נובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, אשר בו אתה שופך את לבך
מכל מה שעובר עליך. מה אמר לך, התמד בספרי רבנו ז"ל, ושם
תמצא מרגוע לנפשך, כי באמת עובר על כל אחד מאנשי שלומנו
מה שעובר, חרופין וגדופין וכו', כי ענין רבנו ז"ל, הוא אור גנוז
ונעלם עד מאד, וכמו שהתבטא פעם רבנו ז"ל ואמר (תיימור"ן,
סימן שמה): "אנחנו איננו מזה העולם, בשביל זה אין יכולים לסבל
אותנו"; כי רבנו ז"ל מגלה את הקדוש-ברוך-הוא בגלוי נורא
ונפלא כזה, עד שנתבטלים כל הדמיונות וכו', וכבר אין רוצים שום
רצון אחר מבלעדי רצונו יתברך. והנה האור הזה הוא האור
שלמעלה מנפשין, רוחין ונשמתין (עין לקוטי-מור"ן, חלק א', סימן כד),
שהם: נפש, רוח ונשמה, עשיה, יצירה, בריאה, הינו פי בעודינו
מלבשים בזה העולם במחשבה, דבור ומעשה, קשה וכבד להשיג
את האור האין סוף ברוך הוא, שהוא עצם האצילות, אלא בבחינת
מטי ולא מטי וכו', אבל על-ידי שמחת המצוות יכולים להשיג גם
את עצם האצילות, שהוא למעלה ממחשבה, דבור ומעשה, למעלה
מכל העולמות, ועל-פן צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם
להיות רק בשמחה עצומה תמיד, ולשמח בנקדת יהדותו תמיד,
ולרקד מרב שמחה, וכמעט שאי אפשר לעבר את זה העולם בלי
שמחה. ותדע שזה היה היסוד אצל רבנו ז"ל — להיות תמיד רק
בשמחה, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותו. וצריכים
להתאזר פל-כף במדת השמחה, עד שלא ירצה שום רצון אחר
מבלעדי השמחה, והשמחה היא עצם עצמיות אלקותו יתברך, וכל
מה שהאדם שמח יותר, פמו-כן הוא משיג את רוחניות חיות

אֲשֶׁר א' קכא בַּנְחַל לט

אֶלְקוּתוֹ יוֹתֵר וְיוֹתֵר; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשָּׂמַח תָּמִיד, וְשׁוֹמֵעַ אֵל בֶּן הַשְּׂמֵחָה,
שָׂאז טוֹב לוֹ לְנִצַּח נִצָּחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' קכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֹדֵר יִתְרוֹ ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֵל יְדִידֵי הָאֲבָרָךְ הִיקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל
נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ הִיקָר בְּשִׂמְחָה קְבֵלָתִי, כִּי לֹא יָדַעְתִּי מֵה לְחַשֵּׁב עָלֶיךָ,
כִּי אִתָּה יוֹדַע אֲשֶׁר לְהִשְׁאֵר אֶצֶל רַבְּנוֹ ז"ל עַד הַסּוֹף צְרִיכִים זְכוּת
גְּדוּלָּה, כִּי הַסֵּמ"ף-מ"ם אוֹרֵב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַרוֹצֵה לְהִתְקַרֵּב
אֵלָינוּ, וּכְשֶׁכָּבֵר נִתְקַרֵּב אֵלָיו, מִתְנַבֵּל יוֹתֵר וְיוֹתֵר לְהַחֲלִישׁ אֶת דַּעְתּוֹ,
עַד שֶׁשׁוֹבְרוֹ לְגַמְרֵי בְּכָל פַּעַם בְּמָרָה שְׁחוּרָה אַחֲרָת, עַד שֶׁנִּתְרַחֵק;
וְעַל-כֵּן לֹא בַחֲנָם כְּשֶׁפָּגַשׁ פַּעַם מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל אִישׁ זָקֵן שֶׁהָיָה
בְּנַעֲוָרָיו מְקַרֵּב אֵל רַבְּנוֹ ז"ל, וּמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל שָׁאַל אוֹתוֹ, אִם יֵשׁ לוֹ
עֲדִין שְׂיִכוּת אֵל עֲנִין רַבְּנוֹ ז"ל, וּכְשֶׁהִשִּׁיב לוֹ: "בְּוֹדָאִי, הֲלֹא כָּל
חַיּוּתִי הִיא רַק מִרַבְּנוֹ ז"ל". עָנָה וְאָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל בְּזוֹ הַלְשׁוֹן:
"אָה, וּוָא אַ וּוִיסַע בְּאֵרֶד אוֹן נֶאֱפֵ אַ בְּרַסְלָבֵר חֲסִיד"ר. וְהַתְּפִלָּא מְאֹד
מְאֹד, שְׂאִישׁ עִם זָקֵן לְבָן, וְעֲדִין נִקְרָא עַל שֵׁם רַבְּנוֹ ז"ל; כִּי בְּאַמַּת
גַּם אֲנִי רְאִיתִי בְּמִשְׁפַּח הַשְּׂנִים בְּחוּר צַעִיר מִתְקַרֵּב אֵל רַבְּנוֹ ז"ל, וְאַחַר
חֲתָנָתוֹ עוֹזֵב הַכֵּל, וַיֵּשׁ שְׂמִמְשִׁיף קָצַת אַחַר הַחֲתָנָה, אֲכַל כְּשֶׁנּוֹלָדִים
לוֹ יְלָדִים הוּא עוֹזֵב הַכֵּל, וַיֵּשׁ שְׂמִמְשִׁיכִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְאַחַר-כֵּן
עוֹזְבִים הַכֵּל, וְצְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים עַד הַסּוֹף, עַד הַרְגַע הָאַחֲרוֹן.
וּפַעַם אַחַת הִלְכָתִי יַחַד עִם הָרַב הַחֲסִיד ר' וְוִעֲלוֹל חֲשִׁין, וְהַגַּעְנוּ
לְאַיְזָה בֵּית-הַמְדַרְשׁ, וְרָאָה שֵׁם יְהוּדֵי זָקֵן, וְנָתַן לוֹ שְׁלוֹם בְּאַנְפִּין

(ר) אָה, זָקֵן לְבָן, וְעוֹד חֲסִיד בְּרַסְלָב.

נהירין (איני זוכר את שמו), ושאל אותו: "מה שלומכם? האם עדין אתם מחזיקים עצמכם ברבנו ז"ל?" התאנח הלה ואמר: "מה אמר לך", והוציא מפיו כמה בקבוקים קטנים של תרופות, והוסיף: "אתה רואה את זה, בלי זה אני נפטר", והראה לו: "זה בשביל הלב, וזה בשביל הפליות" וכו', והפטיר: "אני כבר כלי שבור לגמרי". ענה לו ר' וועלוול: "מה אתכם, הלא אני זוכר כשבערתם בעבודת ה'", השיב הלה: "מה אעשה, ראה מה שנעשה ממני" וכו'. ובשלהלכנו, שאלתי אותו: "מי האדם הזה?" ענה ואמר לי, שהוא זוכר אותו עוד בימי נעוריו, שהיה עובד ה' גדול בכחות עצומים, והתפלל בכח ובחיות ובדבקות וכו'.

ואז בעת שהיתה לי התבודדות, התישבתי — מה יכול להעשות מאדם, אדרבה לפי דעתי נסכם, כל מה שאדם נזקן, הוא צריך לאחוז ברבנו ז"ל יותר ויותר, כי הלא לאן אתה הולך? אל מקום עפר, רמה ותולעה, ועל-כן מה שיך לברח, אדרבה צריך להרגיל עצמו לדבר עמו יתברך עד הסוף, עד הרגע האחרון, וכמאמר אליהו הנביא (תנא דבי אליהו, פרק טו): "לפי שכל המרבה שיחות ותפלות הם מלויים אותו עד בית עולמו"; כי מה נשאר מהאדם? רק הדבור שמדבר עמו יתברך, כי לבסוף כלם עוזבים אותו, אפלו אשתו וילדיו, ואם-כן מה נשאר מהאדם עד הרגע האחרון? רק שיחה בינו לבין קונו, ודבר זה אי אפשר לקבל רק כשמקרב אל רבנו ז"ל, ועל-כן אסור לעזוב את רבנו ז"ל עד הסוף, כי כבר פרש רבנו ז"ל את המשנה (תרומות ב, א): סתם חרש אינו שומע ואינו מדבר; כשאינו שומע קול הצדיק המעורר מהשנה, על-ידי-זה אינו מדבר אליו יתברך (עין לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן ס'); ועל-כן מה ולמה לך לעזוב עצמך, זיך אפ לאזן פון הייליגען רבי'ן^ש, הרי הוא כל החיות שלנו.

ונה שכתבת לי, שעדין יש בך נצוצי תשוקה אל רבנו ז"ל,

אֲשֶׁר א' קכב בַּנְחַל מא

מָאד מָאד הִחַיִּיתָנִי. רָאָה לְבֵא אֶל מַחְנֵנוּ, וּבִיחַד נִדְבַר מִדְּבָרֵי רַבְּנוּ
וְ"ל, וְנַחֲמָה עֲצָמֵנוּ יַחַד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מָאד...

א' קכב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר יְתָרוֹ ה'תשל"ד.

שִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיִגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, אַחֵי וְרַעֲי, הַבְּחוּר הַיְקָר
לִי מָאד, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל הַנּוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ...
נְרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ הַיְקָר לְנִכוֹן קִבְּלָתִי. אֱהוֹבֵי, אַחֵי הַיְקָר! הַעֲקָר וְהִיסוּד
שֶׁהַכֹּל תְּלוּי בּוֹ הוּא הַתְּחַדְּשׁוֹת, לְהַתְּחַדֵּשׁ בְּכָל רִגַע וְרִגַע מִחֲדָשׁ,
וּמִכָּל שָׁפָן בְּכָל שְׁעָה וְשְׁעָה, וּמִכָּל שָׁפָן וְכָל שָׁפָן בְּכָל יוֹם וְיוֹם,
וְלִידַע תָּמִיד שְׂאִין יוֹדְעִים כָּלֵל מֵהֵי עֲלִיָּה וּמֵהֵי יְרִידָה, וְלַעוֹלָם לֹא
יִחָשֵׁב עַל עֲצָמוֹ, לֹא יֹאמֵר עַל עֲצָמוֹ פְּשָׁטִים וּמְבִינּוֹת, רַק
הַתְּחַדְּשׁוֹת.

רַבּוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, עֲתָה אֲנִי מִתְחִיל לְהַדְּבִק עִמָּךְ, זַכְּנִי לְהַפִּיר
אוֹתָךְ מִכָּל דְּבָר מִפְּרֻטֵי הַבְּרִיאָה, וְאִזְכָּה לִידַע וְלַהֲאָמִין שְׂאִין שׁוֹם
מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֶיךָ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכָל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חִיּוֹת אֱלֹהוֹתָךְ,
שֶׁנִּתְלַבְּשֶׁת בְּלִבוֹשִׁים אֱלוֹ, שֶׁהֵם דּוֹמָם, צוֹמַח, חַי, מְדַבֵּר, וְאַף
שֶׁבְעִין הַגְּשָׁמִית נִדְמָה שֶׁהֵם דְּבָרִים נִפְרָדִים וְעִנְיָנִים נִפְרָדִים וְכוּ',
זַכְּנִי לְהַשִּׁיג וְלְהַרְגִישׁ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹת אֱלֹקוֹתָךְ הַמְּחִיָּה וְהַמְּהַנֶּה
אוֹתָם, וּבְלַעֲדֵי חִיּוֹתָךְ אֵין לָהֶם קִיּוֹם כָּלֵל. אָבִי שֶׁבְּשָׁמַיִם, זַכְּנִי
לְהַגְדִּיל אֶת הַיְדִיעוֹת הָאֵלוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה אִזְכָּה לְהַתְּחַזֵּק וְלַהֲתַאֲמֵן
בְּכָל עַת וְרִגַע מִחֲדָשׁ, כִּי "אֲנָה מִפְּנִיךָ אֶבְרַח וְאֲנָה מִפְּנִיךָ אֶסְתֵּר, אִם
אֶסֶק שְׁמַיִם שֵׁם אֲתָה, וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּךְ", וְכָל מֵה שְׂאִזְכָּה לְהַכְנִיס
בִּיּוֹתֵר יְדִיעוֹת אֱלוֹ אֶל תּוֹךְ פְּנִימִיּוֹת לְבָבִי, אִזְכָּה לְהַחֲיּוֹת אֶת עֲצָמֵי
יּוֹתֵר וְיּוֹתֵר, עַד שִׁיתְּפַשֵּׁט הַיְשׁוּב הַדַּעַת בְּכָל קוֹמַתִי, וְאִזְכָּה לְהַרִים

את רגלי ולרקד מרב שמחה, ועל-ידי-זה ישלמו כל חסרונותי, ויתחדש מחי בהתחדשות נפלאה בכל פעם. אנא יהוה אלהי ואלהי אבותי, אלהי אברהם ואלהי יצחק ואלהי יעקב, חוס וחמל עלי, שלכל אבלכל עצמי משום בריה שבְעוֹלָם, ולא אסתכל ולא אפנה אל שום מונע ומעכב ומחליש דעתי ומחי. זפני לברח בכל יום ובכל עת ובכל שעה רק אליך, ולא ארצה שום רצון אחר מבלעדי רצונך, ואזכה לדון את כל עמך ישראל לכף זכות תמיד, ולהטות כלפי חסד, ואהיה טוב עין — הן על עצמי והן על אחרים, ומכל דבר זכני רק לראות את פנימיות חיות אלהותך המחייה והמהנה את הדבר הזה, ועל-ידי-זה אזכה להפך את כל ירדותי ונפילותי לעליות גדולות, ולהפך את היגון והאנחה לשמחה עצומה, ואזכה להיות תמיד בשמחה ובפנים שוחקות, ואזכה לקיים מצות השמחה והרקודים בכל יום ויום מחדש בשלמות, בתכלית השלמות, ולא אבלכל עצמי משום בריה המתנגדת על מצות השמחה, רק אני בתומי אלך לרקד ולשיר לעצמי נגונים של שמחה, ולהחיות נפשי העיפה והאמללה שנפלה חלשות מחצי המלך האכזר, שהוא הזקן וכסיל, הרוצה להתפשט עלי בזקנה וכסילות וחלישות הדעת, וכל מה שאני מרגיש בעצמי מרירות דמרירות, קטנות דקטנות, יותר אזכה לרקד ולשמח בשמחה שאין לה סוף וקץ, כי הלא יהיה איה שיהיה אני מלא מצוות פרמון, ונבראתי מזרע ישראל עמך המאמינים בך, וגם עדין אני משתוקק וכוסף אליך מאוד מאוד ברצונות ובכסופים חזקים להכלל בך לגמרי, ולהפשיט את גופי המגשם והמצורע, ולהתלבש בלבוש רוחני, לבוש אור דק מגן ועדן אלהותך, מבשרי אחזה אלהי, עד שתהיה תורתי — תורת ה', ותפלתי — תפלת ה', שאזכה להכלל לגמרי באורך האין סוף ברוך הוא, ומרב פלליות שאכלל בך, כבר לא יוכל שום דבר ושום בריה להפילני, רק אתחזק בעזות ובעקשנות דקדשה תמיד, להיות בשמחה עצומה, פי אין שום מציאות בלעדיך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, כי הכל לכל עצם עצמיות חיות אלהותך, ואזכה להיות בשלום תמיד, אפלו עם אלו המצעירים אותי

ומחלישים דעתי, כי הכל בהשגחתך הפרטית שנתלבשת בהם, לנסות אותי לראות להיכן אברח ולהיכן אנוס, וכל זה תענוגך ושעשועך — בשזוכים לגלות את ההסתרה שאתה מסתתר שם, ולהאיר את החשך שאתה גנוז שם, ולהמתיק את המרירות שאתה מתחבא שם. אנא יהוה, הרחב דעתי ומחי, שלא נפילני ולא ישברני שום דבר, רק אזכה להיות תמיד איש שמח, איש שלום, איש טוב, ואהיה מעביר על מדותי, ותרון במקומי ובעסקי, ואזכה לבטל עצמי תמיד אליך, ולא ארצה שום התנשאות והשתררות על זולתי, ועל-ידי-זה תזכני שילך לי תמיד הכל כסדרן, מאחר שאני מבטל רצוני לרצונך, ואיני רוצה שום רצון אחר מבלעדי רצונך הפשוט, וכל מה שעובר עלי בין ברוחני ובין בגשמי אזכה לידע שהכל לטובתי הנצחית, ואתה אב הרחמן מתנהג עמי במדת רחמנות, ובודאי יש בכל מאורעותי והרפתקאותי פונה מיחדת למרק עוונותי, ולהמשיך עלי שפע נעם זיו אלהותך, שפע הארת הפתח, ואזכה להתחזק ולהתאמץ ולא להיות בטלן, חס ושלום, ולא אברח ממך דיקא בשעה שאתה כבר רוצה לפתח לי הארות והשגות חדשות ונפלאות, אורות רוחניות משרש נשמתי. אנא אבי שבשמים, אתה לבד יודע כמה טובות וכמה השגות וכמה אורות וכמה נעימיות אפדתי כבר על-ידי שדחקתי את השעה, ולא זכיתי לחפות ולקנות בשעה שהיה הכל חשוף לפני, בשעה שהייתי מנח במרירות ובכבדות גדולה. אנא יהוה, זפני על-כל-פנים מעכשו לעמד על עמדי בכל יום ובכל עת ובכל שעה, לשמח נפשי האמללה, העיפה, הרעבה והצמאה, ולרקד הרבה מאד מאד, עד שעל-ידי-זה יהיו נעשים אצלי פלים והיכלות לקבל ערכות נעימות אורך האין סוף ברוך הוא, ואזכה לחזות בנעם יהוה ולבקר בהיכלו כל ימי חיי לעד ולנצח נצחים אמן ואמן.

אחי היקר! התחלתי לכתב לך, ובין כך נשפך לפי אליו יתברך. תראה להתחזק בזה מאד בכל יום ניום, ולחבר לעצמך תפלות, תחינות ובקשות, באשר ה'יה לכת של הבעל תפלה חבורים שלמים

שֶׁל תְּפִלוֹת (עֵין סְפֹרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֵׂה יב).

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' קבג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר יְתָרוֹ ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבִירָה הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַע עוֹלָם. הָעֵקֶר תִּשְׁתַּדֵּל לְחִיּוֹת עִם הַמְּצִיאוֹת, וְתִשְׁתַּדֵּל לְכַוֵּן אֶת חַיִּיךָ כִּפֶּה וְכוּ'. הַרְגֵל עֲצָמְךָ לְקַבֵּל כָּל הַבָּא עָלֶיךָ לְטוֹבָה, וְתִזְכֹּר אֶת דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'): כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁכָּל מְאוֹרְעוֹתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ, זֹאת הַבְּחִינָה הִיא מֵעֵין עוֹלָם הַבָּא; מֵה שִׁיף לְהַצְטַעַר עַל עוֹלָם שְׂאִינוֹ שֶׁלֶךְ, מֵה וְלָמָּה לֶךְ לְהִיּוֹת בְּעֲצָבוֹת, עוֹד מְעַט מִמִּילָא תִצָּא מִכָּאן, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהִכְנִיס עֲצָמְךָ רַק בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתִבְרַח רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין לֶךְ מְקוֹם טוֹב יוֹתֵר בְּזֶה הָעוֹלָם הַיְכָן לְבָרַח כְּמוֹ אֲצִלוֹ יִתְבַּרֵךְ. הָעֵקֶר רְאֵה לְסַלֵּק חֲכָמְתְּךָ הַמְדַמִּית, וְתוֹדַע שְׂאִין יוֹדְעִים כָּלֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

מֵה אִמַר לֶךְ, זֶה כְּמַעַט שָׁנָה, שְׂיִצְאוּ כְּנִגְדֵי כְּמֵה אֲנָשִׁי בְּלִיעֵל, וְכָל הַחֲטָא שְׁלִי, שְׁנֹדֶפֶס סֵפֶר "אֲשֶׁר בַּנְחַל", וְהֵם מִכְּתָבִים שֶׁכְּתַבְתִּי לְחַבְרִים וְאֲבָרְכִים, וּמֵה כְּתוּב שָׁם? כָּל אֶחָד יְכוּל לְרְאוֹת... (אֲשֶׁר בְּאֵמֶת לֹא אָנִי הַדְּפִסְתִּי אֶת זֶה, וְזֶה הָיָה אֲפִלוּ נִגְדֵי רְצוֹנִי), עַל כָּל פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא אָנִי רוֹאֶה צְדָקָת מְאֹד הַחֲכָם: "הַמְרִיבָה בְּאֵה מִחֲמַת קִנְאָה". הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שְׂאֲזֹכָה לְעִבְרָה גַם אֶת הַתְּלָאָה הַזֹּאת, כִּי שְׂמַעְתִּי דְּבַת רְשָׁעִים וְכוּ', וְלֹא הָאֲמַנְתִּי שֶׁעַד כְּדֵי כֶּף תִּתְגַּבֵּר הַרְשָׁעוֹת, וְהִנְרָאָה שֶׁהַרְשָׁעִים הָאֵלוֹ אֵינָם יוֹדְעִים מֵה אִמַר עַלֵיהֶם רַבֵּנוּ ז"ל בַּתּוֹרָה: "חֲדֵי רַבִּי שְׂמַעוֹן" (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סא),

אֲשֶׁר א' קכד בַּנְחַל מה

שָׁמִי שְׁחֹלֵק עַל סִפְרִים, סִימֵן שְׂיֵשׁ לוֹ צוּאָה וְטֹנֶפֶת בְּרֹאשׁוֹ וְכוּ',
עֵין שָׁם; וְלֹא בְּחֵנֶם מוֹהֲרֵינִי וְ"ל מְרֻבָּה בְּמִכְתָּבָיו: "תְּהִלָּה לְאֵל,
הַסִּפְרִים יִקְרִים בְּעֵינֵינוּ, וְאֵין אָנוּ קוֹרְעִים אֶת הַסִּפְרִים רַק לּוֹמְדִים
בָּהֶם", חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁגַם אֶצְלָנוּ כֵּן.

אם כָּבֵר יֵצֵא כָּל־כֵּן הַקְּצָף, זֶה סִימֵן טוֹב מְאֹד, כִּי קָדַם שְׂיֵשׁ
מְנִיעוֹת וּמְחִלָּת וְכוּ', צְרִיכִים לְחַשֵּׁשׁ אוֹלֵי זֶה לֹא בָּא מִצַּד הַקְּדוּשָׁה,
אֲבָל עֲכָשׁוּ אָנִי רוּאָה שְׂדִיקָא אֱלוֹ הַמְּכַתְּבִים עוֹד יַעֲשׂוּ מִהֶפְכָּה
גְּדוּלָּה בְּעוֹלָם, וְאֶלְפֵי אֲנָשִׁים יִתְקַרְבוּ עַל יָדָם אֶל דַּעַת רַבְּנוּ וְ"ל,
וְיָמִים יִדְבְּרוּ עַל־יְדֵי מִי נִתְקַרְבוּ כָּל־כֵּן הַרְבֵּה אֲנָשִׁים אֶל דַּעַת רַבְּנוּ
וְ"ל.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁאָנוּ זוֹכִים לְגִלוֹת אֶת רַבְּנוּ וְ"ל עַל אַפָּם
וְעַל חֲמַתָּם שֶׁל שׁוֹנְאֵי, וְלֹא יוֹעִיל לָהֶם שׁוֹם דְּבָר, נְרָאָה דְּבָר מִי
יָקוּם, נְרָאָה מִי יִחְיֶה וּמִי יָמוּת... כָּמוֹ שֶׁהֵם מִתְפָּאָרִים... תְּהִלָּה לְאֵל,
מִמְּנֵי יִשְׁאָרוּ סִפְרִים שְׂיִחִיו אֶת כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ, וּמָה יִשְׁאָר
מִמְּתַנַּגְדֵי... כָּמוֹ שְׁאָמַר מוֹהֲרֵינִי וְ"ל: מִמְּנֵי יִשְׁאָרוּ סִפְרִים שְׂיִחִיו
אֶת כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ, וּמִמְּתַנַּגְדֵי יִשְׁאָר אַ בּוּיָדִים פִּיל מִיט פִּלְעֶשְׁעֵרֵת,
וְכֵן נִתְקַיֵּם כִּידוּעַ אֶצְלָנוּ הַסְּפוּר וְכוּ'.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' קכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לֵיל שְׂשִׁי לְסִדְר יִתְרוֹ ה'תשל"ד.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיֵגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי וְרַעֲי, הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתָה מִמִּי הַנְּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ
יָאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

(ת) עֲלִית גַּג עִם בְּקִבּוּקֵי יַיִן שְׁרָף רִיקִים.

מכתבך הקצר היום קבלתי, וחספתי ולא התמהמהתי להשיבך מעצם תשוקת לבי להחיותך ולחזקך ולאמצך, שתזכה בזה העולם לבוא אל מה שאתה צריך לבוא — להאיר נפשך בהארת נעם זיו שכנתו יתברך המאירה בכל העולם, כמו שכתוב (יחזקאל מג, ב): "והארץ האירה מכבודו וגו'", "לחזות בנעם הנו"ה ולבקר בהיכלו" וגו' (תהלים כז, ד).

והנה, אהובי, אחי הקר, במה שאתה כותב, שאתה נופל בכל פעם יותר ויותר, רחמנא לצלן, ובכל פעם וכו' עובר עליך מה שעובר וכו', הלא כל ספרי רבנו ז"ל בידיך, ובפרטיות "הלקוטי-הלכות" הקדושים, שהם מלאים חיות וריחות טובות (שיר השירים א, יב): "נרדי צמח ריחו", שזוהי התוכחה של הצדיק האמת, ראש כל הצדיקים, אשר תוכחתו היא לחיים, ומוסיף יראת שמים. וההתחזקות שתמצא שם, לא תמצא בשום מקום שבועלם, וגם כל דבורי נלקחים משם; ועל-כן תראה לעשות התחלה חדשה ללמד שעור כסדרן ב"לקוטי-הלכות", ומהר"נ"ת ז"ל לא ניח אותך לפל יהיה איך שיהיה. וצריך שתדע, שמי שחוגר מתניו לשוב אליו יתברך, ובפרט אותן הנשמות שנכשלו עד עכשו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הן צריכות להזהר להתחזק מאד מאד, כי הן נשמות גבוהות מאד מאד, ובנשמותיהן תלויות עוד נשמות, ועל-כן לא בחנם טמא אותן הסמ"ך-מ"ם, כי יודע אשר בנשמותיהן תלויות עוד נשמות וכו', וכשהם יחזרו אליו יתברך, על-ידי-זה ממילא ימשכו אחריהם כל אותן הנשמות התלויות בנשמותיהם, על-כן עושה מה שעושה וכו', ומתגבר עליהם בכל הפחות וכו' להפילם יותר ויותר, ועל-כן צריכים להתחזק מאד מאד, ולעשות קשר בעצמו יהיה איך שיהיה, אני את מקומי לא אניח, ובכל יום ויום בעקשנות ובתקיפות גדולה אלך למקום מיחד, שאין שם בני-אדם וכו', ואצעק אליו יתברך העי"ן קלין (עי' לקוטי-מורה"נ, חלק א', סימנים: כא לו), ולבקש ולהתחנן ממנו יתברך, שישוב וירחם עלי לשוב בתשובה אמיתית, וגדל הפלגת עצם מעלת התפלה והבקשה

והשיחה של האיש הישראלי, שגפּל במקום שגפּל — לבאר שח"ת, ונגשׁל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אין לשער ואין לספר כלל, כי יש מלא"ף נורא ועליון מאד עזריא"ל שמו, שהוא ממנה על התפלות של אלו הנשפּרים והנדפּאים, הירודים והנפּולים, וכשהם מרחמים על עצמם, ושופכים לבם לפניו יתברך, אזי מפל אלו השיחות והתפלות והדבורים, נבנים ונארגים עולמות וצורפים ויחודים חדשים בגננים נהורין באלו, אשר אי אפשר לספר ולצייר בשכל אנושי, כי מי שדעתו שפלה עליו, ועומד עצמו בקרן זוית, ושופך שיחתו ותפלתו, ומספר לפניו יתברך את פאבו העצום, וכל מה שעובר עליו, אין תפלתו נמאסת לפניו יתברך כלל, רק תכף ומיד נתקבלת (עין סנהדרין מג:). ואין לה עוד ירוד ושבור ורצוץ כמי שגפּגם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, שאז הסטרא אחרא ממרת חיו, ושוכרת את רוחו ומיאשת את נשמתו ומחלישה דעתו, ותפלה שוכרת כל המחיצות וההסתרות, אף על זה צריכים התחזקות עצומה, להיות עקשן גדול, לילך למקום שאין שם בני-אדם, ולדבר עמו יתברך בעקשנות ובתקיפות גדולה יהיה איה שיהיה. וכמאמרם ו"ל (יומא כט:): למה נמשלה תפלתן של צדיקים פאלת? מה אילת זו כל זמן שמגדלת קרניה מפצילות, אף צדיקים, כל זמן שמרבין בתפלה — תפלתן נשמעת וכו', עין שם.

על-כן, אהובי, אחי, עשה מה שתעשה, וברח לה עכשו אל השדה או למקום פנוי, ותתחיל לדבר עמו יתברך כל מה שעובר עליך בתמימות ובפשיטות גמורה, ואל תסתפל על שום מונע ומעכב יהיה מי שיהיה, אל תירא ואל תחת משום בריה, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, כי מלא כל הארץ כבודו, ואיהו ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ודומם, צומח, חי, מדבר, הפל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ועל-כן אין שום מקום לנוס ממנו יתברך, כי (תהלים קלט, ז): "אנה מפניך אברח, אם אסק שמים שם אתה, ואציעה שאול הנב". ואם היית יודע ומאמין גדל

הַרְחַמְנוּת שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ עֲלֵיךָ, וְאִיךָ שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ מִחֶכְהָ וּמִקְהוּהָ וְעוֹמֵד וּמְצַפֶּה שֶׁתִּפְתַּח פִּיךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ אֶת לְבָבְךָ הַמֵּר, הֵייתָ רוֹקֵד מְרַב שְׂמֵחָה; וְעַל-כֵּן לֹא בַחֲנָם אָמְרוּ חֲזו"ל הַקְדוּשִׁים (מִדְרַשׁ שַׁחַר טוֹב, תְּהִלִּים ק): בְּשִׁעָה שֶׁאַתָּה עוֹמֵד וּמִתְפַּלֵּל, יֵהָא לְבָבְךָ שְׂמֵחַ, שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים ק, ב): "עֲבַדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה"; וְכֵן הוּא בְּיַלְקוּט תְּהִלִּים (רַמְזוֹ תְּרַכָּג): בְּשִׁעָה שֶׁאַדָּם עוֹמֵד בַּתְּפִלָּה, יֵהָא שְׂמֵחַ שֶׁעוֹבֵד לְאֱלֹהִים שֶׁאֵין כְּמוֹתוֹ בְּעוֹלָם; וְעַל-כֵּן, חֲמִדַת לְבָבִי, כָּל זְמַן שֶׁתִּזְכֶּה לְהַרְבוֹת בַּתְּפִלָּה וְשִׂיחָה בִּינְךָ לְבִין קוֹנֵךְ, יוֹתֵר יִתְרַחֵב לְבָבְךָ וְיִדְעָתָךְ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְלֵב לְשִׂמְחָה עַד שֶׁיִּפְשֹׁט אֶת הָעֲקֻמוּמִיּוֹת מִלְּבָבוֹ (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ו, חֶלֶק א', סִימָן ה'), וְזֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי תְּפִלָּה בְּכַח. עַל-כֵּן תִּרְאֶה לְהִתְבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, כִּי אֵין לָךְ עוֹד אֶב הַרְחַמְנָן כְּמוֹ הוּא יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר דֵּן אוֹתָךְ לְכַף זְכוּת, כִּי הוּא יִתְבַּרֵךְ יוֹדֵעַ אֶת מְקוֹמְךָ וְאֶת מַצְבְּךָ וְאֶת כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיךָ, כִּי הוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם (עֵינִי שָׁם, חֶלֶק ב', סִימָן א'), וְהוּא יוֹדֵעַ מִי הֵבִיאָךְ אֶל כָּל זֹאת. עַל-כֵּן בָּרַח לָךְ רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְתִסְתִּיר עֲצֻמְךָ בְּסִתְרֵי צֶל כְּנָפָיו יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּפְגֹּס בְּלְבָבְךָ שְׂמֵחָה וְחִדְוָה עֲצוּמָה, כִּי אֵין לָךְ עוֹד שְׂמֵחָה גְדוֹלָה מְזוֹ, שֶׁאַדָּם יוֹדֵעַ אֲשֶׁר הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ אִתּוֹ, עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ, וְהוּא יִתְבַּרֵךְ מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל חֲטָאָיו וְעוֹנוֹתָיו וּפְשָׁעָיו, כִּי בֵּינָן שֶׁאַדָּם אוֹמֵר לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ: רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, חֲטָאתִי עֲוִיתִי, פָּשַׁעְתִּי, מִיָּד אֵין לְשׁוֹם מִלְּאָךְ רְשׁוֹת לִיגַע בּוֹ (עֵינִי בַּמִּדְרַשׁ בַּמִּדְבָּר רַבָּה כ, יג); וּבַתּוֹרַת כְּהֻנִּים (פָּרָשַׁת בְּחֻקְתֵי) אֵיתָא: מִיָּד כְּשֶׁהֵם מִתְוַדִּים עַל עוֹנוֹתֵיהֶם, מִיָּד אֲנִי חוֹזֵר וּמְרַחֵם עֲלֵיהֶם; וּבִזְהַר הַקְּדוּשׁ פָּרָשַׁת בְּרֵאשִׁית (דָּף נו), אֵיתָא, אָמַר רַבִּי חִזְקִיָּה: כָּל מֵאֵן דְּאוּדֵי עַל חֲטָאוֹי, קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׂבִיק לִיָּה וּמְחִיל עַל חוֹבֵיהִי. עֵמֵד וּרְאֵה וְהִתְבּוֹנֵן אֶל אֵיזוֹ מְתִיקוֹת וְאֵל אֵיזוֹ עֲרֻבוֹת וְנֹעַם רַבָּנוֹ וְ"ל רוּצָה לְהִבְיָאֵנוּ, עַל-כֵּן מֵהֵר קוֹם וְרוּץ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ עֲכָשׁוֹ בְּרַגְעַ זֶה, כִּי הוּא יִתְבַּרֵךְ מִחֶכְהָ לְשִׂיחָתְךָ וּתְפִלָּתְךָ, וְתַכְף-וּמְיָד אַחַר הַתְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוֹת

א) כָּל מִי שֶׁמוּדָה עַל חֲטָאָיו, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵב אוֹתוֹ וּמוֹחֵל עַל חֲטָאוֹ.

אֲשֶׁר א' קכד בְּנַחֵל מט

תֵּלֶךְ בְּרִקְוֹד, וְתִרְקַד בְּאֹוִיר מֵרֵב שְׁמַחָה וְחִדּוּהָ, שְׂזִכִּיתָ לְדַבֵּר עִם
מֵלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר מְלַאֲכִים וְחַיּוֹת, שְׂרָפִים
וְאוֹפְנִים וְכו' וְכו' מִמְּנוֹ מִפְּתָדִים וְרוֹעֲדִים, וְאֲנוּ הַפְּגוּמִים וְהַיְרוּדִים
זוֹכִים לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתִבְרַךְ אֶפְלוֹ דְבוּר אֶחָד, מִכָּל שֶׁכֵּן לְשִׁיחַ וּלְסַפֵּר
לְפָנָיו יְתִבְרַךְ כָּל צָרְכֵינוּ, הֵיִשׁ עֲשֵׂר וְאֲשֶׁר כְּזֶה בְּעוֹלָם?! הֵיִשׁ
נְעִימוֹת וְעִרְבוֹת כְּזוֹ בְּעוֹלָם?! אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ וּמָה נְעִים
גוֹרְלָנוּ, שְׂזִכִּינוּ לְהַתְּוֹדֵעַ מֵרֵבֵי אֱמֶת כְּזֶה, הַתְּגָלוֹת שֶׁל עֲתִיקָא
קִדִּישָׁא, שֶׁהוּא פּוֹרֵץ כָּל הַגְּדָרִים וְהַמְּחִיצוֹת וְהַהֲסָתְרוֹת, וּמְגַלֶּה
אֱמֶתוֹ יְתִבְרַךְ, שְׂאִין שׁוֹם יֹאשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, כִּי הֲלֹא בְּכָל תְּנוּעָה
וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּמָה שֵׁיף אִיזוֹ הַתְּרַחֲקוֹת מִמְּנוֹ יְתִבְרַךְ,
רַק בְּמִקּוּמָךְ שֶׁם רֵבוּ הַלְּבוּשִׁים (עֵינִי לְקוֹטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לג),
וְעַל-כֵּן כָּל עֲבוֹדָתְנוּ הִיא רַק לְהַפְּשִׁיט כָּל הַלְּבוּשִׁים וְהַהֲסָתְרוֹת.
וְדַבֵּר זֶה עוֹשֶׂה בְּעֵדְנוּ הַמֵּלֶךְ מֵאֵן מַלְכֵי רַבָּנָן (גִּטִּין סב.), כִּי רַבָּנָן
אִיקְרוּ מַלְכִים, וּמִלְפָּא מֵאֵי דְבַעֵי עֲבִידֵי, שֶׁהַמֵּלֶךְ פּוֹרֵץ גְּדָר לַעֲשׂוֹת
לוֹ דְרָף, וְאִין מוֹחִין בְּיָדוֹ (פְּסָחִים קי.), וְדָרַף הַמֵּלֶךְ אִין לָהּ שְׁעוֹר
(בְּבֹא בְּתָרָא קי.), וְזֶהוּ רַבָּנּוּ ז"ל בְּעֲצָמוֹ, שֶׁהוּא רִישָׁא דְלֹא אֲתִידַע
וְלִית מֵאֵן דְקִימָא בֵּיהּ, וְאִף שְׂעַכְשׁוֹ מִסְתִּירִים אוֹתוֹ וְעוֹשִׂים כָּל מִינֵי
פְּסוּיִים וְהַהֲסָתְרוֹת עָלָיו, אֲבָל בּוֹא יְבוֹא וְלֹא יֵאָחֵר מֵלֶךְ הַמְּשִׁיחַ,
שְׂיִהִיָּה מִיּוֹצְאֵי חֲלָצִיו (עֵינִי תַיִי-מוֹהַר"ן, סִימָן רעד), וְהוּא יְגַלֶּה וַיִּפְרָסֵם
לְמוֹדוֹ הַטּוֹב שֶׁל רַבָּנּוּ ז"ל, וְאִזּוֹ הַכֹּל יִפְתָּחוּ פִּיהֶם לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתִבְרַךְ,
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (צַפְנִיָּה ג, ט): "כִּי אִזּוֹ אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שְׂפָה בְרוּרָה לְקִרְא
כָּלֵם בְּשֵׁם ה' וּלְעַבְדוֹ שְׂכֵם אֶחָד"; כִּי תִתְגַּלֶּה הַדַּעַת הָאֱמֶת, "כִּי
מְלֹאָה הָאָרֶץ דַּעַה אֶת ה' כַּמִּים לַיָּם מְכֻסִּים", "וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא
שְׂרֵשׁ יִשִּׁי אֲשֶׁר עוֹמֵד לְגַס עַמִּים, אֲלֵיו גּוֹיִם יְדַרְשׁוּ, וְהָיְתָה מְנוּחָתוֹ
כְּבוֹד" (יִשְׁעִיָּה יא, ט-י). וְהַדְרָף הַזֶּה תִּתְפָּרֵץ וְתִהְיֶה דְרָף כְּבוֹשָׁה לְרַבִּים,
וְאִזּוֹ הַכֹּל יִקְנֹאוּ בְּמִסְתוּפִים בְּצִלוֹ, צִלָּא קִדִּישָׁא, צִלָּא דְמַהִימְנוּתָא,
צִלָּא דְחִדּוּתָא עֲלָאָה, כִּי הוּא "הַנּוֹתֵן בַּיָּם (הַחֲכֻמָּה) דְרָף וּבְמִים עֲזִים
(מִים הַיְדוּנִים) נְתִיבָה (יִשְׁעִיָּה מג, טז), כִּי הוּא מְחִיָּה אֶת דְרֵי מַעְלָה,

ב) הַמְּלָכִים נִקְרָאִים מַלְכִים, וּמֵלֶךְ כָּל מָה שְׂרוּצָה — עוֹשֶׂה.

וּמַגְלָה לָהֶם שֵׁם אֱלֹקוֹת, וְכֵן מַחֲיָה אֶת דְּרֵי מִטָּה, וּמַגְלָה לָהֶם שֵׁם אֱלֹקוֹת (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פב).

אֶהוּבִי, אָחִי! יֵשׁ וַיֵּשׁ לְהֶאָרִיף בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי הֵם מִיָּם שְׂאִין לָהֶם סוּף, אִף טְרֵדוֹתַי רַבּוּ מְאֹד מְאֹד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מֵעַסְק הָרַבִּים, עַל-כֵּן אֶקְצֹר, וְעוֹד חֲזוֹן לְמוֹעֵד, לְכַתֵּב וּלְהַשְׁתַּעֲשֵׂעַ יַחַד בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהֵם אִוְרוֹת רוּחָנִיִּים הַמַּחֲיִים וּמַחֲזִיקִים מְאֹד מְאֹד — אִם תִּכְתֵּב לִי.

וּמָה שֶׁשְּׂאֵלָתָ לְהַבִּינֶךָ, מָה שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קפד): בַּחֲטָם יְכוּלִים לְהַפִּיר הַנּוֹאֵף וְכוּ'; מִי יָבֹא אַחֲרֵי הַמְּלָךְ, אִף אוֹלֵי יֵשׁ לֹאמַר עַל-פִּי מָה שֶׁאָמַר שָׁם (סִימָן רמט), שְׁמִי שְׁפוּגָם בְּבִרְיַת הוּא תָּמִיד בְּכַעַס, כִּי מִי שֶׁעוֹבֵר עַל חֲטָא שֶׁל עַר, חָס וְשָׁלוֹם, הוּא רַע תָּמִיד, שְׁקוֹרִין 'בֵּיזוּ', שֶׁהוּא אִישׁ רַע וּבְכַעַס תָּמִיד. וְעֵינִי בְּלְקוּטִי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן קנה): אֲרִיכַת אֲפִים הוּא הַפֶּךָ הַכַּעַס; נִמְצָא, שֶׁכַּעַס תְּלוּי בַּחֲטָם. וְכֵן עֲנִין פָּגַם הַבְּרִית שֶׁהוּא נְאוּף, נִקְרָא עַל שֵׁם הָאֵף, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת כ, יג): "לֹא תִנְאֹף"; וְכֵן אָמְרוּ חז"ל (נִדָּה יג:): "יְדִיכֶם דְּמִים מְלֵאוּ" (יִשְׁעִיָּה א, טו) — אֵלוֹ הַמְּנַאֲפִים בְּיָד, לֹא תִנְאֹף — לֹא יְהֵא בָּךְ נְאוּף בֵּין בְּיָד בֵּין בְּרַגְלֵךְ, עֵינִי שָׁם; וְעַתָּה פִּתַח ה' אֶת עֵינַי בְּפִסְיִקְתָּא (פֶּרֶק כה): לֹא תִנְאֹף — לֹא תִהְיֶה הָאֵף מִמֶּךָ, לֹא תִנְאֹף — לֹא תִגְרַם לְאֵף שֶׁיָּבֹא לְעוֹלָם; הֲרֵי שֶׁעַל-יְדֵי נְאוּף גוֹרֵם לְאֵף שֶׁיָּבֹא, שֶׁהוּא הַכַּעַס, כִּי זֶה תְּלוּי בְּזֵה. וְעַל-פִּי זֶה יֵשׁ לֹאמַר (קֹהֶלֶת יא, י): "וְהִסַּר כַּעַס מִלְּבָבְךָ וְהִעֲבַר רָעָה מִבְּשָׂרְךָ"; כִּי זֶה תְּלוּי בְּזֵה, כְּמוֹ שֶׁתְּסִיר מִמֶּךָ אֶת הַכַּעַס, כֵּן תִּזְכֶּה לְהִעָבִיר אֶת הָרָעָה — שֶׁהוּא פָּגַם הַבְּרִית מִבְּשָׂרְךָ. וְזֶה גַם (שָׁם ז, ט): "כַּעַס בְּחִיק כְּסִילִים יְנוּחַ"; כִּי אָמְרוּ חז"ל (סוּטָה ג): אֵין אָדָם עוֹבֵר עֲבָרָה אֶלָּא אִם-כֵּן נִכְנָסָה בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת; נִמְצָא, שֶׁזֶה תְּלוּי בְּזֵה. וַיְדוּעַ הַרְבֵּה מִדְּבַרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁפָּגַם הַבְּרִית הוּא פָּגַם הַדַּעַת, וּכְשֶׁהִדַּעַת שְׁלֵמָה, אַז לְעוֹלָם לֹא יִכְעַס, כִּי לְפִי הַגְּדֵלַת הַדַּעַת, כְּמוֹ-כֵן נִתְפַּשֵּׁט הַשְּׁלוֹם וְנִתְבַטַּל הַכַּעַס וְאֶכְזָרִיּוֹת (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נו). הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנֵי לְהַגִּיעַ לְכָל זֶה בְּשִׁלְמוֹת שְׂאִין שְׁלֵמוֹת אַחֲרֶיךָ, לְהִיּוֹת

אָשֶׁר א' קכה בַּנְחָל נא

תָּמִיד בְּיָשׁוּב הַדַּעַת, וְלַעוֹלָם לֹא אָכַעַס כָּבָר, רַק לְהִתְעַנֵּג בְּזִיו
שְׂכִינְתּוֹ יִתְבָּרַךְ אֲשֶׁר מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.

וּמָה שֶׁשָּׂאֵלָת בְּאִיזָה גִיל הִיָּה רַבְּנוּ ז"ל כְּשִׁמוֹהֶרֶן"ת ז"ל כּוֹתֵב
עָלָיו "בִּימֵי נְעוּרָיו", כִּפִּי הִנְרָאָה וְהַמּוֹכֵן, שֶׁהִיָּה קוֹדֵם בְּר־מְצוּהָ, כִּי
רַבְּנוּ ז"ל הִתְחִיל עֲבוֹדָתוֹ עוֹד בְּהִיּוֹתוֹ יֶלֶד קֶטָן, בֵּן שֵׁשׁ שָׁנִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה, וּמְאַחֵל לְךָ הַצְּלָחָה
נְצָחִית, עֲלֶה וְהַצְּלַח, וּרְכַב עַל דְּבָרֵי אֱמוּנָה.

א' קכה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר יִתְרוֹ ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

הַעֲקָר בְּרַח לְךָ מִפְּחַד, שְׁנֵה דְבַר הַהוֹרֵס אֶת הַחַיִּים לְגַמְרֵי, וּכְבָר
אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (גִּטִּין ע.), שֶׁפְּחַד הוּא מְהַדְּבָרִים שֶׁמְכַחֵשִׁין
כַּחוֹ שֶׁל אָדָם, עֵינֵי שָׁם; וְטוֹב מְאֹד מְאֹד שֶׁתִּלְמַד עֲכָשׁוּ בְּסִפֵּר
הַמְּדוּת, אוֹת פְּחַד, וּתְקַיֵּם אֶת כָּל הַנֶּאֱמָר שָׁם, כִּי הֵם הַשְּׂגוֹת וְגִלּוּיִים
נּוֹרְאִים וְעֲצוֹת וְתַקּוּנִים עֲצוּמִים; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְקַיֵּם אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ
ז"ל כְּפִשׁוּטָם, בְּלִי שׁוּם תְּכַמוֹת כָּלֵל, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

וְאוֹדוֹת צְדָקָה, תִּדַּע שֶׁאֵיִתָּא בְּסִפֵּר חֲסִידִים (סִימָן תנ"ד): מִי שֶׁחִיֵּב
לְאַחֲרִים, לֹא יִרְבֶּה בְּצְדָקוֹת עַד שִׁיִּפְרַע, עֵינֵי שָׁם; וּמִי לֹא יִירָא וְיִפְחַד
מִעוֹן גְּזוּלָה, וְאוּלַי כָּל הַפְּחָדִים שֶׁבָּאִים עָלֶיךָ, כִּי אִתָּה חִיֵּב לְאַחֲרִים
כֶּסֶף, וְעִזִּין לֹא הַחֲזֹרָתָ, וְעַל־כֵּן רָאָה לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
בְּכָל יוֹם וְיוֹם חֶק וְלֹא יַעֲבֹר, שִׁיְהִיָּה לְךָ כֶּסֶף לְשִׁלּוֹם אֶת כָּל חוֹבוֹתֶיךָ,
וְעַל־יְדִי־זוֹה יִסּוּרוּ מִמֶּךָ הַפְּחָדִים.

תְּאַמֵּן לִי, אִם אֵין בְּיַד הָאָדָם כֶּסֶף גְּזוּל, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אֵין לוֹ

נב אֲשֶׁר א' קבו בנחל

ממה להתפחד, ותזכר את זה תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' קבו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר יתרו ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לכבי לטוב כל הימים, שותה ממי החסד, מים המטהרים מפל הפתמים, הנובעים בהאי נחלא עמיקא וטמירא, אור האורות היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו' ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

מכתבך האריך לנכון קבלתי, ומאד נשבר לבי בקרבי על כל מה שעובר עליך עדין, ואם אמנם כבר כתבתי לך הרבה מאד בשנים הקודמות, וקצת מהם כבר נדפסו בתוך הספר "אשר בנחל", ורבים מחיים את עצמם כבר בהם, פידוע לך, ונתגלגלה הזכות על ירך ובפרט מכתב תר"ד, ועוד כמה מכתבים, על־כן תראה לעין בכל פעם בהם, ויהיה לך, אם ירצה השם, חזיק הרבה, אף־על־פי־כן עדין אני רואה ומבין ויודע, שהיצר מתגבר עליך מאד מאד באשר אתה כותב. ובעתים הללו קבלתי הרבה מכתבים מבחורים מהרבה ישיבות, וכל אחד ואחד כותב את מרירות לבו, ומפרש שיחתו ומאורעותיו והרפתקאותיו פמוך, עד ששכל כח הסבל לסבל, ובכמה מכתבים בכיתי בדמעות שלישי.

רבנו של עולם, עד מתי יאכל צר את עמך, מתי כבר יתגלה ראש צדיקיך בעולם, אשר אמר על עצמו (חיי־מוהר"ן, סימן שלב): אני נהר המטהר מפל הפתמים, ורק הוא יכול לרחץ את המלכלכים בזהמת עוונותיהם וחטאיהם ופשעיהם, ורק הוא יכול לקשט ולפזות ולהרים את נשמותיהם ממקומותיהם שנפלו לשם, ורק הוא יכול לגלות ולפרסם את אלקותך, ולהאיר לדרי מעלה ולדרי מטה, אשר אשר אין שום יאוש בעולם כלל, ואפלו אם הרבה לחטא

וּלְפֶשַׁע יָמִים וְשָׁנִים, וְאָפְלוּ אִם עֲצָמוּ וְגָבְהוּ עֲוֹנוֹתָיו וּפְשָׁעָיו, עֲדִין גַּם מִשֵּׁם יְכוֹל לְחֹזֵר אֲלֵיךָ, כִּי אַתָּה מְמַלֵּא כָל עֲלָמִין, וְסוֹכֵב כָּל עֲלָמִין, וּבִתְוֶךְ כָּל עֲלָמִין, וְאִין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיךָ כָּלֵל, כִּי אַתָּה מְחַיֶּה אֶת כָּלֵם, וְאָפְלוּ דוֹמָם, צוֹמַח, חַי, מְדַבֵּר, גַּם-כֵּן אֱלֹקוֹתֶיךָ שֶׁנִּצְטַמְצַמְתָּ בָהֶם, וְהִסְתַּרְתָּ אֶת עֲצָמְךָ בָהֶם, וְכָל זֶה מְגִלָּה רֵאשׁ צִדִּיקֶיךָ, וְעַל-כֵּן עַד מְתֵי יִסְתִּירוּ אוֹתוֹ, עַד מְתֵי יִכְסּוּ אוֹתוֹ, עַד מְתֵי יִתְפָּשְׁטוּ כָל-כֶּף הַמְּנִיעוֹת עַל אוֹרוֹ הַגְּנוּז, מְנִיעוֹת וְהִסְתַּרוֹת מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, מְקֻרָבִים וְרַחֲוֻקִים, מְזַקְנִים וְצֹעֲרִים, עַד מְתֵי יִרְדְּפוּ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַרוֹצֵה לְהַפְגִּס אֶת תּוֹךְ בֵּית תְּפִלָּתְךָ, רְדִיפוֹת וּפְחָדִים, בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים, מְתֵי יִתְגַּלֶּה הָאָדָם הָעֲלִיּוֹן אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אָדָם' (בְּרֵאשִׁית א, כו) גָּאֹמֵר בְּעִבְרוֹ, וְנִזְכָּה לַעֲמֹד עַל יְדוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִסּוּרוּ מֵאֲתָנּוּ כָּל הַפְּחָדִים וְהַרְדִּיפוֹת, וְנִזְכָּה גַם-כֵּן לְטִיֵּל בְּגֵן וְעֵדֵן אֱלֹקוֹתֶיךָ בְּלִי שׁוֹם פְּחָדִים וְרְדִיפוֹת, "כִּי הִיִּית עֲזָרְתָה לִי וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ אֲרִנֶּנּוּ, דְּבַקָּה נִפְשִׁי אַחֲרֶיךָ, כִּי תִמְכָּה יְמֵינֶךָ, וְהִמָּה לְשׂוֹאֵה יִבְקָשׁוּ נַפְשִׁי, יָבוֹאוּ בְּתַחֲתֵיּוֹת הָאָרֶץ" (תְּהִלִּים סג, ז-י). אָנָּה ה', חוֹס וְחַמֵּל עָלַי, שְׁעַל-כָּל-פָּנִים יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיֶּה אִמְלָל כְּמוֹנֵי לֹא יִתְרַחַק מִמֶּנּוּ, וְאִף שִׁיתְפָּשְׁטוּ עָלַי כָּל מֵינֵי מְנִיעוֹת וְעוֹפּוֹבִים, הַסְתַּרוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, אֲזָכָּה לְדַלֵּג עַל הַכֵּל, וְלֹא אִירָא וְלֹא אֶפְחָד מִשׁוֹם פְּחָדִים שֶׁל שָׁקֵר, וְאֲזָכָּה לְאַחֵז אֶת עֲצָמֵי בְּרֵאשׁ צִדִּיקֶיךָ, עַד אֲשֶׁר יִגִּיעַ הַיּוֹם וְהַשָּׁעָה וְהַרְגַע שֶׁתִּקְחֵנִי מִהָעוֹלָם הַזֶּה, וְגַם אֲז זַכְּנִי לְהִיּוֹת מְאָהָד עִמּוֹ בְּעֵלְמָא עֲלָאָה, וְלְהִיּוֹת בֵּין תְּלַמִּידָיו הַקְּדוֹשִׁים, וְאֲזָכָּה לְחִזּוֹת בְּנַעַם ה' וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

אֶהוּבִי, אַחֵי הַיִּקָּר! כְּתִיב (ישעיה א, א-ד): "הוֹי גּוֹי חוֹטָא עִם כְּבֹד עוֹן, זֶרַע מְרַעִים, בְּנִים מְשַׁחֲתִים, עֲזָבוּ אֶת ה', נֶאֱצַו אֶת קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל, נִזְרוּ אַחֲוֹר", שֶׁהַפְּסוּק הַזֶּה סוֹכֵב עַל אֱלוֹ שֶׁפָּגְמוּ בְּבְרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן — "בְּנִים מְשַׁחֲתִים", וּמָה הַתּוֹצְאוֹת שֶׁל זֶה הַחֲטָא? "נִזְרוּ אַחֲוֹר" — שֶׁמְכַנִּים בְּלֵב הַתְּרַשְׁלוֹת וְהַתְּרַחְקוֹת וְהַתְּקַרְרוֹת מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאוֹמֵר לוֹ הַבְּעַל-דְּבָר: חֲזֹר לְאַחֲרֶיךָ, וְזֵהוּ, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, רַב הָעוֹלָם שֶׁהוֹלְכִים אַחֲרָיו

ונזרו אָחור, אָבֵל אֵלוֹ הַזֹּכִים לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הַאֲמֵת, הוּא מְגַלֵּה לָהֶם חַדְשוֹת נִפְלְאוֹת לְגַמְרִי, אֲשֶׁר אֵלוֹ הַנְּשֻׁמוֹת שֶׁנִּפְגְּמוּ בַּפָּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הֵן בְּעֵצָם נִשְׁמוֹת גְּבוּהוֹת מְאֹד מְאֹד, נִשְׁמוֹת שְׂרָשִׁיּוֹת, אֲשֶׁר בְּנִשְׁמוֹתֵיהֶן תְּלוּיּוֹת עוֹד נִשְׁמוֹת; וְעַל-כֵּן לֹא בַחֲנָם טָמֵא וְלִכְלֹף אוֹתָם הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, וְאִם יִרְחֲמוּ עַל עֲצָמָם, וַיִּבְרְחוּ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וַיִּסְפְּרוּ לְפָנָיו אֵת כָּל לִבָּם וְכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, אֵין לְשַׁעַר מַה נַּעֲשֶׂה מִדְּבוּרֵיהֶם וְשִׁיחוֹתֵיהֶם לְמַעַלָּה וְכוּ', וְעוֹד זֹאת, שֶׁיִּזְכּוּ לְהוֹצִיא גַם נִשְׁמוֹת אַחֲרוֹת, שֶׁגַּם-כֵּן נִפְגְּמוּ בַּפָּגָם הַזֶּה. וַיִּכְבֵּר אָמְרוּ חַז"ל בַּמִּדְרָשׁ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה י"ט, ד) עַל הַפָּסוּק (אִיּוֹב ל"א, ל"ב): "בַּחוּץ לֹא יֵלִין גֵּר", שֶׁאֵין הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פּוֹסֵל לְבְרִיָּה, אֲלֵא לְכָל הוּא מְקַבֵּל, הַשְּׂעָרִים נִפְתָּחִים בְּכָל שַׁעַה, וְכָל מִי שֶׁהוּא מְבַקֵּשׁ לְהִכָּנֵס — יִכָּנֵס, לְכַף הוּא אוֹמֵר: "בַּחוּץ לֹא יֵלִין גֵּר" וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וַיֵּשׁ מְלֶאכֶף נוֹרָא וְעַלְיוֹן מְאֹד — עֲזָרִיאֵל שָׁמוּ, שֶׁהוּא מְמַנֶּה עַל אֵלוֹ הַנְּשֻׁמוֹת שֶׁנִּפְגְּמוּ בַּפָּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְהוּא מְלַקֵּט מִשִּׁיחוֹתֵיהֶם וּתְפִלוֹתֵיהֶם, וּבוֹנֶה מֵהֶם הַיְכָלוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת מְאֹד מְאֹד, "עֵינֵי לֹא רָאִתָּה אֱלֹקִים זּוֹלָתָךְ יַעֲשֶׂה" (יִשְׁעִיָּה ס"ג, ד), אֲשֶׁרֵי עֵינֵי רָאִתָּה זֹאת; וּמַה טוֹב וּמַה נָּעִים לוֹמֵר בְּכָל יוֹם הַתְּקוּן הַכְּלָלִי, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמְרָ: תִּכְף-וּמִיד שִׁיאֲמָרָם, לֹא יִחַשֵׁב עוֹד בְּזֵה כָּלֵל, וְעַל-כֵּן תְּרָאָה לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאֵף שִׂמְחוֹת הַשְּׂמִחָה בָּאָה בְּכִבְדוֹת עֲצוּמָה, כִּי הַבְּעַל-דָּבָר מִתְפַּשֵּׁט עַל שְׂמִחָה יוֹתֵר מִהַכֵּל, עַל-כָּל-פָּנִים יְהִיָּה אֵיף שִׁיְהִיָּה תַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי עֲצוֹת וְאָפְנִים לְשִׂמְחָה אֵת נִפְשָׁךְ, וְתִרְקַד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְתִשִּׁיר לְעֲצָמָךְ נְגוּנִים שֶׁל שְׂמִחָה, וְתִלַּךְ תְּמִיד רַק בְּפָנִים שׁוֹחֲקוֹת — אֲנַפִּין נְהוּרִין, וְעַל-יַדֵי שְׂמִחָה תִזְכֶּה שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ בְּעֲצָמוֹ יִשְׁמַר אוֹתָךְ מִפָּגָם הַבְּרִית (עֵין לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קפ"ט).

חֲמַדַּת לְבָבִי! הֶעֱקַר לְהִיּוֹת סְבֵלָן גְּדוֹל, וְאֵף שֶׁעֲזִין כְּבֹד וְקִשָּׁה עֲלֶיךָ הַכֵּל וְכוּ', הֵן בְּתוֹרָה וְהֵן בְּתַפְלָה, זָכַר (יִשְׁעִיָּה כ"ט, י"ט): "וַיִּסְפּוּ עֲנוּיִם בְּה' שְׂמִחָה", וַיִּפְרֹשׁ רַש"י: סְבֵלָנִים שֶׁסְּבָלוּ עֵלּוּ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-

אֲשֶׁר א' קכז בַּנְחַל נה

בְּרוּךְ-הוּא וּגְזוּרֹתָיו. וְהִתְרַגּוּם פֶּרֶשׁ מְקַבְּלֵי עוֹלָבָן, הֵינּוּ דִיקָא אֱלוֹ
הַזּוֹכִים לְסִבַּל עַל כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם, וּמְבִזִים אוֹתָם וְאֵינָם עוֹנִים
לְמַחְרַפְיָהֶם שׁוּם דְּבָר, עַל-יְדֵי-זֶה זּוֹכִים, שֶׁמֵּאִיר עֲלֵיהֶם הָאֶרֶת שֶׁפַּע
הַכֶּתֶר, שֶׁשָּׁם הוּא מְקוֹר הַשְּׂמִחָה וְהַחֲדוּהָ.

זײ פֶּרִיילֶעךָ און טאַנץ יעדען טאַג.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' קכז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֵל הָאֲבָרָךְ הַשּׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל
הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבֶךָ.

בְּעֵינַי כָּל הַצְּרוֹת שֶׁעוֹבְרוֹת עָלֶיךָ וְכוּ', אֵין עֲצָה אַחֲרַת רַק לְבָרַח
אֵל תּוֹךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמֵאֲמָרָם ו'ל (תָּנָא דְּבֵי אֱלֹהֵי, פֶּרֶק ו'): בֵּינָן
שְׂבָאִין עָלֶיךָ יִסּוּרִין, רוּץ אֵל חֲדָרֵי הַתּוֹרָה, וְכֵן הוּא (בְּרִכּוֹת סג.): כָּל
הַמְּרַפֶּה עֲצָמוֹ מִדְּבָרֵי תּוֹרָה, אֵין בּוֹ כֹחַ לְעַמֵּד בְּיוֹם צָרָה; וְלִכֵּן
לְדַעְתִּי תִקְבַּע לְעֲצָמֶךָ שְׁעוּרִים קְבוּעִים בַּתּוֹרָה, אֲפִלּוּ בְּלֵי הַבְּנָה, כְּגוֹן
בְּכָל יוֹם פֶּרֶשָׁה חֲמֵשׁ וְהִתְרַגּוּם (אִם תּוּכַל עִם פֶּרוּשׁ רַש"י מָה טוֹב),
וְכֵן פֶּרֶק מְשֻׁנְיּוֹת, לוֹמֵר רַק אֶת הַמְּשֻׁנְיּוֹת, וְכֵן דָּף גְּמָרָא אִם אֲפֹשֶׁר,
רַק לוֹמֵר הַמְּלִים כְּבָר טוֹב, וְאִם תּוּכַל לְהַתְחַבֵּר אֵל סֵדֶר הַלְמוּד שֶׁל
הַדָּף הַיּוֹמִי — זֶה טוֹב מְאֹד, פִּי כָּף יִהְיֶה עָלֶיךָ חוֹב גְּדוֹל
עַל-כָּל-פְּנִים לוֹמֵר דָּף גְּמָרָא, וְכֵן תֵּאמֵר פֶּרֶשָׁה מְדַרְשׁ כְּסִדְרָן, פִּי
הָאֲרַבְעָה לְמוֹדִים אֱלוֹ הֵם אֲרַבְעָה עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה,
עֲשִׂיָּה, וּמִי שֶׁחֲזַק בְּזֶה יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה אֲפִלּוּ בְּלֵא הַבְּנָה, לְבִסּוּף

(ג) תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה וְתִרְקַד בְּכָל יוֹם.

נו אָשֶׁר א' קכח בַּנְחַל

יִזְכֶּה שִׁיפְתַּח לְבוֹ וַיִּשְׁיג הַשְּׁגוֹת הַתּוֹרָה, אֶפְלוּ שֶׁעֲכָשׁוּ הוּא רְחוּק מְאֹד מְאֹד מְכַל זֶה, עַל-כָּל-פְּנִימִים אִם הוּא חִזֵּק בְּכָל זֶה כְּכֹר טוֹב, וְאֶפְלוּ שֶׁאֵתָּה לֹא מִבִּין שׁוֹם דְּבָר, אֵל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם דְּבָר, רַק רְאֵה לְקִיּוּם כָּל זֶה, וְאִז תִּצְלִיחַ לְהִתְגַּבֵּר עַל יִצְרָךְ הַבוֹעֵר בְּךָ, אֲשֶׁר זֶה עֲקָר הַחֲצָרָה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ז'), אֲשֶׁר עֲקָר הַחֲצָרָה וְהִיסוּרִים שֶׁל הָאָדָם הֵם רַק הַעֲוֹנוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שִׁבְתָּ נה): אֵין יִסּוּרִין בְּלֹא עוֹן, כִּי אִם אֵין בְּזֵה עוֹן, זֶה לֹא נִקְרָא יִסּוּרִין, וְעַל-כֵּן בְּרַח לָךְ אֶל תּוֹךְ הַתּוֹרָה, וְאֶפְלוּ רַק לֹא מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, זֶה כְּכֹר סְגֻלָּה נִפְלְאָה עַד מְאֹד. וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל אַחֲרִים כָּלָל, מֵה יֵשׁ לָךְ עִם אַחֵר, הָאֵם סוֹבֵל אֶת סִבְלָךְ, הוּא יוֹדֵעַ מֵה שֶׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ?! וְעַל-כֵּן בְּרַח לָךְ מִכָּל, וְהִתְחַבֵּא בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים. וַיֵּשׁ דְּבוּר מִמִּוְהַרְנ"ת ו"ל: "... יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂרוּצִים לַעֲשׂוֹת מִצְוָה בְּשִׁלְמוֹת הַכִּי עֲלִיוֹנָה, וְכִשְׂאִין הוֹלֵךְ לָהֶם, אֵינָם עוֹשִׂים כְּלוּם". וּבִבְאֻמַּת זוֹ טְעוֹת גְּדוּלָּה, כִּי צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת מֵה שֶׁרַק יְכוּלִים בְּכַחֲנִית: כָּל אֲשֶׁר בְּכַחֲךָ עֲשֵׂה, וְאֶפְלוּ בְּלִי הַכְּנָה גַם טוֹב, וְכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת לַמּוֹד, סִימָן לח): תִּלְמַד אֶפְלוּ בְּלֹא הַכְּנָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

הִזֵּה טוֹב שֶׁתְּבוֹא אֵלַי, וְאִז נִדְּבֵר יַחַד.

א' קכח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בֵּין הַשְּׂמֻשׁוֹת שֶׁל יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים ה'תשל"ד.
שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי וַיְדִידֵי
הַיָּקָר לִי מְאֹד, הָאֲבִירָה הַשְּׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ
יִגַּן עֲלֵינוּ ... נִרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְהִנֵּה לְהַשִּׁיבְךָ דְּבָרֵי אָמֶת

והתחזקות, הלא ספרי רבנו ז"ל בַּיָּדָךְ, הַפֶּךָ בָּהֶם, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָע לְנַפְשֶׁךָ, אִךְ מֵאַחַר שֶׁאָמְרוּ חז"ל (חגיגה ג.): אִי אֶפְשָׁר לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ בְּלִי חֲדוּשׁ, וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּבֵית מִדְרָשׁוֹ שֶׁל רַבְּנּוּ ז"ל, שֶׁהוּא "בֵּית מִדְרָשׁ הָאֲמוּנָה", שֶׁם נִתְחַדְּשִׁים בְּכֹל פַּעַם חֲדוּשִׁים וְדַבּוּרִים נִפְלְאִים חֲדָשִׁים בְּאוֹר הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר הִיא יְסוּד כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, כִּי (תהלים קיט, פו): "כָּל מִצְוֹתֶיךָ אֲמוּנָה", כִּי הַתּוֹרָה הִיא כְּלָה אֲמוּנָה, וְעַל-יְדֵי הַתּוֹרָה מְגַלִּין אֶת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּרָא אֶת הַכֹּל, וְהַכֹּל בְּרִשְׁוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ לְבַד, וַיִּכְמוּ שְׂכֵתוֹב (בְּרֵאשִׁית א, א): "בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹקִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ", וְכֹל מֵה שֶׁמְכַנִּים בְּעֲצוּמוֹ מִדַּת הָאֲמוּנָה שֶׁהִיא הַמְּלֻכּוּת, שֶׁמְקַבֵּל עַל עֲצוּמוֹ עַל מְלֻכּוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ-כֵן זוֹכָה לְהִשְׁמַר מִכָּל מִינֵי הַזְּקִים, וְכֹל מֵה שֶׁזוֹכָה לְהֵאֱמִין בְּיוֹתֵר, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵיּוֹ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכֹל נַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּהִשְׁגָּחָה פְּרֻטֵי פְּרֻטֵי, וְאֵין שׁוּם טָבַע כָּלֵל, כְּמוֹ-כֵן זוֹכָה שֶׁיִּדְחוּ מִמֶּנּוּ כָּל מִינֵי קְלָפוֹת וּמִזִּיקֵי עֲלָמָא, שֶׁכֹּל כֶּחֶם הוּא רַק כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת. וְזֶה אֲשֶׁר אֲמוּנָה נִקְרָאת בְּשֵׁם שׁוֹמֵר, כִּי עֵקֶר הַשְּׂמִירָה לְאָדָם מִכָּל מִינֵי הַזְּקִים בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, הַכֹּל עַל-יְדֵי הָאֲמוּנָה, שֶׁהִיא יְסוּד וְעֵקֶר הַכֹּל, וּמִי שֶׁחִזַּק בְּאֲמוּנָה, נִשְׁמַר מִכָּל פְּגַע וְנִגַּע וְרָעָה. וְזֶה בְּחִינַת (ישעיה כו, ב): "פְּתָחוּ שַׁעְרֵי וַיָּבֹא גוֹי צַדִּיק שׁוֹמֵר אֲמוּנָה; כִּי עֵקֶר הַפֶּתַח וְהַשַּׁעַר לְהַכְנִיס בּוֹ אֶת כָּל הַקְּדָשׁוֹת הוּא רַק אֲמוּנָה.

עַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר, חִזַּק וְאַמֵץ מְאֹד בְּמִדַּת הָאֲמוּנָה בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת מְשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ אִתְּךָ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, וּבְרוּךְ הֵשֵׁם, שֶׁזִּמְנָן לָךְ פְּרִנְסָה טוֹבָה, וְאֵינְךָ צָרִיךְ לְחַזֵּר, חֶס וְשְׁלוֹם, עַל הַפְּתָחִים וְכוּ'. וְרְאוּי לָךְ לְתַן לוֹ יִתְבָּרַךְ תּוֹרָה וְהוֹדָאָה בְּכֹל יוֹם וְיוֹם מִחֲדָשׁ.

וְאוֹדוֹת הַסְּחוּרָה, שֶׁנֶּאֱבָד מִמָּךְ חֶלֶק גְּדוֹל וְכוּ', לַעֲת עֲתָה אֵל תִּפַּל בְּדַעְתְּךָ, שֶׁתְּהַלֵּה לְאֵל, הָרַב קַבְּלָתָּ, וּמָה הֵייתָ עוֹשֶׂה אִם הַכֹּל הִיָּה נֶאֱבָד, חֶס וְשְׁלוֹם, וּבּוֹדָאֵי יִמְלֵא לָךְ הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ חֶסְרוֹנְךָ, וּמִי יוֹדַע מֵאִיזוֹ צָרָה וְכוּ' שֶׁנֶּאֱצַלְתָּ עַל-יְדֵי-זֶה וְכוּ', וְגַם עֲדִין אֲסוּר לָךְ

לְהַתְיַאֵשׁ מֵהֶם, כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ מִנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטֵי פְּרֻטִית, וְאֶפְלוֹ צִפְרָא קְלִילָא מִבְּלַעְדֵי שְׁמִיא לֹא מִתְצַדָּא, וְכֹל שְׁכָן בַּר אִינִישׁ¹ (ירוּשְׁלָמִי שְׁבִיעִית ט, א); הָעֵקֶר אֶל תְּמִשָּׁף עֲצָמָךְ כָּל-כֶּף אֶל הַצֶּעֶר וְכוּ', רַק תְּמִשִּׁיף עֲצָמָךְ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וּמָה שְׂאֵתָה כּוֹתֵב שְׁעוֹבְרֵת עֲלֶיךָ עֲדִין הִרְבֵּה מְרִירוֹת, וְכִמְה פְּעָמִים נִתְמַרְרָה פְּנִימִיּוֹת נִפְשֶׁךָ, כְּכֹר דְּבִרְנוּ הִרְבֵּה, שְׁעַל-כֵּן טוֹב מְאֹד מְאֹד לְדַבֵּר עִם חֵבֵר בְּכֹל יוֹם, "וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יַעֲזֹרוּ, וְלֹאֲחִיו יֹאמֵר חֲזַק" (יִשְׁעִיָּה מֵא, ו). וְעַקֵּר דְּבוּרָם צָרִיף לְהִיּוֹת בְּאַמֶּת וּבְתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת בְּלִי שׁוּם עֲרֻמוּמִיּוֹת וּבְלִי שׁוּם הַתְּנַשְׂאוֹת אֶחָד עַל חֵבְרוֹ, וְאִזּוֹ לְעוֹלָם לֹא תִפְּל. וְכִבְר אֲמָרוּ חֲז"ל (בְּבֹא בְּתָרָא טו.ז): אִזּוֹ חֵבְרוּתָא אִזּוֹ מִיתוּתָא; כִּי הֵהֱפֹוֹךְ מִחֵבְרוּתָא הוּא, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, מִיתוּתָא, שֶׁהוּא סוּד הַנְּפִילָה וְהִירִידָה, וְכִמוֹ שְׁכַתּוֹב (בְּרֵאשִׁית לו): "וַיִּמְלֹךְ וַיָּמָת"; כִּי הָעֵקֶר מָה שְׂאִין הָאָדָם רוֹצֵה לְהַתְנוּעַד עִם חֵבֵר טוֹב, וְלִשְׁיחַ וְלְדַבֵּר עִמוֹ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הוּא מְסַבֵּת הַפְּנִיּוֹת וְהַגְּאוֹת, שְׁרוּצָה לְהַתְנַשֵּׂא עַל חֵבְרוֹ, וְחוֹשֵׁב שְׂאִין רְאוּי לוֹ לִילֵךְ אֶל חֵבְרוֹ אִם אֵינּוּ בָּא אֵלָיו, וְלֹא יְדַבֵּר עִמוֹ, וּמִזֶּה שְׁרוּצָה לְמַלְךְ וְלְהַתְנַשֵּׂא עַל חֵבְרוֹ, עַל-יְדִי-זֶה נּוֹפֵל.

הָעֵקֶר, אֶהוּבִי, אַחִי, לְהִיּוֹת תְּמִיד שְׂמִחַ וְטוֹב לֵב, וְלְהִסְתַּפֵּל עַל חֵבְרִיו בְּעֵין טוֹבָה, שְׂזֵה בָּא מְעַנְנָה אֲמִתִּית, כִּי כְּשֹׁאָדָם מְבַטֵּל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְיִוְדַע שְׂאִין בְּלַעְדֵי יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וּבְכֹל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְהַכֵּל לְכָל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חִיּוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׂזֵהוּ שְׁלָמוֹת הַבְּטוּל וְהַעֲנָנָה, עַל-יְדִי-זֶה הוּא תְּמִיד מְסַתַּפֵּל עַל כָּל הָעוֹלָם בְּעֵין טוֹבָה. וְזֶה מָה שְׂאֲמָרוּ חֲז"ל (אָבוֹת ה): כָּל מִי שֵׁישׁ בּוֹ שְׁלִשָּׁה דְּבָרִים הִלָּלוּ הוּא מִתְלַמִּידוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ: עֵין טוֹבָה, רוּחַ נְמוּכָה וְנִפְשׁ שְׁפֵלָה; כִּי זֶה תְּלוּי בְּזָה, כְּכֹל שֵׁישׁ לוֹ רוּחַ נְמוּכָה, עַל-יְדִי-זֶה זּוֹכָה לְהַשְׁפִּיל אֶת נִפְשׁוֹ, וְלִבְטָלָה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדִי-זֶה זּוֹכָה לְהִסְתַּפֵּל בְּעֵין טוֹבָה עַל הַכֵּל. הָעֵקֶר הוּא הָאֲמִתּוֹת שֶׁהַכֵּל יִהְיֶה מְפִימִיּוֹת לְכַבּוֹ בְּאַמֶּת לְאַמֶּתָהּ, וְכֹל דְּבוּרֵי שְׂיַדְבֵּר עִם

1) אֶפְלוֹ צִפּוֹר קִטְנָה אֵינָה נִתְפַּסֵּת וְנִלְכָּדַת בְּלַעְדֵי רִשּׁוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, מִכֵּל שְׁכָן בֵּין אָדָם.

אָשֶׁר א' קכט בְּנַחַל נט

חֲבָרֵיו יִהְיוּ בְּאֵמֶת גְּמוּרָה וּבְאֵמֶת פְּשוּטָה, אֲזַי יִצְלִיחוּ דְרָכָם וַיִּתְעַלּוּ שְׂנֵיהֶם יַחַד.

הַהֲכָרַח לְקִצְרָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תִּרְאֶה לְכַתֵּב לִי, וְאֲזַי אֶכְתֵּב לְךָ עוֹד בְּאַרְיִכוֹת, אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם, וְתִהְלֶה לְאֵל יֵשׁ וַיֵּשׁ הַרְבֵּה לְדַבֵּר וּלְחַזֵּק אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ.

א' קכט.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מִשְׁפָּטִים ה'תשל"ד.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיגוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, אָחִי וְרַעִי, הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בְּפְנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי, וְהִנֵּה לְהַשִּׁיבֶךָ עַל כָּל הַמְרִירוֹת וְהַהֲרַפְתָּקָאוֹת הָעוֹבְרִים עָלֶיךָ.

מָה אִמַּר לְךָ, אֶהוּבִי, אָחִי, בְּזֶה בְּעֶצְמוֹ שְׂאִינְךָ מִתְנַגֵּד עַל אוֹר הָאוֹרוֹת, אוֹר הַגְּנוּז, שְׁנֹשֶׁלַח בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלֵינוּ, אַתָּה יָכוֹל לְהַחֲיוֹת אֶת עֶצְמְךָ מְאֹד מְאֹד, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, מִתְפַּשֵּׁט הַשֶּׁקֶר וְהַסְמָ"ךְ מ"ם מִסְתִּיר אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וּמְדַבְּרִים עָלָיו מֵהַשְּׂמֵדָבְרִים, וְאֶפְלוּ אֵלָיו אֲשֶׁר קָצַת יִרְאָה בָּהֶם, שְׂאִינָם פּוֹעֲרִים פִּיהֶם וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אוֹמְרִים מְעַן הָאֵט נִישָׁט גִּיהֶאֱלִטָן בֵּי אֹנָז פּוֹן דִּי סְפָרִים" וְכוּ' וְכַדוּמָה שְׁטִיּוֹת כְּאֵלֵינוּ וְכוּ', וְאָנוּ קִטְנֵי הָעֶרֶךְ, הַיְרוּדִים וְהַפְּחוּתִים וְהַמְגֻשְׁמִים, זְכִינוּ בְּזִכְיוֹת חַנּוּם לְהֶאֱמִין בְּרַבְּנוּ ז"ל, וּסְפָרֵינוּ הַקְּדוּשִׁים

ה) לֹא אֶחָזוּ אֶצְלָנוּ מִהַסְפָּרִים.

יקרים בעינינו מאד מאד, ואנו משתדלים ללמד ולהגות בהם, ועל-כל-פנים לא לחלק עליו ועל ספריו, בזה בעצמו יש ויש במה להחיות עצמנו, ולהיות משונה פרייליך, ולרקד ולקפץ באויר מרב ששון ושמחה, תהלה לאל, איני מתנגד על דעת אמת כזו, על רבי שיכול לרפא אותי, ויכול להציל אותי, ויכול להאיר בי אורו יתברך בתכלית השלמות שאין שלמות אחריה וכו'. וכבר אמר פעם רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן קעז), שראוי לנו לשמח מאד מאד, שיש לנו רבי כזה. ומחמת שלזכות לשמחה, זה קשה וכבד יותר מכל העבודות שבעולם, כי השמחה היא שלמות וסוף הכל, כי "עו וחדוה במקומו", ולפניו יתברך אין שום עצבות כלל, ועל-כן בשעה שאדם משמח עצמו בו יתברך, אזי נכנס בשמחתו יתברך, בחינת (תהלים קד, לא): "ישמח ה' במעשיו", וכן (שם קמט, ב): "ישמח ישראל בעשיו", (ועין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ה'), שזהו שלמות ותכלית הקדשה, ועל-כן מתפשטים על מצות השמחה כל מיני כבודות ומניעות, וצריך לעשות כל מיני פעולות שבעולם אפלו בגשמיות כמו כלי זמר וכו' וכו', כדי לזכות להתאחו במצות השמחה, שעל-ידי-זה מתאחו בו יתברך, וכל מה ששמח יותר, כמו-כן אוחו עצמו יותר בו יתברך. ובפרט שאנו זוכים לידע ולהאמין בכן השמחה בעצמו, זהו חלקנו, זוהי תקוננו, זוהי תכליתנו, ואם אחרים (אפלו הם מאנשי שלומנו) אינם אומרים זאת, ואינם מחיים עצמם בזה — מה בכך, יאחו כל אחד דרכו, ואני אשמח עצמי בו יתברך ובראש כל הצדיקים, שהוא רבנו ז"ל בעצמו, אשר רק הוא יכול לעזר לי, ורק הוא מבין אותי, ורק הוא יודע מה שאני צריך, וההכרח שתחקק בדעתך, שכל ענין רבנו ז"ל אינו תלוי בשום זמן, בשום מקום ובשום אדם, כי כל אחד מישראל יש לו חלק בצדיק חי עלמין, ועל-כן אין לה לפל בדעתך משום בריה שבעולם יהיה איה שיהיה, כי גם לה חלק ברבנו ז"ל, ואם תזכה לסלק דעתך וחקמתך לגמרי, ולצית אותו בכל מה שאומר ובפרטיות במצות השמחה, אז יאיר בך יותר ויותר אורו הגנוז, כי אי אפשר לקבל פניו, כי אם על-ידי אנפין נהורין, שאז נעשה

כְּמֵרָאָה מְלֻטָּשָׁת, וּמֵאִיר בּוֹ אוֹר הַצְּדִיק, כִּי פָּנֵי הָרַב הוּא הַחֲמָה, פְּנֵי מֹשֶׁה כְּפָנֵי הַחֲמָה, וּפְנֵי הַתְּלָמִיד הוּא לְבָנָה, פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ כְּפָנֵי לְבָנָה, וְהַלְבָּנָה הִיא כְּמֵרָאָה מְלֻטָּשָׁת, וְעַל-כֵּן מְקַבֵּלֵת אוֹר הַשְּׂמֶשׁ (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנג), וְצָרִיף שֶׁתִּדַּע שֶׁכָּל זְמַן שְׂאִינְךָ יְכוּל לְחֻזֵּק עֲצֻמְךָ לְהַפְּיֵךְ הַכֹּל לְשִׂמְחָה עֲצוּמָה, זֶה סִימָן שֶׁעֲדִין אֵינְךָ מְקַבֵּל כָּלֵל מִזֶּה הַצְּדִיק שֶׁהוּא בֵּן הַשְּׂמִחָה, כִּי מִי שֶׁזוֹכֶה לְהַכְנִיס אֶל תּוֹךְ פְּנִימִיּוֹת לְבָבוֹ הַיָּטִב הַיָּטִב דְּבָרֵי רַבָּנוּ וְ"ל, כְּמוֹ-כֵן זוֹכֶה לְהַחֲיוֹת עֲצוּמוֹ וּלְשַׂמַּח אֶת נַפְשׁוֹ יִהְיֶה אִיף שִׂיחֵיהָ.

עַל-כֵּן, חֲמֻדַּת לְבָבִי, עֲשֵׂה מֵה שֶׁתַּעֲשֶׂה, וּבְרַח לְךָ אֶל תּוֹךְ מִימֵי הַנַּחֵל, וְתִרְחֹץ עֲצֻמְךָ בָּהֶם, וּמֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם תִּזְכֶּה לְמַצֵּא לְעֲצֻמְךָ חֶבֶר, וּלְדַבֵּר עִמּוֹ, כִּי בִיחַד שִׁינֵיט גָּאֵר אֲנִידַעֲרֶשׁ'ט'. וְאָמְרוּ חו"ל (שַׁבָּת ג:): שְׁנֵי תְּלָמִידֵי חֲכָמִים הַמְּתַדְּדִין זֶה לְזֶה בְּהִלְכָה, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְצַלִּיחֵן, וְלֹא עוֹד אֶלָּא שְׁעוּלִין לְגִדְלָה, וְאָמְרוּ בְּיַלְקוּט תְּהֵלִים (רַמְזוֹ תשן), שֶׁהוּא דוֹקָא כְּשִׂמְקַבֵּץ אֶת הַחֲבָרִים לְדַבֵּר עִמָּהֶם, לֹא לְהַחֲנִיפָם אֶלָּא עַל דְּבַר אֱמֶת וְעֲנוּה וְצִדִּיק, אֲזִי זוֹכֶה לְכָל זֶה, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְצַלִּיחֵן, וְעוֹלָה לְגִדְלָה; כִּי הָעֶקֶר הוּא נִקְדַּת הָאֱמֶת, לְהַסְבִּיר אֶחָד לְחֶבְרֵי אֶת הָאֱמֶת, כְּפִי שֶׁזְּכָה לְקַבֵּל מֵהַצְּדִיק הָאֱמֶת, אֲזִי דִיָּקָא תִּהְיֶה הַצְּלָחָה לְשִׁנְיָהֶם, מֵה שְׂאִין כֵּן כְּשִׂישׁ לוֹ חֲשָׁבוֹנוֹת פְּרֻטָּיִים, וְרוֹצֶה לְהַשְׁתַּרֵּר וּלְהַתְנַשֵּׂא עַל חֶבְרוֹ, אֲזִי לֹא דֵי שְׂלֵא יִתְקַן, אֶלָּא גַם יִקְלַקֵּל, וַיִּצְאוּ מִזֶּה קִנְיָה וְשִׁנְיָה, מְרִיבוֹת וּמַחְלֵקֹת; כִּי תִכְף-וּמְיָד כְּשֶׁהוֹלְכִים מֵהַתְּמִימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת, וְאִינָם מְכוֹנִים אֶל הָאֱמֶת, תִּכְף-וּמְיָד נוֹפְלִים שְׁנִיָּהֶם בְּאִיזוֹ יִשׁוּת, וְאֲזִי שִׁכַּת נִפְיָה וִירִידָה וְכוּ'; כִּי בְּאֱמֶת כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְבַטֵּל עֲצוּמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ לְגַמְרֵי, וְלַחֲקֵק בְּדַעְתּוֹ, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכָל עֵצָם עֲצֻמִּיּוֹת חֲיוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי לְעוֹלָם לֹא יִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה, וְלֹא יִקְנֵא בְּשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁיְכוּלָה לְקַחַת מִמֶּךָ דְּבַר, וְכֵן אֵין שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁיְכוּלָה לְתַן לְךָ דְּבַר בְּלַעֲדֵי רְשׁוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְאֵז כְּשֶׁזֹּכָה לְהִגִּיעַ אֶל יְדִיעָה זוֹ, הוּא תָּמִיד סִבְלָן גְּדוֹל, וְאֵינוֹ דוֹחֵק אֶת הַשְּׁעָה, וְאֵז צוֹמֵחַ וְגִדְל בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת (עֵן לְקוּטִי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִמָּן קנ"ה), כִּי עֵקֶר הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת הֵן רַק מִפְּנֵי דְחִיקַת הַשְּׁעָה וְהַיְשׁוּת שָׁבוּ, שְׂרוּצָה תִּכְף-וּמְיָד מֵה שְׂרוּצָה, וְאֵינוֹ מִתְבּוֹנֵן מֵה צְרִיכִין אוֹתוֹ, וּמִי יוֹדֵעַ מֵה יֵלֵד יוֹם. וְרַב בְּנֵי-אָדָם חוֹשְׁבִים וְדוֹאֲגִים עַל הַעֲתִיד, וּבֵינן כֶּף עוֹבֵר מֵה שְׂעוֹבֵר וְכוּ'. אֲבָל כְּשֶׁזֹּכָה הָאָדָם לְבוֹא עַל-יְדֵי תִקְוָה הַשְּׂמִיחָה אֶל שְׁלֵמוֹת בְּטוֹל הָאֲמֶת, וְאֵינוֹ רוּצָה כְּבָר שׁוֹם דְּבָר מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֵז תִּכְף-וּמְיָד הוֹלֵךְ הַכֹּל כְּסֻדֵּר (עֵן שָׁם, חֶלֶק ב', סִמָּן פ"ב).

אֶהוּבִי, אַחִי! יְכוּלִים לְחַיּוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא מִמָּשׁ, אִם רַק מִבְּטָלִים וּמִשְׁלִיכִים הַחֲכָמוֹת הַמְדַמּוֹת, וּמְצִיִּתִים אֶת רַבְּנוּ ז"ל, לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת בְּלִי שׁוֹם חֲכָמוֹת כָּלֵל, וְכֹל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ יִשִּׁיחַ וַיִּסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וַיִּשְׁקֹד בְּדַבֵּר זֶה מְאֹד מְאֹד בְּלִי שׁוֹם טַעַם וְשִׁכָּל רַק בְּדַרְךְ עֲקָשְׁנוּת, אֵז בְּרַב הַזְּמַן לֹאט לֹאט יִתְבַּטְּלוּ מִמֶּנּוּ כֹל מִינֵי דְמִיּוֹנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת וְעֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וּכְבִדּוֹת, וַיִּזְכָּה לְהִגִּיעַ אֶל תְּכֵלִיתוֹ הַנְּצַחִית, לְחִזּוֹת בְּנֵעַם הַנּוֹ"ה וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְאֶפְלוּ בְּמַחְשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה, שָׁם מְלַבֶּשֶׁת וּמְצַמְצֶמֶת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְדַבֵּר גְּדוֹל וְדַבֵּר קָטָן הוּא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, וְעַל-כֵּן אֵין שׁוֹם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, כִּי הֲלֹא בְּכֹל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שָׁם אֲלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְעַל-כֵּן מֵה שְׂיִכַּת אֵיזוֹ יְרִידָה וּנְפִילָה, "אִם אָסַק שְׂמִים שָׁם אַתָּה, וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד" (תְּהִלִּים קל"ט, ז), רַק הָעֵקֶר לְפִתּוּחַ פִּיּוֹ, וּלְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּלְגַלּוֹת לוֹ יִתְבַּרֵךְ אֶת כֹּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ וּמֵה שְׂעוֹבֵר עָלָיו, שְׂאֵז נִתְבַּטְּלִין מִמֶּנּוּ כֹל מִינֵי דִינִים, וַיְרִידוֹת הוֹפְכוֹת לְעֲלִיּוֹת גְּדוֹלוֹת, וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ אֶל אֵיזוֹ נְעִימוֹת וּמְתִיקוֹת וְעֲרִבוֹת רַבְּנוּ ז"ל רוּצָה לְזַכּוֹת אוֹתָךְ וְכוּ', אֵז הֵייתָ אוֹחֵז אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ בְּכֹל נִימֵי נַפְשְׁךָ, וְהֵייתָ שׁוֹקֵד מְאֹד עַל דְּלִתוֹת הַתְּפִלָּה וְהַשְּׂיחָה בֵּינּוּ לְבֵין קוּנוֹ.

וּמֵה שְׂפִתְכֶם שְׂשִׁמְעֶתָ ... חֲמֻדַת לְבָבִי, כֹּלֵךְ מִשְׁטִיּוֹת וְדְמִיּוֹנוֹת

כֵּאלוֹ, כִּי צָרִיף שְׁתַּחֲקַק בְּדַעְתָּךְ: "כָּל זְמַן שְׂרוּאָה אֶצֶל אֶחָד אֵיזוֹ יִשׁוּת, אֶת יִשׁוּתְךָ אֶתָּה רוֹאֶה"; כִּי בְּאַמֶּת אֵין בְּלַעְדָּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכֹל עֶצֶם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֵלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׁנֹצֵטְמַצֵּם בְּלִבּוֹשִׁים אֵלוֹ שְׁלִמְרָאָה עֵינָיו — דּוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, וּמִי שֶׁעֵין יִשְׂרָאֵלִי לוֹ, אִז תִּכְיָ-וּמִיד רוֹאֶה רַק אֶת הָאֵלְקוּת שְׁמַחֲיָה וּמְהִנָּה אֶת זֶה הַדְּבָר, אֲבָל כְּשֶׁהוּא מְלֹא גְשָׁמִיּוֹת וְיִשׁוּת, אִז רוֹאֶה יִשׁוּת אֶצֶל אֲחֵרִים. וּכְכֹר אָמַר רַבֵּנוּ ו'ל (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן א'), שְׁלִזְכוּת לְשִׁלְמוֹת הַתְּפִלָּה, וְהוּא בְרוּר וְזוֹכֵר הָאֱמוּנָה — אִי אֶפְשָׁר, כִּי אִם כְּשִׁיחִיָּה נָקִי מְלִבְזוֹת אֵיזָה בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְזֶה שְׁתַּקֵּן הָאֲרִיז"ל קִדְם הַתְּפִלָּה, לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וְאֶהְבֶּתָּ לְרַעֲךָ כְּמוֹךָ", כִּי עֵקֶר הַדְּבֹר הוּא רַק מְשָׁלוֹם, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (תְּהִלִּים קכב, ח): "אֲדַבְּרָה נָא שְׁלוֹם" (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רלט), וְכֹל מֵה שְׁמִכְנִיס עֲצָמוֹ בְּשְׁלוֹם, שֶׁהוּא שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא (עֵין שֶׁבַת י'), וְיִמָּצֵא בְּכֹל דְּבָר רַק אֶת הַשְׁלוֹם, שֶׁהוּא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לג), כְּמוֹ-כֵן יִזְכֶּה לְרֵאוֹת אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ. אֲשִׁרִינוּ וְאֲשִׁרֵי חֵלְקֵנוּ, שְׁזַכִּינוּ לְהִתְדַעַר מִרְבֵּי אַמֶּת פְּזָה, אוֹר הָאוֹרוֹת, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצִּפּוֹן, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנָם שֶׁעֲשָׂה עִמָּנוּ, חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנֻעִימִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

א' קל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר מְשַׁפְּטִים ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבֵרַךְ הַיָּקָר לִי ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְהַדְּפָסָה, וּתְשׁוּאוֹת חֵן לְךָ עַל זֶה.

בְּעֵינַי מַה שְּׁעוֹבֵר עָלַיךָ עֲכָשׁוּ, מִדּוּעַ לֹא תִקַּח אֶת הַכָּלָל הַזֶּה:
 "אִז מֵעַן ווִיל נִישֵׁט לִיידֶן אַבִּיסֶל, לִיידֶט מֵעַן אַ סאַך"'.^ז כִּי בַּאֲמַת
 הַהֶכְרַח לִסְבַּל בְּזֵה הָעוֹלָם, כִּי "הָאָדָם לְעַמֵּל יוֹלֵד" (איוב ה, ז), וְאֲשֶׁרִי
 מִי שְׁעַמְלוּ בַתּוֹרָה (עַיִן סְנֵהֲדֵרִין צט:). וְרוֹאִים בְּנֵי־אָדָם שְׂגוֹרְמִים
 לְעַצְמָם רְעוּת רַבּוֹת עַד מָאד, מַחֲמַת שְׂאִינָם רוֹצִים לְבַטֵּל עַצְמָם
 נִגְדוּ יַתְבָּרֵךְ, כִּי בַּאֲמַת אִם תִּסְתַּכֵּל הֵיטֵב, תִּרְאֶה שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה
 פְּרִטִי פְרִטִית, אִם הָאָדָם בֶּן רוֹצֶה אוֹ אִם אֵינוֹ רוֹצֶה, הַכֹּל מְלַמְעֵלָה
 בְּהַשְׁגָּחָה עֲלִיוֹנָה עַל כָּל פְּרִט וּפְרִט, וְלָמָּה אֵין לְאָדָם סְבָלְנוּת רַק
 מִתְפַּקְעַת סְבָלְנוּתוֹ? כִּי הוּא דוֹחֵק אֶת הַשְּׁעָה, וְאֵינוֹ רוֹצֶה לְקַבֵּל
 גְּזוּרֹתָיו יַתְבָּרֵךְ, שְׂזֵה דְחִיקַת הַקֶּץ, שֶׁהַשְּׂבִיעַ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אֶת
 יִשְׂרָאֵל שְׁלֹא יִדְחִקוּ אֶת הַקֶּץ, אָמַר לָהֶם הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא: אִם
 אַתֶּם מְקַיְמִין אֶת הַשְּׂבוּעָה — מוֹטֵב, וְאִם לֹאוּ — אֲנִי מִתִּיר אֶת
 בְּשַׂרְכֶם כְּצַבָּאוֹת וּכְאֵילוֹת הַשָּׂדֶה (בְּתִבּוֹת קיא:). וְדַבֵּר זֶה נֹאמֵר עַל כָּל
 אֶחָד וְאֶחָד, אִם אֵינוֹ רוֹצֶה לְקַבֵּל אֶת גְּזוּרָתוֹ יַתְבָּרֵךְ, רַק דוֹחֵק אֶת
 הַקֶּץ, אִז עוֹבְרִים עָלָיו צְרוּת וְיִסּוּרִים, שְׂסוּבֵל מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת, עַד
 שְׂמַרְגִּישׁ שְׂבִשְׂרוֹ נִקְרַע מְרַב צַעַר, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, כִּי הָאָדָם צָרִיךְ
 לְבַטֵּל עַצְמוֹ לְגַמְרִי רַק אֵלָיו יַתְבָּרֵךְ, וְלְקַבֵּל אֶת גְּזוּרֹתָיו כְּמוֹ שֶׁהֵן,
 וְלִהְיוֹת נְדָחָה מִפְּנֵי הַשְּׁעָה, וְאִם מְקַבֵּל — אֲזִי מוֹטֵב, הַשְּׁעָה נְדָחִית
 מִפְּנֵיו, וְאִם לֹאוּ — הַשְּׁעָה דוֹחֵקתוֹ (בְּרִכּוֹת סד:). וְאֵין עֲצָה אַחֲרַת
 רַק תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, לְהִתְחַנֵּן תָּמִיד רַק אֵלָיו יַתְבָּרֵךְ בְּרַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים,
 אִם יִתֵּן — יִתֵּן, וְאִם לֹאוּ (עַיִן לְקוּטִי־מִוֵּהֲרִין, חֵלֶק א', סִימָן קצו) — אִי
 אֶפְשָׁר לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה גַם לֹא בְּתִפְלָה. תָּמִיד תִּזְכֹּר, יֵשׁ בְּנֵי־אָדָם
 שְׂנִמְצָאִים בְּמַצָּב יוֹתֵר גְּרוּעַ מִמֶּךָ, אֵין עֲצָה בְּזֵה הָעוֹלָם רַק לְבָרַח
 אֵלָיו יַתְבָּרֵךְ, וְאִל תְּהִיָּה חֲכָם יוֹתֵר מְדִי, וְאִל יִטְעֶה אוֹתְךָ יִצְרָךְ כְּאֵלוֹ
 יֵשׁ אֵיזָה בַּיִת מְנוּס אַחַר מְלִכּוּד תְּפִלָּה, לְהִתְחַבֵּא אֶצְלוֹ יַתְבָּרֵךְ; אֲשֶׁרִי
 מִי שְׂמַכְנִיס אֶל תּוֹךְ לְבוֹ אֶת כָּל הַלְמוּדִים הָאֵלוֹ, שְׂאִז טוֹב לוֹ כָּל
 הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוּמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

(ז) כְּשֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה לְסַבֵּל מֵעַט סוּבֵל הַרְבֵּה.

א' קלא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר משפטים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל האברך היקר לי מאד ...
גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם כל המכתבים של הבחורים
בישיבה. מה אמר לך, אין אצלי שמחה יותר גדולה מזה שזוכים
להחזיר את דברי רבנו ז"ל בעולם ולקרב רחוקים, ובפרט בני
הנעורים, אשר זה היה רצונו ז"ל, הן אמת שיש עלי מניעות
ומחלקת, אבל כבר הקדים רבנו ז"ל, שההכרח לסבל מחלקת, מי
שמקרב רחוקים, פמובא (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רכח), ותהלה
לא, יש לי שעור בלקוטי-מוהר"ן בכל ליל רביעי, זה כבר שמונה
שנים, ובאים המון בחורים ואברכים, על אף שמסיתים ומדיחים
נגדי כמה מצרעים וכו'. והנה בענין שאמרת שאדבר חריף וכו',
כבר אמר רבנו ז"ל (שם, חלק ב', סימן ז'): מי שהוא רחמן, הוא יכול
להיות מנהיג, כי העקר הוא רחמנות, בסוד (ישעיה מט, י): "כי
מרחם ינהגם", עין שם. ועין בפרוש רש"י על פסוק (שמות ו, יג):
"ויצום אל בני ישראל", צום עליהם להנהיגם בנחת ולסבל אותם,
עין שם; אין זו חכמה לדבר בתקיפות וכו', ולגרש אנשים, זה לא
היה רצונו של רבנו ז"ל, אשר כל למודו הוא כלו רחמים רבים,
רחמים גדולים, והוא מרחם על כלל נשמות ישראל; אשרי מי
שמתקרב אליו ומשיך על עצמו את הרחמנות הזו, ואשרי ואשרי
מי שממשיך את הרחמנות הזו גם על נשמות ישראל בכל העולם
כלו.

הדורש שלומך באהבה רבה...

סו אֲשֶׁר א' קלב בַּנְחַל
א' קלב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר מְשֻׁפְּטִים ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אָהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי,
הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנְּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ
יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אָהוּבֵי, אַחֵי, חֲזוּק וְאַמִּץ מְאֹד לַעֲשׂוֹת עַל-כָּל-פָּנִים מֵעֲכָשׁוּ
הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, לְהַשְׁתַּוְּקֵק וְלִכְסֹף אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְתִרְאֶה לְשַׁכַּח אֵת
הָעֵבֶר, כִּי בְּכָל רִגְעַ וְרִגְעַ מִשְׁתַּנִּים כָּל פְּרָצוֹף הָעוֹלָמוֹת, וּבְכָל רִגְעַ
וְרִגְעַ נִעֲשִׂים חֲדָשׁוֹת נִפְלְאוֹת לְגַמְרִי, וּמִי יוֹדֵעַ מָה אֵתָּה יְכוֹל לַזְכוּת
בְּרִגְעַ זֶה דִּיקָא, אִם לֹא תִהְיֶה בְּטָלָן, רַק תִּתְחִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ
כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְיוֹ, וְתִסַּפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ אֵת כָּל לִבְךָ וְכָל
מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְתוֹצִיא מִפִּיךָ הַכְּסוּפִים וְהַרְצוֹנוֹת הַטּוֹבִים שֵׁשׁ
לְךָ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְזֶה בְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה כו, כ): "לֵךְ עִמִּי בֵּא בְּחַדְרֶיךָ,
וַיִּסְגֵּר דְּלִתְךָ בְּעֵדְךָ חֲבִי כְּמַעַט רִגְעַ עַד יַעֲבֹר-זַעַם", שִׁזָּה מְרַמֵּז עַל
הַתְּבוּדוֹת.

הַעֲקָר לְהַתְחִיל "מְרַגַע" זֶה, שְׁלֹא לְהַתְּבַלְּבֵל מִהָעֵבֶר וּמִכָּל שְׁפָן
מִהָעֵתִיד, רַק "רִגְעַ" זֶה. עַל-יְדֵי עֲצָה זוֹ יִנָּצֵל מִרְבוֹת רַעוֹת, כִּי עֲקָר
הַתְּגַבְּרוֹת וְהַתְּפִשְׁטוֹת הַחֲשִׁף וְהַמְרִירוֹת שֶׁל הָאָדָם, הוּא בְּכָל פְּעַם
רַק עַל "רִגְעַ" זֶה שְׁעוֹמֵד בּוֹ, נִזְכָּר לוֹ כָּל מָה שְׁחָטָא וְכוּ', וְכֵן מָה
שְׁעֹבֵר עָלָיו עִם זֶה אוֹ עִם זֶה וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה מִתְּבַלְּבֵל הָרִגְעַ שְׁלוֹ,
וְאִז כְּמַעַט שְׁנֹאֲבָד לְגַמְרִי, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי רוֹאִים בְּחוּשׁ, אֲשֶׁר עֲקָר
הַצָּרָה הוּא רַק עַל רִגְעַ זֶה שְׁעוֹמֵד בּוֹ, כִּי מָה שְׁעֹבֵר כְּבָר עֵבֶר, מָה
לְךָ לְחַשֵּׁב "בְּרִגְעַ" זֶה, וּמִכָּל שְׁפָן מָה שִׁיְהִיָּה — יְהִיָּה, וַיִּשׁ זִמָּן
לְדַאֵג אֹז, וְעַל-כֵּן מָה וְלָמָּה לְהַתְּבַלְּבֵל "בְּרִגְעַ" זֶה. וְאִם הִיָּה זוֹכָה
לְהַמְשִׁיף עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ בְּכָל רִגְעַ וְרִגְעַ, הִיָּנוּ לְדַבֵּק עֲצָמוֹ עִמּוֹ
יִתְבַּרֵךְ, וְלְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּרִגְעַ זֶה, אִזִּי הִיָּה מִמְּתִיק מִמֶּנּוּ כָּל מִיָּנִי

דינינים, פי עקר הדינינים והמרירות הוא רק על רגע זה שאתה עומד בו, וְזֶה בְּחִינַת (תהלים ל, ו): "כִּי רֵגַע בְּאִפּוֹ", וְדַרְשׁוּ חַז"ל (בְּרֵכוֹת ז.): וְכַמָּה זַעֲמוּ? "רֵגַע", פִּי עַקֵּר הַמְרִירוֹת הוּא רַק עַל רֵגַע זֶה, וְכַמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת לג, ה): "רֵגַע" אֶחָד אֲעֵלֶה בְּקִרְבְּךָ וְכִלְיֹתֶיךָ וְגו', וְכַתִּיב (ישעיה נד, זח): "'בְּרֵגַע' קִטֹּן עֲזַבְתִּיךָ" וְכו', "הִסְתַּרְתִּי פְּנֵי רֵגַע" מִמֶּךָ וְגו'; פִּי הָעַקֵּר תְּלוּי בְּרֵגַע זֶה, וְאִם הָיָה הָאָדָם חוֹשֵׁב תָּמִיד וּמִתְיָשֵׁב רַק עַל רֵגַע זֶה, וְהָיָה מִמְּשִׁיךְ אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ אֲצִלוֹ בְּרֵגַע זֶה, אֲזִי הָיָה נִגְאָל מִכָּל צְרוּתָיו, כִּי הָאָדָם נִדוּן בְּכָל רֵגַע וְרֵגַע (ראש השנה יז). וְכַמוֹ שֶׁכְּתוּב (איוב ז, יח): "וַתִּפְקְדֵנוּ לְבִקְרִים לְרֵגָעִים תִּבְקְדֵנוּ", וּמוֹהַרְנ"ת ו"ל אָמַר פַּעַם: כְּמוֹ שֶׁאֵין רֵגַע בְּלֹא פְּגַע, כְּמוֹ-כֵן צְרִיכִים לְקַיֵּם אֵין רֵגַע בְּלֹא פְּגַע, שֶׁהוּא לְשׁוֹן בְּקִשָּׁה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ירמיה ז, טז): "וְאֵתָה אֵל תִּפְגַּע בִּי".

וְהַכֵּלֵל, אֶהוּבִי, אַחִי, הָעַקֵּר לְהִתְחַזֵּק וְלַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְשִׂמְחָה נִפְשׁוֹ בְּרֵגַע זֶה דִּיקָא, וְאֵל תִּדְחַף אֶת הַשְּׂמֵחָה, כִּי זָכַר מֵאֲמָרָם ו"ל (בְּמִדְרַשׁ תְּנַחֲוּמָא שְׁמִינִי): אֵין הַשְּׂמֵחָה מִמְּתַנַּת לְאָדָם, לֹא כָּל מִי שֶׁשְּׂמַח הַיּוֹם שְׂמַח לְמַחַר, כִּי מִי יוֹדֵעַ מַה יִּלְד יוֹם וְכו', וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאָדָם מְחַזֵּק עַצְמוֹ בְּשִׂמְחָה בְּרֵגַע זֶה, אֲזִי יָכוֹל לְהִמְשִׁיךְ אֶת הַשְּׂמֵחָה גַם אַחֲר־כֵּן, וְהַשְּׂמֵחָה הִיא יְסוּד הַיְהוּדוֹת וְשֶׁרֶשׁ כָּל הַקְּדוּשׁוֹת, כִּי "עוֹ וְחִדְוָה בְּמִקוּמוֹ", וְלִפְנֵינוּ יִתְבָּרַךְ אֵין שׁוֹם עֲצָבוֹת כָּלֵל.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר מִהַמְּנִיעָה שְׁנֵתְהוּתָה בְּרֵגַע זֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

א' קלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, אַחִי וְרַעִי, הַאֲבִרְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מִקוּר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ

יגן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבָךְ הָאָרוֹךְ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְהִנֵּה בְּאֵמֶת פְּלִיאָה נִשְׁגָּבָה בְּעֵינַי, אַחֲרֵי שֶׁכָּבַר שְׁמֵעֶתָ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה דְבוּרִים מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים, וְגַם לְמִדַּת כָּבֵד הַרְבֵּה מְאֹד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן אֵין אַתָּה שָׁם דַּעְתָּךְ וְלִבְךָ אֲלֵיהֶם בְּאֵמֶת, מֵאַחַר שֶׁעֲדִין אַתָּה כּוֹתֵב וְכוּ', אִם אֲמַנֵם הָאֵמֶת הוּא כֶּף, שֶׁהִבְעַל-דְּבָר מִתְחַדֵּשׁ בְּכָל שְׁעָה מִתְחַדֵּשׁ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ (קְדוּשִׁין ל'): יִצְרוּ שֶׁל אָדָם מִתְחַדֵּשׁ עָלָיו בְּכָל יוֹם, אִךְ כָּבֵד הוֹרָה אוֹתָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁאֲסוּר לִהְיוֹת בְּטָלָן, וְלִהְמָשִׁיךְ עֲצָמוֹ אֶל הַצֵּעֵר, רַק לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי עֲצוֹת וְאִפְּנִים לְחַדֵּשׁ עֲצָמוֹ וְלַחֲזֹק וְלֵאמֹן עֲצָמוֹ. וְהִנֵּה עֵקֶר הַצֵּעֵר נִמְשָׁךְ לְכָל אָדָם כְּשֶׁמִּסְתַּכֵּל עַל אַחֲרִים וְנוֹפֵל לְקִנְאָה וְשִׁנְאָה, וְזֶה מְמַרר חֲזִיוֹ עַל לֹא דְבָר, וְכִשְׂאִינוּ שׁוֹמֵר מְזֵה, אֲזַי כָּל יָמָיו חַי בְּמִרְיוֹת וְכוּ'. וְכָבֵד אָמַר פֶּעַם רַבְּנוּ ז"ל לְמוֹהֲרַנ"ת ז"ל (עֵין לְקוּטִי מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רַעַח): בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי (בַּמְדָּבָר כֵּה, יא) — הוּא הַצְּדִיק, שֶׁאִינוּ מְקַנָּא בְּשׁוֹם בְּרִיָּה כִּי אִם בְּהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ בְּעֲצָמוֹ, כִּי צָרִיךְ לְהִגִּיעַ אֶל בְּטוֹל אֵמֶת כְּזֶה, עַד שֶׁלֹּא יִרְאֶה וְלֹא יִשְׁמַע שׁוֹם דְּבָר, רַק עֲצָם עֲצָמִיוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ; כִּי בְּאֵמֶת אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעְדָּיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל הוּא אֱלֻקוֹת מִמֶּשׁ, רַק נִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשֵׁים הָאֵלוֹ שֶׁהֵם לְמִרְאֵה עֵינָיו — דּוּמָם, צוּמָח, חַי, מְדַבֵּר, וּבִידִיעוֹת אֵלוֹ יִתְפָּרְדּוּ כָּל פּוֹעֲלֵי אָוֶן, וְכָבֵד לֹא יִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה.

אֶהוּבִי, אַחֵי הַיִּקָּר! חֲזוּר חֲזוּר עַל מֵאֲמָרָם ז"ל (יוֹמָא לַח'): "בְּשִׁמְךָ יִקְרָאוּךְ וּבְמִקוּמְךָ יוֹשִׁיבוּךְ", אֵין אָדָם נוֹגֵעַ בְּמָה שֶׁמוֹכֵן לְחַבְרוֹ, וְאֵין מְלָכוֹת נוֹגְעַת בְּמְלָכוֹת חִבְרָתָהּ אֲפֵלוּ כְּמֵלֵא נִימָא, וְזֶהוּ עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁצָּרִיךְ לְהִגִּיעַ בְּזֶה הָעוֹלָם — לְהִתְחַבֵּא בְּסִתְרֵי צִל שְׂדֵי, וְכָל מַה שֶׁצָּרִיךְ הֵן רִוּחָנִי וְהֵן גִּשְׁמִי יִבְקֹשׁ רַק מִמֵּנוּ יִתְבָּרֵךְ, וַיְחִיָּה תְּמִיד רַק עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּבְכָל מְקוֹם בּוֹאוֹ יִדְבַר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ כְּאֲשֶׁר יִדְבַר אִישׁ עִם רַעְהוֹ, וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּפִרְטֵי פְּרִטִיוֹת, יִרְגִיל עֲצָמוֹ לְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ כְּאֲשֶׁר מְסַפֵּר לְחֵבֵר טוֹב. וְאֵל תְּחַלֵּשׁ דַּעְתָּךְ מִשׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וּמַה שֶׁאֵין מְכַבְּדִין אוֹתָךְ, וְאִדְרָבָה יֵשׁ

לך עוד בזיונות, צריך שתדע כי זהו עקר שלמות הקדשה — להפיל בו יתברך, ואז תזכה לכבוד אלקי, שפע גלוי הפתח, אם לא תענה למחרפיה שום דבר, כי בזה שאמה שותק למצערך ולמבזיך, בזה אמה מגלה את תמימות לבך, ואיך שאמה מקבל על עצמך על מלכותו יתברך, ואמה מפחד לענות להם, כי הוא יתברך עומד שם, וגם אלו שמצערים אותך, הם שלוחי המקום ברוך הוא, ועל פן אם תבזה אותם, הלא תבזה אותו יתברך, וזהו עקר הכבוד האלקי שזוכים, "ודיו לעבד להיות כרבו" (ברכות נח:), כמו שרוב העולם אינם זוכים לכבוד אותו יתברך בשלמות, הינו ליראה ממנו, כמו שכתוב (דברים כח, נח): "ליראה את השם הנכבד", כמו־כן אינם מכבדים את היראים האמתיים הדבקים בו יתברך בבטול כל הרגשותיהם, ומזלזלים בהם. וזה שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יד), וכל אחד יכול לידע בעצמו אם נתעלה אצלו כבודו יתברך — כשמכבד את יראי ה', ואינו מזלזל בהם, וכל מה שנתעלה אצלו כבודו יתברך, ויודע שמלא כל הארץ כבודו ומכבודו יתברך וירא ממנו יתברך, כמו־כן הוא בשלום עם הכל, ואינו מקפיד ומדקדק על בזיון כבודו, מאחר שידע שאין בלעדיו יתברך כלל. מה שאין פן, כשאינו אוחד בכל זה, רק הוא עז פנים, ועושה כל מיני פעולות שבעולם שיתפרסם וכו', זהו מלכותא בלא תגא, פרוש בלי פתח, כי אין מאיר עליו שום כבוד אלקי רק כבוד מלכים. (וזה שרגיל בפני העולם על מפרסם, ער האט גיהאט כבוד מלכים"), כבוד מלכים דיקא, אבל לא כבוד אלקי, שאינו בא רק כשהוא צדיק גנוז וסתום מפל העולם, וסובל בזיונות וחרפות, ומהפך דם שפיות דם לדם — דמימה ושתיקה (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'), ועל־פן כל הצדיקים הגדולים ברחו מפל מיני פרסומים שבעולם, לא רצו שיכבדו אותם. והאיש האלקי ר' אברהם בר' נתמן ז"ל (בעל מחבר ספר באור הלכותים) היה רגיל לומר, כשנותנים לו כבוד, הוא מרגיש דקירות בגבו (שטעכט איהם אין די זייטען).

(ח) היה לו כבוד מלכים.

וְהָיָה עוֹשֶׂה כָּל מִיָּנִי פְעֻלוֹת לְכִסּוֹת וּלְהַסְתִּיר אֶת עֲצָמוֹ מִכָּל הָעוֹלָם, עַד שֶׁלֹּא יֵדְעוּ מִמֶּנּוּ כִּי אִם מְעַט דְּמְעַט מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבְיָמָיו הָאֵל מְעַן נִישָׁט גִּימָאכְט צו טהוֹן מִיט אִיהֶם אִין גַּאנְצֵן^ט. וְכֵן הָיָה עִם אָבִיו ר' נַחֲמָן טוֹלֵט שִׁינְעֵר, וְכֵן הָיָה עִם מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, שָׂרָב תַּלְמִידֵי רַבְנּוֹ ז"ל הָאֲבֵן זִיךְ נִישָׁט גִּימָאכְט צו טהוֹן מִיט אִיהֶם, אָף שֶׁכָּל הַשְּׂאֲרַת רַבְנּוֹ ז"ל נִשְׂאָרָה בְּעוֹלָם רַק עַל יְדוֹ, וְהוּא כָּתַב וְהַדְפִּיס אֶת כָּל הַסְּפָרִים, וּבָנָה אֶת בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ, וְדָבַר עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים וְכוּ', אָף-עַל-פִּי-כֵן הָיָה מְכַסֶּה מִתַּלְמִידֵי רַבְנּוֹ ז"ל, וּמָה גַם שֶׁהֲרֵבָה חֲלָקוֹ עָלָיו, עַד שֶׁאָמַר לוֹ אֶחָד עַל הַתְּפִלָּה שֶׁל הַתְּקוּן הַכְּלָלִי: וְאִם מֵאֲכָט אִיהֶר נִייעַס דְּעֵר רַבִּי הָאֵט דָּאָס נִישָׁט גִּיֵּהִיסֵן^י, וּמִכָּל שֶׁבֵּן מָה שֶׁהֲצַרְךָ לְסִבַּל מִכַּת הַמַּתְנַגְדִּים — מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת, צְרוֹת וְיִסוּרִים, אֲשֶׁר כְּמַעַט לֹא מְצִינּוּ בְּקוֹרוֹת יָמֵי יִשְׂרָאֵל, מֵאֲז הָיָה יִשְׂרָאֵל לְגוֹי, שֶׁעָבְרוּ עַל אֶחָד צְרוֹת וּמְרִירוֹת כְּאֵלוֹ עַל לֹא חֲמַס בְּכַפּוֹ, רַק מַחֲמַת שֶׁמְקַרֵּב בְּנֵי הַנְּעוּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. אִם אָמְנָם שֶׁעַל אֲבָרְהָם אָבִינוּ עָבַר גַּם-כֵּן מָה שֶׁעָבַר, וְנִשְׁלַךְ לְאוֹר פְּשָׁדִים, אֲבָל כָּל זֶה הָיָה מִצַּד עוֹבְדֵי אֱלִילִים וְעַרְלִים, אֲבָל לְרֹדֶף אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי עַל לֹא עוֹל בְּכַפּוֹ, עַל-יְדֵי אֲנָשִׁים הַמְּכַנִּים אֶת עֲצָמָם יְרֵאִים וְכָשָׁרִים וְצַדִּיקִים, דְּבָר כְּזֶה עוֹד לֹא הָיָה בְּעוֹלָם, וְאָף שֶׁהָיוּ כְּבָר בְּיִשְׂרָאֵל מַחְלוּקוֹת רַבּוֹת בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, אֲבָל בְּרַצִּיחָה כְּזוֹ, וּלְהַתִּיר דְּמִים, וּלְהַבְטִיחַ לְרוֹדְפֵים עוֹלָם הַבָּא, דְּבָר כְּזֶה עוֹד לֹא הָיָה בְּעוֹלָם, וּמִכָּל שֶׁבֵּן וְכָל שֶׁבֵּן רַבְנּוֹ ז"ל בְּעֲצָמוֹ, שֶׁהוּא אוֹר הָאוֹרוֹת, אוֹר הַגְּנוּזִי וְהַצָּפוֹן וְכוּ', לְעַרְךָ גְּדֻלָּתוֹ הָיָה מְסֻתָּר וּמְכַסֶּה מְאֹד מְאֹד עַד הַיּוֹם הַזֶּה וְכוּ' וְכוּ', עַל-כֵּן לְמָה תִּפְּל כָּל-כֶּף בְּדַעְתְּךָ, בְּרַח לֶךְ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֵל תִּבְלַבֵּל עֲצָמְךָ מֵשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם יִהְיֶה אִיךָ שִׁיֵּהִיָּה. וְתַעֲזֵן בְּשִׁבְחֵי-הַר"ן בַּהֲנַהְגוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְנּוֹ ז"ל, וְתַתְּחִיל לְהַתְנַהֵּג בָּהֶם (מְלַבֵּד תַּעֲנִיּוֹת וְסְגוּפִים, שֶׁעַל כֶּף הַזֹּהִיר רַבְנּוֹ ז"ל מְאֹד בְּסוֹף יָמָיו, לֹא לְהַתְעַנּוֹת וְלֹא לְסַגֵּף אֶת עֲצָמוֹ, וְאָמַר עַל עֲצָמוֹ, אִם הֵייתִי יוֹדֵעַ בִּימֵי

(ט) לא עָשׂוּ מִמֶּנּוּ עֶסֶק בְּכָלֵל.
(י) מָה אַתָּם עוֹשִׂים חֲדָשׁוֹת, הַרְבִּי לֹא צָנָה זֹאת.

אֲשֶׁר א' קלד בְּנַחֵל עא

נְעוּרַי כְּמוֹ שְׁאֵנִי יוֹדֵעַ עֲכָשׁוּ אֶל מַה יְכוּלִים לְזַכּוֹת עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, לֹא הֵייתִי מְעַנֶּה וּמְסַגֵּף אֶת גּוּפִי וְכוּ').

חֲמַדַּת לְכָבִי! אִם תִּרְגֵּיל עֲצֻמָּךְ לֹא לְהִסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲעוֹלָם, רַק תִּלְךָ בְּתַמָּךְ אֵלָיו יִתְּבַרֵךְ לְהַתְּבוּדַד הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד בְּכָל יוֹם כַּמָּה שָׁעוֹת, וּלְדַבֵּר עִמוֹ יִתְּבַרֵךְ וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ כָּל מַה שְׁאַתָּה צָרִיךְ, וְכֵן תִּתְמַיֵּד מְאֹד מְאֹד בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה נִגְלָה וְנִסְתָּר וְכוּ', אֲזוּ תִתְחִיל לְחַיּוֹת חַיִּים נְצַחִיִּים בְּזֶה הָעוֹלָם, וְעַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת, יִפְתַּח לְךָ הַשֵּׁם יִתְּבַרֵךְ אֶת מַחְךָ, וּיְבַקֵּעַ יַיִם חֲכָמָתְךָ, וְיֵאִירוּ לְפָנֶיךָ כָּל הַשָּׁמוֹת וְהָעוֹלָמוֹת, וְתִזְכֶּה לְטַיֵּל בָּהֶם כַּמְטִיל בְּהִיכָלוֹת וְאַרְמוֹנוֹת יָפִים, כִּי עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת נִפְתָּחִים הַמַּחֲיִן, וּמֵאִירִים לְפָנָיו בְּקַבִּיעוֹת הַשָּׁמוֹת שֶׁל הָאֵי רוּחָא דְחַיִּי, שֶׁהֵם אוֹרוֹת שֶׁל אַרְבָּעָה עוֹלָמוֹת: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, וּמְכַל שְׁכֵן וְכָל שְׁכֵן כְּשִׁזְזוּכָה לְקַדֵּשׁ אֶת הַשְּׁבָעָה גְרוֹת: הָעֵינַיִם, הָאָזְנוֹיִם, הַחֹטֵם וְהַפֶּה, אֲזוּ לְעוֹלָם יֵאִירוּ לְפָנָיו שְׁמוֹתָיו, וְיִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ בְּכָל פַּעַם רוּחַ חַיִּים חֲדָשָׁה; אֲשֶׁרֵי שְׂיֵאֲחֹז בְּכָל זֶה. הָעֶקֶר אֵל תִּסְתַּפֵּל עַל אַחֵרִים כָּלֵל, וְתַחַקֵּק בְּדַעְתְּךָ, כָּל מַה שְׁאַתָּה סְתוּם וְגִנוּז מִכָּל הָעוֹלָם וּמְזוּלְזוּלִים בְּךָ, כְּמוֹ-כֵן מַעֲלֵתְךָ וּמְדַרְגָּתְךָ גְּבוּהָה יוֹתֵר וְיוֹתֵר.

הַהֲכַרְח לְקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' קלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבַרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר מִשְׁפָּטִים ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סְלָה נִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֲי, הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... שְׂיִחֶיהָ נִצַּח.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וּכְבֹר הַכְּנֵתִי לְךָ מִכְתָּב, אִף מְרַב הַטְּרָדוֹת

עב אֲשֶׁר א' קלד בַּנְחַל

הרבות, בעוונותי הרבים, לא היה הפנאי לשלח לך, ובתוך כך נשפח ממני, ועכשו סבב השם יתברך ונזפרתי, ואמרתי ארוצה דברי אליך, אולי נזכה להתחדש יחד ולהתחיל לשמח מחדש על נעם ירושתנו, שזכינו שנשאר לנו מהרבי האמת, הרבי הרחמן, הממשיך רחמנותו יתברך עלינו, אפלו שכבר נפלנו במקום שנפלנו וכו' ברוך הוא ומברך יתברך, אשר טוב גמלנו בעתים הללו, תהלה לאל, נתרבה הקבוץ הקדוש שלנו, ונתקרבו מקרבים חדשים לשמות ממי הנחל, ומה גם המניעות מתפשטות ומתרבות, ושופכים עפר לסתם את הנחל, אף גדול אדוננו, והנחל מתפרץ ויוצא בכל פעם מגדרותיו, ושוטף את כל המסתירים וכו', כי לא ישקט האיש, עד אשר יעשה את אשר הבטיח — להחזיר את כל העולם אליו יתברך, ולגלות ולפרסם אלקותו יתברך בעולם בתכלית השלמות שאין שלמות אחריה, ואם עדין מתגברים ומתפשטים לארכו ולרחבו בכח המכריח להדיח ולהכריח ולהתרחק מנח המושף שהוא הצדיק יסוד עולם, אף סוף כל סוף יתגבר כח המושף על כח המכריח, ואת רוח הטמאה יעביר מן הארץ (עין לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן ע'), ותתגלה אלקותו יתברך במדרגה גבוהה מאד מאד.

אהובי, אחי, חמדת לְכָבִי! עשה מה שתעשה בכל יום לשמח את נפשך על נעם חלקך, שאתה בארץ ישראל, וכן אתה מסתובב בין אנשי שלומנו היקרים. ולמען השם לטובתך הנצחית, אל תניח את העצבות אצלך אפלו כרגע, רק תרקד ותשיר בגילה ורנה, וכל מה שאתה מרגיש שאתה רחוק ביותר, תשמח ביותר ויותר, אף-על-פי-כן גרוע כזה אינו חולק על הצדיק יסוד עולם, שהוא תקנות כל הדורות וכו', חולה כזה אינו חולק על הרופא הגדול שיכול לרפאות כל מיני חלאים בעולם וכו'. ובזה בעצמו ראוי לך לקפץ ולדלג על הכל, כי סוף כל סוף יהיה הכל מתקן. העקר אל תדאג כלל, רק להכריח את עצמך בכל הפחות להיות רק בששון ובשמחה, ואל תסתכל על אחרים כלל, כי יקר אתה בעיניו יתברך יותר מהכל, מאחר שעובר עליך מה שעובר, ועדין אינך מתאש,

אֲשֶׁר א' קלד בַּנְחַל עג

וְאִדְרָבָה אֵתָּה בּוֹרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם, וּמְסַפֵּר לְפָנָיו אֵת כָּל
לְבָבָךְ וְכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי פִרְטֵיּוֹת.

אָחִי הַיָּקָר, חֲמֻדַּת לְבָבִי! אִם הֵייתָ יוֹדֵעַ מַה שֶּׁנִּעְשָׂה בְּכָל
הָעוֹלָמוֹת, בְּשָׁעָה שֶׁאַתָּה עוֹמֵד בְּשַׁעַר הַשָּׁמַיִם, שֶׁדָּרָךְ שָׁם עוֹלוֹת כָּל
הַתְּפִלוֹת מִכָּל הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (בְּרֵכוֹת ל.), וְאֵילּוּ
צְרוּפִים וַיַּחֲוִידִים חֲדָשִׁים אֵתָּה גֹרֵם וְכוּ', אָז הֵייתָ רוֹקֵד כָּל הַיּוֹם
מֵרֵב שְׂמֵחָה; כִּי בְּאֵמַת כָּל מַה שֶּׁהָאָדָם גְּרוֹעַ יוֹתֵר, וְנִפְּל וְנִכְשָׁל,
רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, בְּיוֹתֵר, וּכְשֶׁהוּא מְרַחֵם עַל עֲצָמוֹ, וְעוֹמֵד בְּקֶרֶן זְוִית,
וּמְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמִכָּל שְׂפָן וְכָל שְׂפָן כְּשֶׁזּוֹכֶה לְהוֹרִיד דְּמָעוֹת,
וּבוֹכֶה לְפָנָיו כְּכֵן יַחֲיד שְׁבוּכָה לְאָבִיו — אֵין לְשַׁעַר וְאֵין לְסַפֵּר
נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת הָעֲנִיָּן הַזֶּה, וּכְדָאֵי לִירַד אֶל זֶה הָעוֹלָם הַגָּשְׁמִי,
וְשִׁיעֵבֵר עָלָיו מַה שִׁיעֵבֵר וְכוּ' וְכוּ', כְּדֵי שִׁיּוּכַל לַעֲמֹד שְׂעָה אַחַת
וּלְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְאֵמַת זֶהוּ מְרַמֵּז בְּדַבְרֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים, שֶׁאָמְרוּ
(אָבוֹת ד): יָפָה שְׂעָה אַחַת בְּתִשְׁבּוּכָה מִכָּל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא וְכוּ'. עֲמֹד
וְהַשְׁתַּוְּמֵם, עַל חַיֵּי עוֹלָם הַבָּא נֶאֱמַר (יְשַׁעְיָה סד, ג): "עֵינִי לֹא רָאִיתִי"
וְגו', שֶׁהוּא לְמַעַלָּה מִהַשְּׂגָת הַשָּׂכַל הָאֲנוּשִׁי, וְהוּא גְלוּי אֱלֻקוֹתָיו
וְהִפְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַכְלִית הַמְּדַרְגָּה הָעֲלִיוֹנָה וְכוּ', שֶׁאֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר
כָּלֵל בְּעוֹדֵינוּ בְּגוֹפְנוֹ הַגָּשְׁמִי וְכוּ', וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן לְהַעֲמִיד עֲצָמוֹ
לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ (זִיף אָנוּעֵק שֶׁטַּעֲלֵן פֶּאֶר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ) שְׂעָה אַחַת,
וּלְבָכוֹת לְפָנָיו (אוֹן זִיף אוֹיִס גִּיסְעַן זִיין בִּיטְעֵר הָאֲרִץ), לְשִׁיחַ וּלְסַפֵּר
לְפָנָיו מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו, זֶה יוֹתֵר מִכָּל חַיֵּי עוֹלָם הַבָּא, שֶׁהוּא דָּבָר
נִצְחִי לְנִצְחַת נִצְחִים, הַתְּבוּנָן מַה גְּדוֹלָה הַהִתְבוּדוֹת, וּבְפִרְט תְּפִלַּת
הַשֶּׁפֶל וְהַנְּבוּזָה, שֶׁנִּכְשָׁל כְּבָר בְּמָה שֶׁנִּכְשָׁל וְכוּ'.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוּם בְּרִיָּה, וְכֵן (אָבוֹת ו, ד):
"אֵל תִּתְאַוֶּה לְשִׁלְחָנָם שֶׁל שָׂרִים, כִּי שִׁלְחָנָךְ גְּדוֹל מִשִּׁלְחָנָם (עֵינִי בְּסוּף
שְׁבַח־הַר"ן, בְּסַפּוֹר שֶׁסַּפֵּר רַבְּנוּ ז"ל מִהַמְּלָךְ שֶׁשִּׁלַּח הַשְּׁלֵשָׁה שְׁלוּחִים, שֶׁהֵם
צְדִיקִים, בִּינּוּנִים וְרָשָׁעִים וְכוּ'. וְאָמַר הַמְּלָךְ, שֶׁמִּגִּיעַ שְׂכָר לַכַּת הַשְּׁלִישִׁית, שֶׁהֵם

עֵד אֲשֶׁר א' קלה בְּנִחָל

שְׂכִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אִף שְׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם מֵה שְׁעוֹבֵר, גִּיבְעֵן זַי זִיךְ נִישֵׁט אונטער^ב
זכור, וְהִבֵּן מֵאֵד מֵאֵד).

מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים אִם תּוֹפֵה לְחַדֵּשׁ עֲצָמָךְ בְּלִמּוּד שְׁלַחַן עֲרוּךְ
עַל-כָּל-פְּנִים הַרְבֵּה מְחַבֵּר רַמ"א מְכַל אַרְבַּעַת חֲלָקֵי שְׁלַחַן עֲרוּךְ, כִּי
הוּא תְּקוּן נִפְלָא (עֵין שִׁיחוּת-הַר"ן, חֲלָק א', סִימָן כט). וְכֵן תִּתְמַיֵּד
בְּמִשְׁנֵיּוֹת, אִם תּוֹפֵה לְח"י פְּרָקִים בְּכָל יוֹם — אֵין לְמַעְלָה מְזֵה,
וְאִם לֹא עַל-כָּל-פְּנִים כַּמָּה שְׁתַּחֲטֵף, וְכֵן לֹמֵר תְּקוּן הַכִּלְלִי בְּכָל יוֹם,
וְתַהֲלִים וְלִקוּטֵי-תַפְלוֹת, חֲזוּק, חֲזוּק, חֲזוּק וְנִתְחַזֵּק.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

תִּרְאֶה לְכַתֵּב לִי אֵיךְ שְׂאֵתָה מְחֻזָּק אֶת עֲצָמָךְ, וְגַם תִּשְׁקֹד עַל
דְּלִתוֹת ר' לִוִי יִצְחָק (גֵּרוֹ זְאִיר) [ו"ל], וְתִשְׁתֶּה בְּעֲמָא אֶת דְּבָרָיו
הַקְּדוּשִׁים, וְכָל מֵה שְׂאוּמֵר תּוֹדַע שְׁהֵם דְּבָרֵי רַבְּנֵי ו"ל מְמֵשׁ, וְגַם
תִּרְאֶה לְכַתֵּב לִי מֵה שְׂאֵתָה שׁוֹמֵעַ רַק מִמֶּנּוּ וְלֹא מֵאַחֲרֵים, וְתִרְאֶה
לְדַיֵּק הֵיטֵב בְּלִשׁוֹנוֹ, לֹא לְהַחֲסִיר וְלֹא לְהוֹסִיף ... נֶאֱרַר פְּרִיילִיךְ, הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ אִיז מֵיט דִּיר, דְּעַר הַיִּילִיגְעֵר רַבִּי, אִיז מֵיט דִּירֵל.

א' קלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי, לְסֵדֵר מְשַׁפְּטִים ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מֵאֵד ... גֵּרוֹ זְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מֵה אִמֵּר לָךְ, רָאוּי לָנוּ לְשִׁמּוּחַ שְׂאָנוּ יוֹדְעִים מְרַבִּי אֶמֶת כְּזֵה,
רַבִּי נִפְלָא כְּזֵה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל גְּדֹל הַחֲסֵד חַנּוּם

(ב) אֵינִם נִכְנָעִים.

(ל) רַק שְׁמֻחָה, הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עִמָּךְ, הַרְבֵּי הַקְּדוּשׁ נִמְצָא אִתָּךְ.

אֲשֶׁר א' קלה בַּנְחֵל עה

שְׁעֵשֶׂה עִמָּנוּ שְׂאֵנוּ נִמְנִים עַל צְדִיקֵי הָאָמֶת, חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, הַשּׁוֹתִים בְּצִמָּא אֶת דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וּמְקִימִים דְּבָרָיו הַקְּדוּשִׁים, כִּי בְּאֵמֶת יְמֵי חַיֵּינוּ הֵבֵל, הִנֵּה אֲנַחְנוּ כָּאֵן וְעוֹד מְעַט נִצָּא מִכָּאֵן, וּמָה יִשְׁאַר מֵאֲתָנוּ? אֵלֹו הַדְּבוּרִים שְׂאֵנוּ זֹכִים לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצִחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׂאִין לְתֵאָר כָּלָל, אָדָם מִסְתַּוָּבֵב בְּגִשְׁמִיּוֹת וְכוּ' בְּדִמְיוֹנוֹת וְכוּ', בְּתַאֲוֹת וּבִמְדוֹת רְעוֹת וְכוּ', בְּשִׁקְרִים וְכוּ', וְזוֹכָה לְנִתְקַע עֲצָמוֹ לְרַגַע, וּמִתְחִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הַיֵּשׁ עוֹד טוֹב וְנֹעַם יוֹתֵר מִזֶּה, הַיֵּשׁ עוֹד עֲרֻבוֹת וְזִיו וְחִיּוֹת יוֹתֵר מִזֶּה? ! וְלוֹאֵי וְהִיָּה נִכְנָס דְּבַר רַבֵּנוּ ז"ל בֵּין כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאִזּוֹ מִזְמַן הִיָּתָה נִפְסָקֶת הַגְּלוּת הַמְּרָה הַזֹּו, עִם כָּל הַחֲלוּקֵי דְעוֹת וְהַמְחַלְקֵת וְכוּ', שֶׁהַכֵּל הֵבֵל, כִּי הֵלֵא נִגְדַּד דְּבִקוֹת אַחַת בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הַכֵּל הֵבֵל וְרַעוֹת רִיחַ. וּבְאֵמֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל כְּלָן רוֹצוֹת וְחַפְצוֹת לִירְאָה אֶת ה' הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא, כִּי כָּלֵם בְּנֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רַק נִעְלָמָה מֵהֵם הַדְּרָךְ הַנִּפְלְאָה הַזֹּו לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִם הִיוּ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מְרַגְלִלוֹת עֲצָמָן בְּדְרָךְ הַנִּפְלְאָה הַזֹּו, אִזּוֹ הִיָּה כְּבָר הָעוֹלָם מִתְקַן, כִּי אִין שׁוּם בֵּית מְנוּס לְבֵרַח אֱלִיוֹ יִתְבָּרַךְ, רַק עַל-יְדֵי שִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ. וְרַבֵּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּשִׁי-מִוֵּהָר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ח'), שְׁצַרִּיכִים לְהוֹסִיף שְׂכָנִים אֶל בֵּית הַתְּפִלָּה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה עוֹלָיִם שְׁעִשׂוּעִים גְּדוֹלָיִם לְמַעְלָה.

נָא וְנָא אֵל תִּשְׁבֵּר אוֹ תַחֲלֵשׁ דְּעַתְּךָ מִשׁוּם דְּבַר שְׂבַעֲוֹלָם, רַק בְּרַח לָךְ אֱלִיוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אִין שׁוּם בֵּית מְנוּס לְבֵרַח בְּזֶה הָעוֹלָם, רַק אֱלִיוֹ יִתְבָּרַךְ; אֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוּ מְטַעָה עֲצָמוֹ כָּלָל, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

תְּקַבֵּל חֲבִילָה שֶׁל סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל לְהַפִּיץ בֵּין אַבְרָכֵי הַכּוֹלָל, כִּי הוֹלֵךְ לִי בְּחַיִּים לְהַפִּיץ אֶת אֹר רַבֵּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְלֹא לְהַנִּיחַ עֲבוּדָה זוֹ כָּל יְמֵי חַיָּי, וְאִפְלוּ אַחַר-כֵּן אֲשֶׁאִיר הַשְּׂאָרָה כְּזוֹ שֶׁתְּקַרֵּב הַמּוֹן נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל לְמוֹדוֹ הַטוֹב שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל.

א' קלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֵל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ אֶל הַבְּחֹר ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אודות שאלתך מי ואיזו אמה הם עמלקים וכו', הנה זה ברור ומקבל מצדיקים עוד ממלחמת העולם הראשונה, פי הגרמנים, ימח שמם, הם מזרע עמלק, ומקבל גם מצדיקים, שבדרך כלל אמות העולם אינם רוצים הרע של ישראל, רק אם רואים גויים שמתגברים עם ישראל, הם בודאי מזרע עמלק, ואין לה גוי שמתגבר עם ישראל שאינו מזרע עמלק, כי זוהי קלפה עצומה זה לעמת זה, כי עמלק אי אפשר לו לקבל את ישראל כלל, והם שני הפכים. ועין בקהלות יעקב (ערך עמלק), שהוא יוצא מעשו וישמעאל, עין שם; על-כן לא בחנם שכלל ישראל סובלים רק משתי קלפות אלו — עשו וישמעאל, שהם הנוצרים והערכים, ימח שמם וזכרם, כי עמלק יוצא משניהם דיקא, ועל-כן כל גוי שרק מתחיל עם נשמות ישראל, הוא מזרע עמלק, והקדוש-ברוך-הוא בעצמו כבר ימחק את טמאת עמלק, פי (שמות יז, טז): "מלחמה לה בעמלק מדר דר", כי עמלק מכניס ספקות באדם — "היש הוי"ה אם אין", ועושה מהדל"ת של אח'ד אח'ר, וצריכים להחליף ר' לד', שזה בא עוד מחטא אדם הראשון, שנאמר בו (בראשית ג, יח): "וקוץ ודרדר תצמיח לה", ומוכא בדברי רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן רפב): שהצדיק הוא הקוץ של הד' (תקוני זהר, תקון כא, דף נח), ועל-כן עמלק לוחם נגד הצדיק, ורוצה להוריד את הקוץ הזה, ולעשות מאות ד' — ר', פי הקוץ זהו אמונה, בסוד: 'דלית ליה מגרמה כלום', שזה סוד האמונה, ועמלק הוא הספ"ק שמכניס באדם זה לעמת זה, ועל-כן צריכים לגלות ביותר את האמונה הקדושה, ועל-ידי-זה יתבטל עמלק וככל

אֲשֶׁר א' קלז בַּנְחָל עז

שִׁפְרָסְמוּ יוֹתֵר אֶת הָאָמוּנָה הַקְדוּשָׁה, כְּמוֹ-כֵן תִּתְבַטֵּל קְלַפְת עֲשׂו וְיִשְׁמַעְאֵל, שֶׁהֵם כָּלֵל הָאָמוּנוֹת הַכוֹזְבִיּוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְבַטֵּל עַמְלֶק. וּמִכָּל זֶה תִּבְיֵן מַעֲלַת הַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ וְ"ל, שֶׁהֵם גְּלוּי הָאָמוּנָה הַקְדוּשָׁה, שְׂדִיקָא בְּזֵה תְלוּיָה כָּל הַגְּאֻלָּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' קלז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֲהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הַבְּחִיר הַיָּקָר לִי מְאֹד, הַמְשַׁתְּקֶק לְהַפְּנֵס אֶל תּוֹךְ שַׁעֲרֵי הַקְּדוּשָׁה עַל-פִּי דֶרֶךְ הָאֱמֶת וְהַתֵּם וְהַפְּשׁוּט שֶׁקִּבְּלָנוּ מִהַנְּחָל הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נֶגֶן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָ נִצְחִים.

מִכְתָּבְךָ הַקָּצֵר לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד שְׂדִבְרֵי שְׂדִבְרָנוּ בְּמוֹצָאֵי-שַׁבַּת-קִדְשׁ עֲשׂו רַשֵּׁם טוֹב אֶצְלֶךָ, כֵּן יַעֲזֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁנוֹזְכָה לְהַתְחַדֵּשׁ בְּכָל פֶּעַם יוֹתֵר וַיִּוֹתֵר.

וְהִנֵּה הַיְסוּד וְעֵקֶר הַכֹּל הוּא — לֹא לְהַתְּבַלְּבֵל מְאַחֲרִים כָּלֵל, כִּי כְּשֶׁמִּתְבַּלְּבֵל מְאַחֲרִים, בְּנִקְל יִכּוֹל לִפְל בְּחִלְיִשׁוֹת הַדַּעַת וּבְשִׁבְרוֹן לֵב. בְּזֵה הָעוֹלָם צְרִיף רַק לְהַמְשִׁיף עֲצָמוֹ אֶלָּו יִתְבָּרַךְ, וְלֹא יִסְתַּפֵּל כָּלֵל אִם מְסֻכִּימִים עֲמוֹ אוֹ לֹא. וּבְזֵהר הַקְּדוּשׁ (פְּרָשַׁת פִּנְחָס רנז): אֵיתָא עַל פְּסוּק (מְשִׁלִּי ח): "לְהַנְּחִיל אוֹהֲבֵי יֵשׁ", אֵיתָא בְּרַ נֵשׁ דִּירִית תְּלַת מְאָה וְעֶשְׂרֵ עֲלָמִין וְכוּ', וְאֵיתָא בְּרַ נֵשׁ דְּלֹא יְרִית, אֶלָּא עֲלָמָא חַד כְּפּוּם דְּרִגָּא דִּילִיָּה, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ, כָּל צַדִּיק וְצַדִּיק יֵשׁ לוֹ עוֹלָם בְּפִגְי עֲצָמוֹ, וְהִכִּי יְרִית עֲלָמִית כָּל בְּרַ נֵשׁ מִיִּשְׂרָאֵל כְּפּוּם דְּרִגָּא דִּילִיָּה לְעִילָא וְכוּ', עֵינֵן שָׁם; הֵינּוּ כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ עוֹלָם בְּפִגְי עֲצָמוֹ כְּפִי עֲבוּדְתוֹ בְּתוֹרָה וּבְתַפְּלָה וּבְמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְאֵין אֶחָד נוֹגֵעַ בְּמָה שְׂמוּכָן לְחַבְּרוֹ (יוֹמָא לח:), עַל-כֵּן הָעֵקֶר לְהַרְגִּיל עֲצָמוֹ לֹא לְהִסְתַּפֵּל עַל אַחֲרִים כָּלֵל, וּבִידִיעָה זֹו יִתְבַטֵּלוּ מִמְּנוּ כָּל מִינֵי

חלישות הנדעת וצער ועגמת נפש. וזו היתה מדרגת התם הקדוש (עין ספורי-מעשיות, מעשה ט), שמרמוז על רבנו ז"ל בעצמו, שהיה תמיד בשמחה עצומה, והיתה דרכו לרקוד מאד מאד על כל נקדה טובה שמצא בעצמו, וכששאלוהו מדוע אחרים עושים עבודתם בטוב יותר, היה רגיל לענות: "זה מעשה שלו וזה מעשה שלי". וגלה לנו מאור עינינו מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי-הלכות, פסח, הלכה ט), שזהו סוד ספירת העמר, שתכף-ומיד כשיוצאים ממצרים (כל אחד מהמצר שלו), ורוצים להכניס אל תוך נו"ן שערי הקדשה, שנתגלה בשבועות (שהוא קבלת התורה והמתין), וכתוב (ויקרא כג, טו): "וספרתם לכם", ודרשו חז"ל 'לכם' — לעצמכם, שכל אחד צריך לספור ספירה לעצמו כפי ענינו וכפי מצבו, ולא יבלבל את עצמו מאחרים כלל, ולא יסתפל על שום ברירה שבעולם, אף שהם טובים יותר ממנו. וכן גלה רבנו ז"ל, שזו היתה עקר הצלחת אברהם אבינו, שעבד את השם יתברך בבחינת 'אחד', ולעולם לא הסתפל על אחרים כלל וכו', עין שם.

אהובי, אחי היקר, אשר אהבת עולם אהבתיך, אהבה שאינה תלויה בשום דבר בטל. עקר שלמות האדם בזה העולם, כשזוכה להפיל בו יתברך, וזה אי אפשר פי אם על-ידי שמחה, והשמחה צריך שתגדל כל-כף, עד שירקד מחמת שמחה, ואז נתעלית האמונה שהיא בחינת רגלין (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פא) לתכלית העליה, כי נתגלה לו שכל העולם ומלואו הפל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, והם התלבשות מהעולמות העליונים, שכל מה שיש בעולם הזה הוא לבוש מלמעלה, בחינת (ישעיהו טו): "והארץ הדם רגלי", כמובא בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן נד). ועקר מה שאין רואין זאת בחוש, הוא מפת המדמה, שמסבב על המח והדעת, שלא יראה התגלות אלקותו יתברך, והכח המדמה נעשה על-ידי לשון-הרע ורכילות, ואז נופל לרגלין, פי גם הדבור רע נקרא רגל, כמו שפתיב (תהלים טו): "לא רגל על לשונו". והתקון לזה הוא שמחה. ועין בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן כה): להוציא עצמו

אֲשֶׁר א' קלח בַּנְחַל עט

מהמדמה, ולהמשיך עצמו אל השכל, זה זוכים על-ידי תקף השמחה.

על-פני, אהובי, אחי, ראה מה לפניך — אורות נוראים, אל תהיה בטלן, חס ושלום, ואל תהיה קטן בעיניך, כי דברים עליונים מחכים לך, אם לא תברח, חס ושלום, מרבנו ו"ל, שהוא ב"ן השמח"ה, ותקים עצותיו הקדושות, ובפרט "שמחה והתבודדות" לשמח את עצמך בכל מיני אפנים, כי השמחה היא אש שורפת כל הקלות והסטרא אחרא, וכל מה שיגביר את השמחה, יותר יתבטלו ממנו כל מיני עקמומיות ודמיונות. ודבר זה תראה בחוש, כי הבעל-דבר יסיתך אל הכל, ויתלבש עצמו בכל מיני מצוות, אבל לא בשמחה, כי הוא יודע אשר אור השמחה שורף אותו לגמרי, ועל-פני חזק והתחזק להיות בשמחה, וכן תרגיל את עצמך לברח למקום מיחד שאין שם בני-אדם, ותשב שם, ותשיח ותספור לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטיות כאשר ידבר איש עם רעהו, ואם היית יודע מה שנעשה אצלו יתברך מכל דבור ושיתה שמדברים ומשיחים עמו יתברך, אז היית מחזק עצמך בזה כל היום, ותראה לקבץ לעצמך קביעות בלמוד שלחן ערוך פסדרן, ורבנו ו"ל הזהירנו על זה ביותר, ואמר (שיחות-הר"ן, סימן כט), שהוא תקון גמור.

הדורש שלומך...

א' קלח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר משפטים ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור הזקן לי מאד מאד, אשר נפשי אני מקשר בנפשך, הרוצה להכניס אל תוך שערי הקדשה על-פי דעת האמת שקבלנו מהנחל הנובע מקור חכמה, זכותו נגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך היקר קבלתי זה לפני כמה שבועות, אף טרדותי רבו
מאד מאד בעסק הרבים, ועל-כן לא כתבתי לך תשובה תכף-ומיד
כרצונך.

אהובי, אחי היקר! לפני שני שבועות שלחתי לך ספר "אשר
בנחל", אקנה שבעוד ארבעה שבועות תקבלו, כי שלחתי בדואר
רגיל.

אהובי, חמדת לבבי! אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע
מרבי אמת כזה. וצריך שתדע, אשר לצאת מכל מיני רע' שנולד
בו — אי אפשר, כי אם על-ידי הצדיק האמת, אורו של משי"ח,
אשר יתגלה בקרוב לכל העולם, והסמ"ך-מ"ם יודע זאת, על-כן
מתפשט ומתגבר על דבר זה מאד מאד, ומניח עצמו לארכו ולרחבו
על כל אחד ואחד הרוצה לינוק דבשא וחלבא, ולשתות ממי הנחל,
ובפרט על אותן הנשמות שנכשלו בפגם הברית — הוצאת זרע
לבטלה, רחמנא לצלן, והן מנחות בכטן הקלפה, וקשה וכבד להן
לצאת מהחשך הזה שנתרגלו בו. עליהן מתגבר ומתפשט הסמ"ך-
מ"ם יותר ויותר, ומכניס בהן ספקות ועקמומיות וכו' וכו', ועל-כן
אלו אשר כבר הכשלו בחטא הגרוע הזה, צריכים להתישב מאד
מאד, מה עשה עמהם הסמ"ך-מ"ם הרשע... וברוך הוא יתברך,
שגלה להם את הרבי האמת, רבי הרחמן היכול להושיע אותם,
והיכול להוציאם מכל מיני זהמתי, ויכול לקדשם ולטהרם ולנקותם
ולהלבישם בלבושים נאים ומתקנים... ועל-כן בשביל הסמ"ך-מ"ם
הרשע, המתלבש עצמו במי שמתלבש, לא די שכבר הכשיל אותו
במה שהכשיל, עוד זאת רוצה לנקם בו לגמרי ולנתקו ממקור
חיותו, מהרופא היכול לרפאות אותו בשלמות, תלעג לו, ואל תאבה
ואל תשמע אליו כלל, אפלו שתשמע התנגדות, תדע שזוהי
התלבשות הסמ"ך-מ"ם, שהתלבש עצמו... והוא כמשל הרוצח
שהכה ופצע אדם במכות אכזריות מאד מאד עד זב דם, וכפשע
בינו לבין המות, ובא אליו רופא גדול לרפאותו, היעלה על דעת
נבון לא לילך אל הרופא, מכל שכן כשהרוצח בעצמו מדבר על

אֲשֶׁר א' קלח בַּנְחָל פא

הרופא, בודאי ילעג לו ולא יטה אֶזֶן אֵלָיו כָּלֵל, לא די שֶהִכָּה וּפָצַע אותי, עוד אֲשַׁמַּע בְּקוֹלוֹ. וּמְרַגֵּל בְּפוּמִיָּה דְאַנְשֵי שְׁלוֹמֵנו, אֲשֶׁר הִבְעֵל-דְּבַר אֵינוֹ מִסְתַּפֵּק בְּזֶה שֶהוֹרֵג אֶת הָאָדָם בְּרוֹחַנִיּוֹת, אֶלָּא גַם זֹאת, שְׁרוּצָה לְרֹאוֹת אֵיךְ הָאָדָם מְצֻטָּעַר וּמְתִינָע גַם בְּגִשְׁמִיּוֹת.

על-בן אהובי, אחי, חֲמֻדַּת לְכַבִּי, רֵאָה מָה לְפָנֶיךָ, הַתִּישֵׁב בְּאִיזָה בּוֹר עֵמֶק נִפְלֵת, וּמָה עֲשֵׂה עִמָּךְ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, וּמִי יְכוּל לְרַפְּאוֹת אוֹתְךָ? רַבְּנוּ ז"ל, שֶהוּא הַרְחֻמָּן הָאֱמֵתִי (עֵין בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ז'), וְהוּא יְכוּל לְהַבְיִאֵךְ אֶל כָּל הַקְדָּשׁוֹת, וְיְכוּל לְהַפְּךָ כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ לְזִכִּיּוֹת עַל-יְדֵי עֲצוֹתָיו הַקְדוֹשׁוֹת, וּבִשְׂבִיל פִּטְפוּטֵי דְבָרִים בְּטָלִים אֲשֶׁר מְדַבְּרִים עָלָיו תִּתְרַחֵק? ...! הַקְדַּמְתִּי לְךָ כָּל זֶה, כִּי עַל-פִּי-רַב מִי שֶׁנִּכְשַׁל בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עָלָיו אוֹרֵב בְּיוֹתֵר הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, וְרוּצָה לְרַחֲקוֹ לְגַמְרֵי מִשְׁרָשׁוֹ, וְעַל-בֶּן הוּא מְשֻׁמֵּעַ לְאֲזַנָּיו מִחֻלְקַת עַל הַצַּדִּיק (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ה'), וּכְשֶׁאֵין לוֹ דַּעַת, אֲזִי נִתְרַחֵק לְגַמְרֵי, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וּמָר לוֹ יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל אִם הָאָדָם מִתְעַקֵּשׁ וְאוֹמֵר, יַעֲבֹר עָלַי וְיִהְיֶה מָה, אֲנִי צָרִיךְ לְהַצִּיל אֶת עַצְמִי, אֲנִי אֲשָׂאֵר כְּכֹר אֲצִל זֶה הַצַּדִּיק, אֲזִי סוּף כָּל סוּף יִזְכֶּה לְאוֹרוֹת כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר לֹא שָׁעַר מִיָּמָיו, כִּי עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֵת יְכוּלִים לְזַכּוֹת לְכָל טוֹב אֱמֵתִי וְנִצְחִי; עַל-בֶּן אֶהוּבִי, אַחִי, רֵאָה וְגַם רֵאָה מָה לְפָנֶיךָ, רֵאָה לַעֲשׂוֹת בְּעֲצָמְךָ קֶשֶׁר חֲזָק וְאֱמִיץ שֶתְהִיָּה מְקֻשָּׁר אֶל רַבְּנוּ ז"ל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וּלְמַעַן הַשֵּׁם לְטוֹבְתְךָ הַנִּצְחִית, אֵל תִּפְגַּס בְּוִפּוּחִים עִם שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע-עוֹלָם, לְמַעַן לֹא יַחְלִישׁוּ אֶת דַּעְתְּךָ, וְחֲזָק וְהִתְחַזַּק מְאֹד מְאֹד לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת גְּמוּרָה כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְהוֹ, וְתִהְיֶה בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, שֶתְהִלָּה לְאֵל, זְכִיתָ לְהִתְוַדֵּעַ מִהֲרַבִּי הָאֱמֵת, אֲשֶׁר יוֹשִׁיעַ אוֹתְךָ וַיִּצִּילְךָ וַיִּרְפָּאֵךְ.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר עֲכָשׁוֹ, תִרְאֶה לְכַתֵּב לִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

תִּסְתַּכֵּל בְּמִכְתָּב שֶׁכָּתַבְתִּי עֲכָשׁוֹ לְחֻבְרָךְ ... אוֹדוֹת מְעֻלָּת

השְׁמָחָה, וְזֶה גַם שֵׁיף לָךְ וּלְכַלְנֹה, כִּי הָעֵקֶר הוּא שְׁמָחָה.

א' קלט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפָּטִים ה'תשל"ד.

שְׁשׁוֹן וְשְׁמָחָה יִשְׁיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, אָחִי וְרַעִי, הַבַּחֲוֹר הַיָּקָר
לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִמִּי הַבְּנַחַל הַנוֹכַח מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ...
גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נִצָּחִים.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר כָּבֵר קִבְּלָתִי זֶה כַּמָּה פְּעָמִים, וְתֹאמִין לִי שְׂאֲנִי
מִתְבַּיֵּשׁ כָּבֵר בְּעֶצְמִי מִלְּפָנֶיךָ, שְׁלֹא זְכִיתִי לְהִשִּׁיב לָךְ, אֵךְ, חֲמֻדָּת
לְבָבִי, תִּרְאֶה לְדוֹנְנִי לְכַף זְכוּת מְרַב טְרֻדוֹתֵי הָרַבִּים, שְׁתַּהֲלֶה לְאֵל,
מִתְקַרְבִּים בְּכָל פֶּעַם בַּחֲוָרִים חֲדָשִׁים, וְהִתְקַרַח לְבָלוֹת עִמָּהֶם בְּכָל
יוֹם כַּמָּה שָׁעוֹת, עַד שְׁמַחְמַת זֹאת מִתְגַּבְּרוֹת עָלַי הַמְּנִיעוֹת לְכַתֵּב —
הֵן לָךְ וְהֵן לְאַחֲרִים — תִּרְאֶה לְהִתְפַּלֵּל עָלַי.

אֶהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְפָנַי שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת שְׁלַחְתִּי לָךְ סֵפֶר "אֲשֶׁר
בַּנְחַל" בְּצִרוּף מְכַתֵּב, וּמִסְתַּמָּא תִקְבְּלֵנוּ בְּעוֹד אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת, כִּי
נִשְׁלַח בְּדָאָר רְגִיל.

חֲמֻדָּת לְבָבִי! חֲזַק, חֲזַק מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשְׁמָחָה עַל
נֵעַם חֲלֻקְנוּ, שְׁזַכִּינוּ לְהִתְנוּדַע מְרַבִּי אֶמֶת כְּזֶה, רַבִּי הַמְּאִיר לָנוּ בְּכָל
חֲשֻׁכוֹתֵנוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסֹד חֲנָם שֶׁעָשָׂה
עִמָּנוּ.

וְהִנֵּה מְבֹאָר בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן כב), שֶׁעֵקֶר עֲזוֹת
דִּקְדָּשָׁה לְעַמֵּד נִגְדֵּד כָּל הַקָּמִים עָלָיו, זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי תִקְוָה הַשְׁמָחָה,
כִּי הַשְׁמָחָה הִיא אוֹר נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד מְאֹד וְשְׁלֵמוֹת הַקְּדָשָׁה, וְכָל
מָה שֶׁיִּזְכֶּה לְשַׁמַּח יוֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן יִבְטֵל מִמֶּנּוּ כָּל מִינֵי קְלָפוֹת וְסִטְרָא
אַחֲרָא. וְרַבְּנֵנוּ ז"ל אָמַר (שָׁם, סִימָן קסט), שֶׁעַל-יְדֵי שְׁמָחָה תִּזְכֶּה שֶׁהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ בְּעֶצְמוֹ יִשְׁמַר אוֹתָךְ מִפְּגָם הַבְּרִית; וְעַל-כֵּן רְאוּי לַעֲשׂוֹת כָּל

הַפְעָלוֹת שֶׁבְעוֹלָם לְזִכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל מֵדַת הַשְּׂמֵחָה.

וְאֶתְמוֹל בְּלִילָה בְּלִמְדָנוּ בְּצוֹתָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קנ"ה, דְּבִרְנוּ הִרְבֵּה מְזָה, מָה שֶׁכָּתַב שָׁם: "עֲצָבוֹת הִיא מְדָה רָעָה מְאֹד"; כִּי הָעֲצָבוֹת הִיא הִיא הַקְּלָפָה בְּעֲצָמָה שֶׁנִּקְרָאת עַל שֵׁם הַיְלָלָה כִּידוּעַ, וְעַל-כֵּן בְּזָה שֶׁהָאָדָם בְּעֲצָבוֹת וְדוֹאגַּ הִרְבֵּה, אֶפְלוּ שָׂהוּ עַל הָעֲבֵרוֹת שְׁלוֹ, הוּא נוֹתֵן בְּזָה יוֹתֵר כַּח לַקְּלָפָה, וְעַל-כֵּן אֵין זֶה שׁוֹם מַעֲלָה כָּלֵל לְהַתְמַרֵּר עַל חֲטָאֵיו וְעַל עוֹנוֹתָיו, כִּי בְּזָה מִגְבִּיר וְנוֹתֵן כַּח לַקְּלָפָה.

וְרַבְנֵנוּ ו"ל גָּלָה, שֶׁהֶעֱקֵר הוּא הַשְּׂמֵחָה, וְעַל-יְדֵי שְׂמֵחָה בְּעֲצָמָה מְכַנִּיעִים אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת וְכָל הַדְּמִיוֹנוֹת שֶׁנִּתְּהוּ מִחֲטָאֵיו (עֵין שָׁם, סִימָן כה) וְכָל מָה שֶׁמְחַזֵּק עֲצָמוֹ אֶפְלוּ בְּתַקְףָּ קִטְנוּתוֹ וְהַתְרַחֲקוּתוֹ בְּשְׂמֵחָה עֲצוּמָה, וּמוֹצֵא בְּעֲצָמוֹ נִקְדוּת טוֹבוֹת, יוֹתֵר זוֹכָה לְהַכְנִיעַ אֶת כָּל הַתְּאוֹרוֹת וְהַמְדוּת הַמְּגַנּוֹת שְׁלוֹ. הֶעֱקֵר וְהִסּוּד שֶׁהַכֹּל תְּלוּי בּוֹ הוּא שְׂמֵחָה, לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשְׂמֵחָה, וְעַל-יְדֵי אֹר הַשְּׂמֵחָה נִתְּבַטְּלִים מִמֶּנּוּ כָּל מִינֵי קְלָפוֹת וְסִטְרָא אַחְרָא. וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה לְעֲצָמָךְ קְבִיעוֹת עֲצוּמָה לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם בִּינְךָ לְבֵין עֲצָמָךְ, וְעַל-יְדֵי כָּל רַקוּד וְרַקוּד דּוֹרְכִים עַל הַסִּטְרָא אַחְרָא וְהַקְּלָפוֹת. וְאִם הִייתָ יוֹדֵעַ מָה שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל-יְדֵי כָּל רַקוּד לְמַעֲלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, אִזְ הִייתָ רוֹקֵד כָּל הַיּוֹם, כִּי "עֵז וְחֶדְוָה בְּמִקְוָמוֹ" (דְּבָרֵי-הַיָּמִים-א טז, כז), וְלִפְנֵי יִתְבַרֵּךְ אֵין שׁוֹם עֲצָבוֹת כָּלֵל, וְעַל-יְדֵי שְׂמֵחָה זוֹכִים לְהַכְלִיל בּוֹ יִתְבַרֵּךְ, אֲשֶׁר "מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ", "וַיְמַחֵר שְׂאֵין הָאָדָם נוֹסֵעַ אֶל הַצְּדִיק, הוּא מַחְמַת עֲצָבוֹת וְכַבְדוֹת"; הֵינּוּ לְמָה קָשָׁה וְכַבֵּד כָּל-כָּף לְהַתְקַרֵּב אֶל רַבְנֵנוּ ו"ל? כִּי הוּא בְּ"ן הַשְּׂמֵחָה, וְהוּא לוֹחֵם נֶגֶד הַקְּלָפָה שֶׁל יְלָלָה, שֶׁהִיא קְלַפַּת פָּגָם הַבְּרִית, וְהוּא מְגַלָּה לָנוּ אֶת אֹר הַשְּׂמֵחָה, וְהַסִּטְרָא אַחְרָא יוֹדֵעַת זֹאת, עַל-כֵּן מִתְּפַשְׁטֵת וּמִתְּגַבְּרַת נֶגֶד כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַרוֹצֵה לְהַתְקַרֵּב אֶל רַבְנֵנוּ ו"ל. וְכֵן מָה שֶׁאֵין הָאָדָם מְחַזֵּק עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַרֵּךְ, זֶהוּ גַם-כֵּן מַחְמַת עֲצָבוֹת וְעֲצָלוּת, כִּי אֲמוּנָה וְשְׂמֵחָה תְּלוּיּוֹת זֶה בְּזֶה, כִּפִּי שֶׁהָאָדָם מְכַנִּיס בְּדַעְתּוֹ יְדִיעָה זֶה, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵּיו יִתְבַרֵּךְ, וְהוּא מְחִיָּה אֶת הַכֹּל, כְּמוֹ-כֵן

פד אָשֶׁר א' קמ בנחל

מתגבר לשמח בו יתברך, כי אין עוד לך שמחה גדולה מזו, שהאדם יודע אשר השם יתברך אתו, עמו ואצלו, ועל-ידי-זה נפתח פיו לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, מאחר שיודע שהשם יתברך מלא כל הארץ כבודו, והוא יתברך אצלו ממש. ומי שזוכה לשלמות האמונה, על-ידי-זה הוא תמיד גדל ומצליח ברוחניות ובגשמיות, ושום דבר לא יפילו ולא ירחק אותו, מאחר שיודע שהוא יתברך בכל דבר.

ידידי היקר! חזק ואמץ מאד מאד להיות בשמחה תמיד, וגם ראה לברח אליו יתברך בכל יום ויום מחדש, ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, ואז טוב לך לנצח נצחים.

הדורש שלומך באהבה רבה...

תראה את המכתב לחברך ...

א' קמ.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר משפטים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי הרעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממיי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו גן עלינו ... גרו ואיר ויזרח.

מכתבך היקר לנכון קבלתי, ושמחתי מאד מאד לראות את תשוקת לבך אל האמת. אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו, חבלים נפלו לנו בנעימים, שזכינו להתודע מרבי אמת פנה, וראוי לנו לשמח על זה בכל יום ויום בשמחה שאין לה סוף וקץ, כי היא לנו זכות גדולה שאנו זוכים על-כל-פנים להאמין בהאי אור הגנוז וכו', ומכל שפן וכל שפן שאין אנו מתנגדים עליו, חס ושלום, חס

אֲשֶׁר א' קמ בְּנַחֵל פה

ושלום, בְּזֶה בַעֲצָמוֹ רְאוּ לְהַחֲיוֹת עֲצָמֵנוּ וּלְשַׁמַּח אֶת נַפְשֵׁנוּ.

וְהִנֵּה בְּמָה שְׁאַתָּה שׂוֹאֵל חֲנוּת דַּעְתִּי לְהַשִּׁיב לְךָ, הֲיִוֹת שֵׁשׁ לְךָ סְכוּם גְּדוֹל שֶׁל מַעוֹת, שְׁנַתֵּן לְךָ אֶחָד, וְאַתָּה רוֹצֵה לְתַנּוּ לְדַבֵּר רַבְּנוּ ז"ל, וְאַיִנְךָ יוֹדֵעַ לְאַיִזָּה דָּבָר יוֹתֵר טוֹב לְתַנּוּ וְכוּ'.

אֶהוּבִי, אַחִי! לְכֹל דָּבָר מַעֲסָקֵי רַבְּנוּ ז"ל שְׁנוֹתָנִים, זוּהִי זְכוּת הַרְבִּים גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, וְגִלּוּי אֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, כַּגּוֹן: לְהַחֲזִיק בְּתֵי הַמְּדַרְשׁוֹת שֶׁלָּנוּ בְּכֹל מְקוֹם שֶׁהֵם, לְהַחֲזִיק אֶת יְשִׁיבֹתֵנוּ וְהַכּוֹלֵל שֶׁלָּנוּ בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, לְהַחֲזִיק עֲנֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְכוּ', אֲבָל שְׁלֵמוֹת הַצְּדָקָה הוּא לְתַת עַל הַדְּפֻסֵת סְפָרֵי וְתוֹרַת רַבְּנוּ ז"ל וְלְהַפִּיצֵם בְּעוֹלָם, שְׂזוּהִי זְכוּת עֲלִיּוֹנָה וְגִבוּהָה מְאֹד מְאֹד, וְכֹל גְּאֻלְתָּנוּ הַרוּחָנִית וְהַגְּשָׁמִית תְּלוּיָה בְּזֶה; וְעַל-כֵּן תִּרְאֶה לְהַשְׁתַּדֵּל לְהַדְפִּיס אִיזָה סֵפֶר מְסַפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל וְלְהַפִּיצוֹ בְּעוֹלָם, וְאַחֲרֵי-כֵן תַּחֲלַק אֶת הַקָּרָן וְהַרוֹחַ לְצְדָקוֹת הַנַּ"ל, וּבְזֶה תִּהְיֶה יָרָא שְׂמִים יוֹצֵא יָדֵי שְׂנִיָּהֶם.

אֶהוּבִי, אַחִי! חֲזֹק וְאַמֵּץ לְהִיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה וּבְפָנִים שׂוֹחֲקוֹת, וְתִרְקַד בְּכֹל יוֹם וְיוֹם אֲפִלוּ בֵּינְךָ לְבֵין עֲצָמְךָ, וְתִשְׁפֹּף אֶת לְבָבְךָ אֵלָיו יְתִבְרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׁאַתָּה רְגִיל בָּהּ, וְתִסְפֹּר לְפָנָיו כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְאֵלוּ שְׁנֵי הַיְסוּדוֹת — "שְׂמִחָה וְהַתְּבוּדוֹת", הֵם קִיּוֹם הָאָדָם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, וּמִי שְׂמַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְרִקְדָּה בְּכֹל יוֹם, וּמְשַׁמַּח אֶת עֲצָמוֹ בְּכֹל מִינֵי עֲצוֹת וְאֲפָנִים, וְכֵן מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר לְפָנָיו יְתִבְרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת גְּמוּרָה, וְכֹל מַה שְׂצָרִיף מִבְּקֵשׁ מִמֶּנּוּ יְתִבְרַךְ, אָדָם כְּזֶה חַי חַיִּים רוּחָנִיִּים, חַיִּים שֶׁל עוֹלָם הֵבֵא בְּעוֹלָם הַזֶּה מִמֶּשׁ; אֲשֶׁרֵי שְׂיֵאָחֲזוּ בְּזֶה.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם, אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעֲוֹלָם, תִּסְתַּכֵּל רַק עַל רוּחָנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת שֵׁשׁ בְּכֹל דָּבָר, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּנְצֵל מִקִּנְיָאָה וְשִׁנְיָאָה, תִּתְּנֶה וְכַבּוֹד וְכוּ', כִּי עַל-יְדֵי תִקְוָה הַאֲמוּנָה בּוֹ יְתִבְרַךְ, נְתִבְטְלוֹת מִמֶּנּוּ כָּל אֵלוּ הַמִּדּוֹת רַעוֹת, וְזוּכָה לְחַזוֹת בְּנַעֲם ה' וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ.

הדורש שלומך...

א' קמא.

בעזרת השם ותפריך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר משפטים.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, אף אין הפנאי להשיבך באריכות, ובפרט שכתבת שאתה נוסע אלי בעוד כמה ימים, ואז נדבר באריכות בעזרתו ותפריך.

אבל לעת עתה איעצך ויהיה אלקים עמך. שתק, שתק, ואל תענה למחרפידך דבר, ואז תראה איך שכלם יפלו תחתך, לא בכל פעם צריכים להיות צודקים עם האשה וכו', ודיקא על-ידי-זה יהיה שלום-בית ודו"ק, תן לה את הצדק, ושתק שתק, ותתאזר במדת הסבלנות, כי "המהירות היא החרטה והסבלנות היא ההצלחה", וזכר כלל זה בחיידך ואז תצליח.

רק סבלנות, סבלנות ועוד פעם סבלנות, סבלנות. ושמעתי מצדיק אחד, שהשאיר צנאה לבנו, ואמר לו בזו הלשון: מיין קינד, שווייג און שווייג אז דו וועסט ווערן מיד ריה זיך אפ און שווייג ווייטער^מ, והבן למעשה.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' קמב.

בעזרת השם ותפריך, מוצאי-שבת-קדש לסדר משפטים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי,

(מ) בני, שתק ושתק, וכשתתיגע מלשתק ראה לנית, ואחר תמשיך לשתק...

בְּלִתי מִפִּירוֹ, גַּר לְצַדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ...
גַּר יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

מִכְתָּבָךְ הִיָּקַר מִיּוֹם שְׁלִישֵׁי שְׁבוּעַ זֶה לְנִכּוֹן קִבְּלִתי, וְחֲשַׁתִּי וְלֹא
הִתְמַהֵמְהֵתי לְהַשִּׁיבָךְ מֵרַב שְׂמִחָתי שְׂאֵנִי שְׂמִחַ בְּנִפְשׁ חֲדָשָׁה הַבָּאָה
לְשָׁתוֹת מִמֵּי הַנַּחַל, (יחזקאל מז, ט): "וַיִּרְפְּאוּ וְחֵי כָל אֲשֶׁר יָבוֹא שָׁמָּה
הַנַּחַל", כִּי הוּא יוֹכֵל לְהוֹרִיד עֲצָמוֹ, וּלְצַמְצֵם וּלְהִלְבִּישׁ עֲצָמוֹ אֶפְלוֹ
לְקִטְנִים וּלְפָחוֹתִים וִירוּדִים כְּמוֹנוֹ, וּלְהָאִיר לָנוּ אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ (עֵין
לְקוּטִי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל'), עַל-כֵּן עָלֵינוּ לְשַׁבַּח לְאֲדוֹן הַכֹּל עַל
נִפְלְאוֹת הַחֶסֶד חֲנָם שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שְׁבַתְקָךְ קִטְנוּתֵנוּ זְכִינוּ לְהִתְנוּדַע
מֵרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה וּמִסְפָּרִים קְדוֹשִׁים כְּאֵלוֹ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ
עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנָם שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ. וּכְכֹר אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת,
אוֹת צַדִּיק, סִימָן נג): קִרְבַּת הַצַּדִּיקִים טוֹב בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא,
כִּי (שֵׁם, סִימָן קנב): עֲקַר שְׁלֵמוֹת הַנִּפְשׁ תְּלוּי בְּקִרְבַּת הַצַּדִּיקִים, כִּי
הַצַּדִּיק פּוֹתֵחַ אֶת הָעֵינַיִם (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סז), שְׁיִזְכֶּה
לְהִסְתַּכַּל עַל עֲצָמוֹ הֵיכָן הוּא בְּעוֹלָם, וַיֵּשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּאֱמֶת
וּבְתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה; וּבְלִקְוִטִי-הַלְכוֹת (בְּרוֹכוֹת הַרִּיחַ, הַלְכָה ג'),
מִרְבֵּה מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל לְגַלוֹת נִפְלְאוֹת נוֹרְאוֹת, אֵיךְ שְׁלִזְכוֹת לְשֵׁלֵמוֹת
הַאֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת מִיחִידֵי הַדּוֹרוֹת,
עֵין שָׁם; וּבְלִקְוִטִי-מוֹהֲרָ"ן (חֶלֶק א', סִימָן ס) מְבַאֵר עַל-פִּי מִשְׁנַת
(תְּרוּמוֹת, פָּרָק ב, א): סֵתֵם חֲרַשׁ — אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ וְאֵינוֹ מְדַבֵּר — כְּשֶׁאֵין
שׁוֹמְעִים הַתְּעוֹרְרוֹתוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק, אֲזִי אֵינוֹ מְדַבֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ; וּכְמוֹ
שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים יט, ד): "אֵין אֵין אֵין דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמַע קוֹלָם" —
כְּשֶׁאֵין שׁוֹמְעִין קוֹל הַצַּדִּיק, אֲזִי אֵין אֵין דְּבָר. וְדָבָר זֶה רוֹאִים
בְּחֹשׁ, שְׁתַּכְּף-וּמִיד כְּשֶׁזּוֹכִים לְהִתְנוּדַע מֵהַרְבֵּי הָאֱמֶת הַזֶּה, הַרְבֵּי
הַנִּפְלְאָ הַזֶּה, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצֶּפּוֹן, תַּכְּף-וּמִיד נִפְתַּח הַפֶּה לְדַבֵּר עִמּוֹ
יִתְבָּרַךְ, שְׁזֵהוּ כָּל לְמוּד הַהִתְבוּדָּה שְׂמֵלֵמַד אוֹתָנוּ; כִּי בְּאֱמֶת אֵין
שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדוֹ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חִיוֹת
אֶלְקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֶפְלוֹ בְּכָל מִינֵי קִטְנוֹת וְחֲשָׁכוֹת וְהִסְתָּרוֹת, גַּם שָׁם
גְּנוּז אֶלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְתַכְּף-וּמִיד כְּשֶׁנִּגְלָה לְאָדָם שְׂאֶלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם

במקומו, אִז נִפְתַּח פִּיּו לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, כִּי הֶעֱקַר מֵה שְׂאִין הָאָדָם
מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, זֶה מִסַּבַּת הַכְּפִירוֹת שָׁבוּ, שְׂאִינוּ מֵאֲמִין, חֵס
וְשָׁלוֹם, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ עוֹמֵד עַל יָדוֹ, וְשׁוֹמֵעַ כָּל דְּבוּר וְדְבוּר וְכוּ'
(עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סב), אֲבָל תִּכְף-וּמִיד שֶׁנִּתְגַּלָּה לוֹ אֵלּוּפּוֹ
שֶׁל עוֹלָם — פּוֹתַח פִּיּו, וְזֶה אֶל"ף רֵאשִׁי תְבוּת: לְהִתִּיר פִּיָּה
אֶלְמִים, עַל-יְדֵי שֶׁנִּתְגַּלָּה לוֹ שְׂאֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם אִתּוֹ, עִמּוֹ וְאַצְלוֹ,
כְּמוֹ-כֵן פּוֹתַח פִּיּו לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ; עַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחִי, חֲמַדַּת
לְכַבִּי! חֲזוּק וְנִאֲמַץ לְבָבִי, וְתִרְאֶה לְיַחַד לְעֲצֻמָּךְ מְקוֹם שְׂאִין שֶׁם
בְּגִי-אָדָם, וְתִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ אֵת כָּל לְבָבִי וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלַיִךְ
בַּכְּרִטִי פְרֻטִיּוֹת. וְאָמְרוּ חַז"ל (בְּרֻכּוֹת ז): כָּל הַקּוֹבֵעַ מְקוֹם לְתַפְלָתוֹ,
אוֹיְבָיו נוֹפְלִים תַּחְתָּיו; וְעַקֵּר הָאוֹיְבִים שֶׁל הָאָדָם הֵם הַסְטָרָא אַחֲרָא
וְהַקְּלָפוֹת, שֶׁנִּבְרְאוּ מִחֻטְאוֹתָיו וְעוֹנוֹתָיו הַרְבִּים, וְעַל-יְדֵי שֶׁקּוֹבֵעַ
לְעֲצֻמוֹ מְקוֹם מִיַּחַד וּמְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה
בְּכָל יוֹם, וּמְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ הַכֹּל, עַל-יְדֵי-זֶה כָּל אוֹיְבָיו נוֹפְלִים
וְנִתְבַּטְּלִים תַּחְתָּיו, כִּי מַעֲלַת הַתַּפְלָה עוֹלָה עַל הַכֹּל, כִּי (שֵׁם לִב):
גְּדוּלָה תַּפְלָה יוֹתֵר מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים וְכוּ' וּמְקַרְבָּנוֹת וְכוּ', עֵינִי שָׁם;
וְכָל מִי שֶׁחוּטָא, וְאוֹמֵר חֻטְאִיתִי, אֵין רְשׁוֹת לְמַלְאָךְ לִיגַע בּוֹ (בַּמְדַּבֵּר
רַבָּה כ, יג), שֶׁמִּיד שֶׁהֵם מְתוּדִים עַל עוֹנוֹתֵיהֶם, מִיד אֲנִי חוֹזֵר וּמְרַחֵם
עֲלֵיהֶם (תּוֹרַת כְּהִנִּים, פְּרֻשַׁת בְּחִקוּמִי), כִּי אֵין הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חֲפֵץ
לְחַיֵּב כָּל בְּרִיָּה, אֲלָא מִבְּקֵשׁ שִׁיתַּפְּלֵלוּ בְּרִיּוֹתָיו לְפָנָיו וּיקְבָלֵם (מְדַרֵּשׁ
תְּנַחֲוּמָא וַיִּשְׁלַח); וְעַל-כֵּן אָמְרוּ (מְדַרֵּשׁ שׁוּחַר טוֹב, תְּהִלִּים ק'): בְּשַׁעֲהָ
שֶׁאַתָּה עוֹמֵד וּמִתְפַּלֵּל, יֵהָא לְבָבִי שְׂמַח, כִּי אֵין לָךְ עוֹד שְׂמַחָה בְּעוֹלָם
מִזֶּה, כְּשִׁזּוּכָה לִידַע, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי כָּל תַּפְלָה וְדְבוּר שֶׁמְדַבֵּר וּמִתְפַּלֵּל
עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, מִמְּשִׁיבַי עַל עֲצֻמוֹ שֶׁפַּע גְּלוּי אֹר הַשְּׂכִינָה, וְנִמְחָלִים לוֹ
כָּל עוֹנוֹתָיו, וְכָל מַה שֶׁעָשָׂה וּפָגַם עַד עַכְשָׁיו, כִּי תַּפְלָה הִיא גְּלוּי
אֹר הָאֲצִילוֹת, וְעַל-כֵּן צָרִיךְ לְהִיּוֹת עֹקֵשׁן גְּדוּל עַל זֶה מִיָּד יוֹם
בְּיוֹמוֹ, וּלְהַרְגִיל אֵת עֲצֻמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאֵף שֶׁבְּתַחֲלָה יָבוֹא
אֵלַיִךְ כָּל הָעֲנָיִן הַזֶּה בְּכַבְדוֹת, כִּי (סֵפֶר הַמְּדוּת, אוֹת אַמוּנָה, סִימָן כב):
הַפֶּשַׁע שֶׁל הָאָדָם מְכַנֵּס כְּפִירָה לְאָדָם; וְעַל-כֵּן כְּפִי חֻטְאוֹ הַרְבִּים
שִׁישׁ בּוֹ, כְּמוֹ-כֵן רְחוּק הוּא מֵאַמוּנָה וְתַפְלָה, וְכָל מַה שִׁיזְכָּה לְדַבֵּר

עמו יתברך, כמו־כן יזכה שתבנה אצלו אמונתו, וכפי שיזכה לאמונה, כמו־כן יזכה לשמחה; כי עקר שלמות השמחה באה רק על־ידי אמונה, כי אין לה עוד שמחה מזו, כשנתברר לו אשר השם יתברך מלא כל הארץ כבודו, והוא אתו, עמו ואצלו, ואפלו במקומו שמנח שם, גם משם יכול לחזור אליו יתברך, כי הכל לכל עצם עצמיית חיות אלקותו יתברך, וכל מה שתזכה לדבר עמו יתברך, כמו־כן תזכה להתקרב אליו יתברך יותר ויותר, ותזכה לשמחה עצומה, כי הוא יתברך עצם השמחה, כי "עז וחדנה במקומו", ולפניו יתברך אין שום עצבות כלל, וכל מה שתשמח ביותר, כמו־כן תזכה להיות אצלו יתברך ביותר, כי הוא יתברך מקור ועצמיית השמחה, ועל־כן הבעל־דבר מתגבר ומתפשט על מצות השמחה יותר מהכל, ומלביש עצמו במצוות, כאלו כל ענין השמחה הוא, חס ושלום, בטול זמן, ועל־ידי־זה לוכדו במצודתו אשר פרש תחת רגליו; כי הקלפה נקראת על שם יללה כידוע, ועל־כן כשאדם מתעצב אפלו במשהו, על־ידי־זה נופל ונמשך אצלה. ורבנו ז"ל מגלה לנו, שהעקר להיות תמיד בששון ובשמחה, ועל־ידי תקף השמחה יזכה שהשם יתברך בעצמו כביכול ישמר אותו מפגם הברית (עין לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן קסט), ועל־כן צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם לזכות להגיע אל מצות השמחה שהיא יסוד ועקר הכל ביהדות. ואמרו חז"ל (שבת ל:): אין השכינה שורה — לא מתוך עצבות, אלא מתוך שמחה של מצוה; השכינה היא האמונה כידוע, וזו אינה שורה אצל האדם, כי אם על־ידי שמחת המצוות, לשמח את עצמו עם הנקדות הטובות שיש בו (כמוכא בלקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), וראוי שתלמד עכשו המאמר הזה, ותחיה את עצמך.

ההכרח לקצר עכשו.

הכותב בחפזון ידיך לנצח...

אנה שעוד תכתב לי, וביחד נשמח.

א' קמג.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר משפטים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל מעלת ידיד נפשי, הבחור היקר לי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

את פריסת שלומך לנכון קבלתי, ותאמין לי, חמדת לבבי היקר, שחשבתי ממך ימים ושבעות, וברוך ה', זכיתי לקבל פריסת שלום ובשורה טובה, שתהלה לאל, זכית ומצאת את זווגך, והנני מברכך ברפת מזל טוב, ויעזר לך השם יתברך, שתבנה בית נאמן בישראל, ותזכה להכנס אל תוך בנן הקדשה אשר מיעד בשבילך.

אהובי, אחי, חמדת לבבי! אשר אהבת עולם אהבתיך, אהבה שאינה תלויה בשום דבר בטל, רבות עבר עלי עד עכשו, ותמיד הייתי מצטער בצערך וכו', מה שספרת לי, והנה, תהלה לאל, גרפס עכשו הספר "אשר בנחל" חלק א', ותקבלנו ממוסר פתב זה, ויש שם כמה מכתבים המדברים מהענינים שדברנו פנים אל פנים. עקר הכל חזק ונאמן מאד מאד להיות בשמחה תמיד, שהוא יסוד ועקר הכל ושרש כל היהדות, כי "עז וחדנה במקומו" יתברך, ולפניו יתברך אין שום עצבות כלל. ורפנו ז"ל גלה לנו, שעל-ידי שמחה יזכה, שהשם יתברך בעצמו ישמר אותו מכל מיני פגמים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קסט), וצריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם לזכות להגיע אל מצות השמחה, שהיא מצוה רבה עד מאד (עין שם, חלק ב', סימן כד). ועקר שלמות השמחה נובע מאמונה, כי פשאדם זוכה לאמונה ברה ומזככת, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ומתבונן ורואה, אשר הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, כי אפלו דומם, צומח, חי, מדבר — הם

אֲשֶׁר א' קמד בנחל צא

אֱלֹקוֹת בְּהִתְלַבְּשׁוֹת הַזֶּה, אֲזִי הוּא תָמִיד בְּשִׁמְחָה, כִּי (תְּהִלִּים קלט, ז):
 "אֲנִי מִפְּנֵיךְ אֲבָרַח, וְאֲנִי מִפְּנֵיךְ אֶסְתֵּר, אִם אֶסֶק שְׁמִים שֵׁם אֶתָּה,
 וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד", וְכֹל מֵה שֶׁהָאָדָם זֹכֵה לְהִכְנִיס יְדִיעָה זֶה
 בְּדַעְתּוֹ, זֹכֵה יוֹתֵר לְיִשׁוּב הַדַּעַת, וְגָדֵל וְצוּמַח בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
 כַּאֲשֶׁר גָּלָה לָנוּ רַבְּנּוּ ו'ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קנח) בְּמֵאמְרָם
 ו'ל (שֶׁבַת לא): אֲמוּנָה זֶה סֵדֶר זָרְעִים; עַל-יְדֵי אֲמוּנָה יִזְכֶּה לְצִמְחָה
 בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְשׁוּם דְּבָר לֹא יִפִּילוּ וְלֹא יִרְחִיקוּהוּ מִמֶּנּוּ
 יִתְבָּרַךְ, וְכִפִּי שְׂזוּכָה לְאֲמוּנָה אֲמִתִּית, כְּמוֹ-כֵן אֵינוֹ מִתְפַּחַד מִשׁוּם
 בְּרִיָּה שֶׁבַעוּלָם, כִּי בְּאֵמֶת (חֵלִין ז): אֵין אָדָם נוֹקֵף אֶצְבָּעוֹ מִלְּמַטָּה
 אֶלֹא אִם-בֵּן מִכְרִיזִין עָלָיו מִלְּמַעְלָה; וְהַכֹּל מִשְׁגָּח בְּהִשְׁגָּחַתוֹ הַפְּרִטִי
 פְּרִטִית, כִּי (בְּרִכּוֹת נח): אֶפְלוּ רִישׁ גְּרִיטָא מִן שְׁמַיָּא מִנּוּ לִיָּה;
 וְעַל-בֵּן לְמָה לְהִתְפַּחַד מִמִּישָׁהוּ. וְזִכֹּר מֵאֲמָרָם ו'ל (יּוֹמָא לח): בְּשִׁמְךָ
 יִקְרָאוּךְ וּבְמִקוּמְךָ יוֹשִׁיבוּךָ, אֵין אָדָם נוֹגֵעַ בְּמָה שֶׁמוּכָן לְחִבְרוֹ, וְאֵין
 מְלָכוֹת נוֹגְעַת בְּמְלָכוֹת חִבְרָתָהּ אֶפְלוּ כְּמֵלֵא נִימָא; וּבִידְיַעוֹת אֵלוּ
 תִזְכֶּה לְחַיּוֹת חַיִּים נִצְחָיִים כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ — בֵּין בְּרוּחָנִי וּבֵין בְּגִשְׁמִי,
 כִּי הָאֲמוּנָה הִיא יְסוּד וְעִקָּר כָּל הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קיט, פו):
 "כָּל מַצּוֹתֶיךָ אֲמוּנָה"; וְאָמְרוּ חז"ל (מְכוֹת כד): בָּא חֲבִקוּק וְהִעֲמִידֵן
 עַל אַחַת — "וְצִדִּיק בְּאֲמוּנָתוֹ יִחְיֶה" (חֲבִקוּק ב, ד); וְכֹל מֵה שֶׁהָאָדָם
 מִכְנִיס אֲמוּנָה בְּדַעְתּוֹ, וּמִקְשֵׁר אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּמַחֲוֹ, כְּמוֹ-כֵן נִגְאָל
 מִכָּל צְרוּחָיו, וְהוֹלֵךְ לוֹ הַכֹּל כְּסִדְרָן (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן
 פב); וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכֶּנּוּ לְהִגִּיעַ אֶל כָּל זֶה.

תְּרַאֵה לְכַתֵּב לִי עַל-כָּל-פָּנִים שְׁתֵּי שׁוּרוֹת מִשְׁלוּמְךָ הַטּוֹב,
 וּמִמֶּשׁ חַיִּים תִּתֵּן לִי, וְשׁוּם בְּרִיָּה אֵינָה צְרִיכָה לְדַעַת שְׁכַתְּבָתְךָ לִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' קמד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שֶׁבַת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים הִתְשַׁלֵּד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה אֶל הַבַּחֲוֹר, יְנִיק וְחַכִּים, גַּר לְהַצְדִּיק
נחל נוֹכֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גַּר וַיֵּאִיר.

מִכְתָּבָךְ הַנְּעִים לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׁמְחָתִי מְאֹד מְאֹד לְרֵאוֹת
תְּשׁוּקַת נֶפֶשׁ צָעִיר לְהִתְחַמֵּם בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עַל-פִּי דָרָךְ הַתָּם
וְהַפְּשׁוּט שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵרַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא אֹר הָאֹרוֹת הַמְּאִיר לְאַרְץ
וְלְדָרִים עָלֶיהָ, רַק הַמְּנִיעָה הִיא מֵצַד הַמְּקַבְּלִים, כִּי בְּנֵי-אָדָם
מְשַׁקְּעִים בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְעַל-כֵּן אֵינָם יְכוּלִים לְקַבֵּל אֹר הַצְּדִיק (עֵין
לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קלג); וְעַל-כֵּן עָלֵינוּ לְשַׁבַּח לְאֲדוֹן הַכֹּל,
שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל, שֵׁם נֶפֶשׁנוּ בַּחַיִּים, וְלֹא נָתַן לְמוֹט רַגְלֵינוּ, וְתִהְיֶה
לְאֵל, אֵין אָנוּ מִתְּנַגְּדִים עָלָיו, חַס וְשְׁלוֹם, רַק אָנוּ מְשִׁתַּקְּקִים מְאֹד
מְאֹד לִילָךְ בְּדַרְכּוֹ וְלִקְיָם עֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת, וּבִזְזָה בְּעֲצָמוֹ רְאוּי לָנוּ
לְהַחְיֹת אֶת עֲצָמָנוּ, וְלִרְקֹד וְלִשְׂמַח בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִחֲדָשׁ, חֲבָלִים
נִפְלוּ לָנוּ בְּנְעִימִים. וְהִנֵּה כְּתִיב (אֵיכָה ג, כו): "טוֹב לִגְבֹר כִּי יֵשֵׂא עַל
בְּנֵעוּרָיו"; וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן עג): הַעֲבֹדָה
שֶׁאָדָם עוֹבֵד אֶת ה' בְּבַחֲרוּתוֹ, כָּל יוֹם עֹרְכוּ יָקָר מִשָּׁנִים רַבּוֹת שֶׁל
עֲבֹדָה לְעַת זְקֻנָּתוֹ. וְכַמְּאֲמָרָם ז"ל (שַׁבָּת קנב.): יְנִיקוּתָא כְּלִילָא דְּוִרְדָּא,
כִּי עֵץ קָטָן יְכוּלִים בְּנִקְל לִישְׂרוּ שִׁיִּצְמַח וְיִתְעַבֵּד לְאֵילָנָא רַבְרָבָא,
כִּי כְּשֶׁאָדָם צָעִיר, עֲדִין זוֹכֵר מֵעֲלָמָא דְּאֵתִי, כִּי זֶה כְּמָה שָׁנִים שָׁבָא
אֶל זֶה הָעוֹלָם, וְעַל-כֵּן הוּא עֲדִין מְכִיר אֶת קוֹל הַקְּרִיאָה שֶׁקוֹרִין
אוֹתוֹ לְשׁוֹב אֱלֹיו יִתְבָּרַךְ (עֵין לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רו); וְזֶה מָה
שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (אָבוֹת ד): הַלּוֹמֵד יֵלֵד לְמָה הוּא דּוֹמָה? לְדָיו כְּתוּבָה
עַל נֶגֶד חֲדָשׁ, כִּי הַתּוֹרָה וְהִירָאת שָׁמַיִם שְׁלוֹמֵד בִּימֵי צְעִירוּתוֹ
נִשְׁאָרִים לוֹ עַד זְקֻנָּתוֹ, וְתַמִּיד זוֹכְרָם. וְעֵין בְּאָבוֹת דְּרַבִּי גִּתָּן (פֶּרֶק כד)
(עַל מִשְׁנָה זו): הַלּוֹמֵד תּוֹרָה בְּיַלְדוּתוֹ, דְּכָרִי תּוֹרָה נִבְלָעִין בְּדַמְיוֹ
וְכוֹ, עֵין שָׁם.

וְעַל-כֵּן, חֲמִדַת לְכָבִי, חֲזוֹק וְאַמֵּץ, תִּרְאָה לְהִתְפַּלֵּל בְּכּוֹנֵה הַשֵּׁלֶשׁ
תְּפִלוֹת בְּכָל יוֹם, וְתִתְפַּלֵּל לְאֵט לְאֵט מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, מְלָה
בְּמְלָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכָּה שִׁיאִיר בְּךָ אֹר הָאָבוֹת (עֵין לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן נה), וְתִטָּה הֵיטֵב אֶת דַּעְתְּךָ אֶל מָה שֶׁאֵתָה לּוֹמֵד בִּישִׁיבָה,

אֲשֶׁר א' קמה בנחל צג

וְתִרְאֶה לַחֲזֹר הַרְבֵּה פְעָמִים אֶת הַשְּׁעוֹר שְׁלוֹמְדִים בִּישִׁיבָה, לְמַעַן תִּזְכֶּה לְהִיּוֹת מִהַמְצַיְנִים. וּמִלְבַד הַשְּׁעוֹר בִּישִׁיבָה תִקְבַּע לְעֲצֻמָּךְ שְׁעוֹר בְּמִשְׁנֵיּוֹת, לַחֲזֹר בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה פְרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְסִיִּים שְׁשֶׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, וְתִתְחִיל עוֹד פַּעַם, וְתֹאמַר בְּכָל יוֹם תְּהִלִּים וְתִקּוֹן הַכְּלָלִי וְלִקּוּטֵי-תְּפִלוֹת. וְתִרְגִּיל עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מָה שֶׁאַתָּה צְרִיךְ. וְעַל כָּל־כֵּן — לְהִיּוֹת זֶהִיר בְּכַבּוֹד אָב וְאִם, אֲשֶׁר אָדָם אוֹכַל פְּרוּתֵיהֶן בְּעוֹלָם הַזֶּה וְהִקְרִין קִיּוּמָת לּוֹ לְעוֹלָם הַבָּא (פָּאָה, פְּרָק א'), וְאָמַר אֵלָיֶהוּ (תְּנָא דְּבִי אֵלָיֶהוּ רַבָּה, פְּרָק כו'): כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִין הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְבַקֵּשׁ מִן הָאָדָם רַק שְׂיִכְבֵּד אָב וְאִם וְיִתְיַרְא מִהֶם, שֶׁהוּא כְּאֵלוֹ מְכַבֵּד אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּמִתְיַרְא מִמֶּנּוּ וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וּבִפְרָט אַתָּה, שְׂזִכִּיתָ לְאַבָּא יְקָר כְּזֶה, שֶׁמוֹסֵר נַפְשׁוֹ בְּקִיּוּם דְּעֵתוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, בְּנוֹדָאֵי אַתָּה צְרִיךְ לְסַלֵּק דְּעֵתָךְ וּלְצִיַּת אוֹתוֹ כָּל מָה שֶׁאוּמַר וּמְצַיְנָה אוֹתָךְ. וּבִמְדַרְשׁ (בְּמַדְבָּר רַבָּה יד, כג) אֵיתָא: נִפְתְּלִי כְּבֹד אֶת אָבִיו יוֹתֵר מִדִּי, שְׁהִיָּה אָבִיו שׁוֹלְחוֹ לְכָל מְקוֹם שֶׁיִּרְצֶה, וְהִיָּה זְרִיז בְּמִשְׁלַחְתּוֹ, וּמְצַא קוֹרֵת רוּחַ וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנִי לְכָל זֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' קמה.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּרוּמָה ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הַבְּחִיר הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ, אוֹר הָאִוֹרוֹת הַיּוֹצֵא מִשְׁלַשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעֵתִיק וְכוּ' ... גְּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ הַיְקָר לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמְאֹד מְצֻטְעָר אֲנִי בְּצַעֲרָךְ הַקָּשָׁה מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּכָל פַּעַם יְרִידוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת. אַהוּבֵי, אַחֵי

הִיקָר! הֲלֹא סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל בִּידֵיךָ, הַפֶּךָ בָּהֶם, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָּע לְנַפְשֶׁךָ.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם לְטוֹבָתְךָ הַנְּצַחִית, תִּקְבַּע לְעֲצֻמְךָ שְׁעוֹר בְּלִקּוּטֵי-הַלְכוֹת, לְלַמֵּד בָּהֶם בְּכָל יוֹם כְּסִדְרָן וַיִּקָּא, וְאִז תִּרְגִּישׁ כָּל מִינֵי נְעִימוֹת בְּחַיִּים, וְחִזְקָה לְהִתְחַזֵּק וּלְהִתְאַמֵּץ בְּכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי מוֹהֲרֵנִי ת' ו"ל לֹא יִנִּיחַ אוֹתְךָ לִפְלֵי, וּבְלֵי דְבוּרֵיו שֶׁל מוֹהֲרֵנִי ת' ו"ל אֵין מְרַגְּשִׁים שׁוֹם טַעַם וְחַיּוֹת בְּהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבֵּנוּ ו"ל, וְלֹא בְּחֻנָּם הִזָּה מְרַגְּלָא בְּפוּמִיָּה שֶׁל הָרַב הַחֲסִיד ר' אֶפְרַיִמֶל ו"ל לֹאמַר וְלַחֲזוֹר תְּמִיד: "וְלֹא נָתַן לְמוֹט רַגְלֵינוּ" — בְּלַעֲדֵי ר' נָתַן הִזָּה, חָס וְשָׁלוֹם, לְמוֹט רַגְלֵינוּ, כִּי דְבוּרֵי הַהִתְחַזְּקוֹת שֶׁתִּמְצָא שָׁם, בְּשׁוֹם מְקוֹם לֹא תִמְצָא, וְתִכְתֵּב-וּמְיָד כְּשֵׁשׁ לָךְ כְּבָר דְבוּרֵיו, אֵינְךָ צָרִיךְ לְדְבוּרִים אַחֲרֵים, כִּי הֲלֹא כָּל דְבוּרֵינוּ נִלְקָחִים מִשָּׁם.

אֲהוּבֵי, אַחֵי הִיקָר! כְּבָר הַגִּיעָה הַעֵת שֶׁתִּשְׁשִׁים לְבָךְ וְדַעְתָּךְ לְהִתְיַשֵּׁב הֵיטֵב הֵיטֵב מִה נַעֲשֶׂה עִמָּךְ וְכוּ' בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וּמֵהִי הַסִּפָּה לְכָל זֶה וְכוּ'. וְהִנֵּה כָּל יְרִידַת וּנְפִילַת הָאָדָם הִיא רַק כְּשֶׁמְבַלְבֵּל עֲצָמוֹ מֵאַחֲרֵים — הֵן בְּרוּחָנִי וְהֵן בְּגִשְׁמִי, כִּי בְּאַמַּת כְּשֶׁאָדָם מִתְחַבֵּא אֲצִלוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאֵינוֹ חִפֵּץ שׁוֹם דְּבָר אַחֵר, רַק רְצוֹנוֹ יִתְבַּרְךָ, אָדָם כְּזֶה חַי חַיִּים נְצַחִיִּים עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם. וְזֶה עִקַּר הַתְּכָלִית הַנְּצַחִית, שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְזַכּוֹת לְהַגִּיעַ אֵלֶיהָ — לְהִתְעַנֵּג מִנְעָם זִיו שְׁכִינָתוֹ יִתְבַּרְךָ. וּכְבָר אָמְרוּ חַז"ל (שְׁמוֹת רַבָּה נב, ג): כָּל צַדִּיק וְצַדִּיק יֵשׁ לוֹ עוֹלָם בְּפָנָי עֲצָמוֹ, וּמִתְעַנֵּג בְּעֵדְנָא דְנַחְלָא כְּפִי עַבְדֻתוֹ בְּתוֹרָה וּבִתְפִלָּה, בְּמִצְוֹת וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים, וּכְמוֹ שֶׁמְבַטֵּל עֲצָמוֹ עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְאֵינוֹ רוֹצֵה שׁוֹם רְצוֹן אַחֵר, רַק מִשְׁתַּעֲשַׂע בּוֹ יִתְבַּרְךָ עַל-יְדֵי תַקְוָה הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה שְׁזוֹכָה עַל-יְדֵי שְׁקִידָה רַבָּה בְּשִׂיחָה — זֹו תְּפִלָּה וּבְלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ-כֵן זוֹכָה בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן וְעַל כֵּן יָכוֹל כָּל אֶחָד לְהַפִּיר אֶת עוֹלָמוֹ עוֹד בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ, אֶל מֵה שֶׁהוּא מִשְׁתוֹקֵק וְכוּסֵף וְכוּ', כֵּן יִהְיֶה לְמַעֲלָה וְכוּ', עַל-כֵּן הָעִקָּר לְשִׁכַּח כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו עַד עַכְשָׁו, וְלֹא יִתְחִיל לְחַשֵּׁב כְּלָל מִהָעֵבֶר, אֲפִלוֹ שֶׁהִזָּה עַד עַכְשָׁו מֵה שֶׁהִזָּה, וְיִתְחִיל לְהִשְׁתוֹקֵק רַק

אֲשֶׁר א' קמה בנחל צה

אֲלוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִרְאוֹת לְהַגְדִּיל אֶת אַמוּנָתוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ; כִּי (עֵין לְקוּטִי-הַלְכוֹת, הַפְּקָר וְנִכְסֵי הַגֵּר, הַלְכָה ד'): בְּעֵינֵי הָאֱמוּנָה שֶׁהִיא בְּחִינַת הַמְּלָכוֹת (שְׁמֶקְבֵּל עַל עֲצָמוֹ עַל מְלָכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ), יֵשׁ שְׁתֵּי בְּחִינּוֹת, בְּחִינָה אַחַת הִיא עֵצֶם הָאֱמוּנָה, שֶׁהִיא נִקְדַּת הַמְּלָכוֹת, זֹאת הַנִּקְדָּה קִיַּמַת לְעַד, וְאֵינָה נִפְסָקַת לְעוֹלָם, בְּחִינַת: "וּמְלָכוּתוֹ וְאַמוּנָתוֹ לְעַד קִיַּמַת", בְּחִינַת (קִהְלַח א, ד): "וְהָאָרֶץ לְעוֹלָם עוֹמֶדֶת", אָרֶץ זוֹהִי הָאֱמוּנָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים לז, ג): "שָׁכַן אָרֶץ וּרְעָה אֱמוּנָה"; כִּי יִשְׂרָאֵל שָׁרָשׁ בְּאֱמוּנָה, וְאֵי אֶפְשָׁר לְקַחַת אֶת יִשְׂרָאֵל מֵהָאֱמוּנָה, כִּי נִשְׁמָתָם הִיא הִיא הַמְּלָכוֹת שֶׁהִיא הָאֱמוּנָה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן מט), כִּי הָאֱמוּנָה נִשְׁפַּעַת עֲלֵינוּ מְלַמְעֵלָה תָּמִיד, שְׁמֵשׁ שָׂרֵשׁ הָאֱמוּנָה הַקְּבוּעָה בְּלֵב כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, וְזֶה אֵי אֶפְשָׁר לְהַפְרִיד, אֲךָ הוּא רַק בְּבְחִינַת נִקְדָּה זְעִירָתָא אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ וְעֵינָיו וּמְדַרְגָּתוֹ. וְהַבְּחִינָה הַשְּׁנִיָּה שֵׁישׁ בְּאֱמוּנָה הִיא, שְׂצָרִיכִין לְהוֹסִיף תּוֹסֶפֶת הָאָרֶה וְחִיּוֹת וּמוֹחִין עַל נִקְדַּת הָאֱמוּנָה, וְלְהַגְדִּילָהּ בְּכַמָּה הַגְּדִלוֹת וְלִבְנוֹתָהּ וְלַעֲשׂוֹתָהּ בְּחִינַת פְּרָצוּף, וְזֶה תְּלוּי בְּתַקוּן מַעֲשֵׂינוּ עַל-יְדֵי קִיּוֹם הַמְּצוּוֹת בְּשִׂמְחָה רַבָּה, וּבְשִׂקְיָה נּוֹרָאָה וְנִפְלְאָה בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וְהַתְּמַדָּה רַבָּה בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה; כִּי כָּל מְצוּוֹה וְתַפְלָה וְלַמּוּד וְיָדִיעָה בַּתּוֹרָה הֵם פְּלִים וְהִיכְלוֹת לְהַשְׁגַּת אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁתַּגְּלֶה וְתַתְּרַבֶּה וְתַתְּחַזֵּק אַמוּנָתוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שְׁעַל-יְדֵי רַבּוּי עֲבוּדָתוֹ בַּתּוֹרָה וּבְתַפְלָה וּבְמְצוּוֹת מַעֲשִׂיוֹת, יְכוּל לְזַכּוֹת לְגִלּוּי שְׁפַע הַפְּתוּר, אֱמוּנָה בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, בְּחִינַת פְּנִים אֶל פְּנִים וְכוּ' (וְכַמּוּבָא כָּל זֶה בְּכּוּנּוֹת הָאֲרִיז"ל, עַל-פִּי דְרַכּוּ בְּקַדְשׁ, שֵׁישׁ בְּחִינַת נִקְדַּת הַמְּלָכוֹת, שֶׁהִיא נִקְדָּה אַחַת מַעֲשֵׂר סְפִירוֹת, וְיֵשׁ בְּחִינַת הַגְּדִלַת הַמְּלָכוֹת מֵהַ שְׂצָרִיכִים לְהַגְדִּיל הַנִּקְדָּה, וְלְהוֹסִיף עָלֶיהָ בְּחִינַת ט' רֵאשׁוֹנוֹת, כְּדִי לַעֲשׂוֹתָהּ פְּרָצוּף, שְׁנֵה תְּלוּי בְּתַקוּן מַעֲשֵׂי הַתְּחַתּוּנִים וְכוּ' וְדו"ק).

וְהִנֵּה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וְעַל-פֶּן קֶדֶם הוּא חֹשֶׁף, וְאַחַר-כֵּן אוֹר, בְּרִישָׁא חֲשׂוּכָא וְהַדָּר נְהוּרָא (שְׁבַת עז:), שְׁנֵהוּ פֶּלֶל הִירִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת, הַחֲלִישׁוֹת

צו אֲשֶׁר א' קמו בנחל

הדעת והקטנות, והדינים והצמצומים שעוברים על כל אחד ואחד, פעם נתלהב לבו אליו יתברך, ויש לו תשוקה עצומה להתקרב ולהכליל בו יתברך, ופעם כבה כל האור, ונתקרת כל תשוקתו, עד שתכלית ההפוך מרגיש, כאלו באה השמש שלא בעונתה, והקטנות והדחקות והחלישות הדעת מתפשטות ומתגברות עליו, עד שנדמה לו שאבד תקנתו, חס ושלום, לגצח, ואז צריכים חזוק עצום מאוד מאוד, לידע שגם בתכלית הירידה והנפילה שנפל ונשלך — כל אחד כפי ענינו, גם שם עדין מסתר אורו יתברך, כי הוא יתברך ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, כי בכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם גנוז, והוא יתברך מחיה וממהה את הכל, כי אפלו דומם, צומח, חי, מדבר, גם-כן אלקותו יתברך, שנתלבש בלבושים האלו.

ההכרח לקצר באמצע.

הדורש שלומך...

א' קמו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תרומה ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הפחור היקר לי מאוד, שותה ממני הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

מכתבך היקר לנכון קבלתי, ושמתתי מאוד לראות את תשוקת לבך אל התכלית הנצחית. אהובי, אחי היקר, העקר שבכל העקרים להתחזק בכל יום ובכל שעה ובכל רגע, ולא לפל בדעתו משום דבר שבעולם, כי דרך הבעל-דבר לשבר את האדם כאלו אבדה תקנתו, חס ושלום, ובכל פעם בא אליו עם בלבולים וטרדות חדשות, ומשבר לבבו ומחליש דעתו, ועל-כן צריכים לעשות כל

מיני פעולות שבעולם "נישט אראפ פאלן ביי זיך", רק לרקוד ולשמח ולעשות כל מיני פעולות שבעולם להגיע אל מצות השמחה שהיא שרש קדשת היהדות, כי (ספר המדות, אות שמחה, סימן כב): השמחה היא סימן שהוא זרע ברך ה', וכל מה שישמח ביותר, כמו-כן יזכה להפלל בו יתברך יותר ויותר, כי הוא יתברך עצם השמחה, כי "עז וחדנה במקומו", ולפניו יתברך אין שום עצבות כלל, ואף שהבעל-דבר מתלבש עצמו במצוות, כי צריך להיות שבור מפאת עוונותיו, תלעג לו, כי רבנו ז"ל שהוא בן השמחה, גלה לנו, אשר מצנה גדולה להיות בשמחה תמיד, ותכף-ומיד כשאיש ישראלי רוצה לשוב אליו יתברך, עברה גדולה כשהוא בעצבות ובמרה שחורה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימנים כד, מח), כי עצבות היא הסטרא אחרא בעצמה, והשם יתברך שונא אותה; וכן הוא בזהר הקדוש (בראשית נח): בעצבון סטרא דרוחא אחרא דאמנע ברקאן מעלמא [העצבות הם הסטרא אחרא, ומונעת כל הברכות מכל העולמות]; כי השמחה היא השער והפתח להשפיע ולהוריד כל מיני השפעות טובות בעולם, ורואים בחוש, שמי שהוא איש שמח, הולך לו הכל בנקל גדול, והוא מישב תמיד, ועל-כן צריך להיות עקשן גדול בעבודת השמחה, וכל מה שתמצא הסטרא אחרא לבלבלו, יתגבר ויתחזק לשמח יותר ויותר, וירגיל עצמו ברקודים, שתהלה לאל, נבראתי מזרע ישראל, ולא עשני גוי, וברוך ה' אין אנו מתנגדים, חס ושלום, על בעל השמחה, כי זהו בעצמו עקר שמחתנו. ומוכא בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן כב), שעל-ידי שמחה זוכים לעזות דקדושה, לעמד נגד כל הקמים עליו — בין ברוחני ובין בגשמי, כי השמחה מבטלת כל הפחדים היתרים, והשמחה נותנת מרץ לדלג על כל מיני ירידות וקטנות ודחקות. ואמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן רעג), שטוב מאד להרגיל עצמו להחיות את עצמו עם איזה נגון, כי הנגון יש לו כח גדול להמשיך את האדם אליו יתברך, וגם מתקף קטנותו ודחקותו יכול לצאת על-ידי נגון

צח אשר א' קמז בנחל

של שמחה, וזה בחינת (שופטים ה, ג): "אנכי להנו"ה אנכי אשרה
אומר להנו"ה אלקי ישראל"; הינו "אנכי להנו"ה" — כשאני רוצה
להיות להנו"ה, אזי העצה — "אנכי אשרה אומר להנו"ה אלקי
ישראל", כי על-ידי שיר וזמרה יכול להיות אצלו יתברך, שהוא
מקור השמחה. וזה בחינת (תהלים נו, ח): "נכון לבי אלקים נכון לבי
אשרה ואזמרה", הינו כשאני רוצה שתהיה לי ישרות לב, ויהיה
נכון לבי עמו יתברך בלי שום קשיות, חס ושלום, אף שמתנהג עמי
להפך וכו', העצה היא — "אשרה ואזמרה", כי על-ידי שיר וזמרה
זוכים לישרות לב, ונכון לבו תמיד עמו יתברך. ועין במדרש שוחר
טוב (תהלים פז), כמו שהבאר נובעת מים חדשים בכל שעה, כך
ישראל אומרים שירה בכל שעה, עין שם; ועל-כן מה טוב ומה
נעים כשעושה התבודדות בשיר ונגון ושמחה. ומוכא בלקוטי-
מוהר"ן (חלק א', סימן מב): מי שמנגן אותיות התפלה, הינו שתפלתו
ושיחתו הם בנגון, על-ידי-זה מלביש את השכינה בלבושין נהירין.

חזק, חזק, חזק והתחזק, ואל תירא ואל תחת, כי השם יתברך
עמך, אתך ואצלך.

הדורש שלומך...

א' קמז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תרומה ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל היקר והנעלה, שותה ממי
הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

נא ונא התמד בספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא מרגוע לנפשך, ראה
לברח מפל מיני מחלקת המצוי ביותר בין אנשי שלומנו היקרים,
כי מרב קדשה וכו', הסטרא אחרא לא יכולה לקבל את זה, ועל-כן

אֲשֶׁר א' קמז בַּנְחַל צט

הַסֵּמֶךְ-דָּמ"ם תְּמִיד מְעוֹרָר מַחְלֶקֶת חֲדָשָׁה, וְלִף נָא וּרְאֵה מָה שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק ב', סִימָן עא): דִּיקָא בְּמָקוֹם שֵׁישׁ שָׁם נֵעַם הָעֲלִיּוֹן וְכוּ', שָׁם בָּאִים הַחֹבְלִים לְקַבֵּל תְּקוּן וְכוּ', וְעַל-כֵּן בְּמָקוֹם לְקַבֵּל תְּקוּן עוֹד גּוֹרְמִים קְלָקוּלִים וְכוּ', עֵינֵן שָׁם; עַל-כֵּל-פְּנִים אַתָּה בָּרַח לָךְ מִכָּל אֱלוֹ הַבְּלֹבּוּלִים שֵׁישׁ בֵּין אֲנֹשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בָּרַח לָךְ רַק אֱלֹו יִתְבָּרַךְ בְּתוֹרָה וּבִתְפִלָּה וּרְאֵת ה' כָּל הַיָּמִים, וְתִקְבַּל אֶת הַנִּקְדָּה הַטּוֹבָה שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וּבָרַח לָךְ מִהָרַע כְּמוֹ שְׂבוֹרְחִים מֵאֵשׁ שׁוֹרֶף.

הִיָּה טוֹב מְאֹד שֶׁתַּעֲשׂוּ לְעֲצָמְכֶם חֲבוּרַת עוֹבְדֵי ה' שְׂאִינָם חֲפָצִים בְּשׁוּם דְּבָר, רַק לֵהִיּוֹת מֵאֲנֹשֵׁי הַבַּעַל תְּפִלָּה, שֶׁכָּל מַגְמָתָם הִיָּתָה תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמַר חֲזוּק, כִּי בָזָה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַתְּחִזְקוֹת עֲצוּמָה עַל כָּל פָּרֵט וּפָרֵט, כִּי כִשֵּׁם שֶׁפָּרְצוּפִיָּהֵן שׁוֹנִים כִּף דְּעוּתִיהֶם שׁוֹנוֹת (בְּרִכּוֹת נח.), וְעַל-כֵּן לֹא יִמְלֹט שְׁלֹא יִהְיֶה בֵּינֵיהֶם אִיזוּ מַחְלֶקֶת וְאִי הִבְנָה וְכוּ', וּפּוֹחִים וּמְרִיבוֹת וְכוּ' עַל דְּבָרִים שֶׁל מַה בְּכָף, זֶה רוֹצֵה לֵהִיּוֹת גַּבְּאֵי וְכוּ', וְזֶה רוֹצֵה לֵהִיּוֹת מְנַהֵג וְכוּ', וּבֵינֵן כִּף שׁוֹכְחִים לְגַמְרֵי מִהַתְּכַלִּית הַנִּצְחִית מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁעוֹד מְעַט אֲנַחְנוּ כְּבָר יוֹצְאִים מִכָּאן, וְעַל-כֵּן בְּמָקוֹם גִּבְּאֵי, עָלִיו לְהַזְכִּיר עֲצוּמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ: אֵינָא בִּכְחַ גִּדְלַת יְמִינָה... וְכֵן בְּמָקוֹם מְנַהֵיג, יִזְכִּיר לְעֲצוּמוֹ אֲשֶׁר יֵשׁ גִּי'הַ'נִּים, וְעַל-כֵּן מַה וְלָמָּה לְהַכְּנִס בְּדְבָרִים כְּאֵלוֹ...

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שְׁנֵהִיָּה פְּרָצוֹנוּ, וּנְבַטֵּל אֶת כָּל רְצוֹנֵנוּ לְרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ. וּכְבָר יְדוּעַ שֶׁרַבְּנוּ ז"ל רָצָה לְעֲשׂוֹת מֵאֲתָנוּ צְדִיקִים גְּדוֹלִים, וְאַחַר-כֵּף אָמַר הַסֵּמֶךְ-דָּמ"ם שֶׁכָּר וְכוּ' (עֵינֵן חֲזִי-מוֹהַר"ן, סִימָן רכח), וְלָכֵן עָלִינוּ אֵיבָעַר גְּעַבְּן זִיף צוּם הַיִּילִיגְעַן רַבִּינִים, וְלִצִּיַּת אוֹתוֹ עַל כָּל אֲשֶׁר יֹאמַר כִּי הוּא זֶה (לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קכג), אֲשֶׁר רַק זוֹ נִקְרָאת שְׁלֵמוֹת הַהִתְקַרְבוֹת אֱלֹו, עֵינֵן שָׁם; אֲשֶׁרִינוּ שֵׁישׁ לָנוּ רַבִּי כְּזֶה, נָא לְשִׂמַח עִם רַבְּנוּ ז"ל וְלִשְׁוִיר: כִּף רַבְּנוּ נִגְלָה,

ס) לְהַתְּמַסֵּר לְגַמְרֵי לְרַבְּנוּ הַקְּדוּשׁ.

בְּךָ רַבְּנוּ נִשְׁמָחָה, נְגִילָה נְגִילָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' קמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תְּרוּמַת ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ אֵל הַבְּחוּר ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתְּבֶךָ.

נָא וְנָא לְהַתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָע לְנַפְשֶׁךָ
בְּפֶרֶט בְּסִפְרֵי "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", שֶׁהֵם אוֹרוֹת צַחְצַחוֹת הַמְּאִירִים אֶת
אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּאִפְּן אַחֵר לְגַמְרֵי, כִּי מוֹהֲרֵנִי ז"ל הֵבִין שְׁאוּרוֹ הַגָּנוּז
שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, הוּא כְּבָר עַד סוּף כָּל הַדּוֹרוֹת, וּבְהַתְפָּשְׁטוֹת הָאוֹר
הַזֶּה תְּלוּיָה גְּאֻלַּת עַם יִשְׂרָאֵל, לְהֵאִיר עַל נַפְשָׁם אוֹר וְזִיו וְחַיּוּת
וּדְבָקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, וְאַף שֶׁנִּפְלוּ בְּעַמְקָא דְתַהוֹמָא רַבָּא,
וְנִחַשְׁכוּ וְנִתְבַטְּלוּ כָּל הָאוֹרוֹת וְכוּ', וְעָלוּ לְאַחֲרֵים וְכוּ', עִם כָּל זֹאת
הַסּוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל לְהֵאִיר אֶת הָאוֹר בְּבַחֲיִנַת אוֹר הַפְּנִים וְכוּ', שְׂאֵז
מִתְלַהֲבִים וּמִתְחִילִים לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּה, וְזֶה מִמֶּשׁ
נִפְלָא וְכוּ', אֲבָל זֶה לְעַמַּת זֶה מִתְגַּבְּרַת וּמִתְפַּשְׁטַת הַטְּמֵאָה, כִּי זֶה
לְעַמַּת זֶה עָשָׂה אֱלֹקִים, נִגְדַּת כָּל צְדִיק צָרִיף לְעַמֵּד נִגְדוֹ רִשְׁעֵי מְרֻשָּׁע
שֶׁיִּחְלַק עָלָיו, וְיַעֲלִים וְיִסְתִּיר אוֹרוֹ הַצַּח וְיִרְחַק מִמֶּנּוּ בְּגִי-אָדָם, כִּי
בְּלֹא זֶה הִיָּה כְּבָר מְזֻמָּן עוֹלָם הַתְּקוּוֹן, כִּי הָיוּ מְרַגְּשִׁים תְּמִיד אֶת
אוֹר הַפְּנִים מִשֵּׁם הַנְּי"ה בְּרוּךְ הוּא, וְעַכְשָׁו כְּשֶׁעוֹמֵד נִגְדַּת מִשָּׁה —
פְּרָעָה, פָּה רַע, נַעֲשֶׂה מְזֵה הָעֶרֶף, הֵינּוּ אַחֲרֵים דְּשֵׁם וְכוּ', וּמִשֵּׁם
נִמְשָׁכוֹת כָּל הַהֶסְתוֹת וְהַמְּנִיעוֹת וְהַהֶסְתָּרוֹת, וְזוֹ הַבְּחִירָה, וְעַל-כֵּן
מֵה יֵשׁ לְהַכְּנִס בְּכּוֹחֵים — רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה אָמַר וְכוּ', הַמְּשַׁגִּיחַ אָמַר
וְכוּ', רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵי, חֵלֵק א', סִימָן קנב), שֶׁלְּפַעֲמִים
מַעֲמִידִים עַל הַפֶּתַח יֵרָא שְׁמַיִם... לְמַנְעַ וּלְעַכֵּב לְהַכְּנִס, וּבְפֶרֶטִיּוֹת
כְּשֶׁבְחוֹר יוֹדַע שֶׁקֵּלְקַל אֶת כָּלִי הַמְּחִין שְׁלוֹ וְכוּ', אֲזִי מֵהִי שְׂאֵלָה

אָשֶׁר א' קמט בַּנְחַל קא

וכו', בַּוְדַאי יתְפַשְׁטוּ נַגְדוּ כָּל הַמְּנִיעוֹת וְהַעֲכוּבִים וְכוּ', וְיִשְׁמַע מַחְלָקָת, כַּמּוּבָא (בְּלִקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה'), שֶׁבְּשִׁבִיל שְׂפָגָם בְּבִרְיָתוֹ, יִהְיֶה הַהֶכְרַח לְשִׁמְעָא אֶת פִּיָּה ר"ע, וְיִדְחֶהּוּ חֲזָרָה אֶל הָעַרְף, עַד שֶׁלֹּא יִהְיוּ לוֹ דְּבוּרִים כָּלֵל אֵלָיו יתְבַרַךְ, מֵאַחַר שֶׁנִּפְּל וְנִתְרַחַק אֶל הָאָדָם רָשָׁע, שֶׁהוּא פֶּה רַע (פְּרַע"ה) אוֹתִיּוֹת הָעַרְף, שֶׁלֹּא יִקְבַּל אֶת אוֹרוֹ מִבְּחִינַת פְּנִים אֶלָּא מֵאַחֲוָרִים, שֶׁמִּשָּׁם כָּל הַדִּינִים וְהַקְּלָלוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן; וְעַל-כֵּן רָאָה מַה לְּפַנְיָה, וּשְׁפִט בְּעֶצְמָהּ, זוֹ בְּחִירְתָּךְ לְטוֹב אוֹ לְהַפּוֹךְ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יֵאִיר עֵינֵינוּ לְאַהֲבָא אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְיִזְכְּנוּ לְאַחֲזוֹ עֲצָמָנוּ בְּדַרְךְ כָּל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים, וְנִתְרַחַק מִכָּל הָרָשָׁעִים וְעוֹזֵי פְּנִים שֶׁהֵם הַכְּלָבִים (לִקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ג'); אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשָּׂגוּרִים עַל פִּי סִפְרֵי רַבָּנוּ ז"ל בְּעַל-פִּיהַ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִבִּין אַחֲרַת בְּכָל הַסִּפְרִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְיִהְיֶה מְקַשֵּׁר אֶל הַיְרֵאִים וְהַשְּׁלָמִים הָאֲמִתִּיִּים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' קמט

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יתְבַרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תְּרוּמָה ה'תשל"ד.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיִגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֲי, הַבְּחוּר הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנְּחַל הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יֵאִיר.

מִכְּתָבְךָ הַיְקָר כָּבֵר קִבְּלָתִי כַּמָּה פְּעָמִים, וְכָבֵר הַתְּחַלְתִּי לְכַתֵּב לְךָ שְׁתֵּי פְּעָמִים, וְהָיָה הַהֶכְרַח לְהַפְּסִיק מֵרַב בְּלִבּוּלִים וּטְרָדוֹת שְׁעוֹבָרִים עָלַי. תְּהִלָּה לְאֵל, בְּרוּךְ הוּא יתְבַרַךְ, שֶׁמִּתְקַרְבִּים כְּאֵן בְּכָל פְּעַם מְקַרְבִּים חֲדָשִׁים, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יתְבַרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שֶׁשָּׁם חֲלַקְנוּ בְּחַיִּים, וְהַהֶכְרַח לְכַלּוֹת עִם כָּל אֶחָד בְּכָל יוֹם, וְזֶה לּוֹקֵחַ מִמֶּנִּי כָּל הַזְּמַן הַיְקָר וּבְפִרְטִיּוֹת לְכַתֵּב.

אהובי, אחי היקר! חזק ונאמן מאד מאד, ושמת תשמח נפשך, שתהלה לאל, אתה מסתובב בין אנשי שלומנו היקרים, ותראה להטות אזניך לשמע מה שהם מדברים, ותקבל נקדת כל אחד ואחד, כי כל אחד ואחד מאנשי שלומנו, הוא צנור מהצדיק, ובכל אחד יש נקדה מה שאין בחברו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד). ולמען השם לטובתך הנצחית, אל תבלבל עצמך משום בריה שבעולם, וכן (אבות ו): "אל תתאוה לשלחנם של שרים, ששלחנך גדול משלחנם וכתרך גדול מכתרם, ונאמן הוא בעל מלאכתך, שישלם לך שכר פעלתך"; ועקר הכל — לא להסתפל על אחרים כלל, רק לילך בדרך התם הקדוש, שהיה תמיד שמח וטוב לבב, והיה רגיל לומר: דאס איז מיין זאך, און דאס איז יענעמ'ס". ולעולם לא התבלבל מאחרים כלל, ועל-ידי-זה דיקא גדל והצליח בדרך מאד מאד.

אהובי, אחי היקר! שמחה היא עצם גלוי אלקותו יתברך, ועל-כן כל מה שזכה לשמח יותר, כמו-כן יזכה להיות נכלל בו יתברך, כי לפניו יתברך אין שום עצבות כלל, כי "עז וחדוה במקומו", ועל-כן צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם לזכות להגיע אל מצות השמחה, שהיא מצוה גדולה מאד מאד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כד), ובפרט עכשו שימי אדר הקדושים נכנסים, צריכים לראות לרקד בכל יום ויום, שהוא חדש השמחה.

ויש לומר: ידוע דברי רבנו ז"ל (שם, חלק א', סימן מט) על הפסוק "בראשית" — ב' ראשית, שיש שני ראשי השנה — "ניסן ותשרי", והם ימי תשובה, עין שם; והנה קדם תשרי מקדימים כל החדש בתשובה, שהם ימי אלול, יש לומר שהם תשובה מיראה, שרואים שכל ישראל נתעוררים מאד ביראה נפלאה, ועוסקים הרבה בתפלות ובקשות, וקדם ניסן מקדימין כל החדש בשמחה, שהם ימי אדר, יש לומר שהם תשובה מאהבה, שרואים שכל ישראל נתעוררים

(ע) זה ענני שלי, וזה ענני של אחרים.

אֲשֶׁר א' קנ בְּנַחֵל קג

מאד בשמחה עצומה, ושמחים מאד מאד.

וזה כלליות ענין רבנו ז"ל — "שמחה והתבודדות", שהם "יראה ואהבה", ואי אפשר לקבל רק על ידו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יז), "שמחה" היא תשובה מאהבה, ו"תפלה" היא תשובה מיראה, וזהו הלמוד של דרי מעלה ודרי מטה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז), וצריכים לכללם יחד, והן שתי הבקיאיות שצריך כל אחד שתהיינה אצלו: "בקי ברצוא" — זו "התבודדות", לבקש תמיד ולידע שעדין אין יודעים כלום, "בקי בשוב" — זו "שמחה", לשמח נפשו במה שיכול, למצא בעצמו נקודות טובות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ו), ואז כשיש לו שתי בקיאיות אלו, הוא הולך על "דרך" הישר, ויש לומר שזה מה שרבנו ז"ל נולד "בניסן", ואמר: גאר מיין זאך איז ראש השנה^ב, שהוא "תשרי", כי הוא כלול משניהם — "יראה ואהבה"; והשם יתברך יזכנו לרקוד בכל יום, ולהיות תמיד בשמחה עצומה על נעם חלקנו, ועל-ידי-זה יתרחב לבנו לבקש ממנו כל מה שאנו צריכים, כי עדין אנו צריכים לישועות רבות.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' קנ.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תרומה ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי היקרים, הצמודים בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותים מבאר מים חיים, הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרם יאיר ויזרח.

עוד רציתי לכתב לכם בשבוע שעבר, אך לא היה לי הפנאי, אך מדי דברי עם מוסר כתב זה, אמרתי ארוצה דברי אליכם, אולי

(ב) כל הענין שלי הוא ראש השנה.

קד אֲשֶׁר א' קנ בַּנְחָל

אוכל לחזקתם ולאמץכם, ולדבר על לבכם, ולנחמכם, ולבקש סליחתכם, אולי היתה לכם איזו חלישות הדעת, חס ושלום. והנה בזה העולם צריכים התחזקות חדשה בכל יום ממש, כי (קדושין ל): יצרו של אדם מתחדש עליו בכל יום, ועקר התחזקותו הוא בענין חלישות הדעת, שמחליש את הדעת מחדש בכל פעם, וצריכים ללחם כנגדו בכל מיני אפנים, לא לפל בדעתו, חס ושלום, משום דבר שבעולם יהיה איך שיהיה. ועקר ההתחזקות הוא על-ידי שמחה, כי על-ידי שמחה זוכים לעזות דקדושה, ואין מתפחדים כבר משום ברירה שבעולם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כב). וצריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם לזכות להגיע אל מדת השמחה, שהיא עקר קיום האדם בגשמיות וברוחניות, וכל מה שישמח ביותר, כמו-כן ממשיך על עצמו שפע, נעם, זיו אורו ותברך המאיר בכל הארץ, כמו שכתוב (יחזקאל מג, ב): "והארץ האירה מכבודו" וגו'.

וצריך שתדעו, שהשם תברך הוא עצם השמחה, כי "עז וחדוה במקומו", ולפניו תברך אין שום עצבות כלל, ועל-פן כל מה שיתגבר בכל מיני כחות להיות בשמחה, הוא אצלו תברך ממש. ורבנו ז"ל גלה לנו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן י'): העקר מה שרחוקים ממנו תברך הוא על-ידי שאין לנו ישוב הדעת, והעקר מה שאין לנו ישוב הדעת, הוא מסבת העצבות והמרירות שנופלת עלינו בכל פעם, על-פן אנו צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם, לזכות להגיע אל מצנת השמחה, שהיא רפואה בגשמיות וברוחניות. ובאמת כשזוכים להתישב באמת, ומתברר לו שאין שום מציאות בלעדיו תברך כלל, ודומם, צומח, חי, מדבר — הם עצם עצמיות חיות אלקותו תברך ממש, אז הוא תמיד בשמחה, כי (תהלים קלט ז): "אנה מפניך אברח ואנה מפניך אסתר, אם אסק שמים שם אתה, ואציעה שאול הנגף"; ועליכם לחקק היטב היטב בדעתכם, אשר שום ברירה שבעולם לא תוכל להרע לכם או להיטיב לכם, כי הכל בהשגחתו תברך הפרטי פרטית, כי (חלין ז): אין אדם

אָשֶׁר א' קנ בַּנְחָל קה

נוֹקֵף אֶצְבָּעוֹ מִלְמַטָּה אֶלָּא אִם־כֶּן מְכַרְיִזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה, וְכֵן (בְּרִכּוֹת נח.). אֶפְלוּ רִישׁ גְּרִיטָא מִן שְׂמִיא מִנּוּ לִיה, וְכֵן (יוֹמָא לח.): אִין אָדָם נוֹגַע בְּמָה שְׂמוּכָן לַחֲבֵרוֹ, וְאִין מְלָכוֹת נוֹגַעַת בְּמְלָכוֹת חֲבֵרְתָּהּ אֶפְלוּ כְּמֵלָא נִימָא, וְכֵן (ירוּשְׁלָמִי שְׁבִיעִית ט, א): אֶפְלוּ צְפֵרָא קְלִילָא מְבַלְעָדִי שְׂמִיא לֹא מִתְצַדָּא, וְכָל שְׂכָן בַּר אִינִישׁ; וּבִידִיעוֹת אֵלּוּ תִּשְׁמַחוּ מְאֹד מְאֹד, כִּי יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה אָנוּ מְאַמִּינִים בּוֹ יִתְבַּרְךָ. וְכָתַב מוֹהֲרָנִ"ת ז"ל בְּלִקוּטֵי־הַלְכוֹת (נְפִילַת אִפִּים, הַלְכָה ד'), שְׂמִי שְׂיִישׁ לוֹ אָמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, רְאוּי לוֹ לְשִׁמְחָ מְאֹד מְאֹד כָּל יְמֵי חַיָּו. וְרַבְּנּוּ ז"ל גִּלְגָּה (סֵפֶר הַמְּדוּת, אוֹת אָמוּנָה, סִימָן כב): עַל־יַדֵּי אָמוּנָה יִסְלַח לָךְ הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְאָמוּנָה הִיא עֶקֶר וְיִסוּד כָּל הַיְיְהוּדוֹת, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים קִיט פו): "כָּל מְצוּוֹתֶיךָ אָמוּנָה", וְעַל־כֵּן אֶפְלוּ הַתּוֹרָה שְׂאָנוּ לוֹמְדִים צְרִיכִים לְלַמְּדָה בְּאֶפְן כְּזֶה, שְׁנוֹזְכָה לְמַצָּא אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, כִּי הוּא יִתְבַּרְךָ מִתְּלַבֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּתוֹרָתוֹ, כִּי קֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְאוֹרִיתָא חַד הוּא (זֶהר אַתְרֵי עז:).

וּבְמִדְרָשׁ רַבָּה פְּרָשָׁה זֹו אָמְרוּ: אָמַר הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְיִשְׂרָאֵל, מְכַרְתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי, כְּבִיכּוֹל נְמַכְרְתִּי עִמָּה, שְׁנֹאֲמַר: "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה" וְכוּ', הִינּוּ פְּשָׁלוֹקְחִים אֶת הַתּוֹרָה, לוֹקְחִים אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְעַל־כֵּן אָמְרוּ בְּפִתְיחַתָּא דְאַיְכָה: אֶפְלוּ אוֹתִי עֲזוּבוּ, תּוֹרָתִי שְׂמְרוּ, כִּי הַמְּאוּר שְׂבָה, יַחֲזִיר אֶתְכֶם לְמוּטָב; כִּי הַתּוֹרָה וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא — אַחַדוֹת. וְרַבְּנּוּ ז"ל אָמַר לָנוּ (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן יט): אֶפְלוּ אוֹתָם הַגְּאֻנְשִׁים שְׁנִפְלוּ בְּחַטָּאִים וְעוֹנוֹת וְכוּ', אִם יַעֲשׂוּ לְעֲצָמָם חֵק קְבוּעַ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם פֶּן וְכֶן, הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּעֲצָמָה תּוֹצִיאָם מִן הַשְּׂאוּל תַּחֲתִיּוֹת שְׁנִפְלוּ לָשֵׁם. וְהַעֲקֵר לֹא לְהַתְּבַלְּבֵל מְאַחֲרִים כָּלֵל, כִּי כָּל אֶחָד הוּא עֲנִין אַחַר לְגַמְרִי. וּבְרַמְבַּ"ן הַקְּדוּשׁ פִּרְשׁ, לָמָּה הִתְחִיל הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ אֶת הַתּוֹרָה בְּלִשׁוֹן יַחֲדִיד — "אֲנֹכִי"? אֶלָּא לְרַמּוֹז לְכָל אֶחָד, שֶׁהַתּוֹרָה נִתְּנָה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, וְהוּא יִלְמַד כְּמוֹ שֶׁהוּא רוֹצֵה וּבְאִיזָה מְקוֹם שֶׁהוּא רוֹצֵה, כִּי בְּאֵמַת אִין שְׁנֵי בְּנֵי־אָדָם שׁוִין, וְעַל־כֵּן אָסוּר לְהַתְּבַלְּבֵל מְאַחֲרִים יִהְיֶה בְּאִיזָה אֶפְן שְׂיִהְיֶה. וְכֵן רוֹאִים שֶׁהַתּוֹרוֹת שֶׁל רַבְּנּוּ ז"ל שֶׁהֵן אוֹרִיתָא דְעֵתִיקָא סְתִימָאָה, גַּם־כֵּן

מתחילות הרבה בלשון יחיד — "דע", להורות שכל ענין רבנו ז"ל הוא לכל אחד ואחד בפרטיות, ואינו צריך לבלבל עצמו מאחרים כָּלָל, כְּאִשֶׁר עָשָׂה הַתָּם הַקְדוּשׁ, שֶׁהֵיךְ תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, נָאֵהר פְּרִייליךְ, וְהֵיךְ רָגִיל לומר: דאס איז יענעמ'ס מעשה, און דאס איז מיין מעשה^צ, ועל-ידי-זה גדל והצליח תמיד, כי רב הירידות והנפילות שיש לבני-אדם הן רק על-ידי שמתבלבלים מאחרים. וגלה לנו מוהרנ"ת ז"ל בלקוטי-הלכות (פסח, הלכה ט), שתכף-ומיד כשאדם יוצא ממצרים (כל אחד מהמצר שלו, שגם זה נקרא מצרים), צריך להתחיל לספור את הימים, לידע שימיו ספורים, אף בספירה כתוב (ויקרא כג, טו): "וספרתם לכם", ודרשו חז"ל (ספרא): 'לכם' — לעצמכם, הינו כל אחד צריך לספור לעצמו, ולא להתבלבל מאחרים כָּלָל, כי החבר הוא ענין אחר לגמרי. ואז כשאדם הולך בדרך זו שום דבר שבעולם כבר לא יבלבלו, ויזכה לחיות חיים טובים, חיים נעימים.

אהובי, אחי היקרים! חזקו ואמצו בתורה ובתפלה, ותהיו בשמחה עצומה מאד מאד. ולמען השם לטובתכם הנצחית ולרפואה שלמה, העקר לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה, ולא להניח אצלו את העצבות אפלו רגע, כי עצבות היא סטרא אחרא ממש, סטרא דמותא, ותכף-ומיד כשמתעצבים על איזה ענין שרק יהיה, תכף-ומיד נופלים במצודתו; על-כן עליכם רק לשמח ולרקוד בכל יום, כי זה עקר הרפואה בגשמיות וברוחניות, והבעל-דבר מתלבש עצמו במצוות אצל רב העולם — "איך תוכל לשמח, הלא עשית עד עכשו מה שעשית"; תלעג לו, כי רבנו ז"ל, שהוא ב"ן השמח"ה בעצמו, גלה, אשר עקר שלמות התשובה והבכיה הוא רק כשהוא בשמחה, כי על-ידי שמחה מגלה את תמימות לבבו. ובמדרש (פרשת וישב) איתא, שכל הצלת יוסף במצרים היתה רק על-ידי תקף השמחה, שהיה שמח תמיד, אף

(צ) זה מעשה של זולתי, וזה מעשה שלי.

אָשֶׁר א' קנא בַּנְחֵל קז

שְׁהָיוּ לוֹ צָרוֹת וְיַסּוּרִים רַבִּים, וְהוֹצִיאוּ עָלָיו שֵׁם רַע וּבִלְבוּלִים, וְעַל-יַדֵּי-זֶה נִתְפַּס בַּתְּפִיסָה, וְהָיָה שֵׁם בְּבוֹר עֵמֶק שְׁתִּים-עֶשְׂרֵה שָׁנִים, עָקַר הַתְּחִזְקוֹתָיו הָיְתָה רַק שְׁמִחָה, שְׁהָיָה רוֹקֵד תָּמִיד, וְזֶהוּ הָעָקַר. וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ, שְׁיָמִי אֲדָר הַקְּדוּשִׁים נִכְנָסִים וּבָאִים, שֶׁהוּא חֲדָשׁ שֶׁל תְּשׁוּבָה מֵאֲהָבָה, צָרִיךְ לְקַבֵּעַ לְעֲצָמוֹ קְבִיעוֹת עַל שְׁמִחָה וְרִקְנוּדִים; וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנֵי לְהַגִּיעַ לְכָל זֶה בְּתַמִּימוֹת וּבִכְפִּישִׁיטוֹת גְּמוּרָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

א' קנא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה ה'תשל"ד.

שְׁשׁוֹן וְשְׁמִחָה יִשְׁיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֲהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֲי, הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד מְאֹד, צָמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, הַרוּצָה לְהֵאִיר נַפְשׁוֹ בְּאוֹר הָאוֹרוֹת הַיּוֹצֵא מְשַׁלֵּשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעֵתִיק וְכו', שְׁהִיא נִחְלָא עֲמִיקָא וְטְמִירָא דְנִבְיַע בֵּיהּ מְקוֹרָא דְחֻכְמָתָא עֲלָאָה ... גְּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנֶצַח.

הִנֵּה, אֲהוּבֵי, אַחֵי הַיָּקָר, חֲמֵדַת לְבָבִי! כָּבֹר הָיָה בְּדַעְתִּי לְכַתֵּב לָךְ כַּמָּה פְּעָמִים מְרֹב אֲהַבְתִּי אֵלֶיךָ, אֲהַבָּה שְׁאִינָה תְלוּיָהּ בְּדָבָר בְּטָל, אִךְ טְרַדוּתִי רַבּוֹ בְּעוֹנוֹתֵי הָרַבִּים, מֵדִי יוֹם בְּיוֹמוֹ מַעֲסָק הָרַבִּים כְּפִדּוּעַ לָךְ... (חֶסֶד).

עַל-כֵּן אִמְרָתִי אֲרוּצָה דְּבָרֵי אֵלֶיךָ.

יְדִידֵי הַיָּקָר! כָּבֹר עָבְרוּ שְׁבוּעוֹת אַחַר שְׁבוּעוֹת, וְלֹא זָכִיתִי לְהִתְעוֹד עִמָּךְ, וּמָה גַם שִׁשְׁמַעְתִּי שְׁנִתְקַרְרַת וְנִפְלַת וְנִתְרַחַקְתָּ קֶצֶת. וּבְאַמְתָּ לֹא יִפְלֵא מִמֶּנִּי הַדְּבָר הַזֶּה, כִּי כְּשֶׁנִּתְבּוֹנֵן בְּאַמְתָּ, וְנִזְכָּה לְאִיזָה יָשׁוּב הַדַּעַת, לְהִתְיָשֵׁב בְּאִיזָה מַעֲמַד וּמִצָּב אָנוּ עוֹמְדִים, וּמָה עֲשִׂינוּ עַד עֲכָשׁוּ וְכו', נִתְחִיל לְהִתְפַּלֵּא אֵיךְ אָנוּ זוֹכִים אֶל זְכִיָּה נוֹרָאָה וְנִפְלָאָה כְּזוֹ, לְהִתְאַחַז עִם הָאִי אוֹר הַגְּנוּז, שֶׁהוּא רִישָׁא דְלֵא

אֲתִידַע וְלִית מֵאֵן דְּקִימָא בִּיהִי, וּבּוֹדָאֵי עוֹשָׂה וַיַּעֲשֶׂה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם
הַרְשָׁע כֹּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם, וַיִּתְלַבֵּשׁ בְּמֵי שְׂיִתְלַבֵּשׁ אַבִּי אַנוּעַק
צוֹ נַעֲמַעַן דְּעַם מַעֲנֻטָּשׁ פּוֹן הַיִּלְיָגֵן רַבִּינָן, וּכְמֵאֵמֶר מוֹהֲרַנְתָּ ו"ל:
"אִיהָר זַעֲנָט אַזוּי וּוִי אִיר זַעֲנָט אֹוֶן אִיר וּוִילֵט זִיךְ נֶאֱדָה הַאֲלֵטָן אִין
אַזוּי אִיין רַבִּינָן אִיבְעֵר דְּעַם גִּיט אֹוִיף אִיךְ אַזוּי פִּיעֵל אִיבְעֵר"ש.
וְהִנֵּה כְּתִיב (ישעיה א, ד): "הוֹי גּוֹי חֲטָא עִם כְּבֹד עֲוֹן זֶרַע מְרַעִים
'בְּנִים מִשְׁחִיתִים' עֲזָבוּ אֶת ה' נֶאֱצוּ אֶת קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל נְזָרוּ אַחֲזֹר",
וְאִיתָא, שֶׁהַפְּסוּק הַזֶּה נֶאֱמַר עַל אֱלוֹי אֲשֶׁר נִפְלוּ בַּפְּגָם הַבְּרִית —
הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, שְׁנֵה בְּחִינַת "בְּנִים מִשְׁחִיתִים"
— שֶׁהַשְׁחִיתוּ זֶרַע שֶׁהֵם בְּנֵיהֶם, וּמָה הַתּוֹצְאוֹת שֶׁל זֶה הַחֲטָא?
לֹא דִי שֶׁהֲרַג אֶת בְּנָיו בְּיָדוֹ, וְזֶהוּ כְּבֹד עֲוֹן וְכוּ', אֲלָא גַם "נְזָרוּ
אַחֲזֹר" — שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע מְכַנֵּס בְּדַעְתָּם כְּפִירוֹת וּסְפָקוֹת
בְּאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וּמְקַרֵּר אוֹתָם לְגַמְרֵי, בְּחִינַת (דְּבָרִים כה, יח): "אֲשֶׁר
קָרַךְ בְּדֶרֶךְ" וּגוֹ'; וּמְרַגְלָא בְּפּוּמִיָּה דְּאַנְשֵׁי שְׁלוּמְנוּ הַקְּדוּשִׁים:
הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע אִינוּ שׁוֹנָא לְאַדָּם רַק בְּרוּחַנִיּוֹת, שְׁמַכְשִׁילוֹ בְּמָה
שְׁמַכְשִׁילוֹ, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה עוֹקְרוּ לְגַמְרֵי מִשְׁרָשׁוֹ הַעֲלִיּוֹן, אֲלָא גַם
שׁוֹנָאוּ בְּגַשְׁמִיּוֹת, וְרוּצָה לְרֵאוֹת אִיךְ הָאָדָם מְמַרר תְּיִיו בְּצָרוֹת
וְיִסּוּרִים וּסְפָקוֹת וְקִשְׁיוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, אֲשֶׁר דְּבָרִים אֱלוֹי — הֵינּוּ
מְרִירוֹת עֲצוּמָה וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת גְּדוּלָה מְאֹד וְשִׁבְרוֹן לֵב וְעֲצָבוֹן
נֹרָא בְּעַמְק פְּנִימִיּוֹת הַלֵּב וְכוּ' וְכוּ', נִמְשָׁכִים עַל-יְדֵי פְּגַם הַבְּרִית
— הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר מִי שֶׁכָּבַר נִפְל בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה,
הוּא בּוֹכָה וּמְבַכָּה אֶת יְמֵי נַעֲוָרָיו, וְרוּצָה לְצַאת מִמֶּנּוּ וְאִינוּ יְכוּל,
כִּי הוּא כְּצַפְרִים הָאֲחֻזּוֹת בְּפֶתַח, וְכֹל מָה שֶׁרוּצָה לְצַאת מִזֶּה יוֹתֵר
נוֹפֵל וְכוּ', עַד שֶׁאִין שׁוּם בְּרִיָּה יוֹדַעַת זֹאת וְכוּ', וְהוּא מְעַרְב עִם
קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת גְּדוּלִים עֲלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְהוּא מְלֵא סְפָקוֹת תְּמִיד, וְאִינוּ
יְכוּל לְהִשְׁתִּי עֲצוֹת בְּנַפְשׁוֹ אֶף בְּגַשְׁמִיּוֹת, וּמְכַל שְׁכָן בְּרוּחַנִיּוֹת, וְכֹל

(ק) הַרְשָׁע שְׁלֵא נוֹדַע וְאִין מִי שִׁישִׁיגוּ (סוֹבֵב עַל פֶּתַח הַנְּעֻלָּם).

(ר) הַעֲקָר לְקַחַת אֶת הָאָדָם וּלְרַחֲקוֹ מִרַבְּנוּ ו"ל.

(ש) אַתָּם כְּמוֹ שְׂאֵתָם וְעִדִּין אַתָּם רוּצִים לְהַתְּאַחֵז בְּרַבְּנוּ ו"ל, לְכֵן עוֹבֵר עֲלֵיכֶם כָּל-כָּף.

התורה נעשית לו סם המנות, שבכל מקום שרק מסתפל הוא רואה את חמר העון, ועל-ידי-זה נופל יותר ויותר, וכל-כך מר ומרור לו, עד שהולך עם מחשבות: "למה לי חיים כאלו, חיים מרורים ממנות", את כוס התרעלה שתה, ואומר שטוב מותו מתיו וכו'.

ודבר זה נוהג בימינו אלה הרבה מאד, אשר בעוונותינו הרבים, הצניעות נפלה לגמרי ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, (בראשית ו, יא): "ותשחת הארץ לפני האלקים ותמלא הארץ חמס", כל הגנבות והגזלות והרציחות שנעשות בעולם, הכל נמשך מהחטא המגנה הזה — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, אשר פוגם ומקלקל את המוח לגמרי, כי סלוקא דיסוד עד אבא ואמא (זהר הקדוש משפטים ק), הינו כי היסוד נוגע עד המחין שהם י"ק אבא ואמא, וכשמקלקל בריתו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, על-ידי-זה נתקלקלת דעתו, וכשמקלקלת דעתו, אז בא לכל הצרות והיסורים שבעולם, וכל הדחקות ברוחניות ובגשמיות נמשכת מהחטא הזה, כי מאן דזריק פרוורין דנהמא, עניות רדיף אבתריה, כל שכן מאן דזריק פרוורין דמתא¹ (זהר הקדוש פנתס רמד); וכל הנפילות שעוברות על האדם ברוחניות ובגשמיות, שזהו בחינת נופל, רחמנא לצלן, נמשך רק מפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה (עין לקוטי-מזרחין, חלק א', סימן כט), וגם כל המשגעים נעשים מחטא זה, רחמנא לצלן, כי על-ידי שמקלקל מחו וזרעו מוציא לבטלה, נתיבשת כל הלחלוחית שבמחו, ונעשה משגע לגמרי (עין שם, סימן לו), וגם כל המחלות בגשמיות שעוברות על האדם, נמשכות מזה החטא, שמשבר את האדם לגמרי, ומכניס בו מרירות ועצבות גדולה, וכל החולאות נמשכות על האדם רק מחמת קלקול השמחה (עין שם, חלק ב', סימן כג); וכשמחפשים עצות בעולם להמעיט את הגנבות והגזלות והרציחות ושפיכות הדמים והמחלקת והמרירות וכו' וכו', אין מועיל שום דבר, מאחר שאינם עוסקים בתקון היסוד, ואז כל

(ת) מי שזורק פרוורין של לחם, עניות ורדפת אתריו, כל שכן מי שזורק טפי זרע שהם באים מהמח.

הַבְּנִין שְׂבוּנִים וְרוֹצִים לְתַקֵּן, אִינוּ מוֹעִיל כָּלֵל, כִּי כְּשֶׁאֵין יְסוּד —
 אֵין בְּנִין, אִם אֵינָם מְתַקְּנִים אֶת הַצְּנִיעוּת — לֹא יוֹעִיל שׁוּם דְּבַר,
 רַק יִהְיֶה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, גְּרוּעַ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחַם מַעֲתָה,
 "וַיִּרְא אֱלֹקִים אֶת הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה, כִּי הִשְׁחִית כָּל בֶּשֶׂר אֶת דְּרֹכֹו
 עַל הָאָרֶץ" (בְּרֵאשִׁית ו, יב), כִּי עַל-יַדֵּי-זֶה נִכְשָׁלִים בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה,
 וְזֶהוּ קַלְקוּל כָּל הַבְּרִיאָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, עַד שְׁעוּלָה בְּדַעְתָּם לְהַמִּית
 אֶת הָעֶבֶר עוֹד בְּמַעְי אַמָּם וְכוּ', אֲשֶׁר הִזְהַר הַקְּדוֹשׁ (שְׁמוֹת ג:) מִחֲמִיר
 עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, וְצוּעַק, כִּי גוֹרֵם סְלוּק הַשְׂכִּינָה לְגַמְרֵי מְהֻעוּלָם,
 כִּי לֹא דֵי שְׁהוּרְגִים וְרַעַם בְּהוֹצָאת וְרַע לְבַטְלָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, עוֹד
 עוֹלָה מִחֻשְׁבָּה כְּזוֹ וְכוּ', רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, רַחֲמָנָא לִישׁוּבֹן; וְהַקְּלָפָה הַזֶּה
 מִתְּפַשְׁטוּת מְאֹד מְאֹד בְּעוֹלָם בְּכָל פַּעַם בְּהַתְּגַבְּרוּת גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד,
 עַד שְׁכַמְעַט אָבְדָה תַקְנָה, חֶסֶם וְשְׁלוּם וְכוּ', עַד שְׁפָל-כַּף נִתְפָּרֵץ
 הַחֲטָא הַזֶּה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, בְּעוֹלָם עַד שְׁגַם אֶצֶל נַעֲרֵי יִשְׂרָאֵל נִתְפַשְׁט
 הַחֲטָא הַזֶּה בְּהַתְּגַבְּרוּת וְהַתְּפַשְׁטוּת גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד, וְשׁוֹפְכִים
 וְרַעַם לְבַטְלָה, וְאֵין שׁוּם בְּרִיָּה יוֹדַעַת זֹאת, (אֵיכָה ד, ב): "בְּנֵי צִיּוֹן
 הִיקָרִים הַמְּסֻלָּאִים בְּפֹז אֵיכָה נִחְשְׁבוּ לְנִבְלֵי חֲרַשׁ מַעֲשֵׂה יְדֵי יוֹצֵר"
 וְגו', "שְׁפָכוּ דָמָם כַּמַּיִם" וְגו', וּמַר לָהֶם מְאֹד מְאֹד, וְרוֹצִים לְצַאת
 מִזֶּה, אִךְ אֵין לָהֶם לְפָנֵי מִי לְסַפֵּר לְבָבָם הַנִּשְׁבֵּר וְהַנִּדְבָּה, וְכָל מָה
 שְׁאוּמְרִים לָהֶם מוֹסֵר, יוֹתֵר נוֹפְלִים וְכוּ', וְרוֹאִים שְׁמֵהֶפֶל מְדַבְּרִים
 וְכוּ' וְכוּ', אָבָל לֹא מִזֶּה שֶׁהוּא הָעֵקֶר "וְהִיִּסוּד" שֶׁהֶפֶל תְּלוּי בּוֹ, כִּי
 בְּלֹא יְסוּד — אֵין בְּנִין. וּבְהַרְבֵּה מְקוֹמוֹת נִתְפַשְׁט כָּל-כַּף הַחֲטָא
 הַגְּרוּעַ הַזֶּה, עַד שְׁעוֹשִׁים אֶת זֶה בְּיַחַד, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, (שְׁעִיָה נא, כ):
 "בְּנֵיךְ עֲלְפוּ שְׁכָבוּ בְּרֵאשׁ כָּל חוּצוֹת כְּתוּא מְכַמֵּר הַמְּלֵאִים חֲמַת ה'
 גְּעֵרַת אֱלֹקֶיךָ" וְגו'; וְהַחֲטָא הַגְּרוּעַ הַזֶּה מְכַשִּׁיל וְשׁוֹבֵר גַּם אֶת כַּח
 הָאָדָם בְּגִשְׁמִיּוֹת, כַּמּוּבָא בְּשִׁלְחַן עָרוּף (אֵרַח חַיִּים, סִימָן רמ; אָבֵן הַעֲזָרָה,
 סִימָן כג), וּמִכָּל שְׁכֵן בְּרוּחָנִיּוֹת — שְׁנַסְתָּם מִמֶּנּוּ הֶפֶל וְכוּ', וְרוֹאֵה
 רַק חֲשֵׁף — הֵן אֶצְלוּ וּמִכָּל שְׁכֵן אֶצֶל אַחֲרִים, (אֵיכָה ג, ו): "בְּמַחְשָׁפִים
 הוֹשִׁיבֵנִי כְּמַתִּי עוֹלָם"; כִּי, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, הַחֲטָא הַגְּרוּעַ הַזֶּה גוֹרֵם
 חֻשְׁכוֹת גְּדוּלָה, וְרוֹאֵה רַק חֲשֵׁף מִמָּשׁ כְּמַת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְגַם
 נִתְקַיֵּם (שֵׁם ד, ח): "חֲשֵׁף מִשְׁחוֹר תֵּאָרֵם לֹא נִכְרוּ בַחוּצוֹת צַפַּד עוֹרֵם

אֲשֶׁר א' קנא בַּנְחֵל קיא

על עֲצָמָם יִבֶּשׁ הָיָה כְּעֵץ"; כי החטא הזה מְקַלְקֵל אֶת הַבְּרִיאוֹת, ומשְׁתַּנִּים פְּנֵיו לְרַע תָּמִיד, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, ומִזָּה נִתְפַּשְׁטַת כְּבִדּוֹת הַגְּלוּת הַמְּרָה הָאֲרָכָה הַזֹּאת, וְכֵן מֵה שְׁחוּטָאִים יוֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן מִתְגַּבְּרַת הַכְּבִדּוֹת וְהַחֲשָׁכוֹת וְהַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וְכוּ', ומִזָּה נִתְהַנֶּה הַמַּחְלָקַת וְהַקְּנָאָה וְהַשְׁנָאת חֲנָם וְכוּ', וְכֵן הַמְּלַחְמוֹת שְׂבַעְעוֹלָם וְכוּ', כִּי הַחֲטָא הַזֶּה גּוֹרֵם, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, לְקַלְקוּל הַדַּעַת וְכוּ', וְכִשְׁהַדַּעַת מְקַלְקֵלַת אֲזַכַּל הָאָדָם מְקַלְקֵל, וְהוּא גְרוּעַ מִחֵיוֹת הַיַּעַר, חֵיוֹת הַטּוֹרְפוֹת וְכוּ', כִּי "גַם בְּלֹא דַעַת נִפְשׁ לֹא טוֹב" (מְשָׁלֵי יט, ב), וְעַקֵּר הָאָדָם הוּא הַדַּעַת, וּבְמַקּוֹם שְׁחוּשָׁב הָאָדָם שֵׁם כָּל הָאָדָם (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָ"ן, חֵלֶק א', סִימָן כא).

וְהִנֵּה הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ שֶׁהוּא עֲצָם הַרַחֲמִים, וְיִוָּדַע בְּרֹאשׁ מַה שְׁיִהְיֶה בְּסוּף, עַל-בֵּן הַקְּדִים אֶת הַתְּשׁוּבָה וְאֶת הַמְּגִלָּה אֶת הַתְּשׁוּבָה יִנֵּן שָׁמוֹ (תְּהִלִּים עב, יז) עוֹד קָדָם בְּרִיאַת הָעוֹלָם^א, וְדִיקָא בְּתַקְפָּה הַחֲשָׁף בְּאֲמִצַּע הַדּוֹר הַגְּרוּעַ, הוֹרִיד אֶת נִשְׁמַת הַצַּדִּיק מִיַּחַדֵּי הַדּוֹרוֹת, אֲשֶׁר מִצָּא חַ"ן בְּעֵינָיו, (בְּרֵאשִׁית ה, כט): "וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נִח", לֵאמֹר זֶה יִנִּחַ מִנּוֹ מִמַּעֲשֵׂינֵינוּ וּמִעֲצָבוֹן יָדֵינוּ מִן הָאָדָמָה אֲשֶׁר אֲרָרָה ה' וְגו', כִּי הוּא הַמְּגִלָּה גְלוּי אִוְרוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּהָאָרֶץ נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה כְּזוֹ, אֲשֶׁר עוֹד לֹא הָיָה לְעוֹלָמִים, וְעַל-יַדֵּי גְלוּיָיו הוּא מְקַשֵּׁר אֲצֵל כָּל אֶחָד פִּיּוֹ אֶל הַמַּח, שֶׁהוּא קָשׁוֹר הַחֲכָמָה חֵי"ת אֶל הַמְּלָכוֹת נו"ן, שֶׁהוּא הַתְּקַשְׁרוֹת הַמַּח אֶל הַדְּבוּר (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָ"ן, חֵלֶק א', סִימָן א'), שְׁיִהְיוּ פִּיּוֹ וְלִבּוֹ שְׁוִים, שְׁזָהוּ יַחּוּד כָּל הָעוֹלָמוֹת, וּבְזֶה תְּלוּיָהּ הַגְּאֻלָּה בְּכִלְיֹת כָּל הָעוֹלָמוֹת שְׁיִתְיַחְדּוּ וְכוּ', וּבְפִרְטִיּוֹת אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד שְׁיִהְיוּ פִּיּוֹ וְלִבּוֹ שְׁוִים, כִּי עַל-יַדֵּי הַחֲטָא הַגְּרוּעַ הַזֶּה פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, נִפְרָד הַלֵּב מִהַמַּח, הִפָּה מִהַמְּחֻשְׁבָּה, וְלִבּוֹ סִתְרָחַר, שְׁזָהוּ עַקֵּר הַצָּרָה הַמְּרָה — כְּשֵׁאִין לְאָדָם יָשׁוּב הַדַּעַת, וְאִינוּ יָכוֹל לְשִׁית עֲצוֹת לְנַפְשׁוֹ הֵן בְּגִשְׁמִי וְהֵן בְּרוּחֲנִי, וְהוּא תָּמִיד בְּסִפְקוֹת, בְּקִשְׁיֹת וּבְמִרְיוֹת וְכוּ' וְכוּ', וּמִזָּה נִתְהַנֶּה כָּל הַמַּחְלָקַת

א) אָמְרוּ תְּכַמִּינֵנוּ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה א, ד): שֵׁשׁ דְּבָרִים קָדְמוּ לְבְרִיאַת הָעוֹלָם וְכוּ', וְשֵׁם שֶׁל מְשִׁיחַ וְכוּ' וְהַתְּשׁוּבָה וְכוּ', עֵין שָׁם.

קִיב אֲשֶׁר א' קנא בַּנְחָל

וְהַסְכּוּכִים בֵּין אֶחָד לַחֲבֵרוֹ, מֵאַחַר שֶׁעַל־יְדֵי הַחֲטָא הַגָּרוֹעַ הִנֵּה נוֹפְלִים מִהֶאֱמוּנָה, שֶׁהִיא עָקֵר יִשׁוּב הַדַּעַת, עַל־יֵת הַמְלָכוֹת (הַדְּבוּר) אֶל הַחֲכָמָה (הַמַּחְשְׁבָה), וְרַבְּנֵי ו"ל שֶׁהוּא גָּמַר כָּל הַתְּקוּנִים שֶׁבְּכָל תְּקוּנֵי הַדּוּרוֹת, נִשְׁלַח אֶל זֶה הָעוֹלָם לְתַקֵּן אֶת כָּל הָעוֹלָם, וְלַהֲפֹךְ מִדְּבַר לְיִשׁוּב, לְקַשֵּׁר אֶצֶל כָּל אֶחָד פִּיּו וְלִבּוֹ שִׁיְהִיו שְׂוִים, וְיִהְיֶה אֶצְלוֹ מְקוּם וּבֵית וְדִירָה לְשִׁכְנָה, כִּי (סוֹטָה ג'): בְּתַחֲלָה קָרַם שִׁחְטָאוֹ יִשְׂרָאֵל, הִיָּתָה שִׁכְנָה שׁוֹרָה עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד, בֵּינוֹן שִׁחְטָאוֹ, נִסְתַּלְקָה שִׁכְנָה מֵהֶם, וְרַבְּנֵי ו"ל חָגַר מִתְּנִיּוֹ לְהוֹרִיד אֶת הַשִּׁכְנָה, לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֱלֻקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, וְלַהֲחֲזִיר אֶת כָּל הָאֲבוּדִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּבִפְרָטִיּוֹת אֵלָיו אֲשֶׁר נִכְשְׁלוּ בַּפֶּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, הֵם דּוֹחִים אֶת הַשִּׁכְנָה לְגַמְרֵי מִהָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חז"ל בַּמִּדְרָשׁ (בַּמִּדְבָּר רַבָּה ט, א'): הַנּוֹאֵף הִנֵּה מְרַשֵּׁל כַּח הַשִּׁכְנָה; כִּי עַל־יְדֵי פֶגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, מְאֻבְדִים אֶת הֶאֱמוּנָה שֶׁהִיא הַשִּׁכְנָה, וְכָל אֶחָד כְּפִי עֲוֹנוֹתָיו, כְּמוֹ־כֵן מְאֻבְדִים אֶת קְדוּשָׁתוֹ שֶׁהֵם נִצּוּצֵי הֶאֱמוּנָה, כִּי (עֵין לְקוּטֵי־מִוֵּהֲרִין, חֶלֶק ב', סִימָן פח): עַל־יְדֵי הַתְּאֻוֹת רְעוֹת, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, מְאֻבְדִים אֲבֹדוֹת, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (תְּהִלִּים קיב): "תְּאֻוֹת רְשָׁעִים תֵּאֻבְדוּ", וּבִפְרָט עַל־יְדֵי הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הוּא מְאֻבְדִים נִפְשׁוֹת בְּיָדֵים, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, כִּי מִכָּל טִפָּה הִנֵּה יָכוֹל לְהוֹלִיד וְלָד, וּכְבָר אָמְרוּ חז"ל (סְנֵהֲדִין לו'): הַמְאֻבְדִים נִפְשׁ אַחַת מִיִּשְׂרָאֵל, מַעֲלָה עָלָיו הַכְּתוּב כְּאֵלּוֹ אֲבָד עוֹלָם מְלֵא, כִּי כָּל נִפְשׁ מִיִּשְׂרָאֵל הִיא עוֹלָם מְלֵא, וְכָל הָעוֹלָמוֹת תְּלוּיִים בָּהּ וְכוּ'.

וְהִנֵּה רַבְּנֵי ו"ל גָּלָה לָנוּ (עֵין בְּסִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, בַּמַּעֲשֵׂה מְזֻבּוּב וְעַכְבָּישׁ), שֶׁקָּרַם שִׁיְרָדָה נִשְׁמָתוֹ אֶל זֶה הָעוֹלָם, עָשָׂה הַסֵּמ"ךְ־מ"ם רַעַשׁ גָּדוֹל בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, וְצָעַק: "רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, שְׁמַע תְּפִלָּתִי, אִם זֶה יָבוֹא בְּעוֹלָם, אֵין לִי מָה לַעֲשׂוֹת עוֹד, וְעַל מָה בְּרֵאתָנִי, כִּי הוּא יִתְקַן אֶת כָּל הָעוֹלָם, כִּי יִלְקֹט וַיִּקְבֹּץ אֶת כָּל הָאֲבֹדוֹת, וַיַּעֲלֶה וַיַּגְבִּיֵה אֶת כָּל הַנִּפְשׁוֹת הַשְּׁבוּרוֹת וְהַמְרַחְקוֹת, וַיַּגְלֶה לָהֶם נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת עֲצוֹת ה', אֲשֶׁר לְעוֹלָם תַּעֲמֹד, כִּי הוּא פֶּלֶא יוֹעֵץ". וְהַשִּׁיבּוֹ לוֹ: "זֹאת

אֲשֶׁר א' קנא בנחל קיג

הַנִּשְׁמָה מִכְרַחָה לִירֵד לְעוֹלָם בְּיָדָי, כִּי הִגִּיעַ הַקֶּץ, אַךְ אַתָּה צָא וְחָשַׁב לְךָ עֲצָה". וְהֵלֵךְ לוֹ וְכוּ', וּלְבִסּוֹף בָּא עִם אַחַר וְשָׁחַק וְכוּ', וְאָמַר, שֶׁכָּבֵד מְצָא לְעֲצָמוֹ עֲצָה, וַיְכוּלָה הַנִּשְׁמָה לִירֵד אֶל זֶה הָעוֹלָם וְכוּ', עֵינַי שָׁם.

וְהִנֵּה רַבְּנוּ ז"ל שֶׁיֵּרֵד אֶל זֶה הָעוֹלָם לְתַקֵּן הַכֹּל וּלְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֱלֻקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, הוּא אֲשֶׁר מְלַקֵּט וּמְקַבֵּץ כָּל הָאֲבֹדוֹת (עֵינַי לְקוּטֵי-מוֹתֵרִין, חֶלֶק א', סִימָן קפח), וְצָרִיכִים לְנִסְעַ וּלְבֹא אֵלָיו לְקַבֵּל אֲבֹדָתוֹ, כִּי הוּא מוֹצֵא כָּל הָאֲבֹדוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, וּמְחִזְרֵם וּמְשִׁיבֵם לְבַעֲלֵיהֶם, כְּשֶׁזּוֹכִין לְבֹא וּלְדַרֵּשׁ אַחֲרָיו (עֵינַי לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, אֲבֹדָה וּמְצִיאָה, הַלְכָה ג'), וְתַכְף-וּמְיָד כְּשֶׁזּוֹכִים לְבֹא אֶצְלוֹ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, אֲזִי מוֹרִיד אוֹר גָּדוֹל עַל הַמְּקַרֵּב, שֶׁהוּא הָאֶרֶץ הַחַדוּשִׁי הַתּוֹרָה הַנִּפְלְאִים, שֶׁמְגַלֶּה שֶׁבְּכָל אֱלוֹי הַחַדוּשִׁי תּוֹרָה וְהַשְׁגַּת אֱלֻקוֹת שֶׁמִּמְשִׁיךְ, נִתְעוֹרֵר הַמְּקַרֵּב, וּמִתְחִיל לְחַפֵּשׂ אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִתְחִיל לְמַצֵּא לְאֵט לְאֵט אֶת אֲבֹדָתוֹ, כִּי בְּיָדָי אֵי אֶפְשֶׁר לְהַחְזִיר לָהֶם כָּל אֲבֹדוֹתֵיהֶם הַמְרֻבּוֹת מְאֹד בְּפַעַם אַחַת, שְׁלֹא יִזְיק לוֹ רַבּוּי הָאוֹר, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי רַבּוּי הָאוֹר גּוֹרֵם כְּבוֹי הַנֵּר לְגַמְרֵי, וּבְהִכְרַח לְהַחְזִיר לָהֶם מְעַט מְעַט כְּפִי הַכְּנַתָּם וּכְפִי הַתְּעוֹרְרוֹתָם אֶל הָאֱמֶת וּכְפִי תַמִּימוֹת לְבָם הָאֱמִתִּית, כִּי הַצַּדִּיק אֵינוֹ מְשִׁיב אֶת הָאֲבֹדוֹת, אֲלֹא עַד שֶׁיִּדְרָשְׁנוּ אִם אֵינוֹ רַמְאִי, חֵס וְשְׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים כב, ב): "עַד דָּרַשׁ אַחֲרָי אַתּוֹ וְהִשְׁבַּתוֹ לוֹ", עַד שֶׁתְּדַרְשְׁנוּ אִם אֵינוֹ רַמְאִי כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ חַז"ל (בְּבֵא מְצִיעָא כז:), וְעַל-כֵּן לּוֹקֵחַ הַרְבֵּה זְמַן עַד שֶׁזּוֹכִים לְקַבֵּל מִזֶּה הַצַּדִּיק, (וּבְאֱמֶת מִי שֶׁעִין אֱמֶת לוֹ, וּמִסְתַּכֵּל עַל הָאֱמֶת, מְרַגֵּשׁ וְרוֹאֶה תַכְף-וּמְיָד בְּתַחֲלִיל הַהִתְקַרְבוֹת אוֹר נוֹרָא וְנִפְלְאָ, וְטוֹעֵם טוֹעֵם גִּין-עֵדֶן עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם, וְרוֹאֶה וּמְרַגֵּשׁ מְרַחוֹק אֶל מֵה יְכוּלִים לְזַכּוֹת עַל-יְדֵי רַבְּנוּ ז"ל, אִם תִּהְיֶה הַתְּקַרְבוֹתוֹ בְּאֱמֶת וּבְתַמִּימוֹת, וְתִהְיֶה לוֹ עֲקֻשָׁנוֹת וְסִבְלָנוֹת לְחַכּוֹת וּלְקוֹוֹת עַד שֶׁיִּגִּיעַ יוֹם יְשׁוּעָתוֹ), כִּי (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת צַדִּיק, סִימָן קנג): מִי שֶׁמְקַרֵּב אֶת עֲצָמוֹ אֶל הַצַּדִּיק, וְקַרְבָּתוֹ אֵינָה בְּתַמִּימוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְהַפֵּף אַחֲרֵי-כֵן לְרוֹדֵף, וּמֵה גַם (שֵׁם קנד): הַשֶּׁקֶרֶן בְּשַׁעַה שֶׁבָּא לְרֹאוֹת אֶת הַצַּדִּיק, לְבוֹ חוֹשֵׁב אֵיךְ

יְדַבֵּר אַחֲרֵי-כֵן, כִּי (שם קלד): הַלְיָצְנוֹת אֵינוֹ מְנִיחַ אֶת הָאָדָם לִילָף לְצַדִּיקִים; וְעַל-כֵּן מִי שֶׁחָטָא הִרְבֵּה וּמְכַל שֶׁכֵּן שָׁגַם הַחֲטִיא אֶת הָרַבִּים בַּפָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, צָרִיף לְהִתְיַשֵּׁב הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב הֵיכֵן הוּא בְּעוֹלָם, מָה עָשָׂה עַד עַכְשָׁו וּלְהֵיכֵן נִשְׁלָף וְנִפְל וְכוּ', וּבָא אֵלָיו רַבִּי אֲמֵת, רַבִּי רַחֲמָן, אֲשֶׁר מוֹרִיד אֶת עַצְמוֹ אֵלָיו, וְרוֹצֵה לְהוֹצִיאֹו מִן הַמָּקוֹם שֶׁנִּפְל וְנִשְׁלָף לְשֵׁם וּמְרַחֵם עָלָיו וּמְטַפֵּל בּוֹ, וּמְרַחֲצוֹ וּמְקַשְׁטוֹ בְּקִשּׁוּטִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים וְכוּ' וְכוּ', הֲלֹא צָרִיף לִילָף עַל יָדָיו וְעַל רַגְלָיו לְחַפֵּשׂ אַחֲרָיו בְּכֹל פֶּעַם יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְלֶאֱחֹז עַצְמוֹ בּוֹ, וּלְקַשֵּׁר עַצְמוֹ עִמּוֹ בְּחֻבְלֵי עֲבוֹתוֹת הָאֲהָבָה, וְיַעֲבֹר עָלָיו מִה שֶׁרַק יַעֲבֹר, לֹא יַעֲזֹבֵנוּ וְלֹא יַחְלִיפְנוּ וְלֹא יִמִּיר אוֹתוֹ, כִּי הֲלֹא רַק הוּא מְבִין וְיודֵעַ מִה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וְרַק הוּא יְכוֹל לְהוֹרִיד אֶת עַצְמוֹ אֵלָיו, וְלִרְפְּאוֹתוֹ וְלְהַחְזִיקוֹ וְלְהַחְיֹותוֹ וְלְהַשִּׁיבּוֹ בְּשִׁבְעָה מְשִׁיבֵי טַעַם, בְּדַבּוּרִים עֲרַבִּים וּמְתַקִּים, וּמְאִיר עָלָיו אִוֵּרוֹת נוֹרְאִים, שֶׁפַּע גְּלוּי הַכֶּתֶר, נֵעַם זִיו שְׁכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ. כִּי הִרְכּוּ שֶׁל הַצַּדִּיק הַגִּבּוֹה מְאֹד מְאֹד, שֶׁהוּא בְּחִינַת מִשְׁ"ה מְשִׁי"ח, שֶׁהוּא מוֹרִיד אֶת עַצְמוֹ וּמְקַרֵּב אֶת עַצְמוֹ לְכָל מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אִיזָה רְצוֹן לְהִתְקַרֵּב אֶל הָאֲמֵת, וְהוּא מְקַרֵּב עַצְמוֹ אֵלָיו כָּל-כָּף כָּאֵלוֹ הֵיךְ חִבְרוּ מִמֶּשׁ, כָּאֵלוֹ הֵם אִישׁ וְרַעְהוּ, אִף שֶׁבְּאֲמַת הֵם רְחוּקִים זֶה מִן זֶה בְּמִדְרַגָּתָם בְּלִי שְׁעוֹר וְעֵרָף, כִּי הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל בְּמַעֲלָה נִכְלָל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּבִטּוֹל כָּל הַרְגָּשׁוֹתָיו, אִף-עַל-פִּי-כֵן מְחַבֵּר עַצְמוֹ אֶל כָּל מְקַרֵּב כָּאֵלוֹ הֵיךְ חִבְרוּ וְרַעְהוּ מִמֶּשׁ, אִף שֶׁבְּאֲמַת הֵם רְחוּקִים זֶה מִזֶּה בְּמִדְרַגָּתָם בְּלִי שׁוֹם עֵרָף וְדַמְיוֹן כָּלֵל, שְׁזָה מִה שֶׁנֶּאֱמַר בְּמִשְׁה וְיִתְרוֹ: "וַיִּשְׁאַלּוּ אִישׁ לְרַעְהוּ לְשָׁלוֹם" (שְׁמוֹת, יח, ז), וְדַרְשׁוּ חֲזו"ל: מִי הוּא הַקְּרוֹי אִישׁ? זֶה מִשְׁה, אִף-עַל-פִּי-כֵן קָרָא אֶת יִתְרוֹ — רַעְהוּ, אִף שֶׁהֵיךְ הַפְּרֵשׁ וְחִלּוֹק בִּינֵיהֶם כְּבִין שְׁמִים לְאֶרֶץ (עֵין לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, בְּכוֹר בְּהֵמָה טְהוֹרָה, הַלְכָה ד'); כִּי עֲצָם הַפְּלֶגֶת מַעֲלַת הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל בְּמַעֲלָה נִפְלְאָה מְאֹד מְאֹד, אֵין לְשַׁעַר וְלִסְפָּר כָּלֵל, כִּי הוּא מוֹרִיד אֶת עַצְמוֹ לְכָל הַמְּקוֹמוֹת הַיְרוּדִים וְהַנְּפוּלִים, וּמַעֲלָה מִשָּׁם כָּל אֵלוֹ הַנְּפִשׁוֹת הַפְּגוּמוֹת וְהַמְּלַכְלוֹת וְהַיְרוּדוֹת בְּעוֹנוֹתֵיהֶם הָרַבִּים, וּמְרַחֲצֵם וּמְקַשְׁטֵם בְּקִשּׁוּטִים יְקָרִים. אִף צָרִיף לִידַע וְלַחֲקֹק בְּדַעְתּוֹ הַיֵּטֵב (עֵין לְקוּטֵי-

אֲשֶׁר א' קנא בנחל קטו

הַלְכוּת, שְׁלוּחִין, הַלְכָה ה'), פִּי לָאוּ כָּל אָדָם זֹכֶה לְהִתְקֵן מִיָּד, פִּי יֵצֵר לֵב הָאָדָם רַע מִנְעוּרָיו, וּבִפְרָט מֵאַחַר שֶׁכָּבַר פָּגַם עַד עֲכָשׁוּ הַרְבֵּה מְאֹד, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, רְחֻמָּנָא לְצִלָּן, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה קָלְקַל וּפָגַם אֶת הַמְדֻמָּה שְׁלוֹ, צָרִיף לְהַבִּין וּלְיַדַע, שֶׁהַרְבֵּה הַרְבֵּה יַעֲבֹר עָלָיו בֵּינוּ לְבֵין הַצַּדִּיק — סְפָקוֹת וְהַרְהוּרִים וְכוּ', וְכָל מָה שֶׁעוֹסֵק הַצַּדִּיק לְתַקְנֵנוּ, מִתְגַּבֵּר הַבַּעַל-דְּבָר בְּהַתְגַּבְרוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר מְאֹד מְאֹד בְּכַמָּה מִיָּנִי לְבוֹשִׁין, עַל-כֵּן הַרוֹצֵה לְחוּס עַל נַפְשׁוֹ, וְלַחֲשֹׁב עַל תְּכַלִּיתוֹ הַנִּצְחֵית בְּאַמֶּת, צָרִיף לְהִיּוֹת חָזָק בְּדַעְתּוֹ מְאֹד מְאֹד בְּהַתְחַזְקוֹת עֲצוּמָה לְאַחֵז אֶת עֲצָמוֹ בַּצַּדִּיק הָאֱמֶת הַזֶּה, הַעוֹסֵק בְּתַקּוּן נַפְשׁוֹ, וְצָרִיף שְׂיֵאחֵז אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ בְּכָל הַכַּחוֹת, וְלֹא יִירָא וְלֹא יִפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבַּעוֹלָם, פִּי הַרְבֵּה הַרְבֵּה צָרִיף עוֹד לַעֲבֹר עָלָיו, וְאִם לֹא יִהְיֶה בְּטָלָן, יִמָּצֵא אֶת כָּל אַבְדוּתָיו שְׂאֵבֵד וְכוּ', וְכָל הִירֵדוֹת יִתְהַפְּכוּ לַעֲלִיּוֹת גְּדוּלוֹת וְכוּ' וְכָל הָעוֹנוֹת לְזַכִּיּוֹת וְכוּ'.

וְהִנֵּה מַעֲשֵׂה הַסֵּמ"ך-מ"ם הַצְּלִיחַ, וְהוּא אֲשֶׁר הַסְּפִים שֶׁיִּכּוֹל כָּבַר רַבְּנוּ ז"ל לִירֵד בְּעוֹלָם, פִּי כָּבַר מְצֵא עֲצָה נִגְדוּ, שֶׁהֵבִיא זָקֵן וְכוּ', וְצַחֵק הַרְבֵּה וְכוּ', וְאָמְרוּ אַנְשֵׁי שְׁלוּמְנוּ, שְׂזָה כָּל עֲנִין הַהִתְנַגְּדוֹת עַל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁצוֹחֲקִים מֵעֲנִינֵנוּ 'מְלֹאכֵט אָפ', בְּלִי שׁוּם טַעַם, וְאִף שְׂאוּרוֹ גְּדוּל וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד, "הִנֵּה יִשְׁפִּיל עַבְדֵי יְרוּם וְנִשְׂא וְגִבּוֹהַ מְאֹד" (יְשַׁעְיָה נב, יג), אֶף-עַל-פִּי-כֵן (שָׁם נב, יד-טו): "שֶׁמָּמוּ עָלֶיךָ רַבִּים", "גּוֹיִם רַבִּים עָלָיו יִקְפְּצוּ מְלָכִים פִּיָּהֶם, פִּי אֲשֶׁר לֹא סָפַר לָהֶם רָאוּ, וְאֲשֶׁר לֹא שָׁמְעוּ הַתְּבוֹנָנוּ" וְגו', וּמְדַבְּרִים עָלָיו כָּל מִיָּנִי שְׂקָרִים וְכִזְבִּים וְכוּ'. וּמִי מְדַבֵּר? דִּיקָא אֵלּוּ הַפְּגוּמִים וְהַמְּלַכְלָכִים, אֲשֶׁר הָיָה עָלֵיהֶם לְטַמֵּן אֶת פְּנֵיהֶם בְּאֲדָמָה מְרֻב בּוֹשָׁה מִחַמַּת לְכַלּוֹף וְקַלְקוּל מַעֲשֵׂיהֶם וְכוּ', "מִי הָאֱמִין לְשִׁמוּעַתְנוּ" וְגו' (שָׁם נג, א), שְׂיִהְיֶה מָה שְׂיִהְיֶה, עַד אֲשֶׁר (שָׁם נג, ב-ג-ד-ה): "לֹא תֵאָר לּוֹ וְלֹא הֲדָר וְנִרְאָהוּ וְלֹא מִרְאָה וְנִחְמְדָהוּ", "נִבְזָה וְחִדַּל אִישִׁים אִישׁ מְכַאבוֹת וִידוּעַ חֲלִי, וְכִמְסִתֵּר פְּנִים מִמֶּנּוּ נִבְזָה וְלֹא תִשְׁבַּנְהוּ", "נִגּוּעַ מִפֶּה אֱלֹהִים וּמַעֲנָה", "וְהוּא מְחַלֵּל מִפְּשָׁעֵינוּ מִרְכָּא מַעֲוֹנְתֵינוּ מוֹסֵר

שְׁלוֹמֵנוּ עָלֵינוּ וּבְחִבְרָתוֹ נִרְפָּא לָנוּ". וְכַל-כֵּן מְגִדְלִים אֶת הַשָּׁקֶר, עַד אֲשֶׁר (אִיכָּה ד, כ): "רוּחַ אִפְנוּ מְשִׁיחַ ה', נִלְכַּד בְּשַׁחֲתוֹתֵי אֲשֶׁר אֲמַרְנוּ בְּצִלוֹ נַחֲיָה בַּגּוֹיִם"; כִּי עַל-יְדֵי הַשַּׁחֲתוֹת זָרַע לְבַטְלָה מֵעַכְבִּים בִּיאַת וְהַתְּגָלוֹת מְשִׁיחַ, וְצָרוֹת רַבּוֹת מִתְּפַשְׁטוֹת בְּעוֹלָם, וְהַחֲשֵׁף וְהַקְּלָפוֹת רַבּוֹ וְכוּ'.

עַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיִּקָּר! אַחֲרֵי שֶׁכָּבַר עֵבֶר עָלֶיךָ מַה שֶּׁעָבַר — יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת וְהַשְׁלָכוֹת כְּאֵלוֹ, וְנִכְשַׁלְתָּ כְּכֹר כְּמוֹ שְׁנִכְשַׁלְתָּ וְכוּ', וּמִי יוֹדֵעַ אִם לֹא הִכְשַׁלְתָּ גַם אַחֲרַיִם וְכוּ', אֲשֶׁר מִחֲטִיאָ אֶת הַרְבִּיבִים הוּא עוֹן חֲמוּר יוֹתֵר מִהַכֵּל וְכוּ', וְרַחֵם עָלֶיךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּזִכּוֹת חַנּוּם, וְאֲשֶׁר אָבִיךָ בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן בְּקֶשׁ בְּעֵבֶרְךָ הַרְבֵּה, שֶׁלֹּא תִהְיֶה נֶאֱבָד לְנִצַּחַת, וּפְעַל שְׁתַּזְכֶּה לְהַתְּנוּדַע מִרְבִּי הָאֱמֶת הַזֶּה, מִהַרְוֵפָא הַגְּדוֹל בְּמַעֲלָה נִרְאָה וְנִפְלְאָה, אֲשֶׁר יָכוֹל לְעֹזֵר לָךְ וְיָכוֹל לְרַפְּאוֹת אוֹתְךָ וְכוּ', לְמָה פְּנִיתָ כָּל-כֵּן עֲרַף מִמֵּנוּ וְכוּ'?! זָכֹר אִיזוֹ מִתִּיקוֹת כְּכֹר הַרְגֵּשְׁתָּ בַתְּחִלָּה, וְגַם הִתְחַלַּתָּ לְהִתְמַיֵּד בְּמַשְׁנֵיּוֹת וּבַגְּמָרָא, וְדַבַּרְתָּ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר וְעַל-יְדֵי כָּל לַמּוֹד וְלַמּוֹד שֶׁלְמַדְתָּ, גִּרְמַתָּ נַחַת רוּחַ גְּדוֹלָה לְאָבִיךָ בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן וְהַתְּפָאָר עִמָּךְ וְכוּ', וְכֵן כִּנְגַד זֹאת שֶׁקְלַקְלַתָּ עִם אַחֲרַיִם, זָכִיתָ לְקַרֵּב גַּם אַחֲרַיִם, וְעַתָּה פִּתְאוּם נַחֲשָׁכָה הַשְּׂמֵשׁ בְּצַהֲרֵיִם, וְהַפְכַתָּ אֶת הַקְּעָרָה עַל פִּיָּה, וְחִזַּרְתָּ בָּךְ, וּמָה גַם שֶׁאַתָּה רוֹדֵף אֶת חֲבֵרֶיךָ, עַד שֶׁגַם הֵם עֲזָבוּ הַכֵּל וְכוּ', הֵאֵם אֵינְךָ יוֹדֵעַ שֶׁלְעֹזֵב עֲצָמוֹ מִרְבֵּנוּ ו"ל... פְּרוּשׁוֹ נִפְיָה אֶל הַשְּׂאוֹל תִּחְתִּית מִמֶּשׁ... אִם הִיִּיתָ רוֹאֶה אֶת הַבְּכִיּוֹת וְהַצָּעֵר וְעִגְמַת הַנֶּפֶשׁ שֶׁיֵּשׁ לְאָבִיךָ בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן וְאֶת הַמְרִירוֹת שֶׁמְסַבֵּב אוֹתוֹ, הִיָּה לְבָךְ נִשְׁבֵּר כַּחֲרָס בְּאֵלְפֵי וּבְרַבְבוֹת רְסִיסִים וְכוּ'.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! אֲנִי מְבַקֵּשׁ מִמָּךְ בְּשֵׁם אָבִיךָ: חֲזֹר בָּךְ, חֲזֹר בָּךְ, רַב טוֹב הַצָּפוֹן לָךְ מִחֲכָה עָלֶיךָ וְכוּ'.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! אֵל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ מִכָּל מַה שֶּׁעָבַר עָלֶיךָ עַד עַכְשָׁיו וְכוּ', שֶׁהִיִּיתָ מְקַרֵּב וְנִתְרַחַקְתָּ וְכוּ', כִּי כָּל זֶה הוּא נִפְלְאוֹת תְּמִיִם יְדַעִים, לְמַעַלָּה מִהַשְּׂגַת שְׁכָלְנוּ הַמְגֻשָּׁם וְהַמְזוּהָם וְכוּ', צָרִיךְ שֶׁתִּדַע

אֲשֶׁר א' קנא בַּנְחֵל קיז

וּתְחַקֵּק בְּדַעְתְּךָ הַיָּטִב הַיָּטִב, כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ הוּא רַחֲמָן גָּדוֹל מְאֹד, וּמְסַבֵּב בְּכַמָּה מִיָּנִי סְבוּבִים לְקֶרֶב הַכֹּל אֶל תְּכֵלֶת הַטּוֹב, הַתְּכֵלֶת הַנִּצְחִית, אִךְ מִחֲמַת שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְקַחַת אֶת הַבְּחִירָה לְגַמְרֵי מִן הָאָדָם, כִּי כָל הָעוֹלָמוֹת עוֹמְדִים עַל בְּחִירַת הָאָדָם בְּיָדוֹעַ, עַל-כֵּן הוּא מְסַבֵּב עִם כָּל אֶחָד בְּחֻמְכָּה נִפְלְאָה, בְּאִפְּן שְׂיַעֲוֶרֶר אוֹתוֹ אֶל הָאֲמִת, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן יִהְיֶה נִשְׁאָר לוֹ אֵיזָה נְסִיּוֹן וּבְחִירָה, וּמִזֶּה בָּא שְׁלִפְעָמִים נִתְעוֹרֵר פְּתָאוֹם לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, זֶה מִחֲמַת גָּדֹל הָאֲרֵת הַהִתְעוֹרְרוֹת שְׂבָאָה עָלָיו מִלְמַעְלָה, וְאַחֲרֵי-כֵן נוֹטֵלִין זֹאת מִמֶּנּוּ, וּמִנִּיחִין אוֹתוֹ עַל בְּחִירָתוֹ, כִּי מֵאַחַר שֶׁטַּעַם קִצְתָּ עִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, רָאוּי לוֹ עֵתָה גַם כְּשֶׁנִּסְתַּלְקַת מִמֶּנּוּ הַהִתְעוֹרְרוֹת שְׂבָאָה עָלָיו מִלְמַעְלָה, לְהִתְעוֹרֵר עִתָּה מֵעֲצָמוֹ, וּמִי שְׁחַס עַל עֲצָמוֹ, חוֹזֵר בְּאֲמִת אֶל הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ עַל-יְדֵי-זֶה, אִךְ מִי שְׂאִינּוּ רוֹצֶה לְהַשְׁלִיךְ הַבְּלִיּוֹ, אֲזִי תִכְף כְּשֶׁנִּסְתַּלְקַת מִמֶּנּוּ הַהִתְעוֹרְרוֹת וְתִאֲוֹתָיו חוֹזְרוֹת אֵלָיו, אֲזִי הוּא חוֹזֵר אֶל כְּסִילוֹתוֹ וְדַעְתּוֹ וְחֻמְכָּתוֹ שֶׁל הַהֶבֶל, שֶׁהֵם עֵקֶר הַכְּסִילוֹת, כִּי חֻמְכָּמוֹת הָעוֹלָם, מֵה שֶׁכָּל אֶחָד חוֹשֵׁב שְׂיִוְדַע אֵילּוֹ חֻמְכָּמוֹת וְהַמְצָאוֹת, הַכֹּל הֶבֶל וּכְסִילוֹת לְגַמְרֵי, כִּי עֵקֶר הַחֻמְכָּה וְהַדַּעַת הוּא רַק הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְלִדְבַר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ. וְכִמוֹ שֶׁהוּא אֶצְלוֹ יִתְבַּרְךָ, כְּמוֹ-כֵן הוּא אֶצֶל הַצַּדִּיק הָאֲמִת הַגָּדוֹל בְּמַעְלָה מִפְּלֶגֶת מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁר הוּא רַחֲמָן גָּדוֹל וְנוֹרָא מְאֹד, וּמְסַלֵּק הַשְּׂגָתוֹ בְּכָל פַּעַם, וּמוֹרִיד אֶת עֲצָמוֹ אֶל כָּל הַפְּגוּמִים וְהַמְּלַכְלָכִים וְהַמְּשַׁקְצִים בְּתִאֲוֹתֵיהֶם הַרְעוֹת וְכוּ', וּמֵאִיר בָּהֶם דַּעְתּוֹ הַקְּדוּשָׁה, וְאִפְלוֹ עַל הַחוּלְקִים עָלָיו הוּא מְרַחֵם מְאֹד מְאֹד, וְרוֹצֶה לְקַרְבָּם אֶל נִקְדַּת הָאֲמִת לְאֲמִתָּהּ, שְׂיִתְקַרְבוּ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וַיִּתְחִילוּ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ, שְׂזוּהִי תְּכֵלֶת הָאֲמִת, לְהִיּוֹת דְּבוּק עִמוֹ יִתְבַּרְךָ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה בְּאֲמִת, כִּי אֵין לָךְ עוֹד אֲמִת כְּזוֹ, לְיַחַד לְעֲצָמוֹ מְקוֹם מִיַּחַד שְׂאִין שֵׁם בְּנֵי-אָדָם וְלִדְבַר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ וְכוּ'; וּכְשֶׁרוֹאֶה הַצַּדִּיק הָאֲמִת שְׂיֵשׁ בֵּין הַחוּלְקִים וְהַלְצִים וְכוּ' כְּמָה אֲנָשִׁים שְׂמִבְּיָנִים כְּבָר קִצְתָּ אֲמַתַּת הָאֲמִת, אֲלֵא שְׂקִשָּׁה לָהֶם עֲדִין לְהִתְקַרֵּב, מִחֲמַת הַשְּׁפָלוּת שֶׁל הָאֲמִת עַכְשָׁו, כִּי הָאֲמִת מְנַחַת עַל הָאֲרֶץ וְכוּ', וְכַמֵּצַע שֶׁהוּא לְבִיּוֹן וּלְחֻרְפָּה

קִיח אֲשֶׁר א' קנא בַּנְחֹל

להתקרב אל האמת, ובפרטיות אלו הנשמות שנפלו ונכשלו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, ונפלו בעמק חשף ואפלה כזו, עד שכמעט אבדה תקנותם גם בגשמיות, ומכל שכן ברוחניות הם משתוקקים מאד מאד אל האמת, ומרחוק הם יודעים ומרגישים שכאן היא האמת, אך אף-על-פי-כן היצר הרע מסיתו — "אין ראוי לך להוריד את עצמך כל-כך וכו', תמתין ותחכה עד שכל העולם יתקרבו אל הדרך זו, אז גם אתה תתקרב", כי עכשו זו פחיתות כבוד להתנער עם אנשי שלומנו חסידי ברסלב, על-פן מכניס בו מחשבה לחכות ולהמתין, עד שגם החשובים יתקרבו אל האמת; והנה הצדיק האמת, שמוסר נפשו תמיד בשבילו יתברך, משליך נפשו מנגד, ואינו מסתפל על שום דבר ממה שמדברים עליו, והוא מאיר הארה גדולה בעולם עם חדושי התורה שלו, שהם נפלאים ונוראים מאד, וכל אחד יכול למצא עצמו בהם, וזוכים לראות בהם את האור הגדול, אור כזה, אשר עוד לא ראו ולא הרגישו מעולם וכו', תשוקה חזקה אליו יתברך בכלות הנפש וכו', הארה נוראה מזיו נעם ערבות מתיקות אורו יתברך, שהוא האור הגנוז מששת ימי בראשית, שגנזו לצדיקים האמתיים וכו', רק אף-על-פי-כן אסור לו לצדיק לטל את הבחירה מהם וכו', על-פן משאיר להם כלל התאוות והמדות הרעות שהיו להם מתחלה, כדי שאחר-כך כשתסתלק מהם ההארה הנוראה הזו שקבלו מהצדיק, יהיה להם פח כבראשונה.

והנה כל זמן שההארה הזאת מאירה עליהם מלמעלה, מתעוררים מאד, ומתחילים לעבד את השם ולעסוק בתורה ובתפלה בתשוקה חדשה בכל פעם, בהארה נוראה ובהתלהבות עצומה מאד, אך אחר-כך כשההארה הגדולה הזאת נסתלקת מהם לגמרי וכו', אז עקר הבחירה והנסיון שלהם, כי מי שחס על חיי, ומתישב בדעתו: "הלא הרגשתי עד עכשו נעם וערבות כזו שלא היו לי מעולם", על-פן מתחיל לעבד את השם יתברך בכל ההארה ההיא שקבל מהרשימו שהיתה לו בתחלה, ועל-ידי-זה עוסק בעבודת

אֲשֶׁר א' קנא בַּנְחַל קיט

הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ בְּשִׁקְיָהּ נִוְרָאָה וְנִפְלְאָה, עַד שְׁזוּכָה סוּף כָּל סוּף לְצֵאת מְגִרֵיעוֹת מְעֻשִׂיו, וְלִהְבֵּנֵס אֶל תוֹךְ שְׁעָרֵי הַקִּדְשָׁה כְּאֶחָד מֵהַצְדִּיקִים הַגְּדוֹלִים, כִּי הִבְחִירָה חֲפָשִׁית וְכוּ', וּבִפְרָט כְּשֶׁכָּבַר זָכָה לְקַבֵּל הָאָרָה נִוְרָאָה וְנִפְלְאָה וְכוּ'. אֲבָל אֱלוֹ הָאֲנָשִׁים הַפְתָּאִים שָׂאִין לָהֶם שׁוּם יְשׁוּב הַדַּעַת, אֲזִי תִכְףּ-וּמִיד כְּשֶׁהָאָרָה הַנִּפְלְאָה הַזֹּאת מִסְתַּלְקֶת מֵהֶם, וְהַתְּאוּוֹת וְהַמַּדוּת הַרְעוֹת מִתְגַּבְּרוֹת עֲלֵיהֶם מְאֹד מְאֹד בְּהַתְּפַשְׁטוֹת גְּדוֹלָה וְכוּ', אֲזִי שׁוֹכְחִים אֶת הַכֹּל וְשׁוֹבִים לְאִוִּלְתָּם, וְחוֹלְקִים עַל הַצְדִּיק כְּבִרְאשׁוֹנָה, וְאֲזִי כְּשֶׁרוֹאֶה הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ שְׁהַצְדִּיק הַתִּיגַע עִמָּהֶם כָּל-כֶּף, וּבִלְהַ בְּשִׁבְלֵם שְׁעוֹת וְיָמִים, שְׁבוּעוֹת וְחֻדְשִׁים וְשָׁנִים מִמֶּשׁ, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הִפְכוּ אֶת הַקְּעָרָה עַל פִּיהָ, וְהַתְחִילוּ לְחַלֵּק עֲלֵיו עַל לֹא דָבָר, רַק מִחֲמַת קִנְאָה וְשִׁנְאָה וְכוּ', אֲזִי מִשְׁלִיךְ אוֹתָם הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ לְתַאֲנוֹת מְמוֹן, שְׁזוּהֵי עֵקֶר מִפְּלֵת הַשׁוֹנְאִים וְהַחוֹלְקִים שֶׁל הַצְדִּיק, כִּי אֱלוֹ הַחוֹלְקִים עַל הַצְדִּיק, לְבִסוּף נִוְפְלִים אֶל תַּאֲנוֹת מְמוֹן, וְשֵׁם כָּלִים חֲיִיָּהֶם בְּיָגוֹן וְאֲנָחָה וּבִמְרִירוֹת עֲצוּמָה, כִּי אֵינָם יְכוּלִים לְמַלֵּא תַּאוּתֵיהֶם בְּמְמוֹן לְעוֹלָם, כִּי יֵשׁ לוֹ מְנָה — רוּצָה מְאֻתָּם וְכוּ', וְכֵן נִוְפֵל וְנִוְפֵל עַד שְׁאִינוֹ יוֹדֵעַ מַחֲזִיּוֹ בְּאִיזָה עוֹלָם הוּא עוֹמֵד וְכוּ'. וְדָבָר זֶה נִמְצָא גַם בֵּין תַּלְמִידֵי הַצְדִּיק הַגְּדוֹל בְּמַעֲלֵה נִוְרָאָה וְנִפְלְאָה, שֵׁישׁ בְּכָל דוֹר תַּלְמִידִים יְחִידִים כְּאֵלוֹ, הַמְּחַזְרִים נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל אֲבֵיהֶם שְׁבַשְׁמִים, וּמִתְיַגְּעִים בְּזֶה בִּיגִיעוֹת גְּדוֹלוֹת וְכַבְדוֹת וְעֲצוּמוֹת יָמִים וְשָׁנִים, וַיֵּשׁ לָהֶם צְרוּת רַבּוֹת בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וּמְבַלִּים יָמִים וְשְׁבוּעוֹת וְחֻדְשִׁים וְשָׁנִים מִמֶּשׁ עִם בְּנֵי-אָדָם בְּעַבְדוּת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, וּמוֹרִידִים אֶת עַצְמָם אֲלֵיהֶם מְאֹד מְאֹד וּמִתְחַבְּרִים אֲלֵיהֶם כְּאֵלוֹ הָיוּ חֲבֵרִים מִמֶּשׁ, וּמְאִירִים בָּהֶם אוֹרוֹת נִוְרָאִים וְנִפְלְאִים כְּאֵלוֹ, עַד שְׁמֵרֵב מִתִּיקוֹת, דְּבִקּוֹת וְחִיּוֹת הָאוֹר שְׁמֵרֵגִישִׁים, מִתְחִילִים לְעַבֵּד אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּשִׁקְיָהּ רַבָּה, בְּתוֹרָה וּבְתַפְלָה, בְּהַתְּבוֹדְדוֹת וּבְשִׁמְחָה וְכוּ' וְכוּ', וְאַחֲרֵי-כֵן כְּשֶׁמִּתְחִיל לְעַבֵּר עֲלֵיהֶם מֵהַ שְׁעוֹבֵר בְּנִ"ל, אֲזִי תִכְלִית הַהַפּוּף נִגָּרַע עִמָּהֶם, שֶׁהוֹפְכִים פְּנֵיהֶם לְגַמְרֵי מֵהֶם, עַד שְׁכַמָּה פְּעָמִים נִתְהַפְּכִים לְהִיּוֹת לָהֶם שׁוֹנְאִים מִמֶּשׁ, רַחֲמָנָא לְצַלְן, בְּבַחֲיַנַּת (בְּרֵאשִׁית לו, ד): "וְלֹא יָכֹלוּ דְבַרְוֹ לְשָׁלוּם" וְכוּ'; וְכַמָּה פְּעָמִים נִתְפַּסֵּת וְנִתְפַּשְׁטֶת בָּהֶם

מדת הדין, עד שהם מתהפכים להיות רודפים אותו ממש, והכל בתנם על לא דבר, ומשלמים רעה תחת כל הטובה שעשה עמם, שהוא הוריד את עצמו אליהם ודבר עמם, ובלה עמם ימים ושבועות, חדשים ושנים ממש, ולבסוף מדברים עליו כל מיני שקרים וכו', ומוציאים עליו שם רע וכו', וכל המדות הרעות והישות והגאות שיש בהם בעצמם, הם רואים את זה על האיש הכשר הזה שטפל בהם כל הזמן וכו', ומה נעשה עמם לבסוף? השם יתברך לבד יודע וכו'.

והנה אהובי, אחי היקר, כבר הארכת קצת, אבל באמת פני מה שיש להאריך בדבורי אמת, אולי נזכה להציל את עצמנו, עדין לא התחלנו לכתב. מה אמר לך, אהובי, ידידי היקר, חמל עליך ועל הנפשות התלויות בך, וחזק ואמץ מחדש להתקרב אל רבנו ז"ל, וראה לברח בכל יום אליו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה, לדבר ולשיח עמו יתברך ולספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך וכו', ותתחיל מחדש להתמיד בשעורים קבועים — גמרא ושלחן ערוך וכו' כאשר עשית בתחילת ההתקרבות וכו'.

והעקר שבכל העקרים — תראה לתקן מה שקלקלת וכו', וכנגד שרמקת נשמות ישראל מרבנו ז"ל וכו', וכן פגמת בבית — הוצאת זרע לבטלה וכו', תראה לתקן וכו'. ועקר התקון — לקרב במסירות נפש נפשות אל תוף הקדשה, ולעוררם ולחזקם לשעורים קבועים כדרכו של רבנו ז"ל, וביותר — לתפלה ושיחה בינו לבין קונם, שזוהי התבודדות, וכן צדקה להדפסת ספרי ותורת הצדיק האמת. ואף שיבוא לך כל הדבר הזה בקשי רב, מפאת התפשטות החשך והשקר המתגבר ומתפשט אצלכם, אל תירא ואל תחת כלל, פי צריכין לסבל בזיונות ושפיכות דמים הרבה, קדם שזוכין להתקרב אל הצדיק האמת, ואפלו אחר שמתקרבים, צריכים לסבל בזיונות ושפיכות דמים וחלישות הדעת הרבה מאד מאד, והכל הוא לטובה גדולה, טובה נפלאה ונוראה מאד, פי זהו עקר תשובתו ותקונו, פי רבנו ז"ל החליף הכל רק בבזיונות ושפיכות דמים מבית

אֲשֶׁר א' קנא בַּנְחַל קכא

ומבחוץ, וכמו שאמר לאנשי שלומנו בשעה שחזר מארץ ישראל:
 "הבאתי לכם מתנה — מחלקת", "איך האב איך גיברענגט א
 מתנה — מחלקת"; כי זהו עקר התשובה — לשמע בזיונו וידם
 וישתק (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'), ועל-פני כדאי וכדאי כל אלו
 הבזיונות ושפיכות הדמים שיהיו להם וכו', ואפלו אם יגרשו אותך,
 חס ושלום, מהישיבה וכו', כי תעשה לעצמך חשבון, על פגם
 הברית — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, פעם אחת, צנה
 האריו"ל להתענות פ"ד [שמונים וארבע] תעניות, נמצא על מאה
 פעמים צריך להתענות שמונת אלפים וארבע מאות תעניות, ועל
 אלף פעמים צריך להתענות שמונים אלף וארבע מאות תעניות, וימי
 שנותינו בהם שבעים שנה, שזהו חשבון של עשרים וחמש אלף
 מאה וחמשים ימים, נמצא, אשר לתקן אלף פעמים פגם הברית —
 הוצאת זרע לבטלה, על-ידי תעניות כפי דעת האריו"ל, צריכים
 לחיות לפחות ארבע פעמים שבעים שנה, דוק ותשפח, ומכל שכן
 כשאחד חטא שני אלפי פעמים, ומכל שכן יותר ויותר, חס ושלום,
 ומכל שכן וכל שכן מי שחטא והחטיא את הרבים, צריך לחיות
 יותר משלשת אלפים שנה, ולהתענות בהם מדי יום ביומו,
 וכשמתחילים לעשות חשבון זה, יראה ורעד נופלים על האדום,
 כאשר יודע כל אחד נגעי ומכאובי לבבו וכו'. ועכשו בא אלינו רבי
 אמתאי, רבי רחמן כזה, אשר אמר שמקבל על עצמו הכל, מכל שכן
 כשזוכים להיות פעם אחת על ציונו הקדוש בעיר אומן, אין צריכים
 לדאג כבר כלום, והוא ערב בשביל זה, והבטיח בעדים גאמנים
 וכו', רק מבקש מעמנו דבר אחד — "לסבל קצת בזיונות ושפיכות
 דמים" בשביל ההתקרבות אליו, ועכשו — היעלה על דעת נבון
 וחקם, שיהיו לו כל הדברים האלו לנסיון? הלא ילעג ויצחק מכל
 מונע ומעכב, ולכל מבזה אותו, ואדרבה ישלם בכסף מלא כל
 הטובות שגורם לו, על-ידי שרודף אותו בשביל ההתקרבות, הלא
 זה תקונו הנצחי. וכשתבררנה לו ידיעות אלו, אז כבר לא יהיה
 לו דבר זה לשום נסיון כלל וכו', ואדרבה יצחק וילעג מהם.
 וכמאמר האיש האלקי ר' אברהם בר' נחמן ז"ל (בעל מחבר ספר

קכב אֲשֶׁר א' קנא בַּנְחָל

"באור הלכותים", שֶׁאָמַר לוֹ פֶּעַם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ: "מִלֵּאכֶט פּוֹן אֵינְךָ"^ב וְהָשִׁיב: בְּשִׁבִיל אַרְגֹּז שֶׁל שְׁנַיִם אֲאָבָד אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְאֵת הָעוֹלָם הַבָּא? ! "אֵיבֶעֱר אֵיין קַעסְטֶעלֶע צִיין זאל איך אָן ווערן די וועלט און יענע וועלט?!" הִינּוּ מֵהוּ צָחוּק? הֲלֹא מֵרַחֵיב אֶת הַשְּׁפָתַיִם וְרוֹאִים אֶת שְׁנָיו, וְאִם-כֵּן בְּשִׁבִיל אַרְגֹּז קָטָן שֶׁהוּא הִפָּה מִלֵּא שְׁנַיִם, אֲאָבָד אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְאֵת הָעוֹלָם הַבָּא? ! וּפֶעַם אַחַת אָמַר: "אִם הָיָו בְּנֵי-אָדָם יוֹדְעִים אֶל אֵילוֹ דְּרָגוֹת יְכוּלִים לְהַגִּיעַ עַל-יָדֵי בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים, הָיָו רְצִים לְמַקְנֶה קָדָם כָּל בְּזִיוֹן, כְּדֶרֶךְ שְׂרָצִים לְמַקְנֶה קָדָם קַבְּלַת קַדְשָׁה עֲצוּמָה.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, חוּס וְרַחֵם עַל יְמֵי הַנְּעוּרִים, וְהִתְיַשֵּׁב בְּעֲצָמְךָ — מָה עֲשִׂיתָ עַד עַכְשָׁו וְכוּ', וּמִי יָכוֹל לְהַצִּיל אוֹתְךָ וְכוּ', וְעַל-כֵּן מִהַר עָמַד וְרוּץ מִחֵדֶשׁ אֶל רַבְּנוּ ז"ל וְאֶל אֲנָשָׁיו הַיְקָרִים, וְגַם אֶתְּהָ רָאָה לְתַקֵּן מַה שֶּׁקְּלַקְלַתָּ, וְתִקְרַב רַחוּקִים וְכוּ', וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשּׁוֹם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, כִּי גְדוֹל אֲדוּנִינּוֹ שְׁאֲנוּ חוּסִים בְּצִלוֹ, צֵלָא דְמַהִימְנוּתָא. וְר' לִוִי יִצְחָק [נְרוֹ יֵאִיר] (ז"ל) רָגִיל לֹאמֹר: אֵינְךָ בְּרִסְלָב קָעֵן מְעַן נִישְׁט הָאָבֶן קִיִּין קִיוִם אָן בְּזִיוּנוֹת אוֹיֵב דוּ קַענְסֶט לִיידֶעֶן אוּ שְׁוויגֶעֶן וְוַעסְטוּ זוכָה זִיין צוּ קוּמֶעֶן צוּ דִיין זאךְ אוֹיֵב נִישְׁט וְכוּ'." ^ג

עַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר, אֲשֶׁר אֶהְבַּת עוֹלָם אֶהְבַּתִּיךָ, חוּס וְרַחֵם עָלֶיךָ, וְחוּס וְרַחֵם עַל אָבִיךָ שֶׁבְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, וְחֹזֵר בְּךָ וְחֹזֵר, וְתַתְּחִיל עַל-כָּל-פָּנִים מְעַכְשָׁו לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר הוּא שׁוֹמֵעַ צִעֲקַת יְתוּם קָדָם הַכֹּל, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (בְּמִדְרַשׁ שׁוּחַר טוֹב, תְּהִלִּים סג): "כִּי אִם צִעֻק יִצְעַק אֵלַי" (שְׁמוֹת כב, כב) — יָכוֹל כָּל זְמַן שֶׁהוּא צוֹעֵק שׁוֹמֵעַ אֲנִי, אִם אֵינוֹ צוֹעֵק אֲנִי שׁוֹמֵעַ, תִּלְמוּד לֹאמֹר: "שׁוֹמֵעַ אֲשִׁמְעַ צִעֲקָתוֹ" — מִכָּל מְקוֹם וְכוּ', עֵינַי שָׁם; יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה

(ב) צוֹחֲקִים מִכֶּם.

(ג) בְּבְרִסְלָב אֵי אֲפִשֶׁר לְהַתְקִים בְּלִי בְּזִיוּנוֹת, אִם אֶתְהָ יָכוֹל לְסַבֵּל וְלִשְׁתַּק, אֲזַ תִּזְכָּה לְבָא אֶל עֲנִינְךָ, וְאִם לֹא וְכוּ'.

אֲשֶׁר א' קנב בַּנְחַל קכג

בְּאִיזָה מַעֲמַד שָׁרָק יְהִיָּה — אֲשֶׁמַּע צַעֲקָתוֹ; כִּי אֵין לָךְ עֲכָשׁוּ אָב
גִּשְׁמֵי רַק אָב בְּשָׁמַיִם. וְעַיִן בְּמַדְרֵשׁ רַבָּה, פְּרִשְׁת מְשֻׁפְּטִים: לְמָה
אוֹהֵב הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְתוּמִים וְאֶלְמָנוֹת? אֲלֵא שְׂאִין עֵינֵיהֶם
תְּלוּיּוֹת אֲלֵא בּוֹ, שְׁנֹאֲמַר (תְּהִלִּים סח, ב): "אָבִי יְתוּמִים" וְכוּ', עַיִן שָׁם.

בְּנִי, בְּנִי! עֵינֵי זוֹלְגוֹת דְּמָעוֹת עֲכָשׁוּ פֶּשְׁאָנִי נִזְכָּר... (חֶסֶד), וְהִנֵּה
מָה אֹמֵר לָךְ, יְדִידִי, בְּנִי הַיְקָר, מָה אָנִי וּמָה חַיִּי, אֵינִי רַק בְּשָׁר וְדָם,
וְהִנֵּה עָשִׂיתִי אֶת אֲשֶׁר מִטָּל עָלַי, וְאָנִי אֶת נַפְשִׁי הִצַּלְתִּי, וְכִתְבְּתִי מָה
שֶׁשָּׁלַח הַשֵּׁם יְחַבְּרֶךָ בְּדַעְתִּי, וְעַתָּה נִשְׁאַרְת הַבְּחִירָה בְּיָדְךָ, חוּס וְחַמַּל
עָלֶיךָ, וְאַל תִּשְׁלַח דְּבָרֶי אֵלֶּה אַחֲרַי גִּנְךָ, וְהַשֵּׁם יְחַבְּרֶךָ יִזְכְּנֵי גַם-כֵּן
לְהַתְחִיל בְּרַגְעַ זֶה מִתְחַדֵּשׁ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְלְהַתְמִיד בְּסִפְרֵיו
הַקְּדוּשִׁים, וְלִקְיָם עֲצוּתָיו הַנּוֹרְאוֹת, וְלְהַתְחַבֵּר עִם אֲנָשָׁיו הַיְקָרִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד, וּמְצַפֶּה לְרְאוּתְךָ בְּקָרוֹב.

א' קנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְחַבְּרֶךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמַת הַיִּתְשַׁל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר
וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח.

לְנִכּוֹן קַבְּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְפָדְיוֹן, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ הַדִּינִים עַל-יְדֵי פֶּלֶא עֲלִיוֹן, וְאַשְׁתָּךְ תִּלְד
בְּנִי, וְתִבְשָׁר לִי מִמֶּשׁ בְּקָרוֹב בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת עַד מְאֹד.

נָא וְנָא הָעֵקֶר רְאֵה לְשַׁכַּח אֶת הָעֵבֶר שְׁלָךְ לְגַמְרִי, וְאַפְלוּ מָה
שֶׁקָּרָה עִמָּךְ עִם בְּנֵי-אָדָם תִּשְׁכַּח וְתַעֲבִיר מִדַּעְתְּךָ לְגַמְרִי, וְצָרֶיךָ
כָּל-כָּף לְהַרְגִיל עֲצֻמוֹ בְּמִדַּת הַשְּׂכָחָה, עַד שֶׁיִּשְׁכַּח אֶפְלוּ מָה שֶׁקָּרָה
בְּבֵיתוֹ וְכוּ'; כִּי עַל-פִּי-רַב יֵשׁ לְאָדָם טְעָנוֹת וּמַעֲנוֹת עַל אִשְׁתּוֹ, אוֹ
עַל יְלָדָיו, אוֹ עַל שְׂכֵנָיו וְעַל קְרוֹבָיו וְכוּ', וְכֹל זֶה בָּא מִחֲמַת קִטְנוּת
הַדַּעַת, כִּי בְּאֵמַת עֵקֶר הַזְּכָרוֹן הוּא לְזִכֹּר בְּעִלְמָא דְאַתִּי, וְאֶת הַזְּכָרוֹן

קכד אֲשֶׁר א' קנג בַּנְחֹל

הִזָּה צְרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד, כַּמּוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְנּוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נד), וְלִכְּן כְּפִי שְׁשׁוּמֵר אֶת הַזְּכָרוֹן, וְזוֹכֵר רַק בְּעִלְמָא דְאַתִּי, כְּמוֹ-כֵן מִתְבַּטְּלוֹת מִמֶּנּוּ כָּל הַשְּׁטִיּוֹת וְכוּ', וְשׁוֹכַח לְגַמְרֵי מִכָּל בְּנֵי-אָדָם וְכוּ', עַד שֵׁישׁ צְדִיקִים שְׁזוֹכִים לְזַכְרוֹן כְּזֶה, שְׁזוֹכְרִים לְאוֹ כְּלוּם — גְּאֲרַנְיֶשֶׁט (עֵין סְפֹרֵי מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה יג, מִיּוֹם א'), כִּי נִכְלְלוּ לְגַמְרֵי בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא. וְרַבְנּוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב'), סִימָן סא), שְׁעָקֵר שְׁלֵמוֹת דַּעְתּוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ יְהִיָּה, שִׁיכְלֵל לְגַמְרֵי בְּלִמְעָלָה מִהַמְקוֹם וּבְלִמְעָלָה מִהַזְּמַן וְכוּ', עַד שִׁיְהִיָּה בְּטוֹל הַזְּמַנִּים לְגַמְרֵי, כִּי יְהִיָּה נִכְלָל בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי וְכוּ' וְדו"ק; אָדָם כְּזֶה כֶּבֶר אֵין לוֹ בְּמַח מַחְשַׁבְתּוֹ שְׁטִיּוֹת וְכוּ', וְהוּא אָדָם חֲדָשׁ, עַר בְּנִיעֵט זִיךְ, וְזֶה עָקֵר עֲבוֹדַת הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי — לְהַתְחַדֵּשׁ תָּמִיד, וְלַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה בְּכָל פַּעַם; אֲשֶׁרֵי הַמַּגִּיעַ לְמַדְרָגָה זוֹ, וְאֵז כָּל יְמֵי חַיָּיו עוֹבְרִים כְּכֹר בְּצוּרָה אַחֲרַת.

רָאָה וְגַם רָאָה כְּמָה יָמִים וְשָׁבוּעוֹת טוֹבִים בְּלִית בְּהֶבֶל וּבְרִיק וּבּוֹכוֹחִים וְהֶבְלִים, מִחֶלְקַת וְסִכְסוּכִים וְכוּ', וּמָה יֵשׁ לָךְ עֲכָשׁוּ בְּיָדְךָ — כְּלוּם, מִמָּשׁ כְּלוּם, אוֹי, אוֹי, אוֹי! תְּכַל, תְּכַל, תְּכַל! עַל הַיָּמִים וְעַל הַלֵּילוֹת הַיְקָרִים שֶׁהִלְכוּ לְאַבּוּד וְכוּ', עַל-כֵּל-פָּנִים מָה דַּהֲוָה הָוָה, עֲשֵׂה עַל-כֵּל-פָּנִים מַעֲכָשׁוּ הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְתוֹצִיא מִהָרָאשׁ שְׁלָךְ כָּל מִינֵי שְׁטִיּוֹת, אֵין אָדָם בְּעוֹלָם, רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְבַדּוֹ נִמְצָא, וְאֵין בְּלַעֲדָיו נִמְצָא, וּמִי שֶׁרַק בָּא אֵלֶיךָ תְּדַבֵּר עִמוֹ רַק דְּבַרֵי רַבְנּוּ ו"ל, דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְּׁגָחָה פְּרֻטֵי פְּרֻטֵי, וְאֵז תְּרַגֵּישׁ כָּל מִינֵי נַעַם וְעֲרֻכוֹת וְזִיו וְחַיּוֹת וְדְבָקוֹת, אֲשֶׁרֵי עֵין רְאֵתָה זֹאת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' קנג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה ה'תשל"ד.

אֲשֶׁר א' קנג בַּנְחַל קכה

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לַחַיּוֹת עִם סֵדֶר, הֵינִי שֹׁתֵהֵיָה מְסֻדָּר בְּסֻדְר נְכוּן. וְהַעוֹלָה
עַל הַכֹּל — שֶׁתִּדַּע מֶה אַתָּה רוֹצֵה מִחַיִּיךָ, וְזֶה נִקְרָא שְׁלֵמוֹת יִשׁוּב
הַדַּעַת; כִּי הָאָדָם יָכוֹל לַעֲבֹר אֶת הַשְּׂבָעִים שָׁנָה, וְלֹא יֵדַע אֲפֹלוּ מֶה
הוּא רוֹצֵה, וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל, וּמְאֹמָה לֹא יִשָּׂא
בְּעַמְלוֹ, אֵינּוּ לוֹמֵד, אֵינּוּ מִתְפַּלֵּל, אֵינּוּ מְקַיֵּם אֶת הַמְצְוֹת בְּשִׂמְחָה,
כָּל חַיָּיו הֵם רַק מְרִירוֹת אַחַת גְּדוֹלָה, כָּל זֶה בָּא מִחֲמַת שְׂאֵינוּ חַי
עִם חֲשָׁבוֹן, אֵין לוֹ תְּכֵנִית בְּחַיָּיו, וּמִזֶּה עוֹבֵר עָלָיו מֶה שֶׁעוֹבֵר.
וְלִזְכוֹת לְיִשׁוּב הַדַּעַת הוּא עַל-יְדֵי שִׂמְחָה (עֵיִן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב',
סִימָן י'), הֵינִי הַדְּבָר הֵרֵאשׁוֹן כְּשֶׁנִּפְלְתָה כְּבָר בְּמָקוֹם שֶׁנִּפְלְתָה, עָלֶיךָ
לְדַעַת, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְאֲסוּר לְיֹאשׁ עֲצָמוֹ בְּשׁוֹם
פְּנִים וְאֶפֶן (עֵיִן שָׁם, סִימָן עח), וְצָרִיכִים לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ בְּעֲצָמוֹ נִקְדוּת
טוֹבוֹת, שֶׁשָּׁם אֵינוֹ רָשָׁע (עֵיִן שָׁם, חֵלֶק א', סִימָן רפב), וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב
לוֹ לְבוֹ, וְיֻכַּל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְפָּרֵךְ, וְהַדְּבָר עִמוֹ יִתְפָּרֵךְ, זֶה מֶה
שֶׁמֵּיִשֵּׁב אֶת דַּעְתּוֹ, וְעַל-כֵּן מֶה דִּהְיֶה הֵנָּה, תְּמִיד תַּעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה
חֲדָשָׁה, וְאֲפֹלוּ שֶׁעָבַר כְּבָר מֶה שֶׁעָבַר, תִּשְׁכַּח הַכֹּל, וְתַעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה
חֲדָשָׁה, וְתִתְחִיל לַחַיּוֹת עִם חֲשָׁבוֹן צָדֵק, וְאִזּוֹ כָּל חַיִּיךָ יִשְׁתַּנּוּ לְגַמְרֵי
לְגַמְרֵי, הָעֵקֶר תִּתְחִיל מֵעַכְשָׁיו לַחַיּוֹת מְסֻדָּר בְּסֻדְר הַגּוֹן, וְאִזּוֹ הַכֹּל יֵלֶךְ
לְךָ בְּסֻדְרָן, רְאֵה שְׁלֵא יַחֲסֹר לְךָ קִצְתַּת חֶמֶשׁ וְרִשׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, שְׁזֶה
מְבָרַר הַטוֹב מִהָרַע (עֵיִן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יט), כִּי הַתְּרַגּוּם הוּא
הַטוֹב שֶׁבִּנְגָה וְכוּ', וּפְרָשׁ רִשׁ"י זֶה מְסַגֵּל לְיִרְאַת שָׁמַיִם, וְרַבְּנוּ ז"ל
אָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רכג), שְׁרִשׁ"י הוּא אַחִיָּה שֶׁל הַתּוֹרָה, וְתִלְמֵד
פָּרַק מִשְׁנִיּוֹת בְּכָל יוֹם, וְדָף גְּמָרָא וְשַׁעוּר בְּמִדְרָשׁ רַבָּה, וְאֵלוּ
הָאֲרַבְּעָה שַׁעוּרִים לְבַל יַחֲסֹר לְךָ יוֹם אֶחָד, כִּי הֵם כְּנֻגַד הָאֲרַבְּעָה
עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, וְכֵן רְאֵה לַחֲטָף תּוֹרָה אַחַת
מִ"לְקוּטִי-מוֹהַר"ן", וְלוֹמַר עָלֶיהָ הַתְּפִלָּה מִ"לְקוּטִי-תְּפִלוֹת", וְכֵן
שַׁעוּר בְּשִׁלְחַן עֲרוּף בְּסֻדְרָן וְכוּ' וְכוּ', וְעוֹד מֶה שֶׁתְּרַצֶּה, הָעֵקֶר
שִׁיָּהֵי מְסֻדָּר כָּל דְּבַר בְּעִתּוֹ וּבְזִמְנוֹ חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וְשׁוֹם דְּבַר לֹא

קבו אָשֶׁר א' קנד בַּנְחֵל

יוכל לִבְטֹל אֶת הַקְּבִיעוֹת הַזֵּוּ, הָעֵקֶר קִבֵּל עַל עֲצָמָךְ שְׁעוּרִים קְטַנִּים שְׁתּוּכֵל לַעֲמֹד בָּהֶם, וְלֹא לְקַחַת עַל עֲצָמָךְ יוֹתֵר מִכֹּחֶךָ — שְׁתִּשְׁבֵּר וְכוּ'.

וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — שְׁתַּק וְתִדַּם לְמַחְרָפֵי וְלִמְבֹזֵי נַפְשֶׁךָ, כִּי יִפְלוּ תַחְתֶּךָ, וּבִפְרֹט הָרָשָׁע הַגָּדוֹל, שְׁמַתְפָּאֵר שִׁיְהִרֵם אוֹתְךָ לְגַמְרֵי וְכוּ'. תֵּאֱמִין לִי, אִם תִּהְיֶה דְבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִגְלֶה וְתִפְרָסֵם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּעוֹלָם, אִז תִּתְבַּטֵּל הַקְּלִפָּה הַזֹּאת לְגַמְרֵי, כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ אֵשׁ אוֹכְלָה אֵשׁ, וְלִכֵּן מִי שֶׁדְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁרָפִים כָּל הַקְּלִפּוֹת וְהַרְשָׁעִים הָאֲרוּרִים הַמְּצַעְרִים אֶת הָאִישׁ הַפָּשֵׁר. וְזִכֵּר דְּבָר זֶה כִּי תִצְטָרֵךְ לוֹ בַּיָּמִים הַבָּאִים, וְאִם תִּעֲיֵן בְּמַכְתְּבֵי זֶה בְּכָל יוֹם, תִּהְיֶה לְךָ יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה, כִּי עֲקָרִים גְּדוֹלִים טְמוּנִים בּוֹ — אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְקִימָם בְּאֲמַת, כִּי יִמְיֵנו כְּצֵל עוֹבֵר, וְעוֹד מְעַט גִּצָּא מִכָּאן, וּמָה יִשְׁאֵר מֵאֲתָנוּ? רַק מָה שֶׁחֲטַפְנוּ טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' קנד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמַת הַיְתוּשְׁלִ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, הַמְּשִׁתוֹקֵק לְצֵאת מִהַרְע שְׁנִלְפָד בּוֹ, וְרוֹצֵה לְהֵאִיר נַפְשׁוֹ בְּהֶאֱרַת נֵעַם זִיו אוּרוֹ יִתְבָּרֵךְ, הַיּוֹצֵא וְנוֹכַע עַל-יְדֵי הָאִי גַחְלָא עֲמִיקָא וְטַמִּירָא דְנַבִּיעַ בֵּיה מְקוֹר דְּחִכְמָתָא עֲלָאָה מֵהֵאִי רִישָׁא דְלָא אֲתִידַע וְלִית מָאן דְּקִימָא בֵּיה ... נְרוּ יְאִיר וְיִזְרַח.

אַהוּבֵי, אַחֵי הַיָּקָר! מַכְתְּבְּךָ קִבַּלְתִּי מְזֶה כְּמָה שְׁבוּעוֹת, וְעַתָּה נִתְעוֹרְרְתִי לְכַתֵּב לְךָ.

אַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר! אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ, שְׁזַכֵּינוּ לְהַתּוֹדַע מִרְבֵּי אֲמַת כְּזֶה, צְדִיק יְסוּד עוֹלָם, אֲשֶׁר יְכוּל לְרַפֵּא אוֹתָנוּ בְּשִׁלְמוֹת,

אֲשֶׁר א' קנד בַּנְחַל קכז

כי כמו הרופא הממחה, בְּשֵׁרוּצָה לְרַפָּא אִיזו חולאת שְׂבָאָדָם, אי אֶפְשָׁר לִידַע מהות החולאת ורפואתה, כי אם כְּשִׁבְקֵי הַיֵּטֵב בְּחֻכְמַת הַנְּתוּחַ, יוֹדַע כָּל פְּרָטֵי קוּמַת הָאָדָם וּתְכוּנוֹת כָּל אֵיבְרֵי וּגְיָדֵי וְעוֹרְקֵי בְּשָׁלְמוֹת, וְאִיךָ כָּל הָאֵיבְרִים הַפְּנִימִיִּים וְהַחִיצוֹנִיִּים עֲרוּכִים וּמְסוֹדְרִים זֶה אֶצֶל זֶה, וּתְכוּנַת פְּרָקִיָּהֶם וְקִשְׁרֵיהֶם וְחִבּוּרֵיהֶם, אִיךָ כָּל אֵיבָר וְעֶצֶם וְכוּ' מְקֻשָּׁרִים וּמְחַבְּרִים זֶה בְּזֶה עַל-יְדֵי קִשְׁרֵי הַגְּיָדִים וְהַעוֹרְקִים וְכוּ', וְאִיךָ הַדְּמִים רְצִים בָּהֶם, וְשָׂאָר תְּכוּנוֹת כָּל הַגּוּף הַכְּלוּלֹת בְּחֻכְמַת הַנְּתוּחַ, וְאִז דִּיקָא כְּשֵׁהֲרוּפָא בְּקֵי בְּכָל זֶה הַיֵּטֵב, אִזִּי יָכוֹל לְחַגֵּר מִתְּנִיּוֹ, וְלַעֲסֹק בְּרַפּוּאָתוֹ, כְּמוֹ-כֵן בְּרוּחַנִיּוֹת, אִי אֶפְשָׁר לְשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעוּלָם לְחַגֵּר מִתְּנִיָּה וְלְרַפָּא נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי אִם הַצְּדִיק הַגָּדוֹל בְּמַעֲלָה נִפְלְאָה וְנוֹרָאָה מְאֹד מְאֹד, רַק הוּא יָכוֹל לְרַפָּא אֶת נְשִׁמַת הָאָדָם וְלֹא אַחֵר וְכוּ'. וּתְהִלָּה לְאֵל, אָנוּ זְכִינוּ לְהַתּוֹדַע מִהֲרוּפָא הַגָּדוֹל בְּמַעֲלָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה, עַל-כֵּן אָנוּ צְרִיכִים לְאַחֵז אֶת עֲצָמֵנוּ בְּרַבְּנוּ ז"ל יְהִיֵּה אִיךָ שְׂיֵהִיָּה, וְלֹא נֹאכָה וְלֹא נִשְׁמַע אֶל שׁוּם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב, וּבִפְרָט אֱלוֹ הַנְּשִׁמוֹת שְׂנִכְשְׁלוּ בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עֲלִיָּהֶם עוֹבְרִים בְּכָל פְּעַם סְפָקוֹת, אוֹלֵי יוֹתֵר טוֹב לְבָרַח מִזֶּה הַצְּדִיק הַאֲמֵת, מֵאַחַר שְׂרָבִים אוֹמְרִים: "מֵעַן הָאֵט נִישָׁט גִּיהַאֲלֻטָן פּוֹן אִיָּהֶם" וְכַדוּמָה פְּתוּיִים, צְרִיךְ לְהַתִּישֵׁב הַיֵּטֵב, שְׂעַל הָעוֹן הַחֲמוּר הַזֶּה הִרְבָּה מִחֲמִירִים מְאֹד מְאֹד, וַיֵּשׁ רוּפְאִים (שְׁהֵם צְדִיקִים), אֲשֶׁר אוֹמְרִים שְׂאִין מוֹעִילָה כְּבָר עַל מַחֲלָה זוֹ שׁוּם רַפּוּאָה, חַס וְשָׁלוֹם, וְכַדוּמָה כִּידוּעַ לְמִי שְׂמַעֲיָן בַּסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים מַעֲנִינִים אֱלוֹ, וְהִנֵּה בָּא רוּפָא גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וְהוּא אוֹמֵר שְׂיָכוֹל לְרַפָּא אֶת אֱלוֹ הַנְּשִׁמוֹת, הַיַּעֲלָה עַל הַדַּעַת לְשִׁמְעַ לְאֱלוֹ הַמוֹנְעִים? ! הֲלֹא הוּא צְרִיךְ לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹ מִן שַׁחַת וְכוּ'.

עַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחִי! עֲשֵׂה מֵה שְׂתַעֲשֵׂה, וְאַחֵז עֲצָמְךָ בְּרַבְּנוּ ז"ל וּבִסְפָרֵי הַקְּדוּשִׁים וּבַעֲצוֹתֵי הַקְּדוּשׁוֹת וּבְאֲנָשֵׁי הַיִּקְרִים, וְאַל תִּשְׁמַע וְאַל תֹּאכָה לְשׁוּם בְּרִיָּה, כִּי סוּף כָּל סוּף תִּזְכָּה לְצֵאת מִהַחֲטָא

קכח אֲשֶׁר א' קנד בַּנְחַל

הִזָּה וְכוּ', וְתִזְכֶּה לָשׁוּב אֵלָיו יְתַבְרַךְ, וְיִתְגַּלוּ לְךָ הָאֲרוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת וְכוּ', שֶׁלֹּא שֶׁעֲרַת מִימֶיךָ.

וְהִנֵּה מִבְּאֵר בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן כה), כִּי הִקְלַפּוֹת הֵם הֵם הַדְּמִיוֹנוֹת, שֶׁהֵם מְסוּבָבִים אֶת הָאָדָם, וּבִפְרָטִיּוֹת אֵלוֹ אֲשֶׁר נִכְשְׁלוּ בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עֲלִיָּהֶם מִתְגַּבֵּר בְּיוֹתֵר בְּכָל פַּעַם הַדְּמִיוֹן, כִּי הַחֲטָא הִזָּה בָּא רַק מִהַמְדֻמָּה שְׁמֻדְמָה וְכוּ', רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְאֵי אֲפֹשֶׁר לְבִטְלָם, כִּי אִם עַל-יְדֵי תַקְוָה הַשְּׂמֵחָה, שֶׁצָּרִיךְ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְזִכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל מַצּוֹת הַשְּׂמֵחָה הַעוֹלָה עַל כָּל הַמַּצּוֹת, וַיִּשְׂמַח נִפְשׁוֹ מְאֹד מְאֹד, וְאִז עַל-יְדֵי תַקְוָה הַשְּׂמֵחָה וְהַחֲדוּדָה יִזְכֶּה לְצֵאת מִהַמְדֻמָּה וּלְבֹא אֶל הַשְּׂכָל, שֶׁהוּא לִידַע אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יְתַבְרַךְ כָּלֵל, וְדוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר — הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יְתַבְרַךְ, שֶׁנִּתְלַבֵּשׁ בְּלִבּוֹשֵׁים הָאֵלוֹ, וְעַל-כֵּן בִּידְעוֹת אֵלוֹ נִתְגַּלָּה לוֹ הַכְּרוֹז שֶׁל "אֵין שׁוּם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל"; כִּי כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ בִּידְעָה בְּרוּרָה, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יְתַבְרַךְ כָּלֵל, אִז אֵין שְׂיִכַת שׁוּם יְרִידָה וְנִפְיָלָה, כִּי (תְּהִלִּים קל"ט, ז): "אָנָּה אֱלֹהֵי מְרוֹחֶךָ וְאָנָּה מִפְּנֵיךָ אֲבָרַח, אִם אֶסֶק שְׂמַיִם שָׁם אָתָּה וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד".

חֲמַדַּת לְכַבֵּי! חֲזַק, חֲזַק וְיִאֲמֹץ לְבָבְךָ, וְתִרְגִּיל עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְרַךְ בְּכָל יוֹם בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְחֲסַפֵּר לְפָנָיו יְתַבְרַךְ אֶת כָּל לְבָבְךָ וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְעַל-יְדֵי שְׂקִידָה רַבָּה בְּתַפְלָה, תִּזְכֶּה — שִׁיתְגַּלָּה אֵלֶיךָ מֶלֶךְ הַכְּבוֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

תִּרְאֶה לְכַתֵּב לִי, וְתַהַפֵּךְ אֶת כָּל הַיְגוֹן וְאֲנַחָה לְשְׂמֵחָה עֲצוּמָה. מִכָּל הַדְּבָרִים צוּעֵק כְּבוֹד הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ (עֵין לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נד; וְשִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נב), וְהַכָּל מְרַמְזִים רְמִזִּים לְאָדָם שֶׁיִּקְרַב אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יְתַבְרַךְ, וְאֵפְלוֹ בְּלִשׁוֹנוֹת הַעֲכוּ"ם מְלַבֵּשׁ הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ (עֵין לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לג), וְעַל-כֵּן ... רְמִזׁ לְךָ שְׁנֵי דְבָרִים, שֶׁתִּזְכֹּר שֶׁאָתָּה נִמְצָא בְּעוֹלָם הָעֲשִׂי"ה הַמְּלֵא קַלְפוֹת, וְצָרִיךְ לְשַׁמֵּר אֶת עֲצָמוֹ.

אֲשֶׁר א' קנה בַּנְחָל קכט

מֵאֵד מְאֵד, וְכֵן כִּי נִשְׁמָתְךָ מִשְׁתַּקְקֶת וּמִתְנַעֲנַעַת לְרֵאוֹת אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ תָּמִיד — וְהֵבֵן; וְאֵל תַּחֲשֹׁב שֶׁיֵּשׁ אֵיזָה דְבָר בְּטֵל בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי הַכֹּל רְמֻזִים וְכְרוּזִים, הַמְרַמְזִים וּמְכַרְיָזִים לְאָדָם עֲצוֹת אֵיךְ לְהִתְקַרֵּב לַהֵשֶׁם יִתְבַּרְךָ.

א' קנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמַת ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַבְּחוּר ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי מִכְּתָבְךָ.

הִיָּה טוֹב שֶׁתִּלְמַד עֲכָשׁוּ אֶת הַתּוֹרָה בְּלִקְוִיטֵי-מוֹהֵר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קנה, הַמְדַבֵּרֵת מְאָרִיכַת אַפִּים, וְכֵן תֹּאמַר עָלֶיךָ הַתְּפִלָּה מְלִקְוִיטֵי-תְּפִלוֹת, כִּי בְּאַמַּת אֵי אֶפְשָׁר לְעַבֵּר אֶת זֶה הָעוֹלָם רַק עַל-יְדֵי סְבָלָנוֹת וְאָרִיכַת אַפִּים, וְאִם יִזְכְּנִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֲחַבֵּר סֵפֶר עַל עֲגִינֵן סְבָלָנוֹת וְאָרִיכַת אַפִּים¹, אֵיךְ שְׁאָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת מְאָרִיךְ אִף עַל כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וְלֹא יִתְבַּלְבֵּל מֵאִף אֶחָד בְּעוֹלָם, רַק יִתְחַבֵּא אֶצְלוֹ יִתְבַּרְךָ, כִּי מָה יַעֲשֶׂה לְךָ אָדָם מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ.

וְזָכַר הַיָּטִב הַיָּטִב, כִּי עִם אָרִיכוֹת אַפִּים וְסְבָלָנוֹת רַק מְרוֹיַחִים וְאִין מִפְּסִידִים. אֵל תִּשְׁכַּח כִּי בַעַל הַבֵּית שֶׁל הָעוֹלָם הוּא רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמָה יַעֲשֶׂה לְךָ אָדָם בְּלַעֲדֵי יִתְבַּרְךָ?! וּמָה נִפְשֶׁךָ, אִם נִגְזְרָה גְזֵרָה, חַס וְשָׁלוֹם, מָה תַעֲשֶׂה וּמָה תַפְעַל — רַק תְּפִלָּה וְעוֹד פְּעַם תְּפִלָּה, שֶׁדְּבָר זֶה מִהַפֵּךְ מֵדַת הַדִּין לְמֵדַת הַרַחֲמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

(1) (תהלה לאל, נתחבר הספר הנפלא "אָרֶךְ אַפִּים", וְיֵצֵא לְאוֹר כְּבָר בְּעִשְׂרוֹת מֵהַדּוֹרוֹת, וְנִדְפַס בְּרַבְבוֹת עֲתָקִים, וְנִתְפַשֵּׁט מְאֹד בְּעוֹלָם, וְרְצוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ נִתְקַדֵּם בְּשִׁלְמוֹת).

קל אשר א' קנו בנחל

כל אנשי שלומנו שמתבודדים בכל יום ויום, יש להם ישוב
הדעת נפלא, דוק ותשפח.

א' קנו.

בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר תרומה ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי,
הפחור היקר לי מאוד מאוד, שותה מימי הנחל הנובע מקור חכמה,
זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך היקר לנכון קבלתי, אבל מאוד נשבר לבי בקראי
מכתבך ממה שעובר עליך וכו'.

והנה כפי שאני מבין מדבריך, כל הצרות והיסורים והבלבולים
שעוברים עליך, הם רק מהבטלה, שאתה מבטל זמןך היקר. וכבר
אמרו חז"ל (כתבות נט:): הבטלה מביאה לידי שעמום וכו' ולידי
זמה וכו', עין שם; ובאבות דרבי נתן (פרק יא) איתא: אין אדם מת
אלא מתוך הבטלה וכו', עין שם היטב, איה שהם מעוררין את כל
אחד שיעשה איזה דבר.

על-כן, אהובי, אחי היקר, ראה מה לפניך, תכניס מתך בתורה
שעורים כסדרן, כאשר הזהירנו רבנו ז"ל (עין שיחות הר"ן, סימן עו)
במקרא, משנה, גמרא, מדרש, זהר הקדוש ותקונים ושלחן ערוך,
ובפרטיות ספרי רבנו ז"ל, מכל שעור תלמד מעט, וגם תראה לפרש
שיחתך אליו יתברך, ותראה לתדש חדושי תורה, וכל חדוש יהיה
יקר בעיניך מאוד מאוד, ותראה לכתבו בספר, ורבנו ז"ל אמר
(לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קה), שלתדש חדושי תורה הוא תקון גדול
לפגם הברית וכו', פי כנגד שחשב עד עכשו הרהורים רעים, יכניס
עכשו במחו חדושי תורה, ואם אינך בר הכי, תראה ללקט דברי
תורה וחדושים מהספרים הקדושים וכו' וכו'; העקר לא לישב בטל,

אֲשֶׁר א' קנו בַּנְחַל קלא

שְׁנֵה מְשַׁעֲמִים אֶת הַמַּח וְאֶת הַדַּעַת, וְאִם תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ בְּחִדוּשֵׁי תוֹרָה אַף מְעַט דְּמַעַט, אֲזוּ סוּף כָּל סוּף יִהְיֶה מִחֶד נוֹבַע חִדוּשִׁים רַבִּים. וּכְבָר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁכָּל אֶחָד צָרִיף שְׁתֵּהִיָּה לוֹ אֲמוּנָה בְּחִדוּשִׁים שְׁלוֹ, שֶׁגַם חִדוּשֵׁי יְקָרִים מְאֹד מְאֹד אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מִשְׁתַּעֲשַׁע עַמָּם (עֵין שָׁם, חֶלֶק א', סִימָן סא), וְכַמָּה פְּעָמִים בָּאִים מִחִלּוּקוֹת וְקִטְרוּגִים עַל הָאָדָם, בְּשֵׁאִינוּ מֵאֲמִין בְּחִדוּשֵׁי.

אהובי, אחי, חֲמַדַּת לְבָבִי! אַל תִּהְיֶה בְּטָלָן כָּל-כָּף, וְאַל תַּפְּלִי בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אִתְּךָ, עִמָּךָ וְאַצְלָךָ. חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּעִנְיַן הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה לְחִדוּשׁ חִדוּשִׁים, וְגַם רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת חֲבֵרֶיךָ יִהְיֶה אִיךָ שְׁיִהְיֶה, וּבְאִפְנֵי הַזֶּה תִּבְלֶה אֶת יְמֶיךָ וְאֶת שְׁנוֹתֶיךָ, כְּשֵׁהם דְּבוּקִים בְּתוֹרָה וְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְגַם תִּזְכֶּה לְהִיּוֹת מִמְּזוּכֵי הַרְבֵּים, שְׁזוּכוֹתוֹ גְּדוּלָה וְנוֹרְאָה מְאֹד מְאֹד, וּבִפְרָט כְּשִׁזּוּכִים לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם תּוֹרָתוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁהִיא אוֹרִיתָא דְּעֵתִיקָא סְתִימָאָה, אֵין עֲרוּךְ לָזֶה וְכוּ'; כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׁעוֹבֵר, וּכְשִׁזּוּכִים לְחִזּוֹקוֹ וּלְאַמְצוֹ וּלְגַלוֹת לוֹ אֶת הַטּוֹב הַגָּנוּז מִהָאוֹצְרוֹת הַקְּדוּשִׁים שְׁלָנוּ, אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה מְצִילִים נַפְשוֹת רַבּוֹת.

וְעַל כֵּלָם — תִּרְאֶה לְעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם לְשִׁמְחַ נְפִשְׁךָ יִהְיֶה אִיךָ שְׁיִהְיֶה, וְאַל תִּנְיַח אֶת עֲצָמְךָ לְפַל מְשׁוּם דְּבָר יִהְיֶה אִיךָ שְׁיִהְיֶה, וְצָרִיכִים לְעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם לְזִכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל מִצּוֹת הַשְּׂמִחָה, שֶׁהִיא הַמְּצוּה הָעוֹלָה עַל כָּל הַמְּצוּוֹת, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ בִימֵי אֲדָר הַקְּדוּשִׁים.

נָא וְנָא, חֲמַדַּת לְבָבִי, אַל תִּנְיַח אֶת הַבְּטָלָה אֲצִלְךָ אֶפְלוּ רַגַע אֶחָד, רַק תְּמִיד זַיִן פֶּאֲרַנוּמְעַן עִם אֵיזָה עֶסֶק בְּלַמוּד אוֹ בְּתַפְלָה אוֹ בְּכַתִּיבָה אוֹ בְּשִׁירָה וְזוּמְרָה אוֹ בְּרַקוּדִים, אֲכַל לֹא אֶפ לְאֲזוֹן זִיךְ". וְזָכַר כָּלֵל זֶה, שְׁאִינְךָ צָרִיף לְשׁוּם בְּרִיָּה, תִּהְלֶה לְאַל, יֵשׁ לְךָ אֶב

(ז) לְהִיּוֹת עֶסֶק.
(ח) לֹא לְהִנְיַח עֲצָמוֹ.

קלב אָשר א' קנז בַּנחל

בשמים, שהוא מלא כל הארץ כבודו, ומה שאתה צריך תראה
לבקש רק ממנו יתברך, ויש לך רבי אמת כזה המתחזק אותך, חזק,
חזק, חזק, חזק והתחזק.

הדורש שלומך...

א' קנז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר תרומה ה'תשל"ד.

שלום אל האברך היקר לי מאד מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין שאלתך אודות זרע של קימא, מה פרוש בתורה נ"ג,
שעל-ידי ה"א מולידים, מה צריכים לעשות? הנה בספר המדות
(אות בנים, חלק ב', סימן ח): ה"א הנעשה מכסף מסגל לפריה ורביה;
ואנשי שלומנו פראשו את זה כפשוטו, שעושים ה"א מכסף, והאשה
תולה את זה בצנארה עם שרשרת (והיום נתן להשיג את זה בכל
חנות של תכשיטים), וראיתי בספר "דגל מחנה אפרים" מדוד רבנו
ז"ל על הפסוק (בראשית ה, א): זה ספר תולדות אדם, הינו הספר הוא
תולדות האדם, רצה לומר והוא על דרך שמוכא במדרש (בראשית
רבה מד, יב), אברם אינו מוליד, אברהם מוליד, הינו שהוסיף לו ה'
חמשי תורה, אז נעשה כברה חדשה, והוליד בנים, עין שם;
והפרוש לפי זה אם האדם נזהר ללמד חמשה חמשי תורה, אזי
יהיה בטוח שיוליד בנים חיים וקיימים, שזה ה' המוכא בלקוטי-
מוהר"ן, חלק א', סימן נ"ג; ועל-פני תקנים את שניהם, הינו תקנה
לאשתך ה"א של כסף, ואתה לך וקבע לעצמך קביעות ללמד בכל
יום חמש מפרשת השבוע, באפן שתזכה לסיים את כל חמשה חמשי
תורה בכל שנה, והקדוש-ברוך-הוא יתן לך זרע של קימא.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' קנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ראש חֹדֶשׁ אֲדָר שְׁקָלִים ה'תשל"ד.

שִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, אָחִי וְרַעִי, הַבַּחֲוֹר הַיְקָר לִי מְאֹד מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, נֵר לְצַדִּיק יְסוּד עוֹלָם, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, ... גֵּרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

אֶהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! בְּכָל פֶּעַם אֲנִי מִתְעוֹרֵר לְכַתֵּב לָךְ, אֶךְ טְרֵדוֹתַי רַבּוּ בַּעֲוֹנוֹתַי הַרְבִּים.

וְהִנֵּה אֲנִי מִבִּין לְמָה נִתְּהַפְּכֶת מִמֶּנִּי כָּל-כֶּף וְכוּ'?! מֵדוּעַ לֹא תִזְכֹּר עַל-יָדַי מִי זָכִיתָ לְהִתְאַחֵז בְּרַבְּנוּ ז"ל עַד עֲכָשׁוּ וְכוּ', וְאִם מִפְּאֵת שְׂדוּכִים, הֲלֹא אֶתָּה יוֹדֵעַ שְׁעָנִין שְׂדוּכִים הוּא דְבָר שֶׁלְמַעֲלָה מִהַשְּׁכָל וְהַדַּעַת, וְאִינוּ תְלוּי בִי כָּלֵל, וְכֵן אִינוּ תְלוּי בְיַדִּי אַחֲרֵים כָּלֵל, וְדִי לְמִבִּין, כִּי הוּא רַק אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבּוֹדֵאֵי יֵשׁ אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ בְּוָנָה עֲמֻקָּה לְטוֹבָה, וּבּוֹא יְבוֹא הַיּוֹם וְהַשְּׁעָה וְהַרְגַע שֶׁל יְשׁוּעָתָךְ וְכוּ', וְאֵל תְּדַאֵג בְּזֶה כָּלֵל, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְלֹא רַחֲמִים וּמְלֹא חֶסֶד, וְהַכֹּל לְטוֹבָה. וְאִם קָשָׁה וְכָבֵד עֲדִין מְרַב צְרוּת נִפְשׁוֹ לְהִבִּין כָּל זֹאת, צָרִיךְ לְהַשְׁלִיךְ אֶת דַּעַת עֲצָמוֹ לְגַמְרִי, וּלְהֶאֱמִין לְרֹאשׁ כָּל הַצַּדִּיקִים שֶׁהוּא רַבְּנוּ ז"ל בַּעֲצָמוֹ, הַמְּגַלֶּה לָנוּ רַחֲמָנוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַכֹּל חֶסֶד חַנּוּם. וְצָרִיכִים לְהַפִּיךְ אֶת כָּל הַיְגוֹן וְאֲנָחָה לְשִׁשׁוֹן וְלְשִׁמְחָה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד). וּבַפֶּרֶט עֲכָשׁוּ שְׁיָמִי אֲדָר הַקְּדוּשִׁים בָּאִים וְנִכְנָסִים, שֶׁהֵם יָמֵי תְשׁוּבָה מְאֻהָבָה, וַיְכוּלִים לְפַעַל אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-יָדֵי רְקוּדִין וְשִׁמְחָה כָּל מַה שְׁצָרִיכִים. וּבְלִיל רְבִיעִי בְּשָׁבוּעַ זֶה דְּבַרְנוּ הַרְבֵּה עַל-פִּי הַתּוֹרָה בְּלְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן י', שְׁמַדְבַּר שֵׁם, שְׁעַל-יָדֵי רְקוּדִין וְהַמְחָאוֹת כֶּף מִמְתִּיקִים אֶת הַדִּינִים. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר אֲזוֹ סְמוּךְ לְפוּרִים: "פוּרִים גֵּיט אֹן אִידֵעַן

וועלן טאנצן און פאטשן וועט זיין גרויסע המתקת הדינים"ט.

על-כן, אהובי, אחי, ראה לעשות כל מיני פעלות שבעולם להיות כל החדש הזה בשמחה עצומה "משונה פרייליך", ועל-ידי שמחה יתרחב מחך ודעתך, ותזכה לישוב הדעת אמתי ונצחי (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן י'). וצריך שתדע, שהשם יתברך הוא מקור השמחה והחדנה, כי "עז וחדנה במקומו", ולפניו יתברך אין שום עצבות כלל, ועל-כן כשאדם משמח עצמו בכל מיני עצות ואפנים, הרי הוא אצלו יתברך ממש, ולהפוך — כשהוא מעצב ומדאג, אז הוא גלות השכינה ממש ממש (עין לקוטי-הלכות, הודאה, הלכה ו'); ועל-כן אין בזה שום מעלה להיות שבור ומשבר, אפלו על עוונותיו ועל צרותיו, כי בזה נותנים יותר כוחות וחיות לסטרא אחרא והקלפות, שהן מקור העצבות והמרירות, ורבנו ז"ל שהוא בן השמחה בעצמו, מגלה לנו שפע גלוי הפתח, שהוא עתיקא קדישא, אשר שם אין שום ימין ושמאל, רק אור פשוט, אור האחדות, אור השמחה, אף האדם — כשאינו זוכה, מציר את האור הנפלא והנורא הזה, אורו של משי"ח אל תכלית ההפוך, כי נקדת המשיח יש אצל כל אחד מישראל, כי הצדיק האמת משרש אצל כל אחד מישראל, ומעורר ומחזק ומאמץ את כל אחד ואחד לבער תמיד אליו יתברך, אף מחמת הפגמים ובפרטיות פגם הברית, נפגם כלי המחין, ומזה בא, שאינם מצירים את האור לטובה וכו' (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו), עד שיש כל-כך שנופגמו, עד שמהפכים את האור לחשך, בחינת (ישעיה ה, כ): "שמים חשך לאור ואור לחשך", וחולקים לגמרי על ב"ן השמחה, ועוד פליאה בעיניהם, ואומרים (קהלת ב, ב): "ולשמחה מה זה עושה" וכו', ועוד מכנים את השמחים בכל מיני שמות וכו'; אבל אלו הזוכים לסלק דעתם לגמרי (עין לקוטי-הלכות, קריאת שמע, הלכה ד'), ומאמינים לצדיק, אף שבשכלם עדין אינם יכולים להבין זאת, כי זהו כלל, דמי שפגם

ט) פורים הולך, ויהודים ירקרו, ומחאו כף אל כף, ואז יהיה המתקת הדינים גדולה מאד.

אֲשֶׁר א' קנח בַּנְחַל קלה

בְּכִרְיָתוֹ, אִי אֶפְשָׁר לוֹ לְהַשִּׁיג דְּבוּרָיו שֶׁל הַצַּדִּיק. וְעַקֵּר הָעֲצָה — לְהֵאֱמִין בָּהֶם, אֲףִי שְׁלֹפֵי דַעְתּוֹ אֵינוֹ מִבֵּין עֲדִין לְמָה וְאִיךָ יוּכַל לְשַׁמַּח, הֲלֹא עוֹבֵר עָלָיו עֲדִין מֵהַ שְׁעוֹבֵר וְכוּ'. וְאִזּוֹ כְּשִׁזְזוּכָה עַל-כָּל-פְּנִיִם לְסַלֵּק דַּעְתּוֹ לְגַמְרֵי, וּמִצִּית אֶת הַצַּדִּיק, וְהוּא שְׂמַח מְאֹד מְאֹד, אִזּוֹ זוֹכָה שֶׁהָאֹר הָעֲלִיּוֹן נִצְטִיר אֶצְלוֹ לְטוֹבָה, וְנִתְחַדְּשֶׁת נִשְׁמָתוֹ בְּהִתְחַדְּשוֹת גְּמוּרָה, וְנִעֲשֶׂה כְּלֵי חֵדֶשׁ לְהַשִּׁיג אֹרֹז יִתְבָּרֵךְ, וְכָל מֵה שֶׁמְבַטֵּל דַּעְתּוֹ לְגַמְרֵי נִגְדֵת דַּעַת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, כְּמוֹ-כֵן מְאִיר בּוֹ יוֹתֵר וְיוֹתֵר שְׁפַע גְּלוּי הַכֶּתֶר, שֶׁהוּא עֲרֵבוּת, נְעִימוּת, מְתִיקוּת וְחִיּוּת אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, הַשּׁוֹפְעַת בְּכָל הָעוֹלָמוֹת וּבְכָל הַמַּדְרָגוֹת וּבְכָל הַהִסְטֵרוֹת. וְיָדוּעַ שְׁאוּרוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל נִמְשָׁךְ מִשְׁלַשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דַּעַתִּיק וְכוּ', יַחֲדָה דִּיחֲדָה (עַיֵן חֵי-מוֹהַר"ן, סִימָן רסז), וְהִתְלַת רִישֵׁין נִקְרָאִין בְּשֵׁם עֲתִיקָא קְדִישָׁא, הֵיּוֹת שְׁאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא מִתְלַבֵּשׁ בָּהֶם. וְזֶה שְׁמוּבָא בְּזֵהר הַקְּדוֹשׁ (פְּרַשְׁת נִשְׂא): הֵאִי עֲתִיקָא קְדִישָׁא אֲשֶׁתַּפַּח בְּתַלַּת רִישֵׁין, וּפְרוּשׁ: אֲשֶׁתַּפַּח שֶׁהוּא נִמְצָא לָנוּ וְנִגְלָה אֵלֵינוּ בְּהִיּוֹתוֹ מִתְלַבֵּשׁ בְּתוֹךְ אֱלוֹ תַלַּת רִישֵׁין, שֶׁהֵם שְׂרֵשׁ נִשְׁמוֹת חִיּוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ לְהִתְיַחַד הַמְּאֲצִיל בְּנִאֲצֵל וְכוּ', וְאֲשֶׁר דָּבָר זֶה מְרַגִּישִׁים זְכֵי הָרְאוֹת תַּכְּף-וּמְיָד כְּשִׁזְזוּכִים לְהִתְנַדַּע מִהֶרְבֵּי הָאֱמֶת הַזֶּה, שֶׁהוּא ב"ן הַשְּׂמִחָה וְהַחֲדוּהָ עֲלָאָה, אֲשֶׁר עָלָיו נֶאֱמַר (בְּרַאשִׁית ה, כט): "זֶה יְנִיח' מ'נִי' מִמַּעֲשֵׂינִי וּמִמַּעֲצוֹנֵי יָדֵינוּ" וְגו'; תַּכְּף-וּמְיָד נִכְנָסֶת בְּלִבָּם תְּשׁוּקָה וְחֲדוּהָ וּמְתִיקוּת עֲצוּמָה וְהִתְעוֹרְרוּת וְהִתְחַזְּקוּת גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד לְחֹזֵר וּלְשׁוֹב אֶל שְׂרֵשׁם וְכוּ', כִּידוּעַ וּמְפָרְסָם דָּבָר זֶה אֶצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, אֲשֶׁר זָכָה לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו ז"ל. אֲףִי לְהַשִּׁיג בְּשִׁלְמוֹת הֵאִי אֹר עֲלָאָה — אִי אֶפְשָׁר, כִּי אִם עַל-יַדֵי בְטוּל כָּל בְּחִינַת 'יש' שֶׁלָּנוּ, לְהַפְּךָ כָּל מִינֵי יִשׁוּת ל'אִין', שְׂיָבוֹא לְבְטוּל אֱמֶת כְּזֶה, שֶׁלֹּא יִרְגִישׁ שׁוּם דָּבָר, וְלֹא יִרְצֶה שׁוּם דָּבָר, רַק אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְיִהְיֶה בְּעֲצָמוֹ כְּתוֹלַעַת הַרוּחַשֶׁת עַל הָאָרֶץ, וְלֹא יִרְצֶה שׁוּם הַשְּׁתַרְרוּת עַל זוּלָתוֹ, וְאִזּוֹ כְּשֶׁמַּגִּיעַ אֶל הַשְּׂגָה זוֹ, אִזּוֹ מְקַבֵּל בְּשִׁלְמוֹת מְזוֹ הַדַּעַת. וּבְזֶה טוֹעִים הַמְּקַרְבִּים הַחֲדָשִׁים, שֶׁתַּכְּף-וּמְיָד כְּשֶׁמְתַחִיל לְעֵבֵר עֲלֵיהֶם מֵהַ שְׁעוֹבֵר — מְרִירוּת וְצַעַר וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת וְכוּ', תַּכְּף-וּמְיָד מִשְׁלִיכִים הַכֹּל אַחַר גְּנוּם וּבּוֹרְחִים,

קלו אֲשֶׁר א' קנח בַּנְחַל

וְלֹא דַעַת וּתְבוּנָה לָהֶם, כִּי הַכֹּל מְלַמְעֵלָה, כִּי הַצַּדִּיק רִישָׁא דְלֵא אֲתִידַע, הוּא תְכִלִּית הַנִּקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה, אָדָם הַיּוֹשֵׁב עַל הַכֶּסֶף, וְאַנְחִנוּ תְכִלִּית הַנִּקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה, וְעֲשִׂינוּ כְּכֹר מֵה שְׁעֲשִׂינוּ, קִלְקִלְנוּ כְּכֹר מֵה שְׁקִלְקִלְנוּ, וְעַל-כֵּן עָדִי שְׁתַּנַּק הַנִּקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה מֵהַנִּקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה, הַהֲכָרַח שְׂיַעֲבֹר עָלָיו צַעַר וּבְזִיווּנוֹת, מְרִירוֹת וְחֲשָׁכוֹת וְכוּ', עַד שְׁכַמָּה פְּעָמִים נִדְמָה בְּדַעְתּוֹ כְּאֵלֹה אֲבָד, חֵס וְשְׁלוֹם, שְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת, מֵרַב מְרִירוֹת שְׂעוּבָרַת עָלָיו. וּבְאַמַּת כְּשִׂיחֻק עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד בְּכֹל מִינֵי קִטְנוֹת וְחֲשָׁכוֹת, וְיַעֲמֵד בְּנִסְיוֹן לְכָלִי לְהַרְהֵר אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ יְהִיֵּה אִיף שְׂיִהְיֵה, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְנַסֶּה אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּאַפְּן אַחֵר לְגַמְרֵי וְכוּ', וְאֵז עַל-יַדֵּי תַקְרָף הַתַּחֲזִיקוֹתוֹ יִזְכֶּה לְבֹא אֶל עַנְיָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם וְכוּ'. וְכִמּוֹ שְׁגִלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל בְּפִרוּשׁ, אִיף שְׁזָכָה הוּא וְכוּ', פֶּאֶר נִוֵּאס אִיז עַר גְּעוֹקוּמְעֵן צוּ זַיִן וְאִיף וְוִיֵּל עַר הָאֵט זִיף דְּעַר הַאֲלִטְוִן וְכוּ'. (וְעַיִן בְּסַפּוֹר שְׁסַפֵּר רַבְּנוּ ו"ל מֵהִיְהוּדֵי וְהַגְּרַמְנֵי בְּמַעֲשֵׂה שְׁל הַמְּרוֹר קְלַפַּת הַמֶּן עֲמַלְק הַסִּיתַתּוֹ לְבִרְחָה, כִּי "לְעוֹלָם כְּכֹר לֹא תִרְגֵּשׁ מִתִּיקוֹת", וְעַל-כֵּן בְּרַח, אֲבָל נִקְדַּת הַיְהוּדֵי חִזְקָה וְאַמְצָה אוֹתוֹ: "אַחֵי, חַפֵּה וְתִסְבַּל הַמְּרִירוֹת, וְאֵז בּוֹא יְבוֹא יוֹם יִשׁוּעָתְךָ", וְעַל-יַדֵּי-זֶה סוּף פֶּל סוּף זָכָה לְמָה שְׁזָכָה).

אַהוּבֵי, אַחֵי! אֵל תַּחֲשֹׁב שְׁדַבְּרִים אֵלֹהֵי הֵם רַק לְפִתּוּתְךָ, אֲלֵא הֵם עֲקָרִים וְיִסוּדוֹת גְּדוֹלִים לְכָל מִי שְׁרוּצָה לְהַגִּיעַ אֶל עַנְיָנוּ שְׁצָרִיךְ בְּזֶה הָעוֹלָם וְכוּ', וְאִיף שְׁאִין שׁוּמְעִים דְּבוּרִים אֵלֹהֵי אֲצֵל אַחֲרִים וְכוּ', כְּכֹר אָמַר מוֹהֲרֵנ"ת ו"ל: אִם הַדּוֹרוֹת הֶרְאִשׁוּנִים וְתַלְמִידֵי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ הָיוּ לָהֶם דְּבוּרִים אֵלֹהֵי, הָיָה נַעֲשֵׂה אֲצֵלָם בְּטוֹל הַבְּחִירָה לְגַמְרֵי וְכוּ', וְאַפְלוּ גַם עֲכָשׁוּ נַעֲשֵׂה מֵה שְׁנַעֲשֵׂה וְכוּ' בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנִּסְיוֹן, וְהַמְּשָׁכִיל יִבִּין וְכוּ'.

חֲמִדַּת לְבָבִי! בְּאֵלֹהֵי הַשָּׁנִים עָבַר עָלֶיךָ כְּכֹר מֵה שְׂעֵבֵר וְכוּ'. חִזֹּק וְאַמֵּץ לְהִתְחַיֵּל מִתְדַּשׁ לְרוּץ אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ בְּהִתְחַדְּשׁוֹת חֲדָשָׁה וּבְשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְלִרְקַד וְלִשְׂמַח, לְהוֹדוֹת וְלְהַלֵּל וְלִשְׁבַּח אוֹתוֹ

(י לְמָה זָכָה לְבֹא אֶל עַנְיָנוּ? מִפְּנֵי שְׁחִזֹּק עֲצָמוֹ בְּכֹל.

אֲשֶׁר א' קנט בנחל קלז

יתברך, ותראה להתחבא בתוך התורה הקדושה שעורים קבועים כסדרן: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, שלחן ערוך וספרי רבנו ז"ל וכו' וכו' בלי שום חכמות כלל, כי רק זה ישאר לנו לנצח נצחים, והתורה הקדושה מקשרת אותנו אליו יתברך, כי קדשא בריך הוא ואורייתא וישראל חד הוא, על-ידי התורה נעשות נשמות ישראל אחד עם הקדוש-ברוך-הוא.

אקנה להשם יתברך, שעוד נזכה להתועד יחד בזה ובכא לנצח נצחים, ושום דבר לא יפריד בינינו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

תראה להשתדל להחזיר לי הספרים שנשארו אצלך, כי בקרוב יהיה בין הזמנים, ויכולים חס ושלום, להאבד שם, והוא הפסד ממוזן, ולי הם נצרכים פה מאד מאד. נא ונא לקיים זאת להביא הספרים.

הנ"ל

א' קנט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר תרומה שקלים, ראש חודש אדר, ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, נר לצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, אור האורות היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו' ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך היקר לנכון קבלתי, ושמחתי מאד מאד לראות את תשוקת לבך אל האמת, ואיך שתהלה לאל, אתה מגלה ומפרסם אורו של רבנו ז"ל בין חבריך היקרים.

אחי! חזק ואמץ בדבר זה מאוד מאוד, פי על-ידי התגלות אורו הגנוז של רבנו ז"ל, בזה מכניעים את קלפת המן-עמלק מן העולם, אשר כל עסקם הוא רק להחליש את הדעת, ולהטיל ספקות בהארת הרצון דקדושה, ומכניסים בפירות ודעות כוזבות בעולם וכו', ומטמאים בפגם הברית וכו', אבל גלוי האור העליון של רבנו ז"ל, הוא הגלוי של מרדכי איש יהודי, הכופר בעבודה זרה, ומגלה ומפרסם לכל, אשר אין שום יאוש בעולם כלל, והעקר להיות רגיל תמיד לברח אליו יתברך, ולספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו; כי בזמן שהרים משה ידיו, וגלה ופרסם לכל ישראל, אשר אין שום עצה אחרת בעולם — רק תפלה, על-ידי-זה וגבר ישראל על עמלק להכניעם ולהשפילם ולבטלם וכו'. וגלה לנו מאור עינינו מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי-הלכות, השקמת הבקר, הלכה א'), אשר כל ארבעת הפרשיות שקדם פסח, שהוא יציאת מצרים — (כל אחד מהמצר שלו), נתיסדו על קטב אחד, והוא כשהקטנות והחלישות הדעת מתגברות על האדם וכן הסטרא אחרא מתפשטת עליו, והם רוצים להפילו לגמרי, חס ושלום, על-ידי שמזכירים לו מה שעשה עד עכשו וכו', אזי צריך להתגבר פנגדם בהתגברות עצומה מאוד מאוד, ולחפש בעצמו נקודות טובות, כי תהלה לאל, אנו מלאים מצוות פרמון, ועל-ידי תקף ההתחזקות שמחזק את עצמו ולא מניח לעצמו לפל, חס ושלום, על-ידי-זה זוכה סוף כל סוף לצאת מהגלות המרה, כל אחד במקום שנתפס שם, פי בדבר זה תלויה כל הגאולה בכלליות ובפרטיות, כשאדם בא אל קטנות דקטנות, ואינו נופל בדעתו כלל יהיה איך שיהיה גם בתקף הקטנות והחלישות הדעת, הצרות והיסורים והבלבולים, ומחזק את עצמו, ומוצא נקודות טובות בעצמו, ועקר הטוב הוא השם יתברך, כמו שכתוב (תהלים קמה ט): "טוב ה' לכל ורחמיו על כל מעשיו", על-ידי-זה דיקא זוכה סוף כל סוף לצאת מחשכותו וקטנותו. "שקלים" — מרמז על הנקודות טובות שהביא כל אחד למשכן, זהב וכסף ונחשת וכו', כל אחד כפי נקדתו הטובה שנדבה לבו, פי המשכן נבנה מפל הטוב שבכל אחד מישראל, פי על-ידי כל נקדה

אֲשֶׁר א' קס בְּנִחַל קלט

טובה שמוצא בעצמו, בזה בונה כל אחד משכן, ומשרה שכנתו יתברך בו. "זכור" — מרמו, שעל-ידי שמצא בעצמו נקדות טובות, על-ידי-זה נעשית מלחמה בעמלק; כי עקר קלפת עמלק הוא (דברים כה, יח): "ויזנב בך כל הנחשלים" וגו', שרצה לרחק את כל הנחשלים, להפילם לגמרי, כאלו אבד מהם מנוס, ועל-ידי שמוצא בעצמו נקדות טובות, עס איז נאך גישט אזוי שלעכט ווי דער סמ"ד-מ"ם זאגט², אדרבה, מוצא בעצמו נקדות טובות, על-ידי-זה נכנעת קלפת עמלק. "פרה" — הוא סוד התשובה, כמובא במדרש פרשת חקת: תבוא אמו ותקנח צואת בנה; כי על-ידי שמוצא בעצמו נקדות טובות ומחזק את עצמו, על-ידי-זה בנקל לו לשוב בתשובה אמתית אליו יתברך. "חדש" — זהו מלוי הלבנה מפגימתה, כי על-ידי שחוטאים, על-ידי-זה נתקטנת הלבנה, שהוא סוד המלכות שכינת עזו יתברך ונתעלמת, אבל על ידי שמוצא בעצמו נקדות טובות ונכנע עמלק, וזוכה לתשובה, על-ידי-זה נתמלאת הלבנה מפגימתה, ונעשה אור הלבנה כאור החמה, אשר זה יהיה בהתגלות מלך המשיח, במהרה בימינו אמן.

אהובי! חזק ואמץ מאד להיות בשמחה תמיד, ובפרט עכשו בימי אדר הקדושים, שהם ימי תשובה של אהבה.

הדורש שלומך...

תכתב לי אם קבלת פבר את הספר ששלחתי לך.

הנ"ל

א' קס.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר תרומה ה'תשל"ד.

כ) עדין לא כל-כך רע כמו שהסמ"ד-מ"ם אומר.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד ...
נִרְוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רָאָה לְחִזּוֹק עֲצָמְךָ בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְשׁוֹם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל
לְשׁוֹב אֹתְךָ כָּלֵל.

אֹדוֹת הַבְּדֻלָּה, הֵנָּה מְבֹאָר בַּשְּׁלַחַן עָרוּף (אֵרַח חַיִּים, סִימָן רו, סַעִיף
ד'): כָּל דְּבָר שֶׁמְבָרַךְ עָלָיו לְאָכְלוֹ אוֹ לְהַרִיחַ בוֹ, צָרִיף לְאַחֲזוֹ בִּימֵינוּ
כִּשְׁהוּא מְבָרַךְ, וְעַל-כֵּן הַמְּנַהֵג וְהַלֵּכָה הוּא שְׂאוּחִזִּים אֶת כּוֹס הַיַּיִן
בַּשְּׁעַת הַבְּדֻלָּה בְּיָמֵינוּ, וּבִפְרָט כִּשְׁמְבָרְכִין "בּוֹרָא פְּרִי הַגֶּפֶן",
וּכְשֶׁמְגִיעִים לְבִרְפֵת "בּוֹרָא מִיָּנִי בְּשָׂמִים" לוֹקְחִים בְּיַד יָמִין אֶת
הַבְּשָׂמִים, וּמְבָרְכִין עֲלֵיהֶם, זֶה הֵיא הַלֵּכָה, וּבִזָּה אֵין הַפְּרָשׁ אֲצֵל אִף
אֶחָד — בִּרְפֵת הַיַּיִן תָּמִיד בְּיָמֵינוּ, בִּרְפֵת הַבְּשָׂמִים תָּמִיד בְּיָמֵינוּ, רַק
יֵשׁ שְׁנַי מְנַהֲגִים (מְנַהֵג וְלֹא הַלֵּכָה), יֵשׁ שְׂאוּחִזִּים בְּיַד יָמִין אֶת הַיַּיִן
וּבְיַד שְׂמָאל אֶת הַבְּשָׂמִים, וּכְשֶׁמְגִיעִים לְ"בּוֹרָא מִיָּנִי בְּשָׂמִים"
מִחְלִיפִים — בְּיַד יָמִין הַבְּשָׂמִים וּבְיַד שְׂמָאל הַיַּיִן, וְיֵשׁ שְׂמַנִּיחִים
אֲזֵ אֶת הַכּוֹס עַל הַשְּׁלַחַן וְאוּחִזִּים רַק בַּבְּשָׂמִים, וְיֵשׁ — כָּל זְמַן
הַהַבְּדֻלָּה הַבְּשָׂמִים מְנַחִים עַל הַשְּׁלַחַן רַק כּוֹס הַיַּיִן בְּיָדוֹ הַיְמָנִית, עַד
בִּרְפֵת בְּשָׂמִים, שְׂאֲז מְנַחִים אֶת הַכּוֹס, וּמְחִזִּיקִים רַק אֶת הַבְּשָׂמִים,
וּכְמוֹ-כֵן הוּא עִם "בּוֹרָא מְאוּרֵי הָאֵשׁ", שְׂמַנִּיחִים אֶת הַכּוֹס וּמְבָרְכִים
אֶת הַבְּרָכָה, וְעַל-פִּי הָאָרִיז"ל, צְרִיכִים לְהַסְתַּכֵּל רַק בְּאַצְבָּעוֹת יָמִין
מִבְּחוּץ וְלֹא מִבְּפָנִים, כִּי הוּא סִכְנָה גְּדוֹלָה (עֵין זֵהר הַקָּדוֹשׁ, וַיִּקְהַל רח.),
בְּעֵינָן לְאַכְפִּיָא ד' אֲצָבָעֵן דִּנְדָא דִּימִינָא וְלֹאנְהָרָא לֹן מְגוּ הַהוּא
נְהוּרָא דְשָׂרְגָא דְמִתְבְּרָכָא^ל, עֵין שָׁם; וְאַחֲר־כֵּן אוּחִזִּים אֶת הַכּוֹס בְּיַד
יָמִין וְאֶת הַהַבְּדֻלָּה בְּיַד שְׂמָאל, וְקִרְסֵם שׁוֹתִים אֶת הַיַּיִן, וְאַחֲר־כֵּן
מְכַבִּין אֶת גֵּר הַהַבְּדֻלָּה עִם הַיַּיִן, וּמְרִיחִים אֶת הַהַבְּדֻלָּה, שְׁהוּא מְסַגֵּל
לְהַבְרִיחַ מִמֶּנּוּ רִיחֹת רָעִים, וְכֵן טוֹבְלִים אֶת הָאֲצָבָעוֹת בְּתוֹךְ הַיַּיִן,

ל) צְרִיכִים לְכַפּוֹת אֲרַבַּע אֲצָבָעוֹת שֶׁל יַד יָמִין, וְלְהֵאִיר עֲלֵיהֶן מְהֵאוּר שֶׁל גֵּר הַהַבְּדֻלָּה
שְׂמַמְנוּ מִתְבְּרָכִין.

אָשֶׁר א' קסא בַּנְחָל קמא

וְשָׁמַיִם עַל הַמַּצְחַח בְּמָקוֹם הַתְּפִלִּין, שְׁשָׁם הַדְּעַת, וְכִשְׁיֵשׁ דְּעַת יֵשׁ
כָּבֵר הַכֹּל, וְיֵשׁ שְׁגָם שָׁמַיִם בְּעֵינַיִם לְחַבּוּבֵי מַצְנָה, וְכֹל זֶה כָּבֵר מְנַהֵג,
וְאֵין לְעָרֵב בֵּין מְנַהֵג לְהִלָּכָה, אִךְ אֵין גַּם לְלַעַג, חַס וְשְׁלוֹם, מְשׁוּם
מְנַהֵג יִשְׂרָאֵל, כֹּל אֶחָד כְּפִי שְׁקִבֵּל בְּבֵיתוֹ, הָעֶקֶר הַהִלָּכָה הוּא בְּשַׁעַה
שְׁמִבְרָכִין עַל הַרִיחַ שְׂיִהְיָה בְּיַד יָמִין.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שְׁנִזְכֶּה לְסַפֵּר תְּמִיד סְפוּרִים
מְצַדִּיקִים, וְנִזְכֶּה לְהַבְדִּיל בֵּין מַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל רָשָׁעִים וּבֵין מַעֲשֵׂיהֶם
שֶׁל צַדִּיקִים, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רלד),
שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכֶּה לְטָהָרַת הַמַּחְשָׁבָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' קסא

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּצוּהָ אָדָר ה'תשל"ד.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיֵגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי הַיָּקָר, הַרוּצָה
לְהָאִיר נִפְשׁוֹ בְּאוֹרוֹת צַחְצַחוֹת, אוֹר עֲלִיוֹן הַנוֹבֵעַ מִמְּקוֹר הַחֶכְמָה
הַקְּדוּמָה מְשַׁלֵּשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעַתִּיק וְכו', אֲשֶׁר עַל-יְדֵי הָאוֹר הַזֶּה כֹּל
הַחוּלָיִם נִתְרַפְּאִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אַהוּבֵי, אַחֵי! כָּבֵר הַתְּחִלָּתִי לְכַתֵּב לָךְ תְּשׁוּבָה עַל שְׁבָרוֹן לְבָבְךָ
וְעַל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפָגַם הַבְּרִית — הוּצָאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, אִךְ אֲנִי
רוֹאֶה שְׁהַסְמ"ך-מ"ם מִתְפַּשֵּׁט לְאָרְפוֹ וּלְרַחְבוֹ שְׁלֹא אֶכְתֵּב לָךְ, כִּי
כָּבֵר עָבְרוּ כַּמָּה שְׁבוּעוֹת וְכו', וּבְכֹל פְּעַם אֲנִי דוֹחָה. וְאִם אֶמְנָם
הַמְּנִיעוֹת הֵן מִצַּד הַקְּדֻשָּׁה, כִּי, תְּהִלָּה לְאֵל, פַּה בְּמַחְנֵנוּ יֵשׁ
הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה בֵּין בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וּמִתְקַרְבִּים בְּכֹל פְּעַם מְקַרְבִּים
חֲדָשִׁים, וְהַהֲכָרַח לְבָלוֹת עִמָּהֶם בְּכֹל יוֹם כַּמָּה שְׁעוֹת וְכו', אִךְ-עַל-
פִּי-כֵן מִמָּה שְׁהַתְּרַשְׁלָתִי לְכַתֵּב לָךְ, בּוֹדְאֵי יֵשׁ פַּה יְדוֹ שֶׁל
הַסְמ"ך-מ"ם הַרְשָׁע, הַרוּצָה לְהַאֲבִידְךָ, חַס וְשְׁלוֹם, לְנִצָּח.

וְהִנֵּה, אֶהְיֶיךָ, אֲחִי הַיָּקָר, אֲשֶׁר נִפְשִׁי אֲנִי מִקְשֶׁר בְּנַפְשֶׁךָ, אֵת מִכְתָּבְךָ בּוֹ אֶתָּה שׁוֹפֵךְ לִבְךָ בְּמַרְיָרוֹת עֲצוּמָה מִמֶּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וּמֵאֵד מֵאֵד נִצְטַעַרְתִּי בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה.

וּבִאֲמַת לֹא אֲדַע הֵיכֵן לְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִמָּךְ וּלְנַחֲמָךְ וּלְחַזְקָךְ, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, זְכִיתָ בְּזִכְיוֹת חַנּוּם לְהִתְקַרֵּב אֵל רֹאשׁ הַצְּדִיקִים, אֲשֶׁר הוּא מִמְּשִׁיךְ אֵת רַחֲמָנוֹתָו יִתְבָּרַךְ עָלֵינוּ (עֵינִי לְקוֹטִי-מוֹחֲרִין, חֶלֶק ב', סִימָן ד'), בְּסוּד (לְשַׁעֲיָה מֵט, י'): "כִּי מִרַחֲמֶם יִנְהַגֵּם"; וּבִאֲמַת רַחֲמָן כְּזֶה כְּמוֹ רַבְּנוּ ו"ל עוֹד לֹא הָיָה בְּעוֹלָם, וְעַל-כֵּן לֹא בְּחַנּוּם שָׁאֲמַר עַל עֲצוּמוֹ (עֵינִי חַיִּי-מוֹחֲרִין, סִימָן רמז): "תְּדוּשׁ כְּמוֹנֵי עֲדִין לֹא הָיָה בְּעוֹלָם"; וְאֵף שֶׁכָּבֵר אָמְרוּ עַל זֶה אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוֹ כְּמֶה וְכִמֶּה פְּשָׁטִים וְכוּ', הִינּוּ תְּדוּשׁ כְּזֶה שִׁיְהִיָּה בְּהַסְתָּרָה כְּזֹאת — זֶה עוֹד לֹא הָיָה וְכוּ', וְכֵן בְּעֵנִין הַתְּחִדְשׁוֹת, הוּא תְּדוּשׁ, וְשׁוּם צְדִיק עוֹד לֹא דִבֵּר מִזֶּה — לְהִתְחַדֵּשׁ כָּל פֶּעַם, וְלִשְׁכַּח אֵת הָעֵבֶר, וּלְהִתְחִיל בְּכָל פֶּעַם מִתְּחִדֵּשׁ וְכוּ', וְעוֹד הִרְבֵּה פְּשָׁטִים וְכוּ', אֲבָל בִּאֲמַת מִי שֶׁעֵינִי אֲמַת לוֹ, וְיִודַע הֵיטֵב מֶה שֶׁנִּעְשֶׂה עִכְשָׁו בְּעוֹלָם, וּבִפְרָטִיּוֹת בֵּין בְּנֵי הַנְּעוּרִים וְכוּ', שְׁנוּפְלִים בְּכָל פֶּעַם בִּירִידוֹת וּבִנְפִילוֹת עֲמֻקּוֹת וְכוּ' וּמִרְ לָהֶם מֵאֵד מֵאֵד וְכוּ', וְאֵינִי כֹחַ בְּיָדָם לְצִאת מִגְּנוּת הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת וְכוּ', וְשׁוּם בְּרִיָּה אֵינָה יוֹדַעַת זֹאת, מְכַל שֶׁכֵּן שֶׁאֵינָה יְכוּלָה לְעוֹר לָהֶם, הוּא מִבֵּין שֶׁהַשִּׁיחָה הִיא פְּשׁוּטָה, כְּעֵינִי שֶׁאֲמָרוּ (שְׁבַת ג.ס.): "אֵינִי הַמְּקַרָּא יוֹצֵא מִיַּדִּי פְּשׁוּטוֹ"; כִּי אֵף שֶׁהָיָה בְּעוֹלָם מִי שֶׁכָּבֵר הָיָה וְכוּ', אֵף-עַל-פִּי-כֵן לֹא הָיָה לָהֶם הַלְשׁוֹן וְהַדְּבוּרִים לְדַבֵּר אֵל אֱלוֹ הַנְּפִשׁוֹת הַשְּׁבוּרוֹת, הַנְּדַכָּאוֹת וְהַנְּפּוּלוֹת וְכוּ', אֲדַרְבֵּה הָיוּ קְדוּשִׁים כְּאֵלוֹ, שֶׁהִתְחַמְּרוּ עַל זֶה יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְכוּ', וְעַל-יַדֵּי-זֶה נִגְרַם שֶׁהִמוֹן נִשְׁמֹת נִדְחוּ יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּנִקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּה וְכוּ', עַד שֶׁחִמַּל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל עוֹלָמוֹ, וְשָׁלַח לָנוּ אִישׁ כָּל-כָּבוֹ וְיִקְרָא אֵת שְׁמוֹ נִחְמֵינִי, לֵאמֹר (בְּרֵאשִׁית ה, כט): זֶה יְנִחֵמֵנוּ מִמַּעֲשֵׂינֵנוּ וּמִעֲצוּבוֹן יְדֵינוּ וְגוֹ', רַבִּי הַמְּאִיר עֵינֵינוּ וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן עָלֵינוּ לְאַחֵז אֵת עֲצוּמְנוֹ בּוֹ בְּכָל כַּחֲנוּ, וְנִרְדֵּף אַחֲרָיו בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִתְּחִדֵּשׁ, וְשׁוּם מוֹנֵעַ וּמַעֲכֹב לֹא

אֲשֶׁר א' קסא בַּנְחַל קמג

יַעֲכַב אוֹתָנוּ מִמָּנוּ וְכוּ', כִּי הַסֵּמֶן "ד-מ"ם יַעֲשֶׂה מַה שְּׂיַעֲשֶׂה, הָעֵקֶר לְנִתְקַּם אוֹתָנוּ מִמָּנוּ וְכוּ', כִּי רַבְּנוּ וְכוּ' עוֹמֵד בְּבֵית הַבְּלִיעָה שְׁלוֹ, וּמוֹצִיא מִמָּנוּ אֶת הַנִּפְשׁוֹת שְׂבֻלַע, וְעַל-כֵּן עֵינָיו לְטַשׁ וְשָׁנָיו חָרַק עָלָיו, וּמִתְלַבֵּשׁ עֲצָמוּ בְּלִבוֹשִׁים שׁוֹנִים וְכוּ', אַבִּי אֲנוּעַק צוֹ נַעֲמָן פּוֹן דַּעַם הַיִּלְיָגוֹן רַבִּינָן^מ.

עַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר, אִם אַתָּה רוֹצֵה לְזַכּוֹת לְתַקּוֹן נִצְחִי וְלַהֲפִךְ כָּל הָעוֹנוֹת לְזַכּוֹת וְכוּ', רֵאֵה מַה שְּׂתַעֲשֶׂה — הָעֵקֶר אַחַז אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ וְכוּ', וְתַקֵּים אֶת עֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת, שֶׁהֵן הַרְפוּאוֹת הַבְּטוּחוֹת בְּיוֹתֵר לְצִאת מִמָּה שְּׂצָרִיכִים לְצִאת, וְלַהֲתַרְפֵּא מִכָּל תַּחֲלוּאֵינוּ וּמִכְאוּבֵינוּ, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב (אֲפִלוּ שְׂיִהְיֶה מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמָנוּ), אַתָּה אַחַז עֲצָמְךָ בְּרַבְּנוּ וְכוּ' כִּפִּי דַעֲתָךְ וְהַשְׂגָּתְךָ, הָעֵקֶר שְׂיִהְיֶה מְנַקֶּדֶת הָאֲמֶת שְׂבֻלְבָךְ וְכוּ', וְאֵל תִּירָא וְאֵל תִּפְחַד מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׂבֻעוֹלָם יְהִיָּה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אַתָּה, עֲמָךְ וְאַצְלָךְ, וְרַבְּנוּ וְכוּ' עוֹמֵד עַל יְמִינְךָ; וְעֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַהֲתַקְרְבוֹת אֵל רַבְּנוּ וְכוּ' הוּא לְסַלֵּק דַּעֲתוֹ לְגַמְרִי, וְלְצִיַּת אוֹתוֹ עַל כָּל אֲשֶׁר יֵאמַר כִּי הוּא זֶה, כִּי הוּא אֲשֶׁר עָמַל וַיִּגַע וּמָסַר נַפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ כָּל יָמָיו וְכוּ', עַד שְׁזָכָה לְהַפְּלִל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ לְגַמְרִי וְכוּ', וְהוּא אֲשֶׁר זָכָה לְהַגִּיעַ עַד רִישָׁא דְלָא אֲתִידַע, שֶׁהוּא שְׁלֵשׁ רֵאוּשׁוֹנוֹת דַּעֲתִיק וְכוּ', בְּסוּד יְחִידָה דִּיחִידָה וְכוּ', וְאֲשֶׁר הוּא הַשִּׁיג עֲצָם רַחֲמָנוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׂאָמַר לְמַלְאָכִים (עֵין בְּרֵאשִׁית רַבָּה יב): "בְּחֻנָּם נִקְרָאתִי רַחוּם, בְּחֻנָּם נִקְרָאתִי חֲנוּן? כְּשֶׁאֲנִי רוֹאֶה בְּנֵי-אָדָם שְׂחָטָאוּ וְשָׂכִים אֵלַי, מִיָּד אֵינָם זִזִים מִשָּׁם, עַד שְׂאֲנִי מוֹחֵל לָהֶם" וְכוּ'; וְעַל-כֵּן הוּא בְּעֲצָמוֹ זָכָה לְגַלוֹת הַגְּלוּי הַנִּפְלֵא שְׂעֵדִין לֹא קָדְמוּ שׁוֹם צְדִיק, וְהוּא: "אֵין שׁוֹם יֵאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל", וּפְרָסִם אֶלְקוֹתוֹ בְּגִלוּיִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר עֲדִין לֹא הָיוּ בְּעוֹלָם וְכוּ'; כִּי תִכְףּ-וּמִיָּד כְּשׁוֹזִכִים לְהִתְקַרֵּב אֵל רַבְּנוּ וְכוּ' לְבִאֲמַת, עַל-יְדֵי-זֶה נִפְתַּח הַפֶּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּה, וְלִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל לְבוֹ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֵל רַעְהוּ, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה

(מ) הָעֵקֶר לְקַחַת וּלְרַחֵק מִרַבְּנוּ וְכוּ'.

לא הָיָה עַד עַכְשָׁיו, כִּי אִם אֲצֵל יְחִידֵי סִגְלָה וְכוּ', וַיִּתְגַּלֶּה לְכָל הָעוֹלָם בְּהַתְגַּלּוֹת מְלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (צְפַנְיָה ג, ט): "כִּי אֲזַ אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שְׂפָה בְרוּרָה לְקִרְא כָּלֶם בְּשֵׁם ה' לְעַבְדוֹ שְׂכֵם אֶחָד"; וְעַל־כֵּן עָלִינוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁר שָׁם נִפְשָׁנוּ בְּחַיִּים, וְלֹא נָתַן לְמֹט רַגְלֵינוּ, וְזָכִינוּ לְהַתְּוֹדַע מֵרַבִּי אֲמֵת כְּזֶה, רַבִּי אֲשֶׁר מִבֵּין אוֹתָנוּ בְּאֵמֶת, רַבִּי הָעוֹסֵק בְּתַקּוּנָנוּ, רַבִּי הַמּוֹרִיד אֶת עַצְמוֹ אֵלֵינוּ וְכוּ'. הָעֶקֶר — לְסַלֵּק אֶת דַּעְתּוֹ לְגַמְרֵי וְכוּ' (עֵין לְקוּשֵׁי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קכג), וְלַצִּיָּת אוֹתוֹ בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה.

וְהֵנָּה, אֶהוּבֵי, אַחֵי הַיְקָר! יְסוּד וְעֶקֶר דַּעְתּוֹ הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר עַל יְדֵה יְכוּלִים לְצֵאת מִכָּל הַרְעָה שֶׁנִּלְכַּד בּוֹ, הוּא עַל־יְדֵי "שִׁמְחָה וְהַתְּבוּדָה", וְתַכְף־וּמְדֵי כְּשִׁמְרָגִיל עַצְמוֹ בְּהִנְהָגוֹת אֱלֹהֵי, אֵף שֶׁעֲדִין רַחוּק הוּא מִמָּנוּ יִתְבָּרֵךְ מְאֹד מְאֹד וְכוּ', אֵין לוֹ כְּבָר מַה לְפַחַד וְכוּ', כִּי זֶהוּ "דְרָךְ" הַיֵּשֶׁר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְסוּף כָּל סוּף אִם יִהְיֶה עֶקֶשׁן גְּדוֹל בְּדַבְרִים אֱלֹהֵי, יִגִּיעַ אֶל מַחֲזוֹ חֲפָצוֹ — לְהַכְנִס אֶל כְּלָיוֹת הַקְּדוּשָׁה, וַיִּזְכֶּה לְהַשְׁגוֹת וְדַרְגוֹת כְּאֵלֹהֵי, אֲשֶׁר לֹא שָׁעַר מִיָּמָיו שִׁישׁ בְּעוֹלָם וְכוּ', וְמַה יְכוּלִים לְרְאוֹת — דְּבָרִים נוֹרְאִים כְּאֵלֹהֵי, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְסַפֵּר וּלְפַרֵט בִּפְהָ וּמִכָּל שֶׁכֵּן בְּכַתֵּב וְכוּ', שֶׁלֹּא יִהְיֶה רַבּוּי אוֹר וְכוּ', כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיגֵם, כִּי אִם עַל־יְדֵי הַכְּלִים הָאֵלֹהֵי, שֶׁהֵם: "שִׁמְחָה וְהַתְּבוּדָה". וְהֵנָּה מֵצַד אֶחָד — צָרִיךְ לְהַתְּחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֶפְנִים, וְלִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, "מְשׁוּנָה פְּרִי־לֵיף", לְחַפֵּשׁ בְּעַצְמוֹ נִקְדוּת טוֹבוֹת, וְלִהְיוֹת אֶת עַצְמוֹ עִם כָּל שְׁעָרָה וְנִקְדָה שֶׁמוֹצֵא בְּעַצְמוֹ בְּנִקְדַת הַיְהוּדוּת, וַיִּהְיֶה רַגִּיל בְּרַקוּדִים וּבְנִגּוּנִים, וַיִּרְקַד תָּמִיד בֵּינוּ לְבֵין עַצְמוֹ בְּמִקּוֹם מִיָּחָד שֶׁאֵין שָׁם בְּנֵי־אָדָם, וְאֶפְלוּ עֲדִין עוֹבֵר עָלָיו מַה שֶׁעוֹבֵר, וּבְכָל פֶּעַם נוֹפֵל יוֹתֵר וְיוֹתֵר, אֵל יִסְתַּכֵּל עַל זֶה כְּלָל, רַק תַּכְף־וּמְדֵי לְהַתְּחִיל לְרַקֵּד יוֹתֵר וְיוֹתֵר, "שִׁמְחִים בְּצֵאתָם וְשֹׁשִׁים בְּבוֹאָם", אֵף שֶׁהוּא בְּחִינַת צֵאתָךְ, אֵף־עַל־פִּי־כֵן יִהְיֶה שִׂמְחָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִזְכֶּה לְשִׁישׁ בְּבִיאָה וּבְכַנִּיסָה אֶל הַקְּדוּשָׁה, וְכָל מַה שֶׁלְּבוֹ שָׁבוּר בְּיוֹתֵר, יִשְׁתַּדֵּל לְדוֹן אֶת עַצְמוֹ לְכַף זְכוּת, וְיִמְצֵא בְּעַצְמוֹ נִקְדוּת טוֹבוֹת (עֵין לְקוּשֵׁי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רפב): וְוִי נִישֵׁט הָאֵב אֵיף

אֲשֶׁר א' קסא בְּנַחֵל קמה

אין מיר דאך פמה נכמה נקדות טובות¹, וכמוכא בירושלמי (בבבא, פ"ק ט', הלכה ה' בסופה): אין לה אדם מישראל שלא יהיה עמו מאה מצוות בכל יום וכו', ואין לה אדם מישראל שלא יהיו המצוות מקיפות אותו וכו', עין שם; וצריך למסר נפשו על מצוות השמחה, לשיר נגונים של שמחה (עין שיחות-הר"ן, סימן רעג), ועל-ידי תקף הששון והשמחה יזכה שהשם יתברך בעצמו ישמר אותו מפגם הברית (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קסט), ועל-ידי תקף השמחה יתרחב לבו מאד מאד, ויזכה לדבר עמו יתברך באשר ידבר איש עם רעהו, והוא הצד השני — להיות רגיל מאד מאד להתחבא במקום שאין שם בני-אדם, ולדבר עמו יתברך באשר ידבר איש עם רעהו, ויספר לפניו יתברך הכל, מחשבה דבור ומעשה בפירטי פרטיות, ודבר אחד אל יחביא, ויגלה לפניו יתברך את שברון לבו ומה עשה ופגם עד עכשו, מי הביא אותו אל זה החטא והסבות לזה, הכל יגלה לפניו יתברך כפראסטאק² ממש. ואל שתי העבודות האלו — "שמחה והתבודדות", צריכים לסלק את הדעת והשכל לגמרי, ויעשה עצמו כילד קטן הקופץ תמיד ורוקד ושר שירים, וכן מדבר תמיד בכל העולה על לבו ורוחו.

חמדת לבבי! אני יודע ומבין מרחוק את מכאובי נפשך מה שעובר עליך וכו', ואני יודע שאתה רוצה לצאת מזה וכו', אף נסתרת ממך "דרך" התשובה. חמדת לבבי! רבנו ז"ל גלה לנו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רי), שעקר "דרך" התשובה הוא רק בשבקי בשתי בקיאות אלו: בקי בשוב — זהו תקף הששון והשמחה, לרקד תמיד לפניו יתברך, ולחזק את עצמו במה שיכול, ובקי ברצוא — זהו תקף הרצונות והכסופים אליו יתברך, ולדבר ולשוח את כל אשר עם לבבו אליו יתברך, ושתי פעמים "בקי" עולה "דרך", וכשיש לו בקיאות אלו, אז הולך על "דרך" הישר, וסוף כל סוף יגיע אל מחוז חפצו. אף, אחי, צריכים להיות עקשן גדול

1) אף שהוא, יש בי עדין פמה נכמה נקדות טובות.
 2) כמו איש פשוט.

על שְׁתֵּי עֲבוֹדוֹת אֱלוֹ, כִּי רְבוֹת רְבוֹת עוֹד יַעֲבֹר וְכוּ', וְכָל זֶה כְּדֵי לְנִסּוֹתוֹ אִם כּוֹנֵנִתוֹ הִיא בְּאֵמֶת לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ וְכוּ'.

חֲמִדַּת לְבָבִי! רְאֵה לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְלֶךְ בְּרַח לְךָ אֶל מְקוֹם מִיָּחָד, וּתְקַיֵּם כָּל זֶה מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, אַף שְׁבִינן כָּךְ יַעֲבֹר עָלֶיךָ מֵה שְׁיַעֲבֹר, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מִתְחִיל לִירוֹת עָלֶיךָ כָּל הַחֲצִיִּים שְׁלוֹ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת וְכוּ', אַתָּה עֹשֶׂה אֶת עֲצֻמָּךְ כַּמְטָרָה לַחֲזִן, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תִּפְחָד מִשׁוּם בְּרִיָּה, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אַתָּה, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, כִּי מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאִיהוּ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּבְתוֹךְ כָּל עֲלָמִין, וְדוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת מִמֶּשׁ, רַק נִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשֵׁי הָאֱלוֹ, וְעַל-כֵּן מֵה שְׁיָךְ אִיזוֹ הַתְּרַחֲקוֹת, (תְּהִלִּים קל"ט, ז): "אִם אָפֶק שָׁמַיִם שָׁם אַתָּה, וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד"; וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע, שְׁבֹאֲפֵן שְׁיִזְכֶּה הָאָדָם לְהַגִּיעַ אֶל מַחֲזוֹ חֲפִצּוֹ, זֶה אֲוִרָךְ זְמַן רַב וְכוּ', וְאִם יִהְיֶה עֲקָשָׁן וְכוּ', וְיִהְיֶה חֲזַק בְּדַעְתּוֹ, "יִהְיֶה אִיךָ שְׁיִהְיֶה אָנִי אֶת נִפְשֵׁי אֲצִיל" וְכוּ', "אָנִי אֶת רַבְּנוּ ז"ל אֲצִיַּת" וְכוּ', אֲזוּ בּוֹא יְבוֹא יוֹם יִשׁוּעָתוֹ וְכוּ' וְכוּ', וְתִשִּׁיר וְתִרְנֵן (יִשְׁעִיָּה יב, א): "אוֹדֶךָ ה' כִּי אָנַפְתָּ בִּי יֹשֵׁב אֶפְרַיִם וְתִגְדִּי מִנִּי"; כִּי כָּל הַעֲוֹנוֹת יִתְהַפְּכוּ לְזָכוֹת וְכוּ'. אַף אֵי אֶפְשֶׁר לְהִיּוֹת בְּקַבְּעֵינֹת בְּזֶה — "שְׂמַחָה וְהַתְּבוֹדָדוֹת", וְמֵה עוֹשִׂים בֵּינֵתִים, כִּי הֵלֵב בּוֹעֵר בֵּין כָּךְ מֵאֵד מֵאֵד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּפְעַם לְהַפֵּךְ אֶל כָּל הַתְּאוּוֹת וְכוּ'? גְּלֵה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִיִּם מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן עח): עַל-יְדֵי לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, זוֹכֶה לְצַמְצוֹם הַקְּדוּשָׁה, שְׁלֵא יִבְעַר לְבוֹ יוֹתֵר מִדָּאֵי — הֵן לְצַד הַקְּדוּשָׁה וְהֵן לְהַפֵּךְ — לְצַד הַסְּטָרָא אַחֲרָא, חַס וְשְׁלוֹם, כִּי הַתּוֹרָה מְצַמְצֶמֶת אֶת הַהִתְלַהֲבוּת, שְׁיִהְיֶה בְּצַמְצוֹם קְדוּשָׁה וְכוּ' עֵינן שֵׁם.

וְהִנֵּה בְּלְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה גְּלֵה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל עֲצוֹת נוֹרְאוֹת אִיךָ לְלַמֵּד וְאִיךָ לְהַצְלִיחַ בְּלְמוֹד (עֵינן שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן עו, עֵינן שֵׁם). וְהִנֵּה מִי שְׁקֻלְקֵל בְּרִיתוֹ בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְקַלְקַל מַחֲזוֹ, וְקָשָׁה לוֹ לְהִבִּין פְּשׁוּטוֹ שֶׁל דָּבָר מְרַב בְּלְבוֹל וּמְרִירוֹת לְבָבוֹ וְדַעְתּוֹ וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה מִתְרַשֵּׁל לְגַמְרֵי

אֲשֶׁר א' קסב בַּנְחֵל קמו

מהתורה וכו', וכשמתרשל מהתורה, אז מתחבר יותר ויותר אל הסטרא אחרא, כמאמר הרמב"ם בפרק כ"ג מהלכות אישות, שאין היצור בוער באדם אלא בלב הפנוי מהחכמה וכו', עין שם; ואז צרתו צרה גדולה מאד מאד (תהלים קז, כו): "יעלו שמים ירדו תהומות, נפשם ב'ר'ע'ה' תתמוגג", פעם בוער אל הקדשה ופעם בוער אל הסטרא אחרא, "יחגו ויגועו כשכור וכל חכמתם תתבלע" (שם, פסוק כז).

ועל-כן, אהובי, אחי, אשר אהבת עולם אהבתיך, אהבה שאינה תלויה בדבר בטל, תעשה לעצמך שעור כסדרן במשניות ובגמרא ושלחן ערוך, ותתחיל מההתחלה, ותאמר כסדרן פרק אחר פרק משניות, דף אחר דף גמרא, סימן אחר סימן שלחן ערוך, ואף שבתחלה לא תבין הכל, אחז בדרך זו, עד שתזכה לסיים הכל, ואז תתחיל עוד פעם וכו'.

והנה יש עוד הרבה לדבר, אף ההכרח עכשו לקצר מהטרדה שנתהיתה לי עכשו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' קסב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תצוה ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות שאלתך, מהו המקור שבני-אדם נוהרים לא לכבות את הנר עם הפה? האם גם אצל אנשי שלומנו מתנהגים כך? הנה ראיתי בספר "יש נוחלין" (לאבי השל"ה), ארבעה דברים העושה אותן דמו בראשו, ואחד מהם הוא המכבה את הנר בפיו, ומציין בספר "כל בו" סימן קי"ח, עין שם; וכן ראיתי נוהגים רבים וכן

קמח אֲשֶׁר א' קסג בַּנֶּחֱל

שְׁלֵמִים שְׁנוֹזְהָרִים בָּזָה, וְעַל-כֵּן הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עֲשֵׂה, וְטוֹב לְהַזְהִיר בָּזָה.

כְּתִיב (מְשָׁלִי ו, כג): "גִּיר מִצְוָה וְתוֹרָה אִוֵּר", וַיֵּשׁ לוֹמֵר, שֶׁהוּא רִאשֵׁי תְבוֹת אִמּוֹיִן, הֵינּוּ הַשְּׂרָשׁ שֶׁל אִמּוֹיֵנוּ, כִּי הֵנּה גִיר מִצְוָה הוּא הַכְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ וְתוֹרָה אִוֵּר, כִּי הֵנּה הוּא כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ הָאוֹר, כִּי כְּלִי גִיר אֵי אֶפְשָׁר שְׂיִהְיֶה אוֹר, כִּי בְּמָה יִתְאַחַז הָאוֹר, וְזֶה גִיר מִצְוָה דִּיקָא קָדָם לְקַיָּם אֶת כָּל הַמִּצְוֹת, וּמִנְהַג יִשְׂרָאֵל תּוֹרָה הוּא, וְהַכֵּל בְּדֶרֶךְ קְבֻלָּת עַל, וְאַחֲרֵיכֵן יָבוֹא וְתוֹרָה אִוֵּר, הַמְּשַׁכֵּת הַשְּׂגָת אֱלֹקוֹת אֵשׁ אוֹכְלָה אֵשׁ; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְכַנְּסִים עֲצָמוֹ בְּאוֹר הַתּוֹרָה, שְׂאִין עוֹד טוֹב וְיָפֶה מְזָה, אֲשֶׁרֵי הַמְכַנְּסִים עֲצָמוֹ בְּנֵעַם זֵיו אוֹר הַתּוֹרָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' קסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תְּצִוָּה ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גִּירוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

הֵנּה לֹא אֲכַנְּסִים עֲצָמֵי בְּרַב הַכְּלִים שֶׁפְּטַפֵּט הַטָּמֵא נִגְדֵי וְכוּ', וְכֵן אֵינִי רוֹצֶה לְהַכְּנִס בְּנִכּוּחִים וְכוּ', רַק דְּבַר זֶה אָמַר לָךְ: אֵיךְ הָאֵב אֵיין אַנְדֵּער גֵּאָנֵג אֵיין רַבִּינִים זֵאָךְ^פ, הֲלֹא אֲצֻלֵם הוֹלֵךְ הַכֵּל עִם קְטָנוֹת כְּזוֹ, מִמָּשׁ מַחֲזִין דְּקְטָנוֹת, קְלִיין קַעֲפֵעֵדִיג^ב. תִּרְאֶה, אֲשֶׁר מִי שֶׁלֹּקַח רַק אֶת שִׂיחוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל בְּסִפֵּר "חֵי-מוֹהַר" וְ"בְּשִׂיחוֹת-הַר"ן, וּמְקַיָּם כָּל הַנְּאָמָר שֵׁם כְּלִי שׁוֹם הַשְּׂכָלוֹת עֲצָמִיּוֹת כְּלָל, רַק כְּמוֹ שֶׁאָמַר — לֹא פְּחוֹת וְלֹא יוֹתֵר, אֲזוֹ יִרְאֶה שֶׁלֹּא חִסְרָתִי דְּבַר מִדְּבָרֵי הַקְּדוּשִׁים כְּלָל, אֲדַרְבְּהָ כְּבָר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁמְכַל שִׂיחָה וְשִׂיחָה שֶׁלֹּו יְכוּלִים לְהִיּוֹת אִישׁ כְּשֶׁר, אֲזוּי וְוִי אֵיךְ מִיין צוֹ

(ע) יֵשׁ לִי דֶרֶךְ אַחֲרֵת בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ ז"ל.

(פ) רֵאשׁ קְטָן.

אֲשֶׁר א' קסג בְּנַחֵל קמט

זיין איין ערליכער איד^צ, וְזֶה רַק עַל שִׂיחָה אַחַת, מִכָּל שָׁפָן מִי שְׁמִשְׁלִיף אֶת שְׁכּוֹלוֹ הַמְדַמָּה, וּמְקַיֵּם כָּל שִׂיחָה מֵרַבְּנוּ ו"ל, יְרַגִּישׁ כָּל מִינֵי עֲרֵבוֹת וְנַעֲיֵמוֹת, וּבִפְרָט מִי שְׁמַרְגִּיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּלִשׁוֹן שְׁרָגִיל בָּהּ, וּבּוֹרַח מִבְּנֵי-אָדָם שֶׁהוֹרְסִים אוֹתוֹ לְגַמְרֵי; כִּי בְּנֵי-אָדָם יֵשׁ לָהֶם כַּחַ לְהַפִּיל יוֹתֵר מִהַיֵּצֵר הָרַע (עֵין שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָנִים: פ, פא); וּבִפְרָט בְּעֵנֵן סִדְרֵ-הַדְרָךְ-הַלְמוּד, לָמָּה לְלַכֵּת בְּקִטְנוּת כּוֹז, הֲלֹא הַתּוֹרָה לְפָנֵינוּ, כָּל הַמְדַרְשִׁים כְּלָם וְכָל סִפְרֵי מוֹסֵר וּחְסִידוֹת וְכוּ', וּכְבָר אֵין מְדַבְּרִים מִגְּמָרָא וְשִׁלְחָן עָרוּף וְכָל סִפְרֵי הַפּוֹסְקִים — רֵאשׁוֹנִים וְאַחֲרוֹנִים, שְׂיִכּוּלִים לְהִיּוֹת בְּכָל הַמְקוֹמוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה — אִם יִתְמִיד בָּהֶם, וְאִם-כֵּן לָמָּה צְרִיכִים לְחִיּוֹת בְּקִטְנוּת הַמַּחֲזִין עִם שְׁעוּרִים שֶׁל עִם הָאָרֶץ וְכוּ', תְּהֵלִים מִשְׁנִיּוֹת וְלִקְוּטֵי-תְּפִלוֹת, וְזֶה הַכֹּל, בְּיִדְּאֵי אֵין לְמַעְלָה מֵאַמִּירַת תְּהֵלִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְסִיִּים בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת כָּל הַסֵּפֶר הַתְּהֵלִים, וְכֵף אָנוּ נוֹהֲגִים לֹאמֹר בְּכָל יוֹם "יוֹם תְּהֵלִים" כִּפִּי שְׁנַחֲלֵק לִימֵי הַשָּׁבוּעַ, וְכֵן אֲשֶׁרֵי מִי שֵׁיִסִּים בְּכָל חֹדֶשׁ אֶת כָּל שְׁשֵׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה, עַל-יְדֵי שֵׁיִלְמַד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים שְׁכָף אָנוּ נוֹהֲגִים לְלַמֵּד מִשְׁנִיּוֹת, וְאֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שֵׁיִלְמַד תּוֹרָה מִלְּקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וַיֹּאמֶר עָלֶיהָ הַתְּפִלָּה מִלְּקוּטֵי-תְּפִלוֹת, אֲבָל צְרִיכִים לִידַע, שֵׁישׁ עוֹד וְעוֹד מֵהַ לְלַמֵּד — בְּבִלִי וִירוּשָׁלַיִם, רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחָן עָרוּף, וְסִפְרֵי הַזֵּהָר וְהַתְּקוּנִים, וְכָל סִפְרֵי קִבְלָה וּחְסִידוֹת וְכוּ', וְלָמָּה לְחִיּוֹת בְּקִטְנוּת הַמַּחֲזִין וְכוּ', כְּשֵׁישׁ בְּשֶׁר וַיֵּין וּמַעַדְנִים וְכוּ', לָמָּה צְרִיכִים לְאַכֵּל פֶּת חֲרָבָה... וְהֵבֵן הַהִפְרָשׁ בֵּין הַדְרָךְ שְׁלִי שְׁקִבְלָתִי מֵרַבְּנוּ ו"ל לְדַרְךְ שְׁלָהֶם וְכוּ', וְעַל-כֵּן לֹא בְּחִנָּם שְׂאִין אֲנַחְנוּ מִשְׁתּוּיִם, אִזּוֹ מֵהַ בְּכָף? ! אֵין לִי עֵסֶק עִמָּהֶם כָּלֵל, יֵשׁ לִי שְׁעוֹר כְּפָר כְּמָה שְׁנִים בְּלִקְוּטֵי-מוֹהַר"ן בְּכָל לַיִל רְבִיעֵי, וּמִי שְׁפָא — אֲשֶׁרֵי לוֹ, וּמִי שְׂאִינוּ רוֹצֵה לְבוֹא — גַּם-כֵּן טוֹב, וְעַל-כֵּן מֵהַ לִי לְהַתְּנַכַּח וְכוּ'.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָף...

(צ) כְּמוֹ שְׂאֵנִי יוֹדַע מֵהַ זֶה אִישׁ כָּשֶׁר.

א' קסד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תצוה ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו ויירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממני הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

אהובי, אחי היקר, אשר נפשי קשורה בנפשך, באתי לבקשך ולעורר אותך, שתראה לדבר בכל פעם עם בן גיסי, גרו יאיר, כי יש לו, תהלה לאל, פלים וחושים טובים אל אור רבנו ו"ל, ודבוריך שדברת עמו פעלו אצלו הרבה, וכן תהיה רגיל לדבר גם עם אחרים מדבר רבנו ו"ל בתמימות ובפשיטות גמורה, כי, תהלה לאל, יש לך כח הדבור נפלא, ברוך השם, וראוי לך לנצלו אל דבר רבנו ו"ל, הן לדבר עם בני הנעורים, לעוררם לעבודת השם יתברך על-פי ההתגלות של האור הגנוז, אורו של רבנו ו"ל, והן שתעסק בעצמך הרבה בתפלה והתבודדות, לשיח ולספר לפניו יתברך את כל לבך. ובאמת זה תלוי בזה — כפי שאדם זוכה לדבר הרבה עמו יתברך, כמו-כן יש לו דבורים רבים לדבר עם חברים, ולעוררם בעבודת השם יתברך, אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו, שזכינו להתודע מרבי אמת פנה הפותח עינינו וכו', וראוי לנו לבקש הרבה ממנו יתברך, ששום דבר שבעולם לא יפרידו מרבנו ו"ל, כי הבעל-דבר אינו נח ואינו שקט, ועושה מה שעושה וכו', רק להפריד את האדם מרבנו ו"ל, ודבר זה אצלו קרן נפלאה, כי כשאדם זוכה להיות מקרב באמת לרבנו ו"ל בלי שום ערמומיות ובלי שום שקר, רק בתמימות ובפשיטות, אז סוף כל סוף, מכרח הסמ"ך-מ"ם לעזוב אותו, כי על-ידי עצות רבנו ו"ל, אדם יודע כבר אשר אין שום יאוש בעולם כלל, כי מאחר שנתגלה לו בידיעה ברורה ומזככת, אשר מלא כל הארץ כבודו, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ואם-בן מה שיף איזו ירידה או נפילה, כי

אֲשֶׁר א' קסד בַּנְחַל קנא

(תהלים קלט, ז): "אָנָּה מִפְּנֵיךָ אֲבָרַח, אִם אֶסֶק שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַיָּבֵן", וְעַל-כֵּן אֶפְלוּ שְׁעֵבֶר וְעָשָׂה עַד עַכְשָׁו מִה שְׁעֵבֶר וְעָשָׂה וְכוּ', עַל-כָּל-פָּנִים יָכוֹל לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה מֵרַגַע זֶה, כִּי בְּכָל עֵת וְרַגַע מִשְׁתַּנִּים כָּל הָעוֹלָמוֹת, וּמִי שִׂיּוּדַע בְּאִיזוֹ בְּחִינָה בְּעוֹלָמוֹת הַיְתָה קִדְּם נִשְׁמָתוֹ וְכוּ', וְהִיָּה הַהֲכָרַח לָהּ לַעֲבֹר בְּסִבּוֹת וִירִידוֹת אֱלוֹ וְכוּ', וּמִכָּל מַה שֶּׁרַק יַעֲבֹר עָלָיו, הוּא עוֹשֶׂה מִזֶּה שִׂיחָה וּתְפִלָּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֶפְלוּ אִם לִפְעָמִים נִסְתַּם לְכַבּוֹ לְגַמְרִי, וְאִינוּ יָכוֹל לְדַבֵּר, עוֹשֶׂה מִזֶּה בְּעֶצְמוֹ תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, נִתְרַחֲקָתִי כְּבָר כָּל-כֶּף, עַד שֶׁאֵינִי יָכוֹל כְּבָר אֶפְלוּ לְדַבֵּר עִמָּךְ" וְכוּ'. וּמִזֶּה בְּעֶצְמוֹ יָכוֹל לְהַכְנִס בְּשִׂיחָה וּבִתְפִלָּה נֶאֱדָר וְכוּ', וְכִף בְּכָל דְּבָר וְעִנְיָן וּמֵאֲרַע שִׂיִּאֲרַע עִמּוֹ, תִּכְרַךְ-וּמִידָה הוּא יוֹדַע שֶׁאֵינִי שׁוֹם עֲצָה וְדָרָךְ אַחֲרָת, רַק תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה וְשִׂיחָה בֵּינִי לְבֵין קוֹנֵנוּ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וּכְשֶׁמֶרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה, אֲזִי נִפְתַּחְתִּי עֵינָיו, וְרוֹאֶה מְרֵאוֹת וְחִזְיוֹנוֹת נִפְלְאִים, אֵיךְ שֶׁכָּל הַבְּרִיאָה בְּכָל־לֵיּוֹת וּבְכַפְרִיּוֹת מְעוֹרְרָת אֶת הָאָדָם לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי (שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נב): מִכָּל הַדְּבָרִים צוֹעֵק כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי מֵלֹא כָּל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֶפְלוּ מִסְּפֹרֵי הַגּוֹיִים צוֹעֵק כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תהלים צו, ג): "סִפְרוּ בְּגוֹיִם כְּבוֹדוֹ", שֶׁאֶפְלוּ בְּסֹפְרֵי הַגּוֹיִים צוֹעֵק כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי כְבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ צוֹעֵק תָּמִיד, וְקוֹרָא וּמְרַמֵּז לְאָדָם שֶׁיִּקְרַב אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהוּא יִקְרַבוּ בְּרַחֲמִים, וְזֶהוּ בְּחִינַת הַרְמִזִּים שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְרַמֵּז לְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹם בְּמַחְשָׁבָה, דְּבֹר וּמַעֲשֶׂה שֶׁלוֹ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נד), כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ מְלַבֵּישׁ עֲצָמוֹ כְּבִיכּוֹל בָּהֶם, לְרַמֵּזוֹ רְמִזִּים שֶׁיִּתְקַרַב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֲשֶׁר זֶהוּ סוּד הַנְּבוּאָה שֶׁשׂוֹרָה אֶצְלָה כָּל־לֵיּוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם נִצְוִי וְחֻלְקֵי הַמְּלָכוֹת שֶׁהֵיא הַשְּׂכִינָה וְכוּ'; אִךְ לֹא כָּל אֶחָד זוֹכֶה לְשִׁמְעַע וְלִרְאוֹת זֹאת, כִּי אִם מִי שֶׁמְקַדֵּשׁ וּמְטַהֵר אֶת הַשְּׂבָעָה נְרוֹת (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כא), שֶׁהֵם: "הָעֵינִים, הָאָזְנִים, הַחֹטֵם וְהַפֶּה", שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת הַמְּנוּרָה שֶׁיֵּשׁ אֶצְלָה כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, וַיֵּשׁ לְפָנָיו מִצְּוֹת הַטְּבַת הַנְּרוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מִחֲדָשׁ, כִּי כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הוּא כָּל־לֵיּוֹת הַתּוֹרָה וּכְלָלִיּוֹת הַמְּצוּוֹת שֶׁיִּכְתֹּב אֵלָיו בְּפָרְטֵי פָרְטִיּוֹת, וּכְפִי שֶׁאָדָם מֵיִטִּיב

נרוֹתָיו בְּכָל יוֹם, וְזוֹכָה לְהִדְלִיקָם שְׂיֵאִירוּ בְּאוּרוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא מְקַיֵּם מִצְוֹת הַדְּלָקָת וְהִטְבַּת הַנְּרוֹת. (וְכֵן בְּשֵׁאֵר מִצְוֹת הַמְּבֹאָרוֹת אֲצֵלִי בַּפְּרָטִיּוֹת, כָּל מִצְוָה מִתְּרֵי"ג מִצְוֹת בְּסֵפֶר מִיָּחַד, עַל-פִּי דְבַר רַבְּנוּ ז"ל, מְפָרְשִׁים בְּטוֹב טַעַם וְדַעַת, תְּהִלָּה לְאֵל). וְכַפִּי שְׂאָדָם זוֹכָה לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֱלוֹ הַשְּׁעָרִים, שֶׁהֵם שְׁעָרֵי הַמַּח, כְּמוֹ-כֵן מֵאִיר בְּהֵם הַשֶּׁמֶן, שֶׁהוּא הַדַּעַת הָאֵמֶת, לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְקַבֵּל רְמִזִּים מִכָּל דְּבַר גִּשְׁמִי, וּמִכָּל שֶׁפֶן וְכָל שֶׁפֶן כְּשִׁזְזָה לְשִׁמְעַ דְּבָרֵי תוֹרָה אוֹ דְרָשָׁה מֵאָדָם מִיִּשְׂרָאֵל, אֲזִי בְּיָדָי נִתְעוֹרֵר בְּהִתְעוֹרְרוֹת גְּדוּלָּה וְנוֹרָאָה מְאֹד, אִף שֶׁזֶה שְׂאוֹמֵר הַתּוֹרָה אוֹ הַדְרָשָׁה, אֵינּוּ כָּל-כָּף בְּמַעֲלָה גְדוּלָּה, כִּי מִי שִׁזְזָה לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, יְכוּל לְהִבִּין וּלְהַשְׁכִּיל מִשְׁכָּלוֹת שְׂאֲחָרִים אֵינָם יְכוּלִים לְהִבִּין וּלְהַרְגִישׁ, וְאֶפְלוּ זֶה שְׂאוֹמֵרָם בְּעֶצְמוֹ. וְכַעֲיֵן שְׂאֲמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימֵן רפא): אֶפְלוּ אָדָם פְּשוּט בְּשִׁיּוּשׁב וּמְסִתְפַל בְּסֵפֶר, יְכוּל לְהִבִּין הַבְּנוֹת כְּאֵלוֹ מַה שֶּׁבַעַל הַמַּחְבֵּר בְּעֶצְמוֹ לֹא כֹּון לְזֶה, וּמִכָּל שֶׁפֶן וְכָל שֶׁפֶן אָדָם גְּדוּל, בְּיָדָי יְכוּל לְרְאוֹת וּלְהִבִּין זֹאת בְּנִקְל, בְּלִי שׁוּם יְגִיעָה, וּבְזֶה אֲנוּ רוֹאִים גְּדֻלַּת אוּרוֹ הַגְּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁתְּכַף-וּמִידָ כְּשִׁזְזָה לְהַכְנִיס בְּדַעְתּוֹ דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, תְּכַף-וּמִידָ מִבִּין וּמִתְבּוֹנֵן מִכָּל דְּבַר גִּשְׁמִי וּמִכָּל שֶׁפֶן רִיחָנִי — דְּבָרֵי תוֹרָה אוֹ דְרָשָׁה אוֹ מַעֲיֵן בְּאִיזָה סֵפֶר, עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת, אִיךָ לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי עַל-פִּי הַהִקְדָּמוֹת הַנוֹרְאוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל מְבִינִים בְּכָל הַסְּפָרִים וּבְכָל הַדְּבָרִים שֶׁבַעוּלָם, שֶׁכָּל קִטְב כְּוֹנְתָם הוּא רַק "לְעוֹרֵר וּלְחַזֵּק אוֹתִי לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְשִׁיְהִי לִי דְבוּרִים לְדַבֵּר וּלְהוֹדוֹת וּלְהִלָּל וּלְשַׁבַּח אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ". וְגַלְּה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימֵן קכא) עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים מ, ח-ט): "אֲזִ אֲמַרְתִּי הִנֵּה בָאתִי בְּמַגִּילַת סֵפֶר כְּתוֹב עָלַי, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ", כְּשֵׂאָדָם רוֹאֵה וְלוֹמֵד בְּסֵפֶר וּבְכָל מְקוֹם שֶׁהוּא רוֹאֵה וְלוֹמֵד — מוֹצֵא אֶת עֲצָמוֹ, הֵינּוּ שְׁלוֹקַח לְעֶצְמוֹ מוֹסֵר, וְרוֹאֵה פְּחִיתוּתוֹ וְשִׁפְלוּתוֹ בְּכָל מְקוֹם בְּאִיזָה סֵפֶר שֶׁמַּעֲיֵן שָׁם, זֶה סִימֵן שֶׁחַפֵּץ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶהוּ "אֲזִ אֲמַרְתִּי הִנֵּה בָאתִי בְּמַגִּילַת סֵפֶר כְּתוֹב עָלַי", הֵינּוּ בְּכָל מְקוֹם שְׂאֲנִי בָּא וּמַעֲיֵן בְּדְבָרִים, וּמִבִּין שֶׁהֵם כְּתוֹבִים עָלַי, זֶהוּ סִימֵן

אֲשֶׁר א' קסד בַּנְחַל קנג

"לַעֲשׂוֹת רְצוֹנִךָ אֱלֹקֵי תַפְצְתִּי", וּכְשֵׁישׁ לְהֶאֱדָם יְדִיעָה זֹה, אֲזִי הוּא תְּמִיד חוֹשֶׁק לְשִׁמְעַת דְּבָרֵי תוֹרָה וּמוֹסָר, וּמַעֲיִן בְּסִפְרִים יִהְיֶה מִמִּי שִׁיְהִיָּה, מֵאֲחֵר שֶׁהוּא מִבֵּין שֶׁהַכֹּל בְּכֻלּוֹ הֶרְמִזִּים לְקַרְבוֹ וּלְעוֹרְרוֹ וּלְחִזְקוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמִבֵּין הַשְּׂפָלוֹת כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר בְּעַל הַמַּחְבֵּר אוֹ הַאוֹמְרָם אֵינוֹ יוֹדֵעַ וְכוּ', וַיֵּשׁ לוֹ דְּבוּרִים רַבִּים לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וּלְדַבֵּר עִם אֲחֵרִים, וְכֵן יָכוֹל לְתַדַּשׁ חֲדוּשִׁים רַבִּים בַּתּוֹרָה; כִּי בְּאַמַּת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְדוּמָם, צוּמָם, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חֵיוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁנִּתְלַבֵּשׁ עֲצָמוֹ כְּכֻיּוֹל בְּלִבוֹשֵׁים אֵלוֹ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְעוֹרָר וְקוֹרָא לְאָדָם מִכָּל דָּבָר, שֶׁזֶּהוּ סוּד (וַיִּקְרָא א, א): "וַיִּקְרָא" — וַיִּרְשׁוּם אֶל־ף זַעֲיָא, לְהוֹרֹת שֶׁכָּכֵל קְרִיאָה וּבְכָל מְקָרָה שֶׁם אֵלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם גְּנוּז, וְעַל־כֵּן צָרִיךְ הֶאֱדָם לְהַטּוֹת אֲזִינוֹ הַיֵּטֵב לְשִׁמְעַת אֶל קוֹל הַקְּרִיאָה שֶׁקוֹרְאִים אוֹתוֹ, אֵל תְּסַתְּפֵל בְּקִנְיָן אֵלָּא בְּמָה שִׁישׁ בּוֹ (אֲבוֹת ד), שֶׁהוּא עֲצָם אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, הַמְלַבֵּשׁ בְּכָל דָּבָר, וּמִתְחִיל לְהַתְּבוֹנֵן, מִדּוּעַ הִיָּה נִצְרָךְ לִי לְשִׁמְעַת עֲכָשׁוֹ דְּבוּרִים אֵלוֹ, בְּיָדָאֵי גְנוּזִים וּמְצַמְצָמִים שֶׁם רְמִזִּים וְעֲצוֹת וְהַתְּחִזְקוֹת לְעִנְיָנוֹ וְכוּ', וְעַל־כֵּן עַל־פִּי דַעַת רַבְּנוֹ ז"ל נַעֲשֶׂה חֲשֶׁק לְלַמֵּד בְּכָל הַסִּפְרִים, וְכֵן לְשִׁמְעַת כָּל מִיָּנִי דְּבָרֵי תוֹרָה, כִּי הִיא מְקַשֶּׁרֶת אוֹתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהוּא מִבֵּין וַיּוֹדֵעַ שֶׁשִּׁיכִים אֵלָיו דִּיקָא, וּמְצַמְצָמוֹת בָּהֶם יְדִיעוֹת וְהַשְּׂגוֹת כְּאֵלוֹ, שֶׁהוּא צָרִיךְ לִידַע, (וְזֶה שֶׁאוֹמְרָם הוּא רַק הַשׁוֹפָר, שֶׁעַל יָדוֹ עוֹבֵר הַקּוֹל אֵלָי, שֶׁאֲזָכָה לְשִׁמְעַת וְדו"ק מֵאֲד).

וּשְׁמַעְתִּי מֵאֲחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שֶׁמָּה שֶׁאָמַר רַבְּנוֹ ז"ל (לְקוּשִׁי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א'), שֶׁצָּרִיכִים לְהַסְתַּפֵּל בְּשִׁישׁ בְּכָל דָּבָר, שֶׁהַפְּנֹנָה — מִכָּל דָּבָר וּמִכָּל מְאוּרַע שֶׁרַק רֹאָה, יַעֲשֶׂה מְזָה תְּפִלָּה, כְּגוֹן שֶׁרֹאָה חוּלָה, לֹא עָלִינוֹ, שֶׁיִּתְפַּלֵּל שִׁיִּצְלִיּוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ — אוֹתוֹ וְאֵת כָּלֵל יִשְׂרָאֵל לֹא לְהִיוֹת חוּלָה, אוֹ כְּשֶׁרֹאָה עֲנִי וְכוּ' וְכוּ', לַעֲשׂוֹת מִכָּל דָּבָר וּמִכָּל מְאוּרַע תְּפִלָּה, וְזֶה מְרַמֵּז בְּתַבְּת שׁוֹכֵל', שֶׁהוּא רֵאשִׁי תְּבוֹת (אִיכָּה ב, יט): "שׁוֹכֵל כִּימִים לְבִיךָ", וְדְּבָרֵי פִי חֲכָם חֵן; וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשׁוֹכֵינן לְשִׁמְעַת דְּבָרֵי תוֹרָה אוֹ לְלַמֵּד תוֹרָה,

קנד אָשֶׁר א' קסה בַּנְחַל

בְּוֹדָאֵי צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת מְזֵה תְּפִלוֹת, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ו"ל גְּלֵה לָנוּ (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהָר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כה) מַעֲלַת הָעֲנָן הַנִּפְלֵא וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, שְׂגוּרִים שֶׁעֲשׂוּעִים גְּדוּלִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר עוֹד לֹא עָלוּ שֶׁעֲשׂוּעִים כְּאֵלוֹ מִימּוֹת עוֹלָם, עֵין שָׁם.

אֲשֶׁרִינוּ וּמָה נָעִים גּוֹרְלָנוּ וּמָה יָפָה יְרוּשָׁתָנוּ, שְׁזָכִינוּ — שְׁחַבְלִים נָפְלוּ לָנוּ בְּנְעִימִים, וְזָכִינוּ — שֶׁשָּׁם חֶלְקָנוּ בְּחַיִּים וְנִתְקַרְבָנוּ אֶל רַבְּנוּ ו"ל. וְתִרְאֶה לְהִתְמַיֵּד מְאֹד מְאֹד בְּשִׁעוּרִים הַקְּבוּעִים: מִקְרָא, מְשָׁנָה, גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ, שְׁלַחַן עָרוּף וּסְפָרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְגַם תִּרְאֶה לְהִתְוַעֵד בְּכָל פֶּעַם עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוּמָנוּ הַיְקָרִים, וְלִקְבֹּל אֶת נִקְדָּתָם, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְתִרְאֶה לְחַזֵּק עֲצָמָךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִחֻדָּשׁ, כִּי בְּזֵה הָעוֹלָם צְרִיכִים לְחַזֵּק גְּדוּל עַל כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה.

וְעַקֵּר הַהִתְחַזְקוֹת הוּא שְׁמֻחָה. וּבְכֵן — תִּרְאֶה לַעֲשׂוֹת כָּל מִיָּנִי פְעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם לְזִכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל מְדֻרַגַת הַשְּׁמֻחָה, שֶׁהִיא יְסוּד וְעַקֵּר קִיּוּם הַיְהוּדוּת, כִּי לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֵין שׁוּם עֲצָבוֹת כָּלֵל, כִּי "עוֹ וְחֻדְוָה בְּמִקְוָמוֹ", וְתִהְלֶה לְאֵל, יֵשׁ וְיֵשׁ לָנוּ בְּמָה לְשֻׁמַּח, שְׁנִבְרָאנוּ מִזְרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עָשָׂנוּ גּוֹי, וְתִהְלֶה לְאֵל, אָנוּ יוֹדְעִים מִכֵּן הַשְּׁמֻחָה, הָעוֹסֵק לְקַשְׁרָנוּ אֶל שְׁרֵשׁ הַשְּׁמֻחָה. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יֵאִיר עֵינֵינוּ בְּמִאֹר תּוֹרָתוֹ, וְנִזְכֶּה לְהֵאִיר נַפְשָׁנוּ בְּאֹר הַשְּׁמֻחָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה,
וּמְצַפֶּה לְרֵאוּתְךָ אוֹ עַל-כָּל-פָּנִים כְּתִיבַת יְדָךְ.

א' קסה.

בְּעֻזַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תְּצוּהַ ה'תשל"ד.

שְׁשׂוֹן וְשְׁמֻחָה יִשְׂיִגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר, גַּר לְצַדִּיק
נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוּ יֵאִיר.

אֲשֶׁר א' קסה בנחל קנה

מכתבך הקצר והמעוט להדפסה לנכון קבלתי. והנה, ידידי הקר, ימי אדר הקדושים התחילו עכשו, וצריכים להתחדש מחדש בהתקרבות, וכמו שכתוב (אסתר ט, כו): "קִיְמוּ וְקַבְּלוּ", ודרשו חז"ל: קימו מה שקבלו כבר; וצריכים להתחיל לקיים עצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, להיות תמיד בשמחה עצומה ובמסירות נפש, וכן להרגיל עצמו לפרש כל שיחתו וכל מה שעובר עליו אליו יתברך באשר ידבר איש עם רעהו, ועל-ידי שתי העצות האלו, לעולם לא יפל, כי יהיה איך שיהיה באיזה מצב שרק יהיה, יחזק עצמו להיות בשמחה תמיד, ויפרש כל שיחתו אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה. ותראה להיות חבר אל אנשי שלומנו הקדושים, ובכל עת מצוא תראה להתועד עמם ולדבר עמם, ולקבל מהם נקדתם הטובה, כי בכל אחד מאנשי שלומנו יש נקדה שאין בחברו, ומה טוב ומה נעים אם תזכה לשבר את המניעות, ולבוא על-כל-פנים פעם בשבוע בין אנשי שלומנו, כגון בליל רביעי, שאנו לומדים בצותא "לקוטי-מורה"ן, או על-כל-פנים לבא בסעדה שלישית, כי להיות בצותא בין אנשי שלומנו הקדושים, הוא ענין נורא מאד וזכות נפלאה לאדם בעולם הזה ומכל שכן בבא, כי זוכים לשמע דבורים פאלו, שאין שומעים בשום מקום בעולם, וימינו כצל עובר, ומי יודע מה ילד יום. וכבר אמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות צדיק, סימן עד): המקרבים שיש לצדיק בחייו, הם יהיו מקרבים במותו; ועל-כן מה טוב ומה נעים להיות בצותא בין אנשי שלומנו בזה, וכן יזכה להיות עמם בצותא בבא. והחוש מעיד, כי כשנעשה חבר אל יראי השם, ואינו זו מהם, אזי גם הוא סוף כל סוף נעשה ירא ה', כי כל המחבר לטהור — טהור (בבא קמא צב:).

על-כן, אהובי, אחי! העבר אין, תעשה התחלה חדשה מעכשו להיות בצותא עם אנשי שלומנו, וגם ראה לדבר על לב חבריך מהתגלות הנפלאה והנוראה הזו, שזכינו להתודע ממנו, והוא — אורו הגנוז של רבנו ז"ל. ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

א' קסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּצוּנָה ה'תשל"ד.

שְׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה יִשְׂגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הָאֲבֵרָה הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ הַיְקָר לְנִכוֹן קִבְּלָתִי.

חֲמַדַּת לְבָבִי! אַחֵרֵי שְׁזָכִיתָ לְהִיּוֹת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַקְּדוּשִׁים תְּקוּפָה אַרְבָּה כּוֹז, אֵין אַתָּה צָרִיף כְּבָר לְשׁוֹם בְּרִיָּה, וּתְהִלָּה לְאֵל, יֵשׁ בְּכַתְּךָ לְדַבֵּר עִם אַחֵרִים, וּבְזָה בְּעֶצְמוֹ תִּזְכֶּה לְהִתְחַזֵּק, כִּי עַל-יָדֵי שְׁתַּדְּבָר עִם אַחֵרִים, עַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה נַעֲשֶׂה אֹר יִשְׂרָאֵל וְאֹר חוּזֵר (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קפד), וְצָרִיף לְהִתְמַיֵּד בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְהוּא טוֹבָה לְעֶצְמוֹ וְטוֹבָה לְאַחֵרִים, וּמַעֲלַת מְזֻכָּה אֶת הַרְבֵּים – אֵין לְשַׁעַר וּלְסִפָּר כָּלֵל, כִּי זְכוּת הַרְבֵּים תְּלוּיָה בּוֹ לְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים, וּכְמוֹ-כֵן יִהְיֶה לְךָ כְּבָר חוּזֵק הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד. הַעֲקָר לְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְלֹא לְעַרְב בָּהֶם דְּבוּרִים אַחֵרִים, כִּי דְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל הֵם רַק עֲבוּדַת הַשֵּׁם וְעֲצוֹת וְהִתְחַזְּקוֹת אִיף לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ.

הַהֲכָרַח לְקֶצֶר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

א' קסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּצוּנָה ה'תשל"ד.

אֲשֶׁר א' קסז בְּנַחַל קנז

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂגוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמִּי
הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבָךְ הַיָּקָר לְנִכּוֹן קִבְלָתִי.

אֶהוּבִי, אַחִי! תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת
הַשְּׂמִיחָה, שֶׁהִיא הַיְסוּד וְהַעֲקָרִית בְּקִיּוֹם הָאָדָם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.
וְתִרְאֶה לְהַתְּבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ כָּל הַיּוֹם בְּשַׁעַה שְׁיִישׁ לָךְ רַק זְמַן פְּנוּי,
וְתִרְאֶה לְשִׁיחַ וּלְסִפּוֹר לוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה
כַּפְּרָאֵסְטִק מִמְּשִׁי, וְהַכֹּל בְּשִׂמְחָה וּבְחֻדוּנָה עֲצוּמָה מְאֹד, וְכֵן תִּהְיֶה
רְגִיל לְהַתְּפַלֵּל הַרְבֵּה, שְׁתִּזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל מִצְוֹת הַשְּׂמִיחָה, שֶׁהִיא
הַמִּצְוָה הַגְּדוּלָה בְּיִתְרָה, כִּי בְּזֶה מְגַלֶּה הָאָדָם פְּנִימִיּוֹת לְכַבוֹ, שְׁכַנְוֹתוֹ
לְעַבְדוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאַמֶּת וּבְתַמִּים וְכוּ'.

וְאוֹדוֹת שְׁנִכְנַסְתָּ לְמִסְחָר, יַעֲזֹר לָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שִׁיְהִי בְּשַׁעַה
טוֹבָה וּמְצַלַּחַת. הַעֲקָר — הַתְּחִזְקוֹת, לְחִזּוֹק עֲצֻמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ
שְׁכַתוּב (שְׂמוּאֵל-א ל, ו): "וַיִּתְחַזַּק דָּוִד בְּהַנְיָ"ה בְּאַלְקִיּוֹ". וְצָרִיךְ לְאַחֵז
אֶת עֲצֻמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל הַפְּחוֹת. וְתִהְיֶה בְּטוֹחַ שְׁיִבֹאוּ קוֹנִיּוֹת רַבִּים
אֵלֶיךָ, וְהַסְּחוּרָה שְׁלֶךְ תִּשָּׂא חֵן בְּעֵינֵי כָּל רוֹאֶיהָ, וְיִתְפָּרְסֵם בֵּינָם כְּלָם,
שְׂאֲצֻלָּךְ יֵשׁ סְחוּרָה יָפָה מְאֹד מְאֹד, וְכָלֵם יִבֹּאוּ לְקִנּוֹת אֲצֻלָּךְ, אוֹ
יִתְעוֹרְרוּ בְּגִי-אָדָם לַעֲזוֹר לָךְ לְמַכַּר אֶת סְחוּרְתְּךָ, אַתָּה עֹשֶׂה אֶת שְׁלֶךְ
— לְכַרֵּחַ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִהְיוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא כֹּכֵר יַעֲשֶׂה
אֶת שְׁלוֹ, וְכִמוֹ שְׁכַתוּב (יִרְמְיָה ז, יז): "בְּרוּךְ הַגֹּבֵר אֲשֶׁר יִכְטַח בֵּה'
וְהִיָּה ה' מְבַטְחוֹ", כִּי בְּאַתְעֲרוּתָא דְלִתְמָא אֲתַעֲרַ דְלַעֲלֵלָא. וְצָרִיךְ
לְהַכְנִיֵס אֶת עֲצֻמוֹ לְגַמְרֵי אֶל מִדַּת הַבְּטָחוֹן, כְּמוֹ שְׂאֲמַר פְּעַם רַבְּנֵי
י"ל (תִּי-מִזְהַר"ן, סִימָן תְּקֵא): נֶאֱהָר בְּטָחוֹן, וְהַעֲקָר סְבָלְנוֹת, לְהִיּוֹת
סְבָלָן גְּדוֹל.

וְהִנֵּה אוֹדוֹת אַחִיךָ הַבְּחוּר ... גֵּרוֹ יֵאִיר, דְּבַר עַמִּי, תִּהְלֶה לְאֵל,

ק) אִישׁ פְּשׁוּט.

ר) רַק בְּטָחוֹן.

קנח אֲשֶׁר א' קסח בַּנְחָל

הַרְבֵּה, וּכְרוּף הַשֵּׁם, הוּא חֲזַק בְּדַעְתּוֹ מְאֹד מְאֹד, אֶף מִהֲנִכּוֹן וְהִיָּשֵׁר שֶׁתִּשְׁתַּדֵּל לְדַבֵּר עִם שְׂדֻכְנִים בְּעִבּוּרוֹ, כִּי קָשָׁה וְכִבְד לְבַחֵר לְדַבֵּר בְּשִׁבִיל עֲצָמוֹ.

וְאוֹדוֹת שְׂאֵלְתָךְ, אֵיךְ זֹכִים לְשִׁמְחָה, הֲלֹא סִפְרֵי רַבְּנֵינוּ ז"ל בְּיַדְךָ, הֵפֵךְ בָּהֶם וְשֵׁם תִּמְצָא עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת. וּבִפְרֹט הַדֶּרֶךְ הַנּוֹרְאָה שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבְּנֵינוּ ז"ל עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים קמו, ב): "אֲזַמְרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי" (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפב), וְתִשְׁתַּדֵּל לְעֵין בְּחִדוּשִׁים שֶׁחִדַּשׁ מוֹהַר"ן ז"ל עַל פִּי הַתּוֹרָה הַזֹּאת וְתִרְאֶה נִפְלְאוֹת רַבּוֹת.

וְהִיא רְאוּי לְהֵאָרֵךְ לָךְ, אֶף בְּעוֹנוֹתֵי הַרְבִּים, אֲנִי מְסַבֵּב בְּתִלְאוֹת וּבִטְרָדוֹת, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּעֶסֶק הַרְבִּים, עַל-כֵּן אֶקְצֵר, וּמִי יִתֵּן וְהִיא, שְׁנֹזֶכֶה לְהַתְּוַעַד פְּעַם, וּבִיחַד לְדַבֵּר מִהַדְּבוּרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁלָּנוּ, וְאִישׁ אֵת רְעֵהוּ יֹאמֶר חֲזַק.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' קסח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּצוּהַ ה'תשל"ד.

שְׂשׂוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, אַחֵי וְרַעֲי, הַבַּחֲוֹר הַיָּקָר לִי מְאֹד, גֵּר לְהַצְדִּיק, אֹרֵר הָאוֹרוֹת הַיּוֹצֵא מִשְׁלֵשׁ רְאוּשׁוֹנוֹת דְּעַתִּיק וְכו', נִחְלָא עֲמִיקָא וּטְמִירָא דְנִבְיַע בֵּיהּ מְקוֹרָא דְחִכְמָתָא עֲלָאָה וְכו' ... גֵּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֶצַח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׁמְחָתִי מְאֹד לְרְאוֹת אֵת תְּשׁוּקַת לְבָבְךָ אֶל הַתְּכִלִּית הַנּוֹצְחִית.

וְהִנֵּה, חֲמִדַת לְבָבִי! הֶעֱקָר לְהַרְגִּיל עֲצָמוֹ בְּמִדַּת הַשְּׂכָחָה, לְשַׁכַּח בְּכָל עֵת וְרַגַע מִמֶּשׁ מִמָּה שֶׁעָבַר, וְיַעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדוּשָׁה, וּבְאִפְּן הַזֶּה תִּמְיֵד יִצְלִיחַ דְּרַכּוֹ.

אֲשֶׁר א' קסה בְּנַחֵל קנט

וּבְאֵמֶת בְּכָל עֵת וְרַגַע נִשְׁתַּנִּים כָּל סֹדֵר פְּרָצוֹף הָעוֹלָמוֹת,
 וְעַל-כֵּן מִי יוֹדֵעַ בְּאִיזוֹ בְּחִינָה שְׂבַעֲוֹלָמוֹת הֵיְתָה נִשְׁמָתָךְ מִקֶּדֶם וְכוּ',
 וְעַל-כֵּן עֲכָשׁוּ הוּא כָּבֵד עֲנִינְךָ חֲדָשׁ לְגַמְרִי, וְרַבְּנוּ וְ"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד
 מְאֹד, וְאָמַר: "מֵעַן זָאל נִישְׁט אִיבֶער טְרַאכְטֵן"ש, וְדָבָר זֶה נוֹגַע בְּכָל
 פֶּרֶט וּפְרֵט — הֵן בְּגִשְׁמֵי וְהֵן בְּרוּחָנִי, כִּי עָקֵר יְרִידַת וּנְפִילַת הָאָדָם
 בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת — הַכֹּל, כְּשֶׁחֹשֵׁב הַרְבֵּה — אוֹלֵי לֹא יֵצֵא
 יְדֵי חוֹבְתוֹ וְכוּ', אוֹ מָה עֲשֶׂה וְכוּ', אוֹ מָה יִהְיֶה וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה
 נוֹפֵל לְקַטְנוּת וּחְלִישׁוֹת הַדַּעַת, וְהַבְּעַל-דְּבָר אוֹחֵז בּוֹ, אֲבָל כְּשֶׁמְשַׁנֶּה
 אֶת לְבוּשׁוֹ, שֶׁהִיא מִחֲשַׁבְתּוֹ, בְּכָל פֶּעַם, בְּחִינַת (אִיּוֹב יד, כ): "מְשַׁנֶּה
 פָּנָיו וַתִּשְׁלַחֵהוּ", עַל-יְדֵי-זֶה אֵין לָהֶם בּוֹ שׁוּם שְׁלִיטָה, מֵאַחַר שֶׁהוּא
 אִישׁ אַחֵר (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כא), וְעַל-יְדֵי עֲצָה זֹו יְכוֹל
 לְצַאת מִכָּל מִינֵי מְרִיבוֹת וְרַעוֹת וּמִחֲלַקַת וְכוּ'; כִּי עָקֵר הָאָדָם הוּא
 הַמַּח — מִחֲשָׁבָה, וּבְמִקוֹם שְׁחֹשֵׁב — שֵׁם כָּל הָאָדָם, עַל-כֵּן צָרִיף
 לְהַרְגִיל אֶת מִחֲשַׁבְתּוֹ שִׁישְׁלֵט רַק בְּקִדְשָׁה, לְחַשֵּׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ,
 שֶׁהוּא מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהַכֹּל מִשְׁגַּח בְּהַשְׁגָּחַה פְּרִטֵי פְּרִטֵי,
 אֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְמַטָּה אֲלָא אִם-כֵּן מְכַרְיִזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה
 (חֵלִין ז:), וְאֶפְלוּ רִישׁ גְּרִיטָא מִן שְׁמַיָא מִנּוּ לִיה (בְּרֻכּוֹת נח), וְאֵין אָדָם
 נוֹגַע בָּמָה שְׁמוּכֵן לְחַבְרוֹ, וְאֵין מְלָכוֹת נוֹגַעַת בְּמְלָכוֹת חִבְרָתָה אֶפְלוּ
 כְּמֵלֵא נִימָא (יומָא לח), וְעַל-יְדֵי דִיעוֹת אֱלוֹ יִגְאָל מִכָּל צְרוּתָיו וְיֵצֵא
 מִכָּל צְמֻצוּמָיו, מֵאַחַר שֶׁאֵינוֹ רוֹאֶה מִשׁוּם דְּבָר רַק עֵצֶם עֲצָמִיּוֹת
 חִיּוֹת אֶלְקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְצָרִיף לְדוֹן אֶת הַכֹּל לְכַף זְכוּת, אֶפְלוּ אֶת
 הַמְצַעְרִים אוֹתוֹ, כִּי הֵם שְׁלִיחִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וּכְשֶׁמְבַזִּים אוֹתוֹ —
 יְדָם וְיִשְׁתַּק, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה שְׁיֵאִיר עָלָיו כְּבוֹד אֱלֹקֵי, שְׁפַע גְּלוּי
 הַכֹּתֵר (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ר').

אַהוּבֵי, אַחֵי הַיְקָר! אַל תִּירָא וְאֵל תִּפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעֲוֹלָם
 יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהֶיָה, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אַתָּה, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, אֵין שׁוּם
 מְצִיאוֹת בְּלַעַדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְאֶפְלוּ דוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם

(ש) לֹא לְחַשֵּׁב הַרְבֵּה מִמָּה שְׁעָבֵר עָלָיו.

עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׁנַחֲלֵבֶשׁ בְּלִבוֹשֵׁים הָאֱלוֹהִים.

וְהַעֲקֹר פֶּתַח פִּיךָ וַיֵּאִירוּ דְבָרֶיךָ, וּתְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת
 וּבְכַפְשֵׁיטוֹת גְּמוּרָה, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְכֹל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ
 תְּשִׁיחַ וּתְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִכְנַע לְבָבְךָ לֵב הָאָבִן, וְתִזְכֶּה
 לְהַעֲשׂוֹת לֵב בְּשֹׁר אֲשֶׁר בְּזֶה תִהְיֶה הַגְּאֻלָּה וְכוּ'. וְעַל כָּל־מִשְׁעָה — תַּעֲשֶׂה
 כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע-עוֹלָם לְהַפְּךָ אֶת כָּל הַיְגוֹן וְאֲנַחָה לְשִׁמְחָה
 עֲצוּמָה, וְעַקֵּר עֲלִית כָּל הַנְּצוּצוֹת שְׁאֵבֵד הָאָדָם עַל-יְדֵי פֶגַם הַבְּרִית
 — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, נַעֲשֶׂה רַק עַל-יְדֵי תַקְּף הַשְּׁשׁוֹן וְהַשְּׁמִחָה
 (עֵינִי לְקוּיֵי-הַלְכוֹת, פְּרִיָּה וְרִבְיָה וְהַלְכוֹת אִישׁוֹת, הַלְכָה ג'), כִּי עַקֵּר עֲלֵיתָם אֶל
 הַקְּדוּשָׁה הוּא דִיקָא עַל-יְדֵי הַשְּׁמִחָה, כְּשִׁמְחָגְבֵר הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי,
 וְאֶף-עַל-פִּי שְׁעֵשָׂה מַה שְּׁעֵשָׂה, מְשַׁמַּח אֶת עֲצָמוֹ בְּנִקְדוּת הַטּוֹבוֹת
 שֵׁישׁ לוֹ, וּמְהַפְּךָ אֶת כָּל הַיְגוֹן וְאֲנַחָה אֶל הַשְּׁמִחָה, וְאוֹמֵר: "אֲדַרְבָּה,
 זֹהִי שְׁמִחָתִי וְחֻדוֹתִי, שְׁמַרְחֵק כְּזֶה שְׁעֵשָׂה מַעֲשִׂים כְּאֱלוֹהִים, זֹכֶה
 אֶף-עַל-פִּי-כֵן לֹאֵר בְּכָל יוֹם פְּעָמִים 'שְׁמַע יִשְׂרָאֵל', וְאִם לֹא הִיִּיתִי
 זֹכֶה רַק זֹאת כָּל יְמֵי חַיֵּי, הִנֵּה גַם-כֵּן רָאוּי לִי לְשַׁמַּח כָּל יְמֵי חַיֵּי,
 וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׁתִּהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ אֲצִלִּי בְּכָל יוֹם מִצְוֹת צִיצִית וְתַפְלִין
 וְשָׂר מִצְוֹת, כִּי אֶפְלוּ הַפְּחוֹת שְׁבַפְחוֹתִים וְהַגְּרוּעַ שְׁבַגְרוּעִים, יֵשׁ
 אֲצִלוֹ, תִּהְיֶה לְאֵל, הַרְבֵּה נִקְדוּת טוֹבוֹת וְכוּ', וְעַל-יְדֵי שְׁמִחָתְךָ עֲצָמוֹ
 בְּכָל הַכַּחוֹת לְבָלִי לִפְלַ בְּדַעְתּוֹ יִהְיֶה אִיךָ שְׁיִהְיֶה, עַל-יְדֵי-זֶה גּוֹרֵם
 יַחֲוִדִים גְּדוֹלִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת וְכוּ', כִּי בְּכָל נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל תְּלוּיִים
 אֶלְפֵי אֶלְפִים וְרַבֵּי רַבּוֹת רַבּוֹת עוֹלָמוֹת וְכוּ', וּבְכַרְט אֱלוֹ הַנְּשַׁמּוֹת
 שְׁנִכְשְׁלוּ בְמָה שְׁנִכְשְׁלוּ, הֵן בְּעֲצָמָן נְשַׁמּוֹת גְּדוֹלוֹת, אֲשֶׁר תְּלוּיִים
 בְּהֵן עוֹד נְשַׁמּוֹת, וְעַל-כֵּן לֹא בַחֲנָם טָמֵא וְלִכְלַךְ אוֹתָם הַסְּמִ"ךְ-מ"ם,
 וְגַם עֲכָשׁוּ מִפִּילָם תָּמִיד בְּעֲצָבוֹת וּבְמִרְרוֹת, כְּדִי שְׁלֹא יוֹכְלוּ
 לְהַתְעַלּוֹת וּלְהַגְבִּיֵה אֶת עֲצָמָם.

עַל-כֵּן, חֲמֻדַּת לְבָבִי, עֲשֶׂה מַה שְּׁתַּעֲשֶׂה, וְתַתְּחִיל לְרַקֵּד בְּכָל
 יוֹם וְיוֹם, וְתִשְׁרֵר לְעֲצָמְךָ נְגוּנִים שֶׁל שְׁמִחָה (עֵינִי שִׁיחוֹת-הַרְ"ן, סִימָן רַעג),
 וְכֹל מַה שֶּׁרַק יִרְצֶה יִצְרָךְ לְהַפִּילְךָ אוֹ לְהַכְנִים בְּלִבְךָ אִיזוֹ מְרִירוֹת
 וְעֲצָבוֹת, תַּחֲזֹק אֶת עֲצָמְךָ, שְׁאֶף-עַל-פִּי-כֵן, אֲנִי זֹכֶה לִידַע מְרַבֵּי

אֲשֶׁר א' קסח בַּנְחָל קסא

אַמֶּת כְּזָה, אֲשֶׁר אָמַר עַל עֲצָמוֹ (תּיִי־מוֹהַר"ן, סימָן קפֿט וְסימָן שלב): "אֲנִי נִהַר הַמְּטָהָר מִכָּל הַכְּתָמִים", וְעַל־כֵּן רָאוּי לָנוּ לְהַפְנִס בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מִחֲדָשׁ אֶל תּוֹךְ הַנִּהַר הַזֶּה, וְלַרְחֹץ אֶת עֲצָמֵנוּ מִזֵּה־מִתְנוּ וְלִכְלוּכֵנוּ וְכוּ'.

וְאוֹדוֹת הַשְּׁעוּרִים הַקְּבוּעִים שְׁפַתְכֶּתָּ, גַּם בְּזֶה אֲסוּר לְהַתְּבַלְּבֵל, רַק לְלַמֵּד כִּסְדָּרֵן שְׁעוֹר בְּמִשְׁנֵיּוֹת וּבִגְמָרָא וּבְשִׁלְחָן עָרוּף וּבְלִקוּטֵי־הַלְכוֹת בְּכָל יוֹם מַעֲט אוֹ הַרְבֵּה. וְאִם לַפְּעָמִים נַעֲשֶׂה יוֹם שֵׁשׁ לֹו בְּלִבּוֹלִים גְּדוֹלִים וְכוּ', לַפְּעָמִים בְּטוֹלָה שֶׁל תּוֹרָה זֶה קִיּוּמָהּ וְכוּ' (מְנַחוֹת צט:), בְּשׁוּם אַפֵּן שְׁבָעוֹלָם לֹא לַחֲשֹׁב כָּלָל, נִישֵׁט אִיבְעַר טְרַאכְטֵן^ה, וְלַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי עֲצוֹת וְאַפְנִים לְגִיל וְלַשְׁמַח, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ בִימֵי אֲדָר הַקְּדוּשִׁים, שֶׁהֵם יְמֵי תְּשׁוּבָה מְאֹהָבָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה אָנוּ מְכִינִים אֶת עֲצָמֵנוּ אֶל הַגְּאֻלָּה, שְׁתִּהִיָּה בִימֵי נִסָּן כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חַו"ל^א; וְעַקֵּר גְּאֻלַּת מְצָרִים הִיָּה בַּחֲפוּזוֹן וּבְזִרְיוֹת, נִישֵׁט אִיבְעַר טְרַאכְטֵן, וְחִמָּץ שֶׁהוּא מִחֲשָׁבוֹת זְרוֹת אוֹ אִיזָה עֲכּוּב, אֲסוּר אֶפְלוּ בְּמִשְׁהוּ.

וְאוֹדוֹת מַה שְּׁשָׂאֵלָתָּ בְּעֵנִין הַשְּׁכָרוֹת וְכוּ', אִינִי יוֹדֵעַ מַה לְהַשִּׁיב לָךְ, אִךְ צָרִיף לְשִׁמּוֹר מְאֹד אֶת הַבְּרִיאוֹת וְלֹא לְקַלְקֵלָהּ, חֵס וְשְׁלוֹם, בְּיָדִים, וּכְשָׂאֲחָד מְרַגִּישׁ שְׁאִינוּ יְכוּלִים — יִמְנַע מִזֶּה (עֵין בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סימָן לג), שְׁשִׁלְמוֹת עֵנִין "עַד דְּלֹא יָדַע" הוּא תַקְּף הַגְּלוּי לִידַע וְלַהֲוֹדַע, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלָל, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מִחִיָּה אֶת כָּלָם, וְעַל־יְדֵי־זֶה בְּעֲצָמוֹ נִתְבַּטְּלוֹת כָּל הַקְּלָפוֹת וְהַסְּטָרָא אַחֲרָא; כִּי עַל־יְדֵי תַקְּף גְּלוּי הָאוֹר — הֵם נִתְעוֹרְרִים. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יֵאִיר עֵינֵינוּ בְּמֵאוֹר תּוֹרָתוֹ, וְנִזְכֶּה לְתְּשׁוּבָה שֶׁל אֲהָבָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ת) לֹא לַחֲזוֹר וְלַחֲשֹׁב.
א) (ראשׁ הַשָּׁנָה יא.): בְּנִסָּן נִגְאָלוּ וּבְנִסָּן עֲתִידִין לְהַגְּאֹל.

א' קסט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּצוּחַ ה'תשל"ד.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֲי, הַבְּחֹר הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִמִּי הַחֶסֶד הַנוֹבְעִים בְּהֵאֵי גַחְלָא עֲמִיקָא וְטַמְרָא הַיּוֹצֵא מְשַׁלֵּשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעַתִּיק וְכוּ' ... גֵּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶהוּבֵי, אַחֵי, חֲמֻדַּת לְבָבִי! כָּבֹר כְּמָה פְּעָמִים הִתְחַלַּתִּי לְכַתֵּב לָךְ, וּבְכָל פְּעַם נִכְנָסִים בְּלְבוּלִים וְטְרָדוֹת חֲדָשׁוֹת, וְאֲנִי רוֹאֶה בְּזֶה מַעֲשֵׂה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם שְׁרוּצָה לְהַפְרִיד בֵּינֵינוּ שְׁלֵא אֶכְתֵּב לָךְ, כִּי הוּא אֹרֵב מְאֹד מְאֹד עַל הָאֲחֻדוֹת בֵּין אֲנָשֵׁי הַצְּדִיק, כִּי כְּשֶׁאֲנָשֵׁי הַצְּדִיק זֹכִים לְהִיּוֹת בְּאֶהְבָּה, אַחְוָה וְרַעוּת, אֲזִי נַעֲשֶׂה אֲוִיר הַנֶּחַ וְהַזֶּף, וְקוֹל הַצְּדִיק הוֹלֵךְ מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יז), אֲשֶׁר כָּל הָעֵנָן הַנּוֹרָא הַזֶּה חֲצִים בְּעֵינָיו, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְחַדֵּשׁ תְּמִיד אֶת הָאֶהְבָּה וְהָאֲחֻדוֹת בֵּינֵינוּ יְהִיֶה אִיךְ שְׂיִהְיֶה, וְלִבְקָשׁ תְּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׁלַבֵּל יְפָרִיד בֵּינֵינוּ שׁוֹם דְּבָר, וְנִהְיֶה תְּמִיד מְקַשְּׂרִים יַחַד עִם הַצְּדִיק הָאֲמֵת, אֲשֶׁר רַק זֶה יִשְׁאֵר עִמָּנוּ לְנִצְחָה נְצָחִים, בְּחִינַת (שְׁמוֹת יג, יט): "וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת עֲצֻמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ", מֶה לּוֹקְחִים "עִמּוֹ"? עֲצֻמִּיּוֹת הַצְּדִיק שֶׁהוּא יוֹסֵף.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! הֶעֱקָר לְחֻזַּק אֶת עֲצֻמוֹ תְּמִיד יְהִיֶה אִיךְ שְׂיִהְיֶה, כִּי כְּשֶׁאֲדָם הוּא בְּקִטְנוֹת וְדִלוּ"ת, עָלָיו לְחֻזַּק עֲצֻמוֹ מְאֹד וְלִבּוֹא לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ בְּלֵב נִשְׁבָּר וְנִדְּפָה, וַיִּשְׁפֹּף שִׁיחָתוֹ וְתַפְלָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְהוּ, וַיִּסְבֵּל כָּל הַחֲרוּפִין וְהַגְּדוּפִין וְהַצַּעַר וְהַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת שְׁגוּרָמִים לוֹ, וַיִּתְחַזַּק לְחֻשָּׁב מִחֲשָׁבוֹת טוֹבוֹת וְקִדּוּשׁוֹת, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲתוֹ, עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ, אִיךְ רַק מְלַבֵּשׁ בְּאֵלוֹ הַמְּצַעְרִים וְהַרוֹדְפִים אֲתוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְהַפְּךָ הַכֹּל לְטוֹבָה, וּבְרַגַע יִתְגַּלֶּה לוֹ אֹרּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּתְהַפְּכוּ כָּל הַיְרִידוֹת לְעֲלִיּוֹת גְּדוּלוֹת,

אֲשֶׁר א' קסט בנחל קסג

ויתבטלו ממנו היראות חיצוניות והמרה שחורה, ותדע שדבר זה נוהג בכל עת.

על-כן חזק, חזק, אחי, בתקף הקטנות והדחקות והחשף והירידות, תמשיך עצמך אליו יתברך, ותראה לדבר עמו יתברך, וכל מלה ומלה עולה ובוקעת כל הרקיעים, וכל מה שאתה יודע שאתה נמך ביותר, דבוריך יבקעו את החשף וההסתרות, ויצילו ויציאו רשעים אחרים שנפלו בעמקא דתהומא רבא, כי כשמגיע אל סוד הבטול, אז מאיר עליו אורו ש"ל משי"ח, שהוא אור הצדיק המנחם הכל והמשמ"ח הכל.

אהובי, אחי היקר, מה שבקשת שאכתב לך בדרך כלל איני כותב רק אל מי שכתב אלי, כי טרדותי רבו מאד בעסק הרבים, ותהלה לאל, פה יש התעוררות גדולה בין בני הנעורים ומתקרבים בכל פעם מקרבים חדשים, ועל-כן אין לי שום פנאי לכתב, וגם ההכרחיות אי אפשר לי לכתב כאשר אתה רואה בעצמך. וכן מה שכתבת שפמה פעמים לא השבתי לך על שאלותיך, גם בזה תדע, כי בדרך כלל אני כותב את המכתבים בדרך, רחוק מביתי, ועל-כן בשעה שאני כותב, אין לי המכתב תחת ידי, ועל-כן פמה פעמים נשפחת ממני השאלה, וגם כי "לא המדרש העקר אלא המעשה" (אבות א), וכתוב (איוב טז, ג): "הקץ לדברי רוח", על-כן העקר שבכל העקרים — לדבר מהתכלית הנצחית, ולהסביר זה לזה את האמת (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כז), ורק בזה צריך להיות עקר שיחתנו ודבורינו, ורק בזה הזהירנו רבנו ו"ל לדבר.

ומה ששאלת בספר "אשר בנחל", דף נ"ט^ב, מהו "ורק בזה רבנו ו"ל", דע כי מאחר שהספר לא נדפס לפני, רק על-ידי החברים שם, ולא היה מי שיגיהם, על-כן יש הרבה טעויות דפוס, כאשר תראה בעצמך, וצריך לומר: "ורק זה רצון רבנו ו"ל", ומזה תבין

(ב) דפוס ישן, מכתב תקמ"ז, חלק ד'.

קסד אָשֶׁר א' קע בַּנְחַל

גם במקומות אחרים, אם לא תבין משהו, תדע שזו טעות הדפוס.

וכן מה ששאלת מהו "ודפח"ח", כשאחד אומר דבר נאה ומתקבל, אומרים עליו לשון הכתוב (קהלת י, יב): "דברי פי חכם חן".

ההכרח לקצר מרב טרדותי.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' קע.

בעזרת השם ותפריך, יום שלישי לסדר תצוה ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברה היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר ראה להתחזק באמונה פשוטה בו ותפריך, ועל-ידי-זה יהיה לך כח לסבל ולעבר ולדלג על הכל וכו', פי בלי אמונה האדם אבוד לגמרי. תמיד תעשה לעצמך חשבון מה יש לך ביד וכו', ומה תכליתך וכו', אל מה אתה שואף וכו', אלו צריכים להיות החשבונות שלך, ודיקא על-ידי-זה תצליח, לא-כן אם לא תדע מה יש לך ביד וכו', ואינך זוכר את תכליתך וכו', ואינך יודע אל מה אתה שואף, אז אתה אבוד לגמרי.

והנה זכנו הקדוש-ברוך-הוא להתקרב אל רבנו ו"ל, שהוא הוא הרבי עכשו (הרבי בה"א הידיעה), פי רק הוא מבין אותך, ורק הוא עזר לך עד עכשו, ולכן אם תחזיק בו בכל כחה, ותבטל דעתך ושכלך וכל אשר יאמר פי הוא זה תעשה, על-ידי-זה תצליח כל ימי חייך.

קדם — עליך להיות חזק ואמיץ בשיחה בינך לבין קונך,

אֲשֶׁר א' קע בַּנְחַל קסה

שְׁכַל דְּבַר גְּדוֹל או קטן שָׂרַק עוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ', וְכֵן מֵה שְׂאֵתָה צְרִיף, תְּהִיָּה רָגִיל לְבוֹא לְדַבֵּר וּלְסַפֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ בְּשֵׁפֶת הָאֵם שְׁלֶךְ, וְתִזְכֹּר הַיֵּטֵב אֲשֶׁר אֵין לְךָ אִף אֶחָד בְּעוֹלָם רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִכְנִיס אֶת זֶה הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּתוֹךְ דַּעְתְּךָ, וְאִז הַכֹּל יֵלֶךְ לְךָ כְּכֹר בְּצוּרָה אַחֲרַת, כִּי מִי שְׂחִי עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ נִתְּהַפְּכִים לְחַיִּים רוּחָנִיִּים, וְהוּא חַי בְּזֶה הָעוֹלָם מִמָּשׁ כְּדַגְמַת שְׂחִיִּים בְּעוֹלָם הַבָּא, בְּלִי שׁוּם גְּזֻמָּא כְּלָל, כִּי נִהְנֶה מִזִּיו הַשְּׂכִינָה.

וְהַשְּׂנִית — תְּמִיד תִּרְאֶה מֵה יֵשׁ בְּיָדְךָ, הָאֵם יֵשׁ בְּיָדְךָ תַּנְיָף, שְׂשֵׁה סְדְרֵי מִשְׁנֵה, שׁ"ס בְּכֹלֵי יְרוּשָׁלַיִם וְתוֹסֵפֶתָא וְכוּ', רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחָן עֲרוּף, זֶה־ר וְתַקוּנִים וּמְדַרְשִׁים וְכוּ' וְכוּ'. אַחֲרֵי, רַק זֶה נִקְרָא אוֹצָר, שְׂאָר דְּבָרִים מִבְּלַעֲדֵי דְּבָרִים אֵלוֹ הֵם דְּמִיּוֹן בְּעֵלְמָא, הַבֵּל הַבְּלִים וְרַעוּת רוּחַ מִמָּשׁ, בְּלִי זֶה הַכֹּל כְּלוּם, וּמְאוּמָה אֵין בְּיָדְךָ, וְאַתָּה תוֹפֵס רוּחַ וְקַרְנֵי שְׁמַשׁ הַנִּכְנָסוֹת דְּרַךְ הַחֲלוּן... (עַן שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן ו'), וְזֶה בְּרוּר; וְעַל-כֵּן אִם יֵשׁ לְךָ אֶת זֶה בְּיָד, אַתָּה הַמְּאֲשֵׁר בְּיוֹתֵר, וְאִם אֵין אֶת זֶה בְּיָדְךָ, אַתָּה הַאֲמֵלֵל בְּיוֹתֵר, כִּי שָׁם בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, שׁוּם דְּבַר אֵינוֹ שְׁוֵה, וְאֵין שׁוֹאֲלִים כְּמָה כֶּסֶף יֵשׁ לְךָ וְכוּ' וְכוּ', כְּמָה אֲנָשִׁים וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן תְּמִיד תִּזְכֹּר מֵה יֵשׁ בְּיָד...

וְהַשְּׁלִישִׁית — עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַהֲכָרַח לְמוֹת, וְאֵין יְכוּלִים לְהַתְּחַמֵּק מִזֶּה בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, וְהַהֲכָרַח לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְעַל-כֵּן מֵה וְלָמָּה לְךָ לְחַכּוֹת עַד שְׂיָבוֹא מְלָאךָ הַמְּנוֹת וַיִּפְחֵד אוֹתְךָ וַיּוֹצִיא אֶת נְשַׁמְתְּךָ בְּאַכְזָרִיּוֹת נוֹרָאָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, יוֹתֵר טוֹב שְׂתַחֲזוֹר כְּכֹר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְתִדְבֵּק עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּדַבְּקוֹת אַמְתִּית וְנִצְחִית, וְתַפְטֹר מִכָּל אֵלוֹ הַיִּסּוּרִים, כִּי הַדְּבּוּק תְּמִיד בּוֹ יִתְבַּרְךָ אֵינוֹ צְרִיף לְעַבֵּר אֶת הַיִּסּוּרִים הַקְּשִׁים וְהַפְּחָדִים, רַק מִתְּדַבֵּק בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְנִפְרָד בְּמִיתַת נְשִׁיקָה מִמָּשׁ.

וְאִז אִם תִּכְנִיס אֶת מַעַט דְּבוּרֵי אֵלוֹ בְּתוֹךְ לִבְךָ, כָּל הַחַיִּים יִלְכוּ לְךָ בְּצוּרָה אַחֲרַת, תְּמִיד תִּסְתַּכֵּל מֵה יֵשׁ לְךָ בְּיָד, כְּמָה הַצְּלַחְתָּ לְחַטֵּף הַיּוֹם — פִּרְק מִשְׁנִיּוֹת, דָּף גְּמָרָא וְכוּ' וְכוּ', וּמֵה שְׂאִיפּוֹתֶיךָ בַּחַיִּים

קסו אֲשֶׁר א' קעא בַּנְחַל

וכו', ולמה אתה הולך ומתקדם וכו'; אשרי מי שחי כף, ואז כל הלך מחשבתו משתנה לטובה.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' קעא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תצנה ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, אַחֵי וְרַעֵי, הַבְּחוּר הַיָּקָר, יִנִּיק וְחַפִּים, גֵּר לְצַדִּיק יְסוּד עוֹלָם, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוּר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר קִבַּלְתִּי לִפְנֵי כַּמָּה שָׁבוּעוֹת, וּמְרַב טְרִדוֹתַי, בְּעוֹנוֹתַי הָרַבִּים, לֹא הָיָה הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבֶךָ.

אהובי, אחי היקר! אשרינו ומה נעים גורלנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, וראוי לנו לשמח בו מאד מאד, ולחזר ולשיר: "בך רבנו נגילה, בך רבנו ונשמחה", ולבקש תמיד ממנו יתברך שנוזכה לאחז את עצמנו בו ו"ל, ושום דבר בעולם לא יבטל ויבלבל אותנו. ועקר שלמות ההתקרבות אל רבנו ו"ל הוא דיקא, כשזוכים להשליך את דעת עצמו לגמרי (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), ולצית לרבנו ו"ל על כל אשר יאמר כי הוא זה, ובפרטיות "שמחה והתבודדות", להיות תמיד בשמחה ובפנים שוחקות, ולפרש כל שיחתו וכל מה שעובר עליו אליו יתברך, כאשר ידבר איש עם רעהו, וכשחזק בשני יסודות אלו, על-ידי-זה לעולם לא יפל כבר; כי הן שתי בקיאות המובאות בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן ו'): בקי בשוב, בקי ברצוא וכו', עין שם; ובפרט אתה, שהנהג בארץ ישראל, ששם הוא התגלות אורו יתברך ואור רבנו ו"ל יותר בהתגלות מבחוץ לארץ, בודאי אתה צריך לשמח ביותר, שתהלה לאל, שם נפשך בחיים, ואתה מערב בין אנשי שלומנו היקרים, אשר כל אחד ואחד הוא צנור פרטי, הממשיך אור רבנו ו"ל בעולם כפי בחינתו

וּמְדַרְגָּתוֹ וְנִשְׁמָתוֹ; כִּי רַבְּנוּ ו'ל אֵינוֹ מְצַמְצֵם בְּאִישׁ אֶחָד אוֹ בְּמִקּוֹם אֶחָד, כִּי נִמְצָא אֶצֶל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, אֲךָ הוּא מְכֹסֶה וּמְצַנֵּעַ וְכוּ', וְכָל מִי שְׁזוּכָה לְגִלּוֹתוֹ, אֶצְלוֹ הוּא מְאִיר בְּיֹתֵר. וְאִיךָ זוּכִים לְגִלּוֹתוֹ? עַל-יְדֵי "שְׂמֻחָה וְהַתְּבוּדוֹת", כִּי כָּל מִה שְׂשֻׁמַּח בְּיֹתֵר, וַיֵּשׁ לוֹ פְּנִים שׁוֹחֲקוֹת, נַעֲשֶׂה כְּמֵרָאָה מְלֻטְשֵׁת, שְׂמֵאִירִים בּוֹ פְּנֵי הַצַּדִּיק וְכוּ', (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן קנג). וְעֵינֵי שָׁם (סִימָן טו): מִי שְׂרוּצָה לְטַעַם "אוֹר הַגְּנוּז" (וְאָמַר מוֹהֲרָנ"ת ו'ל שֶׁהוּא אוֹר רַבְּנוּ ו'ל), יִרְבֶּה בְּהַתְּבוּדוֹת וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

נִמְצָא, שְׂאֶצֶל מִי שְׂיֵשׁ בְּיֹתֵר אֵלוֹ שְׂתֵי הַנְּקֻדּוֹת — "שְׂמֻחָה וְהַתְּבוּדוֹת", אֶצְלוֹ מְאִיר בְּיֹתֵר אוֹר רַבְּנוּ ו'ל; וּבְאֵמַת הֵן תְּלוּיּוֹת זוֹ בְּזוֹ, כְּכֹל שְׂיִדְבַּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ יוֹתֵר, בֵּן תַּתְּפַּשֵּׁט כָּל הַעֲקוּמוּמִיּוֹת מִלְּבוֹ, וַיִּזְכֶּה לְהִיּוֹת בְּשְׂמֻחָה עֲצוּמָה, וְכָל מִה שְׂיִשְׁמַח בְּשְׂמֻחָה עֲצוּמָה, יִזְכֶּה לְיִשׁוּב הַדַּעַת וּלְדַבַּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ; עַל-כֵּן צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת בְּעוֹלָם לְזִכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל מְדַרְגַּת הַשְׂמֻחָה, שֶׁהִיא הַעֲקָרִית בִּיְהוּדוֹת, כִּי מִי שְׂשֻׁמַּח בְּיֹתֵר, מַעֲלָתוֹ גְּבוּהָה בְּיֹתֵר, וְכָל עֲבוּדַת הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹת וּבְחֻפְלָה וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנֵי צָרִיף שֶׁתְּבִיאֶהוּ אֶל מִצְוַת הַשְׂמֻחָה, לְשֻׁמַּח בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְכָל זְמַן שְׂאֵינוֹ שְׂמַח, אֵינִן בְּעֲבוּדָתוֹ בְּשִׁלְמוֹת עֲדִין; כִּי עָקֵר שְׁלֵמוֹת הַתּוֹרָה וְהַחֻפְלָה וְהַמִּצְוֹת זֶהוּ רַק כְּשֶׁמְבִיאִים אוֹתוֹ לְיְדֵי שְׂמֻחָה עֲצוּמָה, שְׂיִגִּיל וְיִשְׁמַח בּוֹ יִתְבַּרְךָ, כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ הוּא אֶחָדוֹת אַחַת עִם הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁלּוֹמַד תּוֹרָה לְשִׁמָּה, וּמְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּאוֹר הַתּוֹרָה, וּמְקִים אֶת הַמִּצְוֹת בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת גְּמוּרָה, וּבְכּוֹנֵה — לְקִים רְצוֹנוֹ יִתְבַּרְךָ, עַל-יְדֵי-זֶה יִתְלַהֵב לְבוֹ בְּשְׂמֻחָה עֲצוּמָה, כִּי הֲלֹא הוּא מְקִים רְצוֹנוֹ יִתְבַּרְךָ בְּלְבִישַׁת צִיצִית וּתְפִלִּין וְכוּ', וּמְאִירָה נִפְשׁוֹ בְּאוֹר עֲרֻבוֹת מְתִיקוֹת זֵיו הַשְּׂכִינָה, שֶׁהִיא הַתְּלַבְּשׁוֹת דַּעְתּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְהוּא וְדַעְתּוֹ אֶחָד, וְהֵיטֵב שְׂמֻחָה בְּעוֹלָם כְּשֶׁמְחָה זוֹ, שְׁזוּכָה לְקִים רְצוֹנוֹ שֶׁל מְלָךְ מְלָכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא חַי וְקַיִם, וּמְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּדַעְתּוֹ הַקְּדוּשָׁה, כִּי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה הִיא דַּעְתּוֹ יִתְבַּרְךָ מִמֶּשׁ.

קסח אָשֶׁר א' קעב בַּנְחָל

חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנֵעִימִים, טוֹב לְהוֹדוֹת לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל
הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ. אֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת מְשׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם,
כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אִתָּךְ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' קעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֹדֵר תְּצַנֶּה ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַבְּחֹר הַרוֹצֵה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ
ז"ל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנַכוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

וְהִנֵּה הָעֵקֶר וְהַיְסוּד הוּא רַק לְהִתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר
פָּנִיו, שִׁכְלוֹ וְחֻקְמָתוֹ שֵׁם גְּנוּזִים וּמְסֻתְרִים (עַיֵן לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א',
סִימָנִים: קעג קצב), וּכְכֹל שֶׁמְרַבֶּה בְּלִמּוּד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, הוּא מְקַרֵּב
יוֹתֵר אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְרַק בְּזֶה תְּלוּיָהּ כָּל הַהִתְקַרְבוּת אֵלָיו, וְאֵל יִטְעֶה
אוֹתָךְ שׁוֹם בְּרִיָּה אַחֲרַת, כִּי הַכֹּל דְּמִיּוֹן, הֵן אֵמֶת כְּשֶׁאַדָּם זוֹכֶה לְקִשֵּׁר
עִצְמוֹ אֶל רַבְּנוּ ז"ל — הֵן בְּתַפְלָתוֹ וְהֵן בְּתוֹרָתוֹ, הוּא דְּבָר גְּדוֹל עַד
מְאֹד. וְכֵן אָמַר ר' אֶפְרַיִם מִפְּשָׁדְבוֹרוֹ ז"ל (שֶׁהִיא מְגִדוּלֵי אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנו), שֶׁאַפְלוּ כְּשֶׁאוֹמְרִים הַתְּקוּן הַכְּלָלִי בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה,
שֶׁעֲשָׂרָה מְזֻמּוֹרִים אֵלוֹ הֵם תְּקוּן גְּמוּר, וּבּוֹטְחִים עַל כַּחוֹ הַגְּדוֹל שֶׁל
רַבְּנוּ ז"ל, כְּכֹר נִקְרְאִים מְקַרְבִּים אֵלָיו, עִם כָּל זֹאת צְרִיכִים לִידַע אֶת
הַמְּצִיאוֹת, כִּי בְּזֶה שֶׁמְכַנֵּס עִצְמוֹ הֵיטֵב בְּתוֹךְ תּוֹרוֹת רַבְּנוּ ז"ל, אֲזַ
אֵף אֶחָד לֹא יוּכַל לְבַלְבֵּל אוֹתָךְ כָּלֵל, כִּי הַלְמוּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל
בְּשִׁקִּידָה רַבָּה בָּהֶם, יַעֲזוֹר לָךְ בְּכָל הָעֵינֵינִים כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מֶה
שֶׁעוֹבֵר, וְאֵי אֶפְשָׁר לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּלִי לְמוּד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל,
וְזֶה בְּרוּר, וּבְפִרְטוּיּוֹת שְׁלֹא שִׁיף אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל לֹא מֵה: זֶה גְּדוֹל מְזֶה
וְכוּ', מֶה אִתָּה יוֹדֵעַ מִי יוֹתֵר גְּדוֹל וְכוּ', מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ לוֹ זֶקֶן אַרְךָ

אֲשֶׁר א' קעג בַּנְחָל קסט

יותר... העקר תלוי רק כפי שקידתו בספרי רבנו ז"ל, וכך חנכתי מימי צעירותי. מאז שזכיתי להתקרב אל רבנו ז"ל, שקדתי בספרי רבנו ז"ל: לקוטי-מוהר"ן, ספרי-מעשיות, ספר המדות והשיחות הקדושות, וביותר שקדתי יומם ולילה בשקידה והתמדה יוצאת מהכלל בספרי לקוטי-הלכות, ומשם אני לוקח כל התחזקותי. ותדע כי ברגע שמתמידים בספרי רבנו ז"ל, כבר אין צריכים אף אחד, ותזכר את זה טוב מאד, כי אחרת ימלאו לך את הראש עם כל מיני שטיות וכו'.

זכור, זכור, רק התמדה ושקידה רבה בספרי רבנו ז"ל, זה יקשר אותך אל רבנו ז"ל ולא שום דבר אחר, ובזה שתזכה לשמע הרבה בקול רבנו ז"ל, על-ידי-זה יפתח פיה לדבר עמו ותברך, כי זה תלוי בזה, כפי ששומע בקול החכם, בן נפתח פיו לדבר עמו ותברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס') על-פי המשנה (תרומות ב, א): סתם חרש — אינו שומע ואינו מדבר, כי כשאינו שומע את קול החכם אינו מדבר, עין שם; ועל-פי זה פרשתי (תהלים יט, ד): "אין אמר ואין דברים בלי נשמע קולם", כי מאחר שאינו שומע בקולם של צדיקי האמת, על-ידי-זה אין אמר ואין דברים, והבן למעשה; ואם תקיים מה שפכתתי לך, אז אינך צריך אף אחד בעולם, כי אז יהיה רבנו ז"ל עמך תמיד, ובכל מקום שתלך, רבנו ז"ל עמך, פי העקר הוא השגת תורתו וקיום עצותיו הקדושות, ובפרטיות תפלה והתבודדות.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' קעג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תצוה ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך... גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

קע אָשר א' קעד בנחל

הנה השבוע קוראים פרשת "זכור את אשר עשה לך עמלק".
וידוע מהספרים הקדושים אשר עמל"ק גימטריה ספ"ק וזו קלפת
הקרירות, פי כשאדם בטוח בנדאות, אז הוא מלא חמימות ובווער
אל הקדוש-ברוך-הוא, אבל תכף-ומיד כשנכנסת בו קרירות, סימן
שנפל בספקות "היש הני"ה בקרבנו אם אין" (שמות יז, ז), ואז מ"ר
לו מאד; פי עמל"ק עולה מ"ר, וממרר את החיים, ועל-כן אנו
מצוים לזכור בכל יום את מעשה עמל"ק שעושה מ"ר, ומכניס ספ"ק
באדם, ולכן עקר המלחמה נגדו הוא דיקא על-ידי אמונה פשוטה,
לסלק את דעתו וחקמתו לגמרי, וזה יכניס בו תשוקה עצומה, אשרי
מי שזוכה להגיע אל מדרגה זו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' קעד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תצוה ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו ויירדפו אל אהובי, אחי נרעי, הבחור היקר
לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ...
גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך היקר מיום שני לסדר משפטים לנכון קבלתי, ובכל יום
חשבתי להשיבך, אך רבו המניעות. והיום קבלתי עוד מכתב ממך,
על-כן חשתי ולא התמהמהתי להשיבך למען זכות הרבים.

והנה בענין הדפסה ששאלת וכו'. חמדת לבי! הדפסה שיכת
לכל אחד מאנשי שלומנו, וכן ראוי ונכון לכל אחד ואחד מאנשי
שלומנו, שימסר נפשו להדפיס איזה ספר מספרינו הקדושים, פי
זוהי זכות הרבים לדורות עולם, וכל ספר שמדפיסים הוא פרסום
וגלוי שם הצדיק האמת, ועל-ידי-זה יזכו להתקרב רבים אל דרך
האמת, וכן ראוי לכל בעלי תורה מאנשי שלומנו היקרים לחדש
חדושים רבים באור תורת רבנו ז"ל, ולהשתדל להדפיסם, כדי

אֲשֶׁר א' קעה בנחל קעא

שהנחל יהיה נובע מים חיים וכו'.

ותדע שהתקון הפללי אינו עולה הרבה מעות, ובנקל להדפיסו, והוא תקון גדול, ורבנו ז"ל הזהירנו לגלותו ולפרסמו לכל ישראל, ועל-כן תראה לחטף בכל יום אילו מעות ממסחרך, ותנדבם להדפסת ספרי רבנו ז"ל, ואל תאבה ואל תשמע למי שאמר אחרת וכו', כי ענין רבנו ז"ל אינו מצמצם אצל אחד וכו', כי רבנו ז"ל הוא מתנה לכלל ישראל, ומי שהוא "זריז" לגלותו ולפרסמו בפני הכל, הוא "נשפר"; וזהו עקר מחיית "המן – עמלק", שהוא כלל החכמות החיצוניות והדעות הנפסדות שיש עכשו בעולם, והתקון הוא דיקא על-ידי הדעת התמימה והפשוטה שקבלנו מרבנו ז"ל, שהוא נחלא עמיקא דנביע ביה מקורא דחכמתא עלאה.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' קעה.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר תצנה ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך היקר לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער בצערך — צערי, כי אני מבין שאינך רוצה לצית את רבנו ז"ל, הלא למדת ספרי רבנו ז"ל, ושמעת שיחות יקרות מאנשי שלומנו היקרים, והבנת איך שצריך להפך את היגון ואת הנחה לשמחה עצומה, ולמצא הרחבות בתוך הדחקות והצרות והמרירות וכו', ומדוע לא תצית? ! בודאי עוברים על כל אחד ואחד אותם היסורים והמרירות שעוברים עליך, אך לכל אחד נותנים באפן אחר לגמרי, ועל-כן אין לומר: "אם היו לי יסורים של חברי וכו', בודאי הייתי יכול לסבלם, אך היסורים שיש לי, זה קשה וכבד" וכו', אל תאמר זאת, כי אין

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בָּא בְטְרוּנְיָה עִם בְּרִיּוֹתָיו (עבֹדָה זָרָה ג), וַיֵּשׁ לְכָל אֶחָד נְסִיוֹנוֹת אַחֲרַיִם, שְׂדֵי־קָא עַל יָדָם הוּא צָרִיף לְהַפֵּךְ אֶת כָּל הַיְגוֹן וְאֲנַחָה לְשִׂמְחָה עֲצוּמָה. וְצָרִיף שִׁתְּחַקֵּק בְּדַעְתָּךְ, אֲשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר עֲבוֹדַת הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי בְּזֵה הָעוֹלָם — לְהַפֵּךְ אֶת כָּל הַמְרִירוֹת וְהַדְחָקוֹת וְהַנְּסִיוֹנוֹת וְכוּ', שְׂמֵהֶם הָעֲצָבוֹת וְשִׁבְרוֹן לֵב וְכוּ', אֶל תְּכַלִּית הַשִּׂמְחָה, לְשִׂמַח תָּמִיד בּו יִתְבָּרֵךְ, לְגַלוֹת וּלְפָרֶסֶם בְּכָל דָּבָר, שֵׁישׁ בְּזֵה כְּפָר לְהִסְתַּכֵּל אִם נַעֲשֶׂה כְּרִצוֹנוֹ אוֹ לֹא, מֵאַחַר שֶׁמִּבְטָל רִצוֹנוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, שֶׁזֶּהוּ עֵקֶר שְׂלֵמוֹת עֲלִית הַמַּלְכוּת עַד רִישָׁא דְלֵא אֲתִידַע. וְעֵקֶר מְרִירוֹת הַלֵּב הוּא — כְּשִׁמְפְּרִיד אֶת עֲצָמוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וַיֵּשׁ לוֹ רִצוֹן אַחַר מְרִצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, מִזֶּה נִשְׁבֵּר לְבוֹ, וְזֶה (יִשְׁעִיָּה א, ה): "וְכָל לֵב בְּדָוִי", כִּי כְּשֶׁהוֹלֵךְ לְאָדָם שֶׁלֹּא כִסְדָר, זֶה לוֹ מַחְלַת לֵב, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מִשְׁלֵי יג, יב): "תּוֹחַלַת מִמְשָׁכָה מַחְלָה לֵב" (עַיֵן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פב), וְכִשְׂרוּאָה אָדָם בְּעֲצָמוֹ, שֶׁהוֹלֵךְ לֹא שֶׁלֹּא כִסְדָר, יֵדַע שֵׁישׁ לוֹ גְּדֻלוֹת, הֵינּוּ "אֲנָא אִמְלִיךְ", שְׂרוּצָה לְהַשְׁתַּרֵּר עַל זולָתוֹ, לְהִיּוֹת אִיזוֹ יִשׁוּת בְּעוֹלָם — רַב וְרַבִּי וּבַעַל דְּרָשׁוֹן וְחֲזוֹן וְכוּ' וְכוּ', וְאִזּוֹ כְּשֶׁאִינוֹ הוֹלֵךְ כְּמוֹ שְׂרוּצָה, עַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁבֵּר לְבוֹ לְרִסְיָסִים, וְהוּא תָּמִיד בְּמְרִירוֹת וּבְעֲצָבוֹת. וְהַעֲצָה — לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, וְלְהַשְׁפִּיל אֶת עֲצָמוֹ, וְיִהְיֶה בְּחִינַת מ"ה מִמֶּשׁ, שֶׁלֹּא יִרְצֶה שׁוֹם רִצוֹן אַחַר, רַק מֵה שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ רוּצָה, בֵּין שִׁתְּחַקֵּה לוֹ פְּרִנְסָה אוֹ בְּנִים אוֹ רְפוּאָה וְכוּ', אוֹ חֵס וְשְׁלוֹם, לְהַפֵּךְ, הָעֵקֶר — לְבַטֵּל רִצוֹנוֹ לְרִצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׂאִזּוֹ יִחְזוֹר וְיִלָּךְ לוֹ תָּמִיד כִּסְדָר, וְלֹא יִירָא וְלֹא יִפְחַד מִשׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וְיֵאִיר עָלָיו אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּהֶאֱרָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד מְאֹד, בְּהֶאֱרַת "מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ" (עַיֵן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קעב), כִּי כָּל הַחֲסְרוֹנוֹת שֵׁישׁ לְאָדָם — הֵן בְּנִים, אוֹ פְּרִנְסָה, אוֹ בְּרִיאוֹת, הַכֹּל מִצַּד הָאָדָם בְּעֲצָמוֹ, כִּי אוֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שׁוֹפֵעַ עָלָיו תָּמִיד, אִךְ הָאָדָם עַל-יְדֵי מַעֲשָׂיו הָרָעִים, וּבְכַפֵּרֵט עַל-יְדֵי הַיִּשׁוּת, גּוֹרֵם לְעֲצָמוֹ צַל, שֶׁלֹּא יֵאִיר עָלָיו אוֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲבָל כְּשֶׁאוֹחֵז אֶת עֲצָמוֹ ל'לֹא כְּלוֹם', עַל-יְדֵי-זֶה מֵאִיר עָלָיו אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה "מְלֵא" — הֵינּוּ כְּשֶׁאוֹחֵז אֶת עֲצָמוֹ ל'לֹא', אֲזַי

אֲשֶׁר א' קעה בַּנְחָל קעג

"כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ" — תִּכְרֶי-וּמְיָד נִתְגַּלָּה אַמְתּוֹתוֹ: תִּכְרֶיךָ (ע"ן שיחות-ה"ן, סימן קלו), אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵיו: תִּכְרֶיךָ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל עֵצִים עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ: תִּכְרֶיךָ, וְאֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְמַטָּה, אֲלָא אִם-כֵּן מְכַרְיִיזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה (חל"ן ז:), וְכֵן (בְּרֻכּוֹת נח): אֲפֹלוּ רִישׁ גְּרִיגִיתָא מִן שְׂמִיָּא מִנּוּ לִיה, וְכֵן (יומָא לח): בְּשִׁמְךָ יִקְרְאוּךָ וּבְמִקּוֹמְךָ יוֹשִׁיבוּךָ, אֵין אָדָם נוֹגֵעַ בְּמָה שְׂמוֹכְךָ לְחַבְרוֹ, וְאֵין מְלָכוֹת נוֹגְעַת בְּמְלָכוֹת חִבְרָתָהּ אֲפֹלוּ כַּמְלָא נִימָא; וְאֵזִי — אִם תִּחְקַק יְדִיעוֹת אֱלוֹ בְּלִבְךָ וּבְדַעְתְּךָ, שׁוּם דְּבָר וְשׁוּם בְּרִיָּה כְּבָר לֹא יוֹכְלוּ לְהַפִּילְךָ, כִּי הַכֵּל מִמֶּנּוּ: תִּכְרֶיךָ, וְעַל-כֵּן כָּל מָה שְׂאֵתָה צָרִיךְ, אֶהוּבִי, אַחִי, בְּקֶשׁ רַק מִמֶּנּוּ: תִּכְרֶיךָ, כִּי הַכֵּל בְּיָדוֹ, וְלָמָּה לָךְ לְהִתְבַּלְבֵּל וּלְהִכְנִיעַ אֶת עֲצָמְךָ לְאַחֲרִים וְכוּ', אֲשֶׁר לֹא יוֹעִיל כָּלֵל, וְהִלְוִאי שְׁלֹא יִקְלָקֵל וְכוּ'; כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לְחַקֵּק בְּדַעְתּוֹ הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב יְדִיעָה זו, אֲשֶׁר כָּל הַבְּרִיאָה בְּכָל־לִיּוֹת וּבַפְּרֻטִיּוֹת וּבַפְּרֻטִי פְּרֻטִיּוֹת הִיא אֱלֻקוֹתוֹ: תִּכְרֶיךָ מִמֶּשׁ, שְׁנַתְּלִבֵּשׁ בְּלִבוֹשִׁים הָאֵלוּ שְׁהֵם לְמִרְאָה עֵינֵינוּ: דּוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, וְהַכֵּל שְׁלִיחֵי הַמְּקוֹם בְּרוּךְ הוּא.

וְעַל-כֵּן לָמָּה לָךְ, אֶהוּבִי, בְּנִי, אַחִי וְרַעִי, לְשַׁבֵּר רוּחְךָ וְלִבְךָ, וְכַמְעַט שְׂתֵאבֵד מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת. אֵל תִּקְנָא בְּשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעֲוֹלָם וְאֵל תִּתְאַוֶּה לְשִׁלְחָנָם שֶׁל שָׂרִים, כִּי שִׁלְחָנְךָ גְּדוֹל מִשִּׁלְחָנָם, וְכִתְרְךָ גְּדוֹל מִכִּתְרָם, וְנִנְאֵמָן בַּעַל מְלֹאכְתְּךָ שִׁישְׁלָם לָךְ שְׂכָר פְּעֻלָּתְךָ וְכוּ' (אָבוֹת ו, ד). וְאֵתָה רוֹאָה שְׁהֵשָׂם? תִּכְרֶיךָ פִּירֻט דִּיר אוּיִס^ג, עַל-כֵּן לָמָּה תִּפְּל כָּל-כֶּף בְּדַעְתְּךָ, בְּוֹדָאֵי וְוַעַט עַר דִּיר נֶאָף אוּיִס פִּירְעַן בְּשִׁלְמוֹת^ד וְכוּ', וְאֲפֹלוּ הַמִּסְחָר שְׁנִכְנַסְתָּ בּוֹ יִצְלִיחַ וְכוּ', וְיָבֹאוּ אֵלֶיךָ קוֹנִים רַבִּים לְקַנּוֹת אֲצִלְךָ וְכוּ', וְכֵן יִשְׁתַּדְּלוּ רַבִּים לְמַכּוֹר סְחוּרְתְּךָ וְכוּ', וְכָל הַהִפְסָדִים שֶׁהֵיוּ לָךְ עַד עַכְשָׁו, יִשְׁלְמוּ מִמְּקוֹם אַחַר, כִּי הִרְבֵּה שְׁלִיחִים לוֹ: תִּכְרֶיךָ וְכוּ', וְהָאֲבֹדוֹת שְׁנִנְאָבְדוּ מִמְּךָ, גַּם-כֵּן תִּזְכָּה לְמִצָּאָן וְכוּ', וְאִם גַּם בְּזָה יִחְסַר מִשְׁהוּ וְכוּ', מָה בְּכֶךָ? רוּחַ וְהַצְּלָה

ג) מוציא אותך מהכח אל הפעל.
ד) הוא יוציא אותך מהכח אל הפעל בשלמות.

קעד אָשר א' קעו בנחל

יבוא לך מִמָּקוֹם אַחֵר וְכוּ'. מִדּוּעַ לֹא תִזְכֵּר, שְׁאֵתְמוּל הָיִיתָ עִרֵם וְיָחָף וְכוּ', וְהַיּוֹם עֲזָרְךָ כָּבֵד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֵׁישׁ לְךָ סְחוּרָה וְקִצְתַּת הַזֶּן וְעֵשִׁירוֹת וְכוּ', וְעַל-כֵּן לָמָּה תִשְׁבַּר לְבָךְ בְּחַנּוּם?! הָעֵקֶר תִּרְאֶה לְחַפֵּשׂ אַחֵר הַגָּנְנִי, שֶׁהוּא הַצְדִּיק, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִזְכֶּה גַם-כֵּן לְהִתְחִיל לְחַיּוֹת חַיִּים טוֹבִים וְנִעְמִימִים. הָעֵקֶר תִּדַע, שְׁאֵינְךָ צָרִיךְ לְשׁוּם בְּרִיָּה, רַק אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִז טוֹב לְךָ לְנַצַּח נְצַחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

א' קעו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֲרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֵר תְּצַנֶּה ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, נֵר לְצַדִּיק, נַחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

נָא וְנָא בְּרַח לְךָ מִכָּל מִינֵי וּכְוָחִים וְכוּ', שֶׁהֵם סֶתֶם מְבַלִּים אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר, כִּי מִמִּילָא לֹא תִפְעַל בְּזֶה שׁוּם דְּבָר, וְחַבֵּל עַל הַזְּמַן הַיָּקָר, יוֹתֵר טוֹב לְךָ לְהִכְנִיס עֲצָמְךָ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר אֵין עֲרוּף אֵלָיו.

בְּעֵנֶיךָ "פּוֹרִים רַב" שְׁנוֹהֲגִים הָעוֹלָם, אַף שְׂדָבָר זֶה נִתְקַבֵּל אֲצִל צַדִּיקִים וְכוּ', אֲצִלְנוּ אֵין דְּבָר כְּזֶה כָּלֵל, כִּי אֲצִלְנוּ פּוֹרִים כְּיוֹם כַּפּוֹרִים, כַּמּוּבָא בְּתַקּוּנֵים (תְּקוּנָה כ"ב) מְרַב שְׁכָרוֹת בּוֹכִים וּמְבַכִּים שָׁמַיִם וְאָרֶץ עַל חֲטָאֵינוּ הַמְרַבִּים וּבְפִרְטוּיֹת בְּפִגְמֵי הַבְּרִית וְכוּ', וְשׁוֹפְכִים דְּמַעוֹת כַּמִּים, וְנִכְנָס יֵין יָצָא סוּד וְכוּ', וְלֹא כְמוֹ שֶׁהָעוֹלָם מִתְנַהֲגִים, שְׁכָל מָה שֶׁשׁוֹתָה יוֹתֵר, הוּא מְזִיק אֶת חֲבֵרוֹ יוֹתֵר, וּבְפִרְט "פּוֹרִים רַב", שְׁמֵתְלוּצֵץ מִכָּל אֲשֶׁר בָּא תַּחַת יְדָיו, אֲשֶׁר זֶה עוֹן חֲמוּר מְאֹד מְאֹד שֶׁל הַלְּבַנְת פָּנִים, וְאֵין עַל זֶה הַתֵּר כָּלֵל, וְזֶה מְרָאָה אֶת

אָשֶׁר א' קעז בַּנְחָל קעה

פְּנִימִיּוֹת לְכַבּוֹ, שֶׁהוּא פָּגוּם מְאֹד מְאֹד, כִּי מֵה שְׁלֹא יַעֲשֶׂה בַּעַת צְלִילוֹת הַדַּעַת יַעֲשֶׂה בַּעַת שְׁכָרוֹת, וְכֵאן מֵצֵא בְּעַל חוֹב לְגִבּוֹת אֶת חוֹבוֹ, וְנוֹקֵם בְּמִי שֶׁרוֹצֶה וְכוּ'. וּבִאֲמַת כָּל אֱלוֹ שְׁמַתְלוֹצְצִים מְזוֹלְתָם וְכוּ', עוֹשִׂים עֲצָמָם לְשִׁכּוּרִים, וּבִאֲמַת אֵינָם שְׁכוּרִים כָּלֵל רַק עֲזִי פְּנִים שֶׁפָּגְמוּ בְּבְרִית, וְעַל־כֵּן יֵשׁ לְבַטֵּל אֶת הַמְּנַהֵג הַרַע הַזֶּה, לְהַקִּים "עֲזוֹ פְּנִים", וְלִקְרֹא לוֹ "פּוּרִים רַב", וְיִלְבִּין פְּנֵי בְּנֵי־אָדָם, אֲשֶׁר נָח לוֹ שִׁפְלָה בְּכַבְשָׁן הָאֵשׁ, וְאֵל יִלְבִּין פְּנֵי חֲבֵרוֹ בְּרַבִּים (בְּרִכּוֹת מ:), וְלֹא מְצִינוֹ שֶׁתֵּצֵא מִמְּצֻנָה עֲבָרָה. וּכְבָר כָּתַב "מִטָּה מְאֹשָׁה" (סִימָן תַּתרי"ב), שֶׁאֵף שֶׁנִּדְמָה לְרַב הַהֲמוֹן, שֶׁהִתֵּר לְבְּנֵי־אָדָם בְּפּוּרִים לְפָרֵק עַל תּוֹרָה וּמִצְוֹת מְעֻלֵיהֶם, וְכָל הַמְּרַבֵּה בְּשִׁחּוֹק וּבַהֲתוּל, הָרִי זֶה מְשַׁבַּח, אָבֵל בְּלִי סֶפֶק עֲנִין זֶה הוּא רַע וְנִמְרָ וְעוֹן פְּלִילִי הוּא, שֶׁלֹא הִתֵּר לָנוּ בְּפּוּרִים, אֲלֹא שֶׁמָּחָה שֶׁל מְצֻנָה, וְלֹא שִׁחּוֹק וְקִלּוֹת רֹאשׁ, עֵין שָׁם; וְכֵן כָּתַב הַמְּאִירִי בְּגִמְרָא (מַגְלָה ז:), שֶׁלֹא נִצְטוּיֵנוּ בְּפּוּרִים עַל שֶׁמָּחָה שֶׁל שְׁטוֹת וְשֶׁל הוֹלָלוֹת, אֲלֹא עַל שֶׁמָּחָה וְתַעֲנוּג שֶׁמְגִיעִים מֵהֶם לְאַהֲבַת הַשָּׁם, עֵין שָׁם; וּבִאֲמַת לְרֹאוֹת מֵהוּ עוֹבֵד ה', כְּדֹאֵי לְבוֹא בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים בְּפּוּרִים, וְאִז רּוֹאִים מִי הֵם, שֶׁשׁוֹפְכִים דְּמַעוֹת כַּמִּים וְכוּ', וּבּוֹכִים וּמְבַכִּים שְׁמִים וְאֶרֶץ וְכוּ': "אֲנִי רוֹצֶה תִּקּוֹן עַל מַעֲשֵׂי הָרָעִים" וְכוּ', וְלֹא שֶׁהוֹלְכִים לְדַקֵּר אֶת זוּלְתָם, אֲשֶׁר אִז מְרֹאִים לְדַעַת מִי הֵם, רַחֲמָנָא לְצִלָּן; וְעַל־כֵּן אֲצַלְנוּ אֵינּוּ נוֹהֵג בְּכָלֵל עֲנִין שֶׁל "פּוּרִים רַב", וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר שְׁנֵהֲיָה דְּבוֹקִים כָּל הַשָּׁנָה בִּירֹאִים וּשְׁלָמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' קעז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִרָה הַיְקָר לִי מְאֹד, הַרוֹצֶה לְהָאִיר נַפְשׁוֹ בְּאוֹר הָאוֹרוֹת, אוֹר הַצְּחִצְחוֹת שֶׁל הַנְּחָל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם כסף הפדיון, ואמרתי את התורה המדברת מפדיונות, וכן אמרתי עליה התפלה מלקוטי-תפלות, ויהי רצון שימתקו ממך כל הדינים על-ידי פלא עליון.

מה אמר לך, כל ענין רבנו ו"ל הוא פלא גדול, פלאי פלאים, אורות צחצחות כאלו המגלים את אמתת מציאותו יתברך בדרך פשטות כזו, עם כל זאת יש על זה מתנגדים... אשר הדבר מצחיק מאד... מה אתם חולקים... ועל מי אתם חולקים...

ומוהרנ"ת ו"ל הנה רגיל לומר: "אורות כאלו, פשטות כזו שתהיה בהעלם ובהסתר כזה, זה בעצמו פלא", ועל-כן לא בחנם אמר פעם רבנו ו"ל (תיי-מוהר"ן, סימן רנו): אני איש פלא ונשמתו היא פלא גדול, כי רואים בחוש, ההתגלות שיש בתוך ספרי רבנו ו"ל, זה ממש מבהיל הרעיון, שיכול לקחת פגומים ומלכלכים כמנו היום, וגם-כן להאיר בנו אור אלקותו יתברך בגלוי כזה, עד שנברח לאיזה מקום ונדבר עמו יתברך, אשר הפלא הזה הוא פלאי פלאים, ואם הנה עכשו דור דעה, היו כלם מתבטלים אל רבנו ו"ל, אף זה עקר הגלות, שהדעת בגלות, ואי אפשר להרגיש את נעם רבנו ו"ל; ולכן ראוי לנו לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, שזכינו בזכויות חנם להתודע מרבנו ו"ל, ממש חסד חנם, טוב להודות להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם הזה, הייתי מיעץ לך שתתמיד בספורי-מעשיות של רבנו ו"ל, כי הדבורים הם תמימות אמתית, ומעוררים את האדם מהשנה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק סימן ס'), ואם תרגיל עצמך אל הלשון של הספורי-מעשיות, זה יעורר אותך מאד מאד, ולא יניח אותך לישן.

מה אמר לך, פורים גייט, פורים גייט, וצריכים להיות מאד מאד שמחים, ובזה מכניעים את הקמן — עצמך, שהם כלל הספקות שלנו, שבאו מחמת פגמי הברית וכו'; אוי, אוי, אוי! האדם חטא כמו שחטא בחטאות נעורים, ולבסוף יש לו ספקות, (שמות יז, ז): "היש הוי"ה בקרבנו אם אין", עדין יש לו זמן על מחלקת, לחלק

אֲשֶׁר א' קעח בַּנְחָל קעז

על יראי השם, הלא צריכים לצעק בקולי קולות, עד שיתקיים (תהלים ט, ד): "נגעתי בקראי נחר גרוני", כולי האי ואולי, נזכה לתקן את פגמי הברית שלנו, שבאו מהמן—עמלק, ואז נזכה לראות את מרדכי הצדיק האמת. וכבר אמר פעם מוהרנ"ת ז"ל: אז מען שרייט אסאף תעניית אסתר, איז מען זוכה צו זעהן מרדכי ביי די מגלה^ה, אשרינו שאנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי נפלא כזה, טוב להודות להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שעשה עמנו, וראוי לנו כבר להתחיל לרקד על השמחה והחסד הזה, "להודיע להודיע שכל החוסים בך לא יכלמו לנצח".

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' קעח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תשא ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאוד מאד, צמוד בפנימיות לבבי, האברך העובד השם במסירות נפש... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי אין לתאר ואין לשער כלל, כי באמת אצלי כל יהודי יקר עד מאד, באשר יעיד עלי הקדוש-ברוך-הוא, ואני מוסר את נפשי בעבור כל בר ישראל, לגלות לו מהאור כי טוב, והשלקתי נפשי מנגד, ואני סובל חרופין וגדופין מנואפים רשעים ארורים, אשר רק רוצים להעלים ולכסות את אור רבנו ז"ל מהעולם, ואני לוחם נגד זה במסירות נפש הכי גדולה, כי אני חייב חובות לרבבות דולרים בלי שום גזמא, כי הדפסתי כבר כמה פעמים את כל ספרי רבנו ז"ל, ואני מפיצם לכל

(ה) כשצועקים הרבה בתענית אסתר, זוכים לראות את הצדיק, שהוא בחינת מרדכי בשעת קריאת המגלה.

קעח אָשֶׁר א' קעח בַּנְחָל

עובר ושב, ומכל שכן עד כמה אהבתי גדולה לזה שפבר זכה להתודע מרבנו ז"ל, זה אי אפשר לתאר ולשער, כי כל אחד מאנשי שלומנו היקרים הוא העינים שלי ממש. מאור עיני, חמדת לבבי! כי שנינו יודעים מאור כזה, בתוך העלם והסתר, וללא שהמלך האכזר הניח והשאיר את הכתות שלו, שמחשיכות את העינים וגורמות מחלוקות ומריבות, עד שנאכד הגנני, ונאכד המראה טעם והריח, אז היינו חיים חיים טובים, חיים אמתיים (עין ספורי-מעשיות, מעשה יג, מיום ב'); כי באמת בכל הדורות היתה אהבה כל-כך גדולה בין אנשי שלומנו חסידי ברסלב, בלי שום תחרות וקנאה ושבא וכו', הלא מבאר ומנחל אחד אנו שותים, ולכן היתה אהבה גדולה בין אנשי שלומנו, אף לאחרונה נתערבו בינינו העבדים וכו', שעושים ליצנות וכו', ומזה נאכד המראה טעם והריח, רחמנא לצלן, ויכולים להיות גם מהספיחין וכו'.

ובכן מאחר שאתה עוזר לי במסירות נפש לגלות את אור רבנו ז"ל, אתה מאד מאד חשוב בעיני ממש, חיות נפשי, כי אני יודע מה יהיה עמי, כי נחלשתי מאד מאד מרב המחלקת שהתחילה עלי, על-ידי כמה בורים וקלים וריקים, בעלי עברה ממש, וכואב לי לראות איך שהם מרחקים אנשים מרבנו ז"ל, ולכן אני רואה שהמלחמה פנים ואחור מבית ומבחוץ וכו', עם כל זאת כל זמן שאחיה לא אעזב את מקומי, ואפלו שיעמדו כנגדי כל העולם כלו, אני מתפעל מאף אחד. עם כל זאת אני מרגיש עכשו חלשה גדולה בלבי, ונדמה לי כי בא זמני לצאת מזה העולם וכו'. לזאת אבקש אותך בתור צוואה ובקשה, שתמשיך בעסקנו לקרב נפשות אל דעת רבנו ז"ל, ותדפיס את ספריו הקדושים ותפיצם על פני תבל בפרוטות ממש, ואל תתפעל מאף אחד, וכן יש אצלי המון כתבי יד, ובפרטיות אלפי מכתבים, ותשתדל להדפיסם, כי מנח בהם כל טוב, ואני יודע שרק בשביל המכתבים לקח את עצמו הס"ף-מ"ם עלי; כי באמת אני לא רציתי להדפיסם, ונתגלגל שנדפסו בשנה שעברה ומאז התחילו מדברים עלי, שהם השדים יהודאין (עין

אֲשֶׁר א' קעח בנחל קעט

בספורי מעשיות, מעשה ג'; ובלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כח); כי עד אז הייתי חשוב בעיני כל, רק מאז שנדפס ספר "אשר בנחל", התחילו לדבר עלי כל דבר אסור. אשר באמת כל הדפסת ספר. "אשר בנחל" היה בתחלה נגד רצוני, אך מאחר שראיתי שנדפס ונתפשט במהירות גדולה, ובני הנעורים מתחזקים על-ידי זה, ועוד יש לי מחלקת על זה, סימן שהוא ראוי לעלות על שלחן מלכים, מאן מלכי רבנן (גטין סב.). ולכן ראה למסור את נפשו להדפיסם, כי אני מרגיש מאד מאד חלש, ואיני יודע מה יהיה עמדי, אף שיש לפני עוד המון עבודה, למלא את כל העולם כלו עם אורו הגנוז של רבנו ז"ל, כי לא אנוח ולא אשקט עד שאכניס בכל בית מבתי ישראל ספרי רבנו ז"ל. עם כל זאת אני מאד מאד חלש, ולכן לבי אומר לי מי יודע וכו', אולי הגיע קצי וכו' לעלות למעלה וכו', לכן אני מניח לה צנאה ובקשה, יען שאתה מאד מאד קרוב אל לבי, ראה להדפיס את כל הכתבי-יד שלי, ובפרטיות המכתבים שכתבתי לבני הנעורים, וממש מסרתי נפשי בעבור זה; כי אתה יודע כמה אני טרוד ביום ובלילה, עם כל זאת גנבתי זמנים בדרך בנסיעתי ברכב לישיבה בכל יום, וכתבתי מכתבים לבני הנעורים גנבתי זמנים פה ושם ממש במסירות נפש, והרבה פעמים חשבתי מי יודע מה וכו', וכן מסרתי נפשי בעבור בחורים פגומים וכו', ודברתי עמם שעות על גבי שעות וכו', וקרנבתי אותם אל רבנו ז"ל, ולא עזבתי אותם על אף שאחר-כך מדברים עלי כל דבר אסור וכו', עם כל זאת איני מתפעל ומשתדל לקרב בכל פעם מקרבים חדשים, כי לא אלי אני מקרב אותם, רק אל רבנו ז"ל, מה בכך שידברו עלי, יבוא היום ויתחרטו וכו' על הבזיונות והשפיות דמים שגרמו לי על לא דבר, רק מפני שקרנבתי אותם ועשיתי להם טובה גדולה וכו'. עם כל זאת מהמכתבים ששלחתי להם, נשאר לי העתק, והיה זה שכרי — שידפסו פעם (אף שנאבדו ממני הרבה הרבה מכתבים, עם כל זאת נשארו עוד כמה אלפים שיחיו נפשות רבות, וזה חלקי מפל עמלי, וזו כל ההשארה ממני, כי הנחתי עצמי בתוך כל מכתב ומכתב).

רק חֶזק וְאַמֶּץ מְאֹד מְאֹד, וְתַעֲשֶׂה אֶת רְצוֹנִי, וְאַהֲיֶה לְךָ לְמַלְיָץ יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, וְאַנִּי בְּטוֹחַ שְׁמִי שְׂיִדְפִּיס אִיזָה חֶלֶק מִמְּכַתְבִּי, תִּהְיֶה לוֹ יְשׁוּעָה, כִּי הַדְּבוּרִים מְקַרְבִּים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וּמְחַזְקִים לְתוֹרָה וְלַתְּפִלָּה, וְעַל-כֵּן עָשָׂה עִמִּי הַחֶסֶד הַזֶּה — לְהַדְפִּיס אֶת כָּל מְכַתְבִּי, וְלֹא לְהַסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע עוֹלָם, וְאַהֲיֶה לְךָ אֶסִּיר תּוֹדָה, וְתִבּוֹא אֶל קַבְרֵי לְהַתְּפַלֵּל, וְאַהֲיֶה לְךָ לְמַלְיָץ יִשְׂרָאֵל בְּאֲשֶׁר יַעֲיֵד הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁלֹא הִיָּתָה לִי שׁוֹם בְּנֶגַה אַחֲרַת, רַק לְקַרֵב בְּנֵי הַנְּעוּרִים לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְרַק בְּשִׁבִיל זֶה יִגְעַתִּי כָּל-כַּף זֶה עָשָׂר שָׁנִים בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ גְּדוּלָה מְאֹד, וְעַכְשָׁו יֵשׁ עָלַי מַחְלָקַת כָּל-כַּף גְּדוּלָה, יַעֲזוּר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּנִּי כָּל הַדִּינִים, וְאַזְכֶּה לְהַכְּלִיל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁר זֶה תִּשְׁוֹקְתִּי מֵאֵז שְׁזַכִּיתִי לְהִתְקַרֵב אֶל רַבְּנוּ וְ"ל, כְּשֶׁהִגַּעְתִּי בְּגִיל שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה, וּמִצְאֵתִי סֵפֶר קָטָן קְרוּעַ וּבְלוּי "מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ", שְׁלֵק ט ר' אֶלְטָעֵר טַעֲפְלִיקֵעֵר וְ"ל, וְנִרְאִיתִי שְׁאֵם סֵפֶר קָטָן יְכוּל לְהַפְּךָ בְּחִירַת אָדָם לְטוֹבָה, אִזּוּ אִמְרַתִּי לְנַפְשִׁי יִהְיֶה מֵה שְׂיִהְיֶה אָנִי כְּכֹר אַדְפִּיס אֶת סֵפְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל כָּל יְמֵי חַיֵּי וְאַפְיָצָם בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְכֵן עָשִׂיתִי. כִּי בְּשָׁנַת תַּשְׁכ"ה הִדְפַּסְתִּי עֲשָׂרַת אֲלָפִים סֵפְרֵי "הַשְּׂתַפְּכוֹת הַנֶּפֶשׁ" וְסֵפְרֵי "מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ", וְהַפְּצִיתִים בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכֵן הִדְפַּסְתִּי אֶת כָּל סֵפְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל: לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן, סֵפֶר הַמְּדוּת, סֵפְרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת וְהַשִּׁיחוֹת וְכו', וְכו', וּמֵאֵז וְעַד עַתָּה אָנִי רַק עוֹסֵק בְּזֶה, לְגַלּוֹת אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב.

מֵה אִמַּר לְךָ, הֵייתִי בְּגִיל צָעִיר מְאֹד כְּשֶׁזְּכִיתִי לְהִתְקַרֵב אֶל רַבְּנוּ וְ"ל, וְלִקְחַתִּי אֶת כָּל הָעֲנָנִים בְּרִצְיֵנוֹת, וְלֹא הִיָּתָה לִי שְׂיִכּוֹת עִם שׁוֹם אָדָם יוֹתֵר מִשְּׁבַע שָׁנִים, מִגִּיל ט"ז עַד שְׁנַתִּים אַחֵר חֲתַנְתִּי בְּגִיל כ"ד, הֵייתִי סְגוּר וּמְסוּגָר, וְשִׁקְדָתִי מְאֹד מְאֹד בְּסֵפְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל, וְזִכִּיתִי לְטִיֵּל בְּכָל חֶלֶק מִהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּשִׁקְיָהּ וּבְהַתְּמָדָה גְּדוּלָה עַד מְאֹד מִשְׁנַת תַּשְׁט"ז עַד שְׁנַת תַּשְׁכ"ד, שְׁאֵז הִתְחִילוּ לִפְתַּע לְבוֹא מַעֲצָמִים בַּחוּרִים וְאַבְרָכִים, וְדָפְקוּ עַל פֶּתַח בֵּיתִי, וּמְסַרְתִּי נַפְשִׁי בְּעַבְרוֹם בְּפַעַל מִמֶּשׁ; כִּי מֵרַב יִגִּיעַתִּי וְטִרְחַתִּי בְּעַבְדוֹת הַשָּׁם, לֹא הֵייתִי יְכוּל לְהִיּוֹת מְעַרְבַּב בֵּין הַבְּרִיּוֹת, הֵיּוֹת שְׁהֵייתִי סְגוּר וּמְסוּגָר

אֲשֶׁר א' קעט בַּנְחַל קפא

בְּחֶדֶר וּבְמִרְתֶּף וְכוּ'. וַיֵּשׁ עוֹד הַרְבֵּה לְסַפֵּר מִהַשָּׁנִים הַהֵם, אִם יִתֵּן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַחַיִּים, אֲסַפֵּר לָךְ בְּאַרְיֵכוֹת, כִּי לֹא הִנְחֵתִי אֶת עַצְמִי לְטָעוֹת כָּלָל (אִיךָ הָאֵב זִיךָ נִישְׁט גִּינאַרְט), כִּי לֹא הִכְרַתִּי אֶת אָף אֶחָד, וַתְּהַלֵּה לְאֵל, כָּל שִׂיחָה מְשִׁיחוֹת-הַר"ן הִיָּתָה אֶצְלִי קֶדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים וּמִסֵּרְתִּי נִפְשִׁי לְקִיָּמָה וּבִכְרִטִיּוֹת עֲנִין הַהִתְבּוֹדָדוֹת, אִי, אִי, אִיזוּ דָאָס גִּיּוּעֵן אַ מְחִיָּה לְצַעֲק וְלִזְעַק אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ שְׂדֵה וַיַּעַר, שֶׁהִיִּיתִי הוֹלֵךְ מִדֵּי פַעַם, וַיִּתֵּר הַזְּמַן הִיִּיתִי מִחֻבָּא בְּמִרְתֶּף בֵּיתִי, וּבְכִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, שֶׁיִּפְתַּח אֶת לְבָבִי לְהִבִּין בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיֹּאִיר עֵינַי בְּמֵאוֹר תּוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה, וְלֹא הָיָה לִי חֵבֶר שֶׁיִּחַזַּק אוֹתִי, רַק מוֹהֲרַנְיָת ז"ל עִם הַלְקוּטֵי-הַלְכוֹת שְׁלוֹ, שְׂזֻכִּיתִי לְסִיָּם בְּעַת בְּחֵרוּתִי שְׁלֹשִׁים פְּעָמִים רְצוּפוֹת מִדֵּי חֶדֶשׁ בְּחֶדְשׁוֹ, מְלַבֵּד מֵה שְׂגַמְרֵתִי פְּעָמִים אֵינן מִסְפָּר חֶלֶק זֶה אוֹ חֶלֶק זֶה וְכוּ', וְזֶה כָּל חֵיווֹתִי, וְעַכְשָׁו הַגַּעַתִּי לְמַצֵּב כְּזֶה, שְׂאֵנִי מְרַגֵּישׁ אֶפִּיסַת הַכַּחוֹת, וְאֵנִי מִתְיָרָא שְׂזָהוּ זֶה, וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ שֶׁתְּדַפֵּס אֶת כָּל כְּתָב יְדִי, וְהָיָה זֶה שְׂכָרִי, וְכֵן שְׂכָרְךָ, כִּי אֶתְפַּלֵּל הַרְבֵּה בְּעִבּוּרְךָ בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה עַד מָאֵד...

א' קעט.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תִשָּׂא ה'תשל"ד.

שְׁשׂוֹן וְשִׂמְחָה יִשְׂיִגוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, אָחִי וְרַעִי, הַבַּחּוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׂוֹתָה מִמֵּי הַנְּחַל הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ וַיֹּאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

אֶהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה

קכב אָשֶׁר א' קעט בַּנְחָל

מעכשׁוּ מַרְגַע זֶה לְהִיּוֹת "מְשׁוּנָה פֶּרִיילִיךְ"¹, וְתִרְקַד הַרְבֵּה, תִּהְיֶה לְאֵל, וְנִבְרָאת מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, וְאַתָּה מְסַבֵּב בְּצִיצִית וּמַעֲטָר בְּתַפְלִין וְשׁוֹמֵר שֶׁבֶת, וּבְזֶה בְּעֶצְמוֹ רְאוּי לָךְ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ, שֶׁהֵם יְמֵי אָדָר הַקְּדוּשִׁים, יְמֵי שְׂמֵחָה וְשִׂשׁוֹן, וְצִרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ אֶת שְׂמֵחַת פִּנּוּסִים (שֶׁהִיא גְלוּי הָאֶרֶץ אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא בְּלִי שׁוּם לְבוּשִׁים וְכוּ'), עַד שֶׁאֵין חֲלוּק וְהַפְּרֵשׁ בֵּין אָרוּר הֶמֶן וּבֵין בְּרוּךְ מְרַדְּכִי, כִּי בְּעִתִּיקָא קְדִישָׁא לִית תַּמָּן יְמִינָא וּשְׂמַאלָא²) לְכָל הַשָּׁנָה, עַד שֶׁתְּמִיד יִרְגִישׁ שֶׁפַּע הָאֶרֶץ גְּלוּי הַכֶּתֶר, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וּבְכָל רֶגַע וְרֶגַע מִשְׁתַּנִּים כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְעַל-כֵּן יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת בְּכָל רֶגַע וְרֶגַע הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה לְגַמְרִי, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב לְבָבְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ תִּסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ מָה נַעֲשֶׂה מְכָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲזִי הֵייתָ עוֹסֵק בְּזֶה בְּקִבְעוֹת גְּדוּלָּה, לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלִשְׂיחַ לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֶיךָ בִּפְרָטִי פְּרָטִיּוֹת.

אָחִי הַיְקָר! לְמַעַן הַשֵּׁם לְטוֹבָתְךָ הַנְּצַחִית, אֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת מְשׁוּם דְּבָר וּמְשׁוּם בְּרִיָּה, רַק בָּרַח לָךְ תְּמִיד אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְהַכַּל בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת. וּבְמִדְרָשׁ רַבֵּה (פֶּרֶשׁת תְּצַוֶּה לַח, ה): מִי גָרַם לְמְרַדְּכִי לָבוֹא לְיַדִּי הַגְּדוּלָּה הַזֹּאת, שֶׁהִיא מִתְפַּלֵּל כָּל שְׁעָה וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקְנוּ, שְׂזַכִּינוּ לְהַתְּוֹדֵעַ מְרַבִּי אֱמֶת כְּזֶה, אֲשֶׁר מְתַקַּנְנוּ, וּבְנוֹדָאֵי תְּקוּנָנוּ הוּא תְּקוּן אֱמֶתִי וְנִצְחִי, וְעַל-כֵּן אֵין כָּבֹר מָה לְדַאֵג כָּלֵל, הָעֵקֶר לְצִיְתוֹ וּלְקִיָּם עֲצוּתוֹ הַקְּדוּשׁוֹת, וּבִפְרָטִיּוֹת "שְׂמֵחָה וְהַתְּבוּדוֹת", מְצַד אֶחָד לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם, וְלִגְיֵל וְלִשְׂמַח בְּשִׂירִים, וּמְצַד שְׁנֵי לְשִׁפּוֹף שִׂיחוֹ וְתַפְלָתוֹ בְּכָל יוֹם, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ אֶת כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בִּפְרָטִי פְּרָטִיּוֹת; וּכְשִׁיחֵהוּ לָךְ שְׁנֵי

ז) שִׂמְחָה בְּמִיָּתֵד.
ח) בְּסִפְרֵית עִתִּיק שֶׁהוּא הַכֶּתֶר, אֵין שָׁם יְמִין וּשְׂמַאל, אֲלָא הַכַּל אֶחָד.

אָשֶׁר א' קפ בַּנְחָל קפג

יסודות אלו, אזי אתה הולך על דרך הישר המוליכה אליו יתברך, ואחז עצמך בלמוד שלחן ערוך בקביעות בכל יום, על-כל-פנים מחבר רמ"א מארבעת חלקי השלחן ערוך, וכשתסיים — תתחיל עוד פעם, העקר לעשות בכל פעם התחלה חדשה, ולהשפית מדעתו את כל העבר עליו, ועל-ידי-זה יזכה לחיות בכל פעם חיים חדשים לגמרי. וצריך להרגיל עצמו כל-כך בדרך הנפלאה והחדשה הזו, שהיא התגלות עתיקא, שגלה לנו רבנו ו"ל, עד שלא ישאר בדעתו שום דבר קלל מהעבר, רק בכל עת ורגע הוא ברנה חדשה לגמרי, ובאפן הזה ינצל מכל מיני צרות ומרירות ומחלקת, שעל-פירב נמשכים רק מהעבר, שזוכר מה שנאָרע עמו, או מה שעשה לו חברו, אבל כשזוכה להתחדש בכל עת ורגע ממש, ומפשיט ומסלק דעתו לגמרי מהעבר, אז חי חיים אמתיים ונצחיים — אשרי לו.

הדורש שלומך באהבה רבה,
ומבקשך שתקדו ותשמח בכל יום ויום מחדש על נצם חלקנו...

ותמסר דרישת שלום לידידי היקר, האברך ... גרו זאיר, ותאמר לו, שאני משתוקק מאד לשמע הטוב ממנו.

הנ"ל.

א' קפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יום שני לסדר פי תשא ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממני הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו זאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך היקר לנכון קבלתי, ושמחתי מאד על החדוש שחדשת,

קפד אָשׁר א' קפ בַּנְחַל

וְעַיִן בַּסֵּפֶר "אָשׁר בַּנְחַל" (חֶלֶק ה', מִכְּתָב תַּרְיָה, כְּעַיִן זֶה, וְתִרְאָה לְחִדּוּשׁ בְּכָל יוֹם חִדּוּשִׁים עַל יְסוּד דְּבָרֵי רַבְּנֵי ז"ל, וְהוּא תַקּוּן גְּדוֹל (עַיִן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קה), וְהַעֲקָר לְחִדּוּשׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל פַּעַם, שְׂזָהוּ עֲקָר הַחִדּוּשׁ הַשְּׁלֵם יוֹתֵר מֵהַכֵּל, וְאֶפְלוּ חִדּוּשֵׁי הַתּוֹרָה צָרִיכִים לְהִיּוֹת רַק עַל קֶטֶב זֶה, לְזָכוֹת לְהַתְחַדֵּשׁ וּלְהַתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי "לֹא הַמְדַרְשׁ הוּא הָעֲקָר אֲלֵא הַמַּעֲשֵׂה" (אָבוֹת א, יז).

אֶהוּבִי, אַחִי! כָּל הִירִידוֹת שֵׁישׁ לְאָדָם, הֵן רַק עַל-יְדֵי הַדְּבוּר, שְׂמִפְקִירוֹ וּמְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה רוּחַ סְעָרָה בְּמַחוֹ (עַיִן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לח), וּכְשֶׁאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לֹא לְהַתְחִיל לְדַבֵּר עִם שׁוֹם בְּרִיָּה, רַק הַמְכַרְחַת מְאֹד מְאֹד, וְרַק כְּשֶׁאֶחָד שׂוֹאֵל אוֹתוֹ אִזּוֹ מְשִׁיבוֹ, אָדָם כְּזֶה הוּא תָּמִיד בְּיָשׁוּב הַדַּעַת. וּכְשֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ בְּדַרְךָ זוֹ, אִזִּי שׁוֹם בְּרִיָּה לֹא תוּכַל לוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנֵי ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן לה): מִי שֶׁעָצוּר בְּדְבוּרוֹ, הָרִי זֶה לֹא יוּכַל לוֹ, וּמוֹנֵעַ אֶת עֲצָמוֹ מִמַּחְלָקֶת וּמִוִּכּוּחִים; אֲשֶׁרִי הַזּוֹכָה לְאַחֵז בְּזֶה! וְיִכּוֹל לְחִיּוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה חַיִּי הָעוֹלָם הַבָּא מִמֶּשׁ, אִם שׂוֹמֵר דְּבוּרוֹ, כִּי הַכֵּל תְּלוּי רַק בְּדְבוּר. וְאָמַר רַבְּנֵי ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יט): עַל-יְדֵי שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן-הַקֶּדֶשׁ, עַל-יְדֵי-זֶה מְקַרְרִין אֶת חֲמִימוֹת תְּאַוֹת גְּאוּף; כִּי שְׂמִירַת הַדְּבוּר תְּלוּיָהּ בְּשְׂמִירַת הַבְּרִית, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת נוֹטֵר הַבְּרִית, כְּשֶׁאִינּוּ נוֹטֵר פִּיּוֹ. וְאָמַר רַבְּנֵי ז"ל (שָׁם, סִימָן כט): עַל-יְדֵי שְׁלֵמוֹת הַדְּבוּר, נִתְרוֹמַם הַמַּחֲזִין; הֵינּוּ כְּשֶׁמְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי תּוֹרָה וְיִרְאֵת שְׂמִים וּתְפִלָּה, מֵה שֶׁאִין בֵּן, כְּשֶׁפּוֹגְמִים בְּדְבוּר, עַל-יְדֵי-זֶה בָּאִים לְחַלֵּי נוֹפֵל, רַחֲמָנָא לְצַלָּן — בֵּין בְּרוּחָנִי וּבֵין בְּגִשְׁמִי, הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ יִשְׁמְרֵנוּ מֵעַתָּה.

חֲמִדַּת לְבָבִי! יְמֵי הַפּוּרִים הַקְּדוּשִׁים מִמְּשִׁמְשִׁים וּבָאִים, וְצָרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ שְׂמַחַת פּוּרִים, שֶׁהוּא אוֹר גְּבוּהָ מְאֹד מְאֹד, אוֹר כְּזֶה, אֲשֶׁר אִי אֶפְשָׁר לוֹ לְהַתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשִׁים, "אוֹר עֵתִיק", אֲשֶׁר שָׁם אִין יְמִין וְאִין שְׂמָאל, וְשָׁם אִין הַפְּרָשׁ בֵּין אֲרוּר הָמָן וּבֵין בְּרוּךְ מְרַדְּכִי, וְשָׁם נִתְכַפְּרִין כָּל הָעוֹנוֹת, וְהֵם נִתְהַפְּכִים לְזָכוֹת וְכוּ', וּמִשָּׁם יוֹצֵא הַכְּרוּי הַנּוֹרָא וְהַנְּפִלָּא: "אִין שׁוֹם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כְּלָל".

אֲשֶׁר א' קפא בַּנְחַל קפה

וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע, כִּי שְׂמֵחָה הִיא הַכְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ כָּל הָאוֹרוֹת וְכָל הַהִשְׁפָּעוֹת בְּרוּחָנִי וּבְגִשְׁמִי, כִּי הַשְׂמֵחָה מֵרַחֲבֵת אֶת הַמַּחֲזִין, וּמְרוֹמְמֵת אֶת הַדַּעַת, וּמְחַזְּקֵת אֶת הַלֵּב, וּמִיִּשְׁבֵּת אֶת חוּשָׁיו; וְעַל-כֵּן הִיסוּד וְהַעֲקָר בְּעִבוּדַת הַשֵּׁם הוּא "שְׂמֵחָה", וְצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעוּלָם לְזִכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת הַשְׂמֵחָה, וּבִלְעָדֵי הַשְׂמֵחָה אֵין לוֹ שׁוּם כְּלַיִם לְקַבֵּל בָּהֶם קִרְשָׁה וְדַעַת וְאוֹר וְחַיּוּת שְׂפַע גְּלוּי אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַשְׂמֵחָה מְצַמְצֵמֵת אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁגַּם קִטָּן וּפְחוּת וְיָרוּד, שְׂפֵל וְנִבְזָה וְכוּ', גַּם-כֵּן יִשִּׁיג אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ בְּהַדְרָגָה וּבְמִדָּה; וְעַל-כֵּן אִם הָאָדָם מְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּאִיזוֹ מַדְרָגָה וּנְפִילָה וִירִידָה שָׂרֵק תְּהִיָּה, לְהִיּוֹת גַּם שֵׁם בְּשְׂמֵחָה עֲצוּמָה, עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה שְׂיֵאִיר לוֹ גַּם בְּמִקּוּמוֹ אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִזְכֶּה לְצֵאת מִמְּקוּמוֹ, שְׂפִלוּתוֹ וְקִטְנוּתוֹ וְכוּ', כִּי הַעֲקָר תְּלוּי בְּמִדַּת הַשְׂמֵחָה, וְכָל מֵה שְׂיִחְזַק אֶת עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת תָּמִיד שְׂמֵחַ, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה כְּלִי לְקַבֵּל הָאוֹרוֹת הַרוּחָנִיִּים, שְׂפַע גְּלוּי הַכֶּתֶר; אֲשֶׁר־יִנּוּ וּמֵה טוֹב חֶלְקֵנוּ, וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ; טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנֻם שְׂעֲשֶׂה עִמָּנוּ. הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

א' קפא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד ...
נְרוּ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי.

רְאֵה לְחִזּוֹק עֲצָמָךְ וְאֵל תִּפֹּל בְּיָאוּשׁ, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְעוֹד תִּרְאֶה נִסִּים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רַק חִזּוֹק לֹא לְהִיּוֹת בְּכַעַס, וּמֵרַב הַצָּרוֹת אֵל תִּפֹּל בְּיָאוּשׁ וּבְמִרְהָ שְׁחוּרָה, וְאֵל תַּחֲשֹׁב מִחֲשֻׁבוֹת שֶׁל הֶבֶל, רַק זְכוֹר תִּזְכֹּר כִּי (יִשְׁעִיָּה סג, ט): "בְּכָל צָרָתָם לוֹ צָר", כִּכְיָכוֹל הוּא נִמְצָא בְּתוֹךְ הַצָּרוֹת שְׁלָךְ, וְעַל-כֵּן אֵל

קפו אָשר א' קפב בנחל

תפנס בלחצים ובעצבים, ואל תפה את ילדיך וכו', אל תוציא עליהם את העצבים שלך, תתחבא רק אצלו יתברך, ותפרש את כל שיחתך אליו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה, שפך את נפשך אליו יתברך, כי רק זו העצה, להפנס בחדר חשוך ולישב על הרצפה, ולשפך לבבו פנים בדמעות שלישי, ולצעק: "אבי, אבי, חוס ורחם עלי" וכו' וכו', ואם היית יודע מעלת התפלה, ואיך שפותחת את כל השערים הנעולים ובפרטיות תפלה עם דמעות, אז היית עוסק בזה תמיד, כי הקדוש-ברוך-הוא נמצא, ומבלעדיו אין שום נמצא, וזכר כלל זה היטב היטב, וזה הלמוד של רבנו ז"ל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

צריך שתדע, שכל המרירות שעוברת עליך, זה בא מקלפת עמל"ק, שבגימטריה ספ"ק, והוא בא על פגם הברית, רחמנא לצלן, ועל-כן דיקא עכשו בימי אדר וביותר בימי הפורים הקדושים יכולים לתקן הכל — אם לא יהיה בטלן, קדם לצעק הרבה אליו יתברך, ואחר-כך לשמח ביותר, כי "שמחה והתבודדות" זה היסוד של רבנו ז"ל, שמחה — מסטרא תדא ובכיה — מסטרא תדא; אשרי מי שעוסק בשניהם, כל היום הוא שש ושמח, ובתוך כך בורח לחדר מיוחד ובוכה בדמעות שלישי, ומתחנן אליו יתברך שיחוס וירחם עליו, ואז טוב לו כל הימים.

הנ"ל.

א' קפב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר כי תשא ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ידי, האברך השותה ממיי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אֲשֶׁר א' קפג בְּנַחֵל קפז

אל תשים לב לרשע הרודף אותך, כי עוד מעט יהיה עסוק עם עצמו, ויעזב אותך, וכן נאָרע עמי כְּמָה פְּעָמִים, שְׁקֵמוּ עָלַי רְשָׁעִים אֲרוּרִים, שְׁעַבְרוּ עַל עֲבֵרוֹת חַמּוּרוֹת וְכוּ', וְאָמְרוּ שְׂיַעֲשׂוּ בִי שְׁפָטִים... וְכוּ', וּלְבַסּוֹף נִפְלוּ בְּפַח יְקוּשׁ כְּזֶה שֶׁהָיוּ עֲסוּקִים עִם עֲצָמָם, וְכִמְהָ פְּעָמִים הִתְפָּאֲרוּ, שְׁעַכְשׁוּ יַעֲשׂוּ לִי מַה שְׂיַעֲשׂוּ וְכוּ', וּבְרָגַע הָאֲחֵרוֹן הִכַּל נִהַפֵּךְ עַל רֹאשׁוֹ. וּכְבָר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (ספר המדות, אות מריבה, סימן ב'): מִי שֶׁרֹדֵף אֶת חֲבֵרוֹ, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְבִיא עָלָיו רָעָה, כְּדִי שְׂיִשְׁכַּח אֶת חֲבֵרוֹ מִלְרֵדֵף אוֹתוֹ; וְדַבְרִים כְּאֵלוֹ נִתְקַיְמוּ הַרְבֵּה אֲצֵל מוֹהַרְנ"ת ז"ל, שֶׁהֵנָּה הִיא כְּפֶשַׁע בֵּינוֹ לְבֵין הַמּוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, שְׁקֵמוּ עָלָיו אֲנָשִׁים רְשָׁעִים אֲרוּרִים, וּלְבַסּוֹף נִפְלוּ בְּצָרָה מְרָה כְּזוֹ, שְׁשָׁכְחוּ מִמֶּנּוּ, וְהָיוּ עֲסוּקִים עִם עֲצָמָם.

ועל-כן איעצה, ידידי הנקר, ברח לך רק אליו? תִּבְרָךְ, וְתִתְחַבֵּא בַסֵּתֶר צֵל כְּנַפְיוֹ תִּבְרָךְ, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים, כִּי הָרַע יִפֹּל עַל שׁוֹנֵאָךְ, וְכִמוֹ שֶׁנִּיאָרַע לְהֵמֵן הָרָשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ, שֶׁהִיא מִזְרַע עֲמֶלֶק, שֶׁהָרַע נִתְהַפֵּךְ עַל רֹאשׁוֹ, וְתָלוּ אוֹתוֹ עַל הָעֵץ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' קפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא, תַּעֲנִית אֶסְתֵּר ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבָרָךְ ... נְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הִיא טוֹב שֶׁתְּבוֹא אֵלַי וּנְדַבֵּר יַחַד, כִּי קָשָׁה לְרַשֵּׁם עַל פְּנֵי הַכְּתָב דְּבָרִים כְּאֵלוֹ וְכוּ', וְחֻבֵּל שֶׁתְּבוֹא לְיַדִּי גְרוּשִׁין, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם, יֵשׁ עֲצָה לְכָל זֶה וְכוּ', בּוֹא תְּבוֹא וּנְדַבֵּר, וְאֲצִיל אֶת הַשְׁלוֹם-בֵּית שְׁלָךְ, כִּי חֻבֵּל לָךְ.

פַּעַם בְּתַעֲנִית אֶסְתֵּר צִעַק מוֹהַרְנ"ת ז"ל כֹּל הַיּוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,

קפח אָשֶׁר א' קפד בַּנְחָל

וּסְפָר אַחֲרֵי-כֵן, שְׂדֵמָה לְעֲצָמוֹ, שֶׁהֵמֶן הִרְשַׁע עוֹמֵד עָלָיו עִם מִקְל וּמַרְבִּיץ לוֹ, תִּתְאַרְוּ לְעֲצָמְכֶם אִיזוֹ תִּפְלָה יֵשׁ כְּשֵׁרוּאִים אַחַד עוֹמֵד וּמִכָּה מִכּוֹת אַכְזָרִיּוֹת עִם מִקְל, שְׂצוּעֵקִים וְצוּעֵקִים, כִּן הִיְתָה תִּפְלָתוֹ, וּכְפִי הַנִּרְאָה שֶׁכֵּן צָרִיכָה לִהְיוֹת הַצְּעָקָה, וְאִז הַכֹּל הוֹלֵךְ בְּצוּרָה אַחֲרַת לְגַמְרִי.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (שיחות-הר"ן, סימן קיז), צָרִיף כָּל אַחַד לְצַעֵק לְהִשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְלִשְׂאֵת לְבוֹ אֱלֹו יִתְבָּרֵךְ כְּאֵלוֹ בְּאֲמֻצַּע הַיָּם תְּלוּי עַל חוּט הַשְּׁעָרָה, וְהַרוּחַ סֹעֶרָה סוֹעֵר עַד לֵב הַשָּׁמַיִם, עַד שְׁאִין יוֹדְעִים מַה לְעֲשׂוֹת, וְכַמְעַט אֵין פְּנָאִי אֲפֵלוֹ לְצַעֵק וְכוּ', כִּן צָרִיכִים בְּכֹל עֵת לְהִתְבוּדֵד וְלְצַעֵק לְהִשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי הָאָדָם בְּסַפְּנָה גְדוּלָה בְּזָה הָעוֹלָם, כְּאֲשֶׁר יוֹדֵעַ כָּל אַחַד בְּנַפְשׁוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה, וּמֵאֲחַל לְךָ פּוֹרִים שְׂמַח...

א' קפד.

בְּעֻזַּת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר וַיִּקְהַל ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

נָא וְנָא אֶל תִּפְרִיד עֲצָמָךְ מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים, הַחֲזֹק עֲצָמָךְ בְּיַחַד עִם חֲסִידֵי בְּרִסְלָב בְּמַחְנֵךְ, אֶל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם לְצִים הַמְּסֻתוֹבְבִים גַּם בֵּינֵינוּ, רַק תִּחַבֵּר עֲצָמָךְ אֶל הַיְרָאִים וְהַכְּשָׁרִים הָאֲמִתִּיִּים הַקָּמִים בְּחֲצוֹת וּמִתְמִידִים בַּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וַיִּקָּא אֲלֵיהֶם תִּתְחַבֵּר, כִּי אֲצֵלֶם נִמְצְאָת נִקְדַּת רַבְּנוּ ז"ל.

תְּאֲמִין לִי שֵׁשׁ בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו חֲסִידֵי בְּרִסְלָב חֲדוּשִׁים נִפְלְאִים, אֲשֶׁרִי מִי שֵׁיחֲזִיק עֲצָמוֹ עִמָּהֶם בְּיַחַד. אִף זֶה לְעִמַּת זֶה יֵשׁ גַּם כָּל מִינֵי עֲרַב־רַב וְאֶסְפָּסוֹף שְׁאִינָם שְׂיָכִים בְּכֹל לְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו, כִּי הֵם סֵתָם מְשַׁגְּעִים וּמְטַרְפִּים הַמְּסֻתוֹבְבִים בֵּינֵינוּ, וּמִחַמַּת שְׁאִין

אֲשֶׁר א' קפה בְּנַחַל קפּט

מי שִׁיגְרָשׁם עַל-כֵּן הֵם שָׁמָּה. וּבְאַמַּת הַגֵּיעַ הַזְמַן לְקַיֵּם, כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה ר' נַחְמָן טוֹלְטְשִׁינְעֶר ז"ל, תְּלַמִּידוֹ שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, שֶׁלָּקַח מִקָּל וָצֶעֶק: "אוּמָן אִיז נִישְׁט קִיין עָרִי מִקָּלֵט" וְכוּ', וְכוּ', וְגַרְשׁ מִשָּׁם (מִהַקְלוֹיז) אֶת כָּל הַחֲדוּשִׁים... כְּמוֹ-כֵן אֲנִי עוֹשֶׂה בְּכַתִּי מְדַרְשָׁנוּ שֶׁהֵם תַּחַת הַשְּׁפָעֲתִי, וּבְחֶסְדוֹ יִתְבָּרַךְ הוֹעִיל הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד; כִּי עָקֵר הַהֲתַנַּגְדוֹת עַל בְּנֵי-הַנְּעוּרִים, כִּי הַהוֹרִים אֵינָם רוֹצִים שֶׁבְּנֵיהֶם יִסְתּוֹכְבוּ בֵּין מְשֻׁנְעִים וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל אִם הָיוּ הַהוֹרִים יוֹדְעִים, שֶׁאֲדַרְבֵּה אֲצֵל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ יֵשׁ עֵדָה קְדוּשָׁה שֶׁל עוֹבְדֵי הַשֵּׁם, וְאֵלוֹ הַעֲרֹב-רַב הָאֶסְפָּסוּף, בְּכֻלָּל לֹא שְׂיָכִים אֱלֵינוּ, אֲזַי לֹא הָיוּ שׁוֹם מְנִיעוֹת, אֲדַרְבֵּה הָיוּ שׁוֹלְחִים אֶת בְּנֵיהֶם אֵלֵינוּ, וְזֶה בְּרוּר.

וְעַל-כֵּן שְׁלֹא תִהְיֶה לָךְ חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת כְּלָל, רַק חֲזוּק וְאַמִּץ מְאֹד לְהַחֲזִיק בְּאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הָאֲמִתִּיִּים, וּתְקַבֵּל מֵהֶם הַרְבֵּה טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי, כִּי נִקְדַּת הַחֶבֶר הִיא מְאֹד מְאֹד נְחוּצָה לְהַתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל.

הַתְּמִד בְּלִמּוּד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל יוֹם, כִּי הַהֲתַקְרְבוֹת תְּלוּיָהּ רַק בְּזֶה וְלֹא בְּדַרְבָּרִים אֲחֵרִים כְּלָל, וְזִכֹּר כְּלָל זֶה, וְאֲזַי אֵף פְּעַם לֹא תִתְרַחֵק, וְכֵן לֹא יוֹכְלוּ לְרַחֵקְךָ, כִּי מִי שְׁלוֹמְד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, הוּא תַכְף-וּמְיָד מְפִיר מִי שֶׁבְּאַמַּת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל וּמִי לֹא, וְעַל-כֵּן הַתְּמִד בְּלִמּוּד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאֲזַי טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַדוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

תַּעֲזִין בְּסִפְרֵי הַחֲדָשׁ "אֲשֶׁר בְּנַחַל", וְתִהְיֶה קְבוּעַ בּוֹ, וְזֶה יוֹעִיל לָךְ הַרְבֵּה בְּהַתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל וְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים.

א' קפה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר וַיְקַהֵל ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרֶךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְשִׁכַח אֶת הָעֵבֶר שְׁלֶךְ, כִּי רַבְּנוּ ו' לְאָמֵר (שִׁיחֹת־הַר"ן, סִימָן כו): אֶצֶל הָעוֹלָם שְׂכָחָה הִיא חֲסָרוֹן, אֲבָל אֶצְלִי שְׂכָחָה — מְעַלָּה גְדוֹלָה, כִּי אִם לֹא הִיְתָה שְׂכָחָה, לֹא הָיוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבָר בְּעִבּוּדַת הַשָּׁם; וּבְכַאֲמַת זֶה עֲצָה טוֹבָה וְנִפְלְאָה עַד מְאֹד, כִּי כָּף יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְרַבְּנוּ ו' לְזָכָה לְהִגִּיעַ אֶל מְדֻרְגָתוֹ רַק עַל־יְדִי־זֶה, וְעַל־כֵּן הִתְפָּאֵר וְאָמֵר (תִּי־מוֹהַר"ן, סִימָן שפד): לֹא מִבְּעֵינֵי דְבוּר, שְׁאֵינִי יוֹצֵא מִפִּי בְּלִי הַתְּחִדָּשׁוֹת, אֲלֵא אֶפְלוּ הִבֵּל פֶּה אֵינִי יוֹצֵא מִפִּי בְּלֹא הַתְּחִדָּשׁוֹת; כִּי רַבְּנוּ ו' לְזָכָה לְהַכְּלִיל כָּל־כָּף בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, עַד שְׁפָל רָגַע וְדָקָה הָיוּ אֶצְלוֹ חֲדָשִׁים לְגַמְרִי, וְעַל־יְדִי־זֶה עָלָה מְעַלָּה מְעַלָּה וְכוּ' וְכוּ', וְאֵת הַשְּׂגָה הַנּוֹרָאָה הַזֹּאת הוּא רוֹצֵה לְהַכְּנִיס בְּמַגְשָׁמִים כְּמִנּוּ, פְּגוּמִים כְּמִנּוּ וְכוּ' וְכוּ', כִּי בְּכַאֲמַת עֵקֶר הַיְאֹשׁ בָּא לְאָדָם רַק מִחֲמַת שְׁנַעֲשֶׂה יָשָׁן, שְׁקוֹרִין אֶלֶט, הַכֹּל אֶצְלוֹ יָשָׁן, הוּא כְּבָר יְהוּדֵי יָשָׁן... עוֹבֵד הַשָּׁם יָשָׁן... בְּעַל מְדֻרְגָה יָשָׁן... או חֵס וְשְׁלוֹם, לְהַפֵּךְ — שְׁקוּעַ בְּעוֹנוֹתָיו מְזַמֵּן... הוּא בְּעַל עֲבָרָה יָשָׁן... אֵינִי מִתְפַּלֵּל וְאֵינִי לוֹמֵד תּוֹרָה מְזַמֵּן... וְכָף מְתִיאֵשׁ מִחֲיָיו, אֲבָל אִם הָיָה הָאָדָם עוֹשֶׂה בְּכָל רָגַע וְדָקָה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וּמִכָּל שָׂכָן כָּל גְּשִׁימָה הִיְתָה אֶצְלוֹ בְּהַתְּחִדָּשׁוֹת חֲדָשָׁה, אִז לֹא הָיָה בְּעַל כְּשָׁלוֹן בְּחַיָּיו, אֲדַרְבָּה הָיָה רֵץ וּפּוֹרֵחַ בְּרוּחַנִיּוֹת, וְהָיָה זוֹכֵה לְהִגִּיעַ לְדְבָרִים עֲלִיוֹנִים וְנִשְׁגָּבִים דִּיקָא עַל־יְדֵי הַהַתְּחִדָּשׁוֹת, כִּי בְּכָל בְּרָכָה שֶׁהָיָה עוֹשֶׂה, "שֶׁהַכֹּל נִהְיָה בְּדַבְּרוֹ" עַל כּוּס מַיִם, הָיָה עוֹשֶׂה אוֹתָהּ בְּהַתְּחִדָּשׁוֹת חֲדָשָׁה, כְּאֵלוֹ לֹא עָשָׂה עֲדִין אִף פַּעַם בְּרָכָה בְּחַיָּיו... וְזֶה בְּעֶצְמוֹ הָיָה מוֹצִיאֵאוֹ מִהַבּוֹץ, "בְּרַכַּת הַמְּזוּן" חֲדָשָׁה לְגַמְרִי, "אִף פַּעַם בְּחַיָּי עוֹד לֹא בְּרַכָּתִי 'בְּרַכַּת הַמְּזוּן'", וְאִז הָיָה מְדַקְדֵק לְאֲמָרָה בְּכּוֹנֵה גְדוֹלָה עַד מְאֹד, כִּי מֵה שֶׁיֵּךְ? זֶה הִרִי "בְּרַכַּת הַמְּזוּן" חֲדָשָׁה שְׁאִף פַּעַם לֹא אֲמַרְתִּי... וְכֵן כָּל חֲלָקֵי הַתְּפִלָּה וְכֵן כָּל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְכֵן כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה הָיָה עוֹשֶׂה בְּהַתְּחִדָּשׁוֹת חֲדָשָׁה לְגַמְרִי, עַד שְׁמִי שְׁזוֹכָה לְהַכְּנִיס בְּעֶצְמוֹ אֶת

אֲשֶׁר א' קפו בנחל קצא

הלמוד הנפלא הזה, שכל הכל פה יוצא ממנו בהתחדשות חדשה, כי על כל נשימה ונשימה תהלל יה, וזה חדוש העולם, חדוש האמונה הקדושה בכל רגע להתחדש עם אמונה, "אה, אה, הקדוש-ברוך-הוא כאן", "הקדוש-ברוך-הוא כאן", בהתחדשות חדשה בכל עת ורגע, אז אף פעם לא היה שיך יאוש, כי כל רגע הוא התחדשות, וזו המדרגה הכי עליונה לזכות אליה, לעשות בכל פעם התחלה חדשה ולשכת את העבר שלו, ואז באמת יהיה גם בשלום עם הכל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' קפו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקהל ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיענו ויחדפו אל האברך היקר לי מאד, נר להצדיק, נחל נובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ובאמת בענין רבנו ז"ל העקר להתועד יחד לדבר תמיד מענין עצותיו הקדושות, ועל-כן בוא תבוא אל בית מדרשנו בכל ליל רביעי, יש לי שעור ברבים בלקוטי-מוהר"ן, ותהלה לאל נתחדשים דבורים חדשים, ויש לנו קבוץ גדול עד מאד, קרוב למאה אנשים, על אף שלאחרונה, מחמת המחלקת מתחילים להתרחק וכו' וכו', עם כל זאת הדבורים נשארים דבורים, ודבורי רבנו ז"ל אף פעם לא יתבטלו.

מה אמר לך, רבנו ז"ל אמר: על-ידי שמקורבים אנשים בונים "היכל-הקדש" (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נט), ועל-כן גם אתה תצטרף אל ההיכל הנפלא הזה. אף צריכים כחות להשאיר בהיכל

קצב אָשֶׁר א' קפז בַּנְחַל

הַזֶּה (עֵין שָׁם, חֶלֶק ב', סִימָן עא), "וְאֲשֶׁר כַּח בָּהֶם לְעַמֵּד בְּהִיכַל הַמִּלֵּךְ",
כִּי צְרִיכִים כַּחוֹת גְּדוּלִים שְׁלֵא יִהְיֶה מִסַּת מְרַשְׁעִים אַרְוּרִים בְּעֵלֵי
עֲבָרָה וְכוּ', מַחֲזִין שֶׁל חוּץ לְאַרְץ, שֶׁהֵם בְּחִינַת חוֹבְלִים, עֵין שָׁם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' קפז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וַיִּקְהַל ה'תּשֵׁל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ אֶל הָאֲבָרָךְ ... נְרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַק חֲזוּק לְהִתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים,
וּכְדָאֵי שְׁתַּקַּבַּע עֲצָמָךְ בְּקִבְעוֹת עֲצוּמָה בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, בְּלִקוּטֵי-
הַלְכוֹת כְּסֵדֵרֵן דִּיקָא, וְכֵן בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, שֶׁהוּא מְלֵא הַתְּעוֹרְרוֹת,
וְהַלְשׁוֹן בְּעֲצָמָה מְעוֹרְרַת אֶת הָאָדָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהָיוּ הַרְבֵּה מְאֻנְשֵׁי
שְׁלוֹמָנוּ לּוֹמְדִים בְּכֹל יוֹם הַרְבֵּה דְפִים סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת בְּהַתְּעוֹרְרוֹת
גְּדוּלָה, וְכֵן הַתְּמַד בְּסִפּוּר הַמַּדּוּת, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

אוֹדוֹת שְׁאַלְתָּךְ אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בְּיוֹם יְאֻרְצֵיט, הָאֵם מִתָּר לִילְךָ
לְחַתְנָה, עֵין שְׁלַחַן עָרוּךְ (יִזְרָה דְעָה, סִימָן שְׂצא, סְעִיף ג') בְּרַמ"א, יֵשׁ
אוֹמְרִים דְּאָסוּר לְאָכַל בְּסַעֲדָה בְּלִילָה שְׁבִיּוֹם הַמְּחַרְתַּת מִת אָבִיו אוֹ
אִמּוֹ, וְעֵין כֶּש"ךְ, וְאִנִּי רְאִיתִי נוֹהֲגִים לְאָסוּר, עֵין שָׁם; וְעֵין בְּרַמ"א
(בְּסִימָן ת"ב, סְעִיף י"ב בְּסוּפּוֹ). וְעֵין בְּמִשְׁמַרְתַּת שְׁלוֹם (הַנְּדָפֵס בְּסוּף
הַלְכוֹת אֲבָלוֹת), אוֹת יְאֻרְצֵיט, סִימָן ח', שְׁמַצִּיד לְכָאן וּלְכָאן,
וּמְבִיא מִשׁוֹ"ת יַעֲב"ץ (חֶלֶק ב', סִימָן קפד), רַק בְּסַעֲדַת שְׁמַחָה חֲתָן
וְכֵלָה אָסוּר בְּלִיל הַשִּׁיף לְמַחְרַת, אֲבָל שְׂאָר סַעֲדוֹת מִתָּר, וּבְלִיל
שְׂאֲחַר הַיְאֻרְצֵיט כְּכֹר מִתָּר בְּסַעֲדַת נְשׁוּאִין, עֵין שָׁם; וְאִף שִׁישׁ
מְקַלִּין, עִם כָּל זֹאת זֶה הַרְגֵּשׁ לְכֹל אֶחָד, וְעַל-כֵּן יֵשׁ לְסַמֵּךְ עַל
הַיַּעֲב"ץ אִם לֹא רוּצָה לִילְךָ, וְשְׁלֵא יְבַלְבֵּל לָךְ אֶת הָרֵאשׁ, וְשָׁם בְּאוֹת

אֲשֶׁר א' קפח בנחל קצג

ט', מדבר מענין ללכת על הקבר ביום היארצייט, וזה מועיל הרבה
הן לעצמו והן לנפטר, עיין שם; ועיין שם (בסימן ט"ו): מי אשר יראת
ה' בלבבו, ביום היארצייט שלא יצא בשום מקום ושלא יעסק
בעסק, רק ירבה בתורה ובצדקה בו ביום וכו', עיין שם; ותדע
שנוהגים אנשי שלומנו לתן ביום היארצייט לעניים לאכל, ועושים
סעדה אם אפשר לעשות סיום ביום זה, ומזמינים מנין עניים, וזה
בכלל 'תקון' שעושים כלם ברכות, כן נוהגים אנשי שלומנו והעולם
נוהגים להביא מיני מזונות ומרקחת ויין שרף ועושים ברכות, כי
באמת היו צריכים להתענות, אף הדור חלש, ועל-כן התקינו כנ"ל.
וכן אם פעם מתענים צריכים כבר להתענות כל ימי חייו והוי כגדר,
על-כל-פנים אצל אנשי שלומנו, שאינם שותים יין שרף מחמת צווי
רבנו ז"ל, לכן מביאין יין עם מזונות או עושים סעדה לעניים.

ועליך לזכר כי התבודדות ביום זה של יארצייט, זו זכות גדולה
לנשמות אבותיו, כי יש להם אז עליה גדולה על ידו, ובפרטיות אם
התבודדות היא על קבר אביו או אמו ביום היארצייט. הקדוש-
ברוך הוא יבשר לנו בשורות משמחות.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' קפח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וינקהל ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך ... גרו
י"איר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות הבלבוילים וכו', לדעתי זכור תזכר מה שפרש רבנו ז"ל
(לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן לח), את הפסוק (תהלים קמח, ח): "רוח
סערה עשה דברו", כל הרוח סערה שנעשה בראשו של אדם הוא

קצד אָשֶׁר א' קפּט בַּנְחָל

על-ידי הדבור שֶׁמִּפְקִיר, וְעַל-כֵּן מִי שְׁרוּצָה לְהַצְלִיחַ בְּחַיָּיו, זֶהוּ רַק
על-ידי שְׁמִירַת הַדְּבוּר. וּכְכֹר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה,
סִימָן לה): מִי שֶׁהוּא עֹצוּר בְּמַלְיָן, לֹא יוּכַל אוֹתוֹ שׁוּם אָדָם; כִּי בְּאַמַּת
טָבַע שֶׁל אָדָם שֶׁהוּא צָרִיף לְהַצְטַדֵּק, וְעַל-כֵּן מְרַבָּה לְפִטְפֹט וְכוּ',
וְזֶה אֲשֶׁר גּוֹרֵם לוֹ כָּל הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים, וְרַבֵּנוּ ז"ל אָמַר (סִפּוּרֵי-
מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֵׂה יג, מִיּוֹם חֲמִישִׁי): אֶחָד אָמַר שֶׁהִשְׁתִּיקָה שְׁלוֹ, הוּא מוֹעֵט
הַמַּחְזִיק אֶת הַמְּרַבָּה, כִּי יֵשׁ עָלָיו מְקַטְרָגִים הַרְבֵּה וּבְעֲלִי לְשׁוֹן-הָרַע
שֶׁמְלַשְׁינִים עָלָיו הַרְבֵּה מְאֹד, וְכָל מֵה שֶׁמְלַשְׁינִים וְדוֹכְרִים
וּמְקַטְרָגִים עָלָיו בְּלְשׁוֹן-הָרַע הַרְבֵּה, הוּא בְּשִׁתְּיָקְתוֹ מְתַרְץ הַכֹּל,
על-ידי מֵה שֶׁהוּא שׁוֹתֵק לְבַד, עַיִן שָׁם; וְזֶה לְמוֹד עֵמֶק עֵמֶק, סוּד
הַצְּלַחַת הַחַיִּים, מִי שְׁזוֹכָה לְהִתְנַהֵג בְּזֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה עַד מְאֹד...

א' קפּט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיִּקְהַל ה'תּשׁל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנֶכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

הִיָּה טוֹב מְאֹד שֶׁתְּבוֹא אֶל הַשְּׁעוּרִים בְּכָל לַיִל רְבִיעִי, שְׁאֲנוּ
לוֹמְדִים בְּרַבִּים בְּבֵית מְדַרְשָׁנוּ "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלַב", וְתִהְיֶה לְאֵל, בְּרַב
עִם הַדְּרַת מְלֶךְ, נִתְחַדְּשִׁים חַדוּשִׁים נִפְלְאִים וְיָפִים עַד מְאֹד, וְתִהְיֶה
לְאֵל, מִסְתּוֹפְפִים מְקַרְבִּים חֲדוּשִׁים, אֲשֶׁר כָּל זֶה עָקַר מְגַמְתִּי וְרַצוֹנִי,
שִׁיתְּרַבּוּ שְׂכָנִים אֶל בֵּית הַתְּפִלָּה שֶׁל רַבֵּנוּ (עַיִן לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק ב'),
סִימָן ח'), כִּי כָּל דְּבוּרֵינוּ סוֹכְבִים וְהוֹלְכִים עַל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, כִּי
בְּאַמַּת אֵינִי לְאָדָם בְּעוֹלָמוֹ רַק שִׁיחָה בֵּינוּ לְבִין קוֹנוֹ, וּבְלִי זֶה הַכֹּל
הֶבֶל וְרַעוּת רוּחַ, וְכָל עָקַר הַהִתְקַרְבוּת אֶל רַבֵּנוּ ז"ל תְּלוּי רַק בְּזֶה.

אוֹדוֹת סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, תִּהְיֶה לְאֵל, הַדְּפֹסְתִי אֶת כָּל סְפָרֵי רַבֵּנוּ

אֲשֶׁר א' קצ בַּנְחַל קצה

ו"ל, ואתה יכול להשיג אותם אצלי בזול גדול, כי כל הדפסתי את ספרי רבנו ו"ל הוא רק למען גלות את הסגולה לעם סגולה. ולכן כשתבוא, אתן לך הרבה ספרים להפיץ, ולדעתי כל חסיד ברסלב צריך שיהיו בביתו ספרי רבנו ו"ל מוכנים להפיצם, בא אליו אינה חבר או שכן או גיס וכו', שיהיה תחת ידו ספרים לתן לו, וכן לבר מצוה דורון דרשה וכו' וכו', עלינו רק לגלות את אור רבנו ו"ל.

מה אמר לך, ראה לחזק עצמך באמונה פשוטה בו יתברך, ותדע שהוא יתברך מנהיג את עולמו בהשגחה פרטי פרטית, ובלעדי רשותו יתברך לא תוכל להזיק לך שום ברעה בעולם, וזה ברור וכו', ואין להקשות קשיות, אשר נכנסים בגדר ידיעה ובחירה שרבים נתפקרו על-ידי-זה (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא), כשמקדשים ומטהרים את השכעה נרות, אז נזדכך המוח, ומכניסם אשר הידיעה היא בתוך הבחירה, ולא קשה כלל.

נא ונא המשך את הקדוש-ברוך-הוא בתוך צרתך, ואז תראה איך שלרשע המצער אותך כל-כך תהיה מפלה גדולה, רק תסתיר עצמך בסתר צל כנפיו יתברך, ובמקום לספר צערך לזולתך שאינו מבין אותך וכו', תספר יותר טוב להקדוש-ברוך-הוא בעצמו, שאז בנדאי תושע.

הדורש שלומך באהבה...

א' קצ.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויקהל ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק עצמך מאד מאד לא לפל במרה שחורה, חס ושלום,

קצו אֲשֶׁר א' קצ בַּנְחָל

אֲשֶׁר הִיא "מַחְלָה" כְּמוֹ שָׂאָר מַחְלוֹת, וְכִמוֹ כְּשֵׁישׁ לְאָדָם אִיזוֹ מַחְלָה, עָלִיו לִילֵךְ אֶל רוֹפֵא וְלִהְתְּרַפָּא, כְּמוֹ-כֵן מִי שֶׁתַּפְסֹתוֹ מַחְלַת הַמֶּרֶה שְׁחוֹרָה, עֵקֶר הַרְפוּאָה — לְהַכְרִיחַ עֲצָמוֹ לְהִיטוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלַעֲשׂוֹת עֲצָמוֹ כְּאִלוֹ הוּא בְּשִׂמְחָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יָבוֹא בְּאַמֶּת לְשִׂמְחָה. וְרֵאוי לְשַׁמֵּעַ כְּלֵי זְמַר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם אֶפְלוֹ בֵּינוֹ לְבֵין עֲצָמוֹ, שֶׁתְּמִיד תִּתְיַשֵּׁב רוּחוֹ בְּקִרְבוֹ, וְאִין לֵךְ לְהִתְבַּיֵּשׁ מִזֶּה אֲדַרְבָּה צְרִיכִים לְרֵאוֹת בְּבֵית שְׂשִׁימְעָה קוֹל שִׂמְחָה, כְּלֵי טִיפּ עִם קֶסֶטָה, וְכֵךְ תִּהְיֶה בְּבֵית אוֹיָרָה שֶׁל שִׂמְחָה, וְזֶה יִשְׁפִיעַ עָלֶיךָ וְעַל אֲשֶׁתְּךָ וְעַל מִצְבַּח-הַרוּחַ.

נָא וְנָא לְשִׁמּוֹר מְאֹד מְאֹד מִבְּטוֹל זְמַן, שֶׁהַבְּטָלָה מְבִיאָה לְיַדֵּי שְׁעָמוֹם (שְׁגָעוֹן) (כְּתוּבוֹת נ.ט.), וְכִשְׁאָדָם עֶסוּק אִין לוֹ זְמַן לְחֻשָׁב מִעֲצָמוֹ וּמְכַל שֶׁכֵּן לֹא מְאַחֲרִים, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהִיטוֹת תְּמִיד עֶסוּק, וְאִז טוֹב לֵךְ כָּל הַיָּמִים.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי פְּגַעֵי וּמְקַרֵי הַזְּמַן הוֹרְסִים אֶת כָּל אָדָם, וְעַל-כֵּן צְרִיךְ לְהִיטוֹת חֻכָּם וּפְקֻחַ גְּדוֹל בְּזֶה הָעוֹלָם לְהִסְתַּפֵּל עַל הַתְּכָלִית בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, וְלַעֲשׂוֹת לְעֲצָמוֹ חֻשְׁבוֹן צָדֵק בְּכָל דְּבָר — "מָה יֵצֵא לִי מִזֶּה הַדְּבָר", וְזֶה צְרִיךְ לְהִיטוֹת תְּמִיד לְפָנָי עֵינָיו, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה יִצְלִיחַ דְּרַכּוֹ תְּמִיד; כִּי בְּגִשְׁמִיּוֹת אִם לֹא יוֹצֵא לְעֲצָמָךְ טוֹבָה בְּפִרְנִסְתָּךְ, מָה אַתָּה צְרִיךְ אֶת זֶה, וּמָה לֵךְ עִם אַחֲרִים הַגּוֹנְבִים אֶת זְמַנְךָ. וְאִם זֶה בְּרוּחָנִיּוֹת עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר כָּל פְּרָשָׁה חֻמָּשׁ וְרִש"י, כָּל פֶּרֶק מְשֻׁנָּיוֹת, כָּל דָּף גְּמָרָא כָּל סִימָן שֶׁלְחָן עָרוּף, כָּל דָּף זֶה וְתַקּוּנָם הוּא הָאֵרֶת הַנֶּפֶשׁ נְצָחִי, וְרַק זֶה מָה שִׂישְׂאָר מִמֶּךָ.

אָחִי, אָחִי! תַּעֲשֶׂה אֶת הַחֻשְׁבוֹן הַזֶּה תְּמִיד, וְאִז תִּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ, אֲבָל הַכֹּל צְרִיךְ לְהִיטוֹת בְּמִסְגֵּרַת שִׂמְחָה, לְשַׁמֵּחַ עֲצָמוֹ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, לְהִחִיּוֹת עֲצָמוֹ עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה שֵׁישׁ בוֹ, וְאִל יַעֲמִיס עַל עֲצָמוֹ עִמָּס גְּדוֹל, וְכֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת לְמִצְאָה הַרְחָבוֹת בְּכָל פֶּרֶט וּפְרָט. וְשִׁמְעָתִי מְאֻשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַיְקָרִים, כִּי בְּגִשְׁמִיּוֹת צְרִיכִים לְהִחִיּוֹת עֲצָמוֹ עִם הַלְמוּד שֶׁל "בְּצֵר הַרְחֵבְתָּ לִי" (לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן קצ"ה), וּבְרוּחָנִיּוֹת צְרִיכִים לְהִחִיּוֹת עֲצָמוֹ עִם הַלְמוּד שֶׁל

אֲשֶׁר א' קצא בַּנְחֹל קצו

"אֲזַמְרָה לְאֵלֵי בְעוֹדֵי" (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב); אֲשֶׁרֵינוּ שְׁיִשׁ לָנוּ תוֹרוֹת וְעֲצוֹת כְּאֵלוֹ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, מִה הֵיִינוּ עוֹשִׂים כְּלֵי רַבְּנוּ ז"ל. וְאֵל תִּסְתַּכַּל עַל הַבְּלִבוֹלִים מִבְּפָנִים, יְכוּלִים לְחִיוֹת חַיִּים נִצְחָיִים, וְלֹא לִידַע מִשׁוּם בְּרִיָּה, כְּמוֹ שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל עַל הַפְּסוּק (יִחְזָקֵאל לֵג, כד): "אֶחָד הָיָה אֲבָרְהָם".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד מְאֹד ...

א' קצא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְהַל ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מִה אֵמַר לָךְ, אֵינְ עוֹד מִי שְׁיָכִין אוֹתְךָ כְּמִנִּי וְכוּ', וְאֲנִי כּוֹתֵב לָךְ אֶת זֶה כְּלֵי שׁוּם גְּזַמְאוֹת וּמְלִיצוֹת וְכוּ', כִּי אֲנִי עוֹבֵר אֶת הַשְּׁלֵב הַזֶּה זֶה עֶשֶׂר שָׁנִים וְכוּ', לֹא כְּדַאי לְשַׁפֵּךְ אֶת נִפְשְׁךָ לְנַפְשׁ בְּנֵי-אָדָם וְכוּ', בְּמִקּוֹם לְחִזָּק אוֹתְךָ עוֹד יִשְׁבְּרוּ אוֹתְךָ וְכוּ', אֲנִי רוֹצֵה לְהַקִּים תַּלְמִידִים כְּאֵלוֹ שְׁיַעֲסִקוּ רַק בְּמִצְוֹת הַצְּדָקָה הַזֹּאת — לְחִזָּק בְּנֵי-אָדָם, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קו): "אֲשֶׁרֵי מְשַׁכֵּיל אֶל דָּל" (תהלים מא, ב), אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַכְנִים שְׁכָל אֶל דָּל וּמְחַזְקוֹ וּמְאַמְצוֹ. וְזֶה הָיָה הַלְמוּד הָעֵמֶק שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְגָלָה לָנוּ זֹאת בְּהַרְחָבָה מוֹהֲרָנִית ז"ל, אֲשֶׁר רַק הוּא קַבֵּל בְּשִׁלְמוֹת דַּעְתּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל; וְעַל-כֵּן לֹא בַחֲנָם שְׁסָבַל מִה שְׁסָבַל וְכוּ' וְכוּ' מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, דְּבָרִים שֶׁלֹּא נִתְּן לְכַתֵּב וְכוּ' וְכוּ', וְהוּא הוֹרִישׁ לָנוּ אֶת הַיְרוּשָׁה הַזֹּאת. מִה אֵמַר לָךְ כָּל הָעוֹלָם שָׁבוּר, וְכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ אֶת הַחֲבִילָה שְׁלוֹ, וּמְחַפֵּשׁ אַרְבַּע אַמּוֹת הֵיכָן לְשַׁפֵּךְ אֶת לְבוֹ הַשָּׁבוּר. וְרַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ עַל זֶה בְּיֹתֵר, וּפְעַם אָמַר לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: "כְּשֶׁאַתֶּם תִּהְיוּ

קצח אשר א' קצב בנחל

שְׁמַחִים, תְּהִיָּה טוֹבָה גְדוֹלָה לְעוֹלָם; וּבְאֵמֶת אִם נִתְּבוֹנֵן הֵיטֵב בְּדַבְּרוֹרִי, וְנִעְזֵן הֵיטֵב בְּעִמְק הַדְּבוּרִים, נִבּוֹא אֶל הַהֲבֵנָה הַזֹּה, כִּי אִם אֲנַחְנוּ נִהְיָה שְׁמַחִים, אִזּוּ נוּכַל לְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ אֶת אַחֲרִים. וַיֵּשׁ דְּבוּר מְרַבְּנוּ ז'ל: "מִכֶּם אַתֶּם יְכוּלִים לְדַעַת מַה שְּׁעוֹבֵר עַל הָעוֹלָם", הֵינּוּ מָה אִם עָלִינוּ, שְׁאֲנוּ כֵּן יוֹדְעִים מִלְּמוּדִים כְּאֵלוֹ וְהַתְּחַזְּקוּת כְּאֵלוֹ, אַף-עַל-פִּי-כֵן עוֹבֵר עָלֵינוּ מַה שְּׁעוֹבֵר וְכוּ' (כְּאֲשֶׁר כָּל אֶחָד יוֹדֵעַ בְּנִפְשׁוֹ הֵיטֵב מָה עוֹבֵר עָלָיו בְּאֵמֶת), עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בְּנֵי-אָדָם שְׂאֵינִם יוֹדְעִים מִהַתְּחַזְּקוּת כְּאֵלוֹ מִדְּבוּרִים כְּאֵלוֹ, מַה יַּעֲשׂוּ וּמַה יֵּאמְרוּ וְכוּ'?! וְלָכֵן מֵאַחַר שְׂזַכֵּינוּ לְהַתְּנַדֵּעַ מְרַבֵּי אֵמֶת כְּזֶה, מִלְּמוּדִים נִפְלְאִים כְּאֵלוֹ, לְדַעַתִּי עָלֵינוּ מִנַּחַת חוֹבַת הַיּוֹם וְחוֹבַת הַשָּׁעָה לַעֲזוֹר לְזוֹלַתְנוּ וְלְהַפִּיץ מַעֲיִינוֹתָיו חוּצָה. וְתִהְיֶה לָאֵל, הַתְּחַלְתִּי כְּבָר בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּה מִשְׁנַת תַּשְׁכ"ד, וְאַחֲרֵי-כֵן הַדְּפַסְתִּי אֶת כָּל סְפָרֵי רַבְּנוּ ז'ל לְבַד, מִמֶּשׁ לְבַד, בְּלִי שׁוּם עֲזָר מֵאַף אֶחָד, וְזָכִיתִי לְהַדְּפִיס שְׁמוֹנִים וְחֲמִשָּׁה אֲלֶף סְפָרִים בְּשָׁנָה אַחַת, הֵינּוּ: לְקוּטֵי-מוֹהָר"ן, סְפָרֵי מַעֲשִׂיּוֹת, סְפָר הַמִּדּוֹת וְכוּ' וְכוּ' (כָּל סְפָרֵי רַבְּנוּ ז'ל וּמוֹהָרַנ"ת ז'ל וְסְפָרֵי ר' אֶלְטֵעַר מְטַעֲפֵלִיק ז'ל, וְאֵל תִּשְׁאֵל מַה קִּבְּלִיתִי בְּעִבּוּר זֶה — שׁוֹנְאִים, וְקָרְאוּ לִי לְדִין תּוֹרָה וְכוּ', וּמָה לֹא, וְאֵל תִּשְׁאֵל מָה אֲנִי סוֹבֵל זֶה עֲשׂוֹר שְׁנַיִם מֵאֵז מִמֶּשׁ, קְנִיתִי לְעֶצְמִי שׁוֹנְאִים, שׁוֹנְאִי חֲנָם עַל לֹא דָבָר, הָרִי לֹא עָשִׂיתִי לְאַף אֶחָד שׁוּם דָּבָר רַע, כִּי יֵצְאֵתִי זַכָּאִי בְּדִין תּוֹרָה, וְאֶפְלוּ הַטּוֹעֵן שֶׁל הַצַּד שְׁכַנְגָד הַתְּחִיל לְצַעֵק עֲלֵיהֶם — "מָה אַתֶּם רוֹצִים מִמֶּנּוּ"...) (הַטּוֹעֵן שֶׁלֶּהֶם שְׁקִבַּל מֵהֶם כֶּסֶף... רָאָה אֶת הָאֵמֶת שְׁזוֹ סֵתָם עֲלֵיָה...) וּמֵאֵז וְעַד עַתָּה אֲנִי כְּמִטְרָה לַחֵץ וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אֲנִי מִתְּפַעֵל מֵאַף אֶחָד, וְרוֹצוֹנִי לְהַקִּים גְּדוּד שָׁלֵם, שְׂפִיצוּ מַעֲיִנוֹתָיו חוּצָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' קצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר וַיִּקְהַל ה'תשל"ד.

אֲשֶׁר א' קצג בַּנְחַל קצט

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק עֲצָמְךָ בְּמִדַּת הַסְּבָלָנוּת, וְאֵל תִּצָּא לְרִיב עִם מְחַרְפֵי
וּמְבֹזֵי נַפְשֶׁךָ, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִנְקֵם
אֶת נִקְמָתְךָ, הַעֲקֹר שְׂתֵק, שְׂתֵק! וְאִז תִּרְאֶה אֶת הַנְּסִים שִׁיעֲשֵׂה עִמָּךְ
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, מִה יֵשׁ לְךָ
עִם אַחֵר, אִתָּה רְאֵה לְהַחֲבִיא עֲצָמְךָ רַק בְּסִתָּר צֶל כְּנָפָיו יִתְבָּרֵךְ,
וְתִהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר עִמוּ יִתְבָּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ, וְאִז טוֹב לְךָ
כָּל הַיָּמִים.

אֲסוּר לִפְלַ בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל בְּשׁוֹם פְּנִים וְאִפְּנֵי, צְרִיכִים לְשִׁמַּח עִם
כָּל נִקְדָּה וּנְקֻדָּה טוֹבָה שִׁישׁ בּוֹ, מִה לְךָ עִם אַחֲרִים, לְכָל אֶחָד יֵשׁ
נִקְדָּה מִה שְׂאִין בַּחֲבֵרוֹ (לְקוּיטִי-מוֹהֲרִ"ן, חֶלֶק א', סִימָן לר), וְאֶחָד לֹא יְכוּל
לַעֲשׂוֹת מִה שְׂחֲבֵרוֹ יְכוּל לַעֲשׂוֹת, וְעַל-כֵּן מִה שִׁיךָ לְקַנָּא אֶחָד בְּשֵׁנֵי,
אֲשֶׁר דָּבַר זֶה הוֹרֵס אֶת הַחַיִּים.

אִף פְּעַם אֵל תִּהְיֶה בְּכַעַס, כִּי הַכַּעַס הוּא כְּסִילוּת, כִּי סִימָן
לְשׁוֹטָה הוּא הַכַּעַס, בָּרַח לְךָ רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִתְחַבֵּא בְּסִתָּר צֶל
כְּנָפָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' קצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיִּקְהַל ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי,
הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה
מִמֵּי הַנְּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח
לְנִצָּח נְצָחִים.

מִכְתָּבָךְ הִיָּקַר לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

אֶהוּבִי, אַחֵי הִיָּקַר! חֹזֵק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּכָל עֲנִיָּיִךְ, וּבִפְרָט שְׁתֵּהֲלֶה לְאֵל, אָנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, רַבֵּי הַמְּחִיָּה וּמְחֻזָּק אוֹתְנוּ, עַל-כֵּן רָאוּי לָנוּ לְשִׂמְחַת כְּזֶה מְאֹד, הָעֵקֶר אֵל תִּבְלָבֵל עֲצָמְךָ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי בְּשַׁעַה שְׁאֲדָם מִבְּלָבֵל עֲצָמוֹ מְאַחֲרִים, עַל-יְדֵי-זֶה מִתְּבַלְבְּלֵת דַּעְתּוֹ וְנִשְׁפָּר לְגַמְרֵי, אֲבָל כְּשִׁזְזָה לְבַטֵּל עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֵינּוּ רוֹאֶה שׁוּם בְּרִיָּה רַק אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמִתְעַנֵּג בְּנַעֲם עֲרֻבוֹת זֵיו שְׂכִינָתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וּמוֹהַרְנֵת ו"ל פֶּרֶשׁ (שְׁמוֹת ב): "וַיִּפֶן כֹּה וְכֹה וַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ וַיֵּךְ אֶת הַמְּצָרִי", אֵיתָא בְּתַקּוּנֵי זֶהר הַקְּדוֹשׁ כ"ה וְכ"ה הֵם חֲמִשִּׁים אוֹתִיּוֹת שֵׁישׁ בְּשִׁמְע"ע יִשְׂרָאֵל הַהַיְוָה אֱלֹקֵינוּ הַהַיְוָה אֶחָד, בְּרוּיָךְ ש"ם כְּבוֹד מְלָכוּת ו"ו לְעוֹלָם וָעֶד, שְׁזֶה אֱמוּנַת הַיְחִוּד, כְּשִׁאֲדָם מִבְּטֵל אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּאֱמוּנַת הַיְחִוּד, וּמִכְנִיס בְּדַעְתּוֹ שְׁמֵלָא כָּל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, אֲזִי זֹכָה לְבֹא לְבַטוּל כְּזֶה, עַד שֶׁוַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ", שְׁפָכָר אֵינּוּ רוֹאֶה שׁוּם בְּרִיָּה, כִּי יוֹדַע שֶׁהַכֹּל לְפָל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן אֵינּוּ מִתְּבַלְבֵּל כְּכֹר מִשׁוּם בְּרִיָּה, וְעַל-יְדֵי-זֶה "וַיֵּךְ אֶת הַמְּצָרִי" — שׁוֹבֵר אֶת כָּל הַמְּצָרִים שֶׁהֵם הַקְּלָפוֹת וְהַתְּמוֹרוֹת שֶׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד וְהַבֵּן, כִּי גְלוּי נִפְלָא הוּא, בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ (עֵין לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, אִישׁוֹת, הַלְכָה ד', אוֹת יז).

וְר' אֶפְרַיִם ל ו"ל פֶּרֶשׁ: "וַיֵּךְ אֶת הַמְּצָרִי וַיִּטְמְנֵהוּ בַּחֹל", אֵיךְ זֹכִים לְהַפּוֹת וּלְהַכְנִיעַ אֶת כָּל הַמְּצָרִים, שֶׁהֵם הַקְּלָפוֹת הַמְּסַבְּבוֹת אוֹתוֹ? עַל-יְדֵי "וַיִּטְמְנֵהוּ בַּחֹל", רָאשֵׁי תִּבּוֹת: חֹזֵק וְיִאֲמֵץ ל'בָּךְ, עַל-יְדֵי הַתְּחֻזָּקוֹת זֹכִים לְהִטְמִין אֶת הַקְּלָפוֹת שֶׁהֵם הַמְּצָרִים, וְדַבְּרֵי פִי חָכָם חֵן.

חֲמִדַת לְבָבִי! כְּכֹר דְּבַרְנוּ הַרְבֵּה, וְכֵן כְּכֹר כְּתִבְתִּי לָךְ הַרְבֵּה, עַל-כֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, וְתִרְאֶה אֶת אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ, אוֹרוֹת צַחְצַחוֹת, וַתִּהְלֶה לְאֵל, אֵין אַתָּה צָרִיךְ לְשׁוּם בְּרִיָּה, וּבְרַח לָךְ בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְכֵן תִּשְׁקֹד בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר כְּסֻדְרָן — חֲמַשׁ עַם רַש"י

אֲשֶׁר א' קצד בנחל רא

ומשניות וגמרא ושלחן ערוך, לקוטי-מורה"ן ולקוטי-תפלות ולקוטי-הלכות, ותרקד בכל יום ויום. ועל כלם — העקר להיות רגיל תמיד לשפך שיחתך אליו ותברך, וכל מה שעובר עליך תספר לפניו ותברך בתמימות ובפשיטות גמורה, וכל מה שתדבר יותר אליו ותברך בכל יום, כמו-כן יזדכך מתך ותפעל הכל, כי כד חם גבה איתהפך, כשיכמרו רחמיו ותברך — תהפך הדין לרחמים, וכודאי גם בתוך הדין והצמצום, יש שם רחמים, אבל בקשתנו היא "ואל שדי יתן לכם רחמים" (בראשית מג, יד), שימסר את הרחמים בידינו, כאשר אנו מבינים וצריכים, כמו שפרש רבנו ז"ל (עין לקוטי-מורה"ן, חלק ב', סימן סב).

אשרינו, מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו, תראה להפך את כל היגון ואנחה אל שמחה עצומה, חבלים נפלו לנו בנעימים.

הדורש שלומך...

תראה לכתב לי, למען תחיה את נפשי.

א' קצד.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר ויקהל ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור יניק ונחפים ... גר לצדיק יסוד עולם, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו.

מכתבך היקר כבר קבלתי, וכבר הכנתי לך מכתב, אך נתעכב אצלי עד עכשו מרב הטרדות שעוברות עלי. חזק ואמץ מאד מאד להיות בשמחה על נעם חלקך, שזכית ששם חלקך בין אנשי שלומנו היקרים, אשר רבנו ז"ל אמר, אם יוציא את אחד, אז גם כל האוחזים את עצמם בו יוציאם. וזוהי המעלה הנוראה והנפלאה, כשזוכים להיות תמיד בצותא תדא עם אנשי שלומנו היקרים,

רב אֲשֶׁר א' קצד בַּנְחָל

וּלְקַבֵּל נְקֻדַּת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, אֲבָל רַק עַל מְנַת לְהִתְקַרֵּב וְלֹא, חֵס וְשָׁלוֹם, לְהִתְרַחֵק עַל-יְדֵי חֲלִישוֹת הַדַּעַת וְקִנְיָה וְשִׁנְיָה, כִּי לְעוֹלָם אַל תִּבְלָבֵל אֶת עֲצֻמָּךְ מֵאַחֲרִים, וְאַז תִּזְכֶּה לְחַיּוֹת חַיִּים טוֹבִים וּנְעִימִים בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי עֵקֶר הַמְרִירוֹת שֶׁהָאָדָם סוֹבֵל הוּא, שְׁתַּמִּיד נִדְמָה לוֹ, אֲשֶׁר לְחֻבְרוֹ יֵשׁ יוֹתֵר מִמֶּנּוּ — הֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת וְהֵן בְּרוּחָנִיּוֹת, וְזֶה מִשְׁבֵּר לְבוֹ בְּקִנְיָה וּבְשִׁנְיָה, אֲבָל כְּשֶׁעוֹקֵר מִמְחֻשְׁבָּתוֹ כָּל מִינֵי מַחְשָׁבוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וְזֵרוֹת, וְאֵינּוּ רוֹאֶה מִשּׁוֹם דְּבָר רַק אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אִז הוּא חַי חַיִּים טוֹבִים וּנְעִימִים, וְהוּא שְׂמֵחַ בְּחֻלְקוֹ תַּמִּיד, אֲשֶׁר זֶה עֵקֶר מְנוּחַת שִׁבְיָת; אֲשֶׁרִי הַזּוֹכֶה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצֻמוֹ בְּדֶרֶךְ הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת — לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאַחֲרִים כָּלֵל, רַק לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ בְּחֻלְקוֹ תַּמִּיד, שֶׁהוּא אוֹר הַשִּׁבְיָת, וַיִּגְאֵל אֶת נַפְשׁוֹ מִכָּל מִינֵי מִצָּרִים.

וּבְאֵמַת כְּשֶׁאָדָם מַרְגִּיל אֶת עֲצֻמוֹ לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאַחֲרִים, אֲזִי בְּנִקְל לֹא לְשָׁמֵר אֶת הַזְּמַן הַיְקָר שְׁלוֹ, וּמִמְלֵא כָּל שְׁעָה בְּטוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי, שֶׁהֵן — תּוֹרָה וְתַפְלָה; כִּי עַל-פִּי-רֵב אֵלּוֹ אֲשֶׁר מִתְבַּלְבָּלִים תַּמִּיד מֵאַחֲרִים, הֵם מְבַלִּים אֶת הַזְּמַן הַיְקָר בְּשִׁטּוֹת וּבְכוּחִים, כִּי תַמִּיד רוֹצִים לְהִרְאוֹת שֶׁהֵצְדֵק עִמָּהֶם, אֲבָל אֵלּוֹ הַזּוֹכִים לְבִטֵּל עֲצֻמָּם אֵלּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵינָם רוֹאִים מִשּׁוֹם דְּבָר, רַק עֵצֶם עֲצֻמִּיּוֹת חַיּוֹת אֲלֵקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, הֵם אֵינָם מִתְבַּלְבָּלִים מֵאַחֲרִים כָּלֵל, וְחַיִּים חַיִּים אֲמַתִּים, וּמִמְלֵאִים כָּל שְׁעָה בְּתוֹרָה וּבַתַּפְלָה — אֲשֶׁרִי לָהֶם.

אֶהוּבִי, אַחִי! מִי שֶׁמְחַזֵּק אֶת עֲצֻמוֹ לְהִיּוֹת תַּמִּיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה יְהִי אֵיךְ שִׂיְהִי, הוּא בְּטוֹחַ כְּבָר שֶׁשּׁוֹם דְּבָר לֹא יִפִּילוֹ בְּאִיזוֹ יְרִידָה שֶׁתַּעֲבֹר עָלָיו, חֵס וְשָׁלוֹם, בְּאִיזוֹ מִצָּר וְהֶפְסֵד שִׁיעֵבֵר עָלָיו, חֵס וְשָׁלוֹם, לֹא תִפֵּל רוּחוֹ וְלֹא תִחְלַשׁ דַּעְתּוֹ, וְלֹא יִשְׁבֹּר אֶת לְבָבוֹ, כִּי הַשִּׂמְחָה הַזֹּאת הַחֻמָּה הַשּׁוֹמְרַת אֶת הָאָדָם שְׁלֵא יֵאָרַע לוֹ שׁוֹם גְּזֵק, שְׁלֵא יִשְׁבֹּר לְבוֹ, וְרוּחוֹ לֹא תִפֵּל וְלֹא תִחְלַשׁ דַּעְתּוֹ, כִּי עַל-יְדֵי שִׂמְחָה זוֹכִים בְּיוֹתֵר לְשָׁמֵר אֶת הַזְּמַן הַיְקָר; כִּי עֵקֶר הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הוּא, שֶׁנוֹפֵל תַּחַת הַמְּקוֹם וְתַחַת הַזְּמַן, וְאַז הוּא בְּמִצָּר גְּדוֹל, עַד שֶׁאֵינּוּ מוֹצֵא מְקוֹמוֹ וְזְמַנוֹ, אֲבָל עַל-יְדֵי

אֲשֶׁר א' קצה בנחל רג

השִׁמְמָה, נִתְרַחֵב מִחוּ וְדַעְתּוֹ, וְזוֹכָה לְצֵאת לְחֵרוֹת לְגַמְרִי, וְעוֹלָה אֶל
לְמַעַל מִהַמָּקוֹם וְלְמַעַל מִהַזְמַן, וְחֵי חַיִּים טוֹבִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' קצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּקְהַל ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֶל הָאֲבִרָךְ ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

תֵּאֱמִין לִי, שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְעֵבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּלִי מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת,
שֶׁהִיא הַמִּדָּה הַכִּי טוֹבָה וְתִלּוּיָהּ בְּאַמוּנָה (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן
קנח); כִּי הַמֵּאֱמִין הָאֱמִתִּי שֶׁהַכֹּל מִמְּנוּ יִתְבָּרַךְ, אֵינּוּ מִתְרַעַם עַל שׁוֹם
דָּבָר, רַק מְקַבֵּל הַכֹּל בְּאַהֲבָה, וְאֵז דִּיקָא עוֹבֵר אֶת הָעוֹלָם בְּשְׁלוֹם.
מִדּוּעַ לֹא תָשִׂים לֵב, כִּי עוֹד מְעַט אֲנַחְנוּ יוֹצְאִים מִזֶּה הָעוֹלָם, כִּי
הַחַיִּים כָּל-כָּף קֶצְרִים, וְעַל-כֵּן הָאֵם כְּדַאי לְמַרֵּר לְעַצְמוֹ אֶת הַחַיִּים
בְּשִׁבִיל כְּמָה רְגָעִים וְכוּ', כִּי יָמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבָעִים שָׁנָה (תְּהִלִּים
ז, י), וְגַם הֵם אֵינָם עוֹלִים יוֹתֵר מִרְבַּע שָׁעָה (שָׁם, חֵלֶק ב', סִימָן סא);
אֲשֶׁרֵינוּ שְׁזָכְרֵנוּ לִידַע מִרְבֵּנוּ וְ"ל, וַיֵּשׁ לָנוּ דְבוּרִים כְּאֵלוֹ, טוֹב
לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֹסֵד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

רַבְּנוּ וְ"ל, כְּשֶׁהִיָּה יֵלֵד קָטָן בְּעֵת שְׂאֵמוֹ סָרְקָה אֶת שְׁעֵרוֹתָיו,
וּבְדֶרֶךְ כָּלֵל הַתִּינּוֹק בּוֹכָה, כִּי כּוֹאֵב לוֹ וְכוּ', רַבְּנוּ וְ"ל הַבְּלִיג אֵז,
וְאָמַר אַחֲר־כֵּךְ בִּימֵי גְדֻלּוֹתָו: "כִּכְּר אֵז בִּימֵי קִטְנוּתִי הַבְּנֵתִי אֲשֶׁר אֵי
אֶפְשֶׁר לְעֵבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם אֲלֵא בְּמִדַּת הַסְּבָלָנוֹת"; אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאֵינּוּ
מְטַעָה עַצְמוֹ כָּלֵל.

הִנֵּה חַג הַפֶּסַח מִמְשַׁמֵּשׁ וּבָא, וְעֲלֵינוּ לְהַכִּין עַצְמָנוּ עִם מַחִין
נְקִיִּים, וְלֹא נַחְמִיץ אֶת מַחְנוּ בְּמַחְשָׁבוֹת זְרוֹת וּבְהִרְהוּרִים רָעִים,
רַחֲמָנָא לְצַלָּן, אֲסוּר לְהַקְשׁוֹת קִשְׁיוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ שְׁזֵה חֲמִץ, רַחֲמָנָא

לְצַלֵּן, חֲמוּץ הַמַּחַ, צָרִיף לְטַהֵר עֲצָמוֹ עִם אָפֶר פְּרָה, שְׁזָה סוּד
הַתְּפִלָּה "וַיִּנְשָׁלְמָה פָּרִים שְׁפֹתֵינוּ" (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נה), וְזֶה
שֶׁיָּדָגְם עֲכָשׁוּ עֵץ אָרְזוּ וְאִזּוּב וְכוּ' וְכוּ', עֵינַי הֵיטֵב בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל
שֵׁם, וְתִבִּין לְעֵבֶדָה וּלְמַעֲשֵׂה.

תְּאֲמִין לִי, אִם הָיִיתָ שׁוֹמֵר עַל פִּיךָ, וְלֹא מְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל
רוּחְךָ אֲלֵא הָיִיתָ סֹבֵלֵן גְּדוֹל, אֲזִי הָיִיתָ מְצַלִּיחַ בְּיוֹתֵר, כִּי רַק בְּזֶה
תְּלוּיָה הַצְּלַחַת הָאָדָם — כְּשִׁשׁוֹתֶךָ וְאִינוּ דוֹחֵק אֶת הַשְּׁעָה.

עַל מוֹהַר"ן ת"ז ל' עֲבָרוּ הֶרְבֵּה צְרוּת, וְהִצְלִיחַ רַק עַל־יְדֵי מַדַּת
הַסְּבֻלָּנוּת שְׁלוֹ, שְׁהִיָּה סֹבֵלֵן גְּדוֹל, וּבִרְחַת תְּמִיד רַק אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ, וְלֹא
דַּחֵק אֶת הַשְּׁעָה, וּכְשֶׁרְצָה לְבָנוֹת קוֹמַת גַּג, עֲלֶיָּה עַל בֵּיתוֹ (שְׁקוֹרִין
אֵיבְעֵר שְׁטִיבֵל), אָמַר: "כַּמָּה תוֹרָה וְתַפְלָה אֲנִי צָרִיף לְהַפְסִיד בְּעֵבוֹר
זֶה", וְלֹא רְצָה לְנַסֵּעַ בְּמַדִּינָה לְקַבֵּץ מַעוֹת בְּעֵבוֹר זֶה, רַק הִתְחִיל
לְהַתְּפַלֵּל עַל זֶה, עַד שֶׁעָזְרוּ הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' קצו.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר וַיִּקְהַל ה'תּשֵׁל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גִּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים הַתְּחַזְּקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם
וַיּוֹם, לְהַתְּחַזֵּק מִחֲדָשׁ כְּפִי הַקְּטָנוֹת וְהִירִידוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד. וַיְדוּעַ בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר לְרַבֵּנוּ ז"ל הָיָה מְקַרֵּב יְהוּדֵי
בְּשֵׁם ר' לֵיפָא, וְהוּא הָיָה בַתְּחִלָּה אֵשׁ, אֶפְיֵיעֵר, הֵינּוּ שְׁפָל תְּפִלָּתוֹ
הָיְתָה בְּחִמִּימוֹת כְּזוֹ, שְׁאִין לְתָאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְהָיְתָה דְרָפוּ
לְחִזּוֹר עַל כָּל פְּסָקָה שְׁבַתְּפִלָּה כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים בְּהַתְּעוֹרְרוֹת רַבָּה
עַד מְאֹד, עַד שְׁמוֹהַר"ן ת"ז ל' הִתְקַרַּב אֶל רַבֵּנוּ ז"ל, עַל־יְדֵי תְּפִלוֹת

אָשֶׁר א' קצו בַּנְחָל רה

"עֲנִי" שְׂבִסְלִיחוֹת, שְׁשָׁמַע מִר' לִיפֵא (הֵם פְּזֻמוֹנִים שְׂאוּמְרִים בְּסוּף סְלִיחוֹת, וְדַרְכֵם שֶׁל בְּנֵי־אָדָם לְאֲמָרָם כְּכֹר בְּקִרְיוֹת וּבְמַהֲרֹת מִרַב עֵיפוֹת), אָבֵל ר' לִיפֵא אָצְלוּ הֵיטָה דִיקָא כָּאן הַתְּחֵלָה חֲדָשָׁה, כִּי כָּל קָטַע מִהַסְּלִיחוֹת אָמְרוּ בְּהַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוּלָּה, בְּנִגּוּן הַמְּעוֹרָר, וּבְפָרֹט בְּסוּף, וְאָז הַתְּפִלָּא מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, וְאָמַר לְעֶצְמוֹ: "מַהֲיֵכֵן יֵשׁ לְאָדָם כַּחוֹת כְּאֵלוֹ?!" וְהַתְּחִיל לְחַקֵּר עַד שֶׁנִּתְּנָדַע, שֶׁהוּא מְקַרֵּב אֶל רַבְּנֵי ו"ל, וְכֵף נִסַּע גַּם הוּא, אָבֵל לְבְּסוּף נִתְקַרְר ר' לִיפֵא, וְנִפְּל וְנִתְרַחַק עַד מָאֵד. וּפְעַם הַתְּבַטָּא מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, וְאָמַר בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "אֵיךְ וְיִיִּס אֲז ר' לִיפֵא אִיז גִּיּוּעֵן פְּרוּמְעֵר פּוֹן מִיר, און אִיֶּצְטֵעֵר וּוּאו אִיז עֵר און וּוּאו בֵּין אִיךְ"ט, וְהִבִּינֵנו מִמוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, שֶׁהָעֵקֶר בְּזֵה הָעוֹלָם הוּא מִדַּת הַהִתְחַזְּקוֹת, וְר' לִיפֵא לֹא הֵיטָה לוֹ הַתְּחַזְּקוֹת, וְעַל־כֵּן נִפְּל וְנִתְקַרְר, לֹא־כֵן מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל עָבַד כָּל יָמָיו עַל נִקְיַת הַתְּחַזְּקוֹת, וְכֵף הַחֲזִיק מֵעַמֵּד; וְלִכֵּן רָאָה גַּם רָאָה אֶתָּה לְהַתְּחַזֵּק בְּכָל יוֹם, וּבְכָל יוֹם תַּהִיָּה הָעֲבוּדָה שְׁלֵף בְּהַתְּחַדְּשׁוֹת חֲדָשָׁה בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת, הֵן טְבִילָה בְּמִקְנָה, שֶׁתַּהִיָּה בְּזִרְיוֹת וּבְשִׁמְחָה וּבְחִיּוֹת, הֵן הַנְּחַת תְּפִלִּין וּלְבִישׁת צִיצִית בְּהַתְּחַדְּשׁוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם, וְהֵן כָּל סֵדֵר הַתְּפִלָּה, כָּל בְּרָכָה וְכָל קָטַע מִהַתְּפִלָּה וְכֵן הַלְמוּדִים וְכֵן כָּל הַיּוֹם צָרִיף לְהִיּוֹת בְּהַתְּחַדְּשׁוֹת חֲדָשָׁה בְּלִי שׁוּם זְקָנָה וְיֵאוּשׁ כָּלֵל, וְדִיקָא עַל־יְדֵי־זֶה תְּצַלִּיחַ בְּחַיֶּיךָ, כָּל לֵילָה תִּשְׁתַּדֵּל לומר חֲצוֹת, וְאֵל תְּסַתְּפֵל עַל אַחַר כָּלֵל, וְאָז דִּיקָא תְּצַלִּיחַ דִּרְכֵךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' קצו.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְפַּרֵּךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֵר וּנְקִיָּה הִתְשַׁלֵּד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבָרָף הַיְקָר לִי מְאֹד הַרוּצָה לְהַתְּחַמֵּם בְּאוֹרוֹ שֶׁל רַבְּנֵי ו"ל ... נִרוֹ יֵאִיר.

(ט) יוֹדַע אָנִי, שֶׁר' לִיפֵא הָיָה חֲסִיד וְנֵרָא יוֹתֵר מִמֶּנִּי, וְעַכְשָׁו אִיפָּה הוּא וְאִיפָּה אָנִי.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות שכתבת מהתורה ב' מה הם השבעה שמות של הנוקבא דפרדשקא וכו', הנה שם הנו"ה ברוך הוא יש בו ארבעה מלויים כנגד ארבעה עולמות: ע"ב — אצילות, ס"ג — בריאה, מ"ה — יצירה, ב"ן — עשיה, ויש לכל אחד מהם כתר, קנ"א — עשיה, קמ"ג — יצירה, קס"א — בריאה, הינו שם הנו"ה במלוי ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, וכן שם אהי"ה במלוי: קנ"א, קמ"ג, קס"א ביחד עולה תרפ"ו, ובזה רבנו ז"ל מקשר ענין בן פור"ת יוסף, שמי שזוכה לתקון הברית שהוא ביסוד יוסף, הוא זוכה לקדשת ולטהרת המחין, ותמיד מיחד שמות אלו. ויש לומר בפרשה זו, "ולהורות נתן בלב"ו" (שמות לה, לד), ודרשו חכמינו הקדושים (ברכות נה): יודע היה בצלאל לצרף אותיות שבהם נבראו שמים וארץ, מרמז בו סוד השמות של הנוקבא דפרדשקא בה"ם עולה הנו"ה אהי"ה שמי"ם ואר"ץ עולה: ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן קנ"א קמ"ג קס"א מכון ממש, ורבנו ז"ל מדבר שם מתורה ודבורים קדושים שהם תפלה, ועל-בן 'להורת' אותיות 'לתור"ה' והמלוי של 'להורת' כזה: למ"ד, ה"י, ו"ו, רי"ש, תי"ו, עולה שכינ"ה, והיא עולה בדיוק כמספר לשון, פי דיקא על-ידי קדשת הלשון ולמוד התורה שורה בו השכינה, שזוכה לגלוי אלקות, שנתבטלים ממנו הענין המכסין על עינא, וזוכה לגלויים אלו של הארבעה עולמות והכתרים שלהם, והם הם הצרופים שבהם ברא שמי"ם ואר"ץ כלליות העולמות, ועל-ידי-זה השרה שכינתו יתברך בעולם, וזה היה הקמת המשכן דיקא (עין בפנים התורה ותקשרו אל דברינו ותראה נפלאות), והוא רחום יכפר עון, לא כתבתי כלום.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' קצח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ויקהל ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבָרָךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

גַּא וְנָא לֹא לְהִיּוֹת בְּכַעַס, כִּי "הַגִּי" הַצֶּלֶךְ" כְּתִיב (תְּהִלִּים קכ"א, ה), הָאָדָם לְפִי מַעֲשָׂיו עוֹשֶׂה צֶל בְּאֲתַעֲוָרוֹתָא דְלִתְתָּא אִיתְעַר דְלַעֲיָלָא, וְעַל-כֵּן בְּשָׂכּוּעַס פֶּאן לְמָטָה הוּא מְעוֹרָר מִדַּת הַדִּין לְמַעְלָה, רַחֲמֵנָא לְצִלָּן. וּבִזְהַר הַקְּדוּשׁ (עֵין תְּקוּנַי זְהַר, תְּקוּנָן מַח) מִבִּיא עַל פְּסוּק (שְׁמוֹת ל"ה, א): "לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מִשְׁבְּתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת", שְׁזָה סוֹבֵב עַל הַפְּעִ"ס שֶׁהוּא אֵשׁ זָרָה, וְלִכֵּן צְרִיכִים מְאֹד לְהִזְהַר לֹא לְהִיּוֹת בְּכַעַס, וּבִפְרָט מִי שֶׁכָּבַר זָכָה לְהַתְּוֹדֵעַ מִרְבֵּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא שַׁבָּת, כִּי הַצִּדִּיק נִקְרָא שַׁבָּת, "אַנְתָּ שַׁבָּת דְּכָלִּיהּ יוֹמָא", הוּא צְרִיךְ לְשַׁמֵּר לֹא לְהִיּוֹת בְּכַעַס.

עֲלִיךְ לְדַעַת, בְּרַסְלָבֵר חֲסִידוֹת וְכַעַס הֵם שְׁנֵי עֲנִינִים נִפְרָדִים, מִי שְׁזוֹכָה בְּאַמֶּת לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל רַבֵּנוּ ז"ל, הוּא סְבָלָן גְּדוֹל יוֹצֵא מִהַכְּלָל, וְאִם עֲדִין לֹא זָכִינוּ לָזֶה, סִימָן שֶׁעֲדִין אָנוּ רַחוּקִים מִרַבֵּנוּ ז"ל, וְזֶה בְּרוּר.

הַעֲקָר לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ שִׁיְהִי נִקְי מִדְּמִיוֹנוֹת, כִּי הַדְּמִיוֹן הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי, וְאִם יֵשׁ חֲבוּרָה שֶׁל מְטָרְפִים וְכוּ' שֶׁהוֹלְכִים בְּדְמִיוֹנוֹת וְכוּ', צְרִיכִים לְבָרַח מֵהֶם, הַדְּמִיוֹנוֹת הָאֵלוּ יַעֲלוּ אַחֲרֵי-כֵן בִּיקָר וְכוּ', כִּי יִפְלוּ בְּכַפִּירוֹת וְאַפְּיִקוֹרְסוֹת, רַחֲמֵנָא לְצִלָּן, הָאָדָם צְרִיךְ לְמוֹת, לֹא יוֹעִיל לוֹ שׁוֹם דְּבָר, הִנֵּה יִגִּיעַ הַיּוֹם וְהַשְּׁעָה וְהַרְגַע, וְהַהֲכָרַח לְעֹזֵב אֶת זֶה הָעוֹלָם, מִי שְׁזוֹכָה, אֲזִי עוֹבֵר הַכֹּל כְּמוֹ מִיתַת נְשִׁיקָה וְכוּ', וּמִי שֶׁלֹּא זוֹכָה נִחְלָה בְּמַחְלָה, רַחֲמֵנָא לְצִלָּן, וּמִתְיַסֵּר בִּיסוּרִים, וְעַל-כֵּן הַזְּהִירוֹנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרַכּוֹת ח.) עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים לב): "עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל חֲסִיד אֱלֹהֶיךָ", שְׁזָה סוֹבֵב עַל יוֹם הַמִּיתָה וְהַקְּבוּרָה עַד זִיבוּלָא בְּתַרְיִיתָא שֶׁלְמָא תְּהֵא, וְלִכֵּן בְּכָל לֵילָה כְּדָאי לְקָרוֹת קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁעַל הַמָּטָה עִם הוֹדוּי, כִּי פֶן וְאוּלֵי הַלֵּילָה

(י) עַד הַכְּסוּי הָאֲחֵרוֹן, שְׁמַכְסִים אוֹתוֹ עִם עֶפֶר בְּקָבֵר, שִׁיְהִי שְׁלוֹם.

רח אֲשֶׁר א' קצט בַּנְחָל

הוא הסוף שלי, כי שנה זהו אחד מששים במיתה (ברכות נו:), ולכן צריכין להתודות; אשרי מי שנפטר מתוך השנה בלי יסורים וכו'. אני כותב לך זאת, כדי להוציא מהדמיונות שמלמדים שם וכו'; איי, איי, ידידי היקר, עוד מעט כבר נהיה שם למעלה, ואז נתחרט מאוד מאוד, הינו יכולים לעשות בזה העולם הגשמי והחמרי כל-כף טוב, ולא עשינו אלא בלינו את הזמן בעצבות ובעצלות וכו', ולא חזרנו בתשובה וכו', ועל-כן ראה תכף-ומיד להתודות על כל מה שעשית כל ימי חייך, ותקרא "קריאת שמע על המטה" בכונה גדולה, ואז "ושב ורפא לך" (עין ושעיה ו, י).

הדורש שלומך באהבה רבה מאוד...

א' קצט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ויקהל ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל הבחורים הרוצים לינק דובשא וחלבא מהנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ...

לנכון קבלתי את מכתבכם אשר בו אתם שואלים וכו'. לדעתי, אתם צריכים לשמר מאוד מאוד מי שמתחבר אליכם, כדי שלא יהיה הולך רכיל ומגלה סוד וכו', ויכניס אתכם בפח וכו', פי בעוונותינו הרבים, אור רבנו ז"ל מכסה עד מאוד, וקשה מאוד להתקרב מרב המחלקת והלשון-הרע וכו', וכשפכר זוכים להתקרב, צריכים להזהר מאוד מאוד שלא יוציאו שם רע וכו', ולא יגלו וכו', פי מה ולמה הצרה הזאת וכו', כדאי להיות בהצנע לכת, ואז מצליחים מאוד מאוד.

שמעתי מר' לוי יצחק (גרו יאיר) [ו"ל], שבאומן בקלויז ראו בגני-אדם שגומרים בכל יום ח"י פרקים משניות, ראו בגני-אדם שלמדו שבעה דפים גמרא ברציפות ולא מפסיקים, ראו בגני-אדם ששקדו בזהר ובתקונים, ראו בגני-אדם שכל עקר למודם היה בטור

אֲשֶׁר א' קצט בנחל רט

ובשלחן ערוך, וסוּסִים: "מי הִזָּה לוֹ זְמַן לְכָל אֵלוֹ הַנוֹפְחוֹת וְהַלְשׁוֹן הָרַע" וכו', וְכֵן אָנִי אוֹמֵר אֶת זֶה אֲלֵיכֶם, מֵה וְלָמָּה לָכֶם לְהַתּוֹכַח עִם מִישָׁהוּ, צְרִיכִים לְקַחַת אֶת הָעֲנָנִים בְּיָדִים, וְלִלְמַד וְלְהַתְמִיד בְּשִׁעוּרִים קְבוּעִים, וְאִז תִּרְאֶה אִיךָ שֶׁהֲרֵבָה בַּחֲוָרִים יִתְקַרְבוּ אֶל דְּרֹךְ רַבְּנוֹ ז"ל, הֶעֱקַר לְבָרַח מִלְּצִים וְהוֹלְכֵי רְכִיל. וְתַעֲיֵנוּ בְּסִפּוֹר חֲסִידִים (סימן תתקפ"ז): "וְאֵל יָנִיחַ בֵּין תִּלְמִידָיו רְכִיל", כִּי הוּא יִסְפֹּר בַּחוּץ מֵה שְׂאֵתָם מְדַבְּרִים בְּפָנִים, וְיִגְרַם לָכֶם מַחְלָקַת, וּמֵה אַתֶּם צְרִיכִים אֶת זֶה.

וְרֵאִיתִי בְּצִיּוֹן "מְקוֹר חֶסֶד" שֶׁהֵבִיא מֵאֶמֶר חז"ל עַל זֶה (סנהדרין לא.): הֵהוּא תִּלְמִידָא דְנִפְיָא עָלֶיהָ קָלָא דְגָלִי מִלְתָּא דְאִתְאָמַר בֵּי מְדַרְשָׁא, בְּתַר כ"ב שְׁנֵין אֶפְקִיָּה רַב אָמִי מִבֵּי מְדַרְשָׁא, וְאָמַר דִּין גָּלִיא רְזִיא², עֵין שָׁם; עַד כְּדֵי כָּף שְׁמָרוּ שְׁלֵא לְגַלוּת הַכֹּל לַחוּץ, מְכַל שְׁפָן עֲנָנִים פְּרֻטִיִּים, שְׁשִׁיכִים רַק לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, לָמָּה צְרִיכִים לְגַלוּת אוֹתָם. וְשִׁמְעֵתִי מִכַּמָּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׂאֲצִלְנוּ אִף פַּעַם לֹא דִבְרוּ מִמַּחְלָקַת וּמִמְפָּרְסָמִים וְכוּ', כִּי מֵה צְרִיךְ אֶת זֶה וְכוּ', וְקִיְמוּ רַק מֵה שְׁמוּבָא בְּסִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה י"א, מִהֲבֵן מְלֶךְ וּבֶן שְׁפָחָה מֵעַן הָאֵט זִיךְ גִּישׁוּשְׁקֻט³ (הֵינּוּ דִבְרוּ מִפֶּה לְאִזּוֹן), כִּי לֹא הַכֹּל יְכוּלִים לְדַבֵּר בְּגִלוּי, וּמְכַל שְׁפָן שְׁלֵא יָבִיא שׁוּם תּוֹעֲלַת רַק מַחְלָקַת וּמְרִירוֹת וְהַתְּנַגְדוֹת גְּדוּלָּה, וְעַל-כֵּן מֵה וְלָמָּה לְהַכְנִיס עֲצָמוֹ בְּכָל זֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

כָּל זֶה סוֹבֵב גַּם בְּעֵינֵי הַהִתְקַבְּצוֹת שְׂאֵתָם מִתְקַבְּצִים בְּמִקּוֹם סֵתֵר, וְאִף אֶחָד אֵינּוּ יוֹדֵעַ, תִּמְשִׁיכוּ כָּף, כִּי מֵה אַתֶּם צְרִיכִים שְׁבַחֲוִרִים יִתְלוּצְצוּ מִכֶּם, וְיִגְרַמוּ לָכֶם צְרוֹת וְעִגְמַת נֶפֶשׁ מִהַמְשָׁגִיחַ וְהֵרָאֵשׁ יִשִּׁיבָה.

כ) הִזָּה תִּלְמִיד שִׁינְצָא עָלָיו קוֹל, שֶׁמְגַלֶּה מֵה שְׁמִדְבָּרִים בְּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ, אַחַר עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה הוֹצִיאֻ אוֹתוֹ מִבֵּית-הַמְּדֻרָשׁ, וְאָמְרוּ עָלָיו: "זֶה הַמְּגַלֶּה סֵתָרִים" מִבֵּית הַמְּדֻרָשׁ.
ל) הַתְּלַחֲשׁוּ.

א' ר.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ויקהל ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות כל הצרות והמרירות שעוברות עכשו עלי וכו', תדע כי מוהרנ"ת ז"ל היתה דרכו לחזור תמיד על הפסוק הזה (שופטים יג, כג): "לו חפץ ה' להמיתנו לא לקח מדינו עולה ומנחה ולא הראנו את כל אלה, וכעת לא השמיענו כזאת", הינו בתקף המחלקת והמסירות שהיו עליו והפחידו אותו המתנגדים, והיה נדמה כאלו ידם על העליונה, היה חוזר זאת לפני אנשי שלומנו: אם הקדוש-ברוך-הוא לא היה רוצה בנו, לא היה מראה לנו את רבנו ז"ל, ולא היה משמיע לנו את כל התורות הנפלאות האלו, ואם-כן הראה לנו, אזי אין מה להתפחד כלל, כי לא יוכלו לנו, ויקים בנו (ישעיה נד, יז): "כל כלי יוצר עליך לא יצלח וכל לשון תקום אתך למשפט תרשיעי זאת נחלת עבדי ה' וצדקתם מאתי נאם ה'".

לדעתי אחרי דבורים כאלו אין כבר מה להתפחד ולהתירא כלל, המקום הכי טוב להתחבא הוא אצלו יתברך, כך הרגיל אותנו רבנו ז"ל, ומי שמצית אותו לא מפסיד — לא בגשמיות ולא ברוחניות, כי אין עוד טוב מלהיות אצלו יתברך, לציר בדעתו תמיד אמתת מציאותו יתברך, ולדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה כאשר ידבר הבן אל אביו, ורבנו ז"ל גלה שהוא הגיע למדרגתו דיקא על-ידי שהיה פראסטיק, שהתנהג בתמימות ובפשיטות, ודבר הרבה עמו יתברך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

אָשֶׁר א' ר א בְּנִחַל רי א

כּפִי שְׁאָדָם מְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְהִתְבַּטֵּל לְגַמְרֵי אֵל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ
הוּא, כְּמוֹ-כֵן נִמְשָׁךְ עָלָיו אֹר וְזִיו וְחַיּוּת וְדַבְּקוּת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ
שְׁמוֹ, וְאֵין לוֹ מִמֶּה לְהִתְפַּחַד כָּלֵל, וְזֶה הַלְמוּד שֶׁמִּלְמַד אוֹתָנוּ רַבֵּנוּ
ז"ל, כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁכָּל מְאוֹרְעוֹתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ זֹאת הַבְּחִינָה הִיא
מֵעֵין עוֹלָם הַבָּא (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'), וְכִכְּר אָמַר הַתַּנְּא
הַקְדוּשׁ (אֲבוֹת ד, יז): יָפָה שְׁעָה אַחַת בְּתִשְׁבָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה מִכָּל חַיֵּי
הָעוֹלָם הַבָּא, וְיָפָה שְׁעָה קוֹרֵת רוּחַ בְּעוֹלָם הַבָּא מִכָּל חַיֵּי הָעוֹלָם
הַזֶּה; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְדַבֵּק עֲצָמוֹ תָּמִיד רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵינוֹ חֹפֵץ שׁוּם
דְּבָר רַק אֵת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; אֲשֶׁרֵי לוֹ בְּזֶה וְאֲשֶׁרֵי לוֹ בְּבָא.

א' ר א.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצֵאֵי-שַׁבַּת-קַדְשׁ לְסֵדֵר וְיִקְהַל ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֵת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר, וְשׁוּם דְּבָר לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, יִהְיֶה
אִיךָ שִׁיְהִיָּה, בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד בְּכָל מַה שֶׁרַק עוֹבֵר
עָלָיו, כִּי מִלְמַעְלָה מְנַסִּים אֵת כָּל אָדָם אֵל מִי יִפְנֶה בְּעֵת צָרָה, וְלִכֵּן
אַתָּה בָּרוּחַ לָךְ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֵל תְּשִׁים לֵב לְכָל הַמַּחְלָקֶת עָלֶיךָ,
כִּי זֶה סִימָן טוֹב שֶׁיֵּשׁ עָלֶיךָ מַחְלָקֶת וְכוּ', כִּי עַל כָּלֵב מֵת אֵין
חוֹלְקִים, אֲדַרְבֵּה בּוֹרְחִים מִמֶּנּוּ וְכוּ', וּמֵאַרְיָה מִפְּחָדִים מְאֹד מְאֹד,
כִּי אַרְיָה מִפִּיל יִרְאֵה גְדוּלָה עַל כָּל אֱלוֹ הַמְּסַבְּבִים אוֹתוֹ, וְעַל-כֵּן
אִם אַתָּה רוֹאֵה שְׁדִיָּקָא עָלֶיךָ חוֹלְקִים וּמְדַבְּרִים וְכוּ', זֶה סִימָן שֶׁיֵּשׁ
אַצְלָךְ אֵינְזָה אֹר גְּנוּז שְׁמֹנֶה מִפְּחָדִים מְאֹד מְאֹד, וְעַל-כֵּן חִזּוֹק וְאַמֵּץ
מְאֹד, וְשׁוּם דְּבָר לֹא יִשְׁבֵּר אוֹתְךָ.

הַעֲקָר חֲטוֹף בְּכָל יוֹם כַּמָּה דְּפִים גְּמָרָא, כִּי רַק זֶה מַה שִׁישְׂאָר
מִמֶּךָ, וְלְמוֹד גְּמָרָא מְאֹד מְאֹד מְסַגֵּל לְבַטֵּל מִמֶּנּוּ כָּל מִינֵי שְׁגְעוֹנוֹת,

ריב אָשֶׁר א' רב בַּנְּחָל

אָשֶׁר עַל-פִּירֵי־רַב בָּאִים מִחֻטָּאִים וְעוֹנוֹת שֶׁבְּרָא קִלְפוֹת וּמִשְׁחִיתִית שְׁמִשְׁגָּעִים אוֹתוֹ, וּבִכְפָּרֵט מִי שֶׁחֻטָּא בְּפָנָם הַבְּרִית, שְׂאֵז נִדְבָקִים בּוֹ כָּל מִינֵי קִלְפוֹת וּמִשְׁחִיתִים, וְעַל-יְדֵי שְׁקִידָה בְּגִמְרָא מְבִטֵּל מֵעֲצָמוֹ אֶת הַרוּחַ שְׁטוֹת הַזֶּה, כִּי תִלְמוּד־בְּגִימְטְרִיָּה כְּמִסְפֵּר שְׁמָה שֶׁל הַקְּלָפָה לִילִי"ת הַמְּחַטָּאֵת אֶת הָאָדָם בְּחֻטָּא הַמְּגַנֶּה שֶׁל פָּנָם הַבְּרִית (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן רִיד); אֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוֹ מְטַעֵה עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, וּמְקַיֵּם אֶת כָּל זֶה, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

א' רב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר פְּקוּדֵי הַתְּשֻׁלָּד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נִרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה, וְתִכְרִיחַ עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה, וְתִדַּע אֲשֶׁר מִדַּת הַשִּׁמְחָה לֹא בָּאָה בְּקִלּוֹת, כִּי זֶה הָעֲבוּדָה הַכִּי קְדוּשָׁה וְהַכִּי קָשָׁה, כִּי מֵאַחַר שֶׁשִּׁמְחָה הִיא סוּד הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-כֵּן הִיא הָעֲבוּדָה הַקָּשָׁה בְּיוֹתֵר, וְצָרִיךְ לְהִכְרִיחַ עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה מְמַשׁ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ. וְעֵצָה הַכִּי טוֹבָה וְהַכִּי קִלָּה לְבּוֹא לְשִׁמְחָה אֲמִתִּית, לְדַבֵּר תָּמִיד מִשִּׁמְחָה עִם אַחֲרִים, וּלְחַזֵּק אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל בְּמִדַּת הַשִּׁמְחָה, וְאֵז נִכּוֹן יִהְיֶה לְבוֹ בְּטוֹחַ, שְׁגָם הוּא יִהְיֶה בְּשִׁמְחָה. וְתִאֲמִין לִי, אֲשֶׁר עִם מִדַּת הַשִּׁמְחָה אֵין מִפְּסִידִים כָּלל, וּכְכֹל שְׂאָדָם בְּשִׁמְחָה וּמִשְׁמַח אַחֲרִים, כְּמוֹ-כֵן נִמְשָׁכֶת גַּם עָלָיו שִׁמְחָה. וְאֵל יִהְיוּ דְבָרִים אֵלוֹ קִלִּים בְּעֵינֶיךָ, כִּי הֵם יְסוּדוֹת גְּדוּלִים בְּחַיִּים הַגְּשָׁמִיִּים וְהַרוּחָנִיִּים, כִּי גַם בְּגִשְׁמִיּוֹת אֵי אֶפְשֶׁר לְעַבֵּר אֶת זֶה הָעוֹלָם עִם מְרִירוֹת וְעֲצָבוֹת, וְרַבְּנוּ ז"ל גִּלְּהָ, אֲשֶׁר תִּכְףּ-וּמִיד כְּשֶׂאָדָם רוּצָה לְהַפְּגִס בְּקִדְשָׁה, עֲבָרָה גְּדוּלָה כְּשֶׁהוּא בְּעֲצָבוֹת (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מַח), וְזֶה סוּבֵב עַל רוּחָנִיּוֹת, וְכֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת

אָשֶׁר א' רג בַּנְחָל ריג

אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שם סימן כד), אָשֶׁר חֲכָמֵי הַרוֹפְאִים אָמְרוּ שְׁפֵל
הַמַּחְלוֹת בָּאוֹת רַק עַל-יְדֵי עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וּדְאָגוֹת וְכוּ', וְעַל-כֵּן
צָרִיךְ לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ עַל מִדַּת הַשְּׂמִיחָה, וּלְדַבֵּר רַק מִשְׂמִיחָה, וּבְזֶה
תְּלוּיָהּ הַגְּאֻלָּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' רג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר פְּקוּדֵי ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ אֶל הָאֲבִירָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ...
נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

תֵּאֱמִין לִי, שְׂאִין זֶה הַדָּבָר לְשָׂנֵא אֶת עֲצָמֶךָ כֹּל-כָּף, כִּי כְּמוֹ
שְׂאִסוּר לְעִבְרָה עַל לְאוֹ שֶׁל "לֹא תִשָּׂא אֶת אֲחִיךָ בְּלִבְכֶךָ" (ויקרא יט,
ז), כְּמוֹ-כֵן אִסוּר לְעִבְרָה עַל "לֹא תִשָּׂא" — גַּם אֶת עֲצָמוֹ, וְזֶה הוֹרֵס
אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, כְּשֶׁמִּסְתַּפֵּל רַק עַל הָרַע שֵׁישׁ בּוֹ וְכוּ', רַחֲמָנָא
לְצַלֵּן. וְרַבֵּנוּ ז"ל בָּא לְעַקֵּר אֶת הַקְּלָפָה הַזֹּאת מִהָעוֹלָם, וְגָלָה לָנוּ אֶת
הַגְּלוּי הַנִּפְלָא שֶׁל "אַזְמַרְהָ לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי" (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן
רפב), שְׂצָרִיכִים לְהִסְתַּפֵּל רַק עַל הַטּוֹב שֵׁישׁ בּוֹ, וְאִזּוֹ מִמִּילָא יִפְלֵ
מִמֶּנּוּ הָרַע. וְרַבֵּנוּ ז"ל פָּרַשׁ אֶת הַפְּסוּק (תהלים לד, טו): "סוֹר מִרַע
וְעִשָּׂה טוֹב", דּוּ טוֹ גוֹטְס וְוַעֲט דִּי שְׁלַעֲכַט אַרְפּ פֶּאֲלֵן^מ, "סוֹר מִרַע"
אִיךָ? עַל-יְדֵי "וְעִשָּׂה טוֹב", כְּשֶׁעוֹשִׂים הַרְבֵּה טוֹב, מִמִּילָא הָרַע
נוֹפֵל. וְזָכַר כָּלֵל זֶה, וְאִזּוֹ טוֹב לָךְ לְנִצַּח נְצָחִים.

וְאִמְרָתִי כִּבְרַת כְּפָה פְּעָמִים, לְמָה אָנוּ אוֹמְרִים בְּכִרְכַּת הַיְהוּדוֹת
"שְׁלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי", לְמָה לֹא אוֹמְרִים "שְׁעֲשֵׂנִי יְהוּדִי", אֶלָּא אִם הֵיוּ

(מ) אִתָּה עֲשֵׂה אֶת הַטּוֹב וְהָרַע מִמִּילָא יִפְלֵ.

אומרים בְּרָכָה בְּכָל יוֹם "שְׁעֲשֵׁנִי יְהוּדִי", אֲזוּ הִיָּה בָּא הַסֵּמ"ךְ-מ"ם וְשׁוֹבֵר אוֹתוֹ — "כִּף נִרְאָה יְהוּדִי"? ... אֲבָל כְּשֵׁאוּמְרִים "שְׁלֹא עֲשֵׁנִי גוֹי", אֲזִי מַה שָּׂרָק לֹא יִהְיֶה, "בְּרוּךְ הַשֵּׁם גוֹי אֵינְנִי" — "אֵ גוֹי בֵּין אֵיךְ נִישֵׁט". וְהָרַב הַקְּדוּשׁ ר' מִשֶּׁה לֵיִיב מִסָּאסוֹב, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ, תַּכְף-וּמִיד בְּבִקֵּר כְּשִׁעֲשֵׂה אֶת הַבְּרָכָה "שְׁלֹא עֲשֵׁנִי גוֹי", הַתְּחִיל לְרַקֵּד, וְרַקֵּד כָּל הַיּוֹם, וְהִיָּתָה דְרָכּוֹ לֹא מֵיִנֵּעַ הָאֵפִי גִינוּמְעוֹן, כְּאוֹמֵר אֶת שְׁלֵי כְּבֹר קַבְּלֵתִי; וּבְאֵמֶת זֶה כָּל הַלְמוּד שֶׁל רַבְנּוֹ ז"ל, לְהַסְתַּפֵּל תָּמִיד רַק עַל הַטּוֹב שְׁבַעוּלָם, הֵינּוּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים קמ"ה, ט): "טוֹב הֵנִי" לְכָל", וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (אֲבוֹת ו, ג): "אֵין טוֹב אֶלָּא תוֹרָה, אֲשֶׁר הַתּוֹרָה וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הֵם אֶחָד, אוֹרִיָּתָא וְקַן־שָׂא בְרִיךְ הוּא חַד הוּא (אַחֲרֵי עוֹ); וּבְזֶה שְׂאָדָם מְקִים אֶת מִצְוֹת הַתּוֹרָה, הוּא נִכְלָל בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-כֵּן רֵאָה לְהַמְשִׁיךְ עֲצָמָךְ רַק אֶל הַטּוֹב, וְאֲזוּ תִרְאֶה שִׁיְהִיָּה לְךָ רַק טוֹב, וְתִבְרַח מִכָּל מִינֵי הַבְּלִים וְדַמְיוֹנוֹת שְׁבַעוּלָם, שְׂאֵתָה מִתְּפֵשׁ תָּמִיד אַחַר הַרַע אֲצִלְךָ וְכוּ', וְאֵתָה שׁוֹנָא אֶת עֲצָמָךְ וְכוּ', וְאֵתָה חוֹשֵׁב שְׁבֻזָּה אֵתָה מִחֲזִיק בְּאִיזוֹ מְדַרְגָּה וְכוּ' וּבְאֵמֶת אֵינְךָ תוֹפֵס כִּי הַכֹּל שָׁקֵר וְדַמְיוֹן, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, שְׂיִכּוּל לְהַפִּילְךָ עַד הַשְּׂאוּל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו וְכוּ', כִּי אִם אֵין אָדָם דִּן עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת וְלֹא מוֹצֵא בְּעֲצָמוֹ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, מְזָה הוּא יְכוּל לְבוֹא לִידֵי רַעוֹת רַבוֹת, עַד כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְעַל-כֵּן לֹא בְּחָנָם הַזְּהִירוּנוּ כָּל-כִּף רַבְנּוֹ ז"ל וּמוֹהֲרֵינָּה ז"ל לְהַתְּחַזֵּק עִם הַתּוֹרָה "אֲזוּמְרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדִי", שְׁזֶה הִיסוֹד שֶׁל כָּל הַלְמוּד הָעֵמֶק שֶׁל רַבְנּוֹ ז"ל; אֲשֶׁרִי שְׂיֵאחֲזוּ בְּזֶה.

תָּמִיד תִּזְכֹּר אֲשֶׁר הַרְחַמְנוֹת שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵפִי אֶחָד אֵינּוּ מְשִׁיג, רַק הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּים הַנִּכְלָלִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ לְגַמְרֵי, וְעַל-כֵּן אֲסוּר לְשַׁמֵּעַ בְּעֵצַת הַמּוֹן עִם שְׂהִיא כְּלָה זֹרַע שָׁקֵר (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרֵינָּה ז"ל, חֶלֶק א', סִימָן ז'), וְעֵצַת הַצְּדִיקִים הִיא "כְּלָה זֹרַע אֲמֵת"

(ג) אֵנִי אֶת שְׁלֵי כְּבֹר לְקַחְתִּי.

אָשֶׁר א' רד בַּנְחָל רטו

(יִרְמְיָהּ ב, כא), עֵינַי שָׁם; וַיֵּשׁ דְּבוּר מִרְבֵּנוּ ו"ל שֶׁהִתְבַּטָּא פֶּעַם לִפְנֵי אֲנָשֵׁי שְׁלֹמֹנוּ: "וְהִרְבֵּה עִמּוֹ פְדוּת" (תְּהִלִּים קל, ז), וְדַחַק בְּתַבּוֹת אֱלוֹי מְאֹד מְאֹד, שָׁזָה סוֹכֵב עַל הַפְּדִיּוֹן הַגָּדוֹל שֶׁכּוֹלֵל כָּל הָעֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה בְּתֵי דִינִים, שֵׁשׁ פְּדִיּוֹן הַכּוֹלֵל שֶׁיִּכּוֹל לִפְדוֹת אֶת הָאָדָם וְכוּ' וּלְהַצִּילוֹ, אֶפְלוּ שֶׁנֶּפֶל לְשֹׁמֵר, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, יְכוּלִים לְהַגְבִּיהוּ עַד רְצוֹן שְׁפָרְצוֹנוֹת רַעְוָא דְרַעְוִין (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רטו), וְעַל-כֵּן אָסוּר לְהִתְיַאֵשׁ, וְאָסוּר לִיַּאֵשׁ אֶת אֶף אֶחָד בְּעוֹלָם, וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' רד.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְפַּרֵּךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר פְּקוּדֵי ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם לְאַבְרָהָם ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ, מִרְבֵּנוּ ו"ל מְקַבְּלִין אֶת תְּרַב הַתְּפִלָּה, וְלוֹמְדִים גַּם אִיף לְהַחְזִיקָהּ וְאִיף לְלַחֵם עִמָּה, וְאִיף לְנַצַּח עִמָּה, אַחֲרֵת זֶה לֹא יִלְךְ וְכוּ', אַל תִּהְיֶה חֶכֶם בְּעֵינֶיךָ, לְעַם יִשְׂרָאֵל אֵין הַיּוֹם תְּרַב גְּשָׁמִית כָּלֵל, וְכִמּוֹ שְׁאוּמְרִים בְּשֵׁם ה"צִּמְח צְדָק" זי"ע: "בְּתַרְבֵּי וּבְקִשְׁתֵּי" הַנֶּאֱמָר אֶצֶל יַעֲקֹב אַבִּינּוּ (בְּרֵאשִׁית מ, כב), "אֲשֶׁר לְקַחְתִּי מִיַּד הָאֱמוּרִי בְּתַרְבֵּי וּבְקִשְׁתֵּי" — תְּרַב וְקִשְׁת גְּשָׁמִיִּים לְקַחוּ מֵעַם יִשְׂרָאֵל, וְתַרְב וְקִשְׁת רִוְחָנִיִּים נִשְׁאָרוּ בְּיָדָם, שְׁזוֹ תְּפִלָּה וּבְקִשָּׁה הַמּוֹבָאוֹת בְּרֵשׁ"י וְתַרְגוּם, כִּי עַם יִשְׂרָאֵל אֵין כַּחַם אֱלֹא בְּפֶה לְבַד, "וְתַרְב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם" (תְּהִלִּים קמט, ו), פִּיָּהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל זֶה תְּרַבָּם (מְדַרְשׁ שׁוּחַר טוֹב, תְּהִלִּים קמח), וְכֵן מְבָאָר בְּלְקוּטִי-מוֹהַר"ן (חֵלֶק א', סִימָן ב'), שְׁזָה יְהִיָּה מְשִׁיחַ, שֶׁיִּכְנִיס עֲנִין תְּפִלָּה בְּעוֹלָם, עַר וְעֵט אֶפְ נַעֲמָן דִּי וְעֵלְט, אֵן אֲ שֵׁאֵס פּוּלוֹנְעֵר נֶאֱהָר מִיֵּט תְּפִלָּה^ס.

ס) הוּא יִכְבֵּשׂ אֶת הָעוֹלָם בְּלִי יְרִיֵת רֹבָה אַחַת רַק עִם תְּפִלָּה.

רטז אָשׁר א' רה בנחל

ראה מה לפניך, ידידי, בית־חרשת של חרבות וכו', מדוע לא תפגס ותקח גם אתה איזו חרב, ותלמד שם בבית־הספר (בית מדרשנו חסידי ברסלב) איך להשתמש עם החרב ואיך לנצח עמה, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' רה.

בעזרת השם ותפריך, יום ראשון לסדר פקודי ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחורים ... נרם
יאיר.

הנה קבלתי את מכתבכם הארוך וכו', ובאמת עלי להגיד לכם שאיני יודע מהיכן לקחתם דרך כזו לדבר על כל הצדיקים המפרסמים וכו', לא־כן דעת רבנו ז"ל בכלל. וידוע מה שאמר רבנו ז"ל (ת"י-מוה"ר"ן, סימן תכב): אנו צריכים להודות למפרסמים, אם אינם עושים רק זאת, שעוברים את המון עם הפרוץ אחריהם, שלא יתערבו עם קלי עולם וכו', ויחזיקו בלבוש ישראל, גם־כן כבר מספיק; וזה דבורו של רבנו ז"ל, ואין מה להוסיף או לגרע מזה, או חס ושלום, לחלק על זה, הן אמת שיש כמה וכמה שיחות שרבנו ז"ל בן דבר על מפרסמים של שקר וכו', אבל על זה צריכים לשוב הדעת אמתית לידע על מי כון רבנו ז"ל, ולא סתם להפליט דבורים וכו', כי אין זו דרך אנשי שלומנו האמתיים, עובדי ה' באמת; כי מי שרק מסתפל היטב מה שקורה בדור הזה, שממש נתקיימה נבואת רבנו ז"ל, שאמר (שיחות־ה"ן, סימן רכ), שיפתחו ארבות השמים וכו', ותרד כפירות ואפיקורסות וכו', ויהיו הרבה צדיקים שיצטעקו: "זיי וועלין איין רייסן די קיילי (הינו שיהיה גת גרונם), לצעק על התחזקות באמונה הקדושה, הרי שכן יהיו צדיקים שיצטעקו ויפרסמו את האמונה הקדושה, ועל־פן ההכרח

לומר, שענין מפרסמים של שקר, זה אלו אשר מרחקים את המון עם מהאמונה הקדושה. ורואים בחוש איך שהסטרא אחרא מתגברת ומתפשטת מאד מאד בעולם בכפירות ואפיקורסות, ובעוונותינו הרבים, מליונים מאחינו בני ישראל נעתקו מהאמונה הקדושה, על-ידי הערב-רב, לא אלפים ורכבות, אלא מליונים. אתם יכולים לתאר ולשער, מה המשמעות, שמליון ילדים אינם מקבלים חנוף יהודי, רק לומדים עמהם כפירות ואפיקורסות, רחמנא לצלן, בכל יום ויום ממש מרעילים אותם עם רעל נגד הקדוש-ברוך-הוא, רחמנא לצלן, היש שואה גדולה יותר מזו?! ועכשו מי שלוחם בהם, ובונה תלמודי תורה וישיבות ובתי חנוף לבנות, הרי הוא מציל מזוטו של ים, ותבוא עליו ברכה, ומה שיף לדבר על יהודי קדוש כזה, אדרבה מי שנותן יד לפושעים, ועוצר חנוף חרדי, זה רשע מרשע, מפרסם של שקר. ולא חסר כאלו היום, אם רק נתבונן מה שקורה בדור הזה, אבל סתם לומר על כל אחד: "מפרסם של שקר", זה בעצמו שקר; כי כלל זה תקחו, מי שרק עושה משהו בשביל הקדוש-ברוך-הוא, ובפרט שמחזיק עדה קדושה באמונה פשוטה בו יתברך, והולכים מלבשים בלבוש יהודי, זה כבר נקרא היום צדיק; כי כן נפל הדור הזה אשר אפלו בדבר כזה, להחזיק יהודים ביחד, שיהיו מלבשים בלבוש יהודי וישמרו שבת וכו', הרי הם כבר בכלל צדיקים וכו'. ולא בחנם התבטא פעם רבנו ז"ל ואמר, שעוד יהיה זמן, שיהודי הנוטל ידים לאכילה יהיה חדוש כמו הבעל-שם-טוב, זכותו יגן עלינו; ועל-כן אשרי ואשרי מי שמפיץ יהדות בין עם ישראל ו"קדוש יאמר לו", ועל-כן מה שיף סתם לפטפט "מפרסם של שקר" על כל מנהיג שמחזיק עדה קדושה, שהם נפרדים מהערב רב ימח שם, אשר לפי דברי התקונים הם יותר גרועים מכל אמות העולם, כי הם כלולים מכל הרע שבאמות עמלקים וכו', כי מי שמדבר פתוח נגד הקדוש-ברוך-הוא, בידוע שהוא אינו מורע ישראל בכלל, ואפלו אינו מהאמות אלא מגרועים שבאמות, כי גם אמות העולם מאמינים בו יתברך, וכבר כתב הרמ"ק בספרו אלימה (פרק א'): מי שכופר באלוה הוא גרוע

ריח אשר א' רה בנחל

מבֿהמה וְגֵרוּעַ מְגוּיִים, שְׁגָם הֵם מְאֲמִינִים בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אִךְ גּוֹי מְכֻנִּים בְּאֲמֻצֵּעַ אֶת הָעֲבוּדָה זָרָה שְׁלוֹ, אֲבָל מְאֲמִין בּוֹ יִתְבַּרֵךְ שֶׁהוּא לְמַעַלָּה וְכוּ', עֵינַי שָׁם; וּמִכָּל שֵׁפֶן אֱלוֹ הָעֲרֹב־רֹב מְדַבְּרִים פְּתוּחַ נִגְדוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּלִי שׁוּם בּוֹשָׁה כָּלֵל, וְאוֹמְרִים בְּפִרוּשׁ, שְׁיַעֲקֹרוּ אֶת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, מֵעַם יִשְׂרָאֵל... בְּלִי שׁוּם בּוֹשָׁה כָּלֵל... אֲנִי מֵה שְׁיָרָה לְהִתְפַּחַד מֵהֶם, וַיֵּשׁ לָהֶם 'רַע בְּנִים', שְׁעוֹזְרִים לָהֶם לְהוֹצִיא אֶת זְמָמָם, וְהֵם הֵם הַמְּפָרְסְמִים שֶׁל שְׁקֵר, אֱלוֹ אֲשֶׁר פּוֹסְחִים עַל שְׁנֵי הַסְּעִפִּים, עוֹבְדִים עִמָּהֶם יַחַד לְהוֹרִיד אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּשִׂאוֹל תַּחֲתִית וְכוּ', וְאַחַר מִתְחַזְּזִים כְּאִלוֹ הֵם יִרְאִים... וְהוֹלְכִים עִם שְׁטֵרִימָל וְכוּ', אֵינן לָכֶם צְבוּעִים יוֹתֵר גְּדוּלִים מֵהֶם, וְהֵם הֵם הַמְּפָרְסְמִים שֶׁל שְׁקֵר שְׁעֲלִיָּהֶם הַתְּפוֹן רַבְּנוֹ ז"ל; וְעַל־כֵּן מֵהַיּוֹם וְהִלָּאָה תִּזְהָרוּ מְאֹד מְאֹד לֹא לְדַבֵּר עַל יְהוּדֵי שְׁמַחֲזִיק עֲדָה קְדוּשָׁה, שְׁיִחֲזִיקוּ בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וַיִּתְרַחֲקוּ מֵהָעֲרֹב־רֹב רִשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

נָא וְנָא אִם אַתֶּם רוֹצִים לְקַבֵּל מִרַבְּנוֹ ז"ל אֵל תַּתְּחִילוּ מֵהִנְקָדָה הַזֹּאת... אֵלָּא תַתְּחִילוּ מְקִימַת חֲצוֹת וְתַפְלָה בְּקוֹל גְּדוּל, לְצַעֲקַת בְּשַׁעַת הַתְּפִלוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחָה, מַעֲרִיב, לְהִתְבּוֹדֵד עִצְמָכֶם עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ שְׁעוֹת עַל גְּבֵי שְׁעוֹת, וְלְהִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שְׁעוֹרִים כְּסִדְרָן (עֵינַי שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן עו). וַיֵּשׁ דְּבִיבּוֹר מִמּוֹהֲרַנ"ת ז"ל, שְׁאָמַר פַּעַם בְּעַת הַמַּחֲלָקַת עֲלֵיו: וְאִנְקָעֵן גָּאֵט וְוֹאֵס דְּעַר רַבִּי הָאֵט מִיר גִּיגְעָבֵן אֲזוּיפִיל שְׁעוֹרִים אֵינן תּוֹרָה אֲזוּ אֵיךְ הָאֵב שׁוֹיֵן קִיִּין צִיִּט נִישְׁט צו טְרַאכְטֵן פּוֹן מִיִּינַע מִתְּנַגְּדִים, אֲוִן מִכָּל שֵׁפֶן נִישְׁט אַרִיִּין גִּיִּין אֵינן וְכּוֹחִים מִיט זִיִּי' וְכוּ' וְכוּ', וְעַל־כֵּן רָאוּ לְהִתְחִיל מַחֲלָקָה זֶה שֶׁל בְּרִסְלָבֵר חֲסִידוֹת... וְאֵל תִּפְנְסוּ בְּדַבְּרִים שְׁאֵינֶם שְׂיָכִים אֲלֵיכֶם כָּלֵל, וְכִשְׁתִּהְיוּ יוֹתֵר מְבַגְּרִים תְּבִינּוּ הֵיטֵב מֵה שְׁפַתְבְּתִי, עַכְשָׁו בְּעַת רַתְּחַת הַדְּמִים בִּימֵי הַנְּעוּרִים, אֲזוּ מְדַבְּרִים מֵה שְׁאֵינן צְרִיכִים, כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוֹ ז"ל (לְקוּטִי־מּוֹהֲרַנ"ן, חֶלֶק א', סִימָן עה): כָּל הַמַּחֲלָקַת הֵם

עַתָּה תּוֹדָה לְאֵל, שְׁרַבְּנוֹ ז"ל נָתַן לִי כָּל־כֶּף הַרְבֵּה שְׁעוֹרִים בַּתּוֹרָה, עַד שְׁאֵינן לִי כֶּבֶד זְמַן לְחַשֵּׁב מִמִּתְנַגְּדֵי, וּמִכָּל שֵׁפֶן לֹא לְהַכְּנִס עִמָּהֶם בְּכּוֹפּוּחִים.

אֲשֶׁר א' רו בְּנַחַל רִיט

מהדמים שלא עבדו בהם את הקדוש-ברוך-הוא, עין שם; ועל-כן צריכים לצעק הרבה הרבה קדם בתורה ובתפלה, עד שמזדככים הדמים, ואז כבר המח והדעת הולכים בצורה אחרת.

הדורש שלומכם...

א' רו.

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר פקודי ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, שותה בצמא דברי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו גן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

זה כמעט חמשה שבועות קבלתי מכתבך, ותכף-ומיד השבתי לך, וגם שלחתי לך ספר "אשר בנחל" חלק א', ועד עתה לא קבלתי שום תשובה ממך, ואיני יודע אם קבלת אותו או לא, על-כן, אהובי, אחי, תראה לכתב לי תכף-ומיד בקבלתך מכתבי זה.

אהובי, אחי היקר! אל תפל בדעתך כלל, כי בזה העולם צריכים התחזקות חדשה בכל יום ובכל שעה מחדש, כפי התגברות הירידות והבלבולים, הקטנות, הדחקות והצמצומים, שעוברים על כל אחד ואחד. ועקר ההתחזקות מקבלים דיקא מהתורה, כל מה שיכניס יותר דעתו ומחו בתוך התורה, כמו-כן יזכה שיהיה נובע עצות חדשות בכל פעם, איך להתחזק ולעמד על עמדו, ובפרט על יסוד ההקדמות של רבנו ז"ל יזכה לצייר את אור התורה לחיים ולאור וכו', ולקרוב את עצמו יותר ויותר, ושום דבר שבעולם כבר לא נפילו, כי עקר כל העצות הם רק התורה והמצוות, שנקראות בזהר הקדוש תרי"ג עיטין⁸ דאורייתא, פי המצוות הן עצות איך להתקרב אליו ותברך, והתורה הקדושה היא כלליות העצות,

(ב) עצות.

רכ אֲשֶׁר א' רו בְּנַחֵל

ועל-כן עלינו להכניס מחנו ודעתנו וחשיבנו בתורה, להתמיד מדי יום ביומו שעורים קבועים במקרא, במשנה, בגמרא, במדרש ושלחן ערוך, בזהר הקדוש ובתקונים כסדרן דיקא, באשר הזהירנו על זה ביותר רבנו ז"ל (עין שיחות-הר"ן, סימן עו), ולפרש לעצמנו כל הלמודים על-פי ההקדמות הנוראות שקבלנו בספרי רבנו ז"ל, שהם אורייתא דעתיקא סתימאה, אשר על-ידי הקדמותיו הקדושות והנפלאות יכולים להבין ולהוציא מכל הלמודים עצות והתחזקות והנהגות לכל בר ישראל, איך להתחזק ולהתנהג בכל דבר; כי מכל הלמודים צריך להוציא לעצמו עצות והנהגות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן סא), כי דברי חז"ל הקדושים בגמרא ובמדרשים נאמרו ברוח-הקדש נורא ונפלא מאד מאד, כפי חלקם בקבלת התורה, ועל-כן יש בדבריהם רזים ורזי דרזין וסתרי נסתרות ועצות והתחזקות פלאי פלאות, אף לזכות להבינם ולמצא את הרזים והסתרי תורה שמסתרים בדבריהם, זה זוכים על-ידי האורייתא דעתיקא סתימאה שקבלנו מרבנו ז"ל.

על-כן אשרי ואשרי הזוכה להתמיד בספרי רבנו ז"ל בכל יום ויום, ועל-ידי-זה יזכה לגלות את סתרי התורה הגנוזים בכל הלמודים, ואפלו סתרי התורה המסתרים וגנוזים בשיתות העולם (עין שיחות-הר"ן, סימן רד), ועל ידם תהיה לו עצה שלמה לילך על דרך האמת, כי פשיודע העצה איך להתנהג, זה בחינת שידוע הדרך לילך; ועל-כן כל התורה שהיא בחינת עצות והנהגות דקדשה, נקראת דרך, כמו שכתוב (דברים ה, ל): "בכל הדרך אשר צוה ה' אלקיכם אתכם תלכו", וכתיב (תהלים קיט, לב): "דרך מצוותיך ארוץ", וכיוצא בזה הרבה. וכשאינו יודע העצה איך להתנהג והעצה חלוקה אצלו, זה בחינת שאינו יודע באיזו דרך הוא מהלך, ועל זה בקש דוד המלך, עליו השלום (שם קמג, ח): "הודיעני דרך זו אלך", (שם קיט, לה): "הדריכני בנתיב מצוותיך"; ועקר תקון שלמות העצה לידע באיזו דרך לילך, הוא על-ידי האמת (עין לקוטי-הלכות, גטין, הלכה ג), כי האמת הוא אחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן נא), וצריך כל

אֲשֶׁר א' רו בְּנַחַל רכא

אדם שְׁמֹסֶפֶק באיזו דְרָךְ וְהִנְהִיגָה אִיךָ לְהִתְנַהֵג, וְאִינּוּ יוֹדֵעַ לְשִׁית עֲצוֹת לְנַפְשׁוֹ, עֵקֶר תִּקְנָתוֹ הִיא הָאֱמֶת, שְׂיִרְאָה לְמִשְׁךָ אֶת עֲצֻמוֹ רַק אֶל הָאֱמֶת לְאֱמָתוֹ, וְלִהְסַתְּפֵל רַק עַל הָאֱמֶת בְּכָל דְבָר, וְלִבְקֹשׁ תָּמִיד מִהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שְׂיִוְלִיכֵהוּ וְיִדְרִיכֵהוּ בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים כה, ה): "הַדְרִיכֵנִי בְּאֱמֶתְךָ וְלִמְדֵנִי" וְגו', וּכְתִיב (שִׁם פו, יא): "הוֹרְנֵי ה' דְרָכְךָ אֶהְלֵךְ בְּאֱמֶתְךָ" וְגו', וּכְתִיב (שִׁם מג, ג): "שְׁלַח אֹרֶךְ וְאֱמֶתְךָ הִמָּה יִנְחֵנִי יְבִיאֵנִי אֶל הַר קֹדֶשְׁךָ וְאֶל מְשְׁכַנְתְּךָ", וְעַל-יְדֵי אֹרֶךְ הָאֱמֶת זוֹכֵה לְעֲצָה שְׁלֵמָה בְּכָל עֲנִינּוֹ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

וְהִנֵּה עֲצֵם הָאֱמֶת הוּא רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (יִרְמְיָה י, י): "וְהָ אֱלֹקִים אֱמֶת", וְעַל-כֵּן בְּכָל דְבָר שְׁמַחֲפֵשׂ אַחַר הָאֱמֶת, צְרִיף לְחַפֵּשׂ אַחֲרָיו יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהוּא עֲצֵם עֲצֻמִּיּוֹת הָאֱמֶת, הִינּוּ שְׁבָכָל עֲנִינּוֹ יִחַפֵּשׂ שֵׁם אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאִם יֵשׁ שֵׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ — יַעֲשֶׂה אוֹ לֵלֵךְ וְכוּ', וְאִם לֹא — יִבְרַח מִשֵּׁם (עֵינִי לְקוּטִי-מִזְהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יב), כִּי אֲסוּר לְסַמֵּךְ עַל שְׂכָל עֲצֻמוֹ, רַק לְחַפֵּשׂ תָּמִיד אַחַר כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרֵךְ אֲשֶׁר הוּא "מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ", כְּמוֹ שְׁכָתוּב (יִחְזַקְאֵל מג, ב): "וְהָאָרֶץ הָאִירָה מִכְּבוֹדוֹ" וְגו', וְכָל מֵה שְׂיִזְכֶּה לְמַצֵּא אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ-כֵן יוֹתֵר אֱמֶת תִּכְנֹס בּוֹ; כִּי הָאֱמֶת נִמְדָּדֶת רַק כְּפִי שְׂיֵשׁ בּוֹ עֲצֵם אֱמֶתֶת יִדְעֵתוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ וְלֹא בְּדֶרֶךְ וּבְדָבָר אַחֵר.

עַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! חֲזוּק וְאַמֵּץ עַל-כָּל-פְּנִים מְרַגֵּעַ זֶה, לְשִׁכַּח הַכָּל וְלַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה תְּדַשְׁהָ, לְחַפֵּשׂ וְלִבְקֹשׁ אַחֲרָיו יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, שְׂתִרְאָה לִילֵךְ לְמָקוֹם מִיְחָד שְׂאִין שֵׁם בְּנִי-אָדָם, וְשֵׁם תְּפָרֵשׁ שִׁיחַתְךָ וְכָל מֵה שְׂעוֹבֵר עָלֶיךָ לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְכָל מֵה שְׂרַק יַעֲלֶה בְּלִבְךָ, תְּשִׁיחַ וְתִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה עֵקֶר הַמְּשַׁכַּח הָאֱמֶת עַל עֲצֻמוֹ, כִּי עַל-יְדֵי הַדְּבוּר נִתְחַבֵּר הָאָדָם עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי הַדְּבוּר הוּא בְּחִינַת יְחוּד, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ חַז"ל (פְּתוּחוֹת ה): רֵאוּהָ מְדַבְּרֵת וְכוּ'; וְכָל מֵה שְׂתַתְּמִיד בְּדָבָר זֶה, יוֹתֵר אֱמֶת תִּכְנֹס בָּךְ, וְתִזְכֶּה לִישׁוּב הַדְּעֵת אֱמֶתִי וְנִצְחִי, לְתַת עֲצוֹת לְנַפְשְׁךָ עַל כָּל מֵה שְׂאֵתָה צְרִיף — בֵּין בְּרוּחָנִי וּבֵין בְּגִשְׁמִי, וְעַל כָּלֵם תִּרְאָה לְהַפִּיךְ אֶת כָּל הַיְגוֹן וְאֲנַחָה

רכב אֲשֶׁר א' רז בַּנְחַל

לְשִׁמְחָה עֲצוּמָה, שְׁתַּהַלֵּה לְאֵל אַתָּה יוֹדֵעַ מְרַבֵּי אֶמֶת כְּזֶה, רַבֵּי
הַמְחִיָּה וּמְחִזֵּק אוֹתָךְ, טוֹב לְהוֹדוֹת לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֹסֵד חֲנֻם
שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שְׁזָכִינוּ לְהַתְנוּדֵעַ מִהַנְּחַל הַנוֹבֵעַ בּוֹ מְקוֹר הַחֲכָמָה
הַקְּדוּמָה.

הַפּוֹתֵב בַּחֲפוּזוֹן יְדִידָךְ...

תִּרְאֶה לְכַתֵּב לִי, וּמִמֶּשׁ חַיִּים תַּכְנִיס בִּי. וְאוֹדוֹת שְׂדוּכִים —
אֵל תִּדְאָג, כִּי בּוֹא יְבוֹא הַיּוֹם וְהַשְּׁעָה וְהַרְגַע שְׁתִּמְצָא, אִם יִרְצֶה
הַשֵּׁם, אֶת בַּת זוגֶךָ.

א' רז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר פְּקוּדֵי ה'תשל"ד.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיִגוּ וְיִרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד,
שׁוֹתָה מִמֵּי הַנְּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר
וְיִזְרַח לְגִצַּח נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר לְנִכּוֹן קִבְלָתִי וְגַם הַמְעוֹת לְהַדְפָּסָה. אֲשֶׁרֶיךָ
וְאֲשֶׁרֶי חֵלְקֶךָ, שְׁזָכִיתָ לְגִדּוּב סְכוּם הַגּוֹן כְּזֶה, וּתְהַלֵּה לְאֵל, בְּעֵתִים
הַלְלוּ נִגְמְרוּ אֲצִלֵּי סְפָרִים חֲדָשִׁים, שְׂאֲנִי מִתְכוּנָן לְהַדְפִּיס תַּכְף-וּמִיד
אַחַר הַפֶּסַח הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה.

וְהִנֵּה אוֹדוֹת עֲנִינֶיךָ שְׁאֵתָה כּוֹתֵב, אֲשֶׁר מְרַב יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת
שְׁנַפְלֹת וְנִכְשְׁלֹת בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אַתָּה תָּמִיד
בְּכַעַס וּבִקְפִידוֹת וּמַעֲצָב מְאֹד, וְכָל דָּבָר מְבִיא אוֹתָךְ לְהִיּוֹת נִעְרָוּוֹי,
רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, עַד שְׁמֹזָה בָּא שְׁאֵתָה תָּמִיד בְּמַחְלָקַת עִם הַכָּל, וְלִבְךָ
סִתְרָחַר מְאֹד, וְהִמַּח שְׁלֶךְ מַעֲקָם וְכוּ' וְכוּ'. חֲמִידַת לְכַבֵּי! רַבְּנוּ ז"ל
בָּא וְיִרַד אֵל זֶה הָעוֹלָם בְּדוֹרוֹת אֱלוֹ, לְהַעֲלוֹת וּלְתַקֵּן וּלְרַפֵּא אֶת כָּל
הַנְּשָׁמוֹת שְׁנַפְלוּ וְנִפְגְּמוּ וְנִשְׁבְּרוּ כְּמוֹתָךְ, וְאִפְלוּ הַגְּרוּעַ מִמֶּךָ בְּאֵלְפִים
וּרְבָבוֹת יְרִידוֹת וְכוּ', אִךְ אֵי אֶפְשָׁר לוֹ לְרַפֵּא, כִּי אִם כְּשֵׁישׁ לַחֻלָּה

אֲשֶׁר א' רז בַּנְחַל רכג

קדם אתעוררותא דלתתא, שעל-כל-פנים הוא מכיר את מקומו ומצבו, ורוצה לשוב ורחפץ ברפואה, אז יכול לרפאותו ולתקנו בתקון וברפואה כזו, אשר יזכה שיתהפכו אצלו כל העוונות לזכיות וכל הירידות לעליות גדולות, עד שישוב וישיר (ישעיה יב, א): "אודך ה' כי אנת בי ישב אפך ותנח'מ'ני" וגו'.

ועל-כן, אהובי, אחי היקר, אשר נפשי אני מקשר בנפשך, מאחר שזכית להתודע מרבי האמת הזה, נחל נובע מקור החכמה הקדומה, היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו', אתה צריך לשמח מאד מאד על נעם חלקך לנצח נצחים, ותראה לסלק דעתך ורחמךך ושכלך לגמרי נגדו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כג), וכל אשר לאמר כי הוא זה תראה לקיים, בתמימות ובפשיטות גמורה, בלי שום חכמות והמצאות כלל.

א. להזהר בטבילת מקנה, ורבנו ז"ל אמר על תקון הברית: דאס ערשטע איז מקנה^צ, ומוהרנ"ת ז"ל הבטיח, שמי שיהיה חזק בכל יום על הליכה למקנה, בודאי שיש לו תקנה לתקן הכל. ואנשי שלומנו זהירים מאד לילה על-כל-פנים פעם אחת ביום למקנה, והבעל-שם-טוב הקדוש גלה, שזכה לכל מדרגותיו, על-ידי התמדתו בטבילת מקנה בכל יום.

ב. להזהר לומר את התקון הכללי, העשרה מזמורי תהלים, שגלה רבנו ז"ל, ואמר: תכף-ומיד שאמר, אין עוד מה לחשב בזה, נישט איבער טראכטן מעהר, כי בודאי נתקן החטא לגמרי, והוא ערב בשביל זה, ואם יזכה לומר העשרה מזמורים עם התפלה שאחריה ממוהרנ"ת ז"ל, אין למעלה מזה, על-כל-פנים העקר הוא העשרה מזמורים, ויש בסגלתם להכניע ולשבר ולבטל ולכלות את כל הקלפות והרוחין והשדין שברא על-ידי עוונותיו, ועל-כן תהיה חזק בזה כל ימי חיידך, ותכף-ומיד כשתאמרם, אין מה לעשות עוד,

צ) הדבר הראשון הוא מקנה.

כי הוא תקון גמור מרבנו ז"ל, ואין עוד מה לחשש או לדאג.

ג. סגלה ומעלה נוראה ונפלאה מאד מאד, אם יזכה להיות על-כל-פנים פעם אחת בחייו בציון רבנו ז"ל בעיר אומן, ויאמר שם. ורבנו ז"ל הבטיח על זה עם שני עדים כשרים, מי שיבוא על ציונו הקדוש, אפלו אם עצמו וגבהו ורבו פשעיו ועוונותיו, יעשה לו טובה ויוציאו מהשואל תחתית ומתחתיו, ואמר: "ביי די פאות וועל איך איהם פון שאול תחתיות ארויס נעמען^ק. ועל-כן מי שתפץ בחיים, מי שרוצה לזכות לתקון אמתי ונצחי, שישתדל על-כל-פנים להיות פעם אחת על ציונו הקדוש בעיר אומן, ואין צריכים לזה הרבה הוצאות, ואין הדבר תלוי בשום סכנות, חס ושלום, פי תהלה לאל, בנקל יכולים להגיע לשם, אם ירצה באמת, ואם יעשה וישתדל בנסיעה עם שכל וישוב הדעת.

ד. במה שקלוקל בו יתקן, עקר פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, נמשך רק על-ידי הרהורים רעים ומחשבות זרות, ועל-כן העקר מרגע זה לשמר מאד מאד את המחשבה, ולא להכניס במחשבתו שום מחשבה חיצונה, ומכל שכן הרהור רע, חס ושלום, וירגיל עצמו לחשב תמיד רק מחשבות קדושות, איך שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ודומם, צומח, חי, מדבר, הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש; ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן כא): במקום שאדם חושב, שם כל האדם; ועל-כן טוב להכניס בדעתו ובמחשבתו תמיד רק מחשבות של תורה ואמונה, ואז הוא שם ממש. ואמר רבנו ז"ל (שם, סימן מט): מחשבות טובות הם היצר טוב ומחשבות רעות הם היצר הרע, ועל-כן במה שחושב — זה הוא ממשיך על עצמו, או היצר טוב או, חס ושלום, היצר הרע.

(והנה יען כי המחשבה, שהיא השמן, באפן שתאיר היטב,

ק) עם הפאות אוציא אותו מהשואל תחתית.

אֲשֶׁר א' רו בְּנַחֵל רכה

צָרִיכִים לְנִקּוֹת אֶת הַשְּׁבָעָה קִנֵּי הַמְּנוּרָה, שֶׁהֵם: הָעֵינִים, הָאָזְנוֹת, הַחֹטֶם וְהַפֶּה, אֲשֶׁר הַמַּח — מִחֲשֶׁבֶה תְלוּי בָּהֶם, הֵינּוּ כְּפִי שֶׁיִּקְדָּשׁ וַיִּטְהַר אוֹתָם, כְּמוֹ-כֵן תְּאִיר מִחֲשֶׁבֶתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וַיַּחֲשֹׁב תְּמִיד רַק מִחֲשָׁבוֹת טְהוֹרוֹת וְקַדוּשׁוֹת, עַל-כֵּן צָרִיךְ לַעֲבֹד הַרְבֵּה עַל קִדְשׁוֹת שְׁבַעַת גְּרוֹת — לְקַדְּשֵׁם וּלְטַהֲרֵם).

ה. הָעֵינִים — בָּהֵן מֵתַחִיל כָּל הַחֲטָא הַזֶּה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (עַן טור אר"ח חיים, סימן א'): הָעֵינַן רוֹאֵה וְהַלֵּב חוֹמֵד וְכִלֵּי הַמַּעֲשֵׂה גוֹמְרִים, עַל-כֵּן הָעֵקֶר לְקַדְּשׁ וּלְטַהֵר מְאֹד מְאֹד אֶת עֵינָיו, לֹא לְהִסְתַּפֵּל בְּמַקּוֹמוֹת הַמְּגֻנָּים וְהַמְטַנְפִּים וְכוּ', שֶׁהִסְתַּפֵּל בָּהֶם עַד עֲכָשׁוּ, וַיִּרְגֵּל אֶת עַצְמוֹ לְהִסְתַּפֵּל עַל הַשֶּׁכֶל וְהַחַיּוֹת אֱלֹקוֹת שְׂיִישׁ בְּכָל דְּבַר, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְצַמֵּם עַצְמוֹ מֵאִין סוּף עַד אִין תְּכִלִּית בְּכָל דְּבַר, כִּי הֵלֹא אִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם מִמֶּשׁ, וְעַל-כֵּן אִם יִתְבוּנֵן וַיִּסְתַּפֵּל בְּכָל דְּבַר רַק עַל רוּחָנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה יִנְצַל מִכָּל מִינֵי חַשְׁכוֹת, כִּי הַשֶּׁכֶל הוּא אוֹר גְּדוֹל, וּמֵאִיר לְכָל אֶחָד בְּדַרְכּוֹ (עַן לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֵלֵק א', סימן א'), וּבְזֶה שְׂיִסְתַּפֵּל רַק עַל הַרוּחָנִיּוֹת שְׂיִישׁ בְּכָל דְּבַר, יִנְצַל מִכָּל מִינֵי הַרְהוּרִים רְעִים.

ו. הָאָזְנוֹת — לְקַדְּשׁ מְאֹד מְאֹד אֶת אָזְנוֹ, לְבַל יִשְׁמִיעַ אֶל אָזְנוֹ רַק קוֹל הַתּוֹרָה וְקוֹל הַצַּדִּיקִים הָאֱמֵתִיִּים, וַיַּחֲזֹק עַצְמוֹ בְּאִמּוּנָה לְשִׁמְעַ בְּקוֹלוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּכְרַח מִכָּל מִינֵי סְפָרִים חִיצוֹנִיִּים וְעִתּוֹנִים יֵהִיוּ מִמֵּי שִׂיֵּהוּ, כִּי אֶת הָאָזְנוֹת צָרִיךְ לִיַּחַד רַק לְשִׁמְעַ אֶת קוֹל הַתּוֹרָה וְקוֹל הַצַּדִּיקִים וְקוֹלוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהִיא הָאִמּוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי הָאִמּוּנָה תְלוּיָהּ הָעֵקֶר בְּאָזְנוֹת, שֶׁמִּסְלַק שְׁכָלוֹ וְשׁוֹמֵעַ רַק בְּקוֹל הַתּוֹרָה וּבְקוֹל הַצַּדִּיקִים, וַיּוֹתֵר מִזֶּה אֵינּוּ רוֹצֵה לְדַעַת כָּלֵל, וְלֹא אֲכַפֵּת לוֹ שׁוּם דְּבַר שֶׁהוּא נִגְדַּת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, חֶסֶד וְשְׁלוֹם. וּבְפָרֵט בְּעֵתִים הַלְלוֹ, שֶׁעֵקֶר הַתְּפִשְׁטוֹת הַסְּמ"ךְ-מ"ם וְהַקְּלָפוֹת הוּא רַק עַל-יְדֵי סְפָרִים חִיצוֹנִיִּים וְעִתּוֹנִים רְעִים, שֶׁכָּל אֶחָד מִגְּלָה שֶׁם דַּעְתּוֹ הִתְפּוּכָה וְהַמְבַלְבֵּלֵת בְּחִירוֹת וּבְחֻכְמוֹת זְרוֹת, בְּשִׁטְיוֹת וּבְהִבְלִים, וּמִי שֶׁמְכַנֵּס וּמְטָה אָזְנוֹ אֵלֵיהֶם, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְבַלְבֵּלֵת דַּעְתּוֹ לְגַמְרֵי, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

רכו אֲשֶׁר א' רח בְּנִחַל

ז. החטם — להיות מאַרִיף אף וּסְבִלָן גְדוֹל, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים לְסִבְלָנוֹת גְּדוֹלָה כָּל יְמֵי חַיָּו, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מֵהַ שְׂעוֹבֵר בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מִחֲדָשׁ, וְהַהֲכָרַח לְהִיּוֹת סְבִלָן גְּדוֹל, וְלִשְׁמֹר אֶת עֲצָמוֹ מִכַּעַס וּמִקְפִּידוֹת הַמְּאַבְדִים אֶת הַנְּשָׁמָה לְגַמְרֵי, רַחֲמָנָא לְצִלָן, וְרַבְּנּוּ וְ"ל גְּלָה לָנוּ, שְׁעַל-יְדֵי פָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, בְּאִים תְּמִיד לְכַעַס וּקְפִידוֹת, וְהוּא תְּמִיד רַע, שְׁקוֹרִין 'בֵּיִזו' (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רמט); וְעַל-כֵּן מִי שְׂיִוְדַע שְׁחָטָא בְּהוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, צָרִיף לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ לְהִיּוֹת סְבִלָן גְּדוֹל וּמְאַרִיף אֵף עַל כָּל דְּבָר יִהְיֶה אֵיף שְׂיִהְיֶה, כִּי בַּמָּה שְׁקָלְקַל — יִתְקַן, הוּא קָלְקַל בְּחָטָא רַע', וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא תְּמִיד 'בֵּיִזו' — בְּכַעַס וּבְקְפִידוֹת, וַיֵּשׁ לוֹ לֵב רַע, רַק רַע כָּל הַיּוֹם, לְעֲשׂוֹת רַעוֹת לְחֻבְרָיו וְלִבְנֵי בֵיתוֹ, אַזִּי יִרְאֶה עַל-כָּל-פְּנִיִם מַעֲתָה לְהִיּוֹת הַהַפּוּף לְגַמְרֵי, לְהִיּוֹת טוֹב לְכָל, וַיַּעֲשֶׂה לְכָל אֶחָד טוֹבוֹת, וַיִּאֲרִיף אָפוֹ, וַיִּסְבַּל כָּל הַבְּזוּיוֹנוֹת וְהַחֲרָפוֹת, וְלֹא יֵשִׁיב לְמַחְרָפוֹ שׁוֹם דְּבָר יִהְיֶה אֵיף שְׂיִהְיֶה, וְלַעוֹלָם יִתְבַּטֵּל לְחֻבְרוֹ, וְלֹא יִהְיֶה עֶקֶשׁן כָּלֵל עַל שׁוֹם דְּבָר שְׂבַעוֹלָם, רַק סְבִלָנוֹת, לֹא לְהַקְפִיד וְלֹא לְכַעַס מַעֲתָה כָּלֵל, וְזֶהוּ עֵקֶר תְּקוּנָתוֹ — לְבַלִּי לְכַעַס וְלְבַלִּי לְהַקְפִיד.

ח. הִפָּה — לְקַדָּשׁ וּלְטַהֵר מְאֹד מְאֹד אֶת פִּי, לְהַזְהֵר מְאֹד לֹא לְדַבֵּר נְבוּל פֶּה וּלְשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוֹת וְדַבּוּרִים אֲסוּרִים. וְאָמַר רַבְּנּוּ וְ"ל (לְקוּטִי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יט), שְׁעַל-יְדֵי שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן-הַקְּדָשׁ, לְדַבֵּר רַק דְּבוּרִים קְדוּשִׁים, עַל-יְדֵי-זֶה מְקַרֵּר מַעֲצָמוֹ אֶת תְּבַעֲרַת הַמְּדוּרָה שֶׁל שְׂבָעִים אֲמוֹת, וְהִיא תֵּאֵנוֹת נְאוּף (חֶסֶר הַשָּׂאָר וְחֻבַּל עַל דַּאבְדִין).

א' רח.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, אִזְרֵי לְיוֹם שְׁנֵי לְסִדְר פְּקוּדֵי ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי,

אֲשֶׁר א' רח בַּנְחַל רכז

הַאֲבִירָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנְּחַל הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר הַקָּמָה, זְכוּתוֹ
יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצָח.

מִכְתָּבָךְ הַיָּקָר לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטָעֵר בְּצַעֲרֶךָ מִכָּל מָה
שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְהִנֵּה לְהַשִּׁיבָךְ דְּבוּרֵי חֲזוֹן
כְּרִצוֹנֶךָ, הַהֶכְרַח לְהַעֲמִיק לְךָ כָּל סִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, עַל-כֵּן הִפָּךְ בָּהֶם
הִרְבֵּה מְאֹד, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָּע לְנַפְשֶׁךָ, כִּי אֵין לְךָ טוֹב מֵהֶם. וְהִנֵּה
מְבָאָר בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת (תַּפְּלִין, הַלְכָה ה'), אֲשֶׁר זֶה הָעוֹלָם הוּא גֶשֶׁר
צָר, וְהַעֲקָר אֵיךְ יִכּוּלִים לְזַכּוֹת לְעִבֵּר אֶת הַגֶּשֶׁר הַצָּר — עַל-יְדֵי
אֲמֵת, כִּי עַל-יְדֵי אֲמֵת יִזְכֶּה לְעִבֵּר אֶת הַגֶּשֶׁר הַצָּר, וְלֹא יִתְפַּחַד כָּלֵל,
וְכֵן אוֹמְרִים אֲנִשֵּׁי הָעוֹלָם: עִם אֲמֵת יִכּוּלִים לְעִבֵּר אֶת כָּל הָעוֹלָם,
כִּי הַעֲקָר הוּא אֲמֵת, שֶׁעַל זֶה עוֹמֵד כָּל הָעוֹלָם וּמְלוֹאוֹ, וְכָל
הַבְּלִבוֹלִים וְהַמְּנִיעוֹת שֵׁישׁ לְאָדָם בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא רַק
מִחֲמַת רַחוּק מֵהָאֲמֵת, שֶׁמִּשָּׁם כָּל הַמְּנִיעוֹת וְהַעֲכוּבִים שֵׁישׁ לְאָדָם,
וְעַקָר הַמְּנִיעוֹת שֶׁהֵן מְנִיעוֹת הַמַּחַ, עַקָר הָעֲצָה לְעִבֵּר עֲלֵיהֶם הוּא
עַל-יְדֵי אֲמֵת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים מֵג, ג'): "שְׁלַח אֹרֶךְ וְאֶמְתָּךְ הִמָּה
יִנְחֹנֵנִי", וְכָתִיב (שֵׁם פו, יא): "אֲהַלֵּךְ בְּאֶמְתֶּךָ", כִּי הָאֲמֵת הוּא הַגֶּשֶׁר
דִּקְדָּשָׁה שֶׁעַל יָדוֹ עוֹבְרִים בְּתוֹךְ כָּל הַמַּיִם הַשׁוֹטְפִים וְנוֹצֵל מִכָּלֵם
וְכוֹי', עֵינֵי שָׁם; הֵינּוּ עַקָר הָאֲמֵת הוּא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִרְמְיָה
י, י'): "וְהָ אֱלֹקִים אֲמֵת"; וְאָמְרוּ חַז"ל (שְׁבַת נה.): חוֹתְמוֹ שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֲמֵת, שֶׁכָּכֵל דָּבָר וּבְכָל מְאוּרָע שָׂרָק עוֹבֵר עָלָיו
יִחַפֵּשׂ אַחֵר הָאֲמֵת, שֶׁהוּא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוֹ יִזְכֶּה לְעִבֵּר עַל הַכֹּל
בְּשָׁלוֹם, כִּי כְּשֶׁאָדָם אוֹחֵז אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא עֶצֶם הָאֲמֵת,
אִז אֵין לוֹ לִירָא מִשׁוּם בְּרִיָּה, כִּי מֵה יַעֲשֶׂה לִי אָדָם. וְאִף שֶׁאֲתָה
עֲכָשׁוֹ בְּמִצָּב כְּזֶה, שֶׁנִּדְמָה לְךָ שֶׁאֲתָה רַחוּק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד,
כְּכֹר גְּלָה לָנוּ רַבְּנוֹ ז"ל, שֶׁעַל-יְדֵי הַדְּבוּר יִכּוּלִים לְהִיּוֹת סְמוּכִים אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד, וּבְכֹרֵט כְּשׁוֹזֵכָה לְדַבֵּר דְּבוּרָיו בְּתַמִּימוֹת
וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה, כִּפִּי מְדַרְגָּתוֹ וְכִפִּי מִצָּבוֹ וְעֵנִינּוּ, שֶׁאִזּוֹכָה
שֶׁהַדְּבוּרִים בְּעֶצְמָם מְאִירִים לוֹ אוֹר הָאֲמֵת, וַיִּזְכֶּה לְשַׁבֵּר אֶת כָּל
הַמְּחִיצוֹת הַמְּבַדִּילוֹת בֵּינוֹ לְבֵינוֹ יִתְבָּרַךְ (עֵין לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א',

רכח אָשֶׁר א' רח בַּנְחָל

סימנים: ט, קיב); כּי הֶעֱקֵר, שִׁיבֵר דְּבוּרוֹ עִם אֲמַת, וְאֵז יִזְכֶּה לְהִיּוֹת סְמוּךְ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּכְשֶׁהוּא סְמוּךְ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אֵין לוֹ מִמֶּה לִירָא, אֲדַרְבֵּה יִירָאוּ מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים כח, י): "וְיָרֵאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא עֲלֵיךָ וְיָרֵאוּ מִמֶּךָ", וְדַרְשׁוּ חַז"ל שֶׁזֶה סוֹבֵב עַל תְּפִלִּין (וְעַן בְּלִקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לח), שֶׁהוּא סוֹד הַדְּבָקוֹת שְׂזוּכִים עַל-יְדֵי קִדְשַׁת הַדְּבוּר, עַל-יְדֵי שִׁיזְכֶּה לְהִתְמַיֵּד בְּתִפְלָה וּבִקְשָׁה, לְדַבֵּר תָּמִיד עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, אֵז יִדְבֵק אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְיֵאִירוּ לוֹ אוֹרוֹת צַחְצַחוֹת, עַד שִׁיִּירָאוּ מִמֶּנּוּ. וְכָל זֶה סוֹד הָאֲמַת, שֶׁצָּרִיךְ לְאַחֵז אֶת עֲצָמוֹ בָּהּ, וְהוּא הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, שֶׁהוּא עֲצָם הָאֲמַת.

וְעַל-כֵּן, חֲמִדַת לְבָבִי, הֶעֱקֵר תְּרָאָה עֲכָשׁוּ לְשַׁכַּח אֶת הָעֵבֶר וְהַעֲתִיד, וְאֶפְלוּ הַהוֹה, וּבְרַח לָךְ בְּרַגְעַ זֶה לְמָקוֹם שֶׁאֵין שֵׁם אָדָם, וְשֵׁם תֵּשֵׁב וְיִתְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ כָּל מֶה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיךָ בְּתַמִּימוֹת וּבִכְפִּישִׁיטוֹת גְּמוּרָה בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת כָּלֵל, רַק כְּמוֹ פְּרָאסְטִיק מִמָּשׁ, וְכָל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ תִּדְבֵר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה שִׁימְשֹׁךְ עֲלֵיךָ אוֹר הָאֲמַת, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְהִיּוֹת חֲזָק וְאֲמִיץ בְּדַעְתְּךָ, וְתִזְכֶּה לְעֵבֶר בְּשָׁלוֹם אֶת הַגֶּשֶׁר הַצָּר שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה. וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַּע, שֶׁאֵין שְׁנֵי בְּנֵי-אָדָם שְׂוִים כָּלֵל, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ דַּעַת אַחֶרֶת וְהַבְּנָה אַחֶרֶת, וְאֵין אָדָם נוֹגֵעַ בְּמֶה שֶׁמוּכָן לְחַבְרוֹ כָּלֵל, וְעַל-כֵּן תְּרָאָה לְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁין דְּאוֹרֵיתָא כְּפִי מְדַרְגָתָךְ, וְתִכְנִיֵס כָּל מַחֲךָ וְחֻוּשֵׁיךָ בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתִשָּׂאֵב מִמֵּי הַנַּחַל אֶל תוֹף כְּלִים חֲדָשִׁים, וְתִשְׁקֶה בָּם כָּל צִמָּא, וְאֵל תִּפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, גֵּאֵט בְּרוּךְ הוּא וְוַעֲט דִיר אוּיס פִּירְעֵן, וְאֵף שֶׁאֲתָה מְסַבֵּב עִם שׁוֹנְאִים, הַכֵּל כְּלֵא לְפָנָיו, כִּי בְּאֲמַת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֵּל לְכָל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חֵיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְהַכֵּל מְשַׁנָּח בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִי פְּרִטִית, אֶפְלוּ רֵישׁ גְּרָגִיתָא מִן שְׁמַיָּא מִנּוּ לִיה (בְּרַכּוֹת נח.); וְעַל-כֵּן לְמָה לָךְ לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאַחֲרִים, בְּרַח לָךְ רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ,

(ר) הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יוֹצֵא אוֹתָךְ מֵהַכַּחַת אֵל הַפְּעֵל.

אֲשֶׁר א' רט בְּנִחַל רכט

ועל-ידי-זוה תנצל מרעות וצרות רבות, וימתקו ממך כל הדינים, כי המתחבא תמיד בסתר צל כנפיו יתברך ובתורה הקדושה, אז אין רשות לשום נגע ומשחית ומכאוב לגעת בו; אשרי האוחז את עצמו באמת, ואז טוב לו בזה ובבא לנצח נצחים. ועין בגמרא (ברכות ה:): אמת זו תורה, כי קדשא בריך הוא ואורייתא וישראל חד הוא; ועל-כן טוב להסתיר את עצמו אצלו יתברך ואצל התורה ואצל כלליות נשמות ישראל, הינו לאחז במדת האהבה, לאהב את כל אחד מישראל, ועל-ידי-זוה ינצל מקנאה, שנאה ותאוה וכבוד, כי צריך לכלל את עצמו עם כלליות נשמות ישראל, ועל-ידי-זוה תהיה לו מנוחה. וזה סוד שבת, שהיא שביתה וקיימא, וכיום השבת נכללים השם יתברך והתורה וישראל ונעשים אחד, והוא סוד עולם הבא וכו'; אשרי הזוכה להיות אחד, ואז ימשיך על עצמו הארת עולם הבא בעולם הזה.

ההכרח לקצר מהמניעה שנקנסה אצלי עתה, ויש להאריך פה דבורים נפלאים; אשרינו שזכינו להיות בחלקו של רבנו ז"ל, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו. הדורש שלומך באהבה רבה, ומאחל לך כל טוב.

הדורש שלומך...

א' רט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פקודי ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויורדפו אל האברך ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

והנה אודות שאלתך, למה לא לומר תחנון ביום י"ג בניסן, כי מילא י"ב הימים הראשונים הם יום טוב של הנשיאים, שכל אחד

הביא קרָבָנוּ, וּבְיוֹם י"ד הוּא גַם־בֶּן יוֹם טוֹב, שְׁמִקְרִיבִין קָרְבָן פֶּסַח, וְאַחַר פֶּסַח הַטָּעַם, בֵּינָן שְׁכָבֵר עֲבַר רַב חֲדָשׁ שְׁלֵא אָמְרוּ "תַּחֲנוּן" אֵין אוֹמְרִין, אֲבָל לָמָּה לֹא יֹאמֵר בְּיוֹם י"ג? וְהִנֵּה גַם לִי הִיְתָה קִשְׁיָה זוֹ, וַיֵּשׁ שְׁרוּצִים לוֹמַר, שְׂיֹם י"ג הוּא כָּבֵר גַם בְּכָל הַזֶּה, שְׁפִינָן שָׂרֵב הַחֲדָשׁ עֲבַר בְּלֹא אֲמִירַת תַּחֲנוּן, אָזִי גַם בְּיוֹם י"ג אֵין אוֹמְרִים. אֲךָ מְצֵאתִי בְּהִגָּהוֹת הַחֲת"ם סוֹפֵר (בְּסִימָן תַּכְט), שְׁנוֹתָן שְׁנֵי טָעְמִים: א. כִּי שְׁלֵמִים גְּאָכְלִים לְשְׁנֵי יָמִים וְלִילָה, וְעַל־כֵּן בְּיוֹם י"ג עֲדִין נִשְׁלֵמִים שְׁלֵמֵי הַנְּשִׂיא. ב. כּוּ בְּיוֹם נִמְלֵ אֲבָרְהָם אֲבִינוּ, עֵין שָׁם.

וְאוֹדוֹת שֶׁשְּׂאֵלָתָּ בְּעֵנִין חֲמֵרוֹת בְּבִדִיקַת חֲמֵץ. יָדוּעַ בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ שְׁמוֹהֵרְנ"ת ו"ל לֹא הִחְמִיר כָּלָל, רַק בְּדַק אֶת הַעֲשָׂרָה פְּתִיתִין, וְחִפְשׁ בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת, אֲבָל לֹא בְּדֶרֶךְ הַפְּלָגָה, רַק הָיָה אֹז מְאִים מְאֹד מְאֹד, וְרָאוּ בְּחוּשׁ, שְׂאֹז עוֹסֵק גַם בְּחִפּוּשׁ חֲמֵץ הַיֵּצֵר. וְהַקְּפִיד פְּעַם עַל בְּנוֹ ר' יִצְחָק ו"ל, כְּשֶׁהָיָה עוֹד נֶעַר, שֶׁהִשְׁתַּוְּבַב אֹז בְּצַחוּק וְכוּ', וְאָמַר לוֹ אַחֲר־כֵּן: אֲצִלִּי בְּבִדִיקַת חֲמֵץ כְּבָר בָּא אֲ שְׂטִיק פֶּסַח^ש, וְהִבִּינוּ שְׁכָל עֵנִינוּ אֹז הָיָה בְּחִפּוּשׁ הַחֲמֵץ הַרוֹחֲזִי שֶׁהוּא הַיֵּצֵר הָרַע. אֲךָ עַל ר' הִירֵשׁ לֵיב בֶּן הָרַב מִבְּרֶסְלַב, זְכוּתוֹ יִגָּן עֲלֵינוּ, שֶׁהָיָה תַלְמִיד הָרַב הַקְּדוֹשׁ ר' שְׁמוּאֵל אֵיִיזִיק ו"ל מִתַּלְמִידֵי רַבְּנֵי ו"ל, מְסַפְּרִים שֶׁלוֹ הָיוּ חֲמֵרוֹת יְתָרוֹת עַל בְּדִיקַת חֲמֵץ, וְהָיָה בּוֹדֵק רַב הַלִּילָה, וּפְעַם אַחַת חִפְּשׁ אֶת בְּנוֹ הָרַב מִטְּשֵׁהֲרִין ו"ל בְּהִיּוֹתוֹ בְּגִיל צָעִיר, וְרָצָה שְׂיַעֲזֹר לוֹ בְּבִדִיקַת חֲמֵץ וְלֹא מְצָאוּ, כִּי הִתְחַבֵּא, וְאַחֲר־כֵּן מְצָאוּ אוֹתוֹ חוֹזֵר עַל מַסְכַּת פֶּסַחִים, שֶׁהִיְתָה דְרָפוּ לְהִיּוֹת עַר כָּל הַלִּילָה, וּמֵרַב חֲרִיפוֹת מַחוּ גָמַר בְּלִיל בְּדִיקַת חֲמֵץ עַד אוֹר הַיּוֹם מַסְכַּת פֶּסַחִים, וְעָשָׂה אַחֲר־כֵּן סִיּוֹם.

חֲסָדֵי הַשָּׁם, שְׂאֲנוּ יוֹדְעִים מֵרַבִּי אֱמֶת בְּזָה, וּמִלְמוּדִים כְּאֵלוֹ. אֵיךְ אָמַר פְּעַם מוֹהֵרְנ"ת ו"ל לְאַחַד מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ שֶׁהִתְאוּנָן לְפָנָיו, שְׂאֵין לוֹ עֲדִין עַל צָרְכֵי פֶסַח, וְאָמַר לוֹ בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן: "אוֹיף פֶּסַח וְעוֹט

אֲשֶׁר א' רי בְּנִחַל רלא

זיין אָבער ווי נַעמֶט מֶען פֿסח אַליין¹... וְזֶה מֵה שְׁאָנוּ צְרִיכִים
לְבָכוֹת עֲכָשׁוּ, שְׁנִזְכָּה לְהָאֲרֵת פֿסח פֿשוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוּ, לְבַעַר אֶת
הַחֶמֶץ מֵאֲתָנוּ, שֶׁהוּא הַיֵּצֵר הָרַע, וְנִזְכָּה לְקַדְּשֵׁת פֿסח, קַדְּשֵׁת הַמַּחֲיִן,
לְחֶשֶׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' רי.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר פְּקוּדֵי ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ ... גֵּרוּ
יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

תִּדְעַ, עֲכָשׁוּ בָּאִים יְמֵי נִיסָן, שֶׁהֵם יְמֵי גְּאֻלָּה, כִּי בְּנִיסָן נִגְאָלוּ
וּבְנִיסָן צִתִּידִין לְהַגְאָל, וּכְמוֹ שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל רָאוּ אִזְ נִסִּים נִגְלִים, גַּם
אֲתָה תִרְאֶה נִסִּים נִגְלִים, הַעֲקֹר תִּמְסֹר עֲצָמָךְ לְגַמְרֵי אֱלֹהֵי יִתְבָּרֵךְ
בַּתְּפִלָּה וּבִקְשָׁה.

וּמִסְפָּרִים עַל ה'חֲזוֹן-אִישׁ ו'ל, שֶׁהִיָּה כָּל-כֶּף דְּבוּק בְּעִבּוּדֵת
הַתְּפִלָּה מְרַב אָמוּנָתוֹ וּבִטְחוֹנוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁהִיָּה חֲקוּק בְּדַעְתּוֹ,
אֲשֶׁר אֵין מֵה לַעֲשׂוֹת בְּשׁוּם דְּבָר — רַק תְּפִלָּה, וּכְשֶׁבָאוּ לְפָנָיו עִם
אִזּוֹ גְּזֵרָה רָעָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, עָנָה וְאָמַר: "נִוּוּעֵלֵן מִיר גְּעֵהן
מִתְּפִלָּל זַיִן², כָּל-כֶּף הִיָּה טְבוּעַ בְּדַמּוֹ אֲשֶׁר אֵין עֲצָה רַק תְּפִלָּה,
וְלִכֵּן מֵאַחַר שְׁאָנוּ יוֹדְעִין מִהַבְּעַל תְּפִלָּה, שֶׁהוּא רַבְּנוּ ו'ל, שֶׁכָּבַשׁ
אֶת הָעוֹלָם עִם תְּפִלָּה, עֲלִינוּ לְהַצְטַרֵף וְלֵהִיּוֹת מֵאַנְשֵׁי הַבְּעַל תְּפִלָּה
וְלַעֲסֹק רַק בַּתְּפִלָּה, וְאִזְ נִרְאֶה נִסִּים נִגְלִים.

1) עַל פֿסח יְהִיָּה, אָךְ אֵיךְ לִזְכָּרִים אֶת קַדְּשֵׁת הַפֿסח בְּעֲצָמָה.
2) נוּ, גַּלְךְ וְנִתְפַלֵּל עַל זֶה.

רלב אֲשֶׁר א' ריא בַּנְחָל

נא וְנָא לֹא לְפָל בְּיֹאוֹשׁ כָּלֵל, אֲכַל מֵאִדָּךְ אֶתָּה לֹא צָרִיךְ
לְפַטְפֹּט כָּל דְּבָר וְכוּ', אֲלֵא אִם יֵשׁ לְךָ אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ
יִתְבָּרֵךְ, אֶתָּה לֹא צָרִיךְ שׁוּם דְּבָר, רַק לְמַסֵּר נִפְשְׁךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ,
וּלְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן עַל נִפְשְׁךָ, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים, כִּי אֲמוּנָה,
תְּפִלָּה, אֲרִץ יִשְׂרָאֵל וְנְסִים תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א',
סִימָן ז), וְעַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שְׂאֵתָה צָרִיךְ נְסִים בְּאֲרֶץ יִשְׂרָאֵל דִּיקָא,
עָלֶיךָ לְדַעַת אֲשֶׁר אֵין עֶצָה רַק אֲמוּנָה וּתְפִלָּה, וְאִם תִּהְיֶה חִזְק וְאִמִּין
בְּדָבָר זֶה, אִז תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׂיִהְיֶה לְמַעֲלָה מִהַשְׁגַּת הַדַּעַת וְהַשְׂכָּל; כִּי בְּאֵמֶת גַּם הוּא דְּבָר
שְׂלִמַעְלָה מִהַשְׂכָּל, לְמַעֲלָה מִהַטְּבַע; אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַחֲזֵק עֲצָמוֹ בְּעֵתִים
הִלְלוּ בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' ריא.

בְּעֵזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר פְּקוּדֵי ה'תשל"ד.

שְׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה יִשְׂיִגּוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הַבְּחוּר הַיָּקָר
לִי מְאֹד, הַחֲפִיץ וּמִשְׁתוֹקֵק לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ עַל-פִּי דְרָךְ הָאֵמֶת,
הַתֵּם וְהַפְּשׁוּט שְׂקִבְלָנוּ מִרְבֵּנוּ הַקְדוֹשׁ, נַחַל נוֹבֵעַ מִקּוּר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ
יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְשִׂמְחָתִי כָּעַל כָּל הוֹן לְרֵאוֹת
תְּשׁוּקַת לְבָבְךָ אֶל הַתְּכָלִית. חִזְק, חִזְק, לְאַחֵז אֶת עֲצָמְךָ בְּרַבְּנוּ ו'ל,
וּבְנֹדָאֵי יֵשׁ לְךָ תִּקְוָה טוֹבָה לְתַקֵּן הַכֹּל, הָעֵקֶר לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה
עֲצוּמָה, וּלְהַחֲיִית אֶת עֲצָמוֹ עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה שְׂתַמְצָא
בְּעֲצָמְךָ מִנְקֻדַּת הַיְהוּדוּת, וְהוּא הַלְמוּד הַקְדוֹשׁ שֶׁל "אֲזוּמָרָה לְאַלְקֵי
בְּעוֹדֵי" (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפב).

וְתַדַּע, אֶהוּבֵי, אַחֵי, אִם אֶתָּה רוֹצֵה לְחַיּוֹת חַיִּים אֲמִתִּיִּים
וְנִצְחִיִּים גַּם בְּזֶה הָעוֹלָם, וּמִכָּל שְׂכָן בְּעוֹלָם הַבָּא, תִּרְאֶה לְהַרְגִּיל אֶת

אֲשֶׁר א' ריב בַּנְחֵל רלג

עצמך לילך בדרךך התם הקדוש המוכא בספורי מעשיות (מעשה ט), שהיה תמיד בשמחה, אף שלא היה לו שום דבר, כי אם מלבוש עב ופשוט ולחם ומים, אף-על-פי-כן היה שש ושמח כל-כף בחלקו, עד שהרגיש כל התענוגים בהם, ורבנו ז"ל רמז לנו, שכל הספור העקר מרמז על רוחניות, ועל-כן אף שאין בך כי אם כמה נקודות טובות, תחיה את עצמך בהן מאד מאד, ותהיה שמת בחלקך תמיד בין ברוחני ובין בגשמי, ובכבות השמחה יפתחו לך ודעתך להבין בהשפלות, אשר הן למעלה משכלך וכו'. ורבנו ז"ל הזהיר מאד מאד את כל אנשי שלומנו להיות תמיד בשמחה, ואמר: אם הייתם מושונה פרייליך², הייתה טובה גדולה לכם ולכל העולם.

על-כן, חמדת לבבי, השלך ממך הדאגות והילדות, כי הכל הבל, ושמח תשמח את נפשך יהיה איך שיהיה, ותרקד בכל יום ויום, כי בין כף ובין כף נבלה את זמינו בשונה, אם יהיה לנו ממון וכבוד וכו' או לא, ועל-כן למה לבלות את הימים הטובים, שנותן לו השם יתברך בזה העולם במרירות, בעצבות ובדאגות, יותר טוב לבלות את הימים בשירות ותשבחות, בנגונים ורקודים לפניו יתברך, ואם יש לך כלי זמר לומר בהם — אין למעלה מזה, כי יש בכחם להמשיך את האדם אליו יתברך, ולחזקו ולאמצו להיות תמיד בשמחה עצומה.

הדורש שלומך...

א' רבי.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר פקודי התשל"ד.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו זאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

(ב) שמחים במיחד.

רלד אָשֶׁר א' ריב בַּנְחָל

אודות מה שעובר עליך וכו', הִיָּה טוֹב מְאֹד שֶׁתְּחִיל לְחַיּוֹת עִם הַמְּצִיאוֹת, וְלֹא לְחַיּוֹת עִם דְּמִיוֹנוֹת, שְׂזוֹ קִלְפָּה עֲצוּמָה, כְּמוֹכָא (בְּלִקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כה); כִּי הַדְּמִיוֹן הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי — בֵּין בְּגִשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחָנִי, כִּי כַח הַמְדָמָה בָּא רַק מִחֲמַת הָעוֹנוֹת, וּבִפְרֵט עַל-יְדֵי פָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הוּא מְטַמֵּם אֶת הַמֶּחֶ וְהַדַּעַת וְהוֹרֵג אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, כִּי מִהַדְּמִיוֹנוֹת בָּאִים כָּל הַשְּׂגְעוֹנוֹת שֶׁל הָאָדָם, עַד כְּדֵי הַתְּאֲבָדוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, כָּל הַכַּעַס וְהַרְצִיחָה שֵׁישׁ לְאַחַד עַל הַשְּׂנִי, זֶה בָּא רַק מִשְׁכָּר עֲצָבִים, כָּל אֶחָד לְפִי בְּחִינָתוֹ. מָה אַתָּה חוֹשֵׁב, שְׁכָר עֲצָבִים צָרִיף לְהִיּוֹת שְׂרִוץ בְּרַחוּבוֹת... בְּרַגַע שְׂאָדָם הוּא כַּעֲסָן וְרוֹצֵחַ, וְהוּא אָדָם עֲצָבָנִי מְאֹד, זֶה כְּכֹר סִימָן לְשְׁכָר עֲצָבִים. כִּי מִי שֵׁישׁ לוֹ עֲצָבִים חֲזָקִים, זֶה מוֹרָה עַל קִדְשַׁת הַבְּרִית, וְלַהֲפוּף — מִי שֶׁתְּמִיד בְּכַעַס וְרוֹצֵחַ גָּדוֹל, סִימָן שֶׁהוּא מְקַלְקֵל בְּבְרִית, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לַעֲבֹד הַרְבֵּה עַל מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת, וְאִין עוֹד מִתְּנֶה טוֹבָה לְאָדָם כְּמוֹ הַמְדָה הַיְקָרָה הַזֶּה שֶׁל סְבָלָנוֹת, אֲשֶׁר אִין עֲרֵף אֵלֶיהָ, וְלִכֵּן כָּל הַצְּרוֹת וְהִיסוּרִים הַבָּאִים לְאָדָם הֵם רַק מִחֲמַת פָּגַם הַבְּרִית, שְׂאֹז אֲבָד אֶת הַסְּבָלָנוֹת שְׁלוֹ, וְאֹז רַע וְמָר לוֹ מְאֹד מְאֹד, וְכָל הַחַיִּים שְׁלוֹ שְׂבוּרִים וְרָצוּצִים; וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁקוֹנֶה בְּעֲצָמוֹ אֶת מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת, וְאֹז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים. וְתִנְאֵי עֲקָרֵי בְקִנְיַת מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת הוּא לְחַיּוֹת עִם הַמְּצִיאוֹת, לִידַע שֶׁכָּף הוּא זֶה... וְאִם אַתָּה רוֹצֵה לְשַׁנּוֹת מִשְׁהוּ, זֶה לֹא הוֹלֵף רַק עִם תְּפִלָּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְהַשְׁתַּדְּלוֹת בְּדַרְךְ גִּשְׁמִית. וְהַשְׁתַּדְּלוֹת צָרִיכָה לְהִיּוֹת תְּמִיד רַק בְּדַרְכֵי נֶעֱם וּבְאַהֲבָה יִתְרָה וּבְהִבְנָה הַדְּדִית וְכוּ', וְאֹז מְצַלִּיחִים בְּזֶה.

אַקְנִיה שְׁתוֹצִיא אֶת כָּל הַנְּקִדוֹת הָעֲקָרִיּוֹת מִמִּכְתָּבֵי זֶה, כִּי אֵי אֲפֹשֶׁר לְכַתֵּב הַכֹּל עַל פְּנֵי הַכְּתָב.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָף בְּאַהֲבָה רַבָּה...

זָכַר הַיָּטֵב, אֲשֶׁר עִם סְבָלָנוֹת מְרוֹיחִים הַרְבֵּה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר עִם כַּעַס וְעֲצָבָנוֹת, עֲקָר גְּבוּרַת הַגְּבוּר — שֵׁישׁ לוֹ סְבָלָנוֹת, עֲצָבִים שֶׁל

אֲשֶׁר א' ריג בְּנַחֵל רלה

בְּרִזָּל, וְהַהֲפוּךְ — עֵקֶר חֲלֻשַׁת הַחֲלָשׁ, שְׁאִין לוֹ סִבְלָנוּת בְּכֻלָּל, וַיֵּשׁ לוֹ עֲצָבִים חֲלָשִׁים, וּמִתְפַּחֵד מִכָּל עָלָה... וּמֵצֵל עֲצָמוֹ... וְזָכַר כָּלֵל זֶה בַּחַיִּים, אֲזַי תִּצְלִיחַ בַּחַיִּיךְ.

א' ריג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר פְּקוּדֵי ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַבַּחּוּר, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נִרְוֵי יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אודות המניעות שמתפשטות עליך וכו', תדע כי כן קבלנו מרבנו ז"ל, עם טוב יכולים לפעל הרבה יותר טוב מאשר עם רע, ואם פועלים פעם עם רע, צריכים לדעת, שאם היה הולך עם טוב היה פועל יותר (זו שיחה של רבנו ז"ל: מיט גוטען פועלט מען א סאך מעהר ווי מען פועלט מיט שלעכטן אויב מען פועלט שוין יא א מאהל מיט שלעכט דארף מען וויסען אויב מען וואלט גיגאנגען מיט גיטן וואלט מען מעהר געפויילט). וזה ברור בדוק ומנסה, ובפרט עם הורים, צריכים רק לתקן את המעשים, ולהתנהג בדרך ארץ גדול, ולא להיות עז פנים, אז תראה איך שיהכל יסתדר, כי באמת מה הורים רוצים? מדת הנקמה כמו שאמה כותב... מדת הנצחון... תאמין לי, כי הורים השקיעו כל-כך הרבה בילדים, הם רוצים רק נחת, ואף אחד לא רוצה שהבן שלו יסתובב בין משגעים וכו' וכו', ומה לעשות, שבחויץ הוציא הסמ"ך-מ"ם שם רע כזה על אנשי שלומנו, אשר באמת כלם צדיקים (בנדאי לא חסרים משגעים שמסתובבים בינינו... אבל אין להם שום שיכות עם אנשי שלומנו כי הוא זה); ולכן אדרבה אפה צריך להראות להורים, שאמה באמת נשפנית לטובה, ואז תראה איך שיהכל יתהפך לטובה גדולה והמניעות יתהפכו לנעימות. העקר להשתדל לקיים מצות כבוד אב

רלו אשר א' ריג בנחל
נאם.

והנה לעזב את דרך רבנו ז"ל, אל תעזב בשום מחיר, כי רבנו ז"ל רק מקרב אדם אל הקדוש-ברוך-הוא, ומכניס בו יראת שמים והתמדה בלמוד. וחקמינו הקדושים אמרו: אבדת רבו ואבדת אביו של רבו קודמת (בכא מצינא לג.), כי רבו מביאו לחיי עולם הבא. ופה אין מדברים מרבי שאומר לבנו: לך ומרד בהורים שלך, חס ושלום, אדרבה, רבי שמעורר ומחזק שיקימו ביותר כבוד אב ואם, ושיתנהגו בדרך ארץ, ויתמידו בלמוד התורה הקדושה, ועל-כן זה לא פגם בכבוד אב ואם, אדרבה בזה שתהיה מקרב אל רבנו ז"ל, תקים כבוד אב ואם ביתר שאת וביתר עז. מה לעשות אשר בעולם יש שם רע על אנשי שלומנו מפני כמה מטרפים שמסתובבים בינינו, ותהלה לאל, אני מאוד מאוד מקפיד על דבר זה, שבמחננו לא יפגס איזה חדוש בזה... כי מספיק סבלתי בפשייתי בחור צעיר רק בשביל דברים כאלו, מה שקורה לך וכו' וכו', ועל-כן אצלי אין מקום למטרפים וכו', ואני רגיל לומר (בכא קמא יד): משונה קרן — חצי נזק; מי שרק הולך משנה, זה כבר חצי נזק... וגורם הרבה רעות וכו'; מי שרוצה לחזור בתשובה צריך להזהר מאוד לא ללכת עם בגדים מטלאים וכו', ולהתנהג מוזר וכו' וכו', זה בכלל לא שייך לחזרה בתשובה, זה שייך יותר לקללה מהתוכחה (דברים כח, לד): "והיית משגע" ... ועל-כן לדעתי כל מי שרוצה לקדש את שם רבנו ז"ל, עליו להזהר מאוד מאוד, שבבית מדרשנו חסידי ברסלב לא יסתובבו שום חדושים כאלו... אינך יכול להתלבש נורמלי וכו', אינך יכול להתנהג נורמלי וכו', אין לך מקום אצלנו! ועל דבר זה צריכים מאוד מאוד להזהר. ואם היו אנשי שלומנו שומרים על דבר זה, מזמן לא הייתה שום מחלקת על אנשי שלומנו. וכבר אמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות צדיק, סימן סט): מי שאוהב את הצדיק, צריך לשמר את הצדיק, שלא יצא עליו שם רע; העקר ראה אתה להתמיד בלמוד תורה הקדושה, שעורים פסדרן בכל יום, במקרא חמש ורש"י מפרשת השבוע, ותגרס הרבה פרקים משניות

אֲשֶׁר א' ריד בְּנִחַל רלוז

וכן שעור בגמרא השעור שאתה לומד בישיבה תחזור על זה פעמים
אין מספר עם המפרשים, וזה יהיה למוד העיון שלך, ושעור
לבקיאות תתחיל מהתחלת ברכות, ותלמד בכל יום כמה דפים
גמרא אפלו בלא רש"י ותוספות, רק לומר דפים גמרא, ואז ברכות
הזמן כשתזכה לסיים את כל הש"ס באמירה בעלמא, תראה איך
שיתחדד מחך, ובפעם השניה כבר תוכל להתחיל ש"ס עם פרוש
רש"י, ופעם שלישית עם קצת תוספות וכו', וכן תקבע לעצמך
שעור בשלחן ערוך רק מחבר רמ"א, בפעם הראשונה לסיים את כל
ארבעת חלקי שלחן ערוך, ובזה תראה ברכה בכל מעשי ידיך. אבל
זכור תזכור, אין לך יפה מן הצניעות (תנחומא תשא לא), ודיקא אלו
שמסתירים את התקרבותם, מצליחים להחזיק מעמד, אין זו מצנה
לצאת ולריב, חס ושלום. ואודות ראש השנה עוד נדבר מזה
כשיבוא אלול בעזרתו יתברך.

אני מקנה מאד שתציית אותי.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' ריד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר פקודי ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות הבלבולים שעובר עליך וכו', יש דבור מרבנו ז"ל: מען
דארף היטין דעם שלאף¹, כי באמת אם האדם מסגף עצמו בשנה,
אז מסתובב כל היום כסוס, רחמנא לצלן, שגם-כן אינו ישן... אבל
יש לו ראש סוס... ועל-כן אין זו עצה לסגף עצמו בשנה, אשר זה

1) צריכים לשמר על השנה.

רלה אָשֶׁר א' רטוּ בַּנְחָל

הוֹרֵס אֶת הַמַּחֲזִין לַגַּמְרִי, וְאַחֲר־כֵּן אֵינוֹ יְכוּל לְהִתְפַּלֵּל וּלְלַמֵּד וְכוּ'. וְלִדְעָתִי זֶהוּ מַה שֶּׁרַבְּנֵי ז' ל' אָמַר (לְקוּטִי-מִזְהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן א'), שֶׁהַיֵּצֵר הָרַע מִתְלַבֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּמַצּוֹת, עֵינֵי שָׁם; כִּי לְכַאוֹרָה הוּא אוֹמֵר לֵךְ מוֹסֵר לְמָה לִישָׁן יְמִיךָ וְשִׁנּוּתֶיךָ... וּלְבִסּוּף מִפִּילֵךְ בְּפֶחַ יְקוּשׁ, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, כִּי מִי שֶׁאֵינוֹ יֵשֵׁן, אֲזִי מַחוּ מִבְּהֵל וּמִבְּלָבָל, וּבְזֶה יֵשׁ טְבַעֵי בְּגֵי-אֲדָם, לֹא יְכוּלִים לְחַקוֹת אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, אֶחָד צָרִיךְ לִישָׁן רַק שְׁלֹשׁ אוֹ אַרְבַּע שָׁעוֹת, וְאֶחָד צָרִיךְ לִישָׁן שֶׁבַע אוֹ שְׁמוֹנֶה שָׁעוֹת, וְהַכֹּל כְּפִי הָאֲדָם, וְעַל-כֵּן מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה שָׁמַר אֶת הַשָּׁנָה. וְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ רִגְלִים לוֹמֵר, לְמָה הִדְפִּיסוּ בְּסִדּוּרִים "קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמַּטֵּה" תַּכְּף-וּמִיד אַחַר מַעְרִיב? לְהוֹרוֹת שֶׁצָּרִיכִים תַּכְּף-וּמִיד לִילֵךְ לִישָׁן אַחַר מַעְרִיב, וְכֵן יוּכַל לְקוֹם לְחַצוֹת, וּבְזֶה תַּבְּחֹן אִם זֶה מַצִּד הַיֵּצֵר הָרַע אוֹ מַצִּד הַיֵּצֵר הַטּוֹב, אִם בְּלִילָה הָאֲדָם מִתְמִיד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲזִי יֵדַע שֶׁזֶה מַצִּד הַיֵּצֵר טוֹב, אֲבָל אִם סָתָם מִבְּלָה אֶת הַזְּמַן וּמִסְתּוֹכֵב בְּלֹא כְּלוּם וְכוּ', מְדַבֵּר דְּבָרִים בְּטָלִים וְשֵׁל מַה בְּכֵךְ, יֵדַע שֶׁהַכֹּל עֲצַת הַיֵּצֵר הָרַע, וְאַפְלוּ מַצִּד הַיֵּצֵר טוֹב צָרִיכִים לְצַמְצֵם עֲצָמוֹ, וְלִידַע שֶׁמְחַר הוּא גַם-כֵּן יוֹם, וְצָרִיכִים לְקוֹם, וְאִם הוֹלְכִים לִישָׁן מִקֵּדָם, אֲזִי יְכוּלִים לְקוֹם מִקֵּדָם, וְהַשָּׁעוֹת שֶׁל קֵדָם אוֹר הַיּוֹם שׁוֹוֹת הַרְבֵּה יוֹתֵר מִכֵּמָה שָׁעוֹת בַּיּוֹם אוֹ בְּלִילָה, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁהוֹלֵךְ לִישָׁן מִקֵּדָם, כְּדִי שִׁיּוּכַל לְקוֹם קֵדָם אוֹר הַיּוֹם (מִי שִׁיּוּכַל בְּחַצוֹת מִמָּשׁ אֵין לְמַעַלָּה מְזֶה, וְאִזּוֹ יוּכַל לְלַמֵּד עַד וְתִיקִין כְּמִנְהַג אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ), כִּי הַתּוֹרָה שְׁלוֹמְדִים אִזּוֹ מְאִירָה מְאֹד מְאֹד בְּאוֹר זְוִיו עֲלִיּוֹן, וּמְרַגֵּשׁ אֶת הַשְּׂכִינָה שֶׁמְסוֹכְכֶת עָלָיו, אֲשֶׁרִי לוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֵךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' רטוּ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר פְּקוּדֵי ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַבַּחֲוָרִים הַיְקָרִים ... נֶרֶם יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

נָא וְנָא הַחֲזִיקוּ מֵעַמֵּד, כִּי כִּף עֵבֶר עַל כָּל מְקַרְב, הַתְּמִידוּ בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְתִשְׁמְרוּ עֲצֻמְכֶם מִפְּרָאוֹת וְכוּ', זֶה לֹא דֶרֶךְ רַבְּנוּ ז"ל, רַק נָעַם וְאַהֲבָה וְיִשׁוּב הַדַּעַת, וְאֵל כָּל זֶה זֹכִים רַק עַל-יְדֵי הַרְבֵּה שִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, שֶׁהוּא הַתְּבוּדָה, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוּ מְטַעֵה עֲצָמוֹ כָּלֵל, כִּי בְּזֵה הָעוֹלָם בְּנִקְל יְכוּלִים לְהִטְעוֹת עֲצָמוֹ, הָעֶקֶר הוּא גְמָרָא, תּוֹסְפוֹת וְשִׁלְחָן עֶרוּף וְהַמְּפָרְשִׁים, מִי אוֹמֵר שְׂצָרִיכִים לְהִשְׁאֵר עִם הָאֲרֶץ?! רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לא): צָרִיכִים לְהִיּוֹת לְמִדָּן וְצָדִיק, לְמִדָּן הוּא בְּלִמּוּד גְּמָרָא וְתוֹסְפוֹת וְשִׁלְחָן עֶרוּף עִם הַמְּפָרְשִׁים, וְצָדִיק הוּא מֵאֵן דְּנִטְר בְּרִית וְדְבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַפְלָה וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ. רְאוּ לְבִרְח מְכַל מִינֵי מְטָרְפִים וְכוּ', הָעֶקֶר הוּא עֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לְהִטְעוֹת עֲצָמוֹ, לֹא צָרִיכִים הַרְבֵּה רַק מְעַט כְּמוֹ שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל לְמוֹהַר"ן ז"ל: "מְעַט גַּם-כֵּן טוֹב", בְּכָל יוֹם דֶּךָ גְּמָרָא וְתוֹסְפוֹת וְכַמָּה הִלְכוֹת בְּפוֹסְקִים, וְאִז אֵין לְמַעְלָה מְזֵה, וּבְמִשְׁךְ כַּמָּה יָמִים וְשָׁנִים תְּסִימוּ הַכֹּל. אֲצֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ הָיוּ תְּמִיד לְמִדָּנִים גְּדוֹלִים, וְהָיוּ גַם בְּעֵלֵי מְלָאכָה סַנְדְּלָרִים וְחִטִּים וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל יִרְאַתָם קִדְמָה לְחֻכְמָתָם, הַתְּפִלָּה בְּדַבְּקוֹת גְּדוּלָה, וּפְנִיָהם הֵאִירוּ לָהֶם כְּאֶחָד הַגְּדוֹלִים. וְאֲנָשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ מְסִפְרִים, כִּי ר' אֶפְרַיִם ז"ל מְעִיר פֶּשַׁעֲדְבוּרוֹ הִזָּה לְמִדָּן גְּדוֹל וְצָדִיק מְפֹלָא וְעָנוּ מְפֹלָג, וְצָדִיקֵי דוֹרוֹ חִפְּבוּ אוֹתוֹ מְאֹד מְאֹד, וְאִיךָ זָכָה לְהִתְקַרֵב אֶל דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל? פֶּעַם הִזָּה בְּוֹאֲרֵשָׁא וְהִגִּיעַ זְמַן מְנַחֵה וְחַפֵּשׁ מְנִיָּן שְׂמֵתְפִלָּלִים קִדְּם הַשְּׁקִיעָה, וְהִרְאוּ לוֹ הַשְּׁטִיבָל שֶׁל חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, וְרָאָה אִיךָ שְׂאֲנָשִׁים מְתַפְּלָלִים בְּחַיּוֹת וּבְדַבְּקוֹת גְּדוּלָה, וּמְאֹד מְאֹד נִרְאָתָה בְּעֵינָיו תְּפִלָּתָם, וְשָׂאֵל מִי הֵם, וְעָנוּ לוֹ: "זֶה הַחֲטָט מְרַחֵב זֶה וְכוּ', וְזֶה הַסַּנְדְּלָר מְרַחֵב זֶה, וְזֶה הַצֶּבַע מְרַחֵב זֶה" וְכוּ', עָנָה וְאָמַר: "אִם הַבְּעֵלֵי מְלָאכָה הַפְּשׁוּטִים מְתַפְּלָלִים כָּל-כֶּף בְּדַבְּקוֹת וְנִרְאִית יִרְאַת חֲטָאִים מִבְּחוּץ, עַל אַחַת כַּמָּה הַלּוּמִידִים שְׂבִינֵיהֶם" וְכוּ'. וְכָל זֶה כְּתִבְתִּי לָכֶם לְהוֹצִיא אֶת הַנְּרַבֵּעַ וְהַפְּלֹאִים וְכוּ', שְׁנַתְעַרֵב בֵּינֵינוּ וְכוּ', וְעוֹשִׂים מִהֲטָפֵל, מִשְׁטִיּוֹת וְדַמְיוֹנוֹת —

רמ אָשֶׁר א' רטז בְּנֵחֶל

עקר, ומהעקר, מתורה ותפלה — טפל, ועל-פן ברחו לכם מהם, כמו שבורחים מאש, ותמיד תחזיקו עצמכם ביחד, ואז תראו תמיד גדלתו של הקדוש-ברוך-הוא. והעולה על הכל אצל רבנו ז"ל היה ענין הדרך ארץ יסוד מוסד, ולכן שמרו עצמכם לא לדבר על שום ברירה, ומכל שכן לא לבזות שום ברירה, כמו שפרש רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קעא), את הפסוק (דניאל יב, ב): "ורבים מישגי אדמת עפר יקיצו אלה לחיי עולם ואלו לחרפות לדראון עולם", עין שם; אשרי מי שאינו מטעה עצמו בזה העולם כלל, ואז טוב לו לנצח.

הדורש שלומך באהבה רבה עד מאד...

א' רטז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר פקודי ה'תשל"ד.

שלום וברכה להאברך היקר לי מאד, הרוצה להתקרב אל הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ...

לנכון קבלתי את מכתבך עם הפסח לפדיון, יעזר הקדוש-ברוך-
הוא שימתקו ממך הדינים על-ידי פלא עליון.

ראה לחזק עצמך באמונה פשוטה בו יתברך, לידע ולהודיע ולהודע, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו, רק בהשגחת המאציל העליון, ועל-ידי-זה תנצל מפל מיני צרות ויסורים, ורבנו ז"ל הזהירנו על זה מאד, ואמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'), שצריכים לחפש ולבקש בעצמו היכן הוא עומד באמונה וכו', שאז יזכה לרפואה ולתפלה וכו', עין שם; וזה יסוד גדול אצל רבנו ז"ל, ואמר (שיחות-הר"ן, סימן לג): אצל העולם אמונה הוא דבר קטן, ואצלי העקר הוא האמונה הקדושה בו יתברך, וצריכים להחיות עצמו עם כל נקדה טובה שיש בו, כי רק זה מה שיהיה

אָשֶׁר א' ריז בְּנַחֵל רמא

נִשְׁאַר מִמֶּנּוּ (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), וְעַל־יְדֵי שְׁהוּלָכִים בְּדֶרֶךְ
זו, אֵף פֶּעַם לֹא נּוֹפְלִים בְּדַעְתּוֹ, כִּי יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה יֵשׁ בִּי מַצּוֹת
מִלָּה, צִיצִית, תְּפִלִּין, שֶׁבֶת וְכוּ' וְכוּ', וּבְזֶה יְכוּלִים לְהַחֲיוֹת עֲצָמוֹ
כֹּל יְמֵי חַיָּו, וְזֶה יְסוּד גְּדוֹל בִּיְהוּדוּת, וּמִי שְׁהוּלָךְ בְּדֶרֶךְ זו, שְׂמַחְיָה
עֲצָמוֹ עִם כָּל מַצְנָה, אִז הוּא הֵכִי מֵאֲשֶׁר בְּחַיָּו. וּבְאֵמֶת מֶה יֵשׁ לוֹ
לְדַאג, מֵאַחַר שְׂמַחְזִיק בּו יִתְבָּרֵךְ.

הַמֵּאַחַל לָךְ טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי...

א' ריז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר פְּקוּדֵי ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אָהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי,
הָאֲבֵרֶךְ הַשּׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחֵל הַנּוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ...
נְרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחַ נִצְחִים.

מִכְתָּבְךָ הִזְקַר לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְשְׂמַחְתִּי מְאֹד עַל שְׂזִכִּית לְהַתְחַבֵּר
עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הִזְקַרְיִם שְׂבַמְחַנִּיכֶם. אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חֶלְקֶךָ, שְׂזִכִּית
לְהִיּוֹת בְּצַוְתָא וְחִבֵּר אֶל אֲנָשִׁים כְּשָׂרִים, צַדִּיקִים וְיִרְאֵי ה' "חֲסִידֵי
בְּרִסְלָב", טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנֻם שְׁעָשָׂה
עִמָּנוּ, שְׂזִכִּינוּ לְהַתְנַדֵּעַ מִרְבֵּי אֲמֶת כְּזֶה. וְלִמְעַן הַשֵּׁם, לְטוֹבְתֶךָ
הַנִּצְחִית לְטוֹבְתָנוּ, תִּרְאֶה לְדַבֵּר רַק מְעַבֹּדֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וְעֲצוֹת
רַבְּנוּ ז"ל כִּי יִמִּינוּ הֶבֶל וְכַעֲנָן פּוֹרַח וְלֹא יִשְׁאַר מֵאַתָּנוּ רַק הַנִּקְדוּת
טוֹבוֹת שְׁנִזְכָּה לְחֻטֵּף בְּכֹל יוֹם תּוֹרָה וְתַפְלָה וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ
וְדַבּוּרֵי הָאֲמוּנָה שְׁנִדְבַר עִם חֲבֵרֵינוּ, וְיוֹתֵר מִזֶּה הַכֹּל הֶבֶל, הֶבֶל
הֶבֶלִים. וְתִרְאֶה לְעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעוֹלָם לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמְךָ
עַל־פִּי כָּל הַדַּבּוּרִים הַקְּדוּשִׁים הַמוּבָאִים בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבְפָרֹט
עַל־פִּי הַתּוֹרָה "אֲזַמְרָה לְאַלְקֵי בְעוֹדֵי" (עֵין לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלְק א', סִימָן
רפב), שְׂזִכִּינוּ לְלַמֵּד תּוֹרָה זוֹ אֲתָמוֹל בְּלִילָה בְּצוֹתָא, וְתַהֲלָה לְאַל,
דְּבַרְנוּ בְּאַרְיִכוֹת אִיךָ שְׂכָל קִיּוֹם הָאָדָם בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת תְּלוּי רַק

בתורה זו, לדון את עצמו לכף זכות וכן את חברו, ולמצא את נקדת חיות אלקותו. יתברך המסתתר אצל כל אחד, וכזה מקים כמה מצוות עשה, כמו "ואהבת לרעך כמוך", "והחזקת בו" וכו', ולהפך כשאינו דן לכף זכות, עובר על כמה לאוין: "לא תשנא את אחיך בלבבך", "לא תקם ולא תטר" וכו', וכל הצרות שעוברות על האדם הן רק מחמת שמסתפל על חברו בעין רעה, ועל-ידי-זה נתעקם לבבו לגמרי ממנו יתברך. וכבר אמרו חז"ל (שבת לב): בעון שנאת חנם מריבה רבה בתוך ביתו של אדם, ואשתו מפלת נפלים, וכניו וכנותיו מתים כשהם קטנים; וכן אמרו (סנהדרין כו): מי שלא דבר עם חברו שלשה ימים מחמת איבה נקרא שונא, ופסול לו לדון דין וכו', עין שם; וכל המרירות בעולם נמשכת מפגם זה, שאינו דן את עצמו ואת אחרים לכף זכות, ועל-ידי-זה מסלקים ממנו את השכינה, מאחר שאינו מוצא טוב שהוא השם יתברך, כמו שכתוב (תהלים קמה, ט): "טוב ה'"; אבל מי שזוכה למצא נקדה טובה אצל כל אחד, הוא בונה משכן, שהוא מקום להשראת השכינה, פי מוצא אצל כל אחד נקדת חיות אלקותו יתברך. וגלה מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי-הלכות, השפמת הבקר, הלכה א'), שפזה תלויה כל הגאולה, עין שם נפלאות רבות, איך שמפרש ענין הארבע פרשיות: "שקלים, זכור, פרה, חודש", שמרמזות על ענין מציאת הנקודות הטובות שיש אצל כל אחד ואחד, ועל-ידי-זה נכנעת קלפת צמלק, וזוכים להטהר באפר פרה, ומכינים את עצמם לגאלת מצרים, ונפתח הפה לדבר אליו יתברך, שהוא פ"ה ס"ח (פסח); כי על-ידי שנתרחב הלב עם הנקודות הטובות שמוצא בעצמו, על-ידי-זה נתרחב הלב לדבר אליו יתברך, שזהו: "אזמרה לאלקי בעודי" כמוכא בפנים.

הדורש שלומך...

ולמען השם, ראה לרדף תמיד רק אחר השלום, ולראות תמיד שיהיה שלום בין אנשי שלומנו היקרים, ואפלו שיש כאלו אשר רוצים להפוך וכו', צריכים גם-כן לדון אותם לכף זכות, ולא להבי

אֲשֶׁר א' ריח בַּנְחָל רמג

אותם מאד מאד, כי מבאר אחת אֲנַחְנוּ שוֹתִים, וְאִי שְׂאִינִם מסכימים בכמה דברים... מה בכך? כָּבֵר אָמְרוּ חַז"ל (תנחומא פינתס י'): כָּשֶׁם שְׂאִין פְּרָצוּפֵיהֶם שׁוֹיִם זֶה לְזֶה כִּי אֵין דַּעְתָּן שׁוּה; וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חלק א', סימן לד), שְׂאֲצֵל כָּל אֶחָד יֵשׁ נִקְדָּה שְׂאִין בַּחֲבֵרוֹ וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

ועל-כן אֲסוּר לְהַכְנִס בְּוִכּוּחִים בְּשׁוּם אִפֵּן שְׂבַעוּלָם, וְאֲנוּ צָרִיכִים רַק לְמַסַּר אֶת נַפְשֵׁנוּ לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם תּוֹרַת רַבֵּנוּ ז"ל בְּעוּלָם כְּכֹלִים מְכֻלִּים שׁוֹנִיִּם, וְלֹא לְהַסְתַּכֵּל בְּזֶה עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעוּלָם, כִּי הַגִּיעָה הָעֵת שְׂצָרִיכִין לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת רַבֵּנוּ ז"ל בְּעוּלָם, וּמִי שְׂיִמְנַע וַיַּעֲכֹב — אִוִי לוֹ וְאִוִי לְנַפְשׁוֹ, כִּי גָמַל רָעָה לְנַפְשׁוֹ וְכוּ', וּמִי שְׂיַעֲזֹר — אֲשֶׁרִי לוֹ וְאֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ לְנִצָּחַ, וַיִּזְכֶּה לְכָל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצָּחִי, וַיְהִיָּה חֶלְקוֹ בְּגֹאֲלַת יִשְׂרָאֵל.

הַנִּזְל.

א' ריח.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר פְּקוּדֵי ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבָרָךְ ... נְרוֹ וְאִיר.

לְנַכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בְּמָה שְׂשֹׂאֲלֶת בְּגִמְרָא (סוֹטָה ג'): כָּל הָעוֹשֶׂה מִצְוָה אַחַת בְּעוּלָם הִזָּה מְקַדְּמַת וְהוֹלֶכֶת לְפָנָיו בְּעוּלָם הַבָּא, אִיזוֹ מִצְוָה זוֹ? לְדַעְתִּי, זוֹ מִצְוַת צְדָקָה, כִּי חֲכָמֵינוּ לומדים אֶת זֶה מִפְּסוּק (ישעיה נח, ח): "וְהִלַּךְ לְפָנָיִךְ צְדָקָה", הֵרִי כִי עָקַר הַמִּצְוָה הַהוֹלֶכֶת לְפָנָיִךְ הָאֲדָם הִיא צְדָקָה, כִּי סֵתֶם מִצְוָה זֶה צְדָקָה, וְכֵן סֵתֶם עֲבָרָה זֶה נְאוּף, כְּמוֹ שְׂפַתוֹב אַחֲר־כֵּךְ: וְכָל הָעוֹבֵר עֲבָרָה אַחַת בְּעוּלָם הִזָּה מְלַפְּתוֹ וְהוֹלֶכֶת לְפָנָיו לְיוֹם הַדִּין, וְקָשׁוּרָה בּוֹ כְּכֹלֵב, וְלָמְדוֹ מִפְּסוּק (בְּרַאשִׁית לט, י): "וְלֹא שָׁמַע אֲלֵיהָ לְשֹׁכֵב אֲצִלָּה לְהִיּוֹת עִמָּה" לְשֹׁכֵב אֲצִלָּה —

רמד אֲשֶׁר א' ריט בַּנְחָל

בעולם הזה, ולהיות עמה — לעולם הבא, הרי שזה סובב על נאוף. נמצא, סתם מצוה בכל מקום זה צדקה, וסתם עברה בכל מקום זה נאוף, הקדוש-ברוך-הוא יזכנו להרבות בצדקה, כדי להנצל מתאות נאוף, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רסד): צדקה הוא תקון הברית, עין שם; וכן אמר (שם, סימן רמב), שצדקה מסגלת להנצל מהרהורי נאוף, עין שם.

בענין צדקה שהוא תקון הברית, נראה לי, שעקר נתינת הצדקה הוא למען הדפסת ספרי רבנו ז"ל, שהוא תקון גדול לנשמה, כי על-ידי שזוכים לקרב עוד נפשות אל הקדשה על-ידי הפצת מעינות החכמה חוצה, על-ידי זה נתקן גם פגמו, כמובא (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יד): אם תוציא יקר מזולל הוא תקון קרי אתון ודין באתון ודין, עין שם; אשרי מי שמרבה לתת לצדקה להדפיס את ספרי רבנו ז"ל, ואשרי ואשרי מי שיש לו חלק בהפצתם, שאז נכון לבו יהיה בטוח שייתקן את כל הפגמים שלו, כי אין לה עוד דבר יותר גדול מזה — מלהדפיס את ספרי רבנו ז"ל וקרוב רחוקים, אשרי לו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' ריט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר פקודי ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

הנה שלחתי לך כמה חבילות ספרי רבנו ז"ל: לקוטי-מוהר"ן, ספורי-מעשיות, ספר המדות והשיחות שזכיתי להדפיס, ראה להפיצם, כי בזה תלויה כל גאלתנו, וכמו שאמר רבי נפתלי תלמיד רבנו ז"ל, בשעה שהתעקשו אנשי שלומנו פעם, ודחקו אותו שישפר משהו מהמגילת סתרים, ענה ואמר: מה אמר לכם, כשהעולם יקבלו את ה"לקוטי-מוהר"ן", תהיה הגאלה, ווען די

אָשֶׁר א' רכ בַּנְחָל רמה

וועלט וועט אן געמען דעם "לקוטי מוהר"ן" וועט זיין די גאָלע, וידוע שרפנו ז"ל אָמר (תיי־מוהר"ן סימן שמו): שְׁהִסְפֹּר "לקוטי־מוהר"ן", הוא אַתְחֵלֶתָא דְגָאֵלָה, וְעַל־כֵּן עֲלִינוּ לְקִיּוּמוֹ בְּפִשְׁטוּת לְהַפִּיצוֹ בְּכָל שְׂכָבוֹת הָעַם, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם הָאוֹמְרַת אַחֲרַת, תְּסַדִּי ה' שְׂאִין אָנוּ מְזַלְזָלִים בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ, אַדְרָבָּה אָנוּ מְשִׁתְּדָלִים לְלַמַּד בְּזֶה וּלְהִתְנַהֵג כְּפִי דַעְתּוֹ, אֲשֶׁרִינוּ אוּן פֶּאָרְט אֲשֶׁרִינוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' רכ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיִּקְרָא, רֵאשׁ חֲדָשׁ גִּיסָן ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, אַחֵי וְרַעֵי, הָאֲבֵרָךְ הַיִּקָּר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, שֶׁהוּא אוֹר הָאוֹרוֹת הַיּוֹצֵא מִשְׁלַשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דַּעַתִּיק וְכוּ' ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ הַיִּקָּר לְנִכּוֹן קְבֵלְתִּי, וְשִׁמְחֵתִי מְאֹד לְרֵאוֹת אֶת תְּשׁוּבָתְךָ לְבָרֵךְ אֶל הַתְּכֵלִית; אֲשֶׁרִינוּ וּמָה טוֹב חֲלָקְנוּ וּמָה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, שְׁזָכִינוּ לְהִתְנוּדַע מִרְבִּי אֱמֶת כְּזֶה, אֲשֶׁר מְחִיָּה וּמְאֲמֵץ אוֹתְנוּ לְצֵאת מִרִידָתְנוּ וּנְפִילָתְנוּ, וְהוּא מְרַפָּא אוֹתְנוּ מִכָּל מַכְאוּבֵינוּ וְצָרוֹתֵינוּ; טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

וְהִנֵּה עֲכָשׁוּ נִכְנַס חֲדָשׁ חֲדָשׁ אֲשֶׁר עוֹד לֹא הָיָה בְּעוֹלָם, וּכְשִׁיעֵבֶר כְּבָר לֹא יְהִיָּה עוֹד בְּעוֹלָם, וְעֲלִינוּ בְּדוֹר הַזֶּה נִפְלָה חוֹבַת הַיּוֹם לְהִתְחִיל מִחֲדָשׁ לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכִימִי צֵאתְנוּ מִמְצָרִים יִרְאֵנוּ נִפְלְאוֹת, וַיְהִיו נְעִשִׂים הַתְּקוּנִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת עַל יְדֵינוּ דִּיקָא, אַף שְׂאִין פְּנִינוּ יְפוֹת כָּלֵל מִרְבּוּי זְהֻמָּתְנוּ וְחֲשָׁכוֹתְנוּ וְכוּ' וְכוּ', וְזוֹ תְהִיָּה כָּל גְּאֻלָּתְנוּ, שְׁנִזְכֶּה לְהַגָּאֵל עַל־יְדֵי הַמְצוּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שְׁנִקְיָם בְּלֵיל פֶּסַח, וַיֵּאִיר עֲלֵינוּ אוֹר הָאוֹרוֹת בְּהָאָרֶה נוֹרָאָה וּנְפִלְאָה מְאֹד

רמו אָשֶׁר א' רכא בַּנְחָל

מאד גלוי השכינה, עד שמרב האור נזכה לקבל על עצמנו קבלה חדשה, שעל-כל-פנים מעכשו נמשיך עצמנו אליו יתברך בתשוקה חזקה וכו', ואף שאחר ההארה העצומה שנוזכה בליל פסח, יתחשכו אצלנו כל האורות, ויהיה נדמה לנו כאלו אין רוצים בנו, חס ושלום, וגם יכנס במחשבה כאלו אי אפשר כבר להשיג הקדשה. על-כל-פנים על-ידי העצות שקבלנו מהצדיק האמת, שמאיר בנו התחזקות האמת, נזכה לחכות ולקוות ולספור הימים וכו', עד שסוף כל סוף נזכה להגאל ולבוא אל זמשים שערי הבינה, ששם החרות האמתית, חרות משעבודים, חרות מפתחים יתרים, ונזכה להפלל בו יתברך, אשר זה עקר הגאולה — כשזוכה להתבונן בכל דבר על אורו יתברך הגנוז בכל דבר; כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, ועל-כן ככל שמכניס ידיעה זו היטב בלבבו ויבדעתו, כמו-כן יזכה לגאולה אמתית ונצחית, כי ככל שמכניס ידיעה זו בלבבו, כמו-כן נפתח פיו לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו ומדבר ומשיח עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה.

חמדת לבכי! יש להאריך הרבה, אף טרדותי רבו מאד, על-כן ההכרח לקצר, ומי יתן שנוזכה להתנועד יחד, ונדבר אם ירצה השם, באריכות גדולה, העקר אל תירא ואל תחת משום בריה שבעולם, כי שום בריה שבעולם לא תרע לך או תיטיב לך, כי הכל בידי יתברך, וכל מה ששיך אליך יבוא אליך.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' רכא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקרא ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל האברך ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם המעות להדפסה, תשואות חן לך

אָשֶׁר א' רכב בְּנַחֵל רמז

על זה, ותאמין לי, כי אין עוד צדקה יותר גדולה מלתן להדפסת ספרי רבנו ז"ל, שזה כמת מצנה, שאין מי שיטפל בו, רק מי שמוציא אותו, כמזכרן מי שיודע שספרי רבנו ז"ל עוזרים לו, עליו למסור נפשו להדפיסם, ובפרט בדור הזה שעובר על בני הנעורים מה שעובר וכו', ואף ראש ישיבה אין לו השגה ואינו מבין וכו', ואפלו אלו שכבר פן יודעים קצת אין להם הפלים עם מה להצילם וכו', ותהלה לאל, ספרי רבנו ז"ל יש בהם רפואה לכל, ועל כן אשרי מי שיש לו התעוררות וחשק ורצון להדפיס את ספרי רבנו ז"ל, ואז נכון לבו יהיה בטוח שיהיה לו תקון על הכל.

אודות הספר וכו', לא פדאי ללמד בו, כי הוא מלא חקירות וקשיות וכו', ורבנו ז"ל הקפיד על זה מאד מאד, ושמעתי כמה פעמים מר' לוי יצחק (גרו יאיר) [ז"ל], שהיה אומר: "כשבאים לשאל אותי, האם פדאי ללמד בספר זה או זה וכו', אני עונה: לומר לך לא ללמד באיזה ספר איני יכול, אבל זאת פן אוכל לומר לך במה פן צריכים ויכולים ללמד: תנ"ך, ששה סדרי משנה, בבבלי, ירושלמי, רמב"ם, טור ושלחן ערוך, ספרי הזהר והתקונים וספרי רבנו ז"ל וכל המדרשים, ובהם לבד אתה יכול לבלות כל ימי חייך בטוב ובנעימים".

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' רכב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקרא התשל"ד.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר.

נא לעיין ברש"י ראש השנה ז. בדבור המתחיל: אתי לזולתי בחמץ, שכבר מן הפורים ואילך התחילו הדרשנים לדרש בפרבים בהלכות הפסח, הזקקו השומעים לעשות פסח לסוף שלשים יום וכו', עיין שם כל הספק אם מעברין את השנה; ובאמת באחרונים

רמח אָשֶׁר א' רכב בַּנְחָל

מוֹבָא לְהִתְחִיל לְלַמַּד הַלְכוֹת פֶּסַח מִפּוֹרִים, שְׁאָז הוּא שְׁלֹשִׁים יוֹם קִדְּם הַחֵג, וּלְפִי דְבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִמֵּן עַד), שְׁפּוֹרִים הוּא הַכְּנָה לְפֶסַח מוֹכֵן הַיֵּטֵב, וְעַל-כֵּן אֵינִי מְבִין אֶת קְשִׁיתָךְ כָּלֵל.

אוֹדוֹת הַרְשָׁע וְכו', אֵל תִּפְחַד מִמֶּנּוּ, יֵשׁ פְּתֻגָּם הָעוֹלָם:
"כְּשִׁזְרָקִים אָבֵן בַּחוּץ, אִם הַכֶּלֶב נוֹבֵחַ, סִימָן שְׁפָגַעְתָּ בּוֹ" ... וְעַל-כֵּן אֵל תִּשִׁים לֵב לְכֹל מַה שֶּׁהוּא נוֹבֵחַ. יֵשׁ עוֹד פְּתֻגָּם הָעוֹלָם: "כֶּלֶב שְׁנוּבֵחַ אֵינּוּ נוֹשֵׂךְ" ... הָעֵקֶר לְזֶרֶק עֲצָמוֹ עַל הָרֶצְפָּה, וְלִבּוֹא אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּפִשׁוּט יָדַיִם וְרַגְלָיִם וְלִכְפוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׂיַחוּס וּרְחִים עֲלֶיךָ וְיִצְלִיךָ מִהַרְשָׁע הַזֶּה, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים, כִּי מַה שֶּׁתִּפְּלֶה פּוֹעֵלֶת שׁוֹם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא פּוֹעֵל כָּלֵל.

אֲשֶׁרֵינוּ שְׁאָנוּ יוֹדְעִים מִרַבֵּנוּ ז"ל, מָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְרֵאוּי לְרַקֵּד בְּכֹל יוֹם עַל גְּדֵל הַשְּׂמִתָּה הַזֶּה הָעוֹלָה עַל כָּל הַשְּׂמִחוֹת, כִּי יִמֵּינוּ וּשְׁנוֹתֵינוּ הֶבֶל הַנֶּה, אֲנַחְנוּ כָּאֵן וְעוֹד מְעַט נִצָּא מִכָּאֵן, כִּי הַהֲכָרַח לְמוֹת, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (בְּרֵאשִׁית ג, יט): "כִּי עֲפָר אֶתָּה וְאֵל עֲפָר תִּשׁוּב", וְלֹא יוֹעִיל שׁוֹם דְּבָר וְאֵל יִפְתָּךְ יִצְרָךְ, כִּי תִחְיֶה לְעוֹלָם וְעַד ... הַהֲכָרַח לְהַפְּשִׁיט אֶת הַגּוֹף הַגִּשְׁמִי וְכו', וְאֵף שְׁזֶה מִפְּחִיד וְכו', עִם כָּל זֹאת כְּשִׁיזְדַּעֵים אֶת זֶה קִדְּם, וּמְכִינִים עֲצָמוֹ הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב, אִז אֵינִן כְּבָר מִמָּה לְהִתְפַּחַד כָּלֵל, כִּי כְּפִי הַהֲכָנָה כֵּן הַקְּבֵלֶת פְּנִים, וִידוּעָה אִמְרַת מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל: "אֶת הַכֹּל אֲנִי יְכוֹל לְצַיֵּר לְעֲצָמִי, אֲבָל לֹא אֶת הַבְּרוּךְ הַבָּא הָרֵאשׁוֹן בְּקָבֵר" ... כָּל-כֶּף הַלֶּךְ עִם מַחְשְׁבָה זו. מַה אִמַּר לְךָ, הָעֵקֶר לֹא לְהִטְעוֹת עֲצָמוֹ כָּלֵל, כִּי מַה יִּשְׂאָר מֵאֲתָנוּ? רַק כָּל אֵלוֹ הַדְּבוּרִים שֶׁל תוֹרָה וְתִפְּלָה שְׁנוֹזְכָה לְהִסְפִּיק לְחֻטֵּף.

נָא וְנָא לְבָרַח מִדְּמִיוֹנוֹת הַנִּקְרָאִים "עֲבוֹדוֹת", לֹא צָרִיךְ שׁוֹם דְּבָר רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלְדַבֵּר וְלִשִׁיחַ עֲצָמוֹ וְלִסְפֹּר לְפָנָיו אֶת כָּל לְבוֹ וְכָל מַה שְּׂמַעִיק לוֹ, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיֵאחֲזוּ בְּכֹל זֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ ...

א' רכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבָרָה ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַעֲקֵר תִּשְׁמֹר עֲצֻמְךָ מִבְּטוּל זְמַן וּמִדְּבָרִים בְּטָלִים וּמִכַּעֲס, וְאִז
תִּהְיֶה אִישׁ אַחֵר לְגַמְרִי, וּבְזֶה תִּלְוֶינָה הַצְּלַחַת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל.

אָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת תָּמִיד עָסוּק בְּאִיזָה עֵסֶק, שְׁלֵא יִסְתַּוְּבֵב אֶף
פַּעַם רִיק, כִּי הַבְּטָלָה מְבִיאָה לִיָּדֵי זְמָה וְלִיָּדֵי שְׁעֵמוּם (כְּתוּבוֹת נט),
וְרַב בְּנֵי-אָדָם מֵתִים מִבְּטָלָה, רַחֲמָנָא לְצַלְן (אָבוֹת דְּרַבִּי נְתָן, פָּרָק יא),
וְכֵן כָּל הַמַּחְלוֹת בָּאוֹת לְאָדָם הַהוּלֵךְ בְּטָל, כִּי הַשְׁעֵמוּם מְבִיא אוֹתוֹ
לִיָּדֵי עֲצָבוֹת וְדַפְאוֹן, וְכָל הַדְּבָרִים בְּטָלִים שְׂמֻדְבָּרִים זֶה אָבִי אָבוֹת
הַטְּמָאָה, כִּי מִסְתָּם דְּבוּרִים, דְּבוּרֵי סָרְק, יוֹצְאוֹת כָּל הַצְּרוּת,
וּבַפְּרָטִיּוֹת בֵּין בַּעַל לְאִשְׁתּוֹ וְכוּ', וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְמַעַט בְּדַבּוּר וְכֵן
מִכַּעֲס וּקְפִידוֹת צָרִיכִים לְבָרוּחַ כְּמוֹ שְׂבוּרָחִים מֵאֵשׁ לוֹהֶטֶת, כִּי הַכַּעֲס
שׂוֹרֵף אֶת הָאָדָם.

אם תִּקְנִים אֶת כָּל זֶה תִּהְיֶה יְהוּדֵי כְּשֶׁר שְׁקוֹרִין "עֶרְלִיכְעֵר יוּד".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' רכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֶל הָאֲבָרָה ... גֵּרוֹ יָאִיר.

רְאֵה לְחִזֵּק עֲצֻמְךָ בְּתַקְנָה הַקְּטָנוֹת וְהַדְּחָקוֹת, שְׁנִדְמָה לְךָ שֶׁהַכֹּל
שָׁחוּר, וְאֵינְךָ רוֹאֶה אוֹר, עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ,

רנ אָשֶׁר א' רכה בנחל

וְדִיקָא כְּשֵׁרַע וְמָר לוֹ לְאָדָם, וְנִדְמָה לוֹ שְׂאֵף פְּעַם כְּכֹר לֹא יִרְאֶה
אוֹר, אִזּוּ דִיקָא מֵאִיר לוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רק חֲזַק וְאַמֵּץ, וְאַל תִּהְיֶה לְחוּץ מִשּׁוּם דְּבָר, אֵין דְּבָר שְׂמִכְרָח
לְעִשׂוֹת, רק דְּבָר אֶחָד: "מִכְרָחִים לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה", וְעַל זֶה צְרִיכִים
לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ שְׂצָרִיכִים לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד וְרַבְּנוּ ו"ל הַזְּהִירָנוּ עַל
זֶה בְּיֹתֵר, וּבְזָכוֹת הַשְּׂמִיחָה הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, ר' נַחֲמָן
טוֹלְטְשִׁינְעֵר ו"ל (תְּלִמִּידוֹ שֶׁל מוֹהֲרֵנ"ת ו"ל) סִפֵּר שֶׁפְּעַם עָבַר עַל
מוֹהֲרֵנ"ת ו"ל יוֹם קָשָׁה מְאֹד מְאֹד, וּבְעֵת תְּפִלַּת מְעָרִיב הִתְפַּלֵּל
בְּהִתְלַהֲבוֹת גְּדוּלָה עַד מְאֹד וְאַחַר הִתְפַּלֵּה רְקֹד הַרְבֵּה, וּכְשִׁסִּים אָמַר:
"נִי יוֹם אֶחָד קָרוֹב יוֹתֵר אֶל הַתְּכֵלִית" וְכוּ', וְהֵבֵן לְמַעֲשֵׂה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' רכה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רָאֵה לְשִׂמְחָה נִפְשָׁךְ מְאֹד מְאֹד, וְאַף שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ שְׂעוּבָרִים עָלֶיךָ
עֲכָשׁוּ מִשְׁבָּרִים וּגְלִים כְּמוֹ שְׂאֵתָה כּוֹתֵב, עִם כָּל זֹאת עָלֶיךָ לְדַעַת,
כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, אָנוּ חוֹסִים בְּצִלָּא דְמַהֲיִמְנוּתָא, צֵל
הַאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה, וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר (סִפֵּר הַמְּדוּת, אוֹת אֲמוּנָה, סִימָן לג):
עַל-יְדֵי אֲמוּנָה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִסְלַח לְךָ עַל כָּל עֲווֹנוֹתֶיךָ, וְעַל-כֵּן
רָאֵה לְחֲזַק עֲצֻמָּךְ בְּאֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, וְתִדַּע שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ נִמְצָא
וְאֵין מִבְּלַעֲדֵיו שׁוּם נִמְצָא, וְהַכֹּל נַעֲשֵׂה רק בְּהַשְׁגָּחַה פְּרִטִי פְּרִטִית,
דְּבָר גְּדוֹל וְדְבָר קָטָן לֹא נַעֲשֵׂה מֵעֲצָמוֹ אֶלָּא בְּרִשׁוֹת הַמַּאֲצִיל הַעֲלִיּוֹן
בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ.

וְאוֹדוֹת רְפוּאת בְּנֵךְ, גֵּרוֹ יְאִיר, תִּדַּע כִּי אָמַרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים

אָשֶׁר א' רכו בְּנַחֵל רנא

(בְּרִכוֹת ס.) : "וְרַפָּא יְרַפָּא" (שְׁמוֹת כ"א, יט) — מִכָּאן שְׁנַתְנָה רְשׁוֹת לְרוּפָא לְרַפָּאוֹת, וּבּוּדָאי יַעֲמֵד מִלְאָךְ רַפָּאל עַל יְמִין הַרוּפָא, וְיִמְצֵא מְזוּר וּמְרַפָּא וּתְרוּפָה בְּדוּקָה לְבִנְךָ, שְׁיִהְיֶה בְּרִיא, וְעוֹד תְּרוּהָ מִמְּנוּ הַרְבֵּה נַחַת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲשֶׂה עִמָּכֶם נְסִים נִגְלִים, רַק לְפָנוֹת אֶל הַרוּפָא כָּל בְּשָׂר, אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נִפְשׁ כָּל חַי, וּתְפִלָּה מוֹעֵלֶת תָּמִיד, וּבִפְרָט תְּפִלָּה בְּשִׁבְרוֹן לֵב, וּבִפְרָטֵי פְרָטִיּוֹת עִם דְּמַעוֹת, שְׁאִינוּ זֶז מִשָּׁם עַד שֶׁנַּעֲנֶה בְּתַפְלָתוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' רכו.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קָדֵשׁ לְסֵדֵר וּיְקַרְא ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַחֵי וְרַעֲי, הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָ.

מִכְתָּבְךָ קִבְּלָתִי, וּבְאַמֶּת אֵינִי יוֹדֵעַ לְמָה כְּתַבְתָּ אֵלַי, כִּי הֲלֹא קִטְנִיךָ עָבָה מִמֶּתְנִי וְכו', בְּלִי שׁוֹם עֲנֶנָּה כָּלֵל, כִּי כִּךָ הִיא הָאַמֶּת בְּיָדוּעַ לָךְ, אֲךָ הֵיזוֹת שְׁאַתָּה כּוֹתֵב שֶׁהַדְּבָר מְבַלְבֵּל אוֹתְךָ, וְאֵינִי לָךְ עֹצֶה לְצַאת מִזֶּה, וּבִקְשָׁת מִמֶּנִּי לְכַתֵּב לָךְ עֲצוֹת הַנוֹבְעוֹת מִסְפָּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֵיךְ לְהַמְתִּיק אֶת מְרִירוֹתֶךָ וְכו', עַל-כֵּן אֲמַרְתִּי וַיְהִי מָה, אַרוּצָה דְּבָרֵי אֱלִיךָ, כִּי הוּא לִי זְכִיָּה גְדוֹלָה לְחִזּוֹר עִמָּךְ עַל דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּלְהַשְׁתַּעֲשֵׂעַ בָּהֶם, "כִּי הֵם חֲיִינוּ וְאַרְךָ יַמֵּינוּ". וְרַאוּי לָנוּ לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם מְרַב שְׂמִחָה עַל נַעַם חֲלֻקְנוּ, שְׂחֻכָּלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲיָמִים, שְׁשָׁם חֲלֻקְנוּ בְּחַיִּים, וְאֵינִי אֲנוּ מִתְנַגְּדִים, חַס וְשְׁלוֹם, עַל אוֹר הָאוֹרוֹת, תִּקְנֹת כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל, אוֹר רַבְּנוּ ז"ל. טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חַנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

אַהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! מָה אִמַּר לָךְ, אַחֲרִים הָיוּ מְרַצִּים בְּצַעֲרֶךָ, וְהָיוּ מְשַׁלְּמִים כָּל הוֹן דְּעֵלְמָא, שְׁיִהְיֶה לָהֶם אוֹתוֹ הַצַּעַר וְהִיסוּרִים

רנב אָשֶׁר א' רכו בְּנַחֵל

שֵׁשׁ לָךְ, וְלֹא בְּחַנָּם אָמְרוּ חַז"ל (נדה לא.): אֵין בְּעַל הַנֶּסֶם וְכוּ', וּמֵאֲמַר הֶחֱכֵם יְדוּעַ: "אֵין בְּעַל הַטּוֹב מִפִּיר בְּהִטָּבָה", וְכֹל הֶעָגְמַת נִפְשׁ שֵׁשׁ לָךְ מִבְּנֶךָ, עַד שְׁאַתָּה כּוֹתֵב שְׁנִכְנִסָּה בְּלִבְךָ שְׁנֵאָה עָלָיו, זֶה, לְדַעֲתִי, עָגְמַת נִפְשׁ וְצַעַר שֶׁל חַנָּם, וְזֶהוּ אִךְ מִסְבַּת הֶעָוֹנוֹת הַמְּבַלְבְּלִים אוֹתְךָ וְכוּ', עַד שְׁאַתָּה יָכוֹל לִכְתֹּב דְּבָרִים כְּאֵלוֹ, שְׁאַתָּה שׁוֹנֵא אֵת בְּנֶךָ, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, אֲפֹלוֹ אִם, חַס וְשְׁלוֹם, חַס וְשְׁלוֹם, הִיָּה יוֹצֵא לְתַרְבוֹת רְעָה, הַשֵּׁם יִשְׁמַר, גַּם-כֵּן אֲסוּר לְשֵׁנְאוֹ, וְאֵין זֶה דְּרַכּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי עַל-יְדֵי דְרַךְ אֶהְבֵּה וְחִבֵּה יִתְרָה וְקָרוֹב לְבָבוֹת, יְכוּלִים בְּנִקְל לְהַחְזִיר כָּל אֶחָד בְּתִשׁוּבָה, מִכָּל שֶׁכֵּן בְּנוֹ. וְיְדוּעַ, כִּי רַבִּי נִפְתָּלִי, תַּלְמִיד רַבְּנוּ ז"ל, הִיָּה לוֹ בֶּן שְׁנַתְּפַס לְהַשְׁכֵּלָה, וְהַתְּפַלֵּל עָלָיו שְׁיָמוּת — וְמַת, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְהַקְּפִיד מוֹהֲרֵינ"ת ז"ל עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, וְאָמַר שְׁזוֹ לֹא דְרַךְ רַבְּנוּ ז"ל. וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׁבִנְךָ, תְּהִלָּה לְאֵל, שׁוֹמֵר תּוֹרָה וּמִצְוֹת, וְהוּא יֵרָא שְׁמַיִם אֲמַתִּי, רַק שְׁרוּצָה לִילְךָ בְּדַרְךְ אַחֲרַת מַדְעַתְךָ, הִיָּתְכֵן בְּשִׁבִיל זֶה לְהַרְבוֹת כָּל-כֶּף בְּמַחְלָקַת, וְלִהְפֹךְ אֵת כָּל הַבֵּית, עַד שְׁתַּתְּפַשֵּׁט הַמַּחְלָקַת בֵּינְךָ לְבֵין אֲשֶׁתְךָ. וְלֹא בְּחַנָּם אָמְרוּ חַז"ל (בְּרֻכּוֹת ז): קִשָּׁה תְּרַבּוֹת רְעָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם יוֹתֵר מִמְּלַחֲמַת גּוֹג וּמְגוּג, עֵינֵי שָׁם; מַחְלָקַת רְעָה הִיא קִשָּׁה יוֹתֵר מִמְּלַחֲמַת גּוֹג וּמְגוּג. וְכִבֵּר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן עז), שְׁהַמַּחְלָקַת בַּבֵּית הִיא בְּחִינַת מַלְחַמַת הָאֲמוֹת וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וּבְאֲמַת אָמְרוּ חַז"ל בְּמִדְרָשׁ תַּנְחוּמָא (פְּרַשְׁת ח"י שְׂרָה): זְקֵנָה קוֹפְצַת עַל הָאָדָם מִפְּנֵי הַמַּחְלָקַת וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; מִכָּל שֶׁכֵּן מַלְחָמָה בַּבֵּית, בְּוֹדָאֵי מַקְדִּימָה זְקֵנָה וּתְשִׁישׁוֹת כַּח וּמַח, וְהַכֹּל בְּחַנָּם עַל לֹא דְבָר, רַק עַל עַקְשָׁנוֹת שֶׁל שְׁטוֹת וְכוּ'.

חֲמִדַּת לְבָבִי! אָדָם מַחְכֵּה וּמַתְּפַלֵּל עַד שְׁיִמְצָא אֵת זְוֹגוֹ, וְאַחֲרֵי-כֵן מַחְכֵּה וּמַתְּפַלֵּל עַד שְׁיִזְכֶּה לְהוֹלִיד בֶּן, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִמְּלֵא בְקִשְׁתּוֹ, וְאַחֲרֵי-כֵן הוּא מְשִׁיחַ דְּבָרִים כְּלָפִי מַעֲלָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְזוֹרֵק אֵת הַטּוֹב בְּחִזְרָה בְּפָנִים וְכוּ'. מַדּוּעַ לֹא תִזְכֹּר מֵאֲמָרְךָ ז"ל (מוֹעֵד קָטָן כז:): בָּכוּ, בָּכוּ, לְהוֹלֵךְ, אָמַר רַב יְהוּדָה — לְהוֹלֵךְ בְּלֹא בָנִים וְכוּ'; וְאָמְרוּ בְּמִדְרָשׁ (בְּרַאשִׁית רַבָּה מַה, ג): כָּל מִי שְׁאֵין לוֹ

בן כָּאֱלוֹהִים הוּא מֵת, כָּאֱלוֹהִים הוּא הָרוּס וְכוּ'; וּבִזְהַר הַקְּדוּשׁ מִחֲמִיר מְאֹד עַל אֱלוֹהֵי שְׂאֵינָם מוֹלִידִים בְּנִים בְּזֶה הָעוֹלָם (עֵינִי בְּפִרְשַׁת נח טו): מֵאֵן דָּלָא אוֹלִיד בְּנִין בְּהַאי עֲלֵמָא כַּד נִפְיֵק מִנִּיהַ מְתָרְכִין לִיהַ מְכָל, וְלֹא שְׂרִיָּא לְמַחְמֵי בְּהֵוּא נְהוּרָא דְנִהִיר' וְכוּ', עֵינִי שָׁם; וּבְעוֹד הִרְבֵּה מְקוֹמוֹת. וּבְעוֹנוֹתֵינוּ הִרְבִּים, יֵשׁ הִרְבֵּה חֲשׂוּכֵי בְּנִים, אֲשֶׁר הֵם שְׂבוּרִים וְרִצּוּצִים מְאֹד מְאֹד, רַחֲמֵנָא לְעֵלּוֹן, וְהֵיוּ מְשֻׁלְּמִים כָּל הוּן דְּעֲלֵמָא שְׂיֵהִיָּה לְהֵם בֶּן. וְאוֹתָךְ זָכָה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכֵן נִחְמַד, בֶּן נְעִים, בֶּן בַּר דַּעַת, בֶּן בְּרִיא, וְתוֹלְזֵל כָּל-כֶּף בְּבִרְכָה שְׂחַנְנֵךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֵין זֶה פִּי אִם הָעוֹנוֹת שְׁלֵךְ, הַמְּבַלְבְּלִים וּמְטָרִידִים אוֹתָךְ וְכוּ', וְאַתָּה צְרִיף לְפַל עַל הַפְּנִים, וְלִבְקַשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ מַחִילָה וְסִלִּיחָה עַל שְׂדֵבְרַת דְּבָרִים כָּאֱלוֹהֵי נִגְדוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַטְחַת דְּבָרִים כְּלָפֵי מַעְלָה, רַחֲמֵנָא לְעֵלּוֹן. הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אָב הַרְחֵמֵן, נִתֵּן לָךְ חֶסֶד וְאוֹצֵר כְּזֶה, בֶּן יָקָר, וְאַתָּה רוֹדְפוֹ וּמְכַהוֹ וּמְבַזֵּהוּ עַל שׁוּם דְּבָר, כִּי אִם מִפְּנֵי שְׂכּוּסָךְ לִילֵךְ בְּדֶרֶךְ אַחֲרַת קִצַּת מִדְּרָכְךָ, הֲלֹא אֵין שְׁנֵי בְּנֵי-אָדָם שׁוֹיִן כָּלָל, וְאַפְלוֹ אָב וְכוּ' — יֵשׁ הַפְּרֵשׁ וְחִלּוּק בֵּינֵיהֶם הִרְבֵּה מְאֹד, וְאֵי אֶפְשָׁר שְׂיֵהִיו כְּאַחַד מִמֶּשׁ, כִּנְרָאָה בְּחוּשׁ, כִּי לְכָל אַחַד יֵשׁ טַבַּע אַחַר וְכוּ' (עֵינִי לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, פְּרִיקָה וְטַעֲיֵנָה, הַלְכָה ד', אוֹת כג), וּבְפִרְט, שְׂתַּהֲלֵה לְאֵל, הוּא מִתְנַהֵג גַּם בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת כְּמוֹ שְׂקִבְלָנוּ מִרְבְּנוּ ז"ל, אֵף הוּא בְּאַפֵּן אַחַר מִכְּפֵי דְרָכְךָ, וּמַה בְּכֶךָ?! וְלֹא בְּחִנָּם אָמַר רְבִנוּ ז"ל, שְׂעֲלִיו מִתְּגַבְּרוֹת וּמִתְּפַשְׁטוֹת כָּל-כֶּף הַמְּנִיעוֹת, עַד שְׂאַפְלוֹ אָב וּבֶן — שְׂנִיָּהֶם הֵם מְאַנְשֵׁי, אֵף-עַל-פִּי-כֵן יְכוּל לְהִיּוֹת הָאָב מוֹנֵעַ לְבֶן.

עַל-כֵּן, אֶהוּבֵי, אַחֵי, הָעֶבֶר אֵין, תַּעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה מְרַגַע זֶה, וְתִבְקַשׁ הִרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ שְׂתֵאֵהֵב אֶת בְּנֵךְ, וְכֶךָ תִּבְקַשׁ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת, כִּי רְבִנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ לְהַתְּפַלֵּל עַל כָּל דְּבָר שְׂצָרִיף וְחֶסֶר לוֹ בְּאוֹתָהּ הָעַת, וְהִיּוֹת שְׁלֵךְ חֶסְרָה עֲכָשׁוּ אֶהְבָּה לְאַהֲבָה אֶת בְּנֵךְ, תִּתְפַּלֵּל עַל זֶה הִרְבֵּה מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, שְׂתִזְכֶּה לְרַחֵם עָלָיו, וְלִקְרָבוֹ וְלְדוּנוֹ לְכַף זְכוּת, וְאֵז הַתְּפִלָּה תִּהְיֶה הַכְּלִי, וְתִזְכֶּה שְׂיִמְשְׁכוּ

ד) מִי שְׂאֵינוּ מוֹלִיד בְּנִים בְּזֶה הָעוֹלָם, כְּשִׁיּוֹצֵא מִזֶּה הָעוֹלָם מְגַרְשִׁים אוֹתוֹ מִהַכֵּל, וְאֵינוּ זוֹכֵה לְרֵאוֹת בְּהַאֲוֹר הַמְּאִיר.

רנד אָשֶׁר א' רכז בנחל

אָצֶלֶךְ רַחֲמִים לְרַחֵם עַל בְּנֵיךְ, וְאַהֲבָה לְאַהֲבֵךְ אֶת בְּנֵיךְ, וְיִהְיוּ נִמְתָּקִים מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים, וְהַצָּרוֹת כָּלִיל יַחֲלֹפוּ, וְתִמְחַל לִי אִם כָּתַבְתִּי אִיזָה דָבָר וְלִשׁוֹן קָשָׁה נִגְדָדָה, כֹּל זֶה מֵרַב אֶהְבַּתִּי אֵלֶיךָ, כִּי מִמַּעַן אֶחָד אָנוּ שׁוֹתִים, וּבִקְרוֹב מְאֹד יִהְיֶה הַהֲכָרַח לְחֹזֵר וְכוּ', עַל־כֵּן אֲסוּר לְהִרְבּוֹת בְּמַחֲלָקָת וּבִשְׂנֵאת חֲנָם, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזָרֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמוֹ לְהַכְלִיל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

א' רכז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר שְׁמִינֵי ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

בְּעֵינַי שִׁשְׁאֵלַתִּי בְּהִתְקַרְבוֹת רַבְּנוּ ז"ל וְכוּ', מָה אָמַר לָךְ יֵשׁ הִרְבָּה לְדַבֵּר, תְּהִלָּה לְאֵל, רַבְּנוּ ז"ל הִשְׁאִיר לָנוּ יְרוּשָׁה גְדוֹלָה, וְעַל דָּבָר יְרוּשָׁה לֹא שִׁיף לְדַבֵּר עַל רֶגֶל אַחַת, רַק כְּשִׁצְרִיכִים לְהִתְחַלֵּק עִם הַיְרוּשָׁה שְׁקוֹרִינַי צוּ טִיילֵן זִיף מֵיט דֵי יְרוּשָׁה, אֲזִי צְרִיכִים לְבֹא לְדַבֵּר פְּנִים אֶל פְּנִים וְהִרְבָּה יֵשׁוּב הַדַּעַת צְרִיכִים.

מַעַנֵּן הַתְּקוּן הַכְּלָלִי אֶמְרַתִּי לְכַתֵּב לָךְ דְּבַר נְאֻה וּמִתְקַבֵּל, שִׁשְׁמַעְתִּי אֶצֶל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ יְדוּעַ, שְׁיֹם הַלְדָּת רַבְּנוּ ז"ל הִיָּה רֵאשׁ חֲדָשׁ נִסָּן, וְרֵשׁ"י הַקְּדוֹשׁ פִּרֵשׁ: "בּוֹ בְּיוֹם נִטַּל עֶשֶׂר עֶטְרוֹת", שְׁזָה מְרַמֵּז, שְׁרַבְּנוּ ז"ל שְׁנוּלָד בְּרֵאשׁ חֲדָשׁ נִסָּן זָכָה לְקַבֵּל אֶת הָעֶשְׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלָּים שֶׁהוּא תְקוּן גְּמוּר לְפָנֵם הַבְּרִית; אֲשֶׁרִי מִי שְׁאוּמְרָם בְּכָל יוֹם וְיוֹם, כִּי בְּזֶה מְרֵאָה לְדַעַת שֶׁהוּא סוּמְךָ עַל גְּדָל כַּחוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וּמְכָל שְׁפָן וְכָל שְׁפָן מִי שְׁזוֹכָה לְהִגִּיעַ אֶל צִיוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּעִיר אוּמָן, וְאוּמֵר שֵׁם הָעֶשְׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלָּים — אֵין לְמַעֲלָה מְזָה,

אֲשֶׁר א' רכז בְּנַחֵל רנה

בְּיָדוֹעַ הַבְּטַחַת רַבְּנוּ ז"ל, וּבְזֶה נִמְדְּדַת הַמְּסִירוֹת נֶפֶשׁ שֶׁל 'בְּרֶסֶלְבֵר
חֲסִיד' אִם מִשְׁקִיעַ כְּדֵי לְנַסֵּעַ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, אִף שָׁבָא עֲכָשׁוּ כָּל
הָעֲנָנִים בְּמְסִירוֹת נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ כְּיָדוֹעַ, שְׁלֹא נוֹתְנִים רְשׁוֹת לְנַסֵּעַ רַק עַד
קַיֵּב, וְשֵׁם צְרִיכִים לְהִתְחַפֵּשׂ עִם מְלַבּוֹשֵׁי רוֹסִים, וְכֵן נוֹסְעִים בְּלִילָה
וְכו' וְכו'.

וְהִנֵּה מוּבָא מִהַצְדִּיק מְזִידִיטְשׁוּב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, שְׁעָשֶׂר
עֲטוּרוֹת הֵם כְּנֶגֶד הָעֵשֶׂר סְפִירוֹת, וְלִפִּי זֶה פֶּרֶשׁ נִכְדוֹ בְּסִפְרוֹ
"מְלַבּוֹשׁ" יוֹבֵן דְּבָרֵי רַש"י הַקְּדוֹשׁ הַשְּׁנוּיּוֹת בְּסִדְרַת עוֹלָם, הֲלֵא זֶה
מוּבָא גַם בְּמִדְרָשׁ וּבַגְּמָרָא, אֲלֵא מְרַמֵּז, כִּדְ בְּרָא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
אֶת סִדְרַת הָעוֹלָם בְּעֵשֶׂר סְפִירוֹת, וְהַמְּשַׁכֵּן הִיא הַמְּלַכּוּת נִקְדָּה זְעִירָתָא
אֲשֶׁר מְמַנָּה מִתְּפִשְׁטִים אַחֲרֵי-כֵן הַתְּשַׁע סְפִירוֹת וְנֹעְשִׁים פְּרָצוּף בְּפָנֵי
עֲצָמָה, עֵינֵי שָׁם.

וּבְאֵמֶת כָּל הָעֲנָנִים שֶׁל אֲמִירַת הָעֵשֶׂרָה מְזִמּוּרֵי תְהֵלִים הוּא תִּקְוֹן
חֲדָשׁ תִּקְוֹן נִפְלָא, וְכִמּוֹ שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהֲרֵבָה צְדִיקִים רָצוּ לְעַמּוֹד
עַל עֲנָנֵי זֶה וְלֹא יָכְלוּ וְכו', מֵה פְּרוּשׁ לֹא יָכְלוּ וְכו', וּמִזֶּה בָּא
שְׁמֻזְלִים: "מֵה, סֵתָם לְהַגִּיד עֵשֶׂרָה מְזִמּוּרֵי תְהֵלִים, וְזֶהוּ הַתִּקְוֹן"...
וְכִמּוֹ שֶׁרַבְּנוּ ז"ל בְּעֵצְמוֹ אָמַר אִזּוֹ: בְּשִׁבִיל שְׁאֲמַרְתִּי זֶה כִּכְּרֵי יְהִיָּה
קִשָּׁה לְהַגִּיד וְכו', אִף שְׁלוֹמֵר עֵשֶׂרָה מְזִמּוּרֵי תְהֵלִים זֶה לֹקַח פְּמָה
דְּקוֹת כְּמוֹ חֲמֵשׁ אוֹ עֶשֶׂר דְּקוֹת אֲבָל בְּנֵי-אָדָם לֹא יֵאֱמִינוּ בְּזֶה כָּלֵל
מֵרַב פְּשִׁטוֹת שֵׁשׁ בָּהֶם וְכו', אֲבָל בְּאֵמֶת יֵשׁ בְּזֶה סוּדֵי סוּדוֹת רְזִי
דְּרִזִּין; אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַבְטִיל אֶת דַּעְתּוֹ וְאוֹמְרָם בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְאֲשֶׁרֵי
וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁבוֹרַח אֶל צִיּוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּעִיר אוּמָן, וְאוֹמְרָם שָׁם, כְּאֲשֶׁר
הַבְּטִיחַ הַבְּטַחָה חֲזָקָה כְּזוֹ; אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַצִּית.

הָעֵקֶר רַק לְסַלֵּק אֶת הַדַּעַת, וְלִקְיָם אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּלֵי שׁוֹם
חֲכָמוֹת וְהַשְּׁפָלוֹת עֲצָמִיּוֹת שְׁזֶה עֵקֶר הַשְּׁלָמוֹת (עֵינֵי לְקוּיטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק
א', סִימָן קכג).

הַדּוֹרֶשׁ שְׁלוֹמָה בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' רַכַּח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמִינֵי ה'תשל"ד.

שֶׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, אַחֵי וְרַעִי, הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כֹּל הַיָּמִים, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מְקוּר הַחֲכָמָה הַקְּדוּמָה, הַיּוֹצֵא מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעַתִּיק וְכוּ' ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנֶצַח נֶצְחִים.

מִכְתָּבְךָ וְבוֹ מְעוֹת לְהַדְפָּסָה לְנֶכּוֹן קַבְּלָתִי. אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרִי חִלְקָךָ, שְׁיִהְיֶה לְךָ חֵלֶק גָּדוֹל בְּהַפְּצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה, מַעֲיָנוֹת הַיְשׁוּעָה, בְּכָל קִצְוֵי תַבֵּל, אֲשֶׁר הֵהֱכִיחַ עֲכָשׁוֹ לְמַעַן הַתְּקַרְבוֹת הַגְּאֻלָּה לְהַזְרִים מִיָּמִיו בְּ"כַח גְּדוֹל" וּבְ"הַתְּחַדְּשׁוֹת חֲדָשָׁה", וְכִמוֹ שְׁזָפָה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אוֹתָנוּ בְּזִכְרֵי חַנּוּם לְהַתְּוֹדֵעַ מִהָאֹר הַגְּנוּז הַזֶּה, אוֹר שְׁבַעַת הַיָּמִים, כְּמוֹ-כֵן מִנְּחַ עָלֵינוּ "חֹב קְדוּשׁ", לְהוֹדִיעַ גַּם לְאַחֵרִים אֶת מַעֲשֵׂה הַשֵּׁם, כִּי נוֹרָא הוּא, אֶת מִי שֶׁלַח אֲלֵינוּ לְגַ'ח'מ'נ'ו' וּלְטַהַרְנוּ וּלְקַדְשָׁנוּ, וְעַל-יְדֵי שְׁנַתְּמִיד בְּזֶה לְהוֹדִיעַ לְכָל יִשְׂרָאֵל בְּכָל קִצְוֵי תַבֵּל אֶת רַבְּנוּ ז"ל, כְּמוֹ-כֵן תִּמְשֹׁךְ עָלֵינוּ הָאֲרָתוֹ בְּתוֹסַפַּת אוֹר וְחִדּוּשׁ; אֲשֶׁרִי הָעַם שְׁפָכָה לוֹ, חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲיָמִים, וְרָאוּ לָנוּ לְתַן בְּכָל יוֹם שְׁבַח וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָד חַנּוּם שְׁטוֹב גְּמָלָנוּ לְהוֹדֵעַ מִרַבְּנוּ ז"ל.

עַל-כֵּן, אַחֵי, קוּמָה נָא וְהַתְּעוֹרֵר נָא, וְחִזַּק עֲצָמְךָ לְרַקֵּד עֲכָשׁוֹ עַל נַעַם חֵלְקֵנוּ, וְאֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, חַס וְשְׁלוֹם, לְפַל בְּדַעְתְּךָ מְאִיזָה דְּבַר שְׁפָעוּלָם, כִּי אַתָּה רוּאָה גְּדוֹל רַחֲמָנוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ עָלֶיךָ, וְחֲשַׁב בְּרָאשׁ לְהִיטִיב אַחֲרֵיךָ, וּבּוֹדָאֵי פְּאֲשֶׁר הַתְּחִיל לְעוֹר לְךָ, יִמְשִׁיךְ לְעוֹר לְךָ כֹּל יָמֵי חַיֶּיךָ, וְכֵן עוֹזֵר לְךָ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וּבוֹא יָבוֹא גַם יוֹם יִשׁוּעָתְךָ, וְתוֹפָה לְמַצָּא בַת זוּגָךָ, וְתִהְיֶה לְךָ לְעוֹר גְּדוֹל בְּעֵלְמָא הַדִּין וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי (עֵין תְּקוּנֵי זֵהר, תְּקוּן יד, דף ל), וּמָה שְׁמַתְעַכְּבַת הַיְשׁוּעָה לְעַת עַתָּה, זֶה בּוֹדָאֵי לְטוֹבָתְךָ הַנְּצַחִית, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ

אֲשֶׁר א' רכח בנחל רנו

תאב ומיחל כביכול אל תפלתך, ובזה שתבקשנו תמלא רצונו ותשוקתו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן טו); אשרי העבד שממלא רצון רבו, ואשרי הבן שממלא תשוקת אביו.

והנה, חמדת לבבי, צריך שתדע שבכל יום ויום עוברות על כל אחד ואחד קטנות וחלישות הדעת וירידות חדשות, וכל זה הן הן הקלפה וההסתרה והלבוש, שמכסים ומסתירים אורו יתברך המאיר בכל העולם, כמו שכתוב (יחזקאל מג, ב): "והארץ האירה מכבודו וגו', וכמו שאנו אומרים בתפלה בכל יום: "ובטובו מחדש בכל יום מעשה בראשית", "המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית באמור לעושה אורים גדולים, פי לעולם חסדו, והתקין מאורות משמח עולמו אשר ברא"; פי אורו יתברך מאיר בכל יום בהתגלות עצומה ונוראה מאד מאד, וכל הצרות והחלישות הדעת ועגמת הנפש והמחלקת והפרודים שיש בכל העולם אצל כל אחד ואחד בפרטי פרטיות, הכל נמשך פי נחשך אצלו האור הגנוז הזה, עד שנדמה לו, שחס ושלום, הכל טבע גמור, ועל-כן הוא תמיד בבחינת 'צמאון', ואינו יכול להשביע נפשו, "ער קען זיך גישט קילין" (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עו), ומזה בא, שהוא תמיד במרירות גדולה, ותמיד חסר לו משהו, אבל כשזוכה להתקרב אל רבנו ז"ל "באמת", אז מקבל ממנו את הארת האור הגנוז הזה, עד שנחלקת היטב בדעתו ידיעה זו, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, והכל משגח בהשגחה פרטי פרטית, ואין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם-כן מכריזין עליו מלמעלה (חלין ז:), ואין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא (יומא לח:), ואז הוא ש'מח ב'חלקו תמיד, שהיא תשובה של ש'ב'ת' (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עט), ואין חסר לו שום דבר, ויש לו שבע גדול תמיד, כמו התם הקדוש, שהיה תמיד שמח עם מה שהיה לו

(ה) אינו יכול לקרר עצמו.

ברוחניות ובגשמיות, ולא התבלבל מאחרים כלל, כי אמרו חז"ל (יומא עד:): הסומא אין לו שבע, ופרש רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יג), כי עקר השבע מחמת האור שיראה בעיניו, ועל-ידי שאינו רואה אין נתמלאת נפשו וכו', עין שם; כי פשאדם זוכה להרגישו יתברך ולהשיגו, שהוא יתברך אתו, עמו ואצלו, ואף שפנח עכשו בעמקי עמקים, בשאול תחתית ומתחתיו, גם שם יכולים למצא אותו, ועל-ידי האור הזה נתמלאת נפשו באורות צחצחות, והוא תמיד בשמחה עצומה. וזה "והתקין מאורות משמח עולמו", פי פשזוכים לאור הגנוז הזה של רבנו ז"ל, לידע שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם ממש, אז הוא תמיד בשמחה עצומה, כי יודע אשר אין שום יאוש בעולם כלל, פי מה שיף "יאוש"? ומה שיף "התרחקות"? הלא הוא יתברך "מלא כל הארץ כבודו", ועל-כן (תהלים קלט, ז): "אנה אלף מרוחך ואנה מפניך אברח, אם אסק שמים שם אתה, ואציעה שאול הנגף וגו'", "ואמר אף חשף ישופני ולילה אור בעדני, גם חשף לא יחשיף ממך ולילה פיום יאיר פחשכה פאורה" וגו'. וכשנתבררות לאדם ידיעות אלו, אז הוא פותח את פיו לדבר עמו יתברך, ומספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו בתמימות ובפשיטות גמורה כאשר ידבר איש עם רעהו; אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להיות בחלקו של רבנו ז"ל.

ולמען השם לטובתך הנצחית, אל תבלבל דעתך משום דבר שבעולם ומשום ברך שבעולם ואל תפחד ואל תירא, פי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, וחטף ואכל בכל יום ח"י פראים משניות, ושטה "יום תהלים", ותתלבש במצוות, וזה יהיה חלקך לנצח נצחים, והוא שיך לך, והוא העולמות שאתה בונה לעצמך, ואין זר שיתערב בך, פי אם למדת תורה הרבה, נותנים לך שכר הרבה, ונאמן הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעלתך, ודע שמתן שכרן של צדיקים לעתיד לבוא (אבות ב).

והעקר — תהיה קבוע בכל יום בשעור בשלחן ערוך, כאשר

אֲשֶׁר א' רכט בְּנַחֵל רנט

הַזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ו"ל עַל זֶה בְּיוֹתֵר מִכָּל הַלְמוּדִים. וְאָמַר (שיחות-הַר"ן, סימן כט), שֶׁהוּא תִקּוּן גְּדוֹל לְנִשְׁמָה, וְנִתְבָּרַר אֲצִלוֹ הַטּוֹב מֵהָרַע. וְעַל כָּלֵם — תִּקְבַּע לְעֲצָמָךְ קְבִיעוֹת חֲזָקָה עַל מַצּוֹת הַשְּׂמִיחָה, שֶׁהִיא הַמַּצָּנָה הַכּוֹלֶלֶת אֶת כָּל הַמַּצּוֹת, וּבְכָל פַּעַם שִׁיתְמַרְר לְבָבְךָ, חֵס וְשָׁלוֹם, תִּרְקַד בִּינְךָ לְבֵין עֲצָמָךְ. וְצָרִיךְ שֶׁתִּדְעַ, כִּי הַשְּׂמִיחָה וְהַרְקוּדִים זֹהֵי הַנְּהִיגָה קְדוּשָׁה מֵרַבְּנוּ ו"ל, כְּמוֹ "הַתְּבוּדוֹת", "שֶׁלְחַן עָרוֹף", "חֲצוֹת" וְכוּ' וְכוּ'. וְתִשְׁתַּדֵּל לִהְיוֹת מִמְּזוּפֵי הָרַבִּים, אֲשֶׁר אָמְרוּ חו"ל (אבות ה): כָּל הַמְּזוּפָה אֶת הָרַבִּים אֵין חָטָא בָּא עַל יָדוֹ; בְּכָל פַּעַם שֵׁישׁ לָךְ אֵיזוֹ הַזְּדֻמָּנוּת, תִּאָּסֵף מְעוֹת לְהַדְפָּסַת וְהַפְּצַת תּוֹרַת רַבְּנוּ ו"ל, וְזוֹהֵי זְכוֹת הָרַבִּים לְדוּרֵי דוֹרוֹת, וְכָל פְּרוּטָה וּפְרוּטָה מְצַטְרַפֶּת לְחֻשְׁבוֹן גְּדוֹל (בְּכָא בְּתָרָא ט).

יְדִידֶךָ הַמְּקַשֵּׁר עִמָּךְ בְּלֵב וּנְפֶשׁ...

א' רכט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם רַבִּיעֵי לְסֵדֶר שְׁמִינֵי ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַשּׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר, צְרִיכִים לְקַיֵּם דְּבַר רַבְּנוּ ו"ל (ספר הַמִּדּוֹת, אוֹת פַּחַד, חֶלֶק ב', סימן ב'): הַבּוֹרַח מֵהַצָּרָה פִּקַּח, וּבִאֲמַת זֶה מִרְמָז בְּגַמְרָא (סנהדרין קו): יִתְרוֹ שֶׁבֵרַח, זְכוּ מִבְּנֵי בְּנֵי שֵׁישְׁבוּ בְּלִשְׁפַת הַגְּזִית, עֵינֵי שָׁם; כִּי כְּשֵׁישׁ אֵיזוֹ צָרָה, מָה וְלָמָּה לְהַפְּנֵס בְּזֶה וְכוּ', יוֹתֵר טוֹב לִהְיוֹת חָכֵם וּפְקִיחַ וְלִבְרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִאֲמִין לִי שֶׁאֵין עוֹד מִקּוּם כָּל-כָּף טוֹב לְהִתְחַבֵּא כְּמוֹ אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ, אָדָם צָרִיךְ לְצִיר בְּדַעְתּוֹ, אֵיךְ שֶׁהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְהַכֵּל אֹר הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְהוּא מִתְחַבֵּא בְּתוֹךְ הָאֹר, וְאֵז מִי יְכוֹל לְהִרְעֵ לוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהִגִּיעַ אֶל הַשְּׂגָה הַזֹּה.

רס אָשׁר א' רל בַּנְחַל

מָה אָמַר לָךְ, הָעוֹלָם הַזֶּה מְלֵא נְסִיוונוֹת קָשִׁים וּמְרִים וְכוּ' עוֹבֵר
עַל כָּל אֶחָד כָּל מִינֵי מְרִירוֹת וְצָרוֹת וְכוּ', אֶחָד מְקַנָּא בְּשֵׁנֵי, לְכֹל
אֶחָד נְדָמָה כְּאֵלוֹ לְזוּלָתוֹ הוֹלֵךְ יוֹתֵר טוֹב מִמֶּנּוּ, וּבְאַמַּת הַכֹּל דְּמִיּוֹן,
אִין בְּמֵי לְקַנָּא בְּזֵה הָעוֹלָם כָּלֵל רַק בִּיהוּדֵי פֶשֶׁר (א עֲרֵלִיכְעַר אִיד)
שְׂדֵבּוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, רַק בּוֹ כְּדַאי לְקַנָּא, אֲבָל זוּלַת זֹאת, הַכֹּל הֶבֶל
הֶבֶל הֶבְלִים, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂמַכְנִים דְּבוּרִים אֵלוֹ אֶל תּוֹף לְבוֹ, וְאָז טוֹב
לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' רל.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמִינֵי ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֲי,
הַבְּחוּר הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנְּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוּר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ
יִגַּן עָלֵינוּ ... נְרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

זַיִן בְּרִיף הָאֵב אֵיף פֶּאָר צְנוּי טָאָג צוּרִיק מֵיט גְרוּיס שְׂמִחָה
דְּעַר הָאֵלְטֵן אוּיף דִּי חֲשׁוּבֵעַ נְדָבָה פֶּאָר הַדְּפֶסֶת סְפָרֵי רַבְנֵי ז"ל,
הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ זָאל אוּנְז תְּמִיד הָעֵלְפֵן מִיר זָאלֵן זוֹכֶה זַיִן מְזִכֵּי הַרְבֵּים
זַיִן בְּפֶרֶט אִין אַזוּי אִיין גְרוּיסְטֵעַן זְכוּת הַרְבֵּים וּוִי דְרוּקֶען און פֶּאָר
שְׂפָרִיטֵעַן תּוֹרַת הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוּר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ.

טַיִעֲרֵעַר גְּדִיד, אֵיף הָאֵב דִּיר שׁוּיִן עֲטְלִיכֵעַ מָאָהֵל גִּיּוּאֵלְט
שְׂרִיבֶען נָאָר עֵס אִיז מִיר נִישְׁט אוּיס גְּעֻקוּמֶען מֶרֶב טְרָדוֹת, בְּרוּף
ה', דְּעַר דַּעַת פּוֹן הַיִּלְיִגֶען רַבִּי'ן וְוַעַט דָּא זַיִעֵר צוֹ שְׂפָרִיט און

(ו) אֵת מִכְתָּבֵךְ קַבְלָתִי לְפָנַי שְׁנֵי יָמִים, וְגַם קַבְלָתִי בְּשִׂמְחָה רַבָּה אֵת נְדָבַת לְבָבְךָ לְמַעַן
הַדְּפֶסֶת סְפָרֵי רַבְנֵי ז"ל, הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזָרֵנוּ תְּמִיד שְׁנוֹכָה לְהִיּוֹת מְזִכֵּי הַרְבֵּים בְּפֶרֶטִיּוֹת
בְּזְכוּת הַרְבֵּים גְּדוּלָה כָּל־כָּף שֶׁל הַדְּפֶסֶת וְהַפְּצַת תּוֹרַת הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוּר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ
יִגַּן עָלֵינוּ.

אֲשֶׁר א' רל בְּנַחֵל רסא

עס קומען צו יעדע וואך נייע מקרבים איך האף צו השם יתברך דאס פון די וואך אן וועל איך, אם ירצה השם, דיר שרייבען א בריוף בלי גדר אלע וואך כדי מיר זאלן זיך זוכה זיין מחזק זיין איינער דעם צווייטען וואס ביים הייליגען רבי'ן איז דאס גיווען א יסוד גדול און ווי שלמה המלך זאגט (קהלת ד, ט): "טובים השנים מן האחד אשר יש להם שכר טוב בעמלם, כי אם יפלו האחד יקים את חברו, ואלו האחד שיפל ואין שני להקימו".

טייערער ברודער, מ'טאר ביי זיך נישט אראפ פאלין, חס ושלום, זאל זיין ווי עס זאל נישט זיין השם יתברך איז אויף דער גאנצער וועלט און מ'קען זיך צו איהם אום קערין פון אלע מקומות אפלו מעמקי עמקים והשאול תחתית דורך די עצה הנוראה און הדרך הנפלא וואס דער הייליגער רבי האט אונז גילערנט והוא "תפלה והתבודדות", זיך צו גיוואינען אויס רעדן זיך דאס הארץ פאר השם יתברך אזוי ווי מען רעדט מיט איין אמת'ן גוטען פריינד, למען טובתך הנצחית, זאלסט דאס זעהן מקיים זיין יעדען טאג אלטס וואס דו דארפסט זאלסטו בעטן נאר השם יתברך וואס נאר ער קען דיר העלפן, "ויי זייער שטארק אין דעם וועט דיר תמיד גוט זיין", און דו וועלסט זעהן דאס דו ביסט נישט אליין".

טייערער חבר, סגלת השמחה עולה על כל הסגלות, און אלע

(ז) ידידי היקר! כבר רציתי כמה פעמים לכתב לך, רק לא יצא לי מרב טרדותי, ברוב השם, דעת רבנו ז"ל מתפשטת מאד כאן, ובאים בכל שבוע מקרבים חדשים, אני מקנה להשם יתברך שמהשבוע אכתב לך מכתב בכל שבוע, כדי שזוכה לחזק אחר את השני, מה שהיה אצל רבנו ז"ל יסוד גדול. וכמו ששלמה המלך אומר בקהלת וכו'.

(ח) אחי היקר! אסור לפל בדעתו כלל, חס ושלום, יהיה איך שיהיה, השם יתברך נמצא בכל העולם כלו, ויכולים לחזר אליו מכל המקומות אפלו מעמקי עמקים והשאול תחתית על-ידי העצה הנוראה והנפלאה שלמד אותנו רבנו ז"ל, והיא "תפלה והתבודדות", להרגיל עצמו לדבר עמו יתברך, ולשית ולספר לפניו יתברך את כל הלב כמו שמדברים עם אוהב אמת. למען טובתך הנצחית, ראה לקיים זאת בכל יום, כל מה שאתה צריך תבקש רק את השם יתברך, אשר רק הוא יכול לעזור לך, תהיה חזק בזה מאד, ואז תמיד יהיה לך טוב, ותראה שאינך לבד.

רסב אָשֶׁר א' רל בַּנְחַל

צָרוֹת נַעֲמֹט זִיף אױף יַעֲדֵען מַעֲנֵטֶשׁ נָאר װײל עַר אַיז װײט פּוֹן שְׁמַחָה און װאס מַעֲהָר דָּער מַעֲנֵטֶשׁ אַיז פֿרײליך אַזױ װערט עַר נַצוֹל פּוֹן אַלע צָרוֹת, און בְּרוּף ה' מִיר הָאָבן מִיט װאס פֿרײליך צו זײן יַעֲדֵען טָאג "שְׁלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי", און בְּרוּף ה' מִיר הָאָבן בײ אונז זײער פֿיל מַצּוֹת װאס מִיר הָאָבן שױן זוכָה גִיוּעֵן מַקִּים צו זײן יַעֲדֵען טָאג ווי צִיצִית תְּפִלִּין וְכוּ' שְׁבַת וְכוּ' מַצָּה וְד' פּוֹסוֹת וְכוּ'; אַשְׁרֵינוּ וְאַשְׁרֵי חֲלָקֵנוּ. װעל פֿלָם דָּאס מִיר הָאָבן זוכָה גִיוּעֵן זִיף דָּער װײסען זִיף פּוֹן אַזױ אַיִן גְּרוֹיסֶען לִיכֵט דָּער אור הַגְּנוּז, אור שְׁבַעַת הַיָּמִים, דָּער הַיִּלְיָגֶער רַבִּי זָאל זײן לִיכֵט שײנען און לִיכֵטען אױף דָּער גאַנצער װעלט, און מִיט דָּער שְׁמַחָה קֵען מַעֲן אַלע טָאג טאַנצן, אַשְׁרֵינוּ און פֿאַרט אַשְׁרֵינוּ^ט.

הדורש שלומך...

אִיךְ הָאָב דִּיר גַּעֲשִׂיקֵט עֲטְלִיכֵעַ תְּדַשִּׁים צוּרִיק אַ סֶפֶר "אָשֶׁר בַּנְחַל", שְׁרִיב מִיר אױב דו הָאָסֶט דָּאס בַּאקומען אױף שְׁרִיב מִיר גְּלִיף דָּעם נַאמֶען פּוֹן דײן טאַטן און דָּער יאַרצײט װײל אִיךְ דְּרוּק נָאךְ אַיִן סֶפֶר "שְׁמִירַת הַזְּמַן" אִיךְ װעל דָּאס דְּרוּקען, אַם יִרְצָה הַשֵּׁם'.

(ט) תְּכַרֵּי הַיָּקָר! סְגַלַת הַשְּׁמַחָה עוֹלָה עַל כָּל הַסְּגֻלוֹת וְכָל הַצָּרוֹת נִמְשָׁכוֹת עַל כָּל אָדָם רַק מִפְּנֵי שֶׁהוּא רְחוּק מִהַשְּׁמַחָה, וְכָל מַה שְּׁאָדָם יוֹתֵר בְּשְׁמַחָה, כְּמוֹ-כֵן הוּא נֹצֵל מִכָּל הַצָּרוֹת, וּבְרוּף הַשֵּׁם, שֵׁשׁ לָנוּ עִם מַה לְשַׂמַּח בְּכָל יוֹם "שְׁלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי", וּבְרוּף הַשֵּׁם, יֵשׁ לָנוּ הַרְבֵּה מְאֹד מַצּוֹת, שְׁכָבֵר זְכִינוּ לְקַיֵּם בְּכָל יוֹם יוֹם, כְּמוֹ צִיצִית וְתְּפִלִּין וְכוּ', שְׁבַת וְכוּ', מַצָּה וְאַרְבַּע כּוֹסוֹת וְכוּ', אַשְׁרֵינוּ וְאַשְׁרֵי חֲלָקֵנוּ. װעל פֿלָם זֶה מַה שְּׁזָכִינוּ לְהַתְּנוּעַ מְאֹד גְּדוֹל וְנוֹרָא פֶּזֶה, הָאור הַגְּנוּז, אור שְׁבַעַת הַיָּמִים, הָאור שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל שְׁיֵאִיר וְיִזְרַח בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְעִם שְׁמַחָה זוּ יִכּוֹלִים לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם, אַשְׁרֵינוּ וְעִם כָּל זֹאת אַשְׁרֵינוּ.

(י) שְׁלַחְתִּי לָךְ לִפְנֵי כַּמָּה תְּדַשִּׁים סֶפֶר "אָשֶׁר בַּנְחַל", תִּכְתֵּב לִי אַם קִבַּלְתָּ אֶת זֶה, וְכֵן תִּכְתֵּב לִי תְּכַרְוּמִיד אֶת שֵׁם אַבִּיךָ ז"ל, וְהַיּוֹם הַשְּׁנֵה שְׁלוּ, כִּי אֲנִי מְדַפֵּס עוֹד סֶפֶר "שְׁמִירַת הַזְּמַן", וְאֲדַפֵּס אֶת זֶה, אַם יִרְצָה הַשֵּׁם.

א' רלא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר שְׁמִינֵי ה'תשל"ד.

שִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, אַחֵי וְרַעֵי, הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, נֵר לְצַדִּיק יְסוּד עוֹלָם, אֲשֶׁר הוּא הַמְּמַשִּׁיף וּמַגְלָה אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּגִלּוֹי נִפְלְאָה לְכָל הַמְּקַרְבִּים אֵלָיו, נִחְלָא עֲמִיקָא וּטְמִירָא דְנִבְיַע בֵּיהּ מְקוֹרָא דְחֻכְמָתָא עֲלָאָה, הַיּוֹצֵא מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעִתִּיק וְכוּ' ... נֵרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מְכַתְּבָךְ הַיָּקָר לְנִכּוֹן קַבְלָתִי לְפָנַי כַּמָּה שָׁבוּעוֹת, וּמְרַב הַטְּרָדוֹת בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת נִתְעַכֵּב עַד עַכְשָׁו, שְׁעוֹרְרָנִי חֲבֵרְךָ לְכַתֵּב לְךָ.

חֲמַדַּת לְכַבֵּי! תִּמְחַל לִי מְאֹד עַל אֵי כְּתִיבָה אֲלִיךָ כְּרַצוֹנְךָ, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, פֶּה בְּמַחְנֵנוּ יֵשׁ הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה בֵּין בְּנֵי הַנְּעוֹרִים, וְתִהְיֶה לְאֵל, מִתְּקַרְבִּים מְקַרְבִּים חֲדָשִׁים בְּכָל פֶּעַם, וְהַהֲכָרַח לְבָלוֹת זְמַן הַרְבֵּה עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד וְכוּ', וְאִף שְׂאִין זֶה תְּרוּץ, כִּי הֲלֹא גַם אַתָּה אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, אֵךְ תִּהְיֶה לְאֵל, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֵׁם נִפְשָׁךְ בְּחַיִּים, וְאַתָּה בְּקַבִּיעוֹת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיָּקָרִים, וְעַל־כֵּן אֲנִי מִתְּרַשֵּׁל קָצַת, וְתִרְאֶה לְהַתְּפַלֵּל עַל זֶה, שְׁנֹזְכָה לְהִיּוֹת מְקַשְׁרִים יַחַד בְּזֶה וּבְכָא לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִחֲדָשׁ יְהִיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, וְזֶהוּ עֵקֶר עֲבוֹדָתְנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם, אִף שְׁעוֹבֵר עָלֵינוּ בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים חֲדָשִׁים, נִשְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְהַמְתִּיק הַכֹּל, וְלְהַפִּיךְ אֶת כָּל הַיְגוֹן וְאֲנַחָה לְשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְכָל מִי שֶׁמְסַבֵּב בְּקִטְנוֹת וְיִרִידוֹת, בְּצָרוֹת וּחְלִישׁוֹת הַדַּעַת בְּיוֹתֵר, וּמִשְׁתַּדֵּל גַּם מִמְּקוֹמוֹ לְהַפִּיךְ הַכֹּל לְשִׁמְחָה עֲצוּמָה, הַיְנוּ לְמַצָּא אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא "מְקוֹר הַשְּׁמִחָה", גַּם בְּמַצְבּוֹ, אֲזַ עֲצָמָה וְגִבְיָהּ מְדַרְגָּתוֹ וּמַעֲלָתוֹ, וְזֶהוּ הַשְּׂבַח שֶׁשִּׁבְחוּ חַז"ל (בְּרִכּוֹת לד'): בְּמִקּוֹם שֶׁבַעֲלִי תְּשׁוּבָה עוֹמְדִים צַדִּיקִים גְּמוּרִים אֵינָם יְכוּלִים לַעֲמֹד,

רסד אֲשֶׁר א' רלא בנחל

הִינּוּ אֵין דַּעַם אָרְט וּוּאוּ דִי בְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה דְּעַר הַאֲלֹטֶן זִיךְ קַעֲנֶען דִּי גְרוּיִסֶע צִדִּיקִים זִיךְ נִישְׁט דְּעַר הַאֲלֹטֶן², כִּי הֵם לֹא יָרְדוּ בְּמִקּוּמוֹת מַגְנִים כָּאֵלוּ, רַק אוֹתָם בְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה. (וְעֵין בְּסוּף שְׁבַח־הַר"ן, מַה שְּׁסַפֵּר רַבְּנוּ ז"ל מִהַמְּלֶךְ שֶׁשָּׁלַח שְׁלֹשָׁה שְׁלוּחִים, שֶׁהֵם סוּד: צִדִּיקִים, בִּינוּנִים, וְשָׁעִים, וְאָמַר הַמְּלֶךְ, שֶׁהַשְּׂכָר מֵגִיעַ לְשִׁלִּיחַ הַשְּׁלִישִׁי שֶׁזָּכָה לְהַתְחַזֵּק, זִיךְ דְּעַר הַאֲלֹטֶן זִיךְ, וְלֹא נִכְנַע אֶל הַסְּטָרָא אַחֲרָא וְכו', עֵין שָׁם).

חֲמֻדַּת לְבָבִי! אָסוּר לִפְּל בְּדַעְתּוֹ אֶפְלוּ רַגַע אֶחָד יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִי, כִּי רַחֲמֵי יִתְבָּרַךְ עַל כָּל מַעֲשָׂיו, וְכָל מַה שֶׁהָאָדָם נִמְךְ יוֹתֵר מִפְּאֵת מַעֲשָׂיו הָרָעִים, וְהוּא מִנְּחָ בְּמִקּוּם חֶשֶׁךְ, הוּא מִסְכֵּן גְּדוֹל, כְּמוֹ כֵּן יוֹתֵר וְיוֹתֵר נִמְשָׁכִים עָלָיו רַחֲמֵי יִתְבָּרַךְ הַמְּרַחֵם עָלָיו, כְּמוֹ בַּגְּשָׁמִיּוֹת — כָּל מַה שֶׁהָאָדָם סוֹבֵל יְסוּרִים, וּמִנְּחָ בְּעַמְּקַ חֶשֶׁךְ גְּדוֹל, וְאָסוּר בְּאֲזִיקִים וּבְחֻבְלֵי בְּרוֹזַל, וְנִשְׁבָּה בְּשָׂבִי וּמַעֲנִים אוֹתוֹ בְּעַנּוּיִים קָשִׁים וּמְרִים וְכו', נִתְגַּדְּלִים וְנִתְפַּשְׁטִים רַחֲמֵי בְּנֵי־אָדָם עָלָיו, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ, כָּל מַה שֶׁהָאָדָם נִמְךְ יוֹתֵר וּמִסְכָּב בְּרַע', וְחֶשֶׁךְ גְּדוֹל מִתְפַּשֵּׁט וּמֵגִיעַ אֵלָיו, רַחֲמֵי יִתְבָּרַךְ עָלָיו בְּיוֹתֵר, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ מִקּוּמוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְהוּא יוֹדֵעַ הַסְּבוּת שֶׁהֵבִיאוּ אוֹתוֹ אֶל הַחֻטָּאִים הָאֵלוּ, וְעַל־כֵּן הוּא יִתְבָּרַךְ מְרַחֵם עָלָיו בְּיוֹתֵר.

וְצָרִיךְ שֶׁתַּדַּע, יְדִידֵי הַיָּקָר, שֶׁבְּכָל יוֹם וְיוֹם מִתְפַּשְׁטוֹת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַקְּטַנּוֹת וְהַיְרִידוֹת, הַחֲשָׁכוֹת וְהַכְּבִדּוֹת, וְרוּצוֹת לְהַפִּילוֹ וּלְהַחֲלִישׁ דַּעְתּוֹ, וְכֹאֵלוּ עוֹד לֹא רָאָה מֵעוֹלָם שׁוּם אוֹר וְחַיּוּת. וּבְאֲמַת צָרִיךְ שֶׁתַּדַּע, שֶׁכָּל יוֹם וְיוֹם הוּא בְּרִיאָה חֲדָשָׁה, וְעַל־כֵּן צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת בְּכָל יוֹם וְיוֹם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה לְגַמְרִי, וְאֵף שְׁבִיּוֹם הַקּוֹדֵם הֵאִירוּ לָךְ אוֹרוֹת גְּדוֹלִים, וְהִיְתָה בְּךָ תְּשׁוּבָה חֲזָקָה וְרִצּוֹנוֹת וְכִסּוּפִים חֲזָקִים לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲבָל בְּיוֹם זֶה נִחַשְׁךָ וְנִסְתַּר מִמְּךָ הַכּל, תַּדַּע כִּי הַיּוֹם הַזֶּה הוּא בְּרִיאָה חֲדָשָׁה, וְכִפִּי הָאוֹר וְהַתְּשׁוּבָה שֶׁאַתָּה

(כ) הִינּוּ בְּמִקּוּם שֶׁבְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה וְכוּלִים לְהַתְחַזֵּק וּלְהַתְקַיֵּם, שָׁם אֵין צִדִּיקִים גְּמוּרִים וְכוּלִים לְהַתְחַזֵּק וּלְהַתְקַיֵּם.

אֲשֶׁר א' רלא בַּנְחַל רסה

צָרִיף לְזָכוֹת אֲלֵיהֶם בְּיוֹם זֶה דִּיקָא, הָאוֹר שֶׁל אֶתְמוֹל הוּא חֲשֵׁף לְגַמְרֵי נֶגֶד אוֹר יוֹם זֶה, כִּי אָדָם עוֹלָה מִדְרָגָה לְדְרָגָה כָּל יְמֵי חַיָּו, כִּי כָּל יוֹם שֶׁבָּא הוּא נִכְנָס בְּתוֹסֶפֶת קִדְשָׁה וְדַעַת, וְקָדָם כָּל עֲלִיָּה יֵשׁ יְרִידָה, כִּי הַמְדְרָגָה שֶׁל עֲכָשׁוּ הִיא יְרִידָה כְּנֶגֶד הַמְדְרָגָה הַגְבוּהָה מִמֶּנָּה; וְעַל-כֵּן רַב הָעוֹלָם אֵינָם יוֹדְעִים מִזֶּה, וְתַכְּף-וּמְיָד בְּשִׁנְחֲשֵׁף לָהֶם נוֹפְלִים בְּדַעְתָּם, וְעַל-כֵּן מִתְרַשְׁלִים לְגַמְרֵי, לֹא-כֵן הַמְקַרְבִּים שֶׁל הַצְדִּיק הַאֲמֵת, הֵם יוֹדְעִים כִּי הַהִכְרַח שְׂיִהְיֶה כֵּן, כִּי בְרִישָׁא חֲשׂוּכָא וְהַדְר נְהוּרָא (שְׁבַת עו:): בְּכָל יוֹם וּבְכָל שְׁעָה, וְעַל-כֵּן הֵם מִתְחַזְּקִים תְּמִיד — אֲשֶׁרֵי לָהֶם.

חֲמַדַּת לְבָבִי! תַּכְּף-וּמְיָד כְּשֶׁעוֹבֵר עָלַי אֵיזָה מְאוּרָע אוֹ אֵיזוֹ יְרִידָה וְכו', תִּרְאֶה לְהַסִּיחַ דַּעְתְּךָ מִזֶּה וּלְהַעֲבִירוֹ לְגַמְרֵי מִמַּחְשַׁבְתְּךָ כְּאִלוֹ לֹא הָיָה, וְאֵל תִּתְחִיל לְחַשֵּׁב בְּזֶה עוֹד. וְרַב יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת וּחְלִישׁוֹת הַדַּעַת שְׂיֵשׁ לְכָל אֶחָד, הַכֹּל נִמְשָׁף, שְׂזוֹכֵר אֶת הָעֵבֶר עָלָיו, וּבְזֶה נִשְׁפָּר לְבוֹ וְרוּחוֹ, אֲבָל כְּשִׁירְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לַעֲשׂוֹת בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְהַפְנִס אֶל תוֹף הַקִּדְשָׁה לְפָנָי וּלְפָנָיִם, וְיִזְכֶּה לְהַשִּׁיגוֹ יִתְבָּרַךְ וּלְהַבִּינוֹ בְּכָל פַּעַם בְּהַשְׁגָּה וּבְהַבְנָה חֲדָשָׁה. (תְּהִלָּה לְאֵל, נִדְפַס פֶּה כַּעַת סִפֵּר נִפְלָא "שְׁמִירַת הַזְּמַן", וְבוֹ מְבֹאָרִים דְּרוּשִׁים יְקָרִים מִמַּעֲלַת הַזּוֹכָה לְהַתְחַדֵּשׁ בְּכָל עַת וְרַגַע, וְשִׁיחוֹת יְקָרוֹת הַמְּחַזְּקוֹת מְאֹד מְאֹד אֶת כָּל הַהוֹגָה בְּהֵן).

וְהֵנָּה בְּמָה שֶׁשְּׂאֵלָת אֹדוֹת "הַתְּבוּדוֹת", עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁצָּרִיף לְזָכוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא בְּרוּר וְזוֹכוֹף הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לִידַע אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מִמֶּשׁ, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם. וּכְשֶׁתְּבַרֵּר לָךְ יְדִיעָה זֹאת, אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרַךְ אֲתָךְ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, אֵז לְעוֹלָם תִּדְבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ וְתִפְרָשׁ כָּל שִׁיחַתְךָ וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כְּמוֹ שֶׁמְדַבְּרִים עִם חֵבֶר טוֹב וְהוֹלְכִים עִמּוֹ יַחַד. וְזֶהוּ עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַהַתְּבוּדוֹת — לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ פָּנִים אֶל פָּנִים, לִידַע שְׁגָם בְּמִקּוֹמוֹת הַמְטַנְפִּים שְׂאֵנֵי נִמְצָא, גַּם שֶׁם מְאִיר אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, וְגַם מִשֶׁם אֵנִי יָכוֹל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל מַה שְּׂאֵנֵי צָרִיף וְכָל מַה

רסו אָשֶׁר א' רלב בַּנְחָל

שְׁעוּלָה עַל לְבִי וְדַעְתִּי, אָנִי צָרִיף לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת
וּבְפִשְׁטוּת גְּמוּרָה בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת וְעִרְמוּמִיּוֹת כָּלֵל.

אָהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! מָה טוֹב וּמָה נְעִים אִם תִּזְכֶּה לַעֲשׂוֹת
לְעֶצְמְךָ שְׁעוֹר בְּשִׁלְחַן עָרוּף, וְתִתְחִיל מִהַתְחַלַּת הָאָרֶח חַיִּים,
וּכְשֶׁתִּסִּים תִּתְחִיל יוֹרָה דְעָה וְאָבֵן הַעֲזוֹר וְחֹשֶׁן הַמְשַׁפֵּט, לְאֵט לְאֵט
בְּכָל יוֹם וַיּוֹם. וְהִנֵּה בַּפְעַם הָרִאשׁוֹנָה תִלְמַד רַק 'מַחְבֵּר' רַמ"א,
וּבַפְעַם הַשְּׁנִיָּה תִלְמַד עִם ה'בָּאָר הַיֵּטִב', וּכְשֶׁתִּזְכֶּה לְסִים פַּעַם שְׁנִיָּה,
תִּלְמַד עִם ה'מַגֵּן אֲבָרָהִם' וְה'טוֹרֵי-זֶהָב' וְה'ש"ף וְכו'.

אָהוּבִי, אָחִי! יִנְקוּתָא כָּלִילָא דְוִוְרָדָא (שְׁבַת קֹנֵב), חֲטָף וְאָכַל בְּכָל
יוֹם נְהִמָּא דְאוּרִיתָא, כִּי זֶה חֲלָקָךְ לְנִצַּח נְצָחִים, וְרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ
שְׁלֵמוֹד שְׁלַחַן עָרוּף בְּכָל יוֹם, הוּא תְקוּן נוֹרָא וְנִפְלָא לְכָל אִישׁ
יִשְׂרָאֵלִי, וּמְבָרַר הַטוֹב מִהֲרַע וְכו' (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן ח';
וּבְשִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כט); וְצָרִיף שְׁתַּדַּע, כִּי מֵאַחַר שְׁרַבְנוּ ז"ל הַזְּהִיר
עַל זֶה בְּיֹתֵר, עַל-כֵּן מִתְגַּבְּרִים וּמִתְפַּשְׁטִים עַל דְּבָר זֶה כָּל הַמְּנִיעוֹת
וְהַעֲפוּבִים שְׁבַעוּלָם (עֵינִי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קפּה), וְכֵן אִם תִּרְצֶה לְהַרְגִּיל
אֶת עֶצְמְךָ לְחֲטוֹף בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת עַל-כָּל-פָּנִים בְּאַמִּירָה
בְּעֵלְמָא, תִּרְגִּישׁ חַיִּים נְצָחִים, כִּי הַמְּשֻׁנִּיּוֹת מְזַכְּכוֹת אֶת נְשִׁמַּת
הָאָדָם, וְגַם מְכַנְּסוֹת תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה לְהַתְמִיד בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאִם
כָּא יוֹם שֵׁישׁ בּוֹ בְּלִבוֹלִים וְכו', אַז אָסוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ.

הַעֲקָר פְּרִיילֶעךָ וַיִּין תְּמִיד, כִּי עַקֵּר הַיְסוּד בְּקִיּוּם הָאָדָם
בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת הוּא רַק "שְׁמִחָה", וְתִהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ בְּמָה
לְשִׂמְחָה, שְׂאֲנוּ יוֹדְעִים מְרַבִּי אֶמֶת כְּזֶה, וְכֵן תִּהְיֶה לְאֵל, אֵין אָנוּ
מִתְנַגְּדִים עֲלֵיו, חַס וְשָׁלוֹם, זֹו שְׁמַחְתָּנוּ לְנִצַּח, לְנִצַּח נְצָחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה, וּמְקַשֵּׁר נְשִׁמַּתִּי בְּנִשְׁמַתְךָ...

א' רלב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסִדְרַת תְּזוּרֵי-מְצוּרַע ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.
לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵה לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד וְאֵל תִּשְׁבֵּר מִכָּל מָה שְׁעֵבֵר עָלֶיךָ וְכוּ', וְזֶה כָּל הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל, לִידַע אֵיךְ לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם, כִּי הֲלֹא כָּל הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם הֵם מְלֵאִים נְסִיווֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים עַד מְאֹד, וְעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׁעוֹבֵר וְכוּ', עַד שֵׁשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׁמֹרֵב צְרוּתֵיהֶם הֵם מִשְׁתַּגְּעִים מִמֶּשׁ, וּמִתְפּוֹצְצִים לָהֶם הָעֲצָבִים וְכוּ', וְעַל-יְדֵי הַהִתְחַזְּקוֹת שֶׁבְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל הֵם יְכוּלִים לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד וְלֹא לְהִשָּׁבֵר. וַיְדוּעַ שֶׁרַבְּנוֹ ז"ל גָּלָה לָנוּ "אֵין פְּאָרוֹוֹאס בֵּין אֵיךְ גִּיקוֹמָעֵן צוֹ מֵיִן וְאֵיךְ ווִיל אֵיךְ הָאֵב זֵיךְ דְּעֵר הָאֵלְטֵן" לְרוֹאִים מִזֶּה שְׁגָם רַבְּנוֹ ז"ל שְׁזָכָה לָמָה שְׁזָכָה וְכוּ' וְכוּ', לֹא הִגִּיעַ אֶל מְדַרְגָּתוֹ אֲלֵא עַל-יְדֵי הַתְּחַזְּקוֹת, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה פְּחוּתֵי עֲרָךְ כַּמְנוּ הַיּוֹם, צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק וּלְהִתְאַמֵּץ בְּכָל מֵינֵי אָפְנִים שְׁבָעוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' רלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר תְּזָרִיעַ מִצְרַע ה'תשל"ד.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיֵגוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֲי, הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנְּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מַכְתְּבֶךָ הַיָּקָר קַבְלָתִי זֶה פְּעַמִּים עוֹד קָדָם הַחֵג, אַךְ מֵרֵב טְרֵדוֹתִי, בְּעוֹנוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, לֹא הָיָה הַפְּנָאִי לְהִשְׁיבֶךָ, אַךְ שְׁלֹא הִסְתַּחֲתִי דַעֲתִי מִמֶּךָ מִמֶּשׁ, כִּי נִפְשִׁי קְשׁוּרָה בְּנִפְשֶׁךָ, אַךְ-עַל-פִּי-כֵן

(ל) וְלָמָּה הַזְּעֵתִי אֵל עֲנִינִי? מִפְּנֵי שֶׁהִתְחַזְּקֵתִי מֵעַמֵּד.

בַּעֲתֵים הִלְלוּ בָּאִים וּמִתְקַרְבִים מְקַרְבִים חֲדָשִׁים, וְהִתְקַרַח לְבָלוֹת עִמָּהֶם בְּכָל יוֹם.

חֲמִדַת לְבָבִי! הֶעֱקַר לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַל נַעַם חֶלְקוֹ, שְׂזֻכָּה לְהִתְנוּדַע מִרְבִּי אֱמֶת כְּזֶה, אֲשֶׁר מֵאִיר בּוֹ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּפּוֹתַח עֵינָיו שָׁגַם הוּא יִתְחִיל לְכֹסֶף וּלְהִשְׁתַּוְּקַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְגַם הוּא יִזְכֶּה לְחִזּוֹת בְּנַעַם הַנְּיָ"ה וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ (תְּהִלִּים כו, ד), וְעַל-כֵּן לֹא בַחֲנָם אָמַר לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קעו), שְׂאָנוּ צְרִיכִים לְשִׂמְחָה מְאֹד שֵׁשׁ לָנוּ רַבִּי כְּזֶה, וְאָמְרוּ אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אִם אֵינוּ שְׂמִיחַ בּוֹ, הֲרִי זֶה פָּגַם בְּאַמוּנַת חֲכָמִים, שְׁעֲנֹשׁוּ, שְׁהַמוֹתְרוֹת עוֹלָיִם לְמַחוּ, וּמְסַבְּבִים וּמְבַלְבְּלִים אוֹתוֹ, כַּמּוּבָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא); וְצָרִיךְ שְׂתַדַּע, שְׁעַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַצְּדִיק הוּא דִּיקָא, כְּשֵׁיכוֹל לְהוֹרִיד אֶת עֲצֻמוֹ לְכָל הַדְּרֵי מִטָּה, הַמְּנַחֵם בְּעַמְקֵי הַשְּׂאוֹל תַּחֲתִית, וּמֵאִיר גַּם בְּהֵם אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמַעֲלֵם בְּתַכְלִית הַעֲלִיָּה, וְרַק זֶה נִקְרָא רַבִּי, וְהוּא רַבְּנוּ ז"ל בְּעֲצֻמוֹ, רֹאשׁ כָּל הַצְּדִיקִים; אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְחִסּוֹת בְּצַל כְּנַפְיוֹ. וְצָרִיךְ שְׂתַדַּע, שְׂאוֹרוֹ הַגָּדוֹל מֵאִיר בְּכָל הָעוֹלָמוֹת וּבִיּוֹתֵר בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּמַגְלָה וּמְפָרֶסֶם אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִיךְ שְׂאִין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלָל, וְהַכֹּל לְכָל מְשַׁנַּח בְּהַשְׁגָּחַה פְּרִטֵי פְּרִטִית, וְעַל-כֵּן יְכוּלִים לְהִתְחַזֵּק וּלְהִתְחַדֵּשׁ בְּכָל עֵת וְרַגַע מִמֶּשׁ, כִּי מִשְׁתַּנָּה בְּכָל רַגַע וְדָקָה וְכוּ' כָּל פְּרָצוּף הָעוֹלָמוֹת, וְעַל-כֵּן מֵה שֶׁהִיָּה בְּרַגַע הַקּוֹדֵם וְכוּ', תִּדַּע שְׂבְּרַגַע זֶה הוּא כְּבָר עֲנִיָן אַחַר לְגַמְרֵי, וּמְכַל שְׂכָן בְּכָל שְׁעָה, וּמְכַל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן בְּכָל יוֹם וְיוֹם וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן אֶסוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ מִשׁוֹם דְּכָר שְׂבְּעוֹלָם, אֲפֹלוּ עֲשֵׂה מֵה שְׁעֲשֵׂה עַד עַכְשָׁיו וְכוּ', עֲדִין יְכוּלִים לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מְקַבְּלוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים רַבִּים. וְאֵל כָּל זֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת רַק עַל-יְדֵי שְׂזוּכִים לְהַשְׁלִיךְ דַּעְתּוֹ וּשְׁכָלוֹ לְגַמְרֵי, וּלְצִיַּת לְצַדִּיק הָאֱמֶת בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁיטוֹת גְּמוּרָה (עֵין לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קכג).

אַהוּבִי, יְדִידֵי הַיָּקָר, אֵלוּ אֲשֶׁר נִפְגְּמוּ בַּפָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְכַטְלָה, נוֹפְלִים עֲלֵיהֶם בְּכָל פַּעַם פְּחָדִים יִתְרִים, וּמְפַחְדִים

מבני-אדם או ממאורעות שעוברים עליהם, וזה בעצמו שובר אותם ומחליש דעתם, ונופלים, חס ושלום, יותר ויותר, ונכשלים עוד, רחמנא לצלן, על-כן עקר עצתם היא רק "שמחה", לשמח את עצמם בכל מיני עצות שבעולם, כי השמחה מרחבת את הדעת, וכך מה שישמחו יותר, כמו-כן יזכו לעזות דקדושה יותר, ולא ייראו ולא יפחדו משום דבר ומשום בריה שבעולם. ואל שלמות השמחה זוכים על-ידי האמונה הקדושה, כי כשאדם מכניס בדעתו, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, כי דומם, צומח, חי, מדבר, הם אלקות בהתלבשות הזו, ועל-כן אפלו שמנח עדין בעמקי עמקים בשאול תחתית ומתחתיו, על-ידי זהמת מעשיו הרעים והמגנים — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, אף-על-פי-כן גם משם יכול למצא אותו יתברך, כי "מלא כל הארץ כבודו", ויכול להתדבק עמו יתברך גם במקומו אם ירצה באמת, ועל-ידי-זה יזכה לבא אל השמחה האמתית, כי אין לה עוד שמחה גדולה מזו, כשזוכים לידע, שגם בתקף הקטנות והדחקות והחשף, גם שם נמצא השם יתברך, וגם משם יכול לצאת ולהאיר על נפשו אורו יתברך.

אהובי, אחי היקר! גדעתי ואני מבין צערך הקשה וגדל הבלבולים והספקות והקטנות והחלישות הדעת, שיש לה בכל יום ויום מחדש, עד שאתה שבור בעצמך כחרס הנשבר. מה אמר לה, חמדת לבבי, אם היית יודע את גדל נפלאות רחמנותו יתברך המרחם עליך, ומחכה על דבורך, שתזכה לדבר עמו יתברך, אז היית רץ אחריו יתברך בכל יום, והיית מדבר לפניו את כל לבך וכל מה שעובר עליך, כי אין הקדוש-ברוך-הוא חפץ לחיב בריה אלא מבקש שיתפללו הבריות לפניו ויקבלם (מדרש תנחומא, פרשת וישלח).

על-כן מהר צמד וברח לה למקום מיחד שאין שם בני-אדם, ותפרש כל שיחתך אליו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה, ואז טוב לה לנצח.

ער אָשֶׁר א' רלד בַּנְחֵל

הַהֶכְרַח לְקַצֵּר מִהַטְרָדָה שְׁנַתְהוּתָהּ בְּרַגַע זֶה, תִּרְאֶה לְכַתֵּב לִי
אִיךָ עֵבֶר עֲלֶיךָ הַחֵג, וְאִזּוֹ, אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם, אֶכְתֵּב לְךָ עוֹד, אֶל תִּדְאָג,
כִּי בְּקִרְוֹב תִּמְצָא אֶת זְוִיגְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

א' רלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִהְיֶה, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ-מְצוּרַע ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרָה הַיְקָרָה... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ אֲשֶׁר בּוֹ אַתָּה שׁוֹפֵךְ אֶת לִבְךָ הַמָּר
מִכָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ וְכוּ', מָה אָמַר לְךָ, אֲסוּר לְקַחַת עֲצָמוֹ כָּל-כָּף
אֶל הַלֵּב וְכוּ', וּבּוֹדָאֵי מֵר מְאֹד מְאֹד כְּפִי שְׁאַתָּה מְגִדִיר עִם כָּל זֹאת
רְאֵה לְהַחְזִיק עֲצָמְךָ יַחַד עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, וּבְיַחַד תּוּכַל לְהַחְזִיק
יּוֹתֵר וְיּוֹתֵר, כִּי פֶשְׁעֶיךָ לְבַד, הוּא יְכוּל לְהִשְׁתַּגֵּעַ וְכוּ', כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי
רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן עז), הָעֵקֶר לְהִתְאַחַד עִם כָּל נְשָׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה יַעֲבֹר עַל הַפֶּל, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן א') כִּי טָבַע שֶׁל הָאָדָם, שְׁנִכְנָסַת בּוֹ
מְרִירוֹת, כִּי מִסְתַּכֵּל עַל אַחֲרִים, וּמְקַנָּא בָהֶם וְחוֹשֵׁב שֶׁלִּשְׁנֵי יּוֹתֵר
טוֹב מִמֶּנּוּ, וְזֶה מְכַנֵּס בּוֹ אַחֲרֵי-כֵן גַּם כְּפִירוֹת וְאִפִּיקוֹרְסוֹת, כִּי נִדְמָה
לוֹ כְּאֵלוֹ לְאַחֲרִים הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כֵּן שׁוֹמֵעַ וְלוֹ אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ, וְעֵינָיִן
בְּפִרוּשׁ רַש"י עַל פֶּסוּק (דְּבָרִים א, מה): "וְלֹא שָׁמַע ה' בְּקוֹלְכֶם וְלֹא
הִאֲזִין אֲלֵיכֶם" — 'כְּבִיכּוֹל עֲשִׂיתֶם מִדַּת רַחֲמֵי כְּאֵלוֹ אַכְזָרִי, עֵינָיִן
שָׁם; הֵינּוּ בְּאֵמַת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכָל אֶחָד
הוּא בֶן יַחֲיד אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא שׁוֹמֵעַ אֶת תְּפִלוֹת שֶׁל כָּל בֵּר
יִשְׂרָאֵל, וּבְרַגַע שְׁנִדְמָה שֶׁלוֹ אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ וְכוּ', זֶה מִחֲמַת הַכְּפִירוֹת
וְהָאִפִּיקוֹרְסוֹת שְׁנִכְנָסָה בּוֹ, וְעוֹשֶׂה מִמֶּדְתּוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁל רַחֲמֵנוֹת
אַכְזָרִיוֹת, חַס וְשָׁלוֹם. וּבְאֵמַת מִי שְׂאִינוֹ מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמִי
שְׂאִינוֹ מִתְחַבֵּר עֲצָמוֹ עִם כָּל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הוּא נוֹפֵל, חַס וְשָׁלוֹם,

אֲשֶׁר א' רלה בַּנְחַל רעא

לְכַפִּירוֹת וְאִפְיֻקוּרְסוֹת, רַחֲמָנָא לְצִלָּן. וּכְבַר אָמַר ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן וְ"ל: מִי שֶׁאֵין לוֹ הַתְּבוּדָּדוֹת, הַבְּעַל-דְּבַר לֹא מְדַע עֲמוֹ בְּעַל-פֶּה סִפְרֵי תְּקִירוֹת, כִּי צְרִיכִים לְהַתְחַזֵּק בְּשֵׁתֵי נְקֻדוֹת אֵלוֹ עַד מְאֹד, הֵינּוּ לְהַחְזִיק עֲצָמוֹ יַחַד עִם נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכֵן לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יַתְבָּרֵךְ, וְזֶה יִצִּילוֹ מִהַכֹּל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' רלה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יַתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ מְצוּרַע ה'תשל"ד.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, יְדִידֵי הַיְקָרִים, הָאֲחִים הַצְּמוּדִים בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתִים מִמִּי הַנְּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, הָאֲחִים ... גַּרְם יֵאִיר.

שְׁמַחְתִּי מְאֹד, שְׁנִסְכֶם בְּלִבְכֶם לְנִסֵּעַ בְּקִיץ הַזֶּה לְיִשְׁבִּיבָה חוּץ לְעִיר, טוֹב עֲשִׂיתֶם, כִּי יִשְׁבִּיבָה מִחוּץ לְעִיר, יֵשׁ לָהּ מַעֲלָה נִפְלְאָה, כִּי נִצּוּלִים עַל-יְדֵי-זֶה מִכָּל רַע, וְגַם אֲשֶׁר בְּעִיר וּבְפֶרֶט בִּימֵי הַקִּיץ הַדְּרָכִים בְּחֻזְקַת סִפְנָה רוֹחֶנִית, לְהַכְּשֵׁל בְּהֵן בְּרֵאיוֹת אֲסוּרוֹת וְכוּ'. וְרַבֵּנוּ וְ"ל אָמַר פֶּעַם לְאַחַר מֵאַנְשֵׁי שְׁלוּמָנוּ (בַּמִּדְבָּר ט, יג): "וְהָאִישׁ אֲשֶׁר הוּא טָהוֹר וּבִדְרֵךְ לֹא הָיָה" וְגו', וַיִּקָּא כְּשֶׁאֵינוֹ הוֹלֵךְ בְּדֵרֵךְ הוּא טָהוֹר וְהִבֵּן. וּכְבַר אָמְרוּ חַז"ל בְּמִדְרָשׁ (עֵין יִלְקוּט שְׁמַעוֹנֵי מִשְׁלֵי תַתְּקַלָּה): כָּל מִי שֶׁיּוֹצֵא לְדֵרֵךְ וְאֵינוֹ מְכוּן לְבוֹ לְמַלְחָמָה, סוּף שֶׁנּוֹפֵל בְּמַלְחָמָה וְכוּ', עֵין שָׁם; כִּי כָל הַטְּמְאוֹת וְהַפְּרִיצוֹת הֵם עַל הַדְּרָכִים וְכוּ'.

וְהֵנָּה הַיְסוּד וְהַתְּכַלִּית שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְזַכּוֹת בָּזֶה הָעוֹלָם הוּא לְהַפְּרִיז יַתְבָּרֵךְ, שִׁיזְכֶּה לְאַמוּנָה בְּרָה וּמְאִירָה, עַד שֶׁיַּתְבָּרֵר בְּדַעְתּוֹ אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יַתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכָל דְּיוֹמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יַתְבָּרֵךְ, וְאֵז בִּידְעֵיָה זוֹ, יְהִיָּה חֻזַּק כָּל יְמֵי חַיָּיו, וְלֹא תַחֲלֵשׁ דַּעְתּוֹ וְלֹא יִשְׁבַּר לְבוֹ, וְלֹא יִפֹּל

עַרְב אֲשֶׁר א' רְלֵה בְּנַחֲל

בְּרוּחוֹ מְשׁוּם דְּבַר שְׂבַעוֹלָם, כִּי כְּשֶׁאָדָם יוֹדַע, אֲשֶׁר הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ נִמְצָא אִתּוֹ בְּכָל מְקוֹם, אִזּוֹ לְעוֹלָם לֹא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ, רַק אֲדַרְבֵּה כָּל מֵה שְׂיַעֲבֹר עָלָיו, יִהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, כְּאֲשֶׁר יִדְבַר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, כִּי מֵאַחַר שֶׁהוּא אִתִּי, עִמִּי וְאֶצְלִי, וְכֵן תִּכְנַס בּוֹ שְׂמִיחָה עֲצוּמָה; כִּי אִין לָךְ שְׂמִיחָה גְדוֹלָה מְזוֹ כְּשֶׁנִּתְבַּרְר לְאָדָם אֲשֶׁר הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ אִתּוֹ, עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ; עַל-כֵּן תִּזְקוּ וְאִמְצוּ מִחֲדָשׁ לְהַכְנִיס אֶל תּוֹךְ הַאֲמוּנָה, וְתִדְעוּ כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ "מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ", וְהוּא אֶצְלָכֶם מִמֶּשׁ, וְתִרְגְּלוּ אֶת עֲצֻמְכֶם לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַשְׂיטוֹת גְּמוּרָה בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת, וְכָל מֵה שְׂעוּבֵר עָלֵיכֶם תִּפְרְשׁוּ שִׂיחַתְכֶם לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ, וּבִיּוֹתֵר תִּתְגַּבְּרוּ לְהִיּוֹת בְּשְׂמִיחָה עֲצוּמָה כָּל הַיּוֹם, כִּי, תִּהְלֶה לְאֵל, זְכִיתֶם לְהִבְרָא מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל וְ"לֹא עֲשִׂנִי גוֹי", וְתִהְלֶה לְאֵל, אַתֶּם מְלֵאִים מִצְוֹת כְּרַמּוֹן, וּבְזֶה תִשְׂמְחוּ כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם, וְאִזּוֹ טוֹב לָכֶם לְנַצַּח; כְּאֲשֶׁר דִּבְרַנּוּ כְּבָר מְזֵה הַרְבֵּה בְּכָל הַחֲרֵף שְׂעֵבֵר.

וְלִמְעַן הַשֵּׁם לְטוֹבַתְכֶם הַנִּצְחִית, אֵל תִּתְבַּלְבְּלוּ מְשׁוּם דְּבַר וּמְשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעוֹלָם, וְחִזְקוּ וְאִמְצוּ בּוֹ יִתְבַּרְךָ; כִּי מְבָאָר בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת (שְׁלוּחִין, הַלְכָה ג), אֲשֶׁר עֵקֶר מַעֲלַת הַבְּעַל תְּשׁוּבָה יוֹתֵר מִהַצְדִּיקִים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (בְּרִכוֹת לד:): בְּמְקוֹם שְׂבַעֲלִי תְּשׁוּבָה עוֹמְדִים, שֶׁם אִין צְדִיקִים גְּמוּרִים יְכוּלִים לַעֲמֹד, הוּא כִּי עֵקֶר הַמַּעֲלָה בְּזֵה הָעוֹלָם לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם אֱלֻקוֹתָיו יִתְבַּרְךָ מִתְקַף הַקְּטָנוֹת וְהַהִסְתָּרָה, לְקִשֵּׁר הָעוֹלָם הַזֶּה אֶל הָעוֹלָם הַבָּא, שְׂזֵהוּ כָּלֵל כָּל הַיְחֻדִים. וְהִנֵּה הַצְדִּיק גְּמוּר מַעֲקָרוֹ, לֹא נִפֵּל בַּחֲשָׁךְ וּבַהִסְתָּרָה, וְעַל-כֵּן אֶצְלוֹ אִין חֲלוּק וְהִפְרָשׁ בֵּין קִדְם הַבְּרִיאָה לְאַחַר הַבְּרִיאָה, וְעַל-כֵּן אִין מַעֲלָתוֹ גְּדוֹלָה כָּל-כָּף בְּמֵה שְׂכּוּלָל אַחַר הַבְּרִיאָה לְקִדְם הַבְּרִיאָה, מֵאַחַר שֶׁאֶצְלוֹ אִין שִׁיף אַחַר הַבְּרִיאָה כָּלֵל, כִּי הוּא דְּבוּק בְּהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ תָּמִיד, אֲבָל זֶה שְׂבָא כְּבָר לִיְדֵי חֲטָא, חַס וְשְׁלוֹם, וְנִפְרַד מִהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, שְׂזֵהוּ אַחַר הַבְּרִיאָה, כִּי עַל-יְדֵי הַחֲטָא נִפְרְדָה הַבְּרִיאָה מִשְׂרָשָׁה וְכוּ', כְּשֶׁזּוֹכֶה לְשׁוּב בְּתְּשׁוּבָה שְׂלֵמָה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, אִזּוֹ חוֹזֵר וּמְשִׁיב וּמַעֲלָה הַכָּל לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וְעַל-כֵּן מַעֲלָתוֹ

אֲשֶׁר א' רלו בְּנַחֵל רעג

גבוהה מאד מאד, ועל-כן כל מה שיוֹדע בנפשו שחטא יותר, ובפרט בפגם הברית, כשיזכה לשוב אליו יתברך, הרי הוא מעלה שעשועים גדולים אצלו יתברך, אשר אחרים אי אפשר להם לעלות לפניו יתברך שעשועים כאלו, ועל-ידי אמונת ההשגחה פרטית, יכולין לשוב להשם יתברך מכל מקום שהוא, ולכלל הכל באחד, מאחר שיוֹדעין שהשם יתברך נמצא גם שם במקומו, על-כן בנקל יכולין לשוב אליו יתברך. והנה הצדיק הגדול במעלה, הוא אחז את עצמו לגרוע שבגרועים, ועל-כן עושה בכל פעם תשובה חדשה, ועל-ידי-זו דיקא זוכה לגלויים חדשים ונפלאים מאד מאד, ועל-כן יש בכחו להגביה ולעלות בכל פעם נפשות אחרות מהשואל תחתית ומתחתיו, כי הוא משליך את עצמו תמיד שם, כדי להעלות ולהגביה את כל הנפשות הפגומות והמזומות וכו'; אשרינו ואשרי חלקנו, שאנו זוכים לידע מרבי אמת כזה, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד הנם שעשה עמנו, חבלים נפלו לנו בנעימים. והעקר שבכל העקרים — אל תניחו אצלכם העצבות אפלו רגע אחד, כי על-ידי עצבות נכנסים באדם פחדים יתרים לפחד מבני-אדם וחלישות הדעת וקנאה ושאנה, אבל על-ידי תקף השמחה, זוכים לעזות דקדושה (עין לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כב), ונתרחב הלב והדעת (עין שם, חלק ב', סימן כד), והוא בעולם החרות ממש; על-כן תראו לעשות כל מיני פעולות שבעולם לאחז במדת השמחה, ואיש את רעהו יאמר חזק, ובפרט שני אחים, אשר הם משרש אחד, בנקל יותר לחזק אחד את חברו.

ההכרח לקצור.

הדורש שלומכם באהבה רבה מאד,
ומצפה לראותכם, ועל-כל-פנים פתב ידכם...

א' רלו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תזריע מצורע ה'תשל"ד.

שׁלום וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

תּוֹדָע, שֶׁעַקֵּר הַחֲכָמָה בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא לְהַפְּךָ אֶת הַיְגוֹן וְהָאֲנָחָה אֶל הַשְּׂמִיחָה, כַּמּוּבָא (לְקוּטֵי מוֹהֲרָ"ן, חֵלֶק ב', סִימָנִים: כג, כד), וְרְאוּי לְךָ לְלַמֵּד עֲכָשׁוּ אֶת הַמַּאֲמָרִים הָאֵלֶּה, וְלוֹמַר עֲלֵיהֶם הַתְּפִלָּה מְלִקוּטֵי-תְפִלוֹת; כִּי בְּאֵמַת טֹבַע הָאָדָם שְׂנֵמֶשֶׁף אַחַר הָעֲצָבוֹת מְרַב צָרוֹת שְׂמֻסְפָּבִים אוֹתוֹ, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׂמֵשֶׁמֶח עֲצָמוּ בְּמָה שְׂיָכוֹל, וּמָה גַם הָיָה רְאוּי לְךָ לְלַמֵּד כָּל הַהֲלָכוֹת בְּלִקוּטֵי-הֲלָכוֹת, שְׂנֵתְחַדְּשׁוּ עַל תּוֹרָה זוֹ, כְּגוֹן הֲלָכוֹת פְּרִיָּה וּרְבִיָּה, הֲלָכָה ג', שְׂמֵאֲרִיף הַרְבֵּה לְדַבֵּר מִתּוֹרָה זוֹ, וּמַגִּלָּה סוּדוֹת נוֹרָאִים עַל-פִּי דְבָרִים אֵלֶּה. בְּאֵמַת אֲסוּר לְךָ לִפְלֵ בְּדַעְתְּךָ, הֵן אֵמַת שְׂמַר לְךָ, עִם כָּל זֹאת תַּעֲשֶׂה עֲצָמְךָ כְּאֵלוֹ אִתָּה שְׂמֵחַ, וְתִבֵּא לִיְדֵי שְׂמִיחָה אֲמִתִּית, תֵּאֱמִין לִי שְׂטוֹב לְצַחֵק מְכַל הָעוֹלָם וְכוּ', מֵאֲשֶׁר לִישָׁב וְלִדְאָג וְלִכְפוֹת וְלַחֲיוֹת בְּמִרְרוֹת וְכוּ'. וּרְבִנּוּ ו"ל אָמַר פֶּעַם לְמוֹהֲרַנ"ת ו"ל: נְחֻמָּן נְחֻמָּן, לֹא כֹּט אוֹיִם דִּי גֵאֲנָצֶע וְוַעֲלֵט^מ, וּפֶעַם הַרְבֵּה שְׁנַיִם אַחַר הַסְּתַלְקוֹת רְבִנּוּ ו"ל נִסְע מוֹהֲרַנ"ת ו"ל עִם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּמוֹהֲרַנ"ת ו"ל הָיָה אֹז בְּעֲצָבוֹת גְּדוּלָּה, שְׂעֵבֵר עָלָיו מָה שְׂעֵבֵר — מִחֲלָקֶת וְצָרוֹת וְכוּ', וְהָיָה שְׂרוּי בְּדַכְּאוֹן, עָנָה לוֹ זֶה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: ר' נְחֻמָּן, הֲלֹא שְׂמֵעֵתִי מִכֶּם, שְׂאֲמַרְתֶּם שְׂפִעַם אָמַר לְכֶם רְבִנּוּ ו"ל, נְחֻמָּן נְחֻמָּן, צוֹחֲקִים מְכַל הָעוֹלָם, הִיתְכֵּן שְׂתֵהִיו כָּל-כָּף שְׂבוּרִים, וְהִתְחִיל מוֹהֲרַנ"ת ו"ל לְצַחֵק, וְצַחֵק הַרְבֵּה מְאֹד, עַד שְׂיִצָּא מֵהַמְּצָב שְׂהָיָה שׁוֹרָה בּוֹ; וְעַל-כֵּן רָאָה לְקַיִם אֶת כָּל זֶה, וְאֹז תְּרַגֵּשׁ אָדָם אַחַר, כִּי הִצְחֹק שְׂהָאָדָם צוֹחֵק (כַּמּוּבָן לֹא לִיצְנוּת, רַק לְצַחֵק) מוּצִיא מֵהָאָדָם כָּל מִינֵי מִרְרוֹת. וּרְבִנּוּ ו"ל גָּלָה שֵׁם, שְׂאֲפִלוּ חֲכָמֵי הַרוֹפְאִים אוֹמְרִים, שְׂכָל הַמַּחֲלוֹת בְּאוֹת מַעֲצָבוֹת וּמְמָרָה שְׂחוֹרָה, וְעַל-כֵּן רָאָה לְצַחֵק הַרְבֵּה, וּבְזֶה תִּנְצַל מִהַמִּרְרוֹת וְהָעֲצָבוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ ...

א' רלז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר תַּזְרִיעַ מְצוּרַע ה'תשל"ד.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי, אָחֵי וְרַעֵי, הַבְּחֹר הַיָּקָר
לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנְּחַל הַנּוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ...
גֵּרוּ וְיֵאִיר וְיִזְרַח.

טֵייעֶרער חֲבֵר, גִּילוּבֵט אִיז הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וְוֹאס הָאט אױנז אַזױ
אִין גְּרוֹיִסעֵן חֶסֶד חֲנָם גַּעטֹהוֹן אױן מִיר הָאבֵן זײַךְ דְּעֵר ווִיסט פֿון
הֵייליגֵעֵן רַבִּי'ן, טױב לֵהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנָם
שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ, אַיִנְס פֿון דִּי יְסוּדוֹת פֿון הֵייליגֵעֵן רַבִּי'ן אִיז מֵעַן זָאל
זײַךְ תָּמִיד מְשֻׁמָּח זײַן ווִי עַס זָאל נָאר נִישֶׁט דוּרֵךְ גֵּיין אױף דַּעַם
מְעֻנְטֶשׁ אױף דִּי וועלֵט דַּעַן מְצוֹת הַשִּׁמְחָה אִיז אַיִן מְצוּהָ וְוֹאס אִיז
כּוֹלָל אֶלֶע מְצוּוֹת דְּעֵר הָאָרִיז"ל הָאט דַּעֲרֻצִּיילֵט זײַנע תְּלַמִּידִים דָּאס
דְּעֵר עָקֵר וְוֹאס עֵר הָאט זױכָה גִּיוּעֵן צױ קױמֵעֵן צױ זײַנע גְּרוֹסֶע
מְדַרְגוֹת אִיז גִּיוּעֵן דִּי מְצוּהָ פֿון שִׁמְחָה בֵּי יַעֲדֵע מְצוּהָ וְוֹאס עֵר
הָאט זױכָה גִּיוּעֵן מְקִים צױ זײַן אִיז עֵר גִּיוּעֵן זײַעֵר זײַעֵר פֿרִיילֵעֵף¹
(עֵין בַּתְּחִלַּת סֵפֶר חֲרָדִים).

דְּעֵר רַבִּי זָאגט (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת שִׁמְחָה, סִימָן א'): וְוֹעֵן אַ מְעֻנְטֶשׁ
טױט אַיִן מְצוּהָ מִיט שִׁמְחָה דָּאס אִיז אַ סִימָן דָּאס זײַן הָאָרֶץ אִיז
גֵּאנֶץ צױ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, דִּי חַז"ל הִקְדוּשִׁים זָאגן (ירוּשְׁלָמִי, סֵפֶה פֶּרֶק ה'),
הַלְכָה א'): אִין רוּחַ־הַקֹּדֶשׁ שׁוֹרָה אֶלָּא עַל לֵב שִׁמְחָה, וְוֹארוּם וְוֹעֵן דְּעֵר

(ג) חֲבֵרֵי הַטּוֹב, חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ חֶסֶד כְּזֶה, שְׁזָכִינוּ לְהַתְּנוּעַ מִרַבִּי אָמֵת
כְּזֶה, אָחֻד מֵהִיסוּדוֹת שְׁקַבְּלָנוּ מִרַבֵּנוּ ז"ל, שְׁצָרִיכִים לְשִׁמְחָה עִצְמוֹ תָּמִיד אָף שְׁעוֹבֵר מֵה
שְׁעוֹבֵר, כִּי מְצוֹת הַשִּׁמְחָה כּוֹלְלֵת כָּל הַמְצוּוֹת, וְהָאָרִיז"ל גִּלָּה לְתַלְמִידֵי, שְׁהַעֲקֵר שְׁזָכָה
לְהַגִּיעַ לְמְדַרְגָּתוֹ מְדַרְגוֹת גְּדוּלוֹת בְּהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת, הִתְהַה רַק בְּזָכוֹת מְצוֹת הַשִּׁמְחָה,
וּבְכָל מְצוּהָ שְׁקִים הִיָּה שִׁמְחָה מְאֹד.

רעו אָשֶׁר א' רלז בַּנְחָל

מַעֲנֵטֶשׁ גִּוּוִּיאַנְט זײַן אײַן תָּמִיד פֿרײַלעך זײַן אײַז עַר זוכה צו אײַן
 מַח מײַשֶׁב (לקוטי־מוֹהַר״ן, חֶלֶק ב', סימן י'), און װען דער מַעֲנֵטֶשׁ האט
 אַ מַח מײַשֶׁב װערט בײַ אײַהם נִתְגַּלֶּה דער אָמֶת דָּאס עס נײַשט דא
 קײַן שׁוּם מַצִּיאֹת אויסער הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ דען די גאַנצע װעלט אײַז אַ
 לְבוּשׁ פֿאַר גַּעטְלִיכְקײַט, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֵׁם אַלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם,
 און װען דער מַעֲנֵטֶשׁ אײַז זוכה צו קומען צו די ידעיה דאס אַלְטֵץ
 אײַז אַלְקוֹת און אַלְקוֹת אײַז אַלְטֵץ, כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ מַחֲיָה וּמְהִיָּה הַכֹּל,
 דען װײַסט עַר שׁוֹיִן קְלָאָר דָּאס עס אײַז קײַן יֵאוּשׁ נײַשט פֿאַר הַאֲנָדָן
 ווייל (תהלים קלט, ז): "אָנָה אֵלֶךְ מְרוֹחֶךָ וְאָנָה מִפְּנֵיךָ אֲבָרַח, אִם אֶסֶק
 שָׁמַיִם שֵׁם אֶתָּה וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַגֶּזֶז", מ'קען טרעפן הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ
 אײַן יעדען מַצָּב און אײַן אַלע מקומות און אזוי ארום עפֿינט מען
 אויף דאס מויל אײַן מען רעדט צו אײַהם װאס דאס הײַסט
 הַתְּבוּדוֹת, װאס דאס אײַז אַ בְּחִינָה פֿון רוח־הַקֹּדֶשׁ (לקוטי־מוֹהַר״ן,
 חֶלֶק א', סימן קנו), אויף זאגן די חו"ל (אבות ד): "אײַז עֶשֶׂר הַשְּׂמֵחַ
 בְּחֶלְקוֹ", דען דער שְׂמֵחַ פֿון עֶשֶׂר אײַז נֶאֱרַר הַשְּׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ, עַר
 פֿרײַט זײַן מײַט דעם װאס עַר האט אזוי ווי דער תּם הַקְּדוּשׁ
 (ספּוּרֵי־מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֶׂה ט'), אײַז תָּמִיד פֿרײַלעך גײַווען אײַן עַר האט זײַן
 מַחֲיָה גײַווען מײַט װאס עַר האט גײַהאט און דײַקא דורך דעם אײַז
 עַר געקומען צו זײַנע גרויסע מדרגות, אײַן תָּנָא דְּבִי אֱלִיָּהוּ רַבָּא (פֿרק
 כט) שְׂטײט: יַעֲשֶׂה אָדָם מַצּוֹתֶיהָ שֶׁל תּוֹרָה בְּשִׂמְחָה וְתַחֲשֹׁב לוֹ
 לְצַדִּיקָהּ, אײַבער דעם טײַעֲרֵער חֶבֶר, שְׂטָאָרֶק זײַן יַעֲצֵט זײַער אײַן

ס) רבנו ז"ל אומר (ספר המדות, אות שמחה, סימן א'): כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה מַצָּה בְּשִׂמְחָה, זֶה סִימָן שֶׁלְבוֹ שְׁלֵם עִם אֱלֹהֵיו, חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אומרים (ירושלמי, סֶפֶה פ"ה ה"א): אײַן רוח־הַקֹּדֶשׁ שׁוֹרָה אֵלָּא עַל לֵב שְׂמֵחַ, כִּי כְּשֶׁאָדָם מְרַגֵּל עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, אָזײַ זוכה למח מײַשֶׁב (לקוטי־מוֹהַר״ן, חֶלֶק ב', סימן י'), וְכִשְׂשֵׁשׁ לָאָדָם מַח מײַשֶׁב, נִתְגַּלֶּה אַצְלוֹ אָשֶׁר אײַן שׁוּם מַצִּיאֹת בְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְכֹל הַעוֹלָם הוּא לְבוּשׁ לְגַבִּי אײַן סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֵׁם אַלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְכִשְׂאָדָם זוכה להגיע אַל ידעיה זו, אָשֶׁר הַכֹּל לְכָל אַלְקוֹת וְאֵלְקוֹת זֶה הַכֹּל, כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ מַחֲיָה וּמְהִיָּה הַכֹּל, אַז יוֹדֵעַ כְּבָרוּר אָשֶׁר אײַן שׁוּם מַצִּיאֹת בְּלַעֲדֵי יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, כִּי (תהלים קלט, ז): אָנָה אֵלֶךְ מְרוֹחֶךָ וְאָנָה מִפְּנֵיךָ אֲבָרַח אִם אֶסֶק שָׁמַיִם שֵׁם אֶתָּה וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַגֶּזֶז, יְכוּלִים לְמַצֵּא אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּכָל מַצָּב וּבְכָל הַמְּקוֹמוֹת, וְכֵן נִפְתַּח הַפֶּה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ,

אַשֶׁר א' רלח בַּנְחַל רעז

שְׁמַחָה וַיִּי מְקַיֵּם דֵּי מְצוּוֹת יַעֲדֵעֵן טָאג מיט גְּרוּיס שְׁמַחָה, ווי צִיצִית, תְּפִלִּין, שְׁבֵת, צְדָקָה, בְּרַכַּת־הַמְּזוּן וְהַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת: שְׁחִרִית, מְנַחָה, מְעָרִיב וְכוּ' וְכוּ', און זַעֲה צו טאַנצן אַלע טָאג האָב קיינעם קיין מוֹרָא נִישֵׁט הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אִיז מיט דִּיר בִּי דִיר לְעֵבֶן דִּיר דְּעֲרֻצִּיל אִיהֶם אוֹיס דִּיין גַּאנץ האַרץ יַעֲדֵעֵן טָאג אִין דִּי חו"ל זַאגן (בַּמְדָּבָר רְבָה כ, יג), שְׁפָל מִי שְׁחוּטָא וְאוֹמֵר חֲטָאתִי, אִין רְשׁוּת לְמַלְאָךְ לִיגַע בּוֹ, עֵינֵן שָׁם; בִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אִיז זִייעַר זִייעַר חָשׁוּב דְּבוּרִים זַעֲה דָאס מְקַיֵּם זִיין אַלע טָאג "שְׁמַחָה וְהַתְּבוּדָּוֹת" וועט דִּיר תְּמִיד גוט זִיין.^ע

מחמת טרדות ערב-שבת-קדש — אקצר.

דיידך...

א' רלח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר אחרי קדושים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו, וירדפו אל ידי היקר לי

ימרבירים עמו יתברך שזה נקרא התבודדות, שזה בחינת רוח-הקדש (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנו), גם אומרים תכמינו הקדושים (אבות ד'): איזהו עשיר השמח בחלקו, כי עקר השלמות מהעשירות הוא רק מי ששמח בחלקו, והוא משמח עצמו עם זה כמו שעשה התם הקדוש (ספורי-מעשיות, מעשה ט'), הנה תמיד בשמחה והתנה את עצמו עם כל מה שהיה לו, ודיקא על-ידי-זה הגיע למדרגותיו הגדולות, מוכא בתנא דבי אליהו רבא (פרק כט): יעשה מצוותיה של תורה בשמחה ותחשב לו לצדקה.

ע) בשביל זה, חברי היקר, תתחזק להיות עכשו בשמחה מאד, ותקיים את המצוות בשמחה רבה, כמו: ציצית, תפלין, שבת, צדקה, ברכת המזון והשלוש תפלות: שחרית, מנחה, מעריב וכו' וכו', וראה לרקוד בכל יום אל תפחד משום ברנה, הקדוש-ברוך-הוא נמצא אתך, אצלך ועמך, ותספר לו את כל אשר עם לך בכל יום. ותכמינו הקדושים אמרו (במדבר רבה כ), שפל מי שחוטא ואומר חטאתי, אין רשות למלאך לגע בו, עין שם; אצל הקדוש-ברוך-הוא מאד מאד חשוב דבורים, ראה לקיים זאת בכל יום "שמחה והתבודדות", ואז יהיה טוב לך כל הימים.

רעה אָשֶׁר א' רלט בַּנְחַל

מאד, האברך השותה ממִי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו
... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארץ.

מה אמר לך, ידידי היקר, בזה העולם צריכים רק סבלנות, כי
כלי סבלנות אי אפשר לעבר את זה העולם כלל, כי כל הצרות
והיסורים והמרידות והדינים והעגמת נפש וכו' וכו' שרק עוברים
על האדם, הוא רק מחמת חסרון סבלנות, והוא דוחק את השעה,
וחכמינו הקדושים אמרו (ברכות סד): כָּל הַדּוּחַק אֶת הַשָּׁעָה הַשָּׁעָה
דוחקתו, וכל הנדחק מפני השעה, השעה נדחקת מפניו; וזה יסוד
גדול בדרכי רבנו ז"ל, להיות נדחק מהשעה ולא לדחוק את השעה,
כי אם לא יתנהג כן, אז יפל בפח יקוּש בזה שלא יוכל לצאת ממנו;
ועל-כן איעצך אהובי, ידידי היקר, שתתפלל בכל יום אליו יתברך
שתזכה למדת הסבלנות, כי מדת הסבלנות היא מדה יקרה עד מאד,
ואשרי מי שזוכה להגיע אליה, ואי אפשר לעבר בזה העולם בשום
פנים ואפן רק עם מדת הסבלנות, הן בביתו עם אשתו וילדיו והן
עם שכניו וידידיו והן בבית-המדרש, והן עם עצמו אי אפשר לעבר
רק על-ידי מדת הסבלנות, ועל-כן ראה להתפלל ולבקש ולהתחנן
ממנו יתברך, שתזכה להגיע אל מדת הסבלנות, ואז טוב לך כל
הימים.

ראוי לך ללמד בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנה, המדבר
שם הרבה מאריכות אפים, ולומר עליה התפלה מלקוטי-תפלות,
וזה יועיל לך הרבה, ותעשה לעצמך חק קבוע ללמד בכל יום את
התורה הזאת, עד שתעקר ממך מדת הכעס, ותזכה להגיע לסבלנות.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' רלט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר אחרי קדושים ה'תשל"ד.

אָשׁר א' רמ בַּנְחַל רעט

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַבְּחוּר ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אודות השדוף וכו', ידוע שרַבְנוּ ו"ל הקפיד מאד מאד להתחַתן מה שיותר מהר, ואמר פעם לרַנֵּק בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "איני רוצה לראות אותך עד שתתעטף בטלית" (איך וויל דײך נישט זעהן נאר מיט א טלית), הינו שיתחַתן, ולכן ראה לעשות כל מיני מאמצים שבעולם שתוכל להתחַתן, ואל תדקדק על שטיות, כי עם פגם הברית אַחַד כָּבֵר לא כדאי להיות בְּזֵה העולם, ועל-כֵּן שָׁמַר אֶת עֲצֻמָּהּ מְאֹד מְאֹד מְפָגֵם הברית — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לישׁוּבָן, וראה להתחַתן מה שיותר מהר, ולא תדקדק שום דקדוקים של הַבָּל, תמיד צריכים לשים את זה על המשקל וכו' וכו', מה יותר, חס ושלום, חס ושלום, או להגיע לידי פגם הברית הוצאת זרע לבטלה או וכו' וכו'; ועל-כֵּן ראה תכף-ומיד להתחַתן ואל תעשה שום שטיות.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' רמ.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר אחרי קדושים ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אֶל אַהוּבֵי, אחי ורעי, הבחור הַיָּקָר, גֵּר לְצַדִּיק, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גֵּרוּ יְאִיר ויזרח לנצח.

מכתבך קבלתי כָּבֵר שְׁתֵּי פְעָמִים, ומרב טרדותי, בעוונותי הרבים, לא היה לי הפנאי להשיבך תכף-ומיד כרצונך. אקנה להשם יתברך משבוע זה לכתב לך בכל פעם.

אחי הַיָּקָר! בְּזֵה העולם צריכים התחזקות תדושה בכל יום ובכל שעה כפי עצם ההתגברות שמתגבר הסמ"ך-מ"ם על כל נפש

וּנְפֹשׁ לְהַחְטִיֵּאָה וּלְהַכְשִׁילָהּ וְכוּ'. וְעַקֵּר הַהִתְחַזְקוֹת הוּא עַל-יְדֵי שְׂמֻחָה, שְׂצָרִיף לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוּלָם לְזִכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל הַמְצָוָה הַגְּדוּלָה בְּיוֹתֵר בְּזֵה הָעוֹלָם, וְהִיא — שְׂמֻחָה, לְשֻׂמַּח בְּאַלְקוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׂתִהְלֶה לְאֵל, אֵיף שֶׁהוּא, זְכִינוּ לְהַבְרָא מְזַרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי, וְאָנּוּ מְלֵאִים מְצוּוֹת כְּרַמּוֹן, וְאֵלּוּ הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שְׂאָנּוּ זֹכִים לְחֻטֵּף בְּכָל יוֹם: צִיִּצִית וּתְפִלִּין וְכוּ' וְכוּ', יִשְׂאָרוּ מֵאֲתָנּוּ לְנִצַּח נְצָחִים, וְכָל מֵה שְׂנֻזְכָּה לְקִיּוֹן בְּשְׂמֻחָה עֲצוּמָה, כְּמוֹ-כֵן נִזְכָּה שְׂיִגְדֵל שְׂכָרְנוּ; כִּי עַקֵּר שְׂכָר הַמְצוּוֹת הוּא כְּפִי הַשְׂמֻחָה שְׂאוּחֻז הָאָדָם, וְעַל-יְדֵי שְׂמֻחָה מְגֻלָּה שְׂלְבוּ שְׁלָם עִם אֱלֹקֵינוּ. וְגֻלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה'), שְׂהַצְדִּיקִים זֹכִים עַל-יְדֵי גְדֵל עֲצָם שְׂמֻחָתָם בְּקִיּוֹם כָּל מְצוּוָה וּמְצוּוָה, עַד שְׂנֻתְקִים אֶצְלָם (דְּבָרִים כד, טו): "בְּיֹמוֹ תִּתֵּן שְׂכָרוֹ", שְׂעַקֵּר שְׂכָרָם הוּא הַמְצוּוָה בְּעֲצָמָה, כְּעֵין שְׂאָמְרוּ חז"ל (אֲבוֹת ד'): "שְׂכָר מְצוּוָה מְצוּוָה", שְׂזֵה בְּעֲצָמוֹ הַשְׂכָּר שְׂלָהֶם — כְּשִׁזְכִּים לַעֲשׂוֹת עוֹד מְצוּוָה, כָּל-כָּף מְרַגִּישִׁים עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת חַיּוֹת כָּל מְצוּוָה וּמְצוּוָה, וְזֹכִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, יוֹם שְׂכָלוֹ שְׂבִית' עוֹד בְּזֵה הָעוֹלָם. וְהָאֲרִיז"ל גִּלָּה לְתַלְמִידָיו, שְׂעַקֵּר מֵה שְׂזָכָה לְכָל הַשְּׂגוּתָיו, הִזָּה מְרַב שְׂמֻחָה, שְׂזָכָה לְשֻׂמַּח בְּכָל מְצוּוָה וּמְצוּוָה (עֵין בְּהַקְדַּמַּת סֵפֶר "חֲרָדִים"). וְעַל-יְדֵי תַקְּף הַשְׂמֻחָה תִּזְכָּה שְׂיִתְבַּטְּלוּ מִמֶּךָ כָּל הַחְטָאִים, כְּמוֹ שְׂכַתּוּב (תְּהִלִּים קד, לד-לה): "אֲנֹכִי אֲשֻׂמַּח בְּה' יִתְמוֹ חְטָאִים מִן הָאָרֶץ"; וְצָרִיף שְׂתַדַּע שְׂשֻׂמַּח הִיא מְקוֹר הַקְּדוּשָׁה, וְאֶצְלוֹ יִתְבָּרֵךְ אֵין שׁוּם עֲצָבוֹת כָּלֵל, כִּי "עֵז וְחֻדְנָה בְּמִקּוֹמוֹ" (דְּבָרֵי-הַיָּמִים א טז, כו), וְעַל-כֵּן כָּל מֵה שְׂשֻׂמַּח יוֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן הוּא זֹכָה יוֹתֵר לְהַדְבִּיק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלְהַפְּךָ — הַסְּטָרָא אַחֲרָא הֵם הֵם מְקוֹר הָעֲצָבוֹת, וְעַל-יְדֵי עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת בָּאִים לְפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, כִּי הַקְּלָפָה הַמְּחַטָּאת אֶת הָאָדָם בְּזֵה הַפָּגַם, נִקְרָאת עַל שֵׁם הַיְלָלָה כִּידוּעַ, וְעַל-כֵּן דִּיקָא אֵלּוּ הַנְּפֻשׁוֹת אֲשֶׁר כְּבָר גִּלְכָדוּ בְּמִצְוֹדָתָהּ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, עֲלֵיהֶם לִידַע, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְצַאת מִזֵּה, כִּי אִם עַל-יְדֵי תַקְּף הַשְּׂשׁוּן וְהַשְׂמֻחָה, שְׂיַעֲשׂוּ כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוּלָם לְזִכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל הַשְׂמֻחָה, וְכָל מֵה שְׂשֻׂמַּחוּ בְּיוֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן תִּתְבַּטְּל מֵהֶם הַקְּלָפָה הַזֹּאת שְׂמְקוֹרָהּ וְשֻׂרְשָׁהּ הוּא בְּעֲצָבוֹת וּבְמְרִירוֹת, וּמִי

אֲשֶׁר א' רמ בַּנְחַל רפא

שְׂכָר נִכְשֵׁל בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, צָרִיךְ שִׁידַע שֶׁזוֹ
 לֹא עֲבוּדָה קְלָה לְזִכּוֹת לְשִׁמְחָה, כִּי אֵלּוּ שִׁחְטָאוּ כָּל-כֶּךָ נִתְּפָסוּ
 בַּחֲשֵׁךְ הַזֶּה, עַד שֶׁהִקְלִיפוּ אוֹחוֹת בָּהֶם, וְכִמְעַט שִׁבְלָעָה אוֹתָם לְגַמְרֵי
 לְגַמְרֵי, אִךְ אִם יִחְזְקוּ אֶת עֲצָמָם גַּם מִמְקוֹמָם, וַיִּשְׁמְחוּ בּוֹ יִתְבַרֵךְ,
 וַיִּמְצְאוּ בְּעֲצָמָם נִקְדוֹת טוֹבוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְזִכּוֹת שִׁיתְהַפֵּךְ
 הַכֹּל לְטוֹבָה, בְּבַחֲיִנַת (תהלים לו, י): "וְעוֹד מְעַט וְאֵין רָשָׁע וְהִתְבּוֹנְנֵת
 עַל מְקוֹמוֹ וְאֵינְנוּ", כְּמוֹ שִׁפְרָשׁוּ רַבְּנוּ ז"ל (עין נִפְלְאוֹת רַבּוֹת
 בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפב).

וְהִנֵּה אֵימָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן ה'), שְׂאֵי אִפְשָׁר לְלַב
 לְשִׁמְחָה מֵרַב עֲקוֹמוּמִיּוֹת שִׁמְסֻבְּתָא אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּקִשְׁיוֹת
 וּבִסְפָקוֹת בּוֹ יִתְבַרֵךְ וְכוּ', וְאִיךָ זֹכִים לְפִשֵׁט אֶת כָּל הָעֲקוֹמוּמִיּוֹת הַזֶּה
 עַד שֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ קִשְׁיָה שׁוֹם דְּבָר? עַל-יְדֵי תְּפִלָּה בְּכַח. וְהוּא הַיִּסּוּד
 וְהַעֲקָר בְּחִסְדֵיּוֹת בְּרִסְלָב, וְנִקְרָא "הַתְּבוּדוֹת", תְּפִלַּת הַמְּשִׁיחַ, כִּי
 הוּא יִגְלֶה וַיִּפְרֹסֶם זֹאת לְכָל הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (צְפַנְיָה ג, ט): "כִּי
 אֲזִ אֶהַפֵּךְ אֶל עַמִּים שְׁפָה בְּרוּרָה לְקִרְא כָּלֶם בְּשֵׁם ה' לְעַבְדוֹ שְׂכָם
 אֶחָד", הֵינּוּ כְּמוֹ שֶׁיֵּשׁ לָנוּ תְּפִלוֹת קְבוּעוֹת בְּכָל יוֹם: שַׁחֲרִית, מְנַחָה,
 מְעֵרִיב, חֲצוֹת, שְׁתַּקְנוּם הָאֲבוֹת, שְׁהֵם רְגֵלֵי הַמְּרַכְּבָה: אַבְרָהָם,
 יִצְחָק, יַעֲקֹב, דָּוִד, כְּמוֹ-כֵן תִּתְחַדֵּשׁ לָנוּ תְּפִלָּה חֲדָשָׁה, וְהִיא שִׁיחָה
 בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּה,
 אִישׁ אִישׁ כְּפִי לְשׁוֹנוֹ, וַיִּסְפָּר לְפָנָיו יִתְבַרֵךְ אֶת כָּל לְבוֹ וְכָל מָה
 שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּפָרְטֵי פָרְטִיּוֹת, וַיִּתְמִיד בְּזֶה מְאֹד מְאֹד בְּכָל פְּעַם שֶׁרַק
 יֵשׁ לוֹ פְּנָאֵי, וְעַל-יְדֵי שִׁקִּידָה רַבָּה בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת יִזְכֶּה לְהַפְּךְ
 אֶת כָּל הַחֲשֵׁךְ לְאוֹר גְּדוֹל, וְהִירִידוֹת לְעֲלִיּוֹת גְּדוֹלוֹת. לְזֹאת, אֶהוּבֵי,
 אַחֵי! חֲזֹק וְאַמֵּץ מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, שִׁזְכִּיתָ לְהַתְּנוּעַ מֵרַבֵּי
 אֲמַת כְּזֶה, וְתִרְאֶה לְפָרֵשׁ כָּל שִׁיחְתָּךְ וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ לְפָנָיו
 יִתְבַרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה בְּלֵי שׁוֹם חֲכָמוֹת כָּלֵל, כְּאֲשֶׁר
 דִּבֶּר אִישׁ אֶל רַעְהוּ, וּכְבָר אָמְרוּ חַז"ל (תּוֹרַת כְּהֵנִים בַּחֲקוּתֵי): מִיָּד שֶׁהֵם
 מִתְּנוּדִים עַל עֲוֹנוֹתֵיהֶם, מִיָּד אֲנִי חוֹזֵר וּמְרַחֵם עֲלֵיהֶם.

וְהִנֵּה בְּפָרְשָׁה זֹאת כְּתוּב (ויקרא טז, ל) "כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפַּר עֲלֵיכֶם

רפכ אָשֶׁר א' רמא בַּנְחָל

לְטַהַר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לְפָנַי ה' תִּטְהַרוּ", יֵשׁ לֹמֵר, כִּי יְדוּעַ אֲשֶׁר תְּשׁוּבָה הִיא מַעוֹלָם הַבִּינָה, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעיהו ו, י): "וּלְכַבּוּ יְבִין וְשָׁב וּרְפָא לוֹ", וְהִנֵּה עוֹלָם הַבִּינָה שֶׁסָּם הוּא שְׁעַר הַחֲמָשִׁים שֶׁל הַקְּדוּשָׁה, כְּשֶׁבָּא הָאָדָם לְהַשְׁגִּית שְׁעַר הַחֲמָשִׁים, שֶׁסָּם נִתְּבַטַּל אֶצְלוֹ הַזְּמַן לְגַמְרִי, וְעַל-יְדֵי בְטוּל הַזְּמַן יְכוּלִים לְצַאת מִכָּל מִינֵי צְמָצוּמִים וְקִטְנוּת (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סא), וּבְשִׁלְמוֹת זֹכִים לְהַשְׁגִּיהַ זֶה, כְּשִׁיּוֹדֵעַ שְׂאִין לוֹ רַק יוֹם זֶה, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַבְּנּוּ ז"ל אֶת הַפְּסוּק (תהלים צה, ז): "הַיּוֹם אִם בְּקוּלוֹ תִשְׁמְעוּ" (עֵינִי שָׁם, חֶלֶק א', סִימָן ערב), וְזֶה "כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם" וְגו', דִּיקָא כְּשִׁיּוֹדֵעַ שְׂאִין לוֹ רַק זֶה הַיּוֹם, אֲזַי נִמְשָׁךְ עָלָיו שְׁעַר הַחֲמָשִׁים, וְנִמְחָלִים לוֹ כָּל עֲווֹנוֹתָיו וְדו"ק, וְיֵשׁ לְהַאַרִיךְ בְּזֶה, אַף אֵין הַפְּנָא.

וּתְהִלָּה לְאֵל, עֲכָשׁוּ גְדַפְס סֵפֶר "שְׁמִירַת הַזְּמַן", וּבוֹ מְבֹאָרִים עֲנִינִים אֵלוֹ בְּאַרְיֵכוֹת גְּדוּלָּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

תְּרַאֲהַ לְכָתוּב לִי תִכְוֶן-וּמְיָד, וְאִם יִרְצֶה הַשָּׁם, אֶכְתֹּב לְךָ בְּכָל שָׁבוּעַ.

א' רמא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר אַחֲרֵי קְדוּשִׁים ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה נְגִיעוֹ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַהֲוֵבִי, אַחֵי וְרַעֲי, הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל הַנּוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נִרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וּמְאֹד אֲנִי מְצֻטָּעַר בְּצַעֲרֶךָ מִכָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת וְכו'.

וְהִנֵּה בְּנֹדָאֵי סִפְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל בְּיָדְךָ, הַפֶּךָ בְּהֵם, וְשָׁם תִּמְצָא

אֲשֶׁר א' רמא בַּנְחַל רפג

מַרְגֹעַ לְנַפְשָׁךְ, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּלִקּוּטֵי-הַלְכוּת, וּכְשֶׁתִּתְמַיד בָּהֶם, כָּבֵר לֹא תִצְטָרֵךְ לְשׁוֹם דְּבוּרִים אַחֲרֵים, כִּי דְבוּרֵיךְ מְחַזְקִים וּמְאַמְצִים מְאֹד, אֲשֶׁרֵי מִי שָׂאוּחֻז בָּהֶם, וְטוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

חֲמֻדַּת לְכָבִי! יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ שְׂבָעִים שָׁנָה, וְגַם בְּזֶה אֵין הָאָדָם מִבְּטָח אֶפְלוּ לְיוֹם אֶחָד, וְרוּאִים שְׂכָל הַצְרוּת וְהִירִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שֵׁישׁ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, מִסַּבַּת שְׂרוּאָה לְפָנָיו עוֹד הַרְבֵּה שָׁנִים, וְעַל-כֵּן דוֹאֵג מֵה יִהְיֶה וְאִיךָ יִהְיֶה, אוֹ חוֹשֵׁב מִחֲשָׁבוֹת שְׂתִהְיֶה לוֹ עוֹד אֵיזוֹ מְצִיאוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם לְהִיּוֹת רַב אוֹ רַבִּי אוֹ חֲזָן וְכוּ', כָּל אֶחָד כְּפִי דְמִיוֹנוֹ, וְאִזּוֹ כְּשֶׁעֲדִין לֹא זָכָה לָזֶה הוּא שְׂבוּר מְאֹד, אֲבָל כְּשִׁירְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לִילֵךְ עִם הַדְרָךְ הַחֲדָשָׁה, הַדְרָךְ הַנּוֹרְאָה, וְהִיא מֵה שְׁגָלָה רַבְנוּ ז"ל עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים צה, ז): "הַיּוֹם אִם בְּקוֹלוֹ תִשְׁמָעוּ", שְׂצָרִיךְ לְצִיר לְעֲצָמוֹ, שְׂאֵין לוֹ רַק הַיּוֹם הַזֶּה, וְאִזּוֹ כְּשִׁיּוֹדֵעַ בְּבִרוּר גָּמוּר, שְׂאֵין לוֹ רַק הַיּוֹם הַזֶּה, אִזּוֹ דִּיקָא חֵי חַיִּים טוֹבִים וְנִעְמִים, כִּי אָדָם שִׁיּוֹדֵעַ בְּבִרוּר, כִּי הַלֵּילָה הַזֶּה הוּא יְמוּת, בְּנוֹדָאֵי כָּבֵר לֹא יִדְאֵג בְּיוֹם הַזֶּה שׁוֹם דְּאֵגוֹת, וְלֹא יִהְיֶה לוֹ כָּבֵר שׁוֹם דְּמִיוֹנוֹת, רַק כָּל מִחֲשָׁבְתוֹ תִּהְיֶה אִיךָ לְהַכִּין אֶת עֲצָמוֹ וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן, חֲמֻדַּת לְכָבִי, מֵה לָךְ וְלָמָּה לָךְ לְבַלְבֵּל דְּעִתָּךְ בְּבַלְבוּלֵי חַנּוּם, הֲלֹא יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ הֶבֶל, וּמִי יוֹדֵעַ מֵה יֵלֵד יוֹם.

עַל-כֵּן תִּרְאֶה לְשִׁכַח עַל-כָּל-פָּנִים מַרְגֵעַ זֶה מִכָּל הָעוֹלָם, וְאֵל תְּבַלְבֵּל דְּעִתָּךְ מִשׁוֹם בְּרִיָּה, וְאֵל תִּרְצֶה שׁוֹם רְצוֹן אַחַר מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׁנֵה נִקְרָא שְׁלֵמוֹת עֲלִית הַמְּלָכוֹת לְשִׁרְשָׁה (עֵין לִקּוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן קעז), אִיךָ שְׂהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ יִרְצֶה — בֵּן יִהְיֶה, אֶתְהָ תִרְאֶה לְבַטֵּל אֶת עֲצָמָךְ רַק אֵלֶיךָ יִתְבָּרֵךְ, וְתִפְרָשׁ כָּל שִׁיחַתָּךְ אֵלֶיךָ יִתְבָּרֵךְ, וְתִסְפָּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל לְבָבְךָ וְכָל מֵה שְׂעוּבֵר עֲלֶיךָ בְּפְרָטֵי פְרָטִיּוֹת, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְהוֹ, וְאִיךָ שְׂיִפֵּל דְּבַר בֵּן יִהְיֶה, הָאָדָם צָרִיךְ לְעַסֵּק בְּתַפְלָה, וּלְבַקֵּשׁ תְּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל מֵה שְׂצָרִיךְ, בֵּין בְּגִשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחַנִי, וְיִוְתֵר מִזֶּה אָסוּר לְהַתְּבַלְבֵּל וְלֹא לְדַאֵג כָּלָל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוּמָךְ...

א' רמב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר אחרי קדושים ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלַח נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אוֹדוֹת סְנֵדֶךָ וְכוּ', אִם אֵין מַחְלָקֶת בְּדָבָר, רְאֵה אֶתְּהָ לְהִיּוֹת
סְנֵדֶךָ, וְהוּא דָבָר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וּמְסֻגָּל לְעִשְׂרֵיּוֹת, וְנִעֲשֶׂה כְּמִזְבֵּחַ
שְׁמִקְטִירִים עָלָיו קְטֹרֶת, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְהִיּוֹת סְנֵדֶךָ, אֲבָל הָעֵקֶר
שְׁלֹא יִהְיֶה, חֵס וְשְׁלוֹם, מַחְלָקֶת בֵּין אָבִיךָ לְחַמִּידֶךָ וְכוּ' וְכוּ', רַק
בְּהִסְכָּמְתָם וְדִי לְחַכִּימָא.

אוֹדוֹת סְעֵדַת בְּרִית מִלְּהָ יֵשׁ דְּעוֹת, שְׁאִם הִיא בְּזַמְנָה, הִיא
מְצוּנָה מְדֹאוּרִיתָא (עֵין שְׁדֵי חֲמֵד מְעַרְכַת הַס', כָּלֵל נַד), וְאַגַּב הוּא
מְבִיא שָׁם שְׁמָה שְׁהָעוֹלָם אוֹמְרִים, שְׁסְעֵדַת פְּדִיוֹן הַבֶּן עוֹמְדַת
בְּמִקוֹם פ"ד תַּעֲנִיּוֹת, שְׁאֵין מְקוֹר לְדָבָר הַזֶּה, רַק שִׁיחָה נְאֻה בְּפִי
הַבְּרִיּוֹת, עֵין שָׁם; אֲבָל בְּאַמַת דָּבָר זֶה מְקַבֵּל מְצַדִּיקֵי הַדוֹר, תְּלַמִּידֵי
הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב, זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ, וְלֹא רְאִינוּ אִינוּ רְאִיָה, וְאִם קַבְּלָה
נְקַבֵּל, וַיְדוּעַ שְׁמָה שְׁמִקְבָּל מְצַדִּיקִים מְדוֹר דוֹר, עַד הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב
זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ, זֶה מְפִי אֱלֹהֵי מִשְׁ, וְעַל-כֵּן בְּוֹדָאֵי טוֹב מְאֹד
לְעִשׂוֹת פְּדִיוֹן הַבֶּן בְּפָרְסוּם הַכִּי גְדוֹל, וְלֵהֲשַׁמְדֵל לְלַכַת לְפָדִיוֹן הַבֶּן,
כִּי הַמְקוֹר הוּא מְתַלְמִידֵי הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב, זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ, וּבְוֹדָאֵי
זֶה מְפִי אֱלֹהֵי.

רְאוּי לָךְ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד, שְׁזוֹכָה אוֹתְךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
בְּמִצְוֹת מִלְּהָ וּבְמִצְוֹת פְּדִיוֹן הַבֶּן, יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,

אֲשֶׁר א' רמג בְּנַחֵל רַבָּה

שְׁתִּזְכֶּה לַעֲשׂוֹת כָּל יְמֵי חַיֵּיךָ מְצוּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי רַק זֶה מֵה שִׁישָׂאָר מִמֶּךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' רמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר אַחֲרֵי קְדוּשֵׁים ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ זְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ וְכו'.

אוֹדוֹת הַהֶפְסְדִים הַגְּדוֹלִים שִׁישׁ לְךָ, מֵה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר, רָאֵה לְקַבֵּל אֶת הַכֹּל בְּאַהֲבָה, וְרַבְּנוּ ז"ל גְּלָה לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִמָּן ד'): כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁכָּל מְאֻרְעוֹתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ, זֹאת הַבְּחִינָה מֵעֵין עוֹלָם הַבָּא, בּוֹדֵאי כְּשֶׁתִּמְשִׁיךְ עַל עֲצָמְךָ הָאֶרֶת עוֹלָם הַבָּא, עַל-יְדֵי-זֶה יִמְתָּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים, וְעַל-כֵּן אֲשָׁרִי וְאֲשָׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד בְּעַת שְׁעוֹבְרִים עָלָיו מִשְׁפָּרִים וְגַלִּים, וְאִינוּ נֹאכְדִי, חֵס וְשְׁלוֹם וְכו' וְכו'.

נָא וְנָא רָאֵה לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד שְׁשׁוּם דְּבָר שֶׁבְעוֹלָם לֹא יוֹכֵל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, וְזֶה כָּל הַלְמוּד הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְעַלִּינוּ לְשִׁמְחַ מְאֹד מְאֹד שְׁאֵנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֶמֶת כְּזֶה, וְעַלִּינוּ לְהִתְעַמֵּק בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, וְלְהַתְחַזֵּק וְלְהִתְנַהֵּג עַל-פִּי דְרַכּוֹ, וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוּ יִתְבָּרַךְ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַכָּפַל הַדְּבָר, רָאֵה לְהִתְקַרֵּב בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עַז אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְאִז תִּרְאֶה אֵיךְ שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וּכְבָר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִמָּן קיב): יֵשׁ עֲנִיָּן שִׁיתְהַפֵּף הַכֹּל לְטוֹבָה, כִּי מֵה אֵתָהּ יוֹדֵעַ מֵה גֵרָם לְךָ הַהֶפְסֵד הַזֶּה וְכו', מִי יוֹדֵעַ אֵיךְ וּמֵה וּמִי וְאִימַת וְכו' וְכו', וְעַל-יְדֵי הַהֶפְסֵד הַזֶּה נִפְטְרוּ מִמֶּךָ עֲנָשִׁים קָשִׁים

רפו אָשׁר א' רמד בנחל

ומרים, העקר ראה להחזיק מעמד, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' רמד.

בעזרת השם ותפלה, יום חמישי לסדר אחרי קדושים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי החסד הנובעים בהאי נחלא עמיקא וטמירא מקורא דחכמתא עלאה ... נרו יאיר ויזרח לגצח נצחיים.

פה תקבל רצוף את הקונטרס שנתת לי לעין בו, והוא ספור הנסיעה שלכם, ורצית לידע חנות דעתי. והנה מאמר העולם ידוע, לא הכל מה שמדברים — ראוי לכתב, ולא הכל מה שכותבים — ראוי להדפיס, והנה עצם הספור הנוגע לאנשי שלומנו הוא דבר יפה מאד, ובפרט ספורים המעוררים ומחזקים להתקרב אליו ותפלה, אבל ספור כזה שכתבת, אם כי יפה הוא מאד בדרך ספור פנים אל פנים, אבל לא בכתב, ומכל שכן וקל וחמר שאינו ראוי כלל לדפוס, כי יש בו דברים הרבה המביאים לידי גחוק, ובפרט שכבר ידועים לנו דברי רבנו ז"ל (ספר המדות, אות צדיק, סימן ט): מי שאוהב את הצדיק, צריך לשמר שלא יצא שם רע עליו; ולפני הקורא ספרך נתקמת ונארגת תמונה כזו, כאלו אנשי שלומנו הקדושים הם חס ושלום, חבורה של פראים, שוברים כלים וכו', והעקר גונבים את המכס ונוסעים בגנבה עם פאספורטים מזויפים, אשר דבר זה פשוט יבאיש ריחנו, חס ושלום, ובפרט למקורבים חדשים, אשר תהלה לאל, באים ומתקרבים פה במחננו מדי שבוע בשבוע, וכבר ידוע לאנשי שלומנו דברי רבנו ז"ל, שאמר לאנשי שלומנו, שיכולים ללכת ולנסע אליו דרך יערות ושרות ולא להתפחד משום דבר — לא מחיות רעות ולא מגנבים וגזלנים, אבל

רק עם פאספארט, כי עם קי"ה (קיסר ירום הודו), אסור להתחיל
 כי בנקל להתפס, חס ושלום, ויכול לישב בבית-הסהר כמה שנים
 בלי טלית ותפלין וכו', ולבוא לחלול שבת-קדש וכו'. ומוהר"ת
 ו"ל הקפיד על דבר זה מאד, ואמר שלעשות דבר נגד הקי"ה, הוא
 בכלל בטחון דסטרא אחרא [עין בלוקוטי-עצות, אות
 בטחון, מה שכתב שם; ועין בלוקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א:
 בטחון דסטרא אחרא נקרא מבטח בוגד, פרש שם רבנו ו"ל הפסוק
 (ישעיה ל, יב): "ותבטחו בעשק ונלוז ותשענו עליו לכן יהיה לכם
 העון הזה וגו', עין שם]; ופעם אחת היה איש אחד, אשר היה
 עוסק בזיוף, וגר בבקסלב, ומוהר"ת ו"ל היה מזהירו תמיד: "אל
 תעשה דבר זה, כי הוא נגד רצון רבנו ו"ל". והוא לא ציית כלל,
 ולבסוף, רחמנא לצלן, נתפס לבית-הסהר, ושלח למוהר"ת ו"ל,
 שרואה שהיה הצדק עמו, "אך מה אעשה, אני מתחרט, תן לי עצה
 איך לצאת". ושלח מוהר"ת ו"ל להגיד לו: "בודאי אם היתה
 החרטה שלך באמת, אז היתה דרך בעבורך לצאת, פי על-ידי
 החרטה באמת לשוב להשם יתברך, יכולים סוף כל סוף לצאת, פי
 "לא ימנע ה' הטוב להולכים בתמימות" (תהלים פד, יב), אך אני מבין
 שהחרטה שלך היא רק, למה הצרכתי לנסע דרך זו שתפסו אותי,
 הלואי הייתי נוסע דרך אחרת, שלא היו תופסים אותי". ועוד יש
 הרבה ספורים אצל אנשי שלומנו. וידוע לנו, שר' לוי יצחק הקפיד
 מאד מאד על הנוסעים בפאספורט מזיף, וספר לי שהוא הולך בכל
 יום אל הפתל להתפלל שלא יארע להם שום דבר רע, ושלא יתגלה
 לעולם, כי אז יהיה, חס ושלום, חלול השם גדול, ויהיה למתנגדים
 עוד מה לדבר וכו'. וידוע לנו, שהרב מאנשי שלומנו היקרים נסעו
 בפאספורט טוב, ורק כמה מהם אשר היה רק הוראת שעה, לא היה
 להם פאספורט, וגם זה מרב תבוערת לבכם להיות על ציינו הקדוש
 לראש השנה הקדוש, וכל זה טוב לספור ספור פנים אל פנים אבל
 לא בכתב, ומכל שכן וקל וחסר לא לדפוס, ועוד יש שם הרבה
 ענינים אשר מתאימים לנערים קטנים, ואין לספור דברים כאלו על
 חבורה קדושה שמסרו נפשם לנסע לאומן לראש השנה, ופשוט

מקטין את חשיבות אנשי שלומנו הקדושים, וכבר אמרו חז"ל (אבות א): "חכמים הזדהו בדבריכם וכו' ותגלו למקום מים הרעים, וישתו התלמידים הבאים אחריכם וימותו, ונמצא שם שמים מתחלל" וכו', והבן מה לפניך...

אהובי, אחי היקר! צריכים לבקש בכל יום ויום בכונה גדולה: "ותקנני בעצה טובה", וצריך לשפף דמעות הרבה לבל יטעה את עצמו, פי ימי חיינו הבל, ועוד מעט יעברו לנו הימים והלילות וכו', ונמצא את עצמנו כבר שם בעולם העליון, ושם יהיה ענן אחר לגמרי וכו'; אשרי הזוכה לחשב תמיד על תכליתו הנצחית בכל יום ויום, ולעולם לא יחשב מאחרים כלל, פי זוהי קלפה גדולה לחשב תמיד מאחרים, והיא משפרת ומעקמת את לב האדם לגמרי, ומביאה אותו לידי מחלקת וקנאה ושונאת חנם, כל אחד צריך לחשב רק מעצמו, ויראה לעשות בזה העולם את שלו, להמשיך את עצמו אליו ותברך ממקומו, ממדרגתו וממצבו, ויותר מזה לא יבלבל את עצמו, ועל-ידי-זה יזכה לחיות חיים אמתיים, חיים נצחיים, עוד בזה העולם. ויש בין אנשי שלומנו היקרים אנשים צדיקים כאלו, אשר כל מחם ומחשבתם דבוקים בו ותברך, ועוסקים יומם ולילה בתורה — שעורים קבועים, ומטיילים בכל מקומות התורה הקדושה, ומתמידים בהתבודדות ושיחה בינם לבין קונם, ושום בריה אינה יודעת מהם כלל, ואינם רוצים שיידעו מהם, פי כל תשוקתם היא רק דבר אחד — איך לזכות להכלל בו ותברך, ועל-ידי-זה הם זוכים לחיות חיים נצחיים עוד בזה העולם, אשרי להם.

וצריך שתדע, שעל-פירב נכנסים באדם דמיונות, שהוא צריך לתקן אחרים, ועל-ידי-זה מבלה את הזמן היקר בהבל ובריק, ולבסוף מאומה אין בידו, וצריך להשפיל בדבר זה מאד, ולהתנישב היטב ולראות שגם לו ישאר משהו בכל יום, הינו שייראה שגם הוא יזכה לחטף בכל יום ויום טוב אמתי ונצחי, שהוא תורה ותפלה, פי רק זה ישאר ממנו לנצח נצחים, וכל דבור תורה ותפלה ושיחה

אֲשֶׁר א' רמה בְּנַחֵל רפט

בינו לבין קונו, היא הצלחת הנפש גדולה מאד מאד; אשרי הזוכה לזכור בכל יום את אחריתו ותכליתו הנצחית.

והנה מי שפגם בברית אפלו פעם אחת, חס ושלום, צריך לבקש בכל יום מימי חייו, שימחל לו השם יתברך, ומכל שכן מי שחטא ימים ושנים, צריך להשתטח בכל יום ויום מימי חייו בפשוט ידים ורגלים, ולבקש ממנו יתברך שיזכה לעשות תשובה אמתית עוד בחיים חיותו, באפן שלא יהיה עליו שום פתם ורכב על נשמתו בעולם העליון, אשר שם יתבייש מאד וכו'. ותמיד יבקש מהשם יתברך שלא יטעה את עצמו, ויזכר היטב היטב היכן הוא בעולם וכו'. וכבר גלה לנו רבנו ז"ל את התקון הכללי, ועל-כן מי שיודע נגעי ומכאובי לבבו, ישתדל לאמרם כל ימי חייו מדי יום ביומו, ואז יהיה בטוח בכחו הגדול של רבנו ז"ל. והשם יתברך יאיר עינינו באור תורתו, ונזכה לשוב לפניו בתשובה אמתית מפנימיות לבבנו, ולא נרצה רצון אחר מבלעדי רצונו יתברך.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ואת המעות שמשקיע בדברים כאלו, אשר לא יוצא מזה שום תועלת, והלוואי שלא תקלקל, טוב יותר להשקיע בהדפסה, שתדפיס תקון הכללי ותפשטו בעולם.

א' רמה.

בעזרת השם יתברך יום חמישי לסדר אחרי קדושים ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל ידידי הנקר לי מאד, שוטה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין נסח התפלה ששאלת, ידוע דברי רבנו ז"ל שאמר בזו

הַלְשׁוֹן: "אִיךָ מִיֵּשׁ זֶיךָ נִישָׁט אֵין גַּסַּח", אִינִי מִתְעַרֵב בְּגַסַּח, "נָאֵר אַז מְעַן הֵייבֵט אָן מִיט יַחֲדֵי חֵי הָעוֹלָמִים זָאל מְעַן עֲנַדִּיגן מְלֶךְ יַחֲדֵי חֵי הָעוֹלָמִים", רַק הָיִית שְׁמַתְחִילִים בְּגַסַּח פִּסּוּקֵי דְזַמְרָה בְּכַרוּף שְׁאָמַר גּוֹמְרִים בְּגַסַּח "יַחֲדֵי חֵי הָעוֹלָמִים", וְלִכֵּן בְּבִרְכַת יִשְׁתַּבַּח גַּם-כֵּן גּוֹמְרִים גַּסַּח "יַחֲדֵי חֵי הָעוֹלָמִים" וְלֹא בְּגַסַּח הָעוֹלָם "מְלֶךְ יַחֲדֵי אֵל חֵי הָעוֹלָמִים", וְכֵךְ נוֹהֲגִים אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו לֹא לְגַמֵר בְּרִכַת יִשְׁתַּבַּח עִם אֵל, אֲלֵא "מְלֶךְ יַחֲדֵי חֵי הָעוֹלָמִים".

וּבְעַנְיַן הַגַּסַּח שֶׁל בְּרִכַת הַמְּזוֹן שְׁגוֹמְרִים "הֵיזֵן בְּרַחֲמֵי אֵת הַכַּל", זֶה גַּסַּח נוֹאֵהֲלִין וְכֵן נוֹהֲגִים בְּרַב אֻקְרָאֵינָה, וְאֵין לְהַקְשׁוֹת כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זֵן בְּדִין, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת נח:): הֵיזֵן אֲתַכֶּם בְּדִין וְכִלְכַּל אֲתַכֶּם בְּדִין, וְכֵן מָה שְׁאָמְרוּ (פְּעֻנֵית ח:): דְּכִי יִהְיֶה רַחֲמָנָא שׁוֹבְעָא לְחֵי הוּא דְיִהִיב, וְעַל-כֵּן אֵין מְבַקְשִׁים רַק עַל חַיִּים, כִּי פְרַנְסָה נוֹתֵן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רַק לְחַיִּים, עַיִן שָׁם; כִּי בְּאֵמַת גַּם פְּרַנְסָה הִיא רַק בְּחֶסֶד וְרַחֲמִים, כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא חַיֵּב כְּלוּם, וְלִכֵּן אֻמְרִים בְּגַסַּח הַתְּפִלָּה "מְכַלְכַּל חַיִּים בְּחֶסֶד", וְהַכַּל בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, עִם כָּל זֹאת יֵשׁ בְּזֶה כְּמָה חִלּוּקִים, אֲבָל הַגַּסַּח זֶה כְּמוֹ שְׁאֻמְרִים אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו: "הֵיזֵן בְּרַחֲמֵי אֵת הַכַּל".

אֻדּוֹת פְּזוּמוֹן יִגְדַל, יְדוּעַ שְׁהָאֲרִיזוֹ"ל הַקְפִּיד שְׁלֹא לְאָמְרוּ. וּפְלֵא גְדוֹל לְמָה מְדַפִּיסִים אֵת זֶה בְּתוֹף הַסְדּוּרִים, אִם הָאֲרִיזוֹ"ל הַקְפִּיד כַּל-כְּףֵ שְׁלֹא לְאָמְרוּ, מִפְּנֵי מָה צְרִיכִים לְהַדְפִּיסוֹ בַּסְדּוּרִים? וּבְאֵמַת מוּבָא בַּסְפָּר הַנִּפְלֵא שְׁלַחֵן הַטְּהוֹר מִהֶרֶב הַקְדוּשׁ מְקַאֲמַרְנָא זִי"ע (סִימָן סח, סְעִיף ג'): יִזְהַר שְׁלֹא לֹאמֵר יִגְדַל, וְכוּתֵב שָׁם בְּזֶר זֶהֱב שְׁלוֹ פְּלִיאָה נִשְׁגָּבָה בְּעֵינֵי עַל אֲמִירַת יִגְדַל וְלֹא עַל הַמּוֹן עִם, אֲלֵא עַל גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל, שְׁלֹא צוּר שְׁיִסְלְקוּ מִהַסְדּוּר, כִּי אִם מְלֵאךְ אֱלֻקִּים קְדוּשׁ מְרַן הָאֲרִיזוֹ"ל הַזֶּהִיר שְׁלֹא לְאָמְרוּ, וְהוּא הִנֵּה יוֹדֵעַ בְּרוּחַ קְדוּשׁוֹ כָּל הַהִנֵּה שְׁבָעוֹלָם כָּל הַנְּשָׁמוֹת שְׁהִיוּ מֵאָדָם הָרֵאשׁוֹן עַד בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ מָה הִנֵּה עִמָּהֶם, כִּינֵן שְׁצִנָּה שְׁלֹא לְאָמְרוּ מִסְתַּמָּא דְּכָרִים בְּגוֹ, וְזֶה הַמְּחַבֵּר שְׁחַבְרוּ שְׁהִנֵּה מְרֵאָה רַגְלֵיו עַל שְׁלֵשׁ עֶשְׂרֵה עֲקָרִים, וְהֵשֵׁם יוֹדֵעַ מָה הִנֵּה בְּלָבוֹ וְכוּ', וְלִדְעָתוֹ זֶה חֶסְרוֹן אֲמוּנָה מָה שְׁלֹא

אֲשֶׁר א' רמה בנחל רצא

סִלְקוּ יִגְדַל מִהַסְדוּר, עַיִן שָׁם; רוֹאִים מִזֶּה אֵיךְ שֶׁהַצְדִּיקִים הִקְפִּידוּ
עַל זֶה מְאֹד מְאֹד. וּבְאֵמַת יֵשׁ מִחֻלְקַת מִי חִבֵּר אֶת גִּסְח הַיִּגְדָּל,
וּבִסְפָר נֹכְלוֹת חֻכְמָה לְהִיָּשֵׁר מִקְאֲנִדְיָא ו"ל כְּתַב, שָׁר' שְׁלֵמָה בֶּן
גְּבֻרִיאֵל כְּתָבוּ, וּכְבָר חֲלָקוּ עַל דְּעָה זו, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת, שְׁהָרִי
חִי לְפָנַי הָרַמְבַּ"ם ו"ל, וְדַבְרֵי הַיִּגְדָּל מִבְּסָסִים עַל י"ג עֶקְרִים שָׁלוּ,
אִךְ יֵשׁ שְׂאוּמְרִים שֶׁהִנְסַח יִגְדָּל סְדוּר עֲמֻנוּאֵל מְרַמֵּי, וְהַחִיד"א
בְּמַעֲרַכַת סְפָרִים כְּתַב עָלָיו, שְׂרַבֵּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל מֶרֶן הַקְּדוֹשׁ בְּשִׁלְחַן
עָרוּף (אַרְח חַיִּים, סִימָן שׁז, סְעִיף טז) מִזְכִּירוּ, עַיִן שָׁם; זֶה לְשׁוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ
שֶׁל הַמַּחְבֵּר (סִימָן שׁז, סְעִיף טז): מְלִיצוֹת וּמְשָׁלִים שֶׁל שִׁיחוֹת חֲלִין
וְדַבְרֵי חֲשֵׁק, כְּגֹן סֵפֶר עֲמֻנוּאֵל וְכֵן סְפָרֵי מְלַחְמוֹת אֶסוּר לְקַרֵּא בָּהֶם
בְּשֶׁבֶת וְאִף בְּחַל אֶסוּר, מִשׁוּם מוֹשֵׁב לְצִים, וְעוֹבֵר מִשׁוּם אֵל תְּפִנּוּ
אֵל הָאֱלִילִים וְלֹא תִפְנּוּ אֵל מִדְּעַתְכֶם, וּכְדַבְרֵי חֲשֵׁק אֵיכָא תּוּ מִשׁוּם
מְגָרָא יֵצֵר הָרַע מִי שְׁחַבְרָם וּמִי שֶׁהֶעֱתִיקֶם, וְאֵין צְרִיף לֹאמַר
הַמְּדַפְסֵם מַחְטִיאִים אֶת הָרַבִּים עַד כָּאֵן לְשׁוֹנוֹ; וּלְפִי כָּל זֶה מִתְגַּלֶּה
לָנוּ טַעַם קְפִידַתוֹ שֶׁל הָאָרִיז"ל שֶׁלֹּא לֹאמַר יִגְדָּל, מְכִינֵן שֶׁהֵיִצֵּר
וְהַמַּחְבֵּר שֶׁל הַשִּׁיר הוּא עֲמֻנוּאֵל, שֶׁהִיָּה מַחְבֵּר שֶׁל דַּבְרֵי חֲשֵׁק,
וְעַל-כֵּן לֹא בְּחִינָם שֶׁהִקְפִּידוּ לֹא לְאֶמְרוּ, כִּי הַמַּחְבֵּר הַזֶּה חִבֵּר סְפָרֵי
מְלִיצוֹת וּמְשָׁלִים וְדַבְרֵי חֲשֵׁק שְׂאֶסְרָם הַמַּחְבֵּר הַקְּדוֹשׁ לְעַיִן בָּהֶם
בְּשֶׁבֶת וּבְחַל.

אֹדוֹת שִׁיר הַיְחוּד "אַנְעִים זְמִירוֹת", נִהְגוּ לְאֶמְרוּ בְּכָל בְּתִי
כְּנִסְיֹת שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּשֶׁבֶת דִּיקָא, וְשִׁמְעֵתִי מִר' לֹוי יִצְחָק (נְרוּ
יָאִיר) [ו"ל], שְׁבָאוּמָן אָמְרוּ אֶת זֶה גַם בְּיוֹם טוֹב וְגַם בְּחַל הַמוֹעֵד,
וְלִפְעָמִים אָמְרוּ אֶת זֶה גַם בְּרֵאשׁ חֲדָשׁ, כִּף שִׁמְעֵתִי מִפִּי, אֲכַל
בְּאֵמַת הָעוֹלָם אֵינּוּ אוֹמְרִים אֶת זֶה רַק בְּשֶׁבֶת-קִדְשׁ, וְעַל-כֵּן גַם
מִנְהַגְנוּ לְאֶמְרוּ רַק בְּשֶׁבֶת-קִדְשׁ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

רצב אָשֶׁר א' רמו בְּנַחֵל
א' רמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לִיל שְׁשֵׁי אַחֲרֵי קְדוּשֵׁים ה'תשל"ד.

שְׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה יִשְׂיִגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הַבְּחֹר הַיָּקָר
לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ...
נִרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר קִבְּלָתִי מְזֵה כַּמָּה יָמִים, וְהֵנָּה לְהַחֲיוֹתְךָ בְּדַבּוּרִים
הַמְּשִׁיבִים אֶת הַנֶּפֶשׁ, הֲלֹא סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּיָדְךָ, הַפֶּה בְּהֵם דְּכֹלָא
בְּהֵם — יַעֲזוֹת וְהִתְחַזְּקוֹת. אַף כִּכָּר אָמְרוּ חז"ל (חֲגִיגָה ג.): אֵי אִפְשָׁר
לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ בְּלֹא חֲדוּשׁ, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּבֵית מִדְרָשׁוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל,
שֵׁם מִתְחַדָּשִׁים בְּכָל רִגַע וּבְכָל שְׁעָה וּבְכָל יוֹם חֲדוּשִׁים חֲדָשִׁים; כִּי
כָּל עֲנִין רַבְּנוּ ז"ל הוּא הִתְחַדָּשׁוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל פַּעַם, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר
פַּעַם עַל עֲצָמוֹ (עֵין תִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן רמו): "חֲדוּשׁ כְּמוֹנֵי עֲדִין בְּעוֹלָם
לֹא הִיָּה", וּפָרְשׁוּ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שְׁזֵה סוֹבֵב עַל עֲנִין הַחֲדוּשׁ, דְּבָר
זֶה עוֹד לֹא גָּלָה שׁוּם צְדִיק בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת בְּכָל רִגַע
וְרִגַע הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְזֶה יְהִיָּה כָּל עֲנִינוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ צְדָקְנוֹ, אֲשֶׁר
יִגְלֶה שְׁפָל רִגַע וְרִגַע הוּא עֲנִין אַחֵר לְגַמְרֵי; וְעַל-כֵּן אֶסוּר לִפְל
בְּדַעְתּוֹ אִף שֶׁכִּכָּר עָשָׂה עַד רִגַע זֶה מֵה שֶׁעָשָׂה, כִּי הֶעֱקָר לַעֲשׂוֹת
בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה. וּבִמְדָרָשׁ (וַיִּקְרָא רַבָּה יג, ג): אָמַר רַבִּי אֲבִין
בַּר כְּהֵנָּא: אָמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: תּוֹרָה [חֲדָשָׁה] מֵאֵתִי תֵצֵא (יְשַׁעִיָּה
נא, ד), חֲדוּשׁ תּוֹרָה מֵאֵתִי תֵצֵא וְכַנ"ל, כִּי כָּל סוּד מְשִׁיחַ יְהִיָּה שִׁיכְנִיס
הַתְּחַדָּשׁוֹת חֲדָשָׁה בְּקִיּוֹם הַתּוֹרָה, עַד שְׁפָל מִי שִׁיקְבֵּל דַּעְתּוֹ, יִזְכֶּה
לְהַתְּחַדָּשׁ בְּכָל פַּעַם, וְשׁוּם דְּבָר כִּכָּר לֹא יִבְלָבֵלוּ, כִּי כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה
לְהַתְּקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אָז זוֹכֵה לְבִרְרוֹ וְזוֹכֵה לְהַמְדִּמָּה (עֵין
לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ח'), עַד שְׁזוֹכֵה לְאַמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם,
שֶׁמִּתְקַן אָמוּנָתוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא יוֹדֵעַ וּמֵאֲמִין, כִּי אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת
בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לִפְל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חֵיווֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ
מִמֶּשׁ, אָז זוֹכֵה לְהַתְּחַדָּשׁ בְּכָל יַעַת וְרִגַע מִמֶּשׁ, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְחִיָּה
וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת בְּכָל יַעַת וְרִגַע מִמֶּשׁ יֵשׁ מֵאִין, כִּי אֵין דְּבָר

אֲשֶׁר א' רמו בַּנְחַל רצג

שְׁנַעֲשֵׂה מַעֲצָמוֹ, הַכֹּל אֶלְקוּתוֹ יִתְבַּרְךָ בַּהֲתַלְבְּשוֹת הַזֶּה, וְעַל-כֵּן אֵינוֹ נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ מִשׁוֹם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה וְיִהְיֶה מֵה שִׁיְהִיָּה, כִּי כָל רָגַע וְרָגַע הוּא עֲנִיָּן אַחַר לְגַמְרִי, וְכָל עֲנִיָּן קִבְּלַת הַתּוֹרָה וּבִפְרָט לְזִכּוֹת לְקִיּוֹם הַתּוֹרָה, זֶה תְּלוּי רַק כְּפִי שֶׁהָאָדָם זוֹכֶה לְהִגִּיעַ אֶל סוּד הַהֲתַחַדְשׁוּת, לְחַדֵּשׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל פֶּעַם, וְיִהְיֶה בְּעֵינָיו חֲדָשׁ לְגַמְרִי.

וְהִנֵּה, חֲמֻדַּת לְבָבִי, יִדְעָתִי וְאֲנִי מִבֵּין צַעֲרָךְ הַקָּשָׁה מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגַשְׁמִיּוֹת, וּבִפְרָט עֲכָשׁוֹ שֶׁהִגְעַתָּ לְמַצָּב פְּזָה, שְׂאֵתָה מְגַרֵשׁ מִבֵּיתְךָ, וְאֵין לְךָ מְקוֹם לְהִתְאַכְסֵן אֲנִטְלוּיָךְ צוֹ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, בְּרַח לְךָ אֱלֹוֵי יִתְבַּרְךָ, כִּי הוּא חֲלַקְךָ וְהוּא מְנוֹסֵךְ וְהוּא בֵּיתְךָ. וְזִכֹּר הֵיטֵב הֵיטֵב שְׂאָסוּר לִפְלֵ בְּדַעְתּוֹ אֶפְלוֹ רָגַע אַחַד. וְצָרֶיךָ שִׁיזְכֹּר תָּמִיד אֶת גְּדֹל הַחֲסָדִים וְהִישׁוּעוֹת שֶׁכָּבַר עָשָׂה הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ עִמּוֹ עַד הַיּוֹם, וְכַמָּה פְּעָמִים הִצִּילוֹ מִחֲלָאִים וּמִמְכָּאוּבִים קָשִׁים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְכַמָּה וְכַמָּה נִסִּים וְנִפְלְאוֹת וְשִׁדּוּד הַטֵּבַע כְּבָר עָשָׂה עִמּוֹ וְכוּ', כְּאֲשֶׁר יוֹדֵעַ כָּל אֶחָד וְאֶחָד אֶת גְּדֹל נִפְלְאוֹת הַחֲסָדִים שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וְכָל מֵה שִׁיזְכֹּר זֹאת, כְּמוֹ-כֵן יִזְכֶּה שִׁיִּתְרַחֵב לְבוֹ וְדַעְתּוֹ, וְגַם עֲכָשׁוֹ יִזְכֶּה, שִׁיעֲשֵׂה עִמּוֹ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ נִסִּים וְנִפְלְאוֹת; כִּי הֶעֱקָר שִׁיזְכֶּה שִׁיעֲשֵׂה עִמּוֹ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ נִסִּים וְנִפְלְאוֹת, הוּא כְּפִי הִכְנַתּוֹ וְאִמּוֹנַתּוֹ בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְכֵן הִתְחַזְּקוּתוֹ שֶׁמְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ לְהֶאֱמִין בְּעֲצָמוֹ, שֶׁעֲדִין גַּם לוֹ יֵשׁ תִּקְנָה טוֹבָה וְגַם הוּא חָשׁוּב בְּעֵינָיו יִתְבַּרְךָ.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! צָרֶיךָ שֶׁתִּדַּע, שֶׁבְּכָל עֵת וְרָגַע נוֹפֵלָת עַל הָאָדָם כְּבֻדוֹת וְעֲצָבוֹת וְעֲצָלוּת, וְעַקֵּר עֲבוּדַת הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא — לְהַפְּךָ אֶת כָּל הַיְגוֹן וְאֲנַחָה לְשִׂמְחָה עֲצוּמָה לְשִׂמְחָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, כִּי "עַז וְחֲדוּדָה בְּמִקְוֹמוֹ" (דְּבָרֵי הַיָּמִים-א טו, כז), וְלִפְנֵי יִתְבַּרְךָ אֵין שׁוֹם עֲצָבוֹת וְעֲצָלוּת כָּלֵל.

וְהִנֵּה אַתָּה כּוֹתֵב, שֶׁאֵין אַתָּה יוֹדֵעַ מֵה לַעֲשׂוֹת מְרַב עֲקֻמוּמִיּוֹת לְכַבֵּךְ וְדַעְתְּךָ וּבְלִבּוּלֵי מַחְשְׁבוֹתֶיךָ, עַד שֶׁגַּם אֶפְסָה תִּקְנָה, חֵס וְשְׁלוֹם, מִדּוּעַ לֹא תִצִּית אֶת רַבְּנוּ וְ"ל, וּפְתַח פִּיךָ וְיֵאִירוּ דְּבָרֶיךָ,

רצד אָשֶׁר א' רמו בַּנְחַל

וּתְרַגֵּיל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְכָל
 מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ תִּפְרָשׁ וּתְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשֵׁיטוֹת
 גְּמוּרָה, וְאַף שִׁסְתַּתְמוּ דְּבָרֶיךָ, תַּעֲשֶׂה מְזֶה בְּעֲצָמוֹ שִׁיחָה וּתְפִלָּה:
 "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אָנִי כָּבֹד כָּל-כֶּף נִתְרַחֲקָתִי מִמֶּךָ, עַד שֶׁקָּשָׂה לִי
 לִפְתַּח פִּי לְפָנֶיךָ". וְעַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַדְּבֹר הוּא רַק כְּשִׁזוּכָה לְהִיּוֹת
 תָּמִים, כַּפְּרָאֲסֵטָאקֵּל מִמָּשׁ, בְּלִי שׁוּם דַּעַת וְשִׁכָּל עֲצָמִי, וְ"הוֹלֵךְ בְּתַם
 יֵלֶךְ בְּטַח" (מְשָׁלִי י, ט), וּכְתִיב (שֵׁם כח, יח): "הוֹלֵךְ תָּמִים יוֹשֵׁעַ";
 וְאָמְרוּ חַז"ל (נְדָרִים לב.): כָּל הַמְתָּמִים עֲצָמוֹ, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 מְתָמִים עִמּוֹ; וּכְשֶׁאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וּמְסַפֵּר
 לְפָנָיו כָּל צָרָכוֹ, בְּרַבּוֹת הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים מְרַגֵּישׁ חֲזֵי הָעוֹלָם הַבָּא
 בְּעוֹלָם הַזֶּה מִמָּשׁ, וְעוֹלָמוֹ יִרְאֶה בְּחַיּוֹ; כִּי עַל-יַדֵּי רַבּוּי תְּפִלָּה
 וְהַתְּבוּדָּרוֹת מִמָּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הָאֶרֶת נֹעַם זִיו שְׁכִינָתוֹ יִתְבַּרְךָ.

וּמְחַמֵּת שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְעַסֵּק בְּזֶה בְּקַבִּיעוֹת וּבְכַרְט בְּהַתְּחַלָּה,
 עַל-כֵּן תִּרְאֶה לְבָרַח אַחַר הַתְּפִלָּה אֶל הַתּוֹרָה, שֶׁתַּעֲשֶׂה לְעֲצָמָךְ
 שְׁעוּרִים קְבוּעִים בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ, שְׁלַחַן עָרוּף,
 לְקוּטִי-מוֹהֲרָן וְלְקוּטִי-תְּפִלוֹת, וּבְכַרְטֵי פְּרֻטִיּוֹת פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת
 וְדָפִים גְּמָרָא וְכוּ' וְכוּ', עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְסִיִּם כָּל הַשָּׁס, וְתִתְחִיל עוֹד
 פַּעַם. וּכְבָר אָמְרוּ חַז"ל בְּמְדֻרָשׁ (שִׁיר הַשִּׁירִים רָבָה א, יט): מֵה הַמִּים
 מְגַדְּלִין אֶת הַצְּמָחִים, כֶּף דְּבָרֵי תּוֹרָה מְגַדְּלִין אֶת כָּל מִי שֶׁהוּא עֹמֵל
 בָּהֶם כָּל צָרְפָן וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם לְטוֹבָתְךָ הַנּוֹצְחִית, לְבַל תִּפְּל בְּדַעַתְךָ מִשׁוּם דְּבָר
 שְׁבַעוֹלָם יִהְיֶה אִיךָ שִׁיחָה, כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ אֲתָךְ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, וְאֵל
 תִּירָא וְאֵל תַּחַת מִשׁוּם דְּבָר וּמִשׁוּם בְּרִיָּה, וְתִהְיֶה שְׂמַח בְּחִלְקֶךָ
 תְּמִיד, שְׁזוּהִי תְּשׁוּבָה שֶׁל שַׁבָּת, וּבִיּוֹתֵר תִּשְׂמַח, שְׁזוֹכִיתָ שְׂאֲתָה
 מִסְּטוֹבָב בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ הַיְּקָרִים, אֲשֶׁר בּוֹדְאֵי תִהְיֶה אַחֲרֵיתְךָ
 טוֹבָה מְאֹד מְאֹד; חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנְעִימִים.

(ב) אִישׁ פְּשׁוּט.

אֲשֶׁר א' רמז בַּנְחַל רצה

הדורש שלומך...

אם אֲפֹשֶׁר לך לַנְדָב אִיזוֹ נְדָבָה בְּשָׂבִיל הַדְּפַסַּת הַקּוֹנְטְרָסִים, תְּהִיָּה זְכוּת הַרְבִּים תְּלוּיָה בְּךָ, כִּי בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, נַעֲשִׂית פֹּה הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה בֵּין הַבַּחֲוָרִים.

א' רמז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר אַחֲרֵי קְדוּשִׁים ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ שֶׁתִּשְׁמַר אֶת עֲצָמְךָ מִכַּעַס וּקְפִידוֹת, שְׁנֵה רַק הוֹרֵס אֶת הַבְּרִיאוֹת שֶׁלְּךָ, וְגַם הוֹרֵס אוֹתְךָ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, כִּי הַכַּעַס הִיא מְדָה מְגַנָּה מְאֹד, וּמִי שֶׁנִּכְנַס בְּזֶה אוֹי לוֹ וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ, וְעַל־כֵּן רְאֵה לְשֹׁמֵר אֶת עֲצָמְךָ מִכַּעַס, וְאִי אֲפֹשֶׁר לְהַנְצִיל מִהַמְדָּה הַרְעָה הַזֹּאת, רַק עַל־יְדֵי רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים, כִּי רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ בְּפִרוּשׁ (לְקוּשִׁי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סח): שֶׁעַל־יְדֵי כַּעַס מְאֻבְדִים אֶת הַמְּמוֹן שֶׁהִיָּה מִגִּיעַ לוֹ, אֲבָל יֵשׁ תְּאוּנָה כָּל־כָּף חֲזָקָה לְהִיּוֹת בְּכַעַס, שֶׁאִפְלוּ כְּשִׁיּוֹדֵעַ שְׂכָל מְמוֹנוֹ וְהִצְלַחְתּוֹ תְּלוּיָה בְּזֶה, לֹא אֲכַפֵּת לוֹ לְאַבֵּד אֶת כָּל הַכֶּסֶף שֶׁלוֹ, הֶעֱקָר לְהִיּוֹת בְּכַעַס, וְעַל־כֵּן תִּשְׁמַר אֶת עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד לֹא לְהִיּוֹת בְּכַעַס, כִּי הַכַּעַס יְהָרֵס לְךָ אֶת הַחַיִּים בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת, וְאַף שְׁאֵנִי יוֹדֵעַ אֶת הַסִּבָּה וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת כָּבֵר אֲמַרְוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (זֶהר בְּרֵאשִׁית כו.): כָּל הַכּוֹעֵס כְּאֵלוֹ עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה. עֲמַד וּרְאֵה וְהִשְׁתוֹמֵם מֵה זֶה כַּעַס — מִמָּשׁ עֲבוּדָה זָרָה, וְעַל־כֵּן אֵין שׁוֹם תְּרוּץ עַל זֶה, בְּוַדָּאִי אִתָּה צוֹדֵק וְכוּ', עִם כָּל זֹאת זֶה לֹא נוֹתֵן לְךָ הַתֵּר לְהִיּוֹת בְּכַעַס.

רצו אֲשֶׁר א' רמח בַּנְחָל

צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרַךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם שֶׁלֹּא לֵהוּיֹת
בְּכַעַס, רַק שִׁיחָה סִבְלָן גְּדוֹל בְּחַיִּים, וְזֶה סוּד הַצְּלָחַת הָאָדָם בְּזֶה
הָעוֹלָם, כְּשֶׁהוּא סִבְלָן גְּדוֹל עַל כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלָיו וְאִינוֹ בְּכַעַס כָּלֵל,
אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַגִּיעַ לְמַדְרָגָה זוֹ.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לְיִשׁוּב הַדַּעַת, אֲלֹא עַל-יְדֵי
שִׁיחָה בֵּינֵנו לְבֵין קוֹנֵנו, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה
עִמּוֹ יִתְבַּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְאִז תִּרְאֶה אֶת גְּדֹל הַנְּסִים
שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, נָא וְנָא רְאֵה לְלַמֵּד הַרְבֵּה אֶת
הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שְׁמַאֲד מְאֹד הַזֶּהִירְנוּ רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, שִׁיחָה
יט), שְׂאוֹתֵן הָאֲנָשִׁים שֶׁנִּפְּלוּ בְּפַח יְקוּשׁ, אִם יַעֲשׂוּ לְעַצְמָם חֶק וְלֹא
יַעֲבֹר לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם כֶּךָ וְכֶךָ, עַל-יְדֵי-זֶה פַח הַתּוֹרָה יוֹצֵיאֵם מִהַפֶּחַ
יְקוּשׁ שֶׁנִּפְּלוּ לָשֵׁם וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן אַל יִבְלָבוּ לָךְ אֶת הַמַּחַ כְּאֵלוֹ,
חַס וְשְׁלוֹם, דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל אִינוֹ תּוֹרָה, חַס וְשְׁלוֹם, חַס וְשְׁלוֹם, חַס
מִלְּהַזְכִּיר דְּבָרִים כְּאֵלוֹ, אִינוֹ אוֹמֵר דְּבָרִים כְּאֵלוֹ אֲלֹא שׁוֹטֵה וְגַם רוּחַ
וּמַתְעֵב, אֲשֶׁר מֵינּוֹת וּכְפִירוֹת מְקַשְׁקְשִׁים בּוֹ וְזֶה בְּרוּר, כִּי בְּלֵי תּוֹרָה
אֵין חֲסִידוֹת, וְאֵין מוֹסֵר וְאֵין כְּלוּם, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁבוֹרַח מִרְשָׁעִים וְקָלִי
עוֹלָם וְכוּ', וְרַץ אֶל תּוֹךְ הַתּוֹרָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' רמח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קִדְשׁ לְסִדֵּר אַחֲרֵי קְדוּשֵׁים ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיִמִיּוֹת לְבָבִי, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רְאֵה לְהַחְזִיק מִעַמָּד בְּכָל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְהַתְּמַד מְאֹד בְּסִפְרֵי

אֲשֶׁר א' רמה בְּנַחֵל רצו

רַבְּנוּ ז"ל, וְתַכְּף-וּמְיָד כְּשֵׁישׁ לָךְ סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֵין לָךְ מַה לְהַתְּפַחַד כָּלֵל, כִּי רַבְּנוּ ז"ל לֹא יָתֵן לָךְ לִפְלֵ כָּלֵל, וּבְאַמַּת עוֹבֵר בְּזֶה הָעוֹלָם עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מַה שְּׁעוֹבֵר — צְרוּת וְיִסּוּרִים, קִטְנוּת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁבוֹרַח תְּמִיד אֶל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְשֵׁם יִמְצָא מְרַגוּעַ לְנַפְשׁוֹ, וְאִם הָיָה בְּגִי-אָדָם יוֹדְעִים מַעֲלַת הַלּוּמָד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, הָיָה מִתְּמִידִים בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם כָּל מִינֵי צְרוּת, קִטְנוּת וּמְכַאוּבִים, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְהַתְּחַזֵּק וְלֹא לִתֵּן לְהַסְמֵ"ךְ-מ"ם שִׁפִּילוֹ, וְאֵל כָּל זֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת דִּיקָא עַל-יְדֵי לְמוֹד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

בְּשֵׁבֶת זֶה דִּבְרַנּוּ הִרְבֵּה עַל-פִּי הַתּוֹרָה בְּלִקּוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רפב, שְׁמַדְבֵּר שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, אֵיךְ שְׁצָרִיכִים לְדוֹן אֶת עֲצֻמוֹ לְכַף זְכוּת, לְמַצָּא בְּעֲצֻמוֹ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לַעֲלוֹת אֶל תְּכֵלִית הַמְּדֻרְגָה הָעֲלִיּוֹנָה, לְשִׁיר וּלְרַנֵּן וּלְזַמֵּר שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת אֱלֹהֵי יִתְבָּרֵךְ, כִּי בְּלִי זֶה אֵי אֶפְשֶׁר בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, כִּי עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד כָּל מִינֵי צְרוּת וְיִסּוּרִים, קִטְנוּת וּמְכַאוּבִים, אֲשֶׁר לּוֹלִי שְׁיִמְצָא בְּעֲצֻמוֹ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, הוּא אָבוּד לְגַמְרִי.

וְתַהֲלָה לְאֵל, הָיָה אוֹרְחִים רַבִּים, וּמְאֹד מְאֹד הִתְּפַעֲלוּ מִדְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְדִבְרוּ בֵּינֵיהֶם — "הֵיִתְּכֵן שֵׁישׁ רַבִּי כְּזֶה, וְאֲנַחְנוּ לֹא יוֹדְעִים מְזֶה?!"... מַה אָמַר לָךְ, רְאוּי לָנוּ לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל הָעוֹלָם, כִּי אֲנִי בְּטוֹחַ שְׁאֲנַחְנוּ נִתֵּן אֶת הַדִּין אִם לֹא נַעֲסֵק בְּזֶה, כִּי אִם אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מְרַבִּי אֲמַת כְּזֶה, לְמַה לֹא נִגְלָה אֶת רַבְּנוּ ז"ל לְכָל הָעוֹלָם כֵּלּוּ? ! וּבְאַמַּת מְאֹז שֶׁהִתְקַרְבְּתִי אֶל רַבְּנוּ ז"ל בּוֹעֵר בִּי הָאֵשׁ שֶׁל הַפְּצַת מַעֲיִנוֹת הַחֲכֵמָה חוּצָה, אֵף שְׁעוֹבְרִים עָלַי כָּל מִינֵי צְרוּת וְיִסּוּרִים וּמְכַאוּבִים וְכוּ' וְכוּ', וּמִחֲלָקַת וְשִׁנְאַת חֲנָם וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אֲנִי אֶת שְׁלִי אֶעֱשֶׂה, וְאֲנִי לֹא מְסַתְּפֵל עַל אֵף אֶחָד, אֵף שְׁיִתְאַסְפוּ כַּמָּה בּוֹרִים וְרִיקִים עָלַי וְכוּ' וְכוּ' — מַה בְּכַךְ? אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁחֲטָאתִי, עוֹיְתִי וּפְשָׁעֵתִי לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמִגִּיעַ לִי כָּל מִינֵי בְּזִיוּנוֹת שְׁבַעֲוֹלָם, וּבְזֶה שְׁמַחְרָפִים וּמְגַדְּפִים אוֹתִי, אֲקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁאֲנַצֵּל מִחֲבוּט הַקָּבֵר וְכוּ' וְכוּ', וְיִתְכַפְּרוּ עוֹנוֹתַי וְכוּ'

רחצ אֲשֶׁר א' רמט בנחל

וכו', אֲבָל אֲנִי אֶת שְׁלִי אֶעֱשֶׂה כָּל יְמֵי חַיֵּי — לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת דְּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ כַּמָּה אַחִיָּה, אֲבָל זֹאת אֲנִי בְּטוֹחַ, בְּעִזָּרְתוֹ יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, שֶׁכָּל זְמַן שְׁאֲנֹשֵׁם, אֲגַלֶּה וְאֶפְרָסֵם אֶת דְּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם.

נָא וְנָא אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן, וְתִקְבַּע לְעֶצְמָךְ שְׁעוֹר כְּסִדְרָן בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְתִשְׁתַּדַּל לֹאמַר אֶת הַתְּפִלָּה מִלִּקוּטֵי-תְּפִלוֹת עַל כָּל תּוֹרָה וְתוֹרָה שְׂאֵתָה לֹאמַד. וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — רָאָה לְקַבֵּעַ לְעֶצְמָךְ שְׁעוֹר כְּסִדְרָן בְּלִקוּטֵי-הִלְכוֹת, אֲשֶׁר עַל זֶה אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (נִדָּה ע.ג.): כָּל הַשּׁוֹנֶה הִלְכוֹת בְּכָל יוֹם מִבְּטָח לֹא שֶׁהוּא בֶּן עוֹלָם הַבָּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' רמט.

בְּעִזָּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרָן אָמַר ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

אוֹדוֹת מֵה שֶׁשְּׂאֵלָתְ עַל מְאֲמָרִם ז"ל (חֲלִין ז:): גְּדוּלִים צְדִיקִים בְּמִיתָתָן יוֹתֵר מִבְּחַיֵּיהֶן וְכוּ', עֵינַי שָׁם בְּתוֹסְפוֹת, שֶׁבְּחַיֵּי הַצְּדִיקִים נוֹגְעִים בָּהֶם כַּמָּה רְשָׁעִים וַיּוֹשְׁבִים אֶצְלָם, וּבְעוֹלָם הַעֲלִיּוֹן אֵין לָהֶם שׁוֹם רְשׁוֹת לְבוֹא אֲלֵיהֶם, וְזֶה בְּרוּר. וַיְדוּעַ הַסְּפוּר שֶׁמְסַפְּרִים עַל הַרֵב הַקְּדוֹשׁ בְּעַל הַתְּנַיָּא, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, שֶׁפַּעַם בָּא אֲלֵינוּ אָדָם וְאָמַר לוֹ: "רַבִּי, בְּרַכְנֵי שְׂאֵהֶיָּה עִמָּכֶם בְּמַחִיצַתְכֶם בְּעוֹלָם הַבָּא", עֲנֵה וְאָמַר לוֹ בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן: "בְּעוֹלָם הַבָּא לֹא תִדַּע אֶת הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר מוֹכִיל אֶל הַדֶּרֶךְ שֶׁמוֹכִיל אֶל הַדֶּרֶךְ שֶׁמוֹכִיל אֶל הַדֶּרֶךְ" וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן הָאֲרִיף דֶּרֶךְ אֲחֵר דֶּרֶךְ וְדֶרֶךְ לְהַדֶּרֶךְ "בְּמַקּוֹם שֶׁאֲנִי נִמְצָא", וְעַל-כֵּן

אֲשֶׁר א' רנ בְּנַחֵל רִצֵּט

בַּחַיִּים חַיּוּתוֹ שֶׁל צַדִּיק אֶפְלוּ רָשָׁע יְכוּל לַגֵּעַ בּוֹ וְלִישֵׁב עַל יָדוֹ, אֲבָל אַחַר הַסִּתְּלָקוֹתָיו, אֵינן לוֹ שׁוֹם שְׂיָכוֹת אֵלָיו כָּלֵל, מִלְּבַד כְּשָׂבָא אָדָם עַל קִבְרוֹ וּמִתְפַּלֵּל שָׁם בְּזָכוֹת הַצַּדִּיק הַשׁוֹכֵן שָׁם, עַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לוֹ שְׂיָכוֹת אֶל הַצַּדִּיק, כִּי בְּאַמַּת מוּבָא בְּדַבְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת וְ"ל עַל-פִּי הַתּוֹרָה בְּלִקּוּטֵי-מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן יז, שְׁבַמְקוֹם הַצַּדִּיק שָׁם יֵשׁ אֲוִיר הַנֶּחַח וְהַנֶּחֱדָה, וְעַל-כֵּן דְּבָר גְּדוֹל מְאֹד לְנִסְעַ תְּמִיד אֶל קִבְרֵי הַצַּדִּיקִים וְלִבְקָשׁ וְלִהְתַּחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ בְּזָכוֹת הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ הַשׁוֹכֵן פֹּה, כִּי גְדוֹלִים צַדִּיקִים בְּמִיתָתָן יוֹתֵר מִבְּחַיֵּיהֶם, וְזָכוֹת הַצַּדִּיק תְּעוֹרֵר עָלָיו, וְיִכּוּלִים לְפַעַל יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה אִם יִתְפַּלֵּל בְּתַמִּימוֹת גְּדוֹלָה, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְבַקֵּר בְּקִבְרֵי צַדִּיקִים תְּמִיד, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָהּ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' רנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר אָמֵר ה'תשל"ד.

שְׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה יִשְׂיִגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר קִבַּלְתִּי בְּיוֹם רַבִּיעֵי שְׁעָבֵר, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד מְאֹד לְרֵאוֹת כְּתַב יָדְךָ, וְלִשְׁמַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, אַחֲרֵי אֲשֶׁר עָבְרוּ כַּמָּה שָׁבוּעוֹת, וְלֹא יָדַעְתִּי מֶה הָיָה לְךָ, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם עֲוֹרְנֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ בְּזָכוֹת חַנּוּם לְשִׁמְעַ שְׁחִזְרַת לִישִׁיבָה לְעוֹד זְמַן שָׁלֵם.

חֲמַדַּת לְבָבִי! אֵל תְּצַטְטֵר כָּלֵל שְׁלֹא זָכִיתָ לְהוֹצִיא מִחֲשַׁבְתְּךָ מִהַכַּח אֶל הַפְּעַל לְנִסְעַ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל כְּרַצוֹנְךָ, בְּנֻדָּאֵי כּוֹנְנָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ לְטוֹבָה גְּדוֹלָה, וּבְפִרְטוּיֹת שְׂאֵתָה רוּאָה, שְׂתַּהֲלֶה לְאֵל, זָכָה אוֹתְךָ הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ בְּמַצְוֵה הַיָּקָרָה שֶׁל פְּדִיּוֹן שְׁבוּיִים, לְדַבֵּר עַל לֵב נְדַחְקִים וְנִשְׁפָּרִים הַשְּׁבוּיִים תַּחַת יְצָרֵם הָרַע הַבוֹעֵר בְּהֶם; וּבְאַמַּת לְדַבֵּר עִם

ש אָשֶׁר א' רנ בַּנְחָל

בְּנֵי הַנְּעוּרִים הִרְחוּקִים וְכוּ', וּלְהַאִיר בָּהֶם הַדַּעַת הָאֲמֵת, זֶהוּ פְדִיּוֹן שְׂבוּיִים מִמָּשׁ, וְאָמְרוּ חַז"ל (תָּנָא דְבֵי אֱלִיהוּ זוטא, פֶּרֶק טז): לְעוֹלָם יִהְיֶה אָדָם מִלְּבִישׁ עֲרָמִים וּפְוֵדָה אֶת הַשְּׂבוּיִים. וְאֵימָא בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת (הַשְּׂמֵת הַבְּקָר, הַלְכָה א'), שְׁכָל עֲנִין מִלְּבִישׁ עֲרָמִים וְכוּ', הוּא לְמַצָּא נִקְדוּת טוֹבוֹת, וְעַל-יַדֵּי-זֶה זֹכֶה לְהַלְבִּישׁ אֶת נַשְׁמָתוֹ שֶׁהִתְהַ עֲרָמָה עַד עֲכָשׁוּ, כִּי כָל נִקְדָה טוֹבָה שְׂאָדָם זֹכֶה לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם בְּתוֹרָה וּבִתְפִלָּה, בְּמִצְוֹת וּבְמַעֲשֵׂים טוֹבִים, הֲרִי הֵם לְבוּשֵׁי נַשְׁמָתוֹ, וְנִקְרָא חִלּוּקָא דְרַבָּנָן; וְעַל-כֵּן עֵסֶק בְּמִצְוֵה הִקְרָה הַזֶּה בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ גְּדוּלָה, וְתִרְאָה לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת רַבְּנֵי ו"ל בֵּין חֲבֵרֵיהֶם, וְתִמְכֹר לָהֶם סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל. אֲךָ דַּעַת לְנִבּוֹן, שְׂצָרִיף לְזִכֹר אֶת עֲצָמוֹ, מְעַן דְּאֲרָף זִיף אֲלִיין אֲוִיךָ אֵין זִינְעֵן הָאֲבָנָא, וּלְקָרֵב גַּם אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם אֶל רַבְּנֵי ו"ל מִחֻדָּשׁ.

חֲמֵדָת לְכַבֵּי! צָרִיף לְחַזֵּק עֲצָמוֹ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׂבָעוּלָם, וְהַעֲקֹר לְזֹכוֹת לְהַגִּיעַ אֶל מִצְוֹת הַשְּׂמִחָה שֶׁהִיא כְּלָלִיּוֹת כָּל הַמִּצְוֹת וּכְלָלִיּוֹת כָּל הַקְּדוּשׁוֹת, וּמְחַמֵּת שְׁכָל קִיּוֹם הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְקִיּוֹם הָאָדָם בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת תְּלוּיִים בְּמֵדָת הַשְּׂמִחָה, עַל-כֵּן מִתְגַּבֵּר וּמִתְפַּשֵּׁט עַל זֶה הַסְּטָרָא אַחְרָא יוֹתֵר מִהַכֵּל, וְעַל-פִּי-רַב נִמְשַׁכֵּת עַל הָאָדָם עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת עַל לֹא דְבָר, עַל-כֵּן הַזִּהְיָנוּ רַבְּנֵי ו"ל מְאֹד מְאֹד עַל מִצְוֹת הַשְּׂמִחָה, וְאָמַר שְׂכַפֵּי הַנְּרָאָה אֵי אֲפָשָׁר לְהַגִּיעַ לְזֶה, כִּי אִם עַל-יַדֵּי מְלִי דְשִׁטוּתָא, מֵרַב הַהִתְגַּבְּרוּת וְהַתְּפַשְּׁטוּת שֶׁל הַסְּטָרָא אַחְרָא עַל זֶה. וּבְפִרְטִיּוֹת אוֹתָן הַנְּשִׁמוֹת שֶׁנִּכְשְׁלוּ כְּבָר בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְעַל-יַדֵּי-זֶה נִבְלָעוּ בְּבִטָּן הַקְּלָפָה שֶׁנִּקְרָאת יִלְלָה, עֲלֵיהֶם לִידַע, שְׂאֵי אֲפָשָׁר לְצֵאת מִחֻטָּא זֶה, כִּי אִם עַל-יַדֵּי תַקְוָה הַשְּׁשׁוֹן וְהַשְּׂמִחָה, לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וְשָׁעָה, וְלִשְׁרֵי לְעֲצָמוֹ נְגוּנִים שֶׁל שְׂמִחָה, וְהַשְּׂמִחָה הִיא אֵשׁ שׁוֹרְפֶת כָּל הַקְּלָפוֹת, וְכָל מַה שְּׂשִׁמַּח בְּיוֹתֵר, כֵּן נִתְבַּטְּלָת מִמֶּנּוּ הַקְּלָפָה הַזֹּאת לְגַמְרֵי. עַל-כֵּן רְאָה גַּם רְאָה מַה לְפָנֶיךָ, אֶל תְּפַל

(צ) צָרִיכִים לְחַשֵּׁב גַּם מִעֲצָמוֹ.

אָשֶׁר א' רנ בְּנַחֵל שֵׁא

בְּדַעְתָּךְ מִשׁוֹם דְּבָר, רַק חֲזוּק, חֲזוּק, לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה,
וְאִז תִּזְכֶּה לְהִכְנִיעַ וְלִשְׂרֹף כָּל הַקְּלָפוֹת הַמְּסוּכָבוֹת סְבִיבוֹתֶיךָ,
וְעַל-יְדֵי תִקְף הַשִּׂמְחָה יִפְתַּח מַחְךָ וְדַעְתָּךְ לְהַשִּׁיג בְּמִשְׁפָּלוֹת אֲשֶׁר
הֵם לְמַעַלָּה מִשְׁכֻּלְךָ, וְתִזְכֶּה לְהַשִּׁיג הַשְּׂגוֹת נִפְלְאוֹת בְּנִקְל בְּלִי שׁוֹם
עֲכוּבִים, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא אוֹר הַמְּאִיר לְכָל אָדָם, וְהִיא אוֹרוֹ הָאֵין
סוֹף בְּרוּךְ הוּא מִמֶּשׁ, כִּי לִפְנֵי וְתִבְרָךְ אֵין שׁוֹם עֲצוּבוֹת כָּלֵל, וְלִפְנֵי
וְתִבְרָךְ חֲשֻׁכָה כְּאוֹרָה; אֲשֶׁרִי הַזִּזְכָּה לְשִׂמְחָה בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל
שָׁעָה, וְאִם יִרְצֶה הַשֵּׁם, עַל-יְדֵי תִפְלָה מְדִי יוֹם בְּיוֹמוֹ, סוֹף כָּל סוֹף
תִּזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל צִיוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּעִיר אוּמָן, כִּי עַל-יְדֵי
תִפְלָה יְכוּלִים לִפְעַל הַכֹּל, וְהַעֲקֹר לֹא לְהַתְּרֵשׁל בְּזֶה, רַק בְּכָל יוֹם
וְיוֹם לְהַתְּפַלֵּל, וְצָרִיךְ לְשָׁמֵר מִדְּחִיקַת הַשָּׁעָה, וְרַק בְּרַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים
(עֵינ לְקוּיטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ').

וְלִמְעַן הַשֵּׁם לְטוֹבָתְךָ הַנְּצַחִית, הַחֲזוּק בְּדַרְךָ הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ
ז"ל, לְהַתְּמִיד מְדִי יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּתַשׁוּקָה חֲדָשָׁה גְּמָרָא, וְשִׁלְחָן עָרוּךְ,
מִשְׁנֵיּוֹת וְתַנ"ךְ וּמְדַרְשִׁים, וּבִפְרָטִיּוֹת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְלַעוֹלָם אֵל
תִּחְשַׁב מְאַחֲרִים כָּלֵל, כִּי כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְחַשֵּׁב עַל תְּכַלִּיתוֹ הַנְּצַחִית
בְּפְרָטֵי פְרָטִיּוֹת, וְצָרִיךְ תָּמִיד לְהִכְנִיס בְּדַעְתּוֹ, שְׁמָלָא כָּל הָאָרֶץ
כְּבוֹדוֹ, וְהַשֵּׁם וְתִבְרָךְ עוֹמֵד עַל יָדוֹ וְהוּא בְּתוֹכוֹ, כִּי בְּכָל תְּנוּעָה
וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם מִמֶּשׁ, וְעַל-כֵּן אֲסוּר לִי לְבַלְבֵּל אֶת
עֲצָמֵי מְאַחֲרִים, כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד הוּא עֵינָן אַחַר לְגַמְרֵי. וְצָרִיךְ
שִׁתְּדַע שְׁכָּל זְמַן שְׁחוֹשְׁבִים מְאַחַר, הַסִּימָן שֶׁנִּחְסְרָה אֲמוּנַתּוֹ בּוֹ
וְתִבְרָךְ, כִּי אִם הִיָּתָה מִחֲשַׁבְתּוֹ דְּבוּקָה בּוֹ וְתִבְרָךְ, לֹא הִיָּה חוֹשֵׁב
מְאַחֲרִים כָּלֵל, וְהִיָּה חֵי חַיִּים נְצַחִיִּים עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם.

הַהִכָּרַח לְקַצֵּר, וְרֵאָה לְכַתֵּב לִי, וּמִמֶּשׁ חַיִּים תַּתֵּן בִּי מְרֹב אֱהַבְתִּי
אוֹתְךָ, אֱהַבָה שְׂאִינָה תְלוּיָה בְּדָבָר בְּטוֹל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

"אֲמַרְתִּי אֲשַׁמְרָה דְרָכֵי מַחֲטָא בְלִשׁוֹנִי, אֲשַׁמְרָה לִפִּי מִחֲסוּם

בעד רשע לנגדי" (תהלים לט, ב). כי עקר עבודת האדם בזה העולם — לדבק עצמו בו יתברך, ולהמשיך על עצמו נעם זיו שכינתו יתברך, שידע בידיעה ברורה, כי אין בלעדיו יתברך כלל, וכשזוכה לידיעה זו, אז הוא נגאל מכל צרותיו ויסוריו ומכל מה שעובר עליו. והנה לזכות להשגה הזאת הוא על-ידי שמירת הדבור, כי אין עוד דבר שיעקר את האדם מאתו יתברך כמו הדבור, כשפוגמו, חס ושלום, בדבורים אסורים, בדבורים בטלים, לשון-הרע, נבול פה וקללות, חס ושלום, כי להפך על-ידי קדשת הדבור בתורה ובתפלה, ובפרט בשיחה בינו לבין קונו, על-ידי-זה מקשר עצמו, ומדבק עצמו אליו יתברך, ונכלל בו יתברך, כי הדבור הוא הפתח והסלם לעלות אליו יתברך, ויכולים לזכות על-ידי קדשת הדבור לכל המדרגות וההשגות שבעולם, ולחיות חיים נצחיים. ומובא בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן לח) על הפסוק (תהלים קמח, ח): "רוח סערה עשה דבור", שעל-ידי פגם הדבור גורם רוח סערה במחו, כשמחו ודעתו מבלבלים אז הוא עלול לעבר על כל העברות שבעולם. וכמו שאמרו חז"ל (סוטה ג.): אין אדם עובר עברה, אלא אם-כן נכנס בו רוח שטות; נמצא, שעל-ידי פגם הדבור, שבא על ידו לבלבולי הדעת והמח, בא על-ידי-זה, רחמנא לצלן, לחטאים.

על-כן צריך לשמור מאוד את הדבור, ולעשות מסגור על פיו לבלי לדבר כלל, שלא תתבלבל דעתו כנ"ל, וכל זה לאדם שעדין עומד במתקלא, שפעם טהור ופעם טמא, אסור ומתא, כשר ופסול (כמובא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עט, עין שם); איש כזה צריך לשמור מאוד מאוד את הדבור, מאחר שהרשע — היצר הרע, עדין עומד לנגדו, ובנקל יוכל לפל, חס ושלום, לנוקבא דתהומא רבא, מה שאין כן כשאחד זכה כבר לתשובה של שבת, ונדחה הרע ממנו לגמרי, עושה על-ידי דבורו יחודים עליונים (כמובא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ה'), שמלביש בזה תפלות ובקשות אליו יתברך להמתקת הדינים, עין שם; וכן עוד בחלק ב' (סימן צא), שעל-ידי-זה מעלה את הרחוקים, כי מלביש בדבורי שיחות חלין שלו אור התורה,

אֲשֶׁר א' רנא בנחל שג

ועל-ידי-זה יש להם שיכות אליו, ומעלם אליו יתברך, והבן.

וזה פרוש "אמרתי אשמרה דרכי מחטוא", ואיך אזכה לשמור עצמי מחטאים? על זה אומר: "בלשוני אשמרה" — שאשמר את הדבור, "לפי מחסום" — שאעשה מחסום ומסגור על פי, וכל זה לאדם שעדין "בעוד רשע לנגדי" — שעדין היצר הרע עומד עליו תמיד להחטיאו פנ"ל, אבל הצדיקים יכולים לדבר, כי מקשרים עצמם על-ידי כל דבר אליו יתברך, השם יתברך יזכנו להגיע לכל זה, אמן כן יהי רצון.

א' רנא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר אמר, פסח שני ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאוד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך היקר מיום שני לסדר אחרי קדושים לנכון קבלתי, ושמחתי לשמע הבשורה הטובה, שאתה אוחד בסדרך בש"ס בסדרן במסכת נזיר, ובשלחן ערוך אתה אוחד בתחילת אבן העזר. מה אמר לך, חמדת לבבי, נתת שמחה בלבי מאוד, וראה גם ראה את אמת דרכו הנוראה של רבנו ז"ל, שהזהירנו ללמד בסדרן (עין שיחות-הר"ן, סימן עו), היעלה על הדעת, אשר בלעדי הדרך הקל והנעים הזה היית מגיע לכל זה?! ובפרט מה שאתה חוטף בכל יום ח"י פרקים משניות ועוד שעור בזהר הקדוש ושעור בתקוני זהר. עלינו לשבח לאדון הכל, אשר טוב גמלנו, וקרבנו אל רבי אמת כזה, אשר על ידו מרויחים כל-כף; טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו חבלים נפלו לנו בנעימים. ולמען השם לטובתך הנצחית, אל תבלבל את עצמך משום ברירה שבעולם, אפלו הוא מאנשי שלומנו, תמיד תקק בדעתך, שאין שום מציאות בלעדי

יתברך כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכֹל — דוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם
עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ? יתברך בַּהֲתִלְכָּשׁוֹת הַזֶּה, וְעַל-כֵּן מָה יַעֲשֶׂה לָךְ
אָדָם. וְזָכַר הֵיטֵב אַחֲרֵיךָ, כִּי בּוֹא יָבוֹא הַיּוֹם, שֶׁתִּצְטָרֵף לְעוֹבֵב אֶת
זֶה הָעוֹלָם, וְאִזּוּ יִהְיֶה לָךְ לְקֶרֶן נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה כָּל דְּבוּר שֶׁדִּבַּרְתָּ עִמּוֹ
יתברך, וְכָל דְּבוּר שֶׁל תּוֹרָה שֶׁזָּכִיתָ לְחַטֵּף, כִּי שׁוּם דְּבָר לֹא נֶאֱבַד,
כִּי אֶפְלוּ רְצוֹן טוֹב אֵינּוּ נֶאֱבַד, מְכַל שְׂכֵן תּוֹרָה וְתַפְלָה הֵם חֲקוּקִים
בְּלֵב הָעֲלִיּוֹן. וְרָאָה אִיךָ שֶׁיִּמְיָנוּ כְּצֵל עוֹבֵר, הִנֵּה יוֹם וְהִנֵּה לַיְלָה,
וְעַל-כֵּן אֵין פְּנָאֵי לְדַבֵּר מֵאַחֲרִים לְגַמְרֵי, מָה לִּי וְאַחֲרִים, לוֹ יִצִּיר
שֶׁחֲבָרִי הוּא צָדִיק גָּדוֹל וְנִפְלְאָ מְאֹד, עָלֵי לְחַשֵּׁב — אֲבָל מָה יִהְיֶה
מִמֶּנִּי, וּמִתִּי אֲעֲשֶׂה גַם אֲנֹכִי לְבֵיתִי הַנִּנְצָחִי?! וְעַקֵּר יְרִידַת וְנִפְלִיטָה כָּל
אָדָם, שֶׁחֹשֵׁב תְּמִיד מֵאַחֲרִים, וְזֶה גַם עֲנָן שֶׁל פְּרֶסוּם שֶׁל שֶׁקֶר,
שְׁעוֹשִׂים מְצִיאוֹת מֵאַחַד וְרָצִים אַחֲרָיו, וְעַל עֲצָמָם אֵינָם דוֹאֲגִים
כָּלֵל. אִךְ רַבְּנוּ וְ"ל מְגַלֶּה נִקְדַּת הָאֱמֶת, שֶׁיִּחַשֵּׁב כָּל אֶחָד לְעֲצָמוֹ.
וּבְאֵמֶת כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה תְּמִיד רַק לְחַשֵּׁב מֵעֲצָמוֹ כְּמוֹ שֶׁעֲשֶׂה הַתָּם
הַקְּדוֹשׁ, שֶׁהֵיךְ רָגִיל לֹאמֹר: דָּאֵס אִיז מִיִּין מַעֲשֶׂה אֹון דָּאֵס אִיז
יַעֲנַמְס מַעֲשֶׂהִי, וְלֹא רָצָה לְחַשֵּׁב מֵאַחֲרִים כָּלֵל, עַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא
גָּדֹל וְהַצְּלִיחַ כָּל-כֶּף בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת (עֲנִן סְפִירֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֶׂה ט').
וְתַדַּע שֶׁיֵּשׁ בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוֹשִׁים חֲדוּשִׁים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים,
הַדְּבָקִים בּוֹ יתברך בְּקַבְּיעוֹת, וְתְּמִיד עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּבַתְּפִלָּה,
בַּהֲתַבּוֹדוֹת וּבִיחּוּדִים וְכוּ', וְשׁוּם בְּרִיָּה אֵינָה יוֹדַעַת מֵהֵם, וְזֶה עֵקֶר
הַמַּעֲלָה הַנִּפְלְאָה בְּזֶה הָעוֹלָם — כְּשֶׁזוֹכֶה לְהַצְּנִיעַ וּלְהַסְתִּיר אֶת
עֲצָמוֹ. וְר' לױ יִצְחָק רָגִיל לֹאמֹר: וְוֹאֵס וַיִּנְצִיגְעֵר מְעַן מֵאֲכֹט זִיף צוֹ
טְהוֹן מִיט אֵיִינַעֵם אוֹיִף דִּי וְוַעֲלֵט, אֲלֵץ חֲשׁוּבָעֵר אִיז עַר אוֹיִף יַעֲנַע
וְוַעֲלֵטֵר. וְאַצֵּל הָעוֹלָם הוּא הַהַפּוּף, כָּל מָה שֶׁעוֹשִׂים עֵסֶק מֵאַחַד,
חוֹשְׁבִים שֶׁבּוֹדָאֵי הוּא צָדִיק גָּדוֹל וְנִפְלְאָ. וּבַפְּרָטִיּוֹת כְּשֵׁיִשׁ בְּנֵי-אָדָם
רִיקִים (לֵיִיִּדִיג גֵּיִיעֵרֵס), אֲשֶׁר אֵין לָהֶם עֵסֶק אַחַר רַק לְפָרְסֵם
מִפְּרֶסְמִים שֶׁל שֶׁקֶר, וְעוֹשִׂים אִיזוֹ יֵשׁוֹת וּמְצִיאוֹת מִבְּנֵי-אָדָם וְכוּ',

ק) זֶה מַעֲשֶׂה שְׁלִי, וְזֶה מַעֲשֶׂה שְׁלוֹ.

ר) כָּל מָה שֶׁפָּחוֹת עוֹשִׂים עֵסֶק מֵאַחַד בְּעוֹלָם הַזֶּה, הוּא יוֹתֵר חָשׁוּב בְּעוֹלָם הַבָּא.

אָשֶׁר א' רנא בַּנְחָל שֶׁה

אז הרבה בני-אדם מתרשלים מלמוד ועבודת השם, ורודפים לראות גם-כן את ה'קאמדייע' וה'שפיל' וכו'.¹ ואם השם יתברך אמר לשמואל הנביא, שנקרא "רוּאָה", שראה הכל, וכן הפסוק (תהלים צט, ו) ממשילו למשה ואהרן: "משה ואהרן בכהניו ושמואל בקראי שמו" וגו', אמר לו (שמואל א, טז, ז): "אל תבט אל מראהו ואל גבה קומתו כי מאסתיהו כי לא אשר יראה האדם, כי האדם יראה לעיניו וה' יראה ללבב"; והיעלה על הדעת, שמגשמים כמונו, אשר אנו מלכלכים מפך רגלינו ועד קדקד ראשנו בחטאים ועוונות וכו' וכו', אשר כל אחד יודע נגעי ומכאובי נפשו, אנו נדע מי הוא האיש פשר והצדיק, עד שיהיה בכתנו לדבר על זה או על זה?! וכבר אמר רבנו ז"ל: יש שאור וחמץ והוא היצר הרע המסית את האדם שיהרהר אחרי תלמידי חכמים, לבדק ולומר: זה נאה וזה לא נאה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פג), ורבנו ז"ל אמר על עצמו: ווער עס קען מיר קען מעיד זיין דאס איף האב נישט אין מיר קיין איין תנועה פון א גוטען אידען², כי היה נעלם בתכלית העלמה, ושום בריה לא הייתה יכולה לראות מהות רבנו ז"ל מחיצוניותו, כי דבר זה אי אפשר לידע בזה העולם כלל. ורבנו ז"ל ספר ענין נפלא מארץ ישראל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קטז), וספר זאת לענין שיש בני-אדם טועים וסוברים, שצריכין להפיר את הצדיק בפניו, בצלמו ובדמותו, שיהיה משנה בדמותו ובתנועותיו דיקא, ובאמת לא-כן הוא, כי הצדיק הוא בדמות ובצלם ככל האנשים, ואין בו שום שנוי מבחון כלל, ואף-על-פי-כן הוא ענין אחר לגמרי, ושאר בני-אדם אינם דומים אליו כלל; כי האיש פשר והצדיק, דבוקים בו יתברך מפנימיותו בלב ונפש, ומוסרים נפשם אליו יתברך בכל עת ורגע ממש, ודבר זה לא יכולנו הרעיון, כי אם מי שאוחז בזה, ומבחוץ אינו מרגש ונראה כלל וכו'. ופעם אמר רבנו ז"ל, שהאיש הפשר נראה כהולך עם פרפשות ודקין כמו שאר בני-אדם,

¹הצחוק והמשחק.

²ת מי שמכיר אותי, יעיד שאין בי שום תנועה של צדיק מפרסם.

וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הוּא עֲנִין אַחַר לְגַמְרֵי (שיחות-הַר"ן, סימן יד), וּבְפִרּוּשׁ אָמַר (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סימן רמג), שֶׁכֵּל מֵה שְׁאֲחָד גְּדוּל בְּיוֹתֵר, הוּא נִסְתָּר יוֹתֵר, וְאֵין רוֹאִים מִמֶּנּוּ שׁוּם קִדְשָׁה יִתְרָה, עֵין שָׁם. מִכֵּל זֶה כְּדָאֵי לְהִתְעוֹרֵר מִחֲדָשׁ, וְלִשְׁמֹר אֶת הַדְּבֹר, וְלֹא לְדַבֵּר מִזֶּה עַל זֶה אוֹ לְהַפְּךָ מִזֶּה עַל זֶה, כִּי אֵין זֶה עֲנִינֵינוּ כָּלֵל, אָנוּ צְרִיכִים לְחֻשֵׁב עַל תְּכֻלֵּיתֵנוּ הַנְּצַחִית וּמֵה יִשְׁאַר מֵאַתָּנוּ, וְלְחֻשֵׁב עֲצוֹת וּלְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמֵנוּ הַתְּחִזְקוֹת לְצֵאת מִגְּנוּת מִחֻשְׁבוֹתֵינוּ וְתַאוּתֵינוּ וְלֹא יוֹתֵר.

וְאַבְקֶשׁךָ מְאֹד לְעוֹרֵר אֶת הַחֲבָרִים שֶׁלָּנוּ הַגָּרִים בְּשִׁכּוֹנֵתְךָ בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְלְהִתְנַהֵג בְּדַרְךְ אֶרֶץ גְּדוּל אַחָד לְחֲבֵרוֹ, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר פַּעַם: וְעַן דִּי וְעֵלֵט זָאל ווִיסְעֵן ווי אֵיךְ לְעַרְן דְּרַךְ אֶרֶץ מֵיט מֵינְעֵ לֵיט וְוֵאלֵטִין קִיסָרִים אוֹן מְלָכִים גַּעֲשִׂיקֵט זֵיירֵע קִינְדֵער צו מִיר^א, כִּי אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל יִשְׁבוּ בְּדַרְךְ אֶרֶץ וּבִירְאָה וְאֵימָה גְּדוּלָּה. וְהוֹסִיף ר' לִוִי יִצְחָק, שֶׁדָּבָר זֶה צְרִיךְ לְהִיּוֹת גַּם בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, לְהִיּוֹת בְּדַרְךְ אֶרֶץ גְּדוּל, וּבְאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת. וְצְרִיךְ שְׁתַּדַּע, שְׁאוּר רַבְּנוּ ז"ל הוּא אוֹר גְּדוּל וְנוֹרָא כְּזֶה, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְקַבְּלוֹ בְּשׁוּם אֶפֶן, כִּי אִם עַל-יַדֵּי אַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, לְאַהֲב אַחָד אֶת חֲבֵרוֹ, וְלְרַצוֹת תְּמִיד בְּטוֹבַת זוּלָּתוֹ, וְלְעוֹרְרוֹ וְלְחִזְקוֹ גַּם-כֵּן לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּשִׁיחָה — זוֹ תְּפִלָּה, וּבְשַׁעוֹרִים קְבוּעִים לְלַמֵּד כִּסְדְּרָן.

וְהִנֵּה מֵה שְׁכַתְּבָתְךָ, שְׁאַתָּה שְׁבוּר, שְׁאֲחָד בְּזֶה אוֹתְךָ, חֲמֻדַּת לְכַבִּי! זֶהוּ עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת לְהַגִּיעַ אֶל זֶה בְּעוֹלָם הַזֶּה, כְּשִׁזּוֹכִים לְדָם וְלִשְׁתֵּק לְמַחְרָפוֹ וְלִמְבוּזוֹ, שְׁאֵזוּכָה שְׁנִתְגַּלָּה אֵלָיו מֶלֶךְ הַכְּבוֹד בְּהֶאֱרָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סימן ר), וְזֶהוּ עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה הָאֲמִתִּית — כְּשִׁמְבִזִּים אוֹתוֹ וְשׁוֹתֵק וְאֵינוּ מְשִׁיב דְּבָר. וְיָדוּעַ בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁרַבְּנוּ ז"ל הִחְלִיף אֶת כָּל הַסְּגוּפִים וְהַתְּעִנּוּתִים שֶׁצְרִיךְ לְהִתְעַנּוֹת וְלִסְגֵף עֲצָמוֹ עַל הַעֲבֵרוֹת שֶׁלוֹ, בְּכִזְיוֹנוֹת וּבְשִׁפְיכוֹת דָּמִים, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְחַטֵּף כָּל בְּזִיוֹן וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים

(א) אִם הָיוּ הָעוֹלָם יוֹדְעִים אֵיךְ שְׁאֵנִי מְלַמֵּד דְּרַךְ אֶרֶץ אֶת אֲנָשֵׁי, הָיוּ קִיסְרִין וּמְלָכִים שׁוֹלְחִים אֶת יְלִדֵיהֶם אֵלַי לְלַמֵּד דְּרַךְ אֶרֶץ.

אָשֶׁר א' רנב בְּנַחֵל שז

בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי בָּזָה מְמַרְק עוֹנוֹתָיו, וְעַל-יְדֵי-זֶה אֵין עָלָיו שׁוּם דִּין לְמַעַלָּה וְכוּ'. וְר' אַבְרָהָם בְּר' נַחְמָן ז"ל הֵיזָה רָגִיל לֹמַר: אִם הֵיזָה הָאָדָם יוֹדֵעַ מַעַלְתַּת בְּזִיוֹן וְשִׁפְיכוֹת דָּמִים, הֵיזָה רֵץ קָדָם לְמַקְנֵהוּ, כְּדֶרֶךְ שָׂרְצִים לְמַקְנֵה קָדָם קִבְּלַת קְרָשָׁה גְּדוּלָּה. כָּל-כֶּף הַחֹשֵׁיב מַעַלְתַּת הַבְּזִיוֹנוֹת וְהַשִּׁפְיכוֹת דָּמִים. וְעַל-כֵּן אֵל תִּצְעַר אֶת עֲצָמָךְ, וְאֵל תַּעֲשֶׂה שׁוּם עֶסֶק מִזֶּה לְגַמְרֵי.

וְהַעֲקָר תְּרַגֵּיל אֶת עֲצָמָךְ לֹא לְהַכְנִס בּוֹכּוּחִים עִם שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם יִהְיֶה עִם מִי שִׁיְהִיָּה, אֲפֹלוּ שִׁיְהִיָּה מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, תֹּאמַר לוֹ שְׂאִין לָךְ עֶסֶק אַחַר, רַק לְדַבֵּק עֲצָמָךְ עִמּוֹ יְתַבְּרָךְ, וְאִינְךָ רוֹצֶה לִידַע מֵאַחֲרִים כָּלֵל; אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לָזֶה.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר.

...דִּידֶךָ לְנִצַּחַת...

תִּרְאֶה לְנֹדֵב אֵיזוֹ נִדְבָה לְהַדְפֹּסַת הַקּוֹנְטְרַסִּים שְׁנַתְחַדְּשׁוּ אֲצִלְנוּ מִתְחַדֵּשׁ, כִּי תַהֲלֶה לְאֵל, זְכִינוּ בְּעַתִּים הַלְלוּ לְמַקְרָבִים תְּדַשִּׁים הַרְבֵּה, כֵּן יַעֲזֹר הַשֵּׁם יְתַבְּרָךְ לְפִשְׁט וּלְהַפְיֵץ אֹרֹו וְדַעְתּוֹ הַקְּדוּשָׁה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל.

א' רנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרָךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר אָמַר ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, הַחֲפֵץ לְהַתְקַרֵּב אֶל הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכוּן קִבְּלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ, רֹאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמָךְ בְּיֹתֵר, וְלֹא לְהַשְׁכֵּר מִשׁוּם דָּבָר שְׁבַעוּלָם יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, וְהַעֲקָר עַל-פִּי דְרָךְ רַבְּנוּ ז"ל, שְׁגָלָה לָנוּ, שְׂאָדָם צָרִיךְ לְצַעֵק הַרְבֵּה אֵלָיו יְתַבְּרָךְ, וּלְבַקֵּשׁ

שח אָשֶׁר א' רנג בַּנְחַל

וְלִהְתַּחַנֵּן עַל נַפְשׁוֹ, וּבִפְרֹט הַיּוֹם שֶׁהוּא פֹּסַח שְׁנִי, שֶׁכָּל הָעֲנִיָּן הוּא שֹׁצְעֵקוֹ: "לְמָה נִגְרַע" (בַּמִּדְבָּר ט, ז), וְגַלְיָה לָנוּ מוֹהֲרֵנִי ת"ו ל נִפְלְאוֹת רַבּוֹת עַל זֶה, בְּשַׁעֲהַ שְׁאָדָם הוּא טָמֵא לְנַפְשׁוֹ וְאֵינּוּ יָכוֹל לְהַקְרִיב קָרְבָּן לַיהוָה, צָרִיךְ לְצַעֵק: "לְמָה נִגְרַע לְבַלְתִּי הַקְרִיב אֶת קָרְבָּן הַשֵּׁם בְּמוֹעֲדוֹ", וְזֶה שֶׁהָאָדָם צוֹעֵק הַרְבֵּה וּמְבַקֵּשׁ וּמְתַחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ: "לְמָה נִגְרַע", עַל-יְדֵי-זֶה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר לוֹ, וְזוֹכֶה אַחֲר־כֵּן לְזִכּוֹת גְּדוֹלָה כְּזוֹ, אֲף שֶׁאֵינּוּ בְּמוֹעֲדוֹ, יָכוֹל לְהַקְרִיב קָרְבָּן, שֶׁזֶּה סוּד פֹּסַח שְׁנִי, שְׁאָדָם מְתַעוֹרֵר וּבוֹכֶה וּמְבַקֵּשׁ וּמְתַחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁיַּחֲוִים וַיִּרְחַם עָלָיו "לְמָה נִגְרַע", וְעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה פֹּסַח שְׁנִי, אֲף שֶׁהוּא לֹא בְּזִמְנוֹ הוּא זוֹכֶה לְהִבְיֵא קָרְבָּן; וְלָכֵן רָאָה גַם אֶתָּה לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְבַקֵּשׁ בְּכָל יוֹם מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְתִבְכֶּה וְתִתְחַנֵּן "לְמָה נִגְרַע" וְכוּ', וְכוּ', "לְמָה אֲנִי צָרִיךְ לְהִיּוֹת מְשֻׁנָּה מְאַחֵר" וְכוּ', וְעַל זֶה צָרִיכִים לְבַקֵּשׁ וְלִהְתַּחַנֵּן הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וּמֵה שֶׁתִּפְלֶה פּוֹעֵלֶת, שׁוֹם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם אֵינּוּ פּוֹעֵל, תְּמִיד לְבַקֵּשׁ "לְמָה נִגְרַע" וְכוּ' "לְמָה נִגְרַע" וְכוּ', "לְמָה אֲנִי צָרִיךְ לְהִיּוֹת אַחֵר" וְכוּ', וְכוּ', וּמִי שֶׁחִזַּק בְּזֶה אֲזוּ יִצְלִיחַ דְּרָכּוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' רנג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר אִמּוֹ הִתְשַׁלֵּד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, אֲשֶׁר בּוֹ אֶתָּה שׁוֹפֵךְ אֶת מְרִירוֹת לִבְךָ.

מֵה אִמַּר לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר, רָאָה לְחִזּוֹק אֶת עַצְמְךָ בְּיֹתֵר בְּמִדַּת הַסְּבָלָנוֹת, וְשׁוֹם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוֹכֵל לְשִׁבֵר אוֹתְךָ, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים הַתְּחַזְּקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּק מְעַמָּד, וְאֵינּוּ

אָשֶׁר א' רנד בנחל שט

נשבר משום דבר.

והעולה על הכל הוא מדת הסבלנות, פי עובר על כל אחד ואחד כל-כף הרבה צרות כל-כף הרבה יסורים, אשר אי אפשר לעבר את זה רק על-ידי מדת הסבלנות, ולכן ראה לקנות בעצמך את מדת הסבלנות, ואז תצליח דרכך וכל אלו שהצליחו דרכם בזה העולם הזה רק מחמת מדת הסבלנות, שסבלו כל הבא עליהם.

נא ונא ראה להחזיק מעמד, ואז תראה ישועות ונסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, ועל כלם ראה להתבודד עצמך בכל יום אליו יתברך, ולשיח ותספר את כל עם לבך עמו יתברך באשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, פי באמת אין לנו בזה העולם רק שיחה בינו לבין קונו, ומי שמרבה בזה רואה נסים נגלים.

נא ונא התמד בלמוד משניות, פי למוד משניות מציל את האדם מהכל.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' רנד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר אמר ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו ויודפו אל האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממני הנחל נובע מקור חכמה, זכותו נגן עלינו ... גרו גאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, שבו אתה מספר את שברון לבך וכו' וכו', מה אמר לך, ידידי היקר, אתה צריך לתת תודה להקדוש-ברוך-הוא שלא קרה עם הנפשות, חס ושלום, חס ושלום, רק עם הפסך, פי כף מוכא בזהר הקדוש, יש מי שמשלם בכספו ויש מי שמשלם בנפשו, ועל-כן אם זה קרה כבר, אתה צריך לדעת,

שי אָשֶׁר א' רנד בַּנְחָל

שְׁנֵה בְּנֵדָאֵי מִמְּנֵו יתְּבַרְךָ, וְאַתָּה צְרִיךְ לְתַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא שְׁלֹא נִגַע בְּנַפְשׁוֹת, חַס וְשְׁלוֹם, חַס וְשְׁלוֹם, כִּי מָה הִייתָ
 עוֹשֶׂה אִם, חַס וְשְׁלוֹם, מִשְׁאִית הִיָּתָה דוֹרְסַת אֶת בְּנֵךְ אוֹ אֶת בַּתְּךָ,
 חַס וְשְׁלוֹם, חַס וְשְׁלוֹם, וְעַל-כֵּן הִנָּזַק הִנָּה שְׁנַגְרָם לָךְ וְכוּ' וְכוּ' תִּקְבַּל
 אֶת זֶה לְכַפֶּרֶת עֲוֹנוֹת, אֶף תִּבְקַשׁ וְתַתְּחַנֵּן מִמְּנֵו יתְּבַרְךָ, שְׁיַחֲוִס
 וִירַחֵם עָלֶיךָ וְיִוְצִיאֲךָ מֵהַפֶּח הַיְקוּשׁ הַזֶּה.

רַבְּנֵו ו' ל' לְמַד אוֹתְנֵו דְרַךְ נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, וְהִיא — תּוֹדָה
 וְהוֹדָאָה, וְאָמַר בְּפִרוּשׁ, שְׁעֲנִינְךָ שֶׁל תּוֹדָה וְהוֹדָאָה הוּא שְׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם
 הַבָּא (לְקוּיטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'); וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַרְגִיל אֶת עַצְמוֹ
 לְתַת תְּמִיד תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסָד הַגָּדוֹל
 שְׁעֲשֶׂה עִמּוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה לוֹ כֹּחַ לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְּחַנֵּן עַל לְהַבָּא.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר, מָה זֶה עֲנִינְךָ עוֹלָם הַבָּא, גְּלַה לָנוּ רַבְּנֵו
 ו' ל' (לְקוּיטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד'): כְּשֶׁאָדָם יוֹדַע שְׁכָל מְאוֹרְעוֹתָיו זֶה
 לְטוֹבָתוֹ זֶה בְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא, בְּנֵדָאֵי הַכֹּל לְטוֹבָה, וְאֶף שְׁקִשָּׁה וְכַבֵּד
 לָנוּ לְקַבֵּל אֶת הַטוֹבָה הַזֹּאת עַל-כֵּן עָלִינוּ לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְּחַנֵּן מִמְּנֵו
 יתְּבַרְךָ שְׁיַחֲוִס וִירַחֵם עָלֵינוּ, וְיִמְסַר אֶת הַרְחֻמְנוֹת בְּיַדְנֵו (לְקוּיטִי-
 מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סב) בְּסוֹד (בְּרֵאשִׁית מַג, יד): "וְאֵל שְׂדֵי יִתֵּן לָכֶם
 רַחֲמִים", 'לָכֶם' דִּיקָא, הֵינֵו שְׁהֵשֵׁם יתְּבַרְךָ יִתֵּן לָנוּ הַרְחֻמְנוֹת, שְׁיִמְסַר
 אֶת הַרְחֻמְנוֹת בְּיַדְנֵו, כִּי אֶצְלוּ יתְּבַרְךָ, יְכוּל לְהִיּוֹת שְׁגָם הַחוּלְאֵת
 הַקִּשָּׁה וְכָל הַיְסוּרִים הֵם הַרְחֻמְנוֹת שְׁלוֹ, כִּי בְּנֵדָאֵי כָּל מָה
 שְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה לְאָדָם אֶפְלוּ יְסוּרִים קָשִׁים, הַכֹּל מִצַּד
 רַחֲמָנוֹת, אֲבָל אָנוּ מִבְּקָשִׁים, שְׁיִמְסַר בְּיַדְנֵו אֶת הַרְחֻמְנוֹת, כִּי אִין
 אָנוּ מְבִינִים אֶת הַרְחֻמְנוֹת שְׁלוֹ, וְגַם אִין אָנוּ יְכוּלִים לְקַבֵּל אוֹתָהּ,
 הֵינֵו אֶת הַרְחֻמְנוֹת הַזֵּו, וְלָכֵן אֲנַחְנוּ מִבְּקָשִׁים שְׁיִמְסַר אֶת הַרְחֻמְנוֹת
 בְּיַדְנֵו, עֵינֵי שָׁם.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר, רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד שְׁיֵשׁ לָנוּ תּוֹרוֹת
 כְּאֵלוּ וְשִׁיחוֹת כְּאֵלוּ, דְּבוּרִים כְּאֵלוּ שְׁיִוְצִאִים מִרְבִּי נוֹרָא וְנִפְלְאָ כְּזֶה,
 אֲשֶׁרִינוּ מָה טוֹב חֶלְקָנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' רנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר אֲמֹר ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֹרָה הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַבְּשׂוּרָה
מְשֻׁמַּחַת שְׂזֻכִית לְקִנּוּת שְׁטַח אֲדָמָה וְלִבְנוֹת עָלָיו בֵּית, יַעֲזוֹר לְךָ
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהַבֵּית הַזֶּה יִהְיֶה מְלֵא שְׂמֵחוֹת, וְתִבְנֶה חֲדָרִים
לְהַכְנִסֵת אֹרְחִים, וְשִׁיכְנֶס לְךָ שְׁפַע בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִיּוֹת בְּבֵית הַזֶּה,
וְתִמִּיד תִּבְשֹׂר לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁמַּחַת.

מָה אֲמַר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר, הָאָדָם צָרִיךְ לִבְנוֹת לְעֶצְמוֹ גַּם בֵּית
בְּרוּחַנִיּוֹת, וְעַל-כֵּן תִּקְבַּע לְעֶצְמְךָ שְׁעוֹר בְּכָל יוֹם לְלַמֵּד דָּף גְּמָרָא
בְּבִלִי וְדָף גְּמָרָא יְרוּשְׁלָמִי, וּפְרָק בְּתוֹסְפָתָא, שְׁזֶה רֵאשִׁי תְבוֹת:
בֵּית, בְּבִלִי, יְרוּשְׁלָמִי, תוֹסְפָתָא; וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לִבְנוֹת לְעֶצְמוֹ
בֵּית בְּרוּחַנִיּוֹת, שְׂזוּכָה לְסִים כַּמָּה פְּעָמִים בְּחַיָּו: בְּבִלִי, יְרוּשְׁלָמִי
תוֹסְפָתָא, אֲשֶׁרִי לוֹ בְּזֶה וְאֲשֶׁרִי לוֹ בְּכָא.

תִּהְיֶה קְבוּעַ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׂאִין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וְאִם הָיוּ
בְּנֵי-אָדָם יוֹדְעִים אֶת מַעֲלַת הַתְּפִלָּה וְהַשִּׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, הָיוּ
עוֹסְקִים בְּזֶה כָּל הַיּוֹם כָּלוּ, כִּי עַל-יְדֵי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמִדְבָרִים
עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, מְדַבְּקִים עִצְמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּפַעַם אֲמַר ר' אֲבָרְהָם בְּר'
נַחֲמָן ז"ל בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: אִזּוּ מְעַן רַעֲדֵט מִיט גָּאט אִזּוּ מְעַן צוֹגְעֵקְלֵעֵבֵט
צוּם גָּאט (כְּשִׂמְדְבָרִים עִם הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הָרִי דְבָקִים אֵלָיו),
וְעַל-כֵּן תִּדְבֹר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ הַרְבֵּה מְאֹד בְּכָל יוֹם, וְאַתָּה צָרִיךְ לְדַעַת,
שְׁפֹה כַּמָּה דְבוּרִים וְשֵׁם כַּמָּה דְבוּרִים, וְעַל הַדָּרָךְ כַּמָּה דְבוּרִים,
וּבְבֵית כַּמָּה דְבוּרִים, וּבְחוּץ כַּמָּה דְבוּרִים, וּבְמִשְׁךְ הַיּוֹם מְצַטְרֵף

שיב אֲשֶׁר א' רנו בנחל

להרבה דבורים, בכלל טוב מאד להיות רגיל לדבר תמיד אליו
יתברך, ולידע שאין לה בית מנוס אחר רק אצלו יתברך, ומוהרנ"ת
ז"ל גלה לנו למה הולכת לו עבודה כסדרן, פי כל-כף הרגיל את
עצמו בעבודה הקדושה הזו של התבודדות, שתמיד הוא מדבר רק
עמו יתברך, ומה שיש לו הוא מתיעץ עם הקדוש-ברוך-הוא, אשרי
מי שמגיע למדרגה זו, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' רנו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר אמר ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידי
היקר, בלתי מפירו, נר חדש הרוצה להדליק את עצמו מאור
האורות, ולהאיר את נפשו מאורות הצחצחות שזכינו שנתגלו עלינו
בדורותינו אלה, והוא נחלא עמיקא וטמירא דנביע ביה מקורא,
חכמתא עלאה ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך מערב-שבת קדש לסדר אחרי-קדושים לנכון קבלתי,
ושמחתי מאד מאד לקראת הבשורה הטובה שבשרתני, שהתחלתי
ללמד בספרי רבנו ז"ל.

אחי היקר! אם תזכה לשקד בהם בשקינה רבה, תזכה להאיר
נפשך בערבות, נעימות, אור וחיות שכינת עזו יתברך, פי רבנו ז"ל
נשלח אל דורותינו אלה להחיות נפש כל חי, ולהוציא ולרחץ
ולעלות ולקשט את כל הירודים והנפולים, השבורים והמלכלכים
בתאוותיהם ובמדוותיהם הרעות, ובפרטיות אלו אשר נפלו ונכשלו
בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, עליהם עצמה
וגדלה רחמנותו, והוא יכול לרפאותם ולהחיותם ולהשיבם אל
מקורם, והירידות יתהפכו לעליות גדולות, אם יזכו לצית אותו
ולסלק דעת עצמו לגמרי (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כג).

שיג בנחל א' רנו אשר

והנה מה שבקשת להבינך מהות הספרים וממה הם מדברים. חמדת לבכי! הספרים מדברים בעד עצמם, הפך בהם ומהם לא תוודע, כי אין לך דבר בעולם שלא ידבר מזה, פמובא בהקדמה ללקוטי-מוהר"ן, עין שם.

וגם מה שבקשת להבינך ענין ההתבודדות ומהות חסידות ברסלב, עין בספר "אשר בנחל" (חלק ה', מכתב תר"ל), ושם תראה קצת.

אהובי, אחי היקר! חזק ואמץ מחדש, ותעשה עכשו התחלה חדשה, ושכח כל מה שעבר עליך עד עכשו, ותכניס בדעתך אמונתו יתברך, ולחקק היטב בלב, שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל. וכמו שכתוב (דברים ד, ט): "וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד". אין עוד כלל, הינו שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל — דומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, שהתלבש בלבושים אלו. ועל-כן על-ידי ידיעה זו, נתברר לאדם, שאין שום יאוש בעולם כלל, כי (תהלים קלט, ז'): "אנה אלך מרוחק ואנה מפניך אברח, אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנגה, אשא כנפי שחר אשפנה באחרית ים, גם שם ידך תנחני ותאחזני ימינך, ואמר אף חשף ישופני ולילה אור בעדני, גם חשף לא יחשיף ממך ולילה כיום יאיר כחשיכה כאורה" וגו'. ועל-כן כשזוכה לידע ידיעות אלו, אשר השם יתברך עמו ואצלו, ואפלו במקומות המטנפים והפחותים והירודים שנפל לשם וכו', גם משם יכולים להתקרב אליו יתברך, על-ידי-זה נפתח הפה לדבר עמו יתברך. כי העקר מה שאין האדם מדבר עמו יתברך, ומספר לפניו את כל לבו וכל מה שעובר עליו, הכל מפגם האמונה, כי אם היה האדם זוכה לידע בידיעה ברורה, שהשם יתברך עמו, ובכל מקום שהוא, הוא יתברך הולך עמו, היה מרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב), וזו נקראת "התבודדות", לדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה, ולספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה

שְׁעוֹבֵר עָלָיו כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ. וְאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (שיחות-הַר"ן, סימן רכט), שְׁבַתְחָלָה זֶה הָיָה עֵקֶר הַתְּפִלָּה, שֶׁהָיָה כָּל אֶחָד מְדַבֵּר מֵה שְׁבַלְבוּ לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׁמֵדְבָרִים בָּהּ, כְּמִבְּאֵר בְּרַמְבַּ"ם תַּחֲלַת הַלְכוֹת תְּפִלָּה, שֶׁזֶה הָיָה עֵקֶר הַתְּפִלָּה, אֲךָ אַחֲרֵיכֶן רָאוּ אֲנָשִׁי כְּנִסְתַּת הַגְּדוּלָּה, שֶׁמֶרַב כְּכַד הַגְּלוּת שִׁיְהִיָּה יִשְׁכַּחוּ לְגַמְרֵי וְכוּ', עַל-כֵּן עָמְדוּ וְתַקְּנוּ סֵדֶר הַתְּפִלָּה, עֵינֵן שָׁם; אֲבָל עַל-כָּל-פָּנִים מְדִינָא, זֶהוּ עֵקֶר הַתְּפִלָּה — שֶׁכָּל אֶחָד מְדַבֵּר מֵה שְׁבַלְבוּ וּמֵה שְׁצָרִיךְ וְכוּ'; וְעַל-כֵּן טוֹב מְאֹד לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ מְלַבֵּד הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת, לְיַחַד לְעַצְמוֹ מְקוֹם מִיַּחַד שְׁאִין שָׁם בְּגִי-אָדָם, וְלִשְׁיַח וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל לְבוֹ וְדַעְתּוֹ, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ הַכֹּל בְּפִרְטֵי פִרְטֵיּוֹת. וְאָמְרוּ חַז"ל (תּוֹרַת כְּהֵנִים, פֶּרֶשֶׁת בַּחֲקוֹתִי): מִיָּד שֶׁהֵם מִתְּוֹדִים לְפָנָיו, אֲנִי מוֹחֵל לָהֶם וְכוּ', עֵינֵן שָׁם; וּבְמִדְרָשׁ שׁוֹחֵר טוֹב (תְּהִלִּים ק') אֵיתָא: בְּשַׁעֲהַ שְׁאָדָם מִתְּפַלֵּל לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, שֶׁמִּתְּפַלֵּל לְאֵל חַי וְקַיִם וְכוּ', עֵינֵן שָׁם; וְכָל עֲנִיָּן זֶה יִכְנִיס מְשִׁיחַ בְּעוֹלָם, כִּי הוּא יִגְלֶה לְכָל אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַד שִׁיתְקַיִם (יִשְׁעִיָּה יא, ט): "כִּי מְלֶאֶה הָאָרֶץ דַּעַה אֶת ה' כַּמִּים לַיָּם מְכַסִּים" וְכוּ', וְעַל-כֵּן יִקְיָם אֹז (צְפַנְיָה ג, ט): "אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שְׁפָה בְּרוּרָה לְקִרְאָ כְּלָם בְּשֵׁם ה' לְעַבְדּוֹ שְׁכֵם אֶחָד" וְכוּ'; וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכֶה לְצִיַּת אֶת רַבֵּנוּ ו"ל עוֹד עֹכָשׁוּ כְּשֶׁעֲדִין יֵשׁ בְּרָרָה וְכוּ', וְאֹז יִזְכֶּה לְכָל טוֹב אֲמַתֵּי וְנִצְחֵי.

חֲמִדַּת לְבָבִי! מְבֹאֵר בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשֵׂיּוֹת (בְּמַעֲשֵׂה מֵהַזְּכוּב וְהַעֲכָבִישׁ), שֶׁקִּדְּם שִׁירְדָה נִשְׁמַת רַבֵּנוּ ו"ל אֶל זֶה הָעוֹלָם, עָשָׂה הַסֵּמ"ך-מ"ם רַעַשׁ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְצָעַק: אִם זֹאת הַנְּשִׁמָּה תִּרְדַּ וְתִבּוֹא אֶל זֶה הָעוֹלָם, אִין לִי כְּבֹר מֵה לְעִשׂוֹת וְכוּ' (כִּי רַבֵּנוּ ו"ל מְגַלֶּה אֶת אֲמַתּוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ וְאוֹרוֹ, עַד שֶׁאֶפְלוּ הַגְּרוּעַ שְׁבַגְרוּעִים, שֶׁעֲבַר עַל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, חַס וְשָׁלוֹם, יְכוּל לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ), וְהַשִּׁיבוּ לוֹ: הַנְּשִׁמָּה הַזֹּאת הַהִכָּרַח שֶׁתִּרְדַּ וְכוּ' (כִּי קָץ בָּא הַקָּץ), אֲךָ צָא וְחָשֵׁב לָךְ עֲצָה. וְיִצְא וְהִבִּיא אֶת אֶחָד וְצָחַק, וְאָמַר: הַנְּשִׁמָּה הַזֹּאת יְכוּלָה כְּבֹר לִירַד וְכוּ', עֵינֵן שָׁם; וְהַעֲצָה שְׁלוֹ כְּבֹר יְדוּעָה וּמְפָרְסַמַת בְּעוֹלָם, שֶׁכָּל דְּבַר

אֲשֶׁר א' רנז בְּנַחֵל שטו

רַבְּנוּ ז"ל יְהִיָּה לְלַעַג וּלְקָלָס בְּעֵינֵי הַכֹּל, כִּי "כָּרַם זֶלַת לְבַנְי־אָדָם" (תהלים יב, ט), אֵלוּ דְבָרִים שְׁעוֹמְדִים בְּרוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּבְנֵי־אָדָם מְזוֹלְזָלִים בָּהֶם, וּמֵאֵי נִיהוּ? תְּפִלָּה (בְּרִכּוֹת ו), וּמִחֲמַת שְׂכָל עֲגִינּוּ הוּא רַק אֲמוּנָה וּתְפִלָּה, עַל־כֵּן מְזוֹלְזָלִים בּוֹ (עַיֵן לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן צג), וְזֶה גוֹרֵם אַרְיַכַת הַגְּלוּת הַמְּרָה הַזֹּאת. וְכָל מֵה שְׁמִסְתִּירִים אֶת לְמוּדוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם, עַל־יְדֵי־זֶה מִתְּפַשֵּׁט הַחֶשֶׁךְ כְּפוּל וּמְכַפֵּל וְכוּ', וּלְהַפְּךָ — כָּל מֵה שְׁמַגְלִים אֹרֹךְ, כְּמוֹ־כֵן נִמְשָׁךְ אֹרֹךְ הַגְּאֻלָּה אֲשֶׁר תִּהְיֶה בְּקִרְוֹב עַל־יְדֵי מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ. עַל־כֵּן עֲשֵׂה מֵה שְׁתַּעֲשֵׂה, וְהַחֲזִק בּוֹ בְּכָל נִימֵי נַפְשְׁךָ, וְתִזְכֶּה לְכָל טוֹב אֲמֵתִי וְנִצְחִי.

הַהֲכָרַח לְקִצְרֵי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

א' רנז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר אָמֵר, ל"ג בְּעֶמְרֵ ה'תשל"ד.

שָׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבַּחֲוָרִים הַיְקָרִים
הַחֲפָצִים לְשִׁמְעַ דְּבָרֵי אֲמֵת ... גֵּרָם יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחֵי.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתְּבְּכֶם, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ אֵיךְ
שֵׁשׁ חֲבֵרָיָא קֹדֵישָׁא הָרוּצִים לְקַבֵּל מִרְבְּנוּ ז"ל.

אֲתִמּוּל בְּלִילָה עֲרֻכְנוּ סְעֻדָה לְכַבוֹד הַהִילּוּלָא שֶׁל הַתְּנָא הָאֱלָקִי
רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי, וְהָיָה הַמּוֹן אֹרְחִים, וְתִהְיֶה לְאֵל, דְּבִרְנוּ הַרְבֵּה
מְאֹד בְּאַרְיַכּוֹת עַל הַגְּלוּי שְׁגֻלָּה רַבְּנוּ ז"ל, מִגְּדֻלַת רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר
יוֹחָאִי, וּבּוֹדָאִי תִקְחוּ קִסְטָה מִחֲבָרִים שְׁהָיָה פֵּה, וְתִשְׁמְעוּ אֶת
הָאַרְיַכּוֹת שְׁדַבְּרָנוּ, כִּי זֶה קֶשֶׁה לְהַעֲתִיק עַל הַכְּתָב.

הַעֲקֵר לְעַבְדָּה וּלְמַעֲשֵׂה הוּא לְקַבֵּעַ לְעֲצָמוֹ שְׁעוֹר בְּכָל יוֹם
בְּסִפְרֵי הַזֶּהר וְהַתְּקוּנִים, אֲשֶׁר הָאֲרִיז"ל אָמַר לְבַעַל תְּשׁוּבָה, שְׂיֵאמַר
בְּכָל יוֹם כְּמָה דְּפִים זֶהר וְכְמָה דְּפִים תְּקוּנִים, וְזֶה זְכוּיָהּ וְתִקּוֹן הַנְּפֶשׁ;

אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיחֶיהָ חֲזַק בְּזָה, וְגַם רַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד עַל
 לַמּוֹד זֶהר וְעַל לַמּוֹד תְּקוּנִים, וְאָמַר שֶׁהִלְשׁוֹן בְּעֶצְמָה מְעוֹרֶרֶת אֶת
 הָאָדָם אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ וּמִמְּשִׁיכּוֹ אֶל רוּחַנִיּוֹת, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי
 שְׂזוּכָה לֹאמַר בְּכָל יוֹם כַּמָּה דְּפִים זֶהר וְכַמָּה דְּפִים תְּקוּנִים, וְתִהְיֶה
 מִתְּמִידִים גְּדוּלִים עַל הַזֶּהר וְעַל תְּקוּנִים, וְאֵל תִּחְשְׁבוּ שְׁנֵה דְּבַר
 גְּדוּל, דְּבַר חֲרִיג שֶׁשֶּׁיָּךְ רַק לִיחִידֵי סִגְלָה, לֹא, לֹא, אֵל תִּחְשְׁבוּ זֹאת
 כְּרַגַע, זֶה שֶׁיָּךְ לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל, כִּי אֶפְלוּ אַמִּירָה בְּעֶלְמָא שְׂאִינִם
 מְבִינִים מַה שְׂאוּמְרִים, גַּם-כֵּן טוֹב מְאֹד, מְכַל שְׁכַן מִי שְׂמַרְגִּיל אֶת
 עֲצָמוֹ בְּאַמִּירַת זֶהר וְתְקוּנִים מְתַרְגֵּל אֶת הַלְשׁוֹן, וְאַחֲר־כֵּךְ מִכֵּין
 אֶפְלוּ פְּשׁוּטָן שֶׁל דְּבָרִים, עַד שֶׁבְּמִשְׁךְ הַזְּמַן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְזַכֵּה
 שְׂנִזְדִּיכָךְ הַמַּח שְׂמְבִינִים גַּם אֶת הַדְּרוּשִׁים הַשִּׁיכִים לְקַבְּלָהּ.

מַה אָמַר לָכֵם, רַבְּנוּ ז"ל מְעוֹרֵר מֵהַשְּׁנָה, וְכִמוֹ שְׂאָמַר פְּעַם רַבְּנוּ
 ז"ל עַל רַבִּי שְׁמַעוֹן שֶׁהוּא הַתְּנָא שְׁעוֹרֵר אֶת הָעוֹלָם מֵהַשְּׁנָה, כִּי
 בְּאַמַּת יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שִׁישְׁנִים אֶת יְמֵיהֶם (לְקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
 ס'), וְר' שְׁמַעוֹן עוֹרֵר אֶת הָעוֹלָם מֵהַשְּׁנָה, כִּי מִי שְׂמַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ
 לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי הַזֶּהר וְהַתְּקוּנִים רוּאָה לְפָנָיו עוֹלָמוֹת עֲלִיוֹנִים, וְרוּאָה
 לְפָנָיו רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת, וְרוּאָה אֶת מַעֲלַת בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְרוּאָה אֶת
 מַעֲלַת כָּל מַצְוָה וּמַצְוָה שֶׁכָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל זוֹכֵה לְקִיָּם, כִּי כָּל מַצְוָה
 וּמַצְוָה מְקַשֵּׁר אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת, כִּי כָּךְ אָדָם חוֹשֵׁב שֶׁהַכֹּל הוּא טַבַּע,
 חֵס וְשְׁלוֹם, וְהַכֹּל הוֹלֵךְ סֵתָם כִּכָּה וְכוּ' כָּל דְּאֵלִים גָּבַר וְכוּ' וְכוּ',
 וַיְמַה כְּבָר שְׁוֵה הַמַּצְוֹת שֶׁלוֹ וְכוּ' וְכוּ', וְהוּא נוֹפֵל לְדַכְּאוֹן וּלְיֵאוּשׁ
 וְכוּ' וְכוּ', כִּי מִי שׁוֹמֵעַ אוֹתוֹ וְכוּ', וּמִי צָרִיךְ אוֹתוֹ וְכוּ', אֲבָל
 כְּשֶׁמַּרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְלַמֵּד בְּזֶהר וּבַתְּקוּנִים, אָז רוּאִים שִׁישׁ
 עוֹלָמוֹת לְמַעְלָה מֵעוֹלָמוֹת, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא, וְאִין בִּלְעַדִּיו
 יִתְבַּרֵּךְ כָּלָל, וְאָז מִתְּעוֹרְרִים מֵהַשְּׁנָה, וְזוֹ גַּם-כֵּן מַעֲלַת לַמּוֹד סִפְרֵי
 הָאֲרִיז"ל עֵץ חַיִּים וְהַפְּרִי עֵץ וְהַשְּׂמוּנָה שְׁעָרִים, וְכֵן בְּסִפְרֵי
 הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, וּמִתְּלַמִּידוֹ וְתִלְמִידֵי
 תִלְמִידָיו, שְׁנֵה סִפְרֵי חֲסִידוֹת, שֶׁהַכֹּל מְקַשֵּׁר וּמְשַׁלֵּב יַחַד — הֵן
 הַזֶּהר וְהַתְּקוּנִים וְהֵן כְּתָבֵי הָאֲרִיז"ל, וְהֵן סִפְרֵי חֲסִידוֹת, אֲשֶׁר

אֲשֶׁר א' רנח בְּנַחַל שׂוּז

הוֹלְכִים עַל-פִּי דְרָךְ הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוֹשׁ, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ, הַכֹּל
הוּא הַתְּעוֹרְרוֹת הַשָּׁנָה, לְהַתְּעוֹרֵר וְלִידַע שֵׁישׁ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
וּמִנְהִיג אֶת הָעוֹלָם, וְאֵין שׁוֹם טָבַע כָּלֵל, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי
שֵׁאִינוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ, כִּי בְּזֵה הָעוֹלָם יְכוּלִים לְהַטְעוֹת אֶת עַצְמָם
מְאֹד מְאֹד, וְלַעֲבֹר אֶת הַשָּׁנִים הַכִּי טוֹבוֹת בְּשָׁנָה, שֶׁהֵמַח שְׁלוֹ יְהִיָּה
בְּשָׁנָה וּבִיאֹשׁ וּבְמִרְהָ שְׁחוֹרָה, אֲשֶׁרִי מִי שְׁמִכְנִיס דְּבוּרִים אֱלוֹ בְּתוֹךְ
לְבוֹ, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא אֵל תְּהִיּוּ בְּטַלְנִים, אֲלֵא הַרְגִּילוּ אֶת עַצְמְכֶם לְלַמֵּד הַרְבֵּה
מִשְׁנִיּוֹת, וּבְכָל יוֹם תִּגְרְסוּ הַמּוֹן פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, וְאִם תִּזְכּוּ תִלְמְדוּ
בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, שְׁנֵה הוֹרֵג אֶת הַיִּצָּר הָרַע, וְאִף
שְׁבַתְחֻלָּה יְהִיָּה לְכֶם קֶשֶׁה דְּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי הַתּוֹרָה הִיא סֵם
חַיִּים, וְלִהְפּוֹךְ, חֵס וְשְׁלוֹם, סֵם מְוֹת, עִם כָּל זֹאת אִם תִּתְעַקְּשׁוּ עַל
זֶה אֲז תִּצְלִיחוּ.

הַכֹּפֵל הַדְּבַר, רְאוּ לְקַחַת אֶת הַקְּסָטָה וְתִשְׁמְעוּ מֵה שְׁדַבְּרָנוּ שָׁם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' רנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבַת-קֹדֶשׁ לְסֵדֵר אָמוּד ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת מְכֹל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלַיךָ
וְכוֹי וְכוֹי.

מֵה אִמַר לָךְ, הִיִּיתִי מְצִיעַ לָךְ לְלַמֵּד אֶת הַתּוֹרָה בְּלִקוּטֵי-
מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ב', הַמַּתְחַלֵּת "יְמֵי חֲנֻכָּה הֵם יְמֵי הוֹדָאָה",
כִּי שָׁם מְדַבֵּר רַבְּנוּ ז"ל מֵהַבְּעִיָּה שְׁלָךְ, כִּי הַדְּמִים נִעְצָרִים לְאָדָם, זֶה
רַק מִחֲמַת מְרָה שְׁחוֹרָה וְעַצְבוֹת, שֶׁהוּא נִכְנָס לְמִטָּה, וְאִינוּ זֶה מִשָּׁם

שיח אֲשֶׁר א' רנח בַּנְחָל

וכו' וכו' מרב יאוש, ועל-ידי-זה לוחץ לו על הלב וכו' וכו', והדמים אינם הולכים כסדרן, אבל תכף-ומיד כשאדם מרגיל את עצמו לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שעשה עמו, ותמיד מוצא רק את הטוב שהקדוש-ברוך-הוא עושה עמו, על-ידי-זה נעשה זריז וערני, וכבר אינו שוכב במטה אלא מסתובב, ואז הדמים חוזרים לו כסדרן וכו' וכו' ברוחניות, פי הם שיכים זה אל זה, פי היאוש שאדם מניאש את עצמו מפילו בעצבות ובדפאון עצום, עד שנגעצרים ממנו הדמים גם בגשמיות, ועל-כן ראה ללמד את התורה הנוראה הזו, וטוב מאד שגם תעין בכל ההלכות בלקוטי-הלכות השיכים בתורה זו, פי דברי מוהר"ת ז"ל הם ממש מים קרים על גפש עיפה, ובפרט השיחות והדבורים על תורה זו, אצל מוהר"ת ז"ל הם ממש נפלאים, שהוא מרגיל את האדם איך שאדם צריך לתת תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא; אשרי מי שמצית את רבנו ז"ל, והולך עם התורה שלו, ומקיים את זה בתמימות ובפשיטות גדולה, ותאמין לי שכל אלו מאנשי שלומנו היקרים, שאינם מטעים את עצמם, הם חיים בזה העולם חיים נצחיים, לא-כן מי שסתם מסתובב וכו' וכו', והוא נקרא על שם המשאל וכו' וכו', גם לו מרים החיים יותר ויותר וכו' וכו', פי את העולם הזה כבר אבד לגמרי, פי רבנו ז"ל לקח מהאדם את העולם הזה, עד שאין מרגישים שום טעם בעולם הזה, והעולם הבא אין לו, פי מסתובב ביאוש ובדפאון ונדמה לו כאלו אבד מנוס ממנו, ועל-כן הוא מסתובב ממש כמו שד בין אור העולם — לא בעולם הזה ולא בעולם הבא וכו' וכו', ועל-כן אשרי ואשרי מי שאינו מטעה את עצמו, רק מתמיד בספרי רבנו ז"ל, וטוב מאד להיות בקי בשיחותיו הקדושות של רבנו ז"ל המדפסות בחיי-מוהר"ן ובשיחות-הר"ן.

היה טוב מאד שתתועד עצמך עם אנשי שלומנו חסידי ברסלב, ואיש את רעהו יאמר חזק, פי אצל כל אחד ואחד יש בו נקדה מה שאין בחרו (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד), וזה היה דרכם של אנשי

אֲשֶׁר א' רנט בְּנַחֵל שֵׁיט

שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים בְּכֹל הַדּוֹרוֹת, שֶׁהָיוּ מְתוֹעֲדִים יַחַד וּמְדַבְּרִים יַחַד מֵעֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, אֵף לְאַחֲרוֹנָה נִכְנָסוּ תוֹלְעִים רְעִים שֶׁהֵם לִיִּצְנִים, וּמְכַלִּים אֶת הַשָּׂדֶה (עַיֵן סְפָרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה י"ג, וְיוֹם שְׁנִי), וְאֲשֶׁרֵי מִי שִׁמְצָא אֶת הַגָּזֶן, עַיֵן שָׁם.

הַרְגֵל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְּרֶךְ אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הַצְּלָחָה נִצְחִית וְלֹא יִשָּׂאֵר מִמֶּךָ רַק הַדְּבוּרִים הָאֵלֶּוּ שֶׁאַתָּה מְדַבֵּר מִהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ רַפּוּאָה בְּגִשְׁמִיּוֹת וְדוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ תָּמִיד...

א' רנט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתַבְּרֶךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּהַר-בְּחֻקְתֵי ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחֻזֵק אֶת עֲצָמָךְ בְּכֹל מֵינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשֹׁבֵר אוֹתָךְ, הָעֵקֶר מֵה שֶׁאַתָּה צָרִיךְ בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא רַק אַרְיִכוֹת אַפִּים, לְהִיּוֹת סִבְלָן גְּדוֹל עַל כָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשֹׁבֵר אוֹתָךְ, וְדָבָר זֶה הוּא יְסוּד בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְאֵל זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלָּה וְשִׁיחָה בֵּינּוּ לְבֵין קוֹנּוֹ, כִּי כְּשֶׁאָדָם מְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יְתַבְּרֶךְ, וּמְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֵלָיו יְתַבְּרֶךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִכְנָסֶת בּוֹ אַמּוּנָה חֲזָקָה, וְיוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל לְכַל אֲלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְאֵין מֵה לְהִיּוֹת בְּכַעַס, כִּי הַכֹּל מִמֶּנּוּ יְתַבְּרֶךְ, וְעַל-כֵּן לָמָּה לְהִתְעַצְבֵּן? וְלָמָּה לְהִיּוֹת בְּכַעַס?! הֲלֹא הַכֹּל מִמֶּנּוּ יְתַבְּרֶךְ, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים אַרְיִכוֹת אַפִּים עַל כָּל דְּבָר וְדָבָר, וּכְפִי שֶׁאָדָם חֲזָק בְּאַרְיִכוֹת אַפִּים, כֵּן הוּא זוֹכֵה לְעֵבֵר עַל כָּל הַרְוַחוֹת רְעוּת הַנוֹשְׁבוֹת בְּעוֹלָם.

שכ אָשֶׁר א' רס בַּנְחָל

מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לך ללמד בלקוטי-מותבר"ן, חלק א', סימן קנה, ולומר עליה התפלה מלקוטי-תפלות, כי התורה הזו מדברת הרבה מאריכות אפים, ואיך שצריכים להתחזק מאד מאד, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותו ולעקר אותו ולבטל אותו, חס ושלוש, ואל כל זה זוכים על-ידי תקף האמונה בו יתברך, לידע ולהודיע ולהודיע שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, אשרי מי שיאחז בזה, ואז טוב לו כל הימים תמיד.

ראוי לנו לשמח מאד מאד שאנו יודעים מרבי אמת בזה, רבי נורא ונפלא בזה, ומה היינו עושים בלי רבנו ז"ל, ותאמין לי שזו צריכה להיות שמחתנו, שאנחנו יודעים מרבי בזה. ואנשי שלומנו היקרים הם ממש בטלנים, כי היו צריכים לרקד בכל יום על נעם חלקם על אשר בנחל שם חלקם וגורלם, וזו שמחתנו וזו תקונתנו, וזו ישועתנו, ודיקא על-ידי רבנו ז"ל אנו פותחים את פינו לדבר עמו יתברך, ואין עוד דבר יותר גדול מזה, כי סוף כל סוף אנחנו צריכים לצאת מזה העולם ולא יועיל שום דבר, ומה ילנה אותנו? רק תורה שגלמד בכל יום שעורים כסדרן ותפלה ושיחה בינו לבין קונו, זה מה שילנה את האדם, ועל-כן ראוי לנו לשמח שיש לנו רבי בזה, שמחזק ומאמץ אותנו לבוא אל נקדה זו.

נא ונא ראה להתקבץ ביחד עם אנשי שלומנו היקרים פעם בשבוע, ויתדבר הרבה מעצותיו הקדושות.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' רס.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בהר-בנקומי ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי נרעי, הבחור היקר לי מאד, החפץ להאיר נפשו באורות צחצחות מהאור הגנוז והצפון, הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מִכְתָּבָךְ הָאָרֶץ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְנִשְׁבַּר לְבִי בְּקִרְבִי מְאֹד מִכָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וּבְפִרְטִיּוֹת בְּפָנִים הִבְרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה. חֲמֻדַת לְבָבִי! בּוֹדֵאי צַעֲרֶךָ צַעַר גָּדוֹל מְאֹד, כִּי מִי שְׁנוּפֵל בַּחֲטָא הִנֵּה, קָשָׁה וְכָבֵד לוֹ לְצֵאת וְכוּ', אִךְ בְּצַר הִרְחִיב לְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁתַּהֲלֶה לְאֵל, זְכִיתָ לְהִתְוַדַּע מִהֲרוּפָא הָאֲמַת, שְׁתַּתְּפָאָר וְאָמַר: "אוֹן אֵיךְ הֵייל זִי"א (עֵין בְּסִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה יג, מִיּוֹם הַשְּׁשִׁי), כִּי רַק הוּא נִשְׁלַח אֶל דּוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה, לְהַחֲיוֹת נַפְשׁ כָּל חַי, וּלְהַרִים וּלְהַגְבִּיחַ כָּל הַפְּגוּמִים וְהִירוּדִים וְהַנְּפוּלִים וְהַמְּלַכְלָכִים בְּכָל הָעֲוֹנוֹת, וּבְפִרְטִיּוֹת בַּחֲטָא פָּנִים הִבְרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה וְכוּ', וְהוּא גָּלָה וְתִקֵּן תִּקּוֹן נוֹרָא וְנִפְלָא וְקַל מְאֹד, לוֹמַר הָעֲשָׂרָה מְזֻמּוּרִים הַיְדוּעִים, הַנִּקְרָאִים בְּשֵׁם "תִּקּוֹן הַפְּלִי", וְאָמַר שְׁתַּכְּף־וּמִיד בְּשׂוֹזָכִים לְאֲמָרָם, אֵין לְדָאג פְּלָל, וְהוּא עָרַב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁיִתְקַן הָעוֹלָם, וְאִם אֲמַנָּם הַסְּמ"ךְ־מ"ם מְעַפֵּר בְּעַפְרָא לְכַסּוֹתוֹ וּלְהִסְתִּירוֹ וְכוּ', וְעַל־יְדִי־זֶה יֵשׁ לוֹ פֶּחַ לְהַחֲטִיא וּלְהַכְשִׁיל עוֹד בְּנֵי־אָדָם וְכוּ', אִךְ־עַל־פִּי־כֵן כָּבֵר לֹא יוֹעִיל לְסַמ"ךְ־מ"ם שׁוּם דְּבָר, כִּי (יְשַׁעִיָּה ל, כח): "וְרוּחוֹ בְּנִחַל שׁוֹטֵף" וְהוּא (בְּמִדְבָר כו, יח) "אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ" — שְׁיִוְדַע לְהִלָּךְ נִגְדַת רוּחוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְהוּא הִרְחַמְן הָאֲמַתִּי (עֵין לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'), אֲשֶׁר מִכֵּין אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כִּי הוּא נִכְלָל בּוֹ יִתְבָּרַךְ לְגַמְרִי (שָׁם, חֶלֶק א', סִימָן כא), וְעַל־כֵּן הוּא יוֹדַע מְקוֹמוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד (שָׁם, חֶלֶק ב', סִימָן א'), וְדָן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, כִּי הוּא יוֹדַע שְׁמִקּוּמוֹ וּמַצְבּוֹ גַּרְם לוֹ כָּל אֵלֵי הַחֲטָאִים, וְעַל־כֵּן הוּא עוֹלָה וּמִתְפַּלֵּל וּמִתְחַנֵּן לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁיִמְחַל לוֹ, כִּי הוּא הַבַּעַל תְּפִלָּה (עֵין בְּמַעֲשֶׂה שֶׁל הַבַּעַל תְּפִלָּה בְּסִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה יב; וּבְלְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפב), כִּי דִיִּקְא מִי שְׁיִכּוֹל לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת, הוּא יְכוֹל לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ בְּשִׁבִיל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כְּמוֹ מִשָּׂה רַבְּנוֹ שְׁמַסֵּר נַפְשׁוֹ בְּשִׁבִיל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, כִּי מִשָּׂה אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל הִיָּה (מְנַחֲתֵי סה), וּמַה שְׁהִיָּה הוּא שְׁיִהִיָּה, וְהַצְדִּיק הָאֲמַת הוּא בְּחִינַת מִשָּׂה — מְשִׁיחַ (עֵין לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'), אֲשֶׁר עֶקֶר תִּקּוֹן

הַבְּרִית הוּא רַק עַל יְדוֹ, וְעַל-כֵּן מִי שְׂזוּכָה לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, יִזְכֶּה לְתַקּוּן נְצִיחִי, אֲף־שֶׁהוּא עֲדִין פְּגוּם וּמְלַכְלֵךְ מְאֹד מְאֹד בְּחַטָּא זֶה וְכוּ', עַל-כָּל-פָּנִים כְּשְׂזוּכָה לְסַלֵּק דַּעַת עֲצָמוֹ לְגַמְרִי, שְׂרַק זֶה נִקְרָא שְׁלֵמוֹת הַהִתְקַרְבוֹת אֵלָיו (עֵין שָׁם, סִימָן קכג), וּמֵאַמִּין בּוֹ שֶׁהִתְקוּן הוּא אֲצִלוֹ וּמִצִּית אוֹתוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לוֹ תִקְוָה טוֹבָה וְתִקְוָה נְצִיחִית (עֵין לְקוּטִי-הַלְכוֹת, קְרִיאַת שְׁמַע, הַלְכָה ד'), מֵה שְׂאִין בֶּן כְּשִׁחֻלְק עֲלָיו, וְכָל עֲנִינּוֹ הוּא לְלַעַג וּלְקַלְס בְּעֵינָיו, אֲזִי זֶה הָאִישׁ אֲבוֹד מְאֹד מְאֹד, כִּי לֹא דִי לוֹ בְּצִרוֹת נִפְשׁוֹ הַמְרַבּוֹת עוֹד חוֹלֵק עֲלָיו. וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע, שְׂאִי אֲפֹשֶׁר לְצֵאת מִתְּאַנְהָ זֹו בְּשְׁלֵמוֹת, כִּי אִם עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת אֵל זֶה הַצְּדִיק הָאֵמֶת, (בְּרֵאשִׁית מֵא, מד): "וּבִלְעָדֶיךָ לֹא יָרִים אִישׁ אֶת יְדוֹ וְאֶת רַגְלוֹ"; וְעַל-כֵּן אַחֲרֵי שְׂפָכְרָ עֶבֶר עָלֶיךָ פֶּל-כֶּף וְכוּ', וְגַם עֲדִין עוֹבֵר מֵה שְׁעוֹבֵר וְכוּ', עַל-כָּל-פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא אֵינְךָ מִתְּנַגֵּד עַל רַבְּנוֹ ז"ל, בְּזֶה בְּעֲצָמוֹ תִרְאֶה לְהַחִיּוֹת אֶת עֲצָמְךָ, וְתִזְכֶּה לְצֵאת מִהַחַטָּא הַזֶּה, אִם תְּצִיֵּת אוֹתוֹ, וְתִקְוֶה תִקְוֵנוֹ הַקְּלִים וְהַנְּעִימִים, וְהֵם — "הַתְּבוּדוֹת וְשִׂמְחָה"; כִּי בְּאֵמֶת מִי שְׁנוֹפֵל בְּחַטָּא הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, מִמֶּנּוּ נִלְקַחַת הָאֵמוּנָה, כִּי עַל-יְדֵי פֶגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, מְאֹבֵד אֶת נִקְדַּת הָאֵמוּנָה (עֵין לְקוּטִי-הַלְכוֹת, תְּפִלִּין, הַלְכָה ב', אוֹת י"א), וְהַצְּדִיק מְכַנֵּס בּוֹ נִקְדָּה חֲדוּשָׁה בְּתוֹסֶפֶת גְּלוּי אוֹר רַב, עַל-יְדֵי שְׁמֵרְגִילוֹ בְּהִנְהָגָה קְדוּשָׁה זֹו — "הַתְּבוּדוֹת"; לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לֵילֵךְ בְּכָל פַּעַם אֵל מְקוֹם פְּנוּי שְׂאִין שָׁם בְּנִי-אָדָם, וְיִשִּׁיחַ וַיִּסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ אֶת כָּל לְבוֹ וְכָל מֵה שְׁעוֹבֵר עֲלָיו, וַיִּדְבֹּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְכָל מֵה שְׂיַרְבֶּה וַיִּתְמִיד בְּזֶה, כְּמוֹ-כֵן יִזְכֶּה לְטַהֵר אֶת מַחוֹ, וְיִזְכֶּה אֵל בְּרוּר וְזוֹכֵף הָאֵמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְיִזְכֶּה לְהַנְצִל מִחַטָּא זֶה לְגַמְרִי, וַיִּתְהַפְּכוּ כָּל הַעֲוֹנוֹת לְזִכִּיּוֹת — אִם יִהְיֶה עֹקֵשׁן גְּדוֹל עַל עֲנָן זֶה. וְכֵן עַל-יְדֵי פֶגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, נֶאֱבֹדֶת מִהָאָדָם הַשְּׂמִחָה (עֵין לְקוּטִי-הַלְכוֹת, אִישׁוֹת וּפְרִיָה וְרִבְיָה, הַלְכָה ג'); כִּי הַחַטָּא הַזֶּה כֹּא מִהַקְּלָפָה שְׁנִקְרָאת יִלְלָה, וְעַל-כֵּן מִי שְׂחַטָּא וּפֶגַם בְּחַטָּא הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הוּא תְּמִיד בְּעֲצָבוֹת וּבְמִרְרוֹת גְּדוּלָה, וְתְּמִיד נוֹפֵלֶת עֲלָיו מִרְרוֹת גְּדוּלָה, וְקָשָׁה וְכִבֵּד עֲלָיו הַכֹּל, וְלְבוֹ מְעַקֵּם מְאֹד מְאֹד,

אֲשֶׁר א' רס בַּנְחָל שֶׁכָּנ

רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְשׁוֹרָה בַּחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת גְּדוּלָּה וְכוּ', וְכוּ', וְהַצְדִּיק מְכַנִּים בּוֹ "שְׂמֻחָה" עֲצוּמָה, שְׂיִהְיֶה אֵת כָּל הַיְגוֹן וְאֲנָחָה לְשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי הוּא מְנַשֵּׁב וּמְסַלֵּק מִמֶּנּוּ כָּל הָעֲפָרוּרִית שֶׁנִּפְלָה עָלָיו (עֵין לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ט'); וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא גָּמַר כָּל הַתְּקוּנִים, וַיֵּצֵאת אוֹתוֹ א. לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וַיִּסְפָּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ אֵת כָּל לְבוֹ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בְּהַ, וַיְהִיָּה בְּזֶה עֲקֻשָׁן גְּדוּל, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר אֵינוֹ נֶאֱכָד כָּלָל. ב. יִשְׁמַח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֶלְקוֹ שֶׁנִּבְרָא מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, וַיִּחַפֵּשׂ וַיִּמְצָא בְּעַצְמוֹ הַנְּקֻדוֹת הַטּוֹבוֹת שֶׁזּוֹכָה וְזוֹכָה לְקַיֵּם בְּכָל יוֹם בֵּין כָּלָל יִשְׂרָאֵל — צִיּוּת וַתְּפִלִּין, כִּי רַק זֶה חֶלְקוֹ לְנִצַּח נִצְחִים.

וְצָרִיךְ שֶׁתַּדַּע, חֲמֻדַּת לְכָבִד, כִּי אֵלוּ שְׁנֵי הַתְּקוּנִים, הֵם תְּקוּנֵי גְּמוּרִים לְכָל הַחֲטָאִים שֶׁבְּעוֹלָם, וּמִי שִׁיּוֹדַע בְּנִפְשׁוֹ שֶׁחֲטָא וּפָגַם הַרְבֵּה בַּפָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, צָרִיךְ לְמַסֵּר אֵת נַפְשׁוֹ בְּכָל יוֹם לְקַיֵּם אֵת שְׁנֵי הַתְּקוּנִים הָאֵלּוּ, כִּי רַק זֹהֵי תְּקוּנָתוֹ לְנִצַּח. וְאֵל יִפְתָּךְ יִצְרָךְ הַמְּתַלַּבֵּשׁ בְּבִנְי-אָדָם, כִּי לֹא זֶה הַדְּרָךְ, וּכְאֵלוּ יֵשׁ דְּרָכִים אַחֲרוֹת, תִּלְעַג לָהֶם, כִּי עַקֵּר מְחִילַת וּסְלִיחַת כָּל הָעוֹנוֹת הוּא רַק עַל-יְדֵי וְדוּי דְּבָרִים (עֵין לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד'), כִּי מִיָּד שֶׁהֵם מִתְּנַדִּים אֲנִי מוֹחֵל לָהֶם אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא (תּוֹרַת פְּהִינִים בְּחֻקוֹתֵי כ"ו), שֶׁמִּיָּד שֶׁהֵם מִתְּנַדִּים עַל עוֹנוֹתֵיהֶם, מִיָּד אֲנִי חוֹזֵר וּמְרַחֵם עֲלֵיהֶם, וְאָמְרוּ בִּזְהַר הַקְּדוֹשׁ (בְּרֵאשִׁית נו'): כָּל מֵאֵן דְּאֹדֵי עַל חֲטָאֵיהּ קִדְּשָׁא בְּרִיךְ שְׂבִיק לֵיהּ, וּמְחִיל עַל חוֹבֵיהּ וְכוּ', עֵין שָׁם. וְעַל-יְדֵי וְדוּי דְּבָרִים יוֹצְאִים הָעוֹנוֹת מֵעַצְמוֹתֵינוּ, כִּי עַל-יְדֵי כָּל חֲטָא וּפָגַם, שֶׁחֲטָא וּפּוֹגַם נִחְקָקִין בְּעַצְמוֹתֵינוּ, וְהֵם הֵם נוֹקְמִין מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ-כֵן (תְּהִלִּים לד, כב): "תְּמוֹתַת רָשָׁע רָעָה", כִּי הִרַע בְּעַצְמוֹ מִמִּיתוֹ, וּמְכַנִּים בּוֹ מְרִירוֹת וְעַצְבוֹת וְשׁוֹבֵר אוֹתוֹ, וְטוֹעֵם מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת (עֵין לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נ'), כִּי (יִחְזַקְאֵל לב, כז): "וַתְּהִי עוֹנוֹתָם [חֻקוֹקְהָ] עַל עַצְמוֹתָם" וְגו', וַתִּכְף-וּמִיָּד שִׁיּוֹצְאִים הָעוֹנוֹת

ב) כָּל מִי שֶׁמוֹדָה עַל חֲטָאֵיו, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵב אוֹתוֹ וּמוֹחֵל לוֹ.

שכד אָשֶׁר א' רס בַּנְחֹל

מעצמותיו, תכף-ומיד נעשה שמח, כי מתחיל לראות באורות הצחצחות, איך שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל — דומם, צומח, חי, מדבר, אלקותו יתברך ממש, שנתלבש בלבוש הזה; ועל-כן אין שום יאוש בעולם כלל, כי אפלו ממקומו יכול להתקרב אליו יתברך, כי אין בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם. ואל כל זה יכולים לזכות דיקא על-ידי התקרבות אמיתית לצדיק האמת בתמימות ובפשיטות גמורה.

ועל-כן, חמדת לבבי, מאחר שעבר עליך מה שעבר, ועדין עובר מה שעובר וכו', תעשה בעצמך קשר חזק, אתה כבר תשאר אצל רבנו ז"ל, ושום דבר ושום ברירה שבעולם לא יוכלו להרחיקך ממנו, ואף שתשמע התנגדות וכו', תדע כי הכל מעשה הסמ"ך-מ"ם, אשר לא די שמכשיל אותך בכל יום ויום בפגמים חדשים וממרר חייך לגמרי, עוד זאת רוצה לעקרה, חס ושלום, לנצח, על-ידי שתתרחק מרבנו ז"ל, שהוא רבך, והוא תקותך, והוא חייך וארץ מיך בעולם הזה ומכל שכן בעולם הבא וכו', כי הסמ"ך-מ"ם רוצה להאביד אותך לנצח נצחים, חס ושלום, ועל-כן תלעג לו, ותרגיל עצמך לא להסתפל על שום ברירה שבעולם, אפלו על אנשי שלומנו היקרים, אתה תמשיך את עצמך אל רבנו ז"ל כפי דעתך ומדרגתך, ותתמיד לדבר עמו יתברך, וכן תתמיד בשמחה וברקודים, ובכל פעם שיתמררו לבך ודעתך תרקד הרבה, ותשיר לעצמך נגונים של שמחה, שתהלה לאל, אינך מתנגד על רבנו ז"ל, חס ושלום, אשר עם שמחה זו יכול להחיות את עצמו כל ימי חייו. ותכף-ומיד כשאתה מדבר עמו יתברך, ומספר לפניו יתברך את כל לבך וכל ענייך, תלך ברקוד ותשמח מאד מאד, ואינך צריך כבר לדאג כלל. כמו שאמרו חז"ל: ביון שאדם חטא, ונושא ונותן עם הקדוש-ברוך-הוא, אינו זז משם, עד שמוחלין לו. ואמרו חז"ל (מדרש שוחר טוב, תהלים ק): ביון שאדם מתפלל לפני הקדוש-ברוך-הוא, צריך לשמח מאד מאד, כי מתפלל לאל חי וקיים, עין שם; והנה רבנו ז"ל אמר (שיחות-הר"ן, סימן יט): אפלו אותן האנשים אשר

אֲשֶׁר א' רס בְּנַחֵל שְׁכָה

נִלְכְּדוּ בַחֲטָאִים וְעוֹנוֹת מְגִנִּים, וְכַמְעַט שָׁאִין בְּיָדָם לְעֹב אֶת דְּרָכָם הַרְעָה וְכוּ', אִם יִקְבְּלוּ עַל עֲצָמָם חֵק קְבוּעַ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם כָּךְ וְכָךְ, אֲזִי הַתּוֹרָה בְּעֲצָמָה תּוֹצִיאֵם. וְשִׁמְעָתִי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׁמָה שְׁמֹזְכִיר כָּאֵן רַבְּנוּ ז"ל 'כָּךְ וְכָךְ', הַכְּנֵה הִיא ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיֹת בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר הָאֲמִירָה בְּעֵלְמָא מְסַגְּלָת לְנִשְׁמָה, וְעַל-כֵּן אֶתָּה כּוֹתֵב שְׁכַל-כָּךְ נִתְרַגְּלָת בַּחֲטָא זֶה, עַד שָׁאִין בְּיָדְךָ לְמַנַּע אֶת עֲצָמְךָ מִמֶּנּוּ לְגַמְרִי, וּבְכָל פַּעַם בּוֹעֲרוֹת בְּךָ הַתְּאוֹת כָּל-כָּךְ, עַד שְׁחַס וְשָׁלוֹם תִּשְׁרַף לְגַמְרִי וְכוּ', וּמַר לְךָ מְאֹד מְאֹד.

אֶהוּבִי, אַחִי! תִּרְגֵּיל אֶת עֲצָמְךָ לומר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיֹת חֵק קְבוּעַ, וּבְמִשְׁפָּךְ הַזְּמַן תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת, כִּי "פְּקוּדֵי ה' יִשְׁרִים מְשִׁמְחֵי לֵב" (תהלים יט, ט), וְהִמְאֹר שְׁבַתּוֹרָה יִחְזִיר אוֹתְךָ לְמוֹטָב (עֵינִי בַפְּתִיחַתָּא דְאִיכָה), וְכִיּוֹן שְׁקַבְּלַתֶּם עֲלֵיכֶם עַל תּוֹרָה, מַעֲלָה אֲנִי עֲלֵיכֶם כָּאלוֹ לֹא חֲטָאתֶם מִימֵיכֶם (ירושלמי ראש השנה, פָּרָק ד', הַלְכָה ה'), כִּי בְּזַבַּח וּבְמִנְחָה אֵינוֹ מִתְּכַפֵּר, אֲבָל מִתְּכַפֵּר בַּתּוֹרָה, וְאִף שֵׁשׁ צוֹחֲקִים מִזֶּה, מַה לְךָ וְלָהֶם.

חֲמִדַּת לְבָבִי! אֶתָּה צָרִיף לְהִסְתַּכַּל עַל עֲצָמְךָ וְלֹא עֲלֵיהֶם וְכוּ'. וּבְכֻלָּל — טוֹב מְאֹד לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לֹא לְהִסְתַּכַּל עַל אַחֲרִים כָּלֵל, יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה, וַיִּבְקַשׁ תְּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שִׁיִּסְתִּירוּ מִכֵּל הָעוֹלָם, וַיִּזְכֶּה לְהִיּוֹת צַדִּיק גָּנוּז, אֲשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הָאֲמֵת. וְעֵינִי בְּסִפּוֹר הַמִּדּוֹת (אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן עז): בְּזֶה יוֹדַע הָאָדָם אִם בְּאֲמֵת הוּא רוֹצֵה לְעַבֵּד (אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ), כְּשֵׁאִינוֹ רוֹצֵה בְּפִרְסוּמוֹ, עֵינֵי שָׁם; וְעַל-פִּי-רַב רוֹאִים מִי שֶׁהוּא מְלֹא זְהֻמָּא וְעוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה זְמִירֵי בְּנֵאוּף, רַחֲמֵנָא לְצַלֵּן, הוּא מִבְּקַשׁ שְׂכָר כְּפִנְחָס, שְׁרוּצָה לְהִתְנַשֵּׂא וּלְהִשְׁתַּרֵּר עַל זֻלְתּוֹ, וְרוֹצֵה לְתַקֵּן אַחֲרִים, וְאוֹמֵר סְבִרוֹת כְּרִיסִיּוֹת וְכוּ', וּמְדַבֵּר זֶה עַל זֶה אוֹ עַל זֶה וְכוּ', וְאֵז לֹא דִי שֵׁאִינוֹ מְתַקֵּן אֶת אַחֲרִים, עוֹד זֹאת, שְׁנוּפֵל יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּעֲמָקִים עֲמָק עֲמָק, רַחֲמֵנָא לְצַלֵּן, וְכָל יְמֵי חַיּוֹ הוּא עָסוּק בְּקִנְיָה, וְתִאוֹת הַהִתְנַשְּׂאוֹת וְלִהְיוֹת 'יֵשׁ' וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן, חֲמִדַּת לְבָבִי, אַחֲרֵי שְׂכָר עֵבֵר עֲלֶיךָ בְּפִגְם הַכְּרִית —

שכו אֲשֶׁר א' רס בַּנְחָל

הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָהּ, עַד עֲכָשׁוּ וְכוּ', חֲדַל לָךְ מִכָּל אֱלוֹ הַדְּמִיוֹנוֹת, וּבְרַח לָךְ רַק אֱלֹו יִתְבַּרְךָ, וְאִם יִהְיֶה בְּרִצּוֹנִי יִתְבַּרְךָ, שְׁתַּתְּקַן בְּנִי-אָדָם, הֵם יִדְפְּקוּ עַל דְּלִתּוֹתֶיךָ, וְלֹא יִתְּנוּ לָךְ לִישׁוֹן, אַף אֵתָּה אֵל תְּבַלְּבֵל אֵת דַּעְתְּךָ מִכָּל זֶה כָּלֵל. וּבְאֵמַת כְּשֶׁאָדָם מְבַטֵּל אֵת עֲצֻמוֹ תָּמִיד אֱלֹו יִתְבַּרְךָ, וְלֹא רוֹצֶה רִצּוֹן אַחֵר, רַק רִצּוֹנִי יִתְבַּרְךָ, אָדָם כְּזֶה חַי חַיִּים טוֹבִים וְנֹעִימִים, וְהוֹלֵךְ לוֹ תָּמִיד כְּסֹדֵר, וְהוּא מִתְּמִיד מְאֹד בְּשֵׁם וּבְשִׁלְחַן עֲרוּף, בְּמִדְרָשִׁים וּבִזְהַר הַקְּדוֹשׁ וְכוּ' וְכוּ', כִּי אֵין לוֹ מִי שְׁיִבְלְבֵל אוֹתוֹ. חֲמֻדַּת לְבָבִי הָאָדָם צְרִיף לְהִסְתַּפֵּל תָּמִיד רַק עַל עֲצֻמוֹ מִה שְׁטוֹב לְפָנָיו, וְלֹא מִה שְׁאַחֲרִים אוֹמְרִים, וּבְפִרְטוּיּוֹת מִי שְׁנִכְשֵׁל בְּהוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָהּ, הוּא בּוֹדָאֵי אֵינוֹ צְרִיף לְהִסְתַּפֵּל עַל אַחֲרִים כָּלֵל, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה יֵאבֹד לְנִצָּחַת, חַס וְשְׁלוֹם, כִּי מִה חֲבָרְךָ יוֹדֵעַ מִה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְעַל-כֵּן אוֹמֵר שְׁזוֹ לֹא דָרְךָ לוֹמֵר מִשְׁנִיּוֹת וְכוּ' וְכוּ'.

אֶהוּבִי, אַחִי! גַּם אֵל תִּשְׁפַח, שְׂרַבְנוּ ז"ל גִּתָּן תְּקוּן לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁלַחַן עֲרוּף כְּסֹדֵר (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כ"ט), וְאָמַר שְׁזֵהוּ חוֹב עַל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם פּוֹסֵק כָּל יְמֵי חַיָּו, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְבַּרֵּר הַטוֹב מִהֲרַע וְכוּ', עֵין שָׁם; וְעַל-כֵּן תִּהְיֶה חֲזַק גַּם בְּזֶה. וְהִנֵּה בְּפַעַם הָרִאשׁוֹנָה תִּרְאֶה לְלַמֵּד הַרְבֵּה 'מִחֲבַר' 'רַמ"א', וְתִתְחִיל מִהָאֲרַח חַיִּים, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְסִימוֹ, וְתִתְחִיל יוֹרֵה דַעַה, וְאַחֲרֵכָּה אָבֵן הָעֶזֶר וְחֻשָּׁן מִשְׁפָּט, וּכְשֶׁתִּזְכֶּה לְסִיִּם אַרְבַּעַת חֲלָקֵי שְׁלַחַן עֲרוּף 'מִחֲבַר' 'רַמ"א', תִּתְחִיל עוֹד פַּעַם, וּבְפַעַם הַשְּׁנִיָּה תִּלְמַד עִם הַבָּאָר הַיֵּטִב, וּכְשֶׁתִּזְכֶּה לְסִיִּם אַרְבַּעַת חֲלָקֵי שְׁלַחַן עֲרוּף 'מִחֲבַר' 'רַמ"א', תִּתְחִיל עִם הַבָּאָר הַיֵּטִב, תִּתְחִיל פַּעַם שְׁלִישִׁית, וְתִלְמַד עִם הַמְּגַן אַבְרָהָם וְהַשֵּׁף וְכוּ', וְכֵן בְּכָל פַּעַם תּוֹסִיף יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְהַדְרֵךְ הַזֶּה הִיא בְּדוּקָה וּמְנַסָּה, וְתִכְנִיִּס בָּךְ חֶשֶׁק גְּדוֹל לְלַמֵּד הַרְבֵּה, וְגַם בְּזֶה אֵל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם לֵץ אוֹ מוֹנֵעַ, כִּי מִה לָךְ וְלָהֶם, אֵתָּה תִּסְתַּכֵּל עַל עֲצֻמָּךְ מִה טוֹב לְפָנֶיךָ. וּבְפִרְטוּיּוֹת בְּפַעַם הָרִאשׁוֹנָה אֵי אֶפְשֶׁר לְלַמֵּד, כִּי אִם 'מִחֲבַר' 'רַמ"א' מֵרַב בְּלְבוּלִים שְׁעֵדִין יֵשׁ בּוֹ וְהַתְּאוּנוֹת בּוֹעֲרוֹת בּוֹ, עַל-כֵּן אֵי אֶפְשֶׁר לְצַמְצֵם מַחוּ וְלָהֲבִין בְּפִשִּׁטוֹת דְּבָרֵי הַפּוֹסְקִים,

אֲשֶׁר א' רס בְּנַחֵל שְׂכּו

על-פני ההכרח להתחיל רק ב'מחבר' ו'רמ"א', ואל תהיה חכם בעיניך לעשות אחרת וכו', ומכל שכן שלא תאבה ולא תשמע לשום מונע ומעכב.

והנה מוהרנ"ת ז"ל מביא בלקוטי-הלכות (קריאת שמע שעל המטה, הלכה ב'), שלומר קריאת שמע קדם השנה בנסח האריז"ל, הוא תקון גמור לפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, על-פני תשתדל לומר בכל לילה סדר הקריאת שמע של האריז"ל, המוכא בשערי ציון, ותאמרו בתמימות ובפשטות גמורה, ובפרט הודוים, ותכף-ומיד שתאמר, אין לך לדאג כלל, כי מוכא בכתבי האריז"ל (שער הפנונת, דרוש ז', מדרושי הלילה), כי על-ידי קריאת שמע שעל המטה בסדר זה, הורג ומבטל אלפי ורבבות קלפות שברא מחטא זה, ועל-פני תכף-ומיד שתאמר, אין לך לדאג כלל, ובפרטיות כשתזכה לתן צדקה בכל יום ויום קדם התפלות ובשעת אכילה וכן בכל פעם, על-ידי-זה תזכה לתקון נצחי, תקון אמת, כי צדקה היא תקון גמור לפגם הברית (עין לקוטי-מוהר"ן, סימן רסד), כי קדם השפיע בקלפה, ועכשו משפיע בקדשה וכו', עין שם; ודעת לנבון, שעקר שלמות הצדקה הוא לזכות את ישראל לשוב אליו יתברך, שעל צדקה זו נאמר (תהלים קיט, קמב): "צדקתך צדק לעולם" — איזו צדקה נשארת לעולם? "ותורתך אמת" — אם נותנים להפצת תורת הצדיק האמת (עין לקוטי-הלכות, ברכות השחר, הלכה ה'), ובפרט בעתים הללו, אשר נתפשטה הכפירות והאפיקורסות מאד מאד בכל העולם, ובפרטי פרטיות עצם ההתפשטות של הפריצות, העושה פרצות בנשמות נערי ישראל, ובני הנעורים נכשלים מאד מאד בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ממש כבודור המבול, רחמנא לצלן, על-פני אין שום עצה אחרת, רק להזרים מחדש את מימי הנחל בכל העולם, ולהכניס בעולם, ובפרטיות אצל בני הנעורים, דעת רבנו ז"ל, שהיא דעת משיח, כמו שכתוב (ישעיה יא, ט): "ומלאה הארץ דעה [לדעת] את ה'", וכתוב (צפניה ג, ט): "כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה', לעבדו שכם

שכח אֲשֶׁר א' רס בְּנַחֵל

אָחַד", כִּי כָּל עֵינֵי רַבְּנוּ ז"ל הוּא גְלוּי אֱלֵקוֹת בְּמַדְרַגָּה נוֹרָאָה וְנִשְׁגָּבָה מְאֹד מְאֹד, עַד אֲשֶׁר אָפְלוּ הַחוּטָא וְהַפְּגוּם וְהַמְּלַכְלָךְ בְּכָל הַחֻטָּאִים וְהַעֲוֹנוֹת וְהַפְּשָׁעִים שֶׁבְּעוֹלָם, יְכוּל לְחַזֵּר אֵלָיו עַל-יְדֵי עֲצוּתוֹ הַקְּדוּשׁוֹת, וְהוּא פּוֹתֵחַ אֶת הַפֶּה לְדַבֵּר עִמוֹ יְתַבְּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְיוֹ.

וְעַל-כֵּן מִי שִׁיּוּדַע שֶׁפָּגַם הַרְבֵּה בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, וְכֵן עֲכָשׁוּ עוֹבְרֵי עָלָיו מֵהַשְּׁעוֹבֵר, יִשְׁתַּדֵּל לְהַרְבּוֹת בַּצְּדָקָה, הֵן בְּעֲצָמוֹ וְהֵן שְׂלִיף לְאַסְף וּלְקַבֵּץ צְדָקָה לְעֵינֵי הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה. וְכִבֵּר יָדוּעַ מֵהַ שְׂגָלָה לְנוּ מוֹהֲרֵינֵי ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, גְּזֵלָה, הַלְכָה ה') עַל-פִּי (בִּיצָה ט.ט): גְּזֵל וְאִינוּ יוֹדַע לְמִי גְזֵל, יַעֲשֶׂה מֵהֶם צָרְכֵי רַבִּים, כִּי עַל-יְדֵי פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, הוּא בְּכָלֵל גְּזֵל הַרְבִּים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, כִּי עַל-יְדֵי שְׁפּוּגָמִים בַּחֻטָּא הַזֶּה, מְרַבִּים קְלָפוֹת וְדַמְיוֹנוֹת בְּעוֹלָם, וּמְכַשִּׁילִים גַּם אֶת אַחֲרֵים (עֵינֵי לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, אוּמְנִי, הַלְכָה ד'), וְעַל-כֵּן עֲכָשׁוּ כְּשֶׁרוּצָה לְשׁוּב, וְאִינוּ יוֹדַע לְמִי גָרַם עוֹד לַפָּגָם, מְכַל שֶׁכֵּן שְׁנַמְצָאִים בְּנֵי הַנְּעוּרִים שֶׁהַכְּשִׁילוֹ אַחֲרֵים וְכוּ', וְעֲכָשׁוּ כְּשֶׁרוּצִים לְשׁוּב, עֲצָתָם וְתַקּוּנָם — שִׁיתְּנוּ צְדָקָה לְהַדְּפֵסֶת וְהַפְּצַת תּוֹרַת הַצְּדִיק הָאֵמֶת, שְׁזוּהֵי זְכוּת וְצָרְכֵי הַרְבִּים, וּבְזֶה שֶׁקְּלָלוּ יִזְכוּ לְתַקְּנֵן. וְהֵנָּה זְכַנֵי הַשֵּׁם יְתַבְּרֵךְ, בְּזִכְיוֹת חֲנֻם לַעֲשׂוֹת הַתְּעוּרָרוֹת בְּעוֹלָם, וְהַדְּפֵסֶתִי כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, הַשְּׁבוּן שֶׁל שְׁמוֹנִים וְחַמְשָׁה אֱלֶף סִפְרִים בְּזִמְן קָצֵר (שְׁנָה וְחֻצֵי), וְנִתְפַּשֵּׁט תְּהִלָּה לְאֵל, בְּכָל הָעוֹלָם, כִּי נִמְכָּר בְּזוּל גְּדוּל, וְתִהְלֶה לְאֵל, מֵאֵז נִתְעוּרְרוּ עַל יְדֵי עוֹד כַּמָּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ לְהַדְּפִיס סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבְרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ בְּאֵלוֹ הַשָּׁנִים נִדְּפְסוּ סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּשִׁפְעַ גְּדוּל, וְתִהְלֶה לְאֵל, מִתְקַרְבִּים מְקַרְבִּים חֲדָשִׁים הַרְבֵּה מְאֹד בְּיָדוּעַ לָךְ, וּמְרִיצִים מִכְּתֻבֵיהֶם, וְכָל אָחַד וְאָחַד שׁוֹפֵךְ אֶת מֵר נִפְשׁוֹ מִמֶּה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו וְכוּ'. וְהֵנָּה אֵינִי לָךְ דְּבָר בְּעוֹלָם שְׁלֵא יִמְצָא כְּתוּב בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הֵכִין הַכָּל לְדַרְי מַעֲלָה וּלְדַרְי מַטָּה, אִךְ מִחֲמַת שְׁצָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּקִי בְּכָל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּעַל-פֶּה בְּאִפְן שִׁימְצָא דְבָרִים הַנוֹגְעִים לוֹ בְּעֲצָמוֹ וְכוּ', וְלֹא כָּל אָחַד זוֹכֵה לָזֶה, עַל-כֵּן הַהֲכָרַח

אֲשֶׁר א' רס בְּנַחַל שִׁכְט

לְחֵבֶר וּלְלֶקֶט סְפָרִים חֲדָשִׁים, עֲנִינִים נִפְלְאִים, מִתּוֹרַת רַבֵּנוּ ו"ל לְפִי הַעֵת וּלְפִי הַזְּמַן שֶׁל עֲכָשׁוּ, לְפִי מַצְבּוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, בְּאֲשֶׁר יוֹדֵעַ כָּל אֶחָד בְּנִפְשׁוֹ, וּבִפְרָטִיּוֹת לְבָנֵי הַנְּעוּרִים וְכו'.

וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, זְכִיתִי בְּזִכְיֹת חֲנֻם מִמֶּשׁ לְחֵבֶר כַּמָּה סְפָרִים יְקָרִי עֲרֹךְ, וְנִכְתְּבוּ בְּלִשׁוֹן קָלָה לְבָנֵי הַנְּעוּרִים בִּישִׁיבוֹת, פִּי כָל הַסְּפָרִים שׁוֹפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְחֵבֶר, הֵם אֵךְ וְרַק לְבָנֵי הַנְּעוּרִים וְלִמְקַרְבִּים חֲדָשִׁים, אֲשֶׁר מִתְקַרְבִּים עֲכָשׁוּ פֹה בְּמַדִּינַתְנוּ, וְלֹא לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַמְקַרְבִּים מִכְּבָר, וְהַסְּפָרִים הֵם: "שִׁפְתַת הַנַּחַל" — פְּרוּשׁ נִפְלֵא בְּפִשְׁטוֹת עַל כָּל הַלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, "דְּבַר דְּבַר עַל אֲפָנְיוֹ" (מִשְׁלֵי כה, יא), "נִהְרֵי אֲפָרְסָמוֹן" — עַל כָּל הַסְּפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, "שְׁמִירַת הַזְּמַן" — עַל עֲנִינֵי הַתְּחַדָּשׁוֹת, לְגַלוֹת אֵיךְ שֶׁבְּכָל רִגַע וְרִגַע הוּא עֲנִינֵן אַחַר לְגַמְרִי, וְאִין רִגַע זֶה דּוֹמֵה לְרִגַע שְׁנִי, וְעַל-כֵּן אֲסוּר לִפְלַ בְּדַעְתּוֹ כָּל־מִכָּל מַה שֶׁעָבַר, עוֹבֵר וַיַּעֲבֵר עָלָיו, פִּי אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ נִתְחַדָּשִׁים כָּל הָעוֹלָמוֹת בְּכָל רִגַע וְדָקָה, וְעַל-כֵּן לָמָּה תִּפְּל כָּל-כָּף בְּדַעְתָּךְ, אֵךְ שֶׁעָבַרְתָּ כְּבָר מַה שֶׁעָבַרְתָּ וְכו', מִי יוֹדֵעַ כּוֹנֵנְתּוֹ יִתְבָּרַךְ, בּוֹדָאֵי יֵשׁ בְּזֶה סוּדוֹת וְסִתְרֵי נִסְתָּרוֹת, וּבּוֹדָאֵי אִתָּהּ יְכוֹל לַעֲשׂוֹת עֲכָשׁוּ הַתְּחַלָּה חֲדָשָׁה לְגַמְרֵי וְכו' (הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹפְנֵי לְהַדְּפִיסוֹ וְלְהַפִּיצוֹ בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי הוּא סֵפֶר נִפְלֵא), "מְקוֹר הַשְּׂמֻחָה" — עֲנִינִים נִפְלְאִים, נְעִימִים וּמְתַקִּים מִמַּעַלְתַת הַזּוֹכָה לְחֻזֵּק אֶת עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשְׂמֻחָה עֲצוּמָה, וְעֲצוֹת נוֹרְאוֹת לְזִכּוֹת לָזֶה, וְרַב הַסְּפָר מִיֶּסֶד עַל-פִּי הַתּוֹרָה "אֲזוּמְרָה" בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רַפְבּ, וְעַל-פִּי הַתּוֹרָה "שִׁשׁוֹן וְשְׂמֻחָה" בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָנִים: כג, כד, "תְּקוּן הַבְּרִית" — עֲנִינִים נוֹרְאִים מַעֲנִין שְׂמִירַת הַבְּרִית, וְהַתְּחַזְּקוֹת וְעֲצוֹת נִפְלְאוֹת לְמִי שֶׁכְּבָר נִכְשַׁל, חֵס וְשָׁלוֹם, אֵיךְ לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְאֵיךְ לְצֵאת מִהַחֲשָׁךְ וְכו', וְהַסְּפָר נִבְנָה עַל-פִּי קוֹמַת הָאָדָם — הַמְּחַשְׁבָּה, הָעֵינִים, הָאֲזָנִים, הַחֲטָם, הַפֶּה, הַיָּדַיִם וְהַרְגְּלַיִם, וּמְסָדֵר בְּאִפְּן נְעִלָּה, "סְדוּר עִם פְּרוּשׁ אֹרֵךְ הָאוֹרוֹת" — הוּא סְדוּר נִפְלֵא הַפְּלֵא וְנִפְלֵא, שְׁלוֹב כּוֹנֵנַת הָאֲרִיז"ל עַל-פִּי תּוֹרַת רַבֵּנוּ ו"ל, "הַגְּדָה עִם פְּרוּשׁ אֹרֵךְ חֲדָשׁ", גַּם-כֵּן כּוֹנֵן ל' — חֲדוּשִׁים

של אשר א' רס בנחל

יְקָרִים עַל כָּל פְּסָקָה שֶׁל הַהֲגָדָה, וְנִפְלָא הוּא מְאֹד, בְּעֹזְרָתוֹ יִתְבָּרֵךְ. "פְּעֻלַת הַצְדִּיק" — תּוֹלְדוֹת רַבְּנוּ ז"ל, שִׁיחוֹת וְסִפּוּרִים נִפְלְאִים מִחַיֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר עֲדִין לֹא נִדְפְּסוּ, וְעוֹבְרִים בְּקַבְלָה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, עוֹד זִכְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לְחַבֵּר כַּמָּה סִפּוּרִים יְקָרֵי עֲרֵף, שְׂעֲדִין אֵי אֶפְשָׁר לִי לְהִזְכִּירָם עַל פְּנֵי הַפֶּתַח.

ואודות ספר המכתבים "אשר בנחל", שנדפס בשנה שעברה, תהלה לאל, יש מזה חלקים רבים, יזכני השם יתברך להדפיסם ולהפיצם בכל תפוצות ישראל, והסבה לזה שנדפס היתה, כי זה "א שנים (תשכ"ד — תשל"ד), שזכני השם יתברך להתכתב עם חברים וידידים, ובמשך הזמן נתלקטו כמה אלפי מכתבים, וראיתי שעל-פירב עובר על בני הנעורים מה שעובר וכו', וכל אחד משתוקק מאד מאד שישיבו לו תשובה על ענינו בפרטי פרטיות וכו', כי על-פירב אינו מאמין שפונת רבנו ז"ל גם עליו וכו', מרב חלישות הדעת וקטנות שנופל בעיניו וכו', והיתה בזה השגחה פרטית, שנדפס חלק א', אשר לא עלה על דעתי כלל שידפס, וגם לא היה לי חשק לזה כלל מכמה טעמים, אך מאחר שכוף סבב השם יתברך שנדפס, וראיתי את גדל התועלת שנועשה מזה אצל בני הנעורים, אשר רבים נתעוררו על ידם לתורה ולתפלה, וכן ראיתי נפלאות ה', שנמכר ונתפשט במהירות גדולה בתפוצות ישראל בזמן קצר מאד כידוע לה, מאז נתעוררתי להתחיל להדפיס את כל הספרים שזכני השם יתברך לחבר, וכן ללקט את המכתבים אחד אל אחד, הנמצאים ביד החברים, ולהדפיסם בכרך אחר כרך, וקראתיו: "אשר בנחל", כי הם ענינים אשר בנחל הנובע מקור חכמה נמצאים, ואני יודע וצופה מרחוק שיעמד עלי הסמ"ך-מ"ם וכו', אך מה לעשות, נתקיים עכשו (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", עובר על בחורים מה שעובר וכו' וכו', רחמנא לצלן, ואין מי שיתענין במצבם וכו'. ועל-פן ההכרח לקפץ אל תוך ים החכמה, ולעשות ולגלות להם תורת רבנו ז"ל בכלים מכלים שונים, ואני משים עצמי כמטרה לחץ, ומקבל עלי כל מיני

אָשֶׁר א' רסא בַּנְחַל שְׁלֵא

בְּזִיּוֹנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים וְכוּ' הַכְּרוּכִים בְּזֶה וְכוּ', אוֹלֵי אוֹלֵי אָזְכָּה לְהִצִּיל אֶפְלוּ נַפְשׁ אַחַת מִרְדַּת שַׁחַת, וּלְקַרְבָּה אֶל דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְיִרְגִּיל אוֹתוֹ אָדָם אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְיִלְמַד שְׁעוּרִים קְבוּעִים כְּסִדְרָן כְּרִצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן עו), וְיִזְכָּה לְשׁוֹב אֱלֹו יִתְבַּרְךָ, וְהִזְהֵה זֶה שְׁכָרִי לְנִצְחַת נְצָחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

א' רסא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרׁ בְּהַרְבְּחָקְתִּי, כ"א בְּאִיר ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיָּקָר, הַבְּחוּר הַשׁוֹתֶה מִמִּי הַנְּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, אוֹר הָאוֹרוֹת, הַיּוֹצֵא מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דַּעַתִּיק וְכוּ' ... גֵּרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְהִנֵּה בְּאֵמֶת אֵינִי יוֹדֵעַ מַה לְהַשִּׁיבְךָ, כִּי הֲלֹא סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל הַמְּלֵאִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת עַל כָּל דְּבָר וְהַתְחַזְּקוֹת עֲצוּמָה בְּיָדְךָ, וְעַל-כֵּן מַה יֵּשׁ לְהוֹסִיף לָךְ עָלֵיהֶם, וּמֵאַיִן כָּל אֲנָשִׁי שְׁלוּמָנוּ לוֹקְחִים חֲזוּק — הֲלֹא רַק מִשָּׁם, וְעַל-כֵּן אֵינִי מְבִיֵן, לְמָה אַתָּה מַתְעַקֵּשׁ כָּל-כָּף בְּכָל פֶּעַם לְכַתֵּב לָךְ תְּמִיד חֲדָשׁוֹת, הָעֵקֶר תִּרְגִּיל עֲצָמָךְ, שֶׁסִּפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל יִהְיוּ תְּמִיד חֲדָשִׁים בְּעֵינֶיךָ, וְלִמְעַן הַשֵּׁם, תִּרְגִּיל עֲצָמָךְ לִילָף עִם הַתּוֹרָה שְׂגָלָה לְנוּ רַבְּנוּ ז"ל עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים קמו): "אֲזַמְּרָה לְאֵלֶיךָ בְּעוֹדֵי" (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפב), לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ עִם כָּל נִקְדָּה טוֹבָה שֵׁישׁ לוֹ, וְתִהְיֶה לְאֵל, אָנוּ מְלֵאִים מְצוּוֹת כְּרַמוֹן. וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמָךְ לְתֵן תְּמִיד תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב לְךָ וְדַעַתְךָ.

וְצָרֶיךָ שֶׁתִּדַּע, שֶׁרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סִפְרׁ הַמִּדּוֹת, אוֹת כַּעַס, סִימָן מה): עַל-יְדֵי הַתְּבוּדוֹת שְׂאִינָה כְּרֵאוּי, בָּאִים לִיְדֵי כַּעַס; וּפְרָשׁוּ אֲנָשִׁי

שלב אשר א' רסא בנחל

ש'לומנו, ש'הכונה כ'שמתעקש בתפלה, ש'יעשו רצונו ש'יהיה כמו ש'הוא רוצה וכו', ואז כ'שאינו בא וכו', הוא בכעס ובמרירות וכו'. ובאמת עקר ש'למות ההתבודדות הוא בטול (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימנים: נב, רעז), ל'בטל את עצמו לגמרי אליו יתברך, ולא ירצה רצון אחר מ'בלעדי רצונו יתברך, ועל-ידי-זה יזכה להיות תמיד בשמחה רבה, עד ש'יזכה שתגיע השמחה אל רגליו וירקד תמיד, כי כ'שאדם זוכה להגיע אל בטול האמת, ויודע ועד, שאין שום מציאות ב'לעדיו יתברך כ'לל, והכל לכל הוא עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, אז הוא תמיד בשמחה, כי אין שום דבר נ'עשה מעצמו, ואפלו ריש ג'רגיתא מן ש'מא מנו ליה (פ'רכות נח.), ועל-כן למה לפל ב'דעתו שאין לו מה ש'רוצה וכו', הלא עקר הרצון צריך ש'יהיה לעשות רצונו יתברך, ויגלה ש'הכל רק ב'רצונו יתברך, וזה עקר הש'למות, וכ'שאדם יודע זאת, אז הוא תמיד בבחינת 'ש'בע' (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עו), וזו נקראת תשובה של שבת, ש'מח ב'חלקו תמיד, אף ש'עדין אין לעבודתו שום ש'למות, ונופל ב'כל פעם יותר ויותר, אף-על-פי-כן ראוי לשמח מאד מאד, איך ש'הוא, לא ישאר ממך רק אלו הנקודות הטובות ש'חטפת ב'כל יום, וזו ה'יתה מדרגת התם, ש'תמיד ה'יה שמח ב'חלקו.

ח'מדת ל'כבי! אני מבין מ'רחוק מ'כאובי נ'פשוך, וכמו ש'ספרת לי ב'היותך אצלי וכו', אף צריך ש'תדע, שאין זו שום עצה, העקר להיות תמיד בשמחה, ול'הפך את כל המרירות והד'אגות וכו' אל שמחה עצומה, איך ש'הוא אני יודע מ'רבי אמת כ'זה, רבי המ'חיה אותי. וכבר ידועים לנו ד'ברי ר'בנו ז"ל, ש'מצות השמחה לשמח בו יתברך היא כ'ל-כף גבוהה, עד שאי אפ'שר להגיע אליה, מ'רב התפ'שטות הסמ"ך-מ"ם והקלפות ל'מנע ול'עכב, כי אם על-ידי מלי ד'שטותא, ובפ'רט אותן הנ'שמות ש'נפגמו בפגם ה'ברית — הוצאת זרע ל'בטלה, צ'ריכים לידע, ש'תמיד יפלו עליהן מ'רירות וד'אגות, עצבות וח'שך גדול, ואי אפ'שר להפטר מהם, כי אם על-ידי ש'מחה במסירות נ'פש ממש. וכ'שאדם זוכה לשמח בו יתברך, נ'מחלים כ'ל

עוֹנוֹתָיו.

וְעַל-כֵּן, אֶהְיֶיךָ, אָחִי, רֹאֵה וְגַם רֹאֵה לְשִׂמְחַת מְאֹד מְאֹד, וְתִהְיֶה
רְגִיל בְּרִקּוּדִים אֲפִלוּ בִּינְךָ לְבֵין עֲצֻמָּךְ, אַךְ וְרַק בְּהִצְנַע, וְאִז טוֹב לְךָ
לְנִצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

וְאוֹדוֹת לְקֶרֶב רְחוּקִים, אֵינִי מִבֵּין כָּלֵל מֵה שִׁפְתֵיכֶם... אֵין זֶה
עֲנִנָה כָּלֵל לְרַחֵק וּלְגַרֵשׁ אֶת אֶחָד שֶׁבָּא אֵלֶיךָ, וּמִבְקֵשׁ מִמֶּךָ שֶׁתִּסְפָּר
לוֹ מֵהִי חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב, וְאֵיךְ זֹכִים לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבֵּנוּ ז"ל וְכוּ' וְכוּ',
כִּי הִתְקַרַח לְמִסַּד נִפְשׁוֹ עַל דְּבַר זֶה, וּבִפְרָט אִם כָּבֵר בָּא אֵלֶיךָ אֶחָד,
אֲסוּר לְרַחֵקוֹ, אֲדַרְבָּה תִּדְעַ כִּי מִן הַשָּׁמַיִם הֵבִיאוּ אוֹתוֹ אֵלֶיךָ, וְעַל-כֵּן
עֲלֶיךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ וְכוּ'.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ זַכְּרֵי זֶה יוֹתֵר מֵעֶשְׂרֵי שָׁנִים לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת
דַּעַת רַבֵּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם וּלְקֶרֶב רְחוּקִים, וְתִהְיֶה לְאֵל, נִתְפָּרְסָה דַּעַת
רַבֵּנוּ ז"ל פֶּה בְּאַרְצוֹת-הַבְּרִית מְאֹד מְאֹד, וּבְעִזְרַתוֹ יִתְבַּרַךְ יֵשׁ לִי חֵלֶק
גָּדוֹל בְּזֶה, וְאֵף שְׁעוֹמְדִים עָלַי בְּכָל פַּעַם וְכוּ', אַךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
מְצִיל אוֹתִי מִיָּדָם, וְאֵף שֶׁגַּם הַרְבֵּה שְׁעִסְקֵתִי עִמָּהֶם זֶה יָמִים וְשָׁנִים
וְכוּ', וְעִזְרַתִּי לָהֶם לְצֵאת מִטְּנוּף מְעַשִּׂיָּהֶם, כְּאֲשֶׁר הֵם בְּעֲצָמָם יוֹדְעִים
זֹאת וְכוּ', וּבְלִיתִי עִמָּהֶם שְׁעוֹת שְׁעוֹת רְצוּפוֹת, עַד שֶׁעֲזָרָם הַשֵּׁם
יִתְבַּרַךְ, וּמִצָּאוּ כְּבָר אֶת בַּת זֹגָם, וּלְבִסוּף — נִתְהַפְּכוּ מִמְּנִי וְרוֹדְפִים
אוֹתִי וְכוּ', וּמִדְּבָרִים עָלַי וְכוּ', מֵה בְּכָף — לֹא קִרְבָּתִי אוֹתָם אֵלַי,
קִרְבָּתִי אוֹתָם אֶל רַבֵּנוּ ז"ל, וּמֵה שֶׁזָּכְרוּ לְחַטֵּף בְּקִצְתַּת הַשָּׁנִים שֶׁהִיְתָה
לָהֶם אֵיזוֹ שִׁיכוֹת עִמִּי, בְּיָדָי לֹא יִתְחַרְטוּ שֵׁם בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, תִּהְיֶה
לְאֵל, הַרְבֵּה סִימּוֹ עַל יְדֵי ש"ס וְשִׁלְחַן עֲרוּף וּמִשְׁנֵיּוֹת וְכוּ', וְכֵן חֲטָפוּ
הַתְּבוּדוֹת בְּכָל יוֹם וְיוֹם, פַּעַם בְּיוֹם וּפַעַם בְּלֵילָה וְתִקְוֵן חֲצוֹת וְכוּ',
וְעוֹד נִקְדוֹת טוֹבוֹת, וּמֵה שֶׁנִּתְהַפְּכוּ כָּל-כָּף מִמְּנִי, וּמִשְׁלָמִים לִי רַעְיָה
תַּחַת טוֹבָה, בְּיָדָי בִּי הָעוֹן, כִּי עוֹנוֹתִי גָּרְמוּ לִי זֹאת, וְעָלַי רַק לְשׁוֹב
בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית, וְלִבְרַח רַק אֵלַי יִתְבַּרַךְ; וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאֶחָד בָּא אֵלֶיךָ

שֵׁלֶד אֲשֶׁר א' רסב בַּנְחָל

וְרוֹצֶה לְהִתְנוּדַע מִרְבֵּנוּ ו'ל, תִּרְאֶה לְדַבֵּר עִמּוֹ הַרְבֵּה וּתִקְרְבוּ אֶל דַּעַת רְבֵּנוּ ו'ל. וְעַקֵּר בְּוַנְתָּךְ תִּהְיֶה לְקִרְבוֹ אֶל רְבֵּנוּ ו'ל, וְאִז תִּצְלִיחַ דְּרָכְךָ, וְאִסוּר לְחֹשֵׁב מִחֲשָׁבוֹת שֶׁל הַכֹּל הַנּוֹהֲגוֹת עִכְשָׁו... "מִיִּינַע מְקַרְבִּים" וְכו', "דִּיִּינַע מְקַרְבִּים" וְכו', כֹּל זֶה דְּמִיּוֹן גָּדוֹל, כִּי עוֹד מַעֲט יַעֲבְרוּ הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים וְכו', וְנִחְזֹר אֶל עוֹלָמְנוּ הַנִּצְחִי, וְשֵׁם נִרְאֶה וְנִתְנוּדַע כִּי הַכֹּל הֵיחָה שְׁטוֹת וְדְמִיּוֹן גָּדוֹל, כִּי הַכְּבוֹד וְהַגְּדֻלָּה שְׂיָכִים רַק לְצַדִּיק הָאֱמֶת, וְאֲנַחְנוּ כְּלָנוּ רַק חֲבָרִים וַיְדִידִים טוֹבִים, וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂה.

הַנ"ל.

א' רסב.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּהַר-בְּחֻקְתֵי הַיְתִשְׁלִ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר הַשְׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹכַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נִרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, הָעֵקֶר תִּקְבַּל אֶת כָּל הַבָּא עָלֶיךָ בְּשִׂמְחָה, וַיְדוּעַ מָה שְׁאָמַר פְּעַם הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, לְתַלְמִידוֹ, שְׁצָרִיכִים לִידַע, שֶׁהַכֹּל מִמְּנוּ יִתְבָּרַךְ וּלְקַבֵּל אֶת הַבָּא עָלָיו לְטוֹב, עָנָה וְאָמַר לוֹ תַלְמִידוֹ: רַבִּי, צָרִיכִים לָזֶה כַּחוֹת וְכו', עָנָה וְאָמַר לוֹ הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ: כֵּן דְּבַרְתָּ וְיָפָה דְּבַרְתָּ, שְׁצָרִיכִים כַּחוֹת עֲצוּמִים לְקַבֵּל אֶת כָּל אֲשֶׁר בָּא עָלָיו לְטוֹבָה, וּבְאֵמֶת רְבֵּנוּ ו'ל גְּלָה לָנוּ (לְקוּשִׁי-מוֹהֲרָ"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'), כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁכָּל מְאוֹרְעוֹתָיו הֵם לְטוֹבָה, זֹאת הַבְּחִינָה הִיא מַעִין עוֹלָם הַבָּא, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂמַחֲדִיר בְּעֲצָמוֹ יְדִיעוֹת אֵלוֹ, שְׂאֵז יִטַּעֵם טַעַם עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַקְבֵּל אֶת כָּל הַבָּא עָלָיו לְטוֹב, וְאִז יִרְאֶה יָמִים וַיִּאֲרִיף שְׁנוֹתָיו בְּנִעְיָמִים.

אֲשֶׁר א' רסג בַּנְחָל שְׁלֵה

רָאָה לְלַמֵּד הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל, וְאָז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' רסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר בְּחֻקְתֵי ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרוֹךְ, רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּיֹתֵר
לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הָעֵקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא הַשְּׂמִיחָה, וְכָל מִי
שֶׁמְרַגֵּשׁ יוֹתֵר שְׂעוּבָרַת עָלָיו מְרָה שְׁחוֹרָה וּמְרִירוֹת, עָלָיו לְהִתְחַזֵּק
יֹתֵר וְיֹתֵר לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעֲוֹלָם
לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמִיחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל — בֵּין בְּגִשְׁמֵי וּבֵין
בְּרוּחָנֵי.

אוֹדוֹת הַמַּחְלָקֶת וְכו', זְכוּר תִּזְכֹּר מֶה שֶׁמוּכָא בְּתַנָּא דְּבִי אֱלִיָּהוּ
זוּטָא, פֶּרֶק ט"ו, לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם עָנְיוּ בְּתוֹרָה וּבְמַעֲשֵׂים טוֹבִים
וּבִירְאָת שְׂמִים עִם אָבִיו וְאִמּוֹ וְרַבּוֹ וְאִשְׁתּוֹ וּבְנָיו וּבְנֵי בֵיתוֹ וּשְׂכָנָיו
וּקְרוֹבִים וְרַחוּקִים וְאֶפְלוּ עִם גּוֹי בְּשׂוֹק, כְּדֵי שִׂיְהִיָּה אַהוּב לְמַעֲלָה
וּנְחֻמָּד לְמַטָּה וּמְתַקַּבֵּל עַל הַבְּרִיּוֹת וּמְמַלֵּא יָמָיו וּשְׂנוּתָיו בְּשֵׁם טוֹב,
כִּי בְזִמְנֵן שֶׁהָאָדָם הוּא עָנְיוּ בְּתוֹרָה וּבְמַעֲשֵׂים טוֹבִים, אָז אִשְׁתּוֹ
מְתִירָת מִמֶּנּוּ וְכֵן בְּנֵי בֵיתוֹ וּשְׂכָנָיו וּקְרוֹבָיו, וְאֶפְלוּ הַגּוֹיִים מְתִירָאִין
מִמֶּנּוּ, שְׁנַאֲמַר (דְּבָרִים כח, י): "וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם הַנְּוִיָּה
נִקְרָא עָלֶיךָ וְיָרְאוּ מִמְּךָ", עֵינֵי שָׁם.

וְלִכֵּן רָאָה לְקַיֵּם אֶת זֶה בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשֵׁיטוֹת גְּדוּלָּה, וְעַל-יְדֵי-
זֶה תִּתְבַּטֵּל מִמְּךָ כָּל הַמַּחְלָקֶת.

יְדוּעַ שְׂרַבְּנֵנוּ ז"ל אָמַר, שְׂיִכּוֹל לְהַשְׁלִים עִם כָּלֵם, אִךְ יֵשׁ מְדַרְגוֹת
שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ אֲלֵיהֶן אֲלֵא עַל-יְדֵי מַחְלָקֶת וְכו', בְּוַדָּאֵי לֹא

שלו אשר א' רסד בנחל

צריכים להמשיך על עצמו מחלקת, אבל אם כבר באה מחלקת וכו' וכו', צריכים להתעלם מזה ולא לעשות מזה שום ענין, ועל-ידי-זה יתבטל לגמרי וכו' וכו'.

אני מקווה שתבין דבר מתוך דברינו, ועל-ידי-זה תצליח ודברך תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאוד...

א' רסד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בהר-בחקתי ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה להאברה היקר השותה ממני הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות שאלתך שפרש רש"י בפרשה זו: "וגעלה נפשי אתכם" (ויקרא כו, ל) — זה סלוק שכינה וכו', זה מובא בתורת כהנים, ויש עוד פרוש: וגעלה נפשי אתכם — לשון גולה, שתלכו בגלות, ובאמת שני הפרושים עולים בקנה אחד, כי סלוק שכינה היא הגלות, כי כשהאדם יודע שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, אז לא שיה גלות, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז'), ובזה שהקדוש-ברוך-הוא מסלק שכינתו, על-ידי-זה זוהי הגלות, רחמנא לישזבן, וראיתי בספר ישן נושן: "אוצרות יוסף" פרוש על רש"י ז"ל, שפרש "וגעלה נפשי אתכם" כביכול כאלו אתם מגעילים אותי מהיות אתכם ומסלקים אותי, הינו שבגני-אדם גורמים סלוק שכינה על-ידי שלא יכולים לסבל כביכול אותו יתברך, ובאמת אם תסתכל למעלה בפסוק: "ואם את משפטי תגעל נפשכם", פרש רש"י: שונא החכמים, ובאמת זה דבר אחד, כי מי מוריד את השכינה? החכמים

אֲשֶׁר א' רסה בְּנַחֵל שְׁלוֹ

וְהַצְדִּיקִים, הֵם מְגַלִּים לְכֻלָּם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהֵם מְשָׁרִים שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲבָל אִם הָאָדָם שׁוֹנֵא אֶת הַחֲכָמִים, נִמְצָא שֶׁהוּא גּוֹעַל בְּהַשְׂכִּינָה כְּכִיכּוֹל, כִּי הַחֲכָמִים הֵם אֲשֶׁר מוֹרִידִים אֶת הַשְׂכִּינָה, וְזֶה מֵה שֶׁכָּתוּב: "וְנִתְתִי מִשְׁפָּנִי בְּתוֹכְכֶם וְלֹא תִגְעַל נַפְשִׁי אִתְּכֶם", כִּי הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה לְשָׂרֹת בִּינֵינוּ, וְאֵיךְ? עַל-יְדֵי חֲכָמִים אֲמַתִּים, שֶׁהֵם מְגַלִּים תְּמִיד אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ שֶׁלֹּא נַחֲלֵק עַל הַחֲכָמִים. וּבְאֲמַת מוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן א'): עַל-יְדֵי פָגַם אֲמוּנַת חֲכָמִים הַמַּח שְׁלוֹ נַעֲשֶׂה מְלֵא טִנְפָּת, מְלֵא צוֹאָה וְכוּ' וְכוּ', וְהַמּוֹתְרוֹת עוֹלָיִם אֶל מַחוּ וּמְבַלְבְּלִים אוֹתוֹ, כִּי בְּאֲמַת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה לְשָׂרֹת בִּינֵינוּ עַל-יְדֵי הַחֲכָמִים, שְׁזֶה מֵה שֶׁכָּתוּב (וַיִּקְרָא כו, יב): "וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּתוֹכְכֶם" וַיִּפְרַשׁ רַש"י מִהַתּוֹרַת כְּהֵנִים: אֲטִיל עִמְכֶם בְּגוֹן-עֵדֶן כְּאֶחָד מִכֶּם וְלֹא תִהְיוּ נֹדְדֵעוּזַעִים מִמֶּנִּי. עֵמֶד וּרְאָה לְאִיזוֹ מְדַרְגָּה הָאָדָם יְכוֹל לְזַכּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, לְהַרְגִישׁ אֶת שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרֵךְ עַד שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ יִלְךָ עִמּוֹ תְּמִיד, אֲשֶׁרִי מִי שִׁחֲזַק בְּזֶה. וְעַל כָּל זֶה רוֹצֵה רַבֵּנוּ ז"ל לְזַכּוֹתָנוּ, אֵךְ אֲנַחְנוּ דוֹחִים אֶת רַבֵּנוּ ז"ל מֵאֲתָנוּ, כִּי בְּאֲמַת אִם הִיְתָה לָנוּ אֲהָבָה גְדוֹלָה עִם רַבֵּנוּ ז"ל, אֲזוּ לֹא הִיְתָה מְדַרְגָּה בְּעוֹלָם שֶׁלֹּא הִיְיָנוּ זוֹכִים אֲלֵיָהּ, וְעַל-כֵּן רָאָה לְהַתְּמִיד בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְתַכְנִיס דְּבוּרִים אֵלּוּ הֵיטֵב בְּדַעְתָּךְ וַיִּתְיַשֵּׁב לָךְ הַכֹּל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' רסה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר-בְּחֻקֵי ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְלְהַאֲבִירָךְ הִיָּקֵר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ זָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאַל תִּהְיֶה

שלח אשר א' רסו בנחל

בעצבות כָּלֵל, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לקוטי־מוהר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן מח):
תִּכְף־וּמְיָד כְּשֶׁאָדָם רוֹצֵה לְעַבֵּד אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא — עֲבָרָה
גְּדוֹלָה כִּשְׁהוּא בְּעֵצְבוֹת, אִף שְׂאֲנֵי יוֹדֵעַ שֶׁהַחֻטָּאִים מִמְּשִׁיכִים אוֹתָךְ
לְעֵצְבוֹת וְעֲצָלוֹת וְכוּ', עִם כָּל זֹאת עָלֶיךָ לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ לַהֲיוֹת
רַק בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לקוטי־מוהר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קסט),
מִי שֶׁהוּא תָּמִיד בְּשִׂמְחָה הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּעֵצְמוֹ שׁוֹמֵר אֶת בְּרִיתוֹ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר, צְרִיכִים לַהֲיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְעֵצָה
לְהִגִּיעַ אֶל מִדַּת הַשִּׂמְחָה — לְשִׂמְחַת אַחֲרִים, וּבְזֶה שִׂמְשִׂמְחִים
אַחֲרִים, עַל־יְדֵי־זֶה נִמְשָׁכֶת גַּם עָלֶיךָ שִׂמְחָה עֲצוּמָה.

רְאֵה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, אֲשֶׁר
הָאֲרַבְעָה לַמּוֹדִים הָאֵלּוּ הֵם כְּנִגְדַּת עֲשִׂיָּה, יְצִירָה, בְּרִיאָה, אֲצִילוֹת,
וּכְשֶׁאָדָם לוֹמֵד בְּכָל יוֹם הָאֲרַבְעָה לַמּוֹדִים הָאֵלּוּ, מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ
אוֹרוֹת צַחְצַחוֹת מִהָאֲרַבְעָה עוֹלָמוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוּ מְטַעֵה אֶת
עֲצָמוֹ כָּלֵל, וְלוֹמֵד בְּכָל יוֹם בְּלַמּוֹדִים אֵלּוּ אֵפְלוֹ קִצַּת דִּקְצָת.

זְכוֹר תִּזְכֹּר אֲשֶׁר כָּל עֲנִיָּן רַבְּנוּ ז"ל הוּא רַק לַמּוֹד הַתּוֹרָה
הַקְּדוֹשָׁה וְתַפְלָה וּבִקְשָׁה, וְאֵל תֹּאכֶה וְאֵל תִּשְׁמַע מִי שְׂאוֹמֵר אַחֲרֶת,
כִּי זֶה בְּעֵצְמוֹ עֲצַת הַיִּצָּר הָרַע, כַּמּוֹבָא בְּדִבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי־מוהר"ן,
חֵלֶק א', סִימָן א'), שֶׁהַיִּצָּר הָרַע מְלַבֵּישׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּמַצּוֹת, וְעַקֵּר
הַמַּצְנָה שֶׁמְלַבֵּישׁ עֲצָמוֹ הוּא לֹא לְלַמֵּד תּוֹרָה, כִּי הוּא יוֹדֵעַ שֶׁהַתּוֹרָה
בְּחִינַת מַקֵּל שֶׁמְשַׁבֵּר אוֹתוֹ, וְעַל־כֵּן עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם
שֶׁלֹּא יִלְמַד הָאָדָם, כְּדֵי שֶׁלֹּא יוּכַל לְבַטֵּלוֹ, וְעַל־כֵּן רְאֵה לַהֲתַמִּיד
בְּלַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וּבְזֶה תִּבְטֵל אֶת הַיִּצָּר הָרַע הַבוֹעֵר בְּךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' רסו.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְכ־שֶׁבַת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּהַר־בְּחֻקֵּי הַתְּשֻׁלָּה.

אֲשֶׁר א' רסו בְּנַחֵל שֶׁלֹט

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַבְּחוּר ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רָאָה לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְתֹאמֶר בְּכָל יוֹם הַעֲשֶׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים שְׁגָלָה רַבָּנוּ וְ"ל בְּשִׁבִיל תִּקּוֹן פָּגַם הַבְּרִית, וְהוּא תִּקּוֹן גְּדוֹל מְאֹד, וְתִכְפֹּף-וּמִיד כְּשֹׂאוֹמְרִים אֵין צְרִיכִים לְדָאג כָּלֵל, וְתַעֲשֶׂה לְעֲצָמְךָ חֶק קְבוּעַ לֹמֵר עֲשֶׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים שְׁגָלָה רַבָּנוּ וְ"ל.

רַבָּנוּ וְ"ל מְבִיא (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן ד'), עַל פְּסוּק (תְהִלִּים לז, כב): "תְּמוֹתֶת רָשַׁע רָעָה", הַרְשָׁעוֹת שֶׁל הָאָדָם בָּאָה מִחֲמַת הָרַע שְׁלוֹ, הֵינּוּ הָרַע הוּא נוֹקָם בּוֹ, וְזֶה שְׂאָדָם עֲשֶׂה רַע הוּא צְרִיף לְסָבֵל, וּבְאֵמֶת רְאִיתִי בְּסֵפֶר יֵשֵׁן "בְּנֵי יִצְחָק", עַל הַתּוֹרָה בְּפִרְשַׁת שׁוֹפְטִים, שְׁמִפְרָשׁ אֶת הַפְּסוּק (דְּבָרִים טז, יח): "וְשִׁפְטוּ אֶת הָעָם מִשְׁפֵּט צֶדֶק", אֲשֶׁר מוּבָא בְּזִהַר הַקְּדוּשׁ (תְּקוּנֵי-זֶהַר, דָּף יז), שְׁמִדַת הַמַּלְכוּת נִקְרָאת צֶדֶק, וְהִיא הַמִּיִּסְרַת וּמִלְקָה אֶת עַם יִשְׂרָאֵל כְּשֶׁאֵין עוֹשִׂים רְצוֹנוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ בְּרוּף הוּא, וְלִכֵּן נִקְרָאת "חֶרֶב נוֹקְמַת נֶגֶם בְּרִית" (וַיִּקְרָא כו, כה), כְּאִישׁ אֲשֶׁר אָמוֹ תִּיִּסְרְנוּ, וְעַל-כֵּן כָּתוּב: "וְשִׁפְטוּ אֶת הָעָם מִשְׁפֵּט צֶדֶק", הֵינּוּ מִדַּת הַצֶּדֶק שׁוֹפְטוֹת אֶת הָאָדָם, אִף כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְשִׁפְט אֶת עֲצָמוֹ, אֵין לוֹ מִשְׁפֵּט לְמַעְלָה, כִּי כְּשֵׁיִשׁ דִּין לְמַטָּה אֵין דִּין לְמַעְלָה, שְׁכָל זֶה עֲנִין הַתְּבוּדָה אֲשֶׁר גָּלָה רַבָּנוּ וְ"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן טו), עַל-פִּי הַמְּדַרְשׁ (דְּבָרִים רַבָּה ה, ה): כְּשֵׁיִשׁ דִּין לְמַטָּה אֵין דִּין לְמַעְלָה, כְּשֶׁאָדָם שׁוֹפֵט אֶת עֲצָמוֹ לְמַטָּה אֵינוֹ צְרִיף לְשִׁפְט אֶת עֲצָמוֹ לְמַעְלָה, עֵינֵי שָׁם; עַל כָּל פְּנִיִּם רוֹאִים מִזֶּה שְׁמָה שְׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם הוּא רַק מִחֲמַת עֲצָמוֹ, כִּי בְּאֵמֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא אָב הַרְחֻמָּן וְחַפֵּץ לְהִיטִיב לְכָל בְּרִיָּה וּבְרִיָּה, וּמָה שְׂאָדָם סוֹבֵל הוּא רַק מִחֲמַת עֲצָמוֹ, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְקַחַת אֶת עֲצָמוֹ בְּיָדוֹ וַיִּשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְאֵל זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי אֲמִירַת עֲשֶׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים שְׁהִיא רְפוּאָה לְכָל, וּמִי שְׁרָגִיל לֹמֵר בְּכָל יוֹם עֲשֶׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים, נִכּוֹן לְבוֹ יְהִיָּה בְּטוֹחַ, שְׁיִתְרַפֵּא בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִיּוֹת, כִּי הֲלֹא רַבָּנוּ וְ"ל גָּלָה לָנוּ (סְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה י"ג, מִיּוֹם שְׁשִׁי) שְׁהַבְּעֻטְלִיר

שֵׁם אֲשֶׁר א' רסז בְּנַחֵל

בְּלֹא יָדַיִם יְכוּל לְהוֹצִיא אֶת הָעֲשָׂרָה חֲצִיִּים וְכוּ', עַל-יְדֵי שֶׁשָּׁר לְפָנֶיהָ
הָעֲשָׂרָה מִיְּנֵי נְגִינָה וְכוּ', וְיִדְוַע שֶׁהֵם עֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים, וְעַל-כֵּן
מִי שִׁיּוֹדַע שְׁחָטָא וּפְגָם, עָלָיו לֹאמַר בְּכָל יוֹם הָעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים,
וְעַל-יְדֵי-זֶה יִנָּצַל מִכָּל רָע.

אַקְוֶה שֶׁתִּקְרָא אֶת כָּל זֹאת, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' רסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קִדְשׁ לְסֹדֵר בְּהַרְבֵּה חֲקֵמֵי ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הָאֲבֵרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אִם אַתָּה רוֹצֵה לְעֵבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשְׁלוֹם, עָלֶיךָ לְחַקֵּק
בְּדַעְתְּךָ אֶת מִדַּת הַסְּבָלָנוּת, כִּי בְּלֵי הַסְּבָלָנוּת אֵי אֶפְשָׁר לְעֵבֵר אֶת
זֶה הָעוֹלָם, וְטַבַּע שֶׁל הָאָדָם שֶׁנַּעֲשֶׂה עֲצָבָנִי, וְזֶה הוֹרֵס לוֹ אֶת כָּל
הַחַיִּים, כִּי מְרַב צָרוֹת וְיִסּוּרִים וּמְרִירוֹת וְהַרְפַּתְקָאוֹת שֶׁעוֹבְרִים עַל
כָּל אֶחָד וְאֶחָד הוּא נַעֲשֶׂה עֲצָבָנִי וְכוּ' וְכוּ', וְנִכְנָס בְּכַעַס וְזֶה הוֹרֵס
לוֹ אֶת הַחַיִּים, וְעַל-כֵּן אִם רוֹצִים לְעֵבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשְׁלוֹם,
צָרִיכִים לְקַנּוֹת בְּעֲצָמוֹ אֶת מִדַּת הַסְּבָלָנוּת, וְזֶה זֹכִים עַל-יְדֵי אֲמוּנָה
פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַמְּאֲמִין הָאֱמֵתִי, שִׁיּוֹדַע אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו
יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, סוֹבֵל כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו.

נָא וְנָא רְאֵה לְזַכֵּר מַה לְפָנֶיךָ, וְתַמִּיד תִּדַּע, אֲשֶׁר הַגּוֹף מְכֻסָּה
וּמְעֵלִים וּמְסִתִּיר אֶת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, וְרַבְּנוּ ז"ל מְבִיא (לְקוּטֵי-מוֹהָר"ן,
חֵלֶק א', סִימָן כב), עַל פְּסוּק (אִיּוֹב יט, כו): "מִבְּשָׂרִי אֶחְזָה אֱלוֹהִים",
שֶׁצָּרִיכִים לְעֵבֵד אֶת הַגּוֹף, עַד שֶׁהַגּוֹף בְּעֲצָמוֹ יִגְלֶה אֶת הָאֱלֻקוֹת,
דְּהֵינּוּ הַלְבוּשׁ בְּעֲצָמוֹ יִהְיֶה מְזֻכָּר, שֶׁלֹּא יַעֲלִים וְיִסְתִּיר אֶת אֱלֻקוֹתָיו
יִתְבָּרַךְ; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֶה לְגוֹף קָדוֹשׁ כְּזֶה. וּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל

אֲשֶׁר א' רסח בַּנְחַל שְׁמַא

(לקוטי"מותר"ן, חלק ב', סימן פג), שֵׁשׁ שְׁזוּכִים לְגוֹף קְדוֹשׁ מִגַּן-עֵדֶן, הֵינּוּ שֶׁהַגּוֹף אֵינּוּ מַעֲלִים וּמְכַסֶּה וּמְסַתִּיר אֶת אֲמַתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר מִי שְׁזוּכָה לְזֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' רסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר בַּמְדַּבֵּר ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַבְּחוּר שׁוֹתֵה מִמִּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוּר הַחֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמֶךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּל מְכַל הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שְׁעוֹבָרִים עָלֶיךָ וְכוּ' כו', וְאִף שְׁנִתְלַכְלַכְתָּ בְּפָנֵם הַבְּרִית הַיּוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עִם פֶּל זֹאת עָלֶיךָ לַעֲשׂוֹת קְבִיעוֹת עֲצוּמָה לְלַכֵּת בְּכָל יוֹם לְמַקְנָה וְלוֹמַר הַעֲשֵׂרָה מְזִמּוֹרֵי תְהִלִּים שְׁגָלָה רַבְּנוּ ז"ל בְּשִׁבִיל תְּקוּן פָּנֵם הַבְּרִית, וְאִם תִּזְכֶּה לְנִסְעַ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּעִיר אוֹמֵן — אֵין לְמַעֲלָה מְזֶה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הִבְטִיחֵנוּ שְׁאֵפְלוּ אוֹתָם הָאֲנָשִׁים שְׁנִפְּלוּ לְעַמְּקֵי עַמְּקִים בְּשִׂאוֹל תַּחְתִּית וּמִתַּחְתִּיו, וְיָבֵאוּ אֶל צִיּוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ וְיֹאמְרוּ הַעֲשֵׂרָה מְזִמּוֹרֵי תְהִלִּים שְׁגָלָה, שֶׁהֵם תְּקוּן הַפְּלָלִי, יוֹצִיאָם מִהַשִּׂאוֹל תַּחְתִּית וּמִתַּחְתִּיו, וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדֵּל בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְנִסְעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל.

מָה אָמַר לְךָ, רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמֶךָ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִכְנִים תְּמִיד בְּדַעְתְּךָ אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְתִשְׁתַּדֵּל בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְהִתְחַזֵּק בְּאִמוּנָה, כִּי עַל-יְדֵי פָּנֵם הַבְּרִית נִפְגְּמָה הָאִמוּנָה, תִּכְף-וּמִיד בְּשִׁנְפִּגְמָה הָאִמוּנָה, הָאָדָם בְּסִכְנָה גְּדוּלָה מְאֹד, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת חֲזָק בְּאִמוּנָה. וְעַקֵּר הַהִתְחַזְּקוֹת בְּאִמוּנָה הוּא לְדַבֵּר הַרְּבֵה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ,

שִׁמְבוּ אֲשֶׁר א' רִסְטוּ בְּנִחָל

כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים פֶּט, ב): "אוֹדִיעַ אֶמוֹנֶתְךָ בְּפִי", שֶׁצְרִיכִים לְדַבֵּר מֵאֲמוּנָה, הֵן בֵּינוּ לְבֵין עֲצָמוֹ וְהֵן עִם אֲחֵרִים, תְּמִיד לְהַזְכִּיר שֶׁ שָׁמַיִם, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְצַלִּיחִים בְּחַיִּים, וְתִדַּע שֶׁבְּזֶה שֶׁמְדַבְּרִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, בְּזֶה בְּעֲצָמוֹ הוּא תִקְוֵן הַבְּרִית, כִּי כִּנְגֵד שֶׁפָּגַם בְּפָגַם הַבְּרִית, וְעָקַר אֶת עֲצָמוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, כִּנְגֵד זֶה יְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְיִדַּבֵּר מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְתִקְוֵן נְצָחִי.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ אֶת הָאֱמֶת שֶׁאֵין לִי שׁוּם כְּוָנָה אַחֶרֶת אֲלֵא לְחִזֵּק וְלֵאמֹן אוֹתְךָ, כְּדֵי שֶׁתִּחְזַר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי אֲנִי בְּעֲצָמִי לֹא צָרִיךְ שׁוּם דְּבָר. תִּאֱמִין לִי, אִם לֹא הָיוּ בָּאִים אֵלָי וְכוּ' אֲבָרְכִים וּבְחֹרִים וְכוּ', הֵייתִי יוֹשֵׁב בְּפִנְתֵי וְלוֹמֵד, וְלֹא מִתְבַּלְבֵּל מֵאֵף אֶחָד, אֵךְ מֵה לְעֵשׂוֹת, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פָּתַח אֶת דְּלֹתוֹת בֵּיתִי, וּבָאִים אֵלָי אֲבָרְכִים וּבְחֹרִים וְכוּ' וְכוּ', וְאֵף שֶׁלֹּא קָרָאתִי לָהֶם וְכוּ', וְעַל-כֵּן עָלִי לְדַבֵּר עִמָּהֶם וּלְגַלוֹת לָהֶם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, וּמֵה שֶׁקוֹרָה אַחֶר-כֵּן לֹא אֲכַפֵּת לִי שֶׁיִּדְבְּרוּ מֵה שֶׁיִּדְבְּרוּ וְכוּ', וְעַל-כֵּן לֹא בְּחִנָּם שֶׁהִסְמַ"ךְ-מ"ם גָּרַם עָלַי מַחְלָקֶת כְּזוֹ וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אֵין לִי עֲצָה אַחֶרֶת, אֲלֵא לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְתִּיק מִמֶּנּוּ אֶת כָּל הַדִּינִים.

רְאֵה לְדַבֵּר וְלִשְׁוֹחַ וּלְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאֵז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שֶׁלּוֹמֵךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' רִסְטוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר בְּמִדְבַר ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל אַהוּבִי, אַחֵי וְרַעֲי, הַבְּחֹר הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... שׁוֹתָה מִמִּי הַנִּחַל הַנּוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ.

אֲשֶׁר א' רסט בַּנְחָל שמג

מִכְתָּבְךָ הִיָּקֵר קִבְּלֹתִי כְּכֹר כַּמָּה פְּעָמִים, וְלֹא הָיָה לִי הַפְּנָאִי
לְהַשִּׁיבְךָ, כִּי לֹא הָיִיתִי בְּקוֹ הַבְּרִיאוֹת, לֹא עָלִינוּ, וְכֵן תִּמְחַל לִי מְאֹד,
שֶׁלֹּא דִבַּרְתִּי עִמָּךְ בְּל"ג בְּעֶמֶר, כִּי הָיִיתִי נֶחְפָּז מְאֹד לְדַרְכֵי.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! הָאָדָם יָרַד אֶל זֶה הָעוֹלָם בְּשָׂבִיל שְׂיֻזְכָּה לְהַפִּירוֹ
יְתָבְרָךְ, וְעַל-כֵּן עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מֵה שְׁעוֹבֵר, כָּל אֶחָד כְּפִי עֲנִינֹו
וּמְדַרְגָּתוֹ וּמִצְבּוֹ וְשֵׁרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ וְכוּ', יְרִידוֹת וְקִטְנוֹת וְהִסְתָּרוֹת וְכוּ',
כְּדִי שֶׁהוּא יִתְקַרֵּב מִהַמְּקוֹם וּמִהַמְּצַב הַזֶּה שֶׁהוּא נִמְצָא שָׁם וְכוּ',
עַל-כֵּן אֲסוּר לִפְלֵ בְדַעְתּוֹ אֶפְלוּ רָגַע אֶחָד, כִּי בְּזָה נּוֹתֵן כַּח וְשְׁלִיטָה
לְהִסְתָּרָה וְלִקְטָנוֹת וְכוּ'. וְצָרִיךְ תָּמִיד לְשַׁמַּח נַפְשׁוֹ עִם הַנְּקֻדּוֹת
הַטּוֹבוֹת שֵׁישׁ בּוֹ, אֲשֶׁר זֶה חֶלְקוֹ לְגִצַּח נְצָחִים, וְאִם הָיִיתָ מְרַגֵּשׁ
מַעֲלַת הַצִּיצִית וְהַתְּפִלִּין, שְׂאֵתָה לּוֹבֵשׁ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, הָיִיתָ רוֹקֵד
מֵרֵב שְׂמֻחָה, שְׂתִהְלֶה לְאֵל, גַּם לֶךְ חֶלֶק בְּאוֹרוֹת רוּחָנִיִּים כְּאֵלוֹ,
וּמִכָּל שְׂכֵן שֵׁישׁ בְּךָ עוֹד מִצּוֹת רַבּוֹת, שְׂזַכִּיתָ לְחֻטֶּיךָ בְּחִיָּךְ —
שֶׁבַת, פֶּסַח, סֵפֶה וְאַרְבַּעַת מִיָּנִים וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה,
הֵם כָּלִים רוּחָנִיִּים לְהַמְשִׁכַת שְׁפַע גְּלוּי אֹרֹו יְתָבְרָךְ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת,
וּבְזֶה לְבַד רְאוּי לֶךְ לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמְךָ, וּמִכָּל שְׂכֵן לְהִזְהַר לֹא לִפְלֵ
בְדַעְתְּךָ כָּלִ; אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֶלְקֵנוּ, שְׂזַכִּינוּ לְהַתְּוַדַּע מֵרַבִּי אֲמַת
כְּזֶה, תָּמִים כְּזֶה, רַבִּי הַמְּחִיָּה וּמְקַיֵּם אוֹתָנוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֵׁם
יְתָבְרָךְ עַל כָּל הַחֻסֵּד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, וְרְאוּי לֶךְ וְלָנוּ לְהַחֲיוֹת אֶת
עֲצָמֵנוּ מְאֹד מְאֹד כְּזֶה שְׂזַכִּינוּ לְהִיּוֹת בְּחֶלְקוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, חֲבָלִים
נִפְלוּ לָנוּ בְּנְעִימִים.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! עַכְשָׁן מִתְקַרְבִּים וּבָאִים יָמֵי הַשְּׁבוּעוֹת הַקְּדוֹשִׁים,
שְׂזֵהוּ אֹרֹ שֶׁל שְׁעַר הַחַמְּשִׁים, יְהִי רְצוֹן שְׂנֻזְכָּה לְהִיּוֹת בְּכָל יוֹם
מוֹכְנִים לְקַבֵּלם בְּאֵמַת וּבְתַמִּים, כִּי אֶת שְׁעַר הַחַמְּשִׁים אֵי אֶפְשָׁר
לְקַבֵּל, כִּי אִם עַל-יְדֵי אֲמַת וְתַמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כִּי אֹרֹ שֶׁל
שְׁעַר נו"ן הוּא אֹרֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, גְּלוּי אֹרֹו יְתָבְרָךְ בְּתַכְלִית הַמְּדַרְגָּה
הָעֲלִיוֹנָה, שֶׁשֵּׁם נִתְבַטַּל הַטָּבַע לְגַמְרִי, וּמֵאִיר רַק אֹרֹ הַהִשְׁגָּחָה,
וְהוּא עַל דְּרָךְ שְׂנַאֲמֵר (יְשַׁעְיָה ל, כו): "וְהָיָה אֹרֹ הַלְּבָנָה כְּאֹרֹ הַחֻמָּה"
וְגו', כִּי חֻמָּה וְלְבָנָה הֵם סוּד טָבַע וְהַשְׁגָּחָה, הַנּוֹי"ה אֶלְקִי"ם, וּבְדַבְּרֵי

רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א'): חֲכָמָה וּמְלָכוּת, עֵינֵי שָׁם; וְזוֹ הֵיְתָה עֲבוּדַת יַעֲקֹב אַבִּינוּ, לְהַכְנִיֵם בְּשָׁנִים עֶשְׂרֵי שָׁבָטֵי י"ה, אֲשֶׁר הֵם יְסוּד בְּנֵי כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, לַיָּדַע, לְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדִיעַ, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכֹל הוּא עֶצֶם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּכְשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְהַגִּיעַ אֶל מַדְרָגָה זוֹ, אָז הוּא נִצְוֹל מִכָּל צְרוּתָיו, כִּי עַל-יְדֵי יְדִיעָה זוֹ, אֵין חֲשֶׁךְ וְצִלְמוֹת שְׁיוּכָל כָּבֵר לְהִסְתִּירוֹ יִתְבַּרֵךְ. אֵךְ לְזוֹכוֹת לְזֶה אֵי אֶפְשָׁר, כִּי אִם עַל-יְדֵי מְלָכוּת, לְסַלֵּק אֶת חֲכָמָתוֹ הַמְדַמָּה לְגַמְרֵי, וְלִידַע תָּמִיד שְׂאֵין לָנוּ דַעַת כָּלֵל, שְׁכָל זֶה הוּא סְפִירַת הָעֵמֶר, שֶׁהַקְּרִיבוּ מֵאֲכָל בְּהֵמָה, לַיָּדַע שְׂאֵין יוֹדְעִים כָּלֵל, וְאָנוּ בְּבִהְמָה מִמָּשׁ; כִּי רוֹאִים, שְׁעַל-פִּי-רֹב הָאָדָם נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ, כִּי נִדְמָה לוֹ שֶׁכָּבֵר יוֹדֵעַ מִשֶּׁהוּ בִּידִיעָתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְעִכְשָׁו כְּשֶׁנִּשְׁכַּח מִמֶּנּוּ, אוֹ נָפַל מִזֶּה, נִדְמָה לוֹ שֶׁנָּפַל לְגַמְרֵי, אֲבָל כְּשִׁידַע שְׂאֵין יוֹדְעִים כָּלֵל, כִּי "בְּעַר אֲנָכִי מֵאִישׁ, וְלֹא בִּינַת אָדָם לִי" (מִשְׁלֵי ל, ב), כֹּאֲשֶׁר אָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, אָז לְעוֹלָם לֹא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ; אֵךְ אָנוּ מִפְּחָדִים פֶּן וְאוּלַי יִתְגַּבֵּר הַיֵּצֵר הָרַע בְּיֹתֵר, וְיִרְצֶה לְהִשְׁכִּיחַ לְגַמְרֵי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, מֵאַחַר שְׂאֵנוּ מְסַלְקִים אֶת דַּעְתָּנוּ לְגַמְרֵי, לְזֹאת נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה. וּבִזְהַר הַקְּדוֹשׁ (מְצוּרַע קצג): מֵאֵי תוֹרָה? דְּמוּרָה וּמְגַלָּה מַה דְּהוּא סְתִים מְנִיָּה, וְאוּרִיתָא הִיא הַמְקַשְׁרַת וּמְיַחֵדַת בֵּין קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּבֵין יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה אֶפְלוּ הַגְּרוּעֵי שְׁבִגְרוּעִים יְכוֹל לְמַצֵּא אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּכֹל יוֹם. וְזֶה 'שְׁבוּעוֹת' — כִּי הַתּוֹרָה נוֹתֶנֶת כַּח לְמְלָכוּת, שֶׁתּוֹכֵל לְקַבֵּל מֵהַחֲכָמָה הָעֲלִיוֹנָה, וְיִתְבַטֵּל מִמֶּנּוּ הַיֵּצֵר הָרַע לְגַמְרֵי, כִּי אֵל תִּקְרֵי "חַרוֹת עַל הַלּוּחוֹת" (שְׁמוֹת לב, טז) אֵלָּא חַרוֹת — מִי שְׁעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, הוּא בְּחַרוֹת מִמָּשׁ (אַבוֹת ו'), מִכָּל מִינֵי שְׁעֲבוּדִים שֶׁל הַיֵּצֵר הָרַע וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לַעֲשׂוֹת עֲכָשׁוֹ הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, לְהִשְׁתַּוְּקֵק אַחֲרָיו יִתְבַּרֵךְ, וְלִסְדֹר לַעֲצָמָנוּ שְׁעוּרִים קְבוּעִים בְּמַקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא וּבִשְׁלָחַן עָרוּךְ וְכוּ' וְכוּ' כְּסִדְרָן, כְּרִצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל. וְעַל כָּלֵם — לְהִיּוֹת רְגִיל בְּכֹל פֶּעַם לְבָרוּחַ לְמָקוֹם פְּנוּי, שְׂאֵין שָׁם בְּגִי-אָדָם, וּיִפְרַשׁ אֶת כָּל שִׁיחָתוֹ וְכָל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, כֹּאֲשֶׁר יִדְבֹר

אֲשֶׁר א' ער בְּנַחַל שמה

איש עם רעהו, ועל-ידי תפלה והתבודדות, יזכה להמשיך על עצמו
אור של שער החמשים.

ידידי היקר! יש להאריך פה, אך ההכרח לקצר עכשו.

ידיך לנצח, הדורש שלומך...

א' ער.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר במדבר ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממיי הנחל נובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, אשר בו אתה שופך את לבך
מכל מה שעובר עליך וכו' וכו'. מה אמר לך, ידידי היקר, אסור
להמשיך את עצמו אל הצער, כי כל הנמשך אחר הצער הצער
נמשך אחריו (ברכות נח), ועקר למודו הטוב של רבנו ז"ל הוא איך
להחיות את עצמו למצא בתוך צרותיו הרחבות וישועות גדולות,
כי באמת הקדוש-ברוך-הוא מרחיב להאדם בכל יום, ואין בעל הנס
מכיר בנסו (נדה ל:), וכשאדם הולך עם הגלוי הזה שגלה רבנו ז"ל
על הפסוק (תהלים ד, ב): "בצר הרחבת לי", שגם בתוך הצרות,
הקדוש-ברוך-הוא מרחיב לו (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצה),
כשאדם הולך בדרך זו, אז כל החיים שלו כבר חיים אחרים לגמרי,
כי על-פי-רב מדוע עובר על האדם צרות ויסורים ומרירות
ומכאובים כאלו? כי נדמה לו כאלו עוד אף פעם לא ראה טוב
בחיים, אבל ברגע שאדם מרגיל את עצמו לתן תודה והודאה
להקדוש-ברוך-הוא, ומחפש ומבקש ומוציא איך שהקדוש-ברוך-
הוא באמת הרחיב לו כבר בחייו, כי איך לא יתכן שיש לו הרחבות
וכו' וכו', ואפלו שאתה נמצא עכשו במצב כזה שנדמה לך כאלו
אבד מנוס ותקוה ממך וכו' וכו', זכור תזכר כמה בני-אדם שוכבים

שמו אֲשֶׁר א' ער בַּנְחָל

בבית החולים עכשו, ומקבלים אינפוזיה ומנות דם וכו' וכו', וכן כמה בני-אדם הם בעלי מומין וכו' וכו', רחמנא לצלן, וכמה בני-אדם יושבים על פסא גלגלים וכו' וכו', ולא יכולים לזוז וכו' וכו', ואתה, תהלה לאל, יש לך עינים, שנים, ידים, רגלים, שזה ראשי תבות: ע'ש'יר', אֲשֶׁר אין לך עוד עשירות יותר גדולה מהבריאות, ועל-כן למה לך להמשיך אל הצער, אדרבה ראה לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא שאתה בריא וכל בני ביתך בריאים, ועל-ידי שתמצא הרחבות בתוך הצרות, על-ידי-זה תוכל לעבר את העולם הזה בקלות.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לנו לשמח מאד שיש לנו רבי אמת כזה, רבי המלמדנו עצות נוראות ונפלאות כאלו, אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו, ומה היינו עושים בלי רבנו ו"ל?!

הייתי מיעץ לך אל תרבה בדבורים ופטרפוטי דברים בטלים, שסתם יורידו אותך ממדרגתך ויפילו אותך עד שאול תחתית ומתחתיו, כי בפרוש גלה לנו רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לח), אֲשֶׁר כל הצרות שעוברים על האדם הם רק על-ידי הדבור, בבחינת (תהלים קמח, ח): "רוח סערה עשה דברו", עקר הרוח סערה במחו של האדם נעשה על-ידי הדבור, כשאדם מפקיר את דבורו, אז באים עליו כל הבלבולים. ורבנו ו"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כט), שכל הנפילה באה לאדם ברוחניות ובגשמיות הוא רק על-ידי קלקול הלשון, שאין לו גיד לבן, רחמנא לישזבן, שהוא מקלקל את דבורו, ומדבר כל העולה על רוחו, שזה גורם לו כל הנפילות, כי הדמים לוחצים את מחו, רחמנא לישזבן וכו', עין שם, ועל-כן ראה להרגיל את עצמך לא להפגס בופוחים עם אף אחד, כי ממילא לא תפעל שום דבר, תאמין לי שאני נסיתי כבר להצדיק את עצמי וכו', וכן להתנכח ולהראות את צדקי וכו', אכל זה לא מועיל כלל, אדרבה גורמים לעצמו יותר צרות ויסורים, ולכן אל תהיה בטלן כלל, ותקח את עצמך בידיך, והרגל את עצמך רק לדבר

אֲשֶׁר א' רעא בַּנְחַל שמו

עמו יתברך, ואתה תעשה רק את רצון הקדוש-ברוך-הוא, ואל תבלבל את עצמך משום ברִיָּה שבעולם, ומכל שכן שלא יוליכו אותך שולל עם כל השטיות והדמיונות שיש עכשו שנותנים תקונים וכו' סגלות וכו', שהכל הכל ורעות רוח, העקר הוא אמונה פשוטה בו יתברך, להאמין אשר אין בלעדיו יתברך כלל והכל לכל אלקות גמור, וכפי שאדם מכניס בעצמו ידיעות אלו, אז חי חיים אמתיים, חיים נצחיים, ואשרי מי שזוכה לזה, ואז טוב לו כל הימים.

מאד מאד אבקש אותך, שתעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה, ואל תהיה כל-כך בעצבות ובמרירות, כי לא יצא לך מזה שום דבר, כי אי אפשר להנצל מהצרות על-ידי עצבות ועצלות, אדרבה זה מושך את האדם ליותר צרות ויסורים, רק ראה להחזיק מעמד, ואז תראה את הנסים הנגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' רעא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר במדבר, ערב ראש חודש סיון ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל הבחור הרוצה להאיר את נפשו באור האורות צח הצחצחות, הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, אשר בו אתה שופך את כל לבך ומה שעובר עליך בפגם הברית הוצאת זרע לבטלה וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, רבנו ז"ל גלה לנו, אשר אסור להתאש בשום פנים ואפן, וכל מה שעובר עליו בין בגשמי ובין ברוחני, אסור לפל בדתו פלל, רק להרגיל את עצמו לבוא למקום פנוי שאין שם בני-אדם, ויספר את כל אשר עם לבבו אליו יתברך.

שמח אֲשֶׁר א' רעא בַּנְחָל

וְיִשְׁפָּךְ אֶת מַר לְבָבוֹ לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְיִתְוַדֶּה כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלָיו, וְיִהְיֶה עֲקֹשֶׁן גְּדוֹל עַל זֶה בְּכָל יוֹם יוֹם, וְעַל-יְדֵי-זֶה סוּף כָּל סוּף תִּנְצַל מִצְרוּתֶיךָ וְכוּ', וְכוּ', וְאַף שְׁבִין כָּךְ עוֹבֵר עָלֶיךָ מַה שְּׁעוֹבֵר, עִם כָּל זֹאת אַל תִּנְיֵחַ אֶת עֲצָמְךָ כְּרַגַּע, אֲלֵא הַחֲזֹק מֵעֲמֵד, וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, אֲפִלּוּ שְׁאַתָּה רוֹאֶה שְׁאַתָּה צוֹעֵק מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וּבְכָל זֹאת אַתָּה נוֹפֵל יוֹתֵר וְיוֹתֵר בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה וְהַמְּזַהֵם הַזֶּה, עִם כָּל זֹאת תִּמְשִׁיךְ לְהַתְּפַלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַתְּפִלָּה הַיְאֵה בְּחִינַת מַחְאָה, שְׁאַתָּה עַל-כָּל-פְּנִימִים מוֹחָה וּמְגַלָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא דְעֵתְךָ, שְׁאֵינְךָ רוֹצֶה בְּעוֹנוֹת אֱלֹהִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּנְצַל מֵעֲנָשִׁים קָשִׁים וּמְרִים שְׁמַגִּיעִים עַל הַחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה; כִּי עַל-יְדֵי שְׁהֲאָדָם מִתְוַדֶּה עֲצָמוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה נִפְטָר מִכָּל הָעֲנָשִׁים וְהַיִּסּוּרִים, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַתְּוַדוֹת בְּכָל יוֹם, וְחַגְלָה אֶת דְּעֵתְךָ לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ, שְׁאַתָּה אֵינְךָ רוֹצֶה בְּשׁוּם פְּנִימִים וְאַפֵּן אֶת הַחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה, וְסוּף כָּל סוּף תִּרְאֶה מַה שְּׁיִהְיֶה נַעֲשֶׂה עִם כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמִדְבָּרִים עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לֹמֵר בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה פְּרָקִים מְשָׁנִיּוֹת, כִּי לְמוֹד מְשָׁנִיּוֹת מְטַהֵר אֶת הַגּוּף וְהַנְּשָׁמָה מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה, וּבְזֶה שְׁתִּהְיֶה רְגִיל לֹמֵר הַרְבֵּה מְשָׁנִיּוֹת, תִּזְכֶּה לִזְכּוֹךְ אֶת נִשְׁמַתְךָ מִכָּל הָרַע, שֶׁהוּא חֲטָא הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה הַמִּתְגַּבֵּר עָלֶיךָ, וְתִהְיֶה עֲקֹשֶׁן גְּדוֹל מְאֹד עַל אֲמִירַת מְשָׁנִיּוֹת, כִּי גַם הָאֲמִירָה בְּעֵלְמָא מְזַכֶּה וּמְזַכֶּכֶת אֶת הַנְּשָׁמָה, וְאִם תִּזְכֶּה לֹמֵר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשָׁנִיּוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה אֶת יִצְרָךְ הָרַע הַבוֹעֵר בְּךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה שְׂיִשׁ בְּךָ, וְאַל תִּנְיֵחַ בְּעֲצָמְךָ אֶת הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוּת, וְאַז תִּרְאֶה יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת שְׂיַעֲשֶׂה עִמְךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הָעֹקֵר רְאֵה לְהַחֲזִיק מֵעֲמֵד, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבָעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ.

רְאֵה לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד שְׂזִכִּיתָ לְהַתְּקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו'ל', וְהַשְׂמִיחָה בְּעֲצָמָה תִּשְׂמַח אוֹתְךָ מִפְּגַם הַבְּרִית, כְּמוֹכָא בְּדְבָרֵי רַבְּנוּ ו'ל'

אֲשֶׁר א' ערב בַּנַּחַל שִׁמְט

(לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קסט): על-ידי שִׁמְחָה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
בְּעֲצֻמוֹ שׁוֹמֵר אוֹתוֹ מִפְּגָם הַבְּרִית.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' ערב.

בְּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּמִדְבַר ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְאַחֵי, יְדִידֵי, הָאֲבֵרָךְ
הַיֵּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֵה מִמֵּי
הַנַּחַל הַנּוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ קִבְּלָתִי כְּכֹר מְזֶה שְׁנֵי שְׁבוּעוֹת, אִךְ בְּעוֹנוֹתֵי הַרְבִּים,
לֹא הֵייתִי בְּקוֹ הַבְּרִיאוֹת בְּעֵתֵימִי הַלְלוּ, וְגַם עֲכָשׁוּ אֲנִי צָרִיךְ לְרַחֲמִים
רַבִּים, מְרַב הַחֲלָשׁוֹת הַמְּסַבְּבוֹת אוֹתִי. אִךְ הַיּוֹם בָּא אֵלַי ... נֵרוֹ יֵאִיר,
וְסִפֵּר לִי אִיךָ אַתָּה מִשְׁתוֹקֵק וְכוֹסֶף מְאֹד מְאֹד שְׁאַכְתֵּב לְךָ, אֲמַרְתִּי
אֲרוּצָה עַל-כָּל-פְּנִים שׁוֹרְתִים אֵלָיו לְפָנֶיךָ, מְרַב אֲהַבְתִּי אֵלֶיךָ, אֲהַבָּה
שְׁאִינָה תְלוּיָה בְּשׁוֹם דְּבַר בְּטֹל. בְּרוּךְ הַשֵּׁם, יֵשׁ וַיֵּשׁ לָנוּ בְּמָה לְשִׂמְחָה,
עַל נֵעַם חֲלָקְנוּ, שְׁבַצֵר הַרְחִיב לָנוּ, וְזָכִינוּ שְׁנִפְּלָנוּ בְּחֻלְקוֹ שֶׁל רַבְּנוּ
ז"ל, וְתַהֲלֶה לְאֵל, אֵין אָנוּ מִתְנַגְּדִים עָלָיו. וְהִנֵּה בּוֹדֵאֵי הַסְּפָרִים
הַקְּדוּשִׁים בְּיָדְךָ, הַפֶּךָ בְּהֵם מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ עַל-כָּל-פְּנִים תּוֹרָה אַחַת
וְהַתְּפִלָּה עָלֶיךָ, כִּי זֶהוּ זְכוּךָ הַנֶּפֶשׁ מְאֹד, וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים,
שְׁתַּרְאָה לְשִׁפְחָ מָה שְׁעָבֵר עָלֶיךָ עַד עֲכָשׁוּ, וְתַעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה,
לְלַמֵּד שְׁעוֹרִים קְבוּעִים בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא, בְּמִדְרָשׁ וּבְשִׁלְחָן
עָרוּךְ וְכוּ' וְכוּ', אֲפִלוּ מְעַט דְּמְעַט כִּי זֶה חֲלָקְנוּ לְנִצְחָה, וְכֵן תַּרְאָה
לְחֲדָשׁ חֲדוּשִׁים בְּכָל יוֹם עַל-פִּי הַהַקְדָּמוֹת שְׁקִבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ ז"ל, כִּי
זוּהִי זְכוּת גְּדוּלָה לְנִשְׁמָה, בְּשׁוֹזוּכָה לְשׁוֹטֵט בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהֵן
הֵן הָאוּרִיתָא דְּעֵתִיקָא סְתִימָאָה הַעֲתִידָה לְאַתְגְּלִיא. וְלִמְעַן הַשֵּׁם,
לְטוֹבְתְךָ הַנּוֹצְחִית, אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצֻמָּךְ מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם,
וְתַחֲקֵק בְּדַעְתְךָ, כִּי אֵינְךָ צָרִיךְ לְשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, דִּי לְךָ הַשֵּׁם

יִתְבָּרַךְ, וְאִז תִּחְיֶה חַיִּים אֲמִתִּיִּים, חַיִּים נִצְחִיִּים וְחַיִּים מֵיִשְׁבִּים; כִּי עַל-פִּי-רַב הָאָדָם נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ, כְּשֶׁנִּדְמָה לוֹ שְׂצָרִיךְ תָּמִיד לְתַקֵּן אַחֲרָיִם, וְעַל-יְדֵי-זֶה עוֹבְרִים לוֹ הַיָּמִים וְהַשְּׂבוּעוֹת וְהַחֲדָשִׁים בַּחֲשֶׁךְ, וְחִבֵּל מְאֹד מְאֹד עַל הַזְּמַן הַיָּקָר, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְקַנּוֹתוֹ בְּשׂוּם מְמוֹן.

חֲמִדַּת לְבָבִי! שָׁב בְּמִקוּמְךָ הַמֵּיחָד לְךָ לְתוֹרָה וְלַתְּפִלָּה, וְתַעֲסֵק שָׁם בְּעִבּוּדַת ה', וְאַל תִּסְתַּפֵּל עַל שׂוּם בְּרִיָּה, וְתִרְאֶה לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמְךָ בְּמָה שְׂתוּכַל, וּבִפְרָטִיּוֹת לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה. וְלִמְעַן הַשָּׁם, "אַל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, שׂוּם בְּרִיָּה שְׂבַעוּלָם אֵינָה יְכוּלָה לְהִרְעֵ לְךָ אוֹ לְהִיטִיב לְךָ, הַכֹּל מִשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחַתוֹ יִתְבָּרַךְ הַפְּרָטִי פְּרָטִית", וּבִיַּדִיעָה זֹאת תִּגָּאֵל מִכָּל מִינֵי לַחֵץ וְדַחַק שְׁלוּחֵץ אוֹתְךָ בַּמַּח, וְתִרְאֶה לְהִיּוֹת סִבְלָן גָּדוֹל עִם בְּנֵי בֵיתְךָ, וְלְהִיּוֹת תָּמִיד וְתָרֵן גָּדוֹל בְּכָל הַעֲנָנִים, וְלְהִיּוֹת בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְאִז תִּרְאֶה אֵיךְ שֶׁהַכֹּל יִתְבַטֵּל לְפָנֶיךָ, וְתִזְכֶּה לְהַתְעַנֵּג בְּתַעֲנוּגִים, שֶׁהֵם אוֹרוֹת צַחְצַחוֹת מְאֹד הָאוֹרוֹת אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה, אֲשֶׁר נִפְשִׁי קְשׁוּרָה בְּנִפְשֶׁךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

א' רעג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, רֵאשׁ חֹדֶשׁ סִינַן ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרֶךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכוּן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמַּעוֹת לְפָדְיוֹן, יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂיִמְתְּקוֹ מֵאֲתָנוּ כָּל הַדֵּינִים.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר, רְאֵה לְהַתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְתַעֲשֶׂה לַעֲצָמְךָ חֵק קְבוּעַ לְלִמּוּד בְּכָל יוֹם לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, וְעַל כָּל תוֹרָה וְתוֹרָה תֵּאמַר הַתְּפִלָּה מִלְּקוּטֵי-תְּפִלוֹת, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר שְׂנַעֲשִׂים מְזָה שְׂעִשׂוּעִים גָּדוֹלִים, שְׂעִדִּין לֹא הָיוּ שְׂעִשׂוּעִים כְּאֵלוֹ

אֲשֶׁר א' רעד בְּנַחֵל שְׁנֵא

מימות עולם, ואם אפשר לעשות תפלה בעצמך מכל תורה מה טוב ומה נעים, כי העקר הוא לתדש תפלה חדשה על כל תורה ותורה, וכן תתמיד הרבה בספורי מעשיות אשר המוסר היוצא מזה הוא להפליא, ויש להם כח לעורר את האדם אליו יתברך, וכן תתמיד מאד בספר המדות, ועל כלם תהיה בקי בשיחותיו הקדושות של רבנו ז"ל בשיחות הר"ן ובחיי מוהר"ן, ועל ידי זה תזכה להתקרב אליו יתברך, ויותר מזה אין לי מה להאריך לך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' רעד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר במדבר התשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיענו וירדפו אל הבחור ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות מה שעובר עליך בפגם הברית — היוצאת זרע לבטלה וכו' וכו', עליך לקבל על עצמך בכל יום עת וזמן לפרש את כל שיחתך אליו יתברך, ואתה צריך לקבע לעצמך חק ולא יעבר עת וזמן להתנדות אליו יתברך ולספר לו יתברך בפרטי פרטיות מי הביאך אל החטא הזה וכו', ואיך עברת את החטא הזה וכו', ועל ידי ודוי דברים יצאו העוונות מעצמותיך, ותזכה להכלל באין סוף ברוך הוא (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד'), וזה כל ההתקרבות אל הצדיק.

עליך לדעת, כי הצדיק מקרב את האדם בכל מיני אפנים שבעולם, פעם על ידי אמירת תורה, שמתעוררים מתורתו שאומר, פעם מתפלתו שרואים איך שהוא מתפלל ופעם משיחות חלין שלו, ומוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן צא), שעל פי רב

שנב אָפֶשֶׁר א' רעד בַּנְחָל

אלו הַרחוקים, אי אָפֶשֶׁר לָהֶם לְקַבֵּל מֵהַצְדִּיק אֶלָּא עַל-יְדֵי שִׁיחֹת חֲלִין, כִּי הֵם נִפְלוּ כָּל-כֶּךָ בְּעַמְק הָרַע וְהַקְּלָפוֹת, שָׁאם הַצְדִּיק יְדַבֵּר עִמָּהֶם בְּדַבְרֵי תוֹרָה יִתְרַחֲקוּ יוֹתֵר, וְעַל-יְדֵי-זֶה שֶׁהַצְדִּיק מְסַפֵּר עִמָּהֶם דְּבָרִים בְּטָלִים וְכוּ' וְשִׁיחֹת שֶׁל מַה בְּכַךְ וְכוּ', וּמורִיד אֶת עֲצָמוֹ וְכוּ', עַל-יְדֵי-זֶה בְּעֲצָמוֹ הוּא מַעֲלֶה וְכוּ', וְאִף שֶׁאֲחַר-כֵּךְ נִתְהַפְּכִים וְנִעֲשִׂים חוֹלְקִים לְהַצְדִּיק, כִּי הָרִי אוֹמְרִים וּמַעֲיִדִים שֶׁהַצְדִּיק דִּבֵּר עִמָּהֶם מַה שֶׁדִּבֵּר וְכוּ' וְכוּ' — לְשׁוֹן-הָרַע וְרַכִּילוֹת וְלִיצְנוּת וְכוּ' וְכוּ', זֶה לֹא נֹגֵעַ לְהַצְדִּיק שׁוּם דְּבָר, אֲדַרְבֵּה דִּיקָא עַל-יְדֵי דְבוּרִים אֵלּוֹ הַצְדִּיק הַעֲלָה אוֹתָם בְּתַכְלִית הַעֲלִיָּה, וְעַל-כֵּן אָסוּר לָךְ לְשַׁאֵל שׁוּם קְשִׁיוֹת וְכוּ' וְכוּ'. וּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לו'): וְזֶה כָּלֵל גָּדוֹל, שְׁמִי שְׁפָגַם בְּבְרִית, אִי אָפֶשֶׁר לוֹ לְתַפֵּס בְּדְבוּרוֹ שֶׁל הַצְדִּיק וְכוּ' עֵינֵי שָׁם; וְכֵן מוֹבָא (שָׁם, סִימָן ה'): וְתֹאמִין שְׁכָל מִצּוֹתָא וּמְרִיבָה עַל הַצְדִּיקִים אֵינוֹ אֶלָּא בְּשִׁבְלֵךְ שְׁפָגְמַת בְּפָגַם הַבְּרִית, וְעַל-כֵּן בָּאוּ לָךְ מַחֲשָׁבוֹת כְּאֵלוֹ שִׁיְהִי לָךְ קְשִׁיוֹת עַל הַצְדִּיקִים וְתִתְרַחַק מֵהֶם וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְלִכֵּן אֵיעֲצֶךָ, אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיָּקָר, מֵאַחַר שְׁפָגְמַת בְּהוֹצָאת זְרַע לְבַטְלָה, שֶׁהוּא חֲטָא מְגַנֵּה מְאֹד מְאֹד, תִּבְרַח מִכָּל מִינֵי מַחֲלָקַת וּמִכָּל מִינֵי לִיצְנוּת וּמִכָּל מִינֵי כַּתוּת מַכַּתוֹת שׁוֹנוֹת שְׂאִינָם מְקַבְּלִים פְּנֵי שְׂכִינָה, כְּגוֹן: כַּת לִיצִים, כַּת מְסַפְרֵי לְשׁוֹן-הָרַע, כַּת חֲנֻפִים, כַּת שְׂקָרְנִים, כִּי חֲבָל לָךְ, כְּכָר זְכִיתָ לְבוֹא אֶל רַבֵּנוּ ז"ל, לְמַה לָּךְ לְהִסְתוֹכֵב בֵּין רְשָׁעִים אַרוּרִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר הֵם הֵם הַקְּלָפוֹת שֶׁכָּרַאת מִחֲטָאֵיךָ, כִּי מִי שֶׁמְדַבֵּר עַל הַצְדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים הַדְּבָקִים בְּדַבְּקוֹת אֱמֶת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֵין זֶה אֶלָּא מַחֲמַת חֲטָאוֹ הַמְּגַנֵּה שֶׁל הוֹצָאת זְרַע לְבַטְלָה, וְהִטְפוֹת הָאֵלוֹ מִתְלַבְּשִׁים בְּכַנֵּי-אָדָם הַמְּצַעְרִים אוֹתוֹ, כְּמוֹבָא (סִפְרֵי הַמְּדוּת, אוֹת נְאוּף, סִימָן כו'): עַל-יְדֵי הוֹצָאת זְרַע לְבַטְלָה בּוֹרָא קְלָפוֹת הַמְּתַלְבְּשִׁים בְּכַנֵּי-אָדָם מִתְנַגְּדִים וְחוֹלְקִים עֲלָיו וְעוֹשִׂים לוֹ יְסוּרִים, עֵינֵי שָׁם; וְלִכֵּן אֵיעֲצֶךָ אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיָּקָר, בְּרַח לָךְ מִכָּל אֵלוֹ הַלְּצִים, מֵאַחַר שֶׁאַתָּה יוֹדֵעַ בְּעֲצָמְךָ מַה עֲשִׂיתָ בְּחַיֶּיךָ וְאֵיךְ פָּגַמְתָּ, מַה לָּךְ לַצְרָה הַזֹּאת, לְהַכְנִס בְּמַחֲלַקַת וּמְרִיבוֹת שְׂאִינָם שְׂיָכִים אֵלֶיךָ, וְאִם תָּשׁוּב בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית, אַז כָּל סֵפֶר וְסֵפֶר יִהְיֶה חָשׁוּב בְּעֵינֶיךָ (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א',

אֲשֶׁר א' ערה בְּנַחַל שנג

סימן סא); אֲשֶׁרִי מִי שְׁמֻכְנִים דְּבוּרִים אֱלוֹ הַיֵּטֵב בְּתוֹךְ לְכָבוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' ערה.

בְּעִזְזַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לֵיל שְׁשִׁי לְסֹדֵר בַּמִּדְבָּר ה'תשל"ד.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיִגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֲי, הַבַּחּוֹר הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָת.

מִכְתָּבֶיךָ הַיָּקָרִים כָּבֵר קִבְּלָתִי כַּמָּה פְּעָמִים, אֵךְ לֹא הִיָּה הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ, וּבַפְּרָטִיּוֹת כִּי לֹא הִיָּיתִי בְּקוֹ הַבְּרִיאוֹת, לֹא עָלֵינוּ, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁלַח לָנוּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה בְּתוֹךְ חוֹלֵי יִשְׂרָאֵל.

חֲמֻדַּת לְכָבִי! מְאֹד מְאֹד נִשְׁבַּרְתִּי בְּקִרְבֵי מְמִרִירוֹת לְכָבֶךָ וְכָל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וּפְשׁוּט עוֹלָה לִי בַּחַיִּים, כַּאֲשֶׁר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ זֹאת, אֵךְ בְּאַמַּת לֹא כָךְ קִבְּלָנוּ מִרְבֵּנוּ ז"ל, לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצֻמוֹ כֹּל-כָּף אֶל הַצֵּעֵר. וּכְבָר גָּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל הַסּוּד שֶׁל (תְּהִלִּים ד, ב): "בְּצַר הִרְחַבְתָּ לִּי", אֲשֶׁר צְרִיכִים לְמִצָּא הִרְחַבָּה גַם בְּתוֹךְ הַצֵּעֵר בְּעֲצֻמוֹ (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹתֵרִין, חֶלֶק א', סִימָן קצ"ה). וּבַמִּדְרָשׁ שׁוֹחֵר טוֹב (תְּהִלִּים כ) אֵיטָא: אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל, אִם רְאִיתֶם שֶׁהַצֵּרוֹת מְכַסּוֹת אֶתְכֶם, בְּאוֹתָהּ שְׁעָה אֶתֶם נִגְאָלִים, עֵינֵי שָׁם.

וְאֵךְ שְׁאַתָּה כּוֹתֵב, שְׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ עֲדִין מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים וְכוּ', גַּם עַל זֶה גָּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל עֲצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת, לְהִיּוֹת רְגִיל לְסַפֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ כַּאֲשֶׁר מְסַפֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְכָל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו יִסְפֵּר לְפָנָיו בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְדַבֵּר זֶה בְּעֲצֻמוֹ יִישֵׁר אֶת לְכָבוֹ מִכָּל הַעֲקֻמוּמִיּוֹת וְהַבְּלָבוּלִים שֶׁנִּתְעַקְמָה וְנִתְבְּלָבְלָה דַּעְתּוֹ, עַד שְׁלִבּוֹ סִחְרַחַר בְּקִשְׁיוֹת, בְּסִפְקוֹת וּבְהִרְהוּרִים אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, שְׁכָל זֶה

שנד אָשֶׁר א' ערה בַּנְחֹל

הוא קלפת עמלק (שמות יז, ז): "הַיֵּשׁ ה' בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין", כי כִּשְׂאִין אָדָם מִיֵּשֶׁב בְּיִשׁוּב הַדְּעַת אֲמַתִּי, לִידַע אֲשֶׁר "הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֹתִי, עֲמִי וְאֶצְלִי, וְאִף בְּעַמְּקֵי עַמְּקִים שְׁאֵנִי נִמְצָא", הָאָדָם הַזֶּה הוֹלֵךְ נֶעַ וְנָדָה, וְאֵינוֹ מוֹצֵא מְקוֹמוֹ, וְתַמִּיד מֵר וּמְרוֹר לְבוֹ מְאֹד, וְתַכְּף-וּמְיָד כְּשֶׁנִּתְבָּרַר לוֹ, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעְדֵּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכֹל עֵצִים עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְגַם מִהֶמְקוֹמוֹת הַמְּטַנְפִּים וְהַמְּזַהְמִים יְכוּלִים לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הָאָדָם הַזֶּה מִיָּד נִגְאָל מִכָּל צָרוֹתָיו; כִּי מִכָּל מַה שְּׂרַק יַעֲבֹר עָלָיו הוּא יוֹדַע, שֶׁהוּא צָרִיף לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים הַתְּחַזְּקוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מִחֲדָשׁ, וּבִפְרָטִיּוֹת אוֹתָן הַנְּשֻׁמוֹת שְׁנִלְכְּדוּ בַּמְצוּדָה רְעָה שֶׁל פָּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עֲלִיָּהֶם מִתְגַּבֵּר וּמִתְפַּשֵּׁט בְּיוֹתֵר הַסֵּמ"ך-מ"ם, כִּי הֵן נִשְׁמוֹת שְׂרָשִׁיּוֹת אֲשֶׁר בְּנִשְׁמוֹתֵיהֶן תְּלוּיּוֹת עוֹד נִשְׁמוֹת, וְעַל-כֵּן מִתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם; וְעַקֵּר הַתְּגַבְּרוֹתוֹ עֲלֵיהֶם הוּא רַק עַל-יְדֵי הָעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת שְׁמֶסֶבֶת אוֹתָם, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לִידַע, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשֶׁר לְצֵאת מִזֶּה, כִּי אִם עַל-יְדֵי תַקְּף הַשְּׁשׁוֹן וְהַשְּׂמֻחָה, כִּי שְׂמֻחָה הִיא עוֹלָם הַחֲרוֹת מִמָּשׁ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ו'), וְכֹל מַה שְּׂמֻשְׂמַח אֶת עַצְמוֹ בְּיוֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן זוֹכֵה לְהַפְטֵר מִקְּלָפָה זוֹ, כִּי הִיא מְקוֹר הָעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת, וְזוֹ עֲבוּדָה הַקְּשָׁה בְּיוֹתֵר בְּעוֹלָם, לְזִכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת הַשְּׂמֻחָה. וְאֶמְרוּ בְּמִדְרָשׁ שׁוֹחֵר טוֹב (תְּהִלִּים ק): בְּשַׁעַת שְׂאָדָם עוֹמֵד וּמִתְפַּלֵּל עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, יֵהָא שְׂמַח מְאֹד מְאֹד, שְׂמֻתְפַּלֵּל לְאֵל חַי וְקַיִם.

וְעַל-כֵּן, חֲמֻדַּת לְבָבִי! הָעַקֵּר תִּרְאֶה לְהַתְפַּלֵּל וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂתַזְכֶּה לְהִיּוֹת בְּשְׂמֻחָה, כִּי שְׂמֻחָה הֵם הָאוֹרוֹת, וְאֵי אֶפְשֶׁר לְקַבְּלָהּ וּלְהַמְשִׁיכָה עַל עַצְמוֹ, כִּי אִם עַל-יְדֵי תַקְּף הַתְּפִלָּה, לְהַתְפַּלֵּל וּלְבַקֵּשׁ תַּמִּיד רַק עַל נִקְדָּה זוֹ — לְהִיּוֹת תַּמִּיד בְּשְׂמֻחָה. וְצָרִיף לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ לְזִכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת הַשְּׂמֻחָה. וְתַכְּף-וּמְיָד כְּשֶׁתַּזְכֶּה לְהִיּוֹת בְּשְׂמֻחָה, תִּכְנֹס בְּלִבֶּךָ עֲזוּת דְּקִדְשָׁה, וְלֹא תִירָא וְלֹא תִפְחַד מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי עַל-יְדֵי שְׂמֻחָה זוֹכִים לְעֲזוּת דְּקִדְשָׁה (עֵין

אֲשֶׁר א' רעו בְּנַחֵל שְׁנָה

לקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כב; וּבְמִדְרָשׁ תְּנַחוּמָא (פְּרֻשַׁת פְּזוּרִיע) אֵיִתָּא:
אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִם אַתֶּם מְשַׁמְרִים אֶת הַמְצוּוֹת וְתִשְׁמְחוּ
בָהֶם, אֲנִי מוֹסִיף לָכֶם שְׂמֵחָה וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

עַל-כֵּן חֻזַּק וְאֵמֶץ בְּשִׂמְחַת הַמְצוּוֹת שְׁעָלֶיךָ — צִיצִית, תְּפִלִּין
וְכוּ', וְתִזְכֶּה לְהַפְלִיל בְּכֵן הַשְׂמֵחָה.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר.

א' רעו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֹדֵר בְּמִדְבַר ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גִּירו
יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רָאֵה לְהִתְחַזֵּק לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל, כִּי זֶה מֵה שְׁעָלֵינוּ
לְעִשׂוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, וְעָלֵינוּ נִפְלָה חוֹבַת הַיּוֹם, וְאֵל תִּסְתַּכַּל עַל שׁוֹם
בְּרִיָּה שְׁבַע־עוֹלָם שְׂאוּמֶרֶת אַחֲרָת, אֵין לָנוּ אֶלָּא דְבָרֵי מוֹהַר"ן תְּ ז"ל,
שְׂאֵמַר לְפָנַי הַסְּתַלְקוּתוֹ לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּתוֹר צְנוּאָה: "הָעֵבֶדְהָ שְׁלָכֶם
יְהִיָּה — יִפּוּצוּ מְעִינֹתֶיךָ חוּצָה", וְעַל-כֵּן עָלֵינוּ תְּמִיד לֹא לְהַסְתַּכַּל
אֶפְלוּ עַל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׂאוּמָרִים אַחֲרָת, מֵה לָנוּ וְלְאַחֲרֵים, אֲנַחְנוּ
צָרִיכִים לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה, וְאַנִּי
מְקַנֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהַקִּים תְּלַמִּידִים כְּאֵלוֹ שְׂיַפִּיצוּ אֶת אוֹר
רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל הָעוֹלָם כָּלוּ, כִּי מְכָרַח לְהַתְּגַלּוֹת לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל עַנְיָן
רַבְּנוּ ז"ל.

הַדּוֹרֶשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

הַדּוֹרֶשׁ שְׁלוֹמְךָ...

א' רעז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵד, יוֹם שְׂשִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה'תשל"ד.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, אַחֵי וְרַעֵי, הַבְּחוּר הַיָּקָר
לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ...
נִרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר כְּכֹר קִבְּלָתִי כַּמָּה פְּעָמִים, וְתֹאמִין לִי שְׂאִינִי מְסִיחַ
דַּעְתִּי מִמֶּךָ כָּלֵל, אֲךָ עֲצָמוּ וְכִבְדוּ עָלַי הַמְּוִיָּעוֹת, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּשָׂבוּעוֹת
אֵלוֹ נִחַלְשָׁתִי, לֹא עָלֵינוּ, מְאֹד, הַשֵּׁם יִתְפָּרֵד יִרְחֵם עָלַי לְהִבָּא.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים לְהִיּוֹת 'בְּרִיָּה', וְלִהְיוֹת מִבֵּין
דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבַר, כִּי אֶפְלוּ כְּשֶׁכָּבַר זֹרִכִים לְכַתֵּב דְּבָרֵי הַתְּחִזְקוֹת, הַנֶּה
בְּיוֹם זֶה מִתְּחִזְקִים וּמִתְאַמְצִים מְאֹד מְאֹד וּבְיוֹם הַמָּחָר נִתְקַרַּר
וְנִתְיַשֵּׁן הַכֵּל, כִּי בְּכָל יוֹם וַיּוֹם יִצְרוּ שֶׁל אָדָם מִתְּחִדֵּשׁ עָלָיו וּמִבְקָשׁ
לְהִמִּיתוֹ (קְדוּשֵׁין ל:), וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לְהִיּוֹת מִבֵּין דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבַר, אֲשֶׁר
אֵל זֶה זֹרִכִים דִּיקָא אִז מְגִיט אַוּוּעַק דִּי כְּלִיג (עֵין בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֶׂה
יא); וְהַכְּלִי הוּא הַמַּח, כְּשִׁזְזוּכָה לְהַשְׁלִיף וְלְסַלֵּק וּלְבַטֵּל אֶת מַח עֲצָמוּ
לְגַמְרֵי (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קכג), אִז זֹכָה לְקַבֵּל מִרְבּוּנוֹ וְ"ל,
שֶׁהוּא אוֹר הַבֵּינָה, שְׁשֵׁם הוּא שְׁעַר הַחֲמֻשִׁים, עוֹלָם הַחֲרוּת, חֲרוּת
מִיֶּצֶר הָרַע, חֲרוּת מִשְׁעִבּוּדִים וְכוּ'; כִּי אֶפְלוּ אִם נִכְתַּב הַתְּחִזְקוֹת עַל
כָּל יוֹם וַיּוֹם, עֲדִין אֵינוּ מְסַפִּיק, כִּפִּי הַגְּלִים וְהַמְשַׁבְּרִים הָעוֹבְרִים עַל
כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם, וּבִפְרָטִיּוֹת עַל אוֹתָן הַנֶּפְשׁוֹת שֶׁנֶּפְלוּ
בְּעַמְקָא דְתַהוּמָא רַבָּא, וְנִכְשְׁלוּ בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
לְבַטְלָה, עָלֵיהֶם מִתְּפַשֵּׁט וּמִתְגַּבֵּר בְּיוֹתֵר הַסְּמ"ך-מ"ם לְהַחֲלִישׁ
דַּעְתָּם יוֹתֵר וַיּוֹתֵר, וְלִשְׁבָּרָם וּלְעַקְרָם, חַס וְשְׁלוֹם, לְגַמְרֵי; כִּי כָּל אֵלוֹ
הַנֶּפְשׁוֹת שֶׁנֶּפְגְּמוּ בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָה, הֵם בְּעֵצָם

ג) כְּשִׁמוּסְרִים אֶת הַכְּלִי (זֶה מוּבָא בַּסִּפּוּר מִהַבֵּן מְלֶךְ וְהַבֵּן שִׁפְחָה, עֵין שֵׁם).

אֲשֶׁר א' רעז בַּנְחָל שְׁנֵי

נִשְׁמֹת גְבוּהוֹת מְאֹד מְאֹד, נִפְשׁוֹת שְׂרִישׁוֹת הַתְּלוּיֹת בָּהֶם עוֹד
 נִפְשׁוֹת, וְעַל-כֵּן מִטְמֵא אוֹתָם הַסֵּמֶן-דְּמָם יוֹתֵר וְיוֹתֵר. וְעַקֵּר כַּחוֹ
 הוּא רַק עַל-יְדֵי הָעֲצָבוֹת, כִּי הַקְּלָפָה הַזֹּאת נִקְרָאת עַל שֵׁם הַיְלָלָה,
 וְהִיא פּוֹרֶשֶׁת מְצוּדוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה לּוֹכֶדֶת אֶת נַעֲרֵי יִשְׂרָאֵל; וְעַל-כֵּן
 מִי שֶׁכָּבַר נֶפֶל בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עַקֵּר הָעֲצָה
 לְצֵאת מִזֶּה הוּא רַק עַל-יְדֵי תַקְוָה הַשְׂמֵחָה, לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת
 שְׂבַע-עוֹלָם לְזִכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל הַמַּדָּה הַיְקָרָה שֶׁל שְׂמֵחָה, כִּי שְׂמֵחָה הִיא
 הִיא סֵטְרָא דְקֻדְשָׁה, וְעֲצָבוֹת הִיא הִיא סֵטְרָא אַחֲרָא מִמֶּשׁ, וְעַל-כֵּן
 כְּשֶׁאָדָם שָׂמַח, אָז הוּא אֶצְלוֹ יִתְבָּרֵךְ מִמֶּשׁ, וְלִהְפֹךְ — כְּשֶׁהוּא
 בְּעֲצָבוֹת, אָז נוֹפֵל בֵּינֵיהֶם, וְזוֹ מִלְחָמָה אֲרַכָּה מְאֹד מְאֹד, הַיֵּצֵר הַרַע
 מִמְּשִׁיף אֶת הָאָדָם אֶל הַמְרִירוֹת וְהָעֲצָבוֹת וְהַדְּאָגוֹת, וְהַיֵּצֵר הַטּוֹב
 מִמְּשִׁיף אֶת הָאָדָם אֶל הַשְׂמֵחָה וְהַחֲדוּדָה.

וְעַל-כֵּן, חֲמֻדַת לְבָבִי, רְאֵה מֶה לְפָנֶיךָ, אֵל תַּהֲיֶה בְּטָלָן, חֵס
 וְשְׁלוֹם, וְאֵל תִּפֹּל כָּל-כֶּף בְּדַעְתְּךָ, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אִתְּךָ, עִמָּךְ וְאֶצְלֶךָ,
 כִּי מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאִיהוּ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין
 וּבִתּוֹךְ כָּל עֲלָמִין, וְדוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר — הַכֹּל לְכֹל עֲצָם
 עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ מִמֶּשׁ, וּכְשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ זֹאת, אָז אֵין שִׁיב
 שׁוֹם יְרִידָה וְשׁוֹם נִפְיָה, כִּי אֶפְלוּ מִהַשְׂאוּל תַּחֲתִיּוֹת יִכְוֹן לְהִתְקַרֵּב
 אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּכְשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ, אֲשֶׁר עֲדִין הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אִתּוֹ, עִמּוֹ
 וְאֶצְלוֹ, אָז אֵין לֵךְ שְׂמֵחָה וְחֲדוּדָה גְּדוֹלָה מִזֶּה וְכוּ'. וְהִנֵּה אֲנִי רוֹאִים,
 שְׂעַל-פִּי-רֵב הָאָדָם נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ רַק כְּשֶׁמְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד
 מֵאַחֲרֵים, וּבְכֹל פַּעַם חוֹשֵׁב מְאַחֵר, זֶה מִתְפַּלֵּל טוֹב, זֶה לּוֹמֵד טוֹב,
 וְאֲנִי... מֶה עֹמְדִי... וְכֵן לְהִפֹּךְ וְכוּ', וְדַבְּרִים אֵלָיו מִשְׂבָּרִים אֶת הָאָדָם
 לְגַמְרֵי. וְרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ הַדֶּרֶךְ הַחֲדוּשָׁה וְהַנִּפְלְאָה שֶׁל הַתֵּם
 הַקְּדוּשׁ, שֶׁהִיָּה תָּמִיד בְּשְׂמֵחָה עֲצוּמָה אֶפְלוּ כְּשֶׁלֹּא הִיָּתָה לְעַבּוּדָתוֹ
 שׁוֹם שְׂלָמוֹת, וּבְזֶה שְׂזָכָה לְהַחֲיִית אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד, בְּזֶה דִּיקָא זָכָה
 סוּף כָּל סוּף לְהַגִּיעַ אֶת תְּכֵלִית הַמְּדַרְגָּה הָעֲלִיּוֹנָה, לְדַבֵּר עִם מְלֶךְ
 מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פָּנִים אֶל פָּנִים, וְנַעֲשֶׂה מִיְנִיסְטוֹר
 עַל כָּל הַמִּיְנִיסְטוֹרִים. וּבְאֵמַת אֲמָרוּ חַז"ל (ירוּשְׁלָמִי, מוֹעֵד קָטָן, פָּרָק ב'): :

שְׁמַחָה לְאָדָם כְּשֶׁהוּא דָר בְּתוֹךְ שְׁלוֹ. וְעַל־כֵּן תִּרְגִּיל אֶת עֲצֻמָּךְ רַק לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצֻמָּךְ תְּמִיד, וְתִתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֹסֵד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, שְׂזַכִּיתָ לְהִתְנַדֵּעַ מִרְבִּי אֱמֶת כְּזֶה, אֲשֶׁר בְּיָדָי סוּף כָּל סוּף תִּזְכָּה לְתַקּוֹן נִצְחִי עַל יָדוֹ, וּבְרוּךְ ה' שֶׁלֹּא עָשָׂנִי גוֹי. עֲקַר עֲבוֹדָתְךָ צְרִיךְ לִהְיוֹת רַק לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת הַשְׁמַחָה, וְאִךָ שְׂזוּהִי הָעֲבוּדָה הַכְּבֹדָה בְּיִתְרָה בְּעוֹלָם, אִךָ־עַל־פִּי־כֵן בְּשִׁבִיל זֶה יִרְדְּנוּ אֶל זֶה הָעוֹלָם, לְלַחֵם נֶגֶד הַקְּלָפוֹת, שֶׁהֵן — הָעֲצָבוֹת וְהַהֶסְתָּרוֹת וְכוּ', הַרוּצוֹת לְהֶסְתִּיר אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְרוּצוֹת לְהַכְנִיס בְּלִבָּנוּ כְּאֵלּוֹ אֲבָד מְנוּס, וּכְאֵלּוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרַגְזוֹ וּבְכַעַס עָלֵינוּ, חַס וְשְׁלוֹם, וְאֵנוּ צְרִיכִים לְגַלוֹת תְּמִיד, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהוּא אֲתָנוּ, וְהוּא מְלֵא רַחֲמִים וְחֹסְדִים, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אָב הַרְחֵמֵן.

וְעַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַהִתְבּוֹדָדוֹת הוּא, כְּשֶׁזּוֹכָה לְסַפֵּר וּלְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ כְּמִי שֶׁמְדַבֵּר וּמְסַפֵּר לְחֻבְרוֹ, וּמְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַשִּׁיטוֹת גְּמוּרָה כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם אָבִיו אוֹ עִם אַחִיו — אֲשֶׁרִי הַזּוֹכָה לְזֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה מְאֹד,
וּמְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ לְהַתְפַּלֵּל בְּעַדִּי,
וְאֵז אֶכְתֵּב לְךָ עוֹד.

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

* * *

כְּרִיךְ רַחֲמָנָא, שְׂזַכְנוּ לְסִיַּם אֶת כָּל הַחֲבוּר הַנִּפְלֵא הַזֶּה, וְהוּא כְּרִיךְ עֲשִׂירִי, יִזְכְּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְסִדֵּר עֲכָשׁוֹ לְדַפּוּס אֶת הַכְּרִיךְ הָאֲחֵד־עֲשָׂר לְהַגְדִּיל תּוֹרָה וּלְהַאֲדִירָה.
אֲנָא ה' הוֹשִׁיעָה נָא, אֲנָא ה' הַצְּלִיחָה נָא.

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

חֶלֶק י'

- ג פֶּתַח דְּבַר
- ה הַקְדָּמָה
- יא א' קי

יְגִלָּה נִפְלְאוֹת מַמְעֵלַת הַשְּׁמַיְתָה, וּבִפְרֹט שְׁמַיְתָה שֶׁל מִצְוָה, וְאִיךָ הִיא מוֹרִידָה אֶת הַשְּׁכִינָה לְזֶה הָעוֹלָם, וְיִסְבִּיר הַסֵּבֵר נִפְלֵא מֵהִי שְׁכִינָה, וְאִיךָ כְּשֶׁאָדָם מְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ הוּא מִמְשִׁיךְ אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲצִלוֹ.

- יד א' קיא

יִתְנַצֵּל לְבַחֲוֵרִים שֶׁקָּשָׁה וְכָבֵד לוֹ לַעֲשׂוֹת עוֹד שְׁעוֹר בְּרַבִּים, כִּי יֵשׁ לוֹ כְּבֹר שְׁעוֹר פֶּעַם בְּשָׁבוֹעַ בְּרַבִּים, וְכָל הַזְּמַן הוּא טְרוּד מְאֹד — הֵן בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה, וְהֵן בְּעֲנִינֵי הַדְּפֶסֶה, וְהֵן בְּעֲנִין לְדַבֵּר עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים הַצּוֹבְאִים עַל דְּלִתוֹת בֵּיתוֹ, יַעֲוֹרֵר שְׂיִבּוּאוֹ אֶל שְׁעוֹרוֹ בְּרַבִּים, שְׂאֵז יִשְׁמְעוּ דְבוּרִים נִפְלְאִים.

- טו א' קיב

יְדַבֵּר מִכָּף שְׁעַל הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל מִתְפַּשְׁטוֹת כָּל הַמְּנִיעוֹת, וְלִפְעָמִים עוֹמֵד יֵרָא שָׁמַיִם עַל הַפֶּתַח לֹא לְהַנִּיחַ לְהַכְנִס, וְאִיךָ שְׁעַל כָּל מְקַרֵּב חֲדָשׁ הַהִכָּרַח שְׂיַעֲבְרוּ הַשְּׁבַע מִימוֹת, וּמֵאֵז שֶׁהִסְמִיךְ-מ"ם, יִמַּח שָׁמוֹ, צָעַק שְׁלֹא תִרְדַּ נִשְׁמַת רַבְּנוּ ז"ל לְעוֹלָם, אֲזַ מְסֻתוֹבְבִים בְּבְרִסְלָב כָּל מֵינֵי אֲנָשִׁים מְפַקְפְּקִים, כְּדִי שְׁעַל יָדָם יִהְיוּ מְנִיעוֹת לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל. וַיִּבְטַיֵּחַ שְׂיַעֲשֶׂה כָּל מֵינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְטַהֵר אֶת הַשֵּׁם בְּרִסְלָב עַד שֶׁכֻּלָּם יִדְעוּ שֶׁזֶה קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים.

- טז א' קיג

יְגִלָּה אֶת מַעֲלַת הָאָדָם הַזּוֹכֶה לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וּמַעוֹלָם תָּמָה אִיךָ שְׂאֲנָשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ מִתְבַּיְשִׁים בַּחוּץ עִם דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּבְטַיֵּחַ שְׁכָל זְמַן שֶׁהוּא יַחֲיֶה בְּעוֹלָם הַזֶּה יַעֲסֹק בְּגִלוֹי דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם.

- יז א' קיד

יַעֲוֹרֵר עַל לִמּוּד לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, וְאֵז אֵין צְרִיכִים הַתְּחַזְּקוֹת מֵאֵף אַחֵר,

תִּכְנֵן הָעֲנִינִים

וְכָל הַצָּרוֹת שֵׁישׁ לְאָדָם הֵן רַק מִסִּבַּת הַיְשׁוּת שְׁלוֹ, שְׁרוּצָה מְשֻׁהוּ
מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְכִפִּי שְׂזוּכָה לְבִטֹל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵל הָאֵין סוּף
בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ-כֵן יֵאִיר עָלָיו אִוְרוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּמִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ יְשׁוּעוֹת.

א' קטו י'
יְגַלֶּה, שְׁהֶעֱקַר הוּא הָאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּמַעֲלַת הָאָדָם הַזּוֹכָה
לְבִטֹל עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ וְשׁוֹתֵק עַל כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו.

א' קטז כ'
יְגַלֶּה מִמַּעֲלַת הַזּוֹכָה לְעֵסֶק בְּעֵסֶק הַרְבִּים וְכֵן לּוֹמֵד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה,
וְהוֹלֵךְ לְאַסֵּף כֶּסֶף בְּשִׁבִיל הַדְּפַסֶּת סִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, וְתַפְלָה נִפְלְאָה עַל
הַסִּתְּפָלוּת עַל הַתְּכָלִית הַנִּצְחִית, וַיִּדְבֵּר מִמַּעֲלַת הַתְּמִימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת,
וְאֵיךְ שְׂדִיקָא עַל יְדֵהּ יְכוּל לְזַכּוֹת לְכָל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי, וַיְהִי־הִיא שֶׁשׁ
וְשִׁמַּח בְּחֻלְקוֹ תָּמִיד.

א' קיז כה'
יְגַלֶּה מִמַּעֲלַת הָאָדָם שְׂזוּכָה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוֹ ז"ל, וְאֵיךְ שֶׁכָּל עֲנִיָּן
רַבְּנוֹ ז"ל הוּא שִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וְכָל מָה שֶׁמְרַבֶּה בָּזֶה, כְּמוֹ-כֵן זוֹכָה
לְהִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אֶת אִוְרוֹ הַגָּנוּז, וּמִמַּעֲלַת הַשְּׂמִחָה, שֶׁעַל יְדֵהּ מְדַבְּקִין
עֲצָמוֹ עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאֵיךְ שֶׁאָסוּר לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה כָּלֵל, שֶׁדָּבָר זֶה מְבִיא
לְיַדֵּי קְלַקּוּלִים רַבִּים, וַיִּסְבִּיר אֶת גְּדֹל הַתַּעֲנוּג שֶׁל הָאָדָם הַמְּרַגֵּיל עֲצָמוֹ
לְעֵסֶק בְּעִבּוּדַת הַתְּפִלָּה, עַד שֶׁאֵינּוּ יְכוּל לַעֲשׂוֹת שׁוּם דָּבָר בְּלֵי תְּפִלָּה,
וַיִּסְפֹּר סִפּוּר נִפְלֵא מִהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ, זְכוּתוֹ יְגַן עָלֵינוּ, בְּעֲנִיָּן
שִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וַיִּסְבִּיר שֶׁאָסוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, וּמִכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר
עָלָיו אָסוּר לְפַל בְּיָאוּשׁ, אֲשֶׁר זֶה בְּעֲצָמוֹ הַסְּטָרָא אַחְרָא, הַטְּמְאָה
וְהַזְּהֵמָה, שֶׁנִּדְבָּקָה בָּאָדָם מִחֲמַת עֲוֹנוֹתָיו הַמְּרַבִּים, וַיִּסְבִּיר אֶת מַעֲלַת
גְּדֹלַת הַצְּדִיק הַתְּלוּי רַק כְּפִי מַדַּת הָאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וַיִּדְבֵּר מִמַּעֲלַת
הַשְּׂנָה, שֶׁאָדָם צָרִיךְ לִישֹׁן כְּדֵי שִׂיחֵהוּ לוֹ מַחֲזִין מִיִּשְׁבִּין.

א' קיח כט'
יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת מַדַּת הַהִתְחַדְּשׁוֹת, וְאֵיךְ שֶׁצְּרִיכִים לְהִתְחַדֵּשׁ וּלְהִתְחַזֵּק בְּכָל
פַּעַם, וַיְבִיא סִפּוּר מִמָּה שֶׁעֹבֵר עַל ר' יִצְחָק ז"ל, וְאָבִיו מוֹהֲרֵנְתָּ ז"ל
חִזְקוֹ וְאֲמָצוֹ, שֶׁעֲנִיָּנוֹ שֶׁל צְדִיק הוּא רַק לְחִזֵּק אֶת נְשׂוֹמוֹת יִשְׂרָאֵל וְלֹא
לְשִׁבְרָם, וּבְזֶה נִמְדָּדַת גְּדֹלַת הַצְּדִיק, שֶׁיְכוּל לְחִזֵּק אֶת כָּל הַשְּׁבוּרִים,
וַיְכַנִּיס בָּהֶם רוּחַ חַיִּים חֲדָשָׁה, לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ. וַיְרַבֶּה לְדַבֵּר מִמַּעֲלַת
הַסִּפּוּר "אֲשֶׁר בַּנְּחַל", וְאֵיךְ שֶׁכְּדָאי לַעֲיֵן בּוֹ בְּכָל יוֹם, וַיִּסְפֹּר אֵיךְ נִדְפַס

תֵּכֵן הַעֲנִינִים

שסא

הספר ונתפשט בעולם.

א' קיט לג

יִרְבֶּה לְדַבֵּר מִמַּעַלַת הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִין שֶׁל הָאָדָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמֵה בֶן־אָדָם כְּשֶׁמִּשְׁתַּוְּקֵק כָּל־כָּף אֶל בֶּשֶׁר וְנֹדֶם, עוֹשֶׂה אֶצְלוֹ רָשָׁם הַהִתְעוֹרְרוֹת, עַל אַחַת בִּמְה וְכַמָּה בְּאֵין עֶרֶךְ כָּלֵל כְּשֶׁמִּשְׁתַּוְּקִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וּמוֹצִיאֵין אֶת הַכְּסוּפִין מִפִּיו, אֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר מֵה נַעֲשֶׂה מְזֵה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וַיִּבְאֵר אֶת גִּדְּל הָעֲנִין שֶׁאָדָם מְכַנִּים עֲצָמוֹ בְּמִדַּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, עַד שְׂרוּאָה מְכָל דְּבַר רַק אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵיךְ שֶׁצָּרִיךְ לְהַפִּיר אֶת טוֹבוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמִמַּעַלַת הָאָדָם שֶׁהוּא מְפִיר טוֹבָה לְכָל אֶחָד שֶׁעָשָׂה לוֹ טוֹבָה, וּבִפְרָט לְרַבּוֹ שֶׁקָּרְבוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הוּא צָרִיךְ שֶׁתִּהְיֶה לוֹ הַפְּרַת הַטוֹב אֵלָיו, וַיִּדְבֵּר מִעֲנִינֵי זְווגִים שֶׁזֶה נַעֲלָם וְנִסְתָּר וְהַכֵּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאֲסוּר לְדַחוֹת שְׂדוּךְ בְּיָדִים, כִּי לֹא תִדַע פֶּן זֶה הוּא זְווגֶךָ הַמֵּיחָד לךְ מֵהַשָּׁמַיִם.

א' קכ לח

יִגְלֶה מִגְּדֵלַת רַבְּנוֹ ז"ל, אֵיךְ שֶׁמְּגַלֶּה אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּגִלּוֹי כְּזֶה, עַד שֶׁכָּבַר אֵין רוֹצִים שׁוֹם דְּבַר רַק לְהַפְּלֵל בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּדְבֵּר מִמַּעַלַת הַשְּׂמֵחָה וְאֵיךְ שֶׁאֵי אֶפְשָׁר לְעַבֵּר אֶת זֶה הָעוֹלָם רַק עַל־יַדֵי מִדַּת הַשְּׂמֵחָה, וְכָל מֵה שֶׁהָאָדָם שֶׁמַּח יוֹתֵר, כְּמוֹ־כֵן נִכְלָל בְּיוֹתֵר בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

א' קכא לט

יִגְלֶה מִמַּעַלַת הַזּוֹכָה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוֹ ז"ל עַד הַסּוּף, וְשׁוֹם דְּבַר לֹא יוֹכֵל לְרַחֵקוֹ מִרַבְּנוֹ ז"ל, וַיִּסְפֹּר סִפּוּר שֶׁפָּגַשׁ אָדָם שֶׁהָיָה פַעַם מְקַרֵּב וְהַתְּרַחֵק, וַיִּתְמַה אֵיךְ יְכוּלִים לְהַתְּרַחֵק מִרַבְּנוֹ ז"ל, הֲלֹא הַהִכָּרַח לְחִזּוֹר אֶל הָעֵפֶר, וְרַבְּנוֹ ז"ל רַק מְקַרֵּב אֶל הַקְּדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא, וְעַל־כֵּן מֵה שֶׁיֵּךְ לְהַתְּרַחֵק מִמֶּנּוּ, וְעַל־כֵּן כְּשֶׁיְהוּדֵי יִשׂ לוֹ זָקֵן לְבָן, וְעַדִּין מַחְזִיק בְּרַבְּנוֹ ז"ל — זֶהוּ חֲדוּשׁ, כִּי הַסֵּמ"ךְ־מ"ם אֹרֵב עַל כָּל אֶחָד הַרוֹצֶה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוֹ ז"ל.

א' קכב מא

יִגְלֶה שֶׁהַעֲקָר הוּא הַתְּחִדְּשׁוֹת, לְהַתְּחִדְּשׁ בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגְעָה, וּתְפִלָּה נּוֹרָאָה עַד מְאֹד בְּהַמְּשַׁכַּת גְּלוֹי אֱלֻקוֹת עַל עֲצָמוֹ.

א' קכג מד

יִגְלֶה שֶׁהַעֲקָר לְחִיּוֹת עִם הַמְּצִיאֹת וְלִידַע שֶׁכָּל מְאֹרְעוֹתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ,

וידבר על המחלקת והשנאה שיש עליו, איך שממנו ישארו ספרים שיחיו את כל העולם כלו, וממתנגדיו לא ישאר שריד ופליט.

א' קכד מה

יגלה נפלאות איך שכל אלו שנפלו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הם נשמות גבוהות, ולא בחנם לקח עצמו הסמ"ך-מ"ם הרשע עליהם, ועל-כן כשהם זוכים לבוא אליו יתברך בתפלה, שיחה ובקשה, אינם זזים משם עד שמוחלים להם. ויש מלאך נורא עזריאל שמו, שהוא ממנה על כל אלו שנפגמו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ואם הם מתחזקים בתפלה ובקשה, הוא מעלה את תפלתם למקום הצריך, ומלמד זכות עליהם, וירבה לגלות מעלת התפלה וההתבודדות, ואיך שלמעלה בשמים זה מאד חשוב, וצריכים להיות עקשן גדול על דבר זה, ובפרטיות להיות רגיל בודוי, להתנדות אליו יתברך, ואז לא יזוז משם עד שימחלו לו מן השמים, ויגלה גלויים מגדלת רבנו ז"ל, ויסביר את דברי רבנו ז"ל שאמר: את הנואף מכירים באף, שזה סובב על פעם התלוי בחטם, ומי שהוא נואף — הוא בכעס תמיד.

א' קכה נא

ידבר מפחד הפא על האדם רק פשיש בידו כסף גזולה, ומי שחיב כספים, שלא יתן צדקה, אלא ישלם קדם את הכסף שהוא חיב.

א' קכו נב

יבקש ויתחנן אליו יתברך, מתי כבר יתגלה רבנו ז"ל בעולם, היכול להחיות את כל השבורים והרחוקים, ובפרטיות אלו שפגמו בברית — הוצאת זרע לבטלה, ויגלה פרוש נפלא בפסוקים, ואיך שיש מלאך עזריאל שהוא ממנה על אלו הנשמות שנפגמו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ומעלת האומר את התקון הכללי בכל יום.

א' קכז נה

יגלה ממעלת הזוכה לברח בכל יום אל תוך התורה הקדושה, ולומר: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, שהם נגד ארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, וילמד אפלו בלא הבנה, ולא יסתפל על שום בריה שבעולם.

א' קכח נו

יגלה שבית מדרשו של רבנו ז"ל הוא בית-מדרש אמונה, וכל מה

תִּכְוֵן הַעֲנִינִים

שסג

שְׁמֻכְנִים עֲצָמוּ יוֹתֵר בְּאֻמוֹנָה, נִשְׁמָר מִכָּל רַע, כִּי עֵקֶר הַשְּׁמִירָה מִכָּל צָרָה וְצוּקָה הוּא רַק עַל-יְדֵי אֲמוּנָה, וַיִּחְזַק אֶת אֶחָד שְׁאֵבֵד סְחוּרָה, שֶׁלֹּא יִפְלֵ בְרוּחוֹ, אֲלֵא יִדַע שֶׁהַכֹּל מִשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחַת פְּרֻטִית, וַיַּעֲוֹרֵר שְׁצָרִיכִים לְהִתְחַזֵּק עִם חֵבֵר יְחִדּוֹ, וַשְׁתַּהֲיֶה הַחֲבֵרוֹתָא עִם אָמֵת, שֶׁלֹּא יִרְצֶה אֶחָד לְהַשְׁתַּלֵּט עַל הַשְּׁנִי, רַק שְׁיִבְטֵל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרִי, וְאִזּוּ יִקְבְּלוּ הַרְבֵּה זֶה מִזֶּה, וַיִּפְרָשׁ פְּרוּשׁ נִפְלֵא בְּמִשְׁנֵה (אָבוֹת ה'): כָּל מִי שֵׁיִשׁ בּוֹ שֶׁלֹּשָׁה דְבָרִים הִלְלוּ הוּא מִתְלַמֵּידּוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ.

א' קכט נט

יְחִזֵּק וַיֵּאמֶץ לְלַמֵּד סִפְרֵי רַבְּנּוֹ ו"ל, וַיִּגְלֶה אֵיךְ שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם אֹרֵב מְאֹד שֶׁלֹּא יִתְפַּשֵּׁט אֹרּוֹ שֶׁל רַבְּנּוֹ ו"ל בְּעוֹלָם, וַלְהַפּוּךְ — צָרִיכִים לְשַׁמְחַ מְאֹד מְאֹד שְׂזוּכִים לְדַעַת מִרַבְּנּוֹ ו"ל, וַתְּהַלֶּה לְאֵל, אֵינִי אֲנִי חוֹלְקִים עָלָיו, וְהַשְׁמָחָה הַזֹּאת תִּקְרָבוּ יוֹתֵר אֶל רַבְּנּוֹ ו"ל. וַצָּרִיכִים לְדַעַת, כִּי הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנּוֹ ו"ל אֵינָה תְלוּיָה בְּשׁוּם זְמַן וּבְשׁוּם מְקוֹם וּבְשׁוּם אָדָם, אֲלֵא כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל יָכוֹל לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, וְהַעֲקָר עַל-יְדֵי נְקֻדַת הַחֵבֵר וַיִּתְחַבְּרוּ יְחַד בְּאֻמַּת בְּלִי שׁוּם קִנְטוֹר וְנִצְחוֹן, וְאִזּוּ יִקְבְּלוּ מֵהַצְדִּיק הַרְבֵּה מְאֹד, וַיִּגְלֶה אֶת מַעֲלַת הַתְּמִימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת, אִם רַק זוֹרְקִים מֵעֲצָמוֹ הַחֲכָמוֹת שֶׁל הַבַּל, אִזּוּ עַל-יְדֵי-זֶה מְרַגֵּישִׁים כָּל מִינֵי טַעֲמִים בְּחַיִּים, וַצָּרִיכִים לְהַסְתַּכֵּל בְּאֵלְקוֹת שְׁבָכָל דְבָר.

א' קל סג

יִגְלֶה אֵיךְ שְׁאֲסוּר לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה בְּשׁוּם דְבָר, וּכְכֹל שֶׁתְּהִיָּה לוֹ סִבְלָנוֹת וַיִּבְרַח רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, כְּמוֹ-כֵן יִצְלִיחַ דְּרָכּוֹ לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם.

א' קלא סה

יִגְלֶה שְׁאֵינִי אֲצִלוּ שְׁמָחָה גְדוֹלָה מִזֶּה שְׁמֻכְנִים דְבָרֵי רַבְּנּוֹ ו"ל בְּבִנְיַ הַנְּעוּרִים, וְאֵיךְ שְׁצָרִיכִים לְדַבֵּר בְּנִחַת וְלֹא בְּתִקְיָפוֹת אוֹ לְרַחֵק, חֵס וְשָׁלוֹם, כִּי הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנּוֹ ו"ל לְמוּד שֶׁל רַחֲמָנוֹת.

א' קלב סו

יִגְלֶה אֵיךְ שֶׁלְאָדָם אֲסוּר לְהַסְתַּכֵּל עַל הָעֵבֵר וְעַל הָעֵתִיד, אֲלֵא שְׁיִדַע שְׁאֵינִי לוֹ רַק רַגַע זֶה, וַיִּפְרָשׁ כְּמָה פְּסוּקִים וּמֵאֲמָרֵי חו"ל עַל קֶטֶב זֶה בְּדֶרֶךְ נִפְלְאָה.

א' קלג סז

תְּכַן הַעֲנִינִים

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַזּוֹכָה לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיַּחֲזֹק עֲצָמוּ בְּכָל פַּעַם לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה תְּדַשֶּׁה וְאִיךָ שְׂאִין עֲצָה אַחֲרֵת בְּזֶה הָעוֹלָם רַק לְהַפְלִיל בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלֹא לַעֲנוֹת לְמַחְרְפֵי וְלַמְבֹזֵי נַפְשׁוֹ, וְאִיךָ שְׁכָל הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים סָבְלוּ חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין וְלֹא עָנוּ לְמַחְרְפֵיהֶם דְּבָר, וְעַל־יְדִי־זֶה זָכוּ לְכָבוֹד אֱלֹקֵי שְׁפַע הַכֶּתֶר. וְסִפּוּרִים מֵר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחֲמָן ז"ל וְאָבִיו ר' נַחֲמָן טוֹלְטְשֵׁינְעֵר ז"ל, וְכֵן אִיךָ שְׁחֻלְקוֹ עַל מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל שְׁתַּקֵּן אֶת הַתְּפִלָּה לְאַחַר הַתְּקוּן הַכִּלְלִי, וְזוֹ הִיְתָה מִתְּחִלָּתָה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ עֲלֵינוּ, וּמִכָּל שְׂכָן מֵהַמְּתַנַּגְדִּים, אֲשֶׁר דְּבָר כְּזֶה עוֹד לֹא הָיָה בְּעוֹלָם, וְלֹא נִשְׁמַע מֵעוֹלָם, שֵׁיִצְאוּ נֶגֶד אִישׁ הַמְּקַרֵּב בְּגִי הַנְּעוּרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּרִצִּיחָה כְּזוֹ, וּמִמַּעַלְת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, שְׁעַל־יְדִי־זֶה יִהְיֶה נִכְלָל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבַּרֵךְ.

א' קלד עא

בְּבֹשֶׁר אִיךָ שֶׁהַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ שְׁלָנוּ מִתְגַּבֵּר וּמִתְפַּשֵּׁט בְּעוֹלָם, וְאִיךָ שְׁמַתְקִימִים דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שֵׁיִחְזִיר אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ אֲלֵינוּ יִתְבַּרֵךְ, וַיִּגְלֶה אֶת מַעַלְת הָאָדָם הַשְּׂמִיחַ בְּכָל יוֹם, אֲפִלּוֹ שְׁעוֹבֵר עֲלֵינוּ מֵהַשְּׁעוֹבֵר, וְאִם הָיָה הָאָדָם יוֹדֵעַ מַעַלְת הַזּוֹכָה לַעֲמֹד שְׁעָה אַחַת לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, וְלִשְׁפָף אֶת נַפְשׁוֹ אֲלֵינוּ יִתְבַּרֵךְ, וְאִילוֹ שֶׁעֲשׂוּעִים הוּא גּוֹרֵם בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, אִזּוֹ הָיָה רוֹקֵד מֵרַב שְׂמִיחָה, כִּי לְמַעַלָּה בְּשָׂמִים מֵאֵד מֵאֵד מִתְּפָאֲרִים עִם אָדָם שְׂנֵמֵצָא בְּמֵצַב שְׁפַל, וּכְבֹּא לְשִׁפְף שִׁיחַ וְתְּפִלָּה אֲלֵינוּ יִתְבַּרֵךְ, וַיְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַשּׁוֹקֵד בְּלַמּוּד שְׁלַחַן עָרוּף, מִחֲבֵר רַמ"א וְאִמִּירַת ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת בְּכָל יוֹם וַתְּהִלִּים וַתְּפִלוֹת.

א' קלה עד

יְדַבֵּר מִשְׁבַּח חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, וְאִיךָ שֶׁהֵם צְדִיקֵי דוֹרְנוּ, וְאֲשֶׁרֵי הַמְּתַקְרָב אֲלֵיהֶם, וְאִם הָיָה מִתְּגַלֶּה אִזּוֹ רַבְּנוּ ז"ל, הֵיִינוּ כְּבָר מִזְמָן יְכוֹלִים לְהַגְּאֵל, כִּי רַבְּנוּ ז"ל מִחְדִּיר בָּנוּ רַק גְּלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ וְדְּבָקוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵךְ, וְאִיךָ שְׁכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ אֵינוֹ שְׁוָה כִּי הוּא זֶה נֶגֶד דְּבָקוֹת אַחַת בּוֹ יִתְבַּרֵךְ.

א' קלו עו

יִגְלֶה מִי הֵם קְלַפַּת עֲמֻלָּה, וְאִיךָ שְׂגוּי הַרוּצָה לַעֲשׂוֹת רַע לְיִשְׂרָאֵל, הוּא רַק מִקְלַפַּת עֲמֻלָּה, שֶׁהוּא בָּא מֵעֲשׂוֹ וְיִשְׁמַעְאֵל, וַיִּגְלֶה סוּד נִפְלָא אִיךָ שְׁכָל קְלַפַּת עֲמֻלָּה לְהוֹרִיד אֶת הַקּוּץ שְׁעַל הַדְּלָ"ת דְּאֶחָד, וְלַעֲשׂוֹת מְזֵה רִי"ש שֶׁהוּא אַח"ר, וְהַקּוּץ הוּא הַצְּדִיק, וְעַל־כֵּן עֲמֻלָּה לֹחֵם תָּמִיד נֶגֶד הַצְּדִיק שְׂבִדוֹר, וְעַקֵּר הַעֲצָה לְהַכְּנִיעַ אֶת קְלַפַּת עֲמֻלָּה הַיּוֹגֵק מֵעֲשׂוֹ

וישמעאל הוא על-ידי תקף האמונה הקדושה בו יתברך.

א' קלז עז

ידבר ממעלת האדם שזוכה לברח רק אליו יתברך, ואינו מתבלבל משום בריה שבעולם, רק תמיד הולך בדרך שבוחר לעצמו, ואין לו שום יסק עם אף אחד, והוא תמיד בשמחה עצומה עם כל נקדה ונקדה שיש בו, ויגלה מעלת השמחה, שעל-ידי-זה מבטל מעצמו את כל הדמיונות שלו ועולה מעלה מעלה, ואיך שהסמ"ך-מ"ם יתן לאדם לעשות כל מיני עבודות שבעולם, העקר שלא יהיה בשמחה, כי השמחה הורסת אותו לגמרי, וכן ממעלת התפלה וההתבודדות שעושה רשם למעלה בכל העולמות העליונים.

א' קלח עט

יגלה ממעלת האדם הזוכה להיות מקרב אל רבנו ז"ל, ובפרט אלו הנפשות שנוכשו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שהוא חטא חמור, אף-על-פי-כן בכחו של רבנו ז"ל גם להם יש תקון, אף עליהם לדעת, כי הסמ"ך-מ"ם הרשע מתלבש עצמו במי שמתלבש, העקר שלא יחזיקו עצמם ברבנו ז"ל, היכול לתקנם בתקון נפלא, ועל-כן צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם לא להטות און אל אלו הרוצים לרחקו מהצדיק, כי הוא דגמת רוצח שמכה אותו ופוצעו עד זב דם, וכא רופא לרפאותו, והרוצח צועק אל הלב אל הרופא, כן נדמה הסמ"ך-מ"ם המעבב ומונע מלהיות מקרב אל הצדיק היכול לרפאותו.

א' קלט פב

ידבר ממעלת השמחה, ואיך שעקר עזות דקדושה זוכים רק על-ידי תקף השמחה, ויגלה גנות העצבות והמרירות ואפלו להתמרר על החטאים גם לא טוב, כי העצבות והמרירות נותנת כח לסטרא אחרא, ומה שהאדם אינו מתקרב אל רבנו ז"ל, כי כל ענינו הוא שמחה, ותקף-ומיד כשמתקרבים אליו, נעשים בשמחה, ואז על-ידי-זה נתבטלת ממנו העצבות והמרירות, והסטרא אחרא אינה רוצה בזה, ועל-כן מתפשטים המניעות על עצם ההתקרבות אל רבנו ז"ל.

א' קמ פד

יחנה דעתו לאחד שקבל סכום של כסף כדי לחלקו לצדקה, מה לפי דעתו הצדקה הכי גדולה, ומונה כמה מיני צדקות, והעולה על הכל להדפסת ספרי רבנו ז"ל, וממעלת שמחה והתבודדות, שהם שני

תְּכַן הָעֲנִינִים

הִיסוּדוֹת שְׁמַחֲוִיקִים אֶת הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם.

א' קמא פו

יִתֵּן עֲצָה לְשָׁלוֹם-בֵּית, וַיִּגְלֶה סוּד שְׁמֶסֶר צַדִּיק אַחַד לְבָנוּ מִמַּעַלַת מִדַּת הַשְּׁתִיקָה.

א' קמב פו

יִגְלֶה נִפְלְאוֹת מִמַּעַלַת הַזֹּכָה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֲמֵת, וְאֵיךְ שֶׁעַל יָדוֹ נִפְתַּח הַפֶּה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִכְף-וּמִיד כְּשֶׁאָדָם מְרַגֵּל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, נִתְחַזְּקַת אֲצָלוֹ הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְנַעֲשֶׂה בְּשִׂמְחָה, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מְשֻׁרָה עַל עֲצָמוֹ אוֹר זֵיו הַשְּׂכִינָה, וְלֹא חָסֵר לוֹ שׁוֹם דָּבָר.

א' קמג צ

יְדַבֵּר מִמַּעַלַת הַשְּׂמִיחָה שְׁמֵבִיאָה אֶת הָאָדָם לִיְדֵי אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה אֵינוֹ מִתְיָרָא וְאֵינוֹ מִתְפַּחַד כְּכֹר מְשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם.

א' קמד צא

יִחַזֵּק לְשִׂמְחַת בְּהַתְקַרְבוֹתוֹ אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וַיּוֹרֶה דְרָךְ נְכוּנָה לְכַנֵּי הַנְּעוּרִים אֵיךְ לְהַתְנַהֵּג בְּחַיֵּיהֶם לְמַעַן יִצְלִיחוּ בְּדַרְכֵיהֶם.

א' קמה צג

יִגְלֶה מִמַּעַלַת הַלּוּמֵד וְשׁוֹקֵד בְּסִפְרֵי מוֹהַרְנ"ת ו"ל, שֶׁאֲזוֹ כְּכֹר אֵינוֹ צָרִיף לְשׁוֹם דְּבוּרִים אַחֲרֵיהֶם, וְאֵיךְ שֶׁהֶעֱקַר בְּזֶה הָעוֹלָם לְשִׁכַּח תְּמִיד אֶת הָעֶבֶר, וְלַעֲשׂוֹת בְּכָל פַּעַם הַתְחַלָּה חֲדָשָׁה, וְזֶה יַעֲזֹר לוֹ לְהַתְקַדֵּם בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וַיִּגְלֶה סוּדוֹת נוֹרָאִים בְּעֲנִינֵי הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁהִיא בְּנִין הַמַּלְכוּת, שֶׁצָּרִיף הָאָדָם לַעֲסֹק בְּזֶה בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ, וְאֵיךְ שֶׁצָּרִיף לְהַתְחַזֵּק אֲפִלּוֹ כְּשֶׁמֶר וְחֻשֵׁף בְּעֵדוֹ בְּכָל פַּעַם.

א' קמו צו

יִגְלֶה מִמַּעַלַת מִצְוֹת הַשְּׂמִיחָה, וְאֵיךְ שֶׁזֶה עֵקֶר הַקְּדוּשָׁה וְעֵקֶר הַצְּלַחַת הָאָדָם בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת, וְכָל מֵה שֶׁהָאָדָם שִׂמַּח יוֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן עוֹבֵר עַל הַפֶּל וּמַצְלִיחַ בְּכָל דְרָכָיו, וְטוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָא לְנַצַּח נְצָחִים.

א' קמז צח

יִגְלֶה אֵיךְ שֶׁצָּרִיכִים לְבָרַח מִכָּל מִינֵי מַחְלַקַת שֵׁישׁ בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁהִסְמִיךְ-מ"ם אוֹרֵב עַל זֶה מְאֹד, וַיִּגְלֶה אֶת מַעַלַת קְבוּץ קְדוּשׁ בֵּין

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

שסז

אֲנֹשִׁי שְׁלוֹמְנוּ שְׂרוּצִים לִהְיוֹת מֵאֲנֹשִׁי הַבֶּעַל תְּפִלָּה, וְאִינִם תְּפָצִים בְּשׁוֹם דְּבַר — רַק עֲבוֹדַת הַשֵּׁם, וְאִיךָ שְׂצָרִיכִים לְכַרַח מְלֵהוּיֹת גִּבְאֵי אוֹ מְנַהִיג, וַיִּגְלֶה רֵאשִׁי תְבוֹת נִפְלֵא עַל זֶה.

א' קמח ק

יִגְלֶה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מִי שְׂזוֹכָה לִהְיוֹת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְאִיךָ שְׂעַל-יְדֵי-זֶה יֵאִיר עָלָיו אוֹרוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּאוֹר נִפְלֵא, וְלִהְפּוֹךְ — עַל-יְדֵי שְׂשׁוֹמֵעַ לְדַבֵּר רַע עָלָיו, יִדַּע שְׂיִתְרַחֵק לְגַמְרֵי, וְיִחַשְׁיֵךְ מִמֶּנּוּ כֹּל הָאוֹרוֹת, וַיִּגְלֶה נִפְלְאוֹת בְּזֶה, וּמֵה זֶה אוֹר הַפְּנִים וְאַחֲזֵרִים מִפְּרַעַה נַעֲשֶׂה הָעֶרֶךְ.

א' קמט קא

יַעֲזוּר שְׂפָדָאֵי לְהִסְתַּוְּבָב בֵּין אֲנֹשִׁי שְׁלוֹמְנוּ חֲסִידֵי בְּרַסְלָב, וְלִקְבֹּל אֲצֵל כָּלֶם נִקְדָּתוֹ, כִּי אֲצֵל כָּל אֶחָד יֵשׁ נִקְדָּה מֵה שְׂאִין בְּתַבְּרוֹ, הָעֶקֶר לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׂבַעוּלָם, וַיִּגְלֶה סוֹד נִפְלֵא לְמֵה קִדְּם נִסָּן יֵשׁ חֲדָשׁ אֶדְר, שְׂזֶה סוֹד תְּשׁוּבָה מֵאַהֲבָה, וְקִדְּם תְּשָׁרֵי יֵשׁ חֲדָשׁ אֶלוֹל, שְׂהוּא תְּשׁוּבָה מִיִּרְאָה, וּמַעֲנִין שְׂמַחָה וְהִתְבַּוְּדוֹת, שְׂהֵם אִהְבָּה וְיִרְאָה.

א' קנ קג

יִגְלֶה אִיךָ שְׂאָסוֹר לְפַל בְּחִלְיֹשׁוֹת הַדַּעַת, וְאֶל זֶה זוֹכִים לְהִגִּיעַ רַק עַל-יְדֵי מִדַּת הַשְּׂמִחָה וְהַחֲדוּה, שְׂמַכְנִיסָה בְּאָדָם הַתְּחַזְּקוֹת וּבִשְׂחוֹן, וְאִינוּ מִתְּיָרָא מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׂבַעוּלָם, וּמַמְעַלֵּת אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וַיִּבְאֵר מַעֲלַת לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאִיךָ שְׂנֹאֲמָרָה בְּלִשׁוֹן יְחִיד, לְהוֹרוֹת כִּי הַתּוֹרָה נֹאֲמָרָה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, וְכֵן רַבְּנוּ ז"ל מְגַלֵּה תּוֹרוֹתָיו בְּלִשׁוֹן יְחִיד — "יִדַּע", וְאָסוֹר לְבַלְבֵּל עֲצָמוֹ מֵאַחֲרִים כָּלֵל, רַק לִיִּדַּע שְׂהוּא עֲנִין אַחַר לְגַמְרֵי, וְאִין לוֹ מֵה לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאַחֲרִים כָּלֵל.

א' קנא קז

יִגְלֶה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת לְכָל אֵלוֹ שְׂנִפְגְּמוֹ בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, וְאִיךָ שְׂמִי שְׂנִפֵּל בְּזֶה, קָשָׁה לוֹ לְצַאת מִזֶּה, וְכֵן עוֹלִים עַל לְבוֹ קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת עָלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְכָל-כֶּף מְרִים וּמְרוּרִים לוֹ הַחַיִּים, עַד שְׂמַבְקֵשׁ נִפְשׁוֹ לְמוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְאִיךָ כֹּל הַצָּרוֹת בְּעוֹלָם — הַגְּנִבּוֹת וְהַשְּׂחִיתוֹת בָּאִים רַק מֵהַחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה, וְכֵן כֹּל הַמְּחַלֵּקֵת וְכֹל הַחֲלָאִים רְעִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, בָּאִים רַק עַל-יְדֵי הַחֲטָא הַמְּלַכְלֵךְ הַזֶּה, וַיִּגְלֶה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מְגַדֵּלֵת רַבְּנוּ ז"ל, וְאִיךָ שְׂכָל תַּקְוֵן הַחֲטָא הַזֶּה הוּא רַק עַל יְדוֹ, שְׂהוּא מַעֲזוּר וּמְחֻזָּק וּמֵאֲמִץ אֵת כָּל אֵלוֹ שְׂנִפְלוּ וּנְפָגְמוּ

בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה, וּמַחְדִּיר בָּהֶם אֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וּדְבָקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וּמְקַרְבֵם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אִךְ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אֹרֵב מְאֹד מְאֹד עַל אֱלוֹ הַנִּפְשׁוֹת שֶׁפָּגְמוּ, וְעוֹשֶׂה מֵה שֶׁעוֹשֶׂה, הָעֵקֶר לְרַחֲמֵם מְרַבְּנוּ וְ"ל, כִּי תִקְוֶנָם הוּא רַק עַל יָדוֹ, כִּי הוּא מוֹרִיד עֲצָמוֹ אֵלֵיהֶם בַּחֲכָמָה עֲמָקָה עַד מְאֹד. וַיִּגְלֶה אֵיךְ וּבְאֵיזָה אַפֵּן הַצַּדִּיק מוֹרִיד עֲצָמוֹ אֶל אֱלוֹ הַנִּפְשׁוֹת וְכוּ', וְאֶפְלוֹ שִׁחוּלָקִים עָלָיו וְכוּ', הוּא מְאִיר עֲלֵיהֶם אֹרֹו יִתְבָּרַךְ בְּאֵפֶן נִפְלָא וְנִנְעֵלָה מְאֹד מְאֹד, אִךְ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אֹרֵב מְאֹד מְאֹד עַל אֱלוֹ הַנִּפְשׁוֹת לְרַחֲמֵם מֵהַצַּדִּיק, וְעוֹד מֵהַפְּכִים אֶת הַקְּעָרָה עַל פִּיהָ וּצְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים לְדַעַת אֵיךְ לְהִתְקַרֵב אֶל הַצַּדִּיק, וַיִּקְבַּל עַל עֲצָמוֹ קִבְלָה תְּזַקֵּה שְׁשׁוּם דְּבָר וְשׁוּם בְּרִיָּה לֹא יוֹכְלוּ לְרַחֲקוֹ וּלְגַרְשׁוֹ מִמֶּנּוּ; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּטָּה לְכַבּוֹ וְאֲזַנּוֹ הֵיטֵב אֶל דְּבוּרִים אֱלוֹ.

א' קנב קכג

יִגְלֶה מִמַּעֲלַת מִדַּת הַשְּׂכָחָה, לְשַׁכַּח בְּכָל פַּעַם הָעֵבֶר שְׁלוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִכְלַל בְּזַכְרוֹן, לְזַכּוֹר רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ תְּמִיד, וְתִמִּיד יִדְמָה בְּדַעְתּוֹ אֲשֶׁר אֵין שׁוּם בְּרִיָּה בְּעוֹלָם רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ נִמְצָא, וְעַל-כֵּן עָלָיו לְדַבֵּר עִם כָּל אֶחָד רַק דְּבוּרֵי אַמוּנָה וְהַשְּׂגָחָה פְּרָטִית.

א' קנג קכד

יִגְלֶה אֵיךְ שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְחַיּוֹת עִם סֵדֶר, שְׂיַדַע מֵה הוּא רוֹצֶה מִחַיּוֹ, וְיִתְבּוֹדֵד עֲצָמוֹ עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֵן יִלְמַד בְּכָל יוֹם הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: וּבַפְּרָטִיּוֹת מְקַרָא, מְשַׁנָּה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, אֲשֶׁר אַרְבַּעַת לְמוֹדִים הָאֱלוֹ הֵם כְּנִגְדֵי אַרְבַּעַת עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, וְכֵן מִמַּעֲלַת הַזּוֹכָה לַיָּדָם וְלַשְׂתַּק לְמַרְחֲפֵי וְלַמְבֹזֵי נִפְשׁוֹ, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יִתְפָּרְדּוּ מִמֶּנּוּ כָּל פּוֹעֲלֵי אָוֶן.

א' קנד קכו

יִגְלֶה אֶת מַעֲלַת הָאָדָם הַזּוֹכָה לְהִתְקַרֵב אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, שֶׁהוּא הַרוּפָא הָאֱמֵתִי הַיְכוֹל לְרַפָּא אֶת כָּל הַחֲלָאִים שֶׁבְּעוֹלָם, וּבַפְּרָטִיּוֹת אֱלוֹ שְׁנַכְשָׁלִים בַּפְּגָם הַבְּרִית הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְאֵיךְ שֶׁאֲסוּר לְטַעוֹת, כִּי כְּמוֹ בְּגִשְׁמִיּוֹת, רוּפָא מְמַחֶה הוּא רַק זֶה שְׂיַדַע בַּפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת תְּהִלּוּכֵי אֵיבָרֵי הָאָדָם וְכוּ', כְּמוֹ-כֵן וְיֹתֵר מִכֵּן בְּרוּחַנִיּוֹת, הַצַּדִּיק הָאֱמֵת יוֹדַע בַּפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת אֶת כָּל עֲנִינֵי הָאָדָם וְכוּ', וְיִכּוֹל לְרַפְּאוֹתוֹ. וַיִּגְלֶה אֵיךְ שֶׁהַחֲטָא הַמְּגַנֵּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה בָּא, עַל-יְדֵי כַח הַמְּדַמָּה, וְעַל-יְדֵי שֶׁמַּחֶה מְבִטְלִין מַעֲצָמוֹ כַח הַמְּדַמָּה, וְזוֹכִים לְהַרְגִישׁ אֶת

תִּכְן הַעֲנִינִים

שסט

הַאֲלָקוֹת מִכָּל פֶּרֶט מִפְּרָטֵי הַבְּרִיאָה.

א' קנה קכט

יִגְלֶה מִמַּעַלְת מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת וְאִיךָ שְׂאִין עֲצָה אַחֲרַת רַק תִּפְלֶה, וְטוֹב לְלַמֵּד בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנה, הַמְדַבֵּר מְאָרִיכַת אִפְיָם.

א' קנו קל

יִגְלֶה אֶת גְּנוֹת הַבְּטָלָה, שְׁנֵה מְבִיא לְאָדָם כָּל הַצָּרוֹת וְהִיִּסוּרִים, וְהָאָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת עָסוּק בְּכָל יוֹם עִם אֵינֵה עֶסֶק, אוֹ יִלְמַד אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן, וַיְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַמְּחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה, וְאִיךָ שְׁנֵה תִקּוֹן גָּמוּר עַל הָעֵבֶר שְׁלוֹ, וּבִפְרָט כְּשֶׁהַחֲדוּשִׁים הֵם לְחֻזֵק אֶת זוּלָתוֹ אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

א' קנז קלב

יְדַבֵּר מִהַתּוֹרָה בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נג, שְׁעַל־יְדֵי ה"א זוֹכִים לְהוֹלֵדָה, וַיִּסְבִּיר מַה זֶה ה"א בְּאִפְסָן נִפְלָא.

א' קנח קלג

יְדַבֵּר נִפְלָאוֹת מַעֲנִינֵי שְׁדוּכִים, שְׁנֵה רַק בִּיְדֵי הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא וְלֹא בְּיַד בְּשָׂר וָדָם, וַיִּגְלֶה סוּדוֹת נוֹרָאִים מִמַּעַלְת הַזּוֹכֶה לְהַחֲזִיק עֲצָמוֹ בְּרַבְּנוּ ו"ל, וּמִמַּעַלְת מִדַּת הַשְּׂמִחָה וְהַחֲדוּהָ שְׁעוֹלָה עַל הַכֹּל, וַיִּגְלֶה אִיךָ צָרִיךְ הָאָדָם לְחֻזֵק עֲצָמוֹ בְּכָל הַמַּצְבִּים שְׁבָעוֹלָם בֵּין בִּירִידָה וּבֵין בְּעֻלְיָה, וַיִּחֲזִיק מִעַמֵּד בְּכָל דָּבָר.

א' קנט קלז

יִגְלֶה נִפְלָאוֹת מִמַּעַלְת הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וַיִּגְלֶה סוּדוֹת נִפְלָאִים מְאָרְבַּע הַפְּרָשִׁיּוֹת: שְׁקָלִים, זְכוּר, פָּרָה, חֲדָשׁ, לְעַבְדָּה וּלְמַעֲשֵׂה.

א' קס קלט

יְדַבֵּר מַעֲנִינֵי הַבְּדֻלָּה וּמִכַּפָּה מְנַהֲגִים הַתְּלוּיִים בָּזֶה, וַיִּסְבִּיר מַהוּ מְנַהֵג וּמַהִי הַלֵּכָה בָּזֶה.

א' קסא קמא

יִגְלֶה נִפְלָאוֹת מְגַדְלַת רַבְּנוּ ו"ל, וְאִיךָ שְׁעַל־יְדֵי עֲצוּתֵיו הַקְּדוּשׁוֹת וְרַחֲמָנוּתוֹ הַגְּדוֹלָה הוּא יְכוֹל לְהוֹצִיא אֶת הַנְּפֹלִים בְּיֹתֵר בְּפֶגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְאִיךָ שְׂמִי שְׂיֹדַע שְׂפָגַם בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה, יִחֲזִיק עֲצָמוֹ בְּיֹתֵר בְּרַבְּנוּ ו"ל, וְאֵל יֵאבֶה וְאֵל יִשְׁמַע לְשׁוֹם מִתְּנַגֵּד, וַיִּרְבֶּה לְדַבֵּר מִמַּעַלְת מִדַּת הַשְּׂמִחָה וּמִמַּעַלְת מִדַּת הַתִּפְלָה, אֲשֶׁר שְׁנִיָּהם

תכּן הענינים

הם יסוד מוסד אצל רבנו ז"ל.

א' קסב קמז

יגלה מנהג העולם שאינם מכבין גר בפּה, וכן יאמר פּשט על פסוק "כי גר מצוה ותורה אור".

א' קסג קמח

ידבר מענין שאין צריכין להכנס בנכוחים ובפּטפוטי סרק עם אלו ההולכים בקטנות המחין, שמצמצמים את דבר רבנו ז"ל בשעורים קטנים, שעורי עם הארץ, בשעה שעל-פי עצותיו הקדושות של רבנו ז"ל יכולים ללמד את כל התורה כלה.

א' קסד קנ

יגלה מעלת הדבור לדבר עמו יתברך ולדבר עם אחרים דבורי אמונה והשגחה פרטית, ועצות רבנו ז"ל, וזה תלוי בזה, כפי שמרבה לדבר עמו יתברך, כמו-כן יש לו דבורים לדבר עם אחרים, וירבה לתן עצות לאדם על תפלה והתבודדות, ואף שאין לו דבורים וקשה לו לדבר, וכן יגלה אל מה יכולים לזכות על-ידי רבוי תפלה והתבודדות, וכן יגלה סוד מצות הדלקת נרות בכל יום, ששיף גם היום, שהם השבעה נרות: העינים, האזנים החטם והפה, ויגלה סוד נבואה ורוח הקדש בזמן הזה, לשמע את הקול הפנימי שבכל דבר.

א' קסה קנד

ירבה לעורר על קבוצ חברים, שההכרח בדעת רבנו ז"ל להתאסף יחד אנשי שלומנו היקרים, וביוחד לשאב מהנחל הזה, ולעשות בכל פעם התחלה חדשה.

א' קסו קנו

יגלה ממעלת הזוכה לדבר עם אחרים, ותכף-וימיד כשאדם מקבל מרבנו ז"ל, כבר לא צריך את אף אחד, רק יגלה את האור לאחרים.

א' קסז קנז

יגלה ממדת הבטחון לא לפחד כלל, וממעלת התפלה וההתבודדות, לדבר תמיד עמו יתברך כמו איש פשוט.

א' קסח קנח

ידבר ממעלת האדם ששוכח בכל פעם את העבר שלו, ועושה בכל פעם התחלה חדשה, וימשיך בעצמו את אמתת מציאותו יתברך, ויגלה

תַּכְּן הַעֲנִינִים

שַׁע

מַעֲלַת הַתְּפִלָּה וְהַשְׁמָחָה שְׁמוּצִיא אֶת כָּל הַנְּצוּצוֹת שְׁאֵבֵד עַל־יְדֵי פְּגַם הַבְּרִית, וּמַחְזִירֵם אֶל הַקִּדְשָׁה, וּמַמְעֵלֵת הָאָדָם הַזּוֹכֶה לְמִצָּא בְּעִצְמוֹ נִקְדוֹת טוֹבוֹת.

א' קסט קסב

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מַמְעֵלֵת הָאֱהָבָה וְהַאֲחָדוּת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְּקָרִים, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה יוּכַל אֹר רַבְּנוּ ו'ל לְהַמְשִׁיךְ בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וַיִּתְנַצֵּל לְמָה לֹא יָכוֹל לַעֲנוֹת לְכָל מִכְתָּב, וְכֵן מְגַלֶּה אֵיךְ פּוֹתֵב אֶת הַמְּכַתְּבִים וּבִשְׁבִיל מִי.

א' קע קסד

יְדַבֵּר מֵהַתְּכַלִּית הַנִּצְחִית, וְאֵיךְ שְׁצָרִיכִים תְּמִיד לְחַשֵּׁב עַל מַה שְּׁיֵשׁ לוֹ בְּיַד, כִּי זֶה מַה שְּׁקוֹבֵעַ, וְכֵן הָעֵקֶר לְהַחְזִיק עִצְמוֹ בְּרַבְּנוּ ו'ל בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ גְּדוּלָּה, וְלֹא יִתְפַּעֵל מֵאַף אֶחָד בְּעוֹלָם, וַיִּרְבֶּה לְדַבֵּר מִמְעֵלֵת תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וּמַעֲנִין שְׁמָחָה וְדַרְכֵי הַלְמוּד, וְכֵן לְזַכֵּר אֶת יוֹם אַחֲרִיתוֹ תְּמִיד.

א' קעא קסו

יְדַבֵּר מִגְּדֵלֵת רַבְּנוּ ו'ל, וְאֵיךְ שְׁצָרִיכִים לְהַחְזִיק בּוֹ ו'ל, וְכֵן מִמְעֵלֵת "שְׁמָחָה וְהַתְּבוּדוֹת", וְאֵיךְ שְׁאֶחָד תְּלוּי בְּשָׁנֵי — כְּפִי הַשְׁמָחָה כֵּן יִתְבוּדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכְפִי הַתְּבוּדוֹתוֹ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ־כֵן יִהְיֶה בְּשְׁמָחָה, וּמַמְעֵלֵת הַמַּחְזִיק עִצְמוֹ עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְּקָרִים.

א' קעב קסח

יְגַלֶּה אֲשֶׁר עָקַר הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ו'ל הוּא רַק עַל־יְדֵי שְׁקִידָה רַבָּה בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְאֵל תְּטַעֵה אוֹתָךְ שׁוֹם בְּרִיָּה, אֲשֶׁר יֵשׁ עֲצָה אַחֲרַת מַלְהוּת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו'ל כְּלִי שְׁקִידָה נִפְלְאָה בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים.

א' קעג קסט

יְדַבֵּר מִקְּלַפַּת עֵמֶל"ק שְׁעוֹשֶׂה לְאָדָם מ"ר בְּחַיִּים, וְצָרִיכִים לְזַכֵּר מַעֲשֵׂה עֵמֶלֶק.

א' קעד קע

יְגַלֶּה מַעֲלַת הַזּוֹכֶה לְהִדְפִּיס סִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל, כִּי בְּזֶה הוּא עוֹזֵר שְׁיִתְפַּשֵּׁט אֹר רַבְּנוּ ו'ל בְּעוֹלָם, וּמַה טוֹב וּמַה נְעִים שְׁיַעֲזֹר שְׁיוֹפֵץ אֹר רַבְּנוּ ו'ל בְּעוֹלָם.

א' קעה קעא

יגלה איך שצרות עוברות על כל אחד, ואין לקנא בזולתו כלל, רק כל אחד צריך להמתיק את המרירות והצרות שלו באופן אחר, וידבר ממעלת המבטל את עצמו לגמרי לגבי אין סוף ברוך הוא, שאז ילך לו הכל בסדר.

א' קעו קעד
ידבר מענין "פורים רב", שאצל אנשי שלומנו אינו נוהג כלל, וזו סתם ליצנות, ומענין הנהגת אנשי שלומנו בפורים בהתעוררות ובדבקות אמיתית, ועל-ידי-זה מכירים באמת מי הוא איש כשר כל השנה.

א' קעז קעה
ידבר מגדלת נפלאות רבנו ז"ל, ואיך שהוא פלא ונשמתו פלא גדול, וראוי לנו לשמח מאד מאד על גדל הזכות, שזכינו להתקרב אליו, וכל אלו שחולקים עליו, הם פגומים בברית, רחמנא לצלן, ומי שיש לו ישוב הדעת רואה ומבין איך יש לו זמן על מחלקת, רחמנא לצלן, ומענין פורים ומחית עצמך ושיחתו של מוהרנ"ת ז"ל על זה.

א' קעח קעז
יגלה נפלאות מגדל האהבה שיש לו לכל אחד מאנשי שלומנו, ואיך שכל ימיו הוא משתוקק רק למלא את כל העולם עם אור רבנו ז"ל, והולך לו בנפשו שדבר רבנו ז"ל יכבש את כל העולם בלו, וכלם יתקרבו אליו יתברך, וידברו רק עמו יתברך, ותתגלה מלכות שמים בעולם, והוא מסדר צונאתו וכו'.

א' קעט קפא
יפליא לדבר מענין שמחת פורים, וממעלת התפלה, שזה היה נצחוננו של מרדכי הצדיק, ואשרי מי שזוכה לשפח בכל פעם את העבר, ועושה בכל פעם התחלה חדשה, וממעלת שמחה והתבודדות ולמוד שלחן צרוף.

א' קפ קפג
ידבר ממעלת המחדש חדושי תורה לעבודה ולמעשה, וממעלת הזוכה לשמור את דבורו, ואיך שכל הצרות של האדם הן רק מחמת שמפקיר את דבורו, ומגדלת אור פורים וממעלת השמחה.

א' קפא קפה
ידבר ממעלת מדת הסבלנות, ואיך שאסור להכות את ילדיו, וממעלת

תַּכְּן הָעֲנִינִים

שעג

תַּפְּלָה וְהַתְּבוּדוֹת, לְבַקֵּשׁ כָּל דְּבַר מִמֶּנּוּ יִתְּבַרֵךְ.

א' קפב קפו

יְדַבֵּר מִשׁוֹנְאָיו שֶׁל אָדָם, אֲשֶׁר לְבִסּוֹף נּוֹפֵל הַכֹּל חֲזָרָה עַל רֵאשִׁים, כָּל הָרַע שֶׁרָצוּ לַעֲשׂוֹת לוֹ.

א' קפג קפז

יִזְרָה אֵיךְ שֶׁצָּרִיכִים לַעֲצֵק אֱלֹיו יִתְּבַרֵךְ.

א' קפד קפח

יְגַלֶּה שֵׁשׁ בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, עוֹבְדֵי ה' אֱמִתִּיִּים, וְצָרִיךְ לְהַחְזִיק עֲצָמוֹ יַחַד עִמָּהֶם, אֵךְ זֶה לַעֲמַת זֶה מִסְתּוֹכְבִּים גַּם בִּיגִינוֹ כָּל מִינֵי טְפוּסִים מוּזָרִים, וְצָרִיכִים לְגַרְשָׁם, וַיִּסְפָּר אֵיךְ שֶׁהוּא מְאֹד מְאֹד מְקַפֵּיד עַל כָּל בֵּית הַמְדָרֵשׁ שֶׁל חֲסִידֵי בְּרִסְלָב הַנִּתּוּן תַּחַת הַשְּׂפָעֶתוֹ, שְׂלֵא יִתְקַרְבוּ שָׁם מְשֻׁגְעִים וּמְטָרְפִים, כִּי גוֹרְמִים חֲלוּל שֵׁם רַבֵּנוּ ו"ל, וּמְתַרְחָקִים עַל יָדָם בְּנֵי הַנְּעוּרִים.

א' קפה קפט

יְגַלֶּה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת בְּסוּד הַהִתְחַדְּשׁוֹת לַעֲשׂוֹת בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְלִשְׂפַח אֶת הָעֵבֶר לְגַמְרֵי, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְהִתְעַלּוֹת מִדְּרָגָה אַחַר מִדְּרָגָה, וְזֶה הִיָּה הַחֲדוּשׁ אֲצֵל רַבֵּנוּ ו"ל, שֶׁבְּכָל נְשִׁימָה חֲדָשׁ עֲצָמוֹ.

א' קפו קצא

יְדַבֵּר מִמַּעַלַת הַמִּתְחַבֵּר אֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, וְאֵיךְ שֶׁצָּרִיכִים כַּחוֹת לְהִשָּׁאֵר בְּהִיכַל-הַקֹּדֶשׁ, שְׂלֵא יִרְחַקוּהוּ מִתְּנַגְדִּים רְשָׁעִים.

א' קפז קצב

יְדַבֵּר מִמַּעַלַת הַתְּמִדָּה בְּכָל סְפָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל כְּסִדְרָן, וְכֵן יְדַבֵּר הַרְבֵּה מִהֲנִהְגוֹת הַיְאָרְצִיִּט אַחַר אָבִיו אוֹ אִמּוֹ.

א' קפח קצג

יְדַבֵּר מִמַּעַלַת הַזּוֹכָה לְשִׂתְקָא, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִנְצֵל מִבְּלוּלִים הַבָּאִים מִחַמַּת פְּטוּטֵי דְבָרִים בְּטָלִים.

א' קפד קצד

יְדַבֵּר מִמַּעַלַת הַפָּצַת סְפָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, וְאֵיךְ שֶׁכָּל חֲסִיד בְּרִסְלָב צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה לוֹ בְּבֵיתוֹ סְפָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, כְּדֵי לְהַפִּיץ, וְכֵן דוֹרוֹן דְּרָשָׁה לְבַר

מִצְוָה לְתוֹן סִפְרֵי רַבְנוּ ז"ל, וּמִמְעַלְת הַזּוֹכָה לְבֵא לְקַבּוֹץ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו
שְׁלוֹמֵדִים בְּצוֹתָא לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְכֵן מֵעֲנֵן הַשְּׁגָחָה פְּרֻטִית לְהִתְחַבֵּר
רַק אֲצִלוּ יִתְבָּרֵךְ.

א' קצ קצה

יְדַבֵּר מִמְעַלְת הַשְּׁמָחָה, וְאִיךָ שֶׁעֲצוּבוֹת וְדַבְּאוֹן הֵן מַחֲלָה, רַחֲמָנָא לְאַלְוֵן,
כְּמוֹ שְׁאָר מַחֲלוֹת, וְצָרִיכִים לְהִשְׁתַּדֵּל לְרַפָּא עֲצוּמוֹ, וְזוֹה זֹכִים עַל-יְדֵי
תַקְוָה הַשְּׁמָחָה, לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ עַל מִדַּת הַשְּׁמָחָה, וְיִגְלֶה נִפְלְאוֹת מִיִּשׁוּב
הַדַּעַת אֲמִתִּי, אִיךָ שֶׁבְּגִשְׁמִיּוֹת הָאֲדָם צָרִיךְ לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד שְׁלֹא יִגְבּוּ
לוֹ אֶת הַזְּמַן, אֲלֹא כָּל מֵה שֶׁנֶּעֱשֶׂה בְּשִׁבִיל פְּרִנְסָתוֹ זֶה קָרַן נִפְלְאָה, וּמִכָּל
שָׁפֵן בְּרוּחָנִיּוֹת, צָרִיךְ לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד עַל זְמֵנוֹ הַיָּקָר, כִּי כָּל דְּבַר קָטָן
שֶׁרַק עוֹשֶׂה בְּשִׁבִיל הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יָקָר מְאֹד מְאֹד לְמַעֲלָה אֲצִלוּ
יִתְבָּרֵךְ.

א' קצא קצז

יִגְלֶה נִפְלְאוֹת אִיךָ שֶׁהוּא מוֹסֵר נַפְשׁוֹ לְהִקָּים גְּדוּד שְׁלָם שֶׁל אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנו חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, אֲשֶׁר כָּל עַקֵּר מְגַמְתָּם הוּא רַק לְחִזּוֹק אֶת נִשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל וְלְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְנוּ ז"ל, וְיִסְפָּר מֵה כְּבֹד פֶּעַל בְּזוֹה, וְאֶת כָּל
הַתְּלָאוֹת שֶׁמָּצָא בְּעִבוּר כָּל זֶה.

א' קצב קצח

יִגְלֶה נִפְלְאוֹת מִמְעַלְת מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת וְהַשְּׁמָחָה עִם כָּל נִקְדָּה טוֹבָה שֵׁישׁ
בו.

א' קצג קצט

יִגְלֶה עֲנִיּוּנִים נִפְלְאִים מִמְעַלְת הַזּוֹכָה לְחִזּוֹק עֲצוּמוֹ בְּכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו,
וְיִגְלֶה גְּלוּיִים נִפְלְאִים בְּפִסּוּק: "וַיִּפֶן כַּה נָכַה וַיִּקְרָא כִּי אֵין אִישׁ וַיִּיךְ אֶת
הַמַּצְרִי", וּמִמְעַלְת הַשְּׁקִידָה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

א' קצד רא

יִגְלֶה מִמְעַלְת הַזּוֹכָה לְהִתְחַבֵּר עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַיָּקָרִים, וְאֶחָד יִחְזַק
אֶת הַשְּׁנִי, וְהַעֲקֵר לְבַטֵּל עֲצוּמוֹ תְּמִיד בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִנְצַל מִכָּל
רַע, וְיִשְׁפַּע עָלָיו שְׁפַע רוּחָנִי וְגִשְׁמִי גַם יַחַד, וְלֹא יִחַסֵּר לוֹ שׁוּם דְּבַר.

א' קצה רג

יְדַבֵּר מִמְעַלְת מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת הַתְּלוּיָה בְּאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְסִפּוּר מַרְבָּנוּ
ז"ל וּמִמוֹהַר-תְּ"ז"ל עַל מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת שֶׁהִיְתָה לָהֶם בְּזוֹה הָעוֹלָם.

תִּכְן הַעֲנִינִים

שעה

א' קצו רד
יגלה נפלאות ממעלת ההתחזקות בזה העולם, וספור נפלא על זה.

א' קצז רה
יגלה סוד נפלא במאמר חכמינו הקדושים, יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ, ובאור נפלא בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב', מה הם השמות של הנוקבא בפרדשקא.

א' קצח רו
יגלה נפלאות מההסתכלות על התכלית הנצחית, ואיך שכל יום ניום יהיה מוכן למטר נפשו בתורה אליו יתברך, ואיך שדבר רבנו ז"ל הוא סבלנות עמקה, וברסלבר חסידות הולכת יחד עם מדת הסבלנות, ובלי המדה הנקרה הזו של סבלנות, אינו מקבל כלום מרבנו ז"ל.

א' קצט רח
יגלה נפלאות איך שקבוץ מאנשי שלומנו ישמרו מאד מאד מי מתקרב אליהם, וישמרו איך שמדברים, באפן שלא יצא, חס ושלום, בחוץ, וכן אין צריכים לדבר מעניני מחלקת, שרק מרחקת אחרים מרבנו ז"ל.

א' ר רז
יגלה נפלאות ממעלת הבטול אל האין סוף ברוך הוא, ומה אמר מוהר"ן ז"ל בשעה שעברו עליו משברים וגלים ממתנגדים רשעים, ועצות איך להחזיק מעמד מכל מה שעובר עליו.

א' רא ריא
יגלה עצות איך להתחזק בכל מה שעובר עליו, ואיך דיקא על מי שיש בו משהו — עליו יש מחלקת, ומי שאין בו שום דבר — עליו אין מחלקת, וממעלת למוד גמרא, ששובר את כל הדמיונות ממנו.

א' רב רבי
ידבר ממעלת מדת השמחה, ואיך שצריך להכריח עצמו להיות בשמחה תמיד, וזהו תקון על הכל.

א' רג ריג
יגלה את מעלת האדם הדין עצמו תמיד לכף זכות, וכמו שאסור לשנא את חברו ועובר על ידי זה בלאו, כמו-כן אסור לשנא עצמו ועובר על לאו, וממעלת המחיה עצמו עם ברכת "שלא עשני גוי", וספור מהרב הקדוש רבי משה לייב מסאסוב זי"ע, וטעם נכון שאין מברכים שעשני

תכּן הענינים

יהודי, ויִרְבֶּה לְדַבֵּר מִהֶרְחֵק מִנּוֹת שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

א' רד רטו

יְדַבֵּר מִחֶרֶב הַתְּפִלָּה, שְׁזֶה מִקְבָּלִים מִרְבּוֹ ו"ל, וְאִיךָ הַיּוֹם אֵין לָנוּ חֶרֶב גְּשָׁמִית וְקַרְב רֹחֲמִית — תְּפִלָּה.

א' רה רטז

יֵאמֵר מוֹסֵר וְתוֹכַחַה עַל אֱלוֹ הַמְדַּבְּרִים רַע עַל מְפָרְסְמֵי הַדּוֹר שְׂאִין זֶה דְּרוֹךְ רַבּוֹ ו"ל כָּלֵל, אֲדַרְבֶּה כְּפִי הָאֶפִיקוֹרְסוֹת שֵׁישׁ בַּחוּץ, צְרִיכִים אֶת כָּל אֱלוֹ הַמְפָרְסְמִים שְׂיַחְזִיקוּ אֶת הַמוֹן עִם חֲזַק בְּאֲמוּנָה בְּלְבוּשׁ וּבְלִשׁוֹן וְכו', שֶׁלֹּא יִמְשְׁכוּ אַחֲרֵי הַכּוֹפְרִים וְהָאֶפִיקוֹרְסִים, וְיִסְפִּיר מִי בְּאֲמַת מְפָרְסֵם שֶׁל שֶׁקֶר — אֱלוֹ הַרַע-בְּנִים הַעוֹזְרִים לְעַרְב-רַב לְהַפְיֵץ כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת, הֵם הֵם הַמְפָרְסְמִים שֶׁל שֶׁקֶר, וְצְרִיכִים לְהִתְרַחֵק מֵהֵם.

א' רו ריט

יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַזּוֹכָה לְלַמֵּד סִפְרֵי רַבּוֹ ו"ל, וְאִיךָ שְׁעַל-יְדֵי הַקְדָּמוֹתֵי הַקְדוּשׁוֹת יִבִּין בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְיִזְכֶּה לְחַדֵּשׁ בָּהֶם, וְיִמְצֵא אִוֹרוֹת צַחְצַחוֹת, וְכַמוֹכֵן גַּם בְּדַבְרֵי הָעוֹלָם יִבִּין וְיִשְׁכִּיל סוּדוֹת הַתּוֹרָה, כִּי אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּבְכָל הַדְּבוּרִים גָּנוּז גָּנוּזֵי דְמִלְכָּא עֲלָאָה, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַטָּה אֶזֶן קְשָׁבֶת לָזֶה, וְתַמִּיד צְרִיכִים לְחַפֵּשׂ אַחַר הָאֲמַת שֶׁהוּא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ.

א' רז רכב

יְדַבֵּר מְכַל אֱלוֹ שֶׁנִּפְּלוּ בְּפָגַם הַבְּרִית, עֵקֶר תְּקוּנָם הוּא עַל-יְדֵי רַבּוֹ ו"ל, וְצְרִיכִים לְהַחְזִיק הַיֵּטֵב בְּלַמוּדָיו וּבַהֲתַחֲזָקוֹתָיו שְׂמַחְזֵק וּמְאֲמֵץ הַכָּל, וְיִתֵּן הַנְּהִיגוֹת יִשְׁרוֹת לְמִי שֶׁפָּגַם בְּבְרִיתוֹ: א. לְהִזְהָר בְּטַבִּילַת מִקְוֵה. ב. לֹאמֹר תִּקְוֶן הַכָּלֵלִי בְּכָל יוֹם. ג. לְהַשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת עַל-כָּל-פְּנִים פְּעַם אַחַת בְּצִיּוֹן רַבּוֹ ו"ל. ד. לְקַדֵּשׁ אֶת הַמַּחֲשָׁבָה לְחֹשֶׁב וְקַטוּב. ה. לְשַׁמֵּר מְאֹד עַל הָעֵינַיִם. ו. לְקַדֵּשׁ אֶת הָאֲזָנַיִם. ז. לְשַׁמֵּר מִכַּעַס וּקְפִידוֹת. ח. לְהִזְהָר מְאֹד עַל הַדְּבוּר.

א' רח רכו

יְדַבֵּר מִגְּדֵל מַעֲלַת מִדַּת הָאֲמַת, שְׂמִי שְׂמַחְזִיק בָּהּ יָכוֹל לְעַבֵּר אֶת כָּל מִי חַיָּיו בְּטוֹב וּבִנְעִימִים, וְעֵקֶר הָאֲמַת הוּא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שְׂמַחְזִיק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמִדְּבַר דְּבוּרִים אֱלֹיו יִתְבָּרַךְ עִם אֲמַת בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת כְּפִי מְדַרְגָּתוֹ, שְׂאֵז יִזְכֶּה לְעַבֵּר עַל הַכָּל,

תִּכְן הָעֲנִינִים

שעז

וַיִּחַיָּה חַיִּים טוֹבִים אֲמַתִּיִּים וְנִצְחָיִים.

א' רט רכט

יְגִלָּה נִפְלְאוֹת מַעֲנֵן בְּדִיקַת חֶמֶץ, וְהִנְהִיגוֹת מוֹהֲרַנְתָּ ז"ל, וְכֵן הִטְעַם לָמָּה אֵין אוֹמְרִים תַּחֲנוּן בְּיוֹם י"ג בְּנִיסָן.

א' רי רלא

יְגִלָּה אֲשֶׁר אֵין לְאָדָם רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתַכְּף-וּמִיד כְּשֶׁגִּלוּ לְאָדָם דְּבַר זֶה אִז הוּא תַמִּיד רַק מִתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִז רוֹאֶה נְסִים נִגְלִים, וַיִּסְפֹּר מִהַחֲזוֹן-אִישׁ, שֶׁבְּכֹל דְּבַר קֶטֶן שָׂרַק בָּא לְפָנָיו, אָמַר: גִּלְיָה וְנִתְפַּלֵּל, וְעַל-יָדֵי תַפְלָה רוֹאִים נְסִים נִגְלִים.

א' ריא רלב

רִבְּבָה לְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַשְּׁמַחָה, וְאִיךָ שֶׁכָּל הַסְּפוּר מֵהֵתָם שֶׁהִיָּה רַק שְׂמֵחַ בְּמָה שֶׁהִיָּה לוֹ, מְרַמֵּז הָעֵקֶר עַל רִוְחַנְיּוּת, לְהַחֲיוֹת עֲצָמוֹ עַל כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה שְׂמוּצָא בְּעֲצָמוֹ מִנִּקְדַּת יְהוּדוּתוֹ, וְזוֹ שְׂמַחָה אֲמַתִּית, כִּי סוּף כָּל סוּף מָה יִשְׁאָר מֵאֲתָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם, אִם לֹא שְׂמַחַת הַמַּצּוּוֹת.

א' רבי רלג

יְגִלָּה מִמַּעֲלַת מִדַּת הַסְּבָלָנוּת, וְאִיךָ שֶׁזֶה עֵקֶר הַצְּלַחַת הַגְּבוּר שֵׁישׁ לוֹ עֲצָבִים חֲזָקִים, לֹא-כֵן עֵקֶר כְּשֶׁלוֹן הַחֲלָשׁ שֵׁישׁ לוֹ עֲצָבִים חֲלָשִׁים, וַיִּבְאֵר אִיךָ שֶׁצָּרִיכִים לַחֲיוֹת עִם הַמַּצִּיאוֹת וְלִבְרַח מֵהַדְּמִיוֹנוֹת הַבָּאִים עַל-יָדֵי פָגַם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן. שֶׁכֵּר עֲצָבִים זֶה מִי שֶׁהוּא כְּעֶסֶן וְרוֹצֵחַ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, לֹא-כֵן מִי שֶׁהוּא סְבֵלָן גְּדוֹל וְלֹא אֲכַפֵּת לוֹ שׁוֹם דְּבַר, הוּא הַמְּנַצֵּחַ וְהוּא הַגְּבוּר בְּחַיֵּי יוֹם יוֹם — אֲשֶׁרִי לוֹ.

א' ריג רלה

יְגִלָּה הַדְּרָכוֹת נִפְלְאוֹת לְכַחוּר שְׁנִתְקַרַּב אֶל חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, וַיֵּשׁ לוֹ מְנִיעוֹת מֵאֲבִיו עַל עֵצָם הַהִתְקַרְבוּת, וַיִּזְהַר אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ שֵׁישְׁמְרוּ מְאֹד מְאֹד בְּכָל בֵּית-כְּנֶסֶת שֶׁל חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, שֶׁלֹּא יִתְּנוּ לְהַכְנִס לְמִשְׁגָּעִים וְלִמְטָרְפִים, שֶׁאֵין לָהֶם שׁוֹם שִׁיכוֹת אֶל רַבְּנוֹ ז"ל כָּלָל, רַק גּוֹרְמִים צְרוּת וּבְזִיוּנוֹת וּמְנִיעוֹת רַבּוֹת לְמַקְרָבִים חֲדָשִׁים, אֵין זֶה עֲנֵן שֶׁל חֲזוֹרָה בְּתִשׁוּבָה, לִילֵךְ עִם בְּגָדִים מְטֻלְאִים וְכוּ', בְּגָדִים קְרוּעִים וּמְלַכְלָכִים וְכוּ', הָעֵקֶר רַק לְהִתְמַיֵּד בְּשִׁעוּרִים כְּסִדְרָן וּלְטִיֵּל בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְלְהִתְנַהֵג בְּדַרְךְ אֲרִץ גְּדוֹל, וְלֹא לְהַכְנִס בְּשׁוֹם וְכוּחִים, חֵס וְשְׁלוֹם, עִם אֲבִיו, אֲדַרְבֵּה יָקִים מַצּוֹת כְּבוֹד אָב בְּתַכְלִית הַהַדּוּר, וְזֶה

רצונו של רבנו ז"ל, ובנה יקל ממנו כל המניעות והמריבות וההתנגדות.

א' ריד רלז

ידבר ממעלת האדם הזוכה לשמר על השנה, ואיך שאסור לסגף עצמו בשנה, כי אז נדמה כמו סוס, ואין לו מחין מישבים ללמד והיצר הרע מתלבש עצמו במצוות, היתכן שתישן ימיה, ולבסוף לזכרו במצודתו, אדם צריך לישן, אבל כשהוא ער ישמר על הזמן היקר — ללמד ולהתפלל ולעשות מצוות, ויתן סימן מאין אני יודע אם זה מהיצר טוב או מהיצר הרע, ומעלת קימת חצות ולקום קדם אור היום.

א' רטו רלח

יעורר להתנהג בדרך ארץ גדול ולא בפראות, אשר זה אינו דרך רבנו ז"ל כלל, העקר להרבות בשיחה בינו לבין קונו, שזה מטהר ומישוב את האדם, וצריכים ללמד הרבה תורה, וענין רבנו ז"ל הוא להיות צדיק ולמדן, וספור נפלא מר' אפרימל מפשדבורז ז"ל, איך התקרב אל רבנו ז"ל על ידי שראה אנשים פשוטים מאנשי שלומנו, איך שהתפללו בחיות ובדבקות.

א' רטז רמ

יעורר הרבה על מדת האמונה הפשוטה בו יתברך, ומי שיהיה חזק באמונה יעבר את זה העולם בשלום.

א' ריז רמא

ירבה לדבר ממעלת הזוכה לדון את חברו לכף זכות ומוצא בו נקדות טובות, שעל ידי זה מקיים כמה מצוות עשה, ולהפוך — כשאינו דן לכף זכות עובר על כמה לאוין, ויעורר איך שצריכים לשמח עם כל אחד מאנשי שלומנו, האהבה צריכה להיות אהבת אחים, כי מבאר אחת אנו שותים, ואפלו שהוא לא מחזיק כמני, עם כל זאת צריכים למצא בו נקדות טובות, וידבר מהארבע פרשיות: שקלים, זכור, פרה והחדש.

א' ריח רמג

באור בגמרא: כל העושה מצנה אחת בעולם הזה, מקדמת והולכת לפניו בעולם הבא — איזו מצנה זו, וירבה לדבר מענין צדקה להדפסת ספרי רבנו ז"ל, שהוא תקון נפלא לפגם הברית.

תִּכְוֵן הָעֵינַיִם

שעט

א' ריט רמד
יִרְבֶּה לְדַבֵּר מַעֲלֵת הַפִּצַּת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּזָה תְּלוּיָהּ
הַגָּאֵלָה.

א' רכ רמה
יְדַבֵּר מֵעַנְיַן מִדַּת הַהִתְחַדְּשׁוּת, וְאִיךָ שְׁנַכְנַס חֲדָשׁ חֲדָשׁ, חֲדָשׁ נִיסָן, חֲדָשׁ
שְׁצָרִיכִים לְחַיּוֹת מִחֲדָשׁ עִם הַתְּקוּנִים שֶׁמְקַבְּלִים בּוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִצְלִיחַ
דְּרָכּוֹ תְּמִיד, וְיִזְכֶּה לְהַשִּׁיג אִוְרוֹת רוּחָנִיּוֹת וְיַשִּׁיג שְׁעַר הַחַמְשִׁים.

א' רכא רמו
יִגְלֶה נִפְלְאוֹת מֵעַנְיַן הַדְּפֻסֶּת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְשִׂיחָה נִפְלְאָה מֵר' נַחְמָן
טוֹלֵטְשִׁינְעֵר ז"ל, וְיִסְפֹּר סִפּוּר נִפְלֵא מֵר' לִוִי יִצְחָק ז"ל בְּמָה מִתֵּר לְלַמֵּד
וּבְמָה אָסוּר לְלַמֵּד.

א' רכב רמז
יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת אִיךָ שְׂיִכּוּלִים כָּבֵר לְהִתְחִיל לְלַמֵּד הַלְכוֹת פֶּסַח מִפּוֹרִים,
וְכֵן יְדַבֵּר מֵרֶשַׁע שְׁמַתְלַבֵּשׁ עַל הָאָדָם וְרוֹדֵף אוֹתוֹ — כִּדַּת מַה לַעֲשׂוֹת
עִמוֹ, וּמֵעַנְיַן יוֹם הַמִּיתָה וְהַמַּחְשָׁבָה לְחַשֵּׁב בָּזָה הַרְבֵּה, וְאִיךָ לְצַמְצֵם
עֲצָמוֹ בְּכָל דְּבָר.

א' רכג רמט
יְדַבֵּר מֵעַנְיַן בְּטוֹל זְמַן, שְׂזָה מַה שְּׁגוּרִם לְאָדָם כָּל הַצְּרוּת וְכָל הַמַּחְלוֹת.

א' רכד רמט
יִגְלֶה שְׂאִין שׁוֹם דְּבָר "מִכְרַח" לַעֲשׂוֹת, מְכַרְחִים רַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה,
וְסִפּוּר נִפְלֵא מִמּוֹהֲרֵי ת"ת ז"ל.

א' רכה רנ
יִרְבֶּה לְדַבֵּר מֵעַנְיַן אֱמוּנָה, וְכֵן שְׁלֹרֹפָא אָסוּר לִיְאֹשׁ חוֹלָה, כִּי הַרְפוּאָה
תְּלוּיָהּ רַק בְּיָדוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

א' רכו רנא
יְדַבֵּר מִמַּעֲלֵת הָאָדָם הַזּוֹכֶה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְאִיךָ שְׁצָרִיכִים
לְבָרַח מִכָּל מִינֵי מַחְלָקָת, וְיַעֲזֹר וְיִחַזֵּק אִיךָ שְׁאָסוּר לְחַלֵּק וּלְשַׁנֵּא אֶת
בְּנוֹ כְּשֶׁהוּא הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ אַחֲרָת — הַפּוֹף דְּרָכּוֹ, וְיִגְלֶה אֶת גְּנוּת הַמַּחְלָקָת
וּבִפְרָטִיּוֹת בְּבִיתוֹ שֶׁל הָאָדָם, וְיִסְפֹּר סִפּוּר מֵר' נִפְתָּלִי תַלְמִיד רַבְּנוּ ז"ל,
וְיִחַזֵּק וְיֵאמֵץ מְאֹד מְאֹד, אִיךָ שְׁצָרִיכִים לְאַהֵב אֶת בְּנוֹ שֶׁחֲנָנוּ הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵף שֶׁהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ אַחֲרָת אָסוּר לְצַאת וּלְהִתְקוּטֵט עִמוֹ,

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

אֲדַרְבֵּה רְאוּי לַתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנֻם
שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ, שְׂזָכָה לְבֶן, אֲשֶׁרִי מִי שְׁבוּרֵחַ מִמַּחְלַקַת בְּבִית.

א' רכז רנד

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מַלְדַת רַבְּנוּ ו"ל, וּמַה זָכָה רַבְּנוּ ו"ל, וּמַעֲנִין עֶשֶׂר עֲטֻרוֹת
שֶׁהֵם עֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים שֶׁהֵם הַתְּקוּוֹן הַכִּלְלִי, וְסוּדוֹת נוֹרָאִים עַל זֶה,
וּמַמְעַלְת הַזּוֹכָה לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל בְּאוֹמֵן, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לוֹמֵר
בְּכָל יוֹם אֶת הַתְּקוּוֹן הַכִּלְלִי, וְזֶה לֹא לֹקֵחַ הַרְבֵּה זְמַן, וּבְגִי-אָדָם מוֹזְלִים
בְּזֶה.

א' רכח רנו

יְגַלֶּה נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת בְּעֲנִינֵי הַתְּחַדְּשׁוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּבְאֵמוּנָה
הַקְדוּשָׁה וּבְהַמְשַׁכַת הַמַּחֲזִין, וּמִפְרֵשׁ פְּרוּשׁ נִפְלֵא בַתְּפִלַת "וַיֹּצֵר
הַמְּאוֹרוֹת", אֵיךְ שְׁאוּרוֹ יִתְבָּרַךְ מְאִיר בְּכָל יוֹם בְּהַתְּחַדְּשׁוֹת תְּחַדְּשָׁה עַד
מָאד, וַיִּתֵּן הַנְּהַגוֹת יִשְׂרָאֵל לְהַתְּנַהֵג עַל-פִּי דְרָכּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, וַיַּעֲזֹר
עַל הַפְּצַת מַעֲיָנוֹת הַחֻמָּה חוּצָה.

א' רכט רנט

יְדַבֵּר מַמְדַת הַפְּחַד, שְׁאִין לְפַחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וְהַמְקוּם הַכִּי טוֹב
לְהַתְּחַבֵּא הוּא אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ, וּכְשֶׁרוֹאִים אִיזוֹ צָרָה, צְרִיכִים לְבָרַח מִמֶּנָּה.

א' רל רס

יְדַבֵּר מַמְעַלְת הַנוֹתֵן לְהַדְּפֶסֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וּמִכְּבִיטֵי שְׂיִכְתָּב לְאַחַד
מִכְּתָב בְּכָל שָׁבוּעַ, וַיַּחֲזֵק מְאֹד אֶת הָאָדָם שְׁאֵסוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ אֲפִלוּ
שְׁנוּמָצָא בְּעַמְקֵי דְתַהוּמָא רַבָּא, רַק יִרְגִּיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה
מֵה שְׂנִיצִילוֹ וַיּוֹצִיאוֹ מִהַחֲשֶׁךְ, וְאִם יִהְיֶה חֲזָק בְּזֶה אִזּוֹ תְּמִיד יִהְיֶה לוֹ טוֹב,
וְיִרְבֶּה לְדַבֵּר מַמְעַלְת הַשְּׂמִחָה, וְתִהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ לְשִׂמְחָה שְׂזָכִינוּ
לְהַבְרָא מִזְרַע יִשְׂרָאֵל, וְאָנוּ יוֹדְעִים מִרַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר זֶה שְׂמִחָה אִמְתִּית.

א' רלא רסג

יְדַבֵּר אֵיךְ שְׂצָרִיכִים לְהַתְּחַזֵּק בְּכָל הַמְּצָבִים שְׁבַעוּלָם, וַיִּפְרֵשׁ בְּדַרְכּוֹ
נִפְלְאָה מְאֹמְרָם ו"ל: בְּמִקוּם שְׁבַעֲלֵי תְּשׁוּבָה עוֹמְדִים שֵׁם אֵין צְדִיקִים
גְּמוּרִים יְכוּלִים לַעֲמֹד, כִּי הַעֲקָר תְּלוּי בְּהַתְּחַזְּקוֹת, וַיִּפְרֵשׁ אֶת הַסְּפּוּר
שְׁסֹפֵר רַבְּנוּ ו"ל בְּמִלְךְ שְׁשַׁלַּח שְׁלִיחִים, שְׁזֶה כְּנָגְד: צְדִיקִים,
בִּינוּזִים, וְשְׁעִים, וּמְגַלֶּה גְלוּיִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים בְּעֲנִינֵי הַתְּחַזְּקוֹת, וְכָל
מֵה שֶׁהָאָדָם יְרוּד וְנִפּוּל יוֹתֵר, עֲלִיו גְּדֻלָּה רַחֲמָנוּתוֹ יִתְבָּרַךְ עַד אֵין סוּף,

תִּכְן הַעֲנִינִים

שפא

וְעַל-כֵּן אָסוּר לְהִתְיַאֵשׁ כָּלֵל בְּשׁוּם פְּנִים נֶאֱפָן יְהִיֶּה אִיף שְׂיִהְיֶה, אֶפְלוּ
בְּמַצְבִּים הֵכִי קָשִׁים וּמְרִים, וְיִסְבִּיר מֵהוּ עֲנִין הַהִתְבּוֹדָרוֹת וְאִיף זֹכִים
לְזֶה, וּמִי שְׂזוּכָה לְזֶה מְרַגֵּשׁ כָּל מִינֵי טַעֲמִים נְעִימִים בְּחַיָּיו, וְיִרְבֶּה לְחֻזַּק
עַל כָּל פְּרֹט וּפְרֹט בְּחַיִּים.

א' רלב רסו

יַעֲוֹרר אֶת אֶחָד לֹא לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר, וְזֶה הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אִיף
לְהַחְזִיק מִמְעַד וְלֹא לְהַשְׁבֵּר מִכָּל מֵה שְׁעוֹבֵר, וְרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ לְמֵה
זָכָה לְהִגִּיעַ אֶל מֵה שְׂהִגִּיעַ, מִפְּנֵי שְׁחֻזַּק עֲצָמוֹ, וַיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁכִּמְעַט
מִשְׁתַּגְּעִים מִכָּל צְרוּתֵיהֶם, וְצָרִיכִים רַק לְהַחְזִיק מִמְעַד.

א' רלג רסז

יְדַבֵּר מִמַּעַלֹת הַזּוֹכָה לְשִׂמְחָה בְּהִתְקַרְבוֹתוֹ אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וּמִי שְׂאִינוּ שְׂמִחָה
בְּזֶה, הָרִי זֶה פָּגַם אֱמוּנַת חַכְמִים, וַיְגַלֶּה מֵהִי שְׁלֵמוֹת הַצַּדִּיק — שְׂיִכּוֹל
לְהוֹרִיד עֲצָמוֹ אֶל הֵכִי יְרוּדִים וְהֵכִי נְפוּלִים, וְלְהַעֲלוֹתָם וְלְהַגְבִּיהֶם
וְלְהַכְנִיס גַּם בָּהֶם הַשְּׂגָת אֱלֻקוֹת, וַיַּחְזֹק אֶת כָּל אֱלוֹ הַנְּשָׂמוֹת שֶׁנִּפְגְּמוּ
בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׂיִשׁוּבוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה מֵרַב
שְׂמֻחָה, כִּי הַתִּשׁוּבָה שֶׁל שְׂמֻחָה מְכַפֶּרֶת עַל כָּל הַעֲוֹנוֹת, וַיַּעֲוֹרר עַל
תַּפְּלָה וְהַתְּבּוֹדָרוֹת לְשִׁפְךָ נַפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ.

א' רלד ער

יְדַבֵּר מִמַּעַלֹת הַהִתְחַבְּרוֹת אֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְכֵן לְהַתְחַבֵּר עִם כָּלֵל
נְשָׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי לְבַד יְכוּלִים לְהַשְׁתַּגֵּעַ, וּמִמַּעַלֹת הַשִּׁיחָה בֵּינוּ לְבִין
קוֹנוֹ וְהַדְּבוּר שְׂמֵדְבָרִים עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ, שְׂזֶה מַצִּיל מִכַּפִּירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת.

א' רלה רעא

יְדַבֵּר מִמַּעַלֹת בַּחֲוָרִים הַזּוֹכִים לְלִמּוּד בְּקִיץ חוּץ לְעִיר, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִנְצְלוּ
מִכָּל מִינֵי רְאִיוֹת אֲסוּרוֹת, וַיְגַלֶּה אֲשֶׁר עַקֵּר הַתְּכֵלִית בְּזֶה הָעוֹלָם לְהִגִּיעַ
אֶל אֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכָּת, לִידַע שְׂאִין בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל מִשְׁגָּח
בְּהַשְׁגָּחַה פְּרֻטִית, וְכִשְׂיִתְבַּרְרוּ לוֹ בְּרוּרִים אֱלוֹ, אִזּוֹ תְּמִיד יְדַבֵּר רַק עִמוֹ
יִתְבַּרֵּךְ, כִּי מִי יְכוּל לַעֲזוֹר לוֹ מִבְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵּךְ. וַיְגַלֶּה סוּד מַעַלֹת בְּעֵלֵי
תִּשׁוּבָה, וְלְמֵה מְדַרְגָּתָם כָּל-כָּף גְּבוּהָה, וַיִּפְּלֵא לְדַבֵּר מִקְּדָשֵׁת הַצַּדִּיקִים,
אִיף שְׂזוּכִים לְמַסֵּר נַפְשָׁם לְקָרֵב נְשָׂמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְעוֹלָם
תְּמִיד מַעֲלָה מַעֲלָה, וְאֶחָר-כֵּן יְכוּלִים לִיְרֹד מִטָּה מִטָּה, וְלְהַעֲלוֹת
וְלְהַגְבִּיהַ עוֹד נַפְשׁוֹת אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ.

א' רלו רעג

ידבר ממעלת השמחה והצחוק דקדשה, ויעורר ללמד בלקוטי-מוהר"ן,
חלק ב', סימנים: כ"ג וכ"ד, ולומר התפלה על זה, ויספר ספור נפלא
ממוהרנ"ת ז"ל, איך חזק עצמו דיקא על-ידי צחוק.

א' רלז ערה

ירבה לדבר ממעלת השמחה וההתבודדות, וענין שמח בחלקו ונבואה
נרות הקדש.

א' רלח רעז

ירבה לדבר ממעלת מדת הסבלנות, שאי אפשר לעבר את זה העולם
רק עמה.

א' רלט רעח

יעורר לבחור שיתחתן מה שיותר מהר, כי לפגם הברית אחד לא כדאי
להיות בזה העולם.

א' רמ רעט

ירבה לבאר את מעלת השמחה שאדם שמח בקיום מצוותיו ותברך,
שאז הוא מתענג בנעם ערבות ידידות זיו שכונת עזו ותברך, ולהפוך
הסמ"ך-מ"ם אורב מאד מאד על מדת השמחה, כי כל ענינו הוא עצבות
ומרירות, ולהכניס באדם יאוש ודכאון, וצריכים למסר את נפשו שיהיה
תמיד בשמחה עצומה, ועל-ידי-זה יצליח דרכו כל מי חיו, וירבה
לדבר ממעלת תפלה והתבודדות, איך שנה מפשיט את כל העקמומיות
שבלבבו, ואיך שנה עקר הגאלה שיגלה משיח, שנוזפה לדבר עמו
ותברך כאשר ידבר איש אל רעהו מגדל גלוי אלקות שישרה עליו,
ויפרש את הפסוק: "כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל
חטאתיכם לפני ה' תטהרו".

א' רמא רפב

ידבר ממעלת הזוכה להתמיד בספרי לקוטי-הלכות, שאז אינו צריך כבר
שום דבורים, כי ההתחזקות המובאות שם, הם עין לא ראתה, וירבה
לדבר ממעלת הזוכה לילך עם הגלוי שגלה רבנו ז"ל בענין "היום אם
בקולו תשמעו", לידע שאין לו רק את היום הזה, ואז לא ידאג שום
דאגות אחרות כלל, ויכין עצמו בכל יום למות על קדוש ה', וידבר
ממעלת השכחה, שצריך לשכח בכל פעם העבר ולעשות התחלה

חֲדָשָׁה, וְעַל־יְדִי־זֶה יִצְלִיחַ דְּרַכּוֹ תָּמִיד.

א' רמב רפד

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַמַּצְוָה לְהִיּוֹת סֹנֵדֶק, וְכֵן בְּעֵנִין פְּדִיוֹן הַבֵּן שֶׁנֶּחֱשַׁב כְּמוֹ פ"ד תַּעֲנִיּוֹת, זֶה מְקַבֵּל מִתַּלְמִידֵי הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב זי"ע, וּבּוֹדָאֵי זֶה מְפִי אֱלֹהֵינוּ, וְאֵינן לְחַלֵּק עַל זֶה כָּלֵל.

א' רמג רפה

יִחַזֵּק אֶת אֶחָד שֶׁהֵיָה לּוֹ הַפֶּסֶד וַיִּנְחַמוּ עַל זֶה מְאֹד, וַיַּעֲוֹרר שְׂאֵדָם צָרִיף לְהַסְתַּכֵּל עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא וְשֶׁהַכֵּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ.

א' רמד רפו

יַעֲוֹרר אֶת אֶחָד שֶׁרָצָה לְהִדְפִּיס קוֹנְטְרָס סֹדֵר הַנְּסִיעָה שֶׁלָּהֶם אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל בְּאִפְּן שְׁלִילִי מְאֹד, שְׂאֵסוֹר לַעֲשׂוֹת דְּבָר זֶה, כִּי זֶה יִגְרַם מַחְלָקָת, וּבִפְרָט לְמָה לְסַפֵּר רַע עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲפִלּוֹ שֶׁהֵיָה מְקַרְהָ יוֹצֵא דִפְּן וְקִיצוֹנֵי וְכוּ', לְמָה צָרִיכִים לְפָרְסָם אֶת זֶה בְּרַבִּים, שָׂרָק יְבֵאִישׁ רִיחָנוּ בְּעֵינֵי הָעוֹלָם, וְסַפּוֹר נִפְלֵא מִמוֹהֲרֵינּוּ"ת ו"ל, וְאֵיךְ שָׂר' לִוֵּי יִצְחָק סֵפֶר לּוֹ שֶׁמִּתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם בְּפֶתֶל הַמַּעֲרָבִי, שֶׁכָּל אֱלוֹ שְׁנוֹסְעִים עִם פִּסְפוֹרֵט מְזִיף שֶׁלֹּא יִתְפָּסוּ אוֹתָם, שֶׁלֹּא יִגְרְמוּ חֲלוּל שֵׁם רַבְּנוּ ו"ל, וַיִּדְבֵּר מִמַּעַלְת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, וְאֵיךְ שֶׁהֶעֱקֵר לֹא לְהַתְּבַלְבֵּל מֵאַחַר כָּלֵל, רַק לְרַצוֹת לְהַכְלִיל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמִי שֶׁפָּגַם בְּבְרִית אֲפִלּוֹ פְעַם אַחַת בְּחַיָּיו, חָס וְשָׁלוֹם, עָלָיו לָשׁוּב בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה כָּל יְמֵי חַיָּיו.

א' רמה רפט

יְדַבֵּר מִעֵנִין נֶסֶח הַתְּפִלָּה בְּכָלֵל, וּבְעֵנִין נֶסֶח בְּרַפְת הַמְּזוּזָן, וַיִּגְלֶה נִפְלְאוֹת בְּעֵנִין תְּפִלַּת 'יְגִדֵּל' מִי מִחֲבָרוֹ, וְלְמָה אֵינן אוֹמְרִים אֶת זֶה, וְכֵן אוֹדוֹת פְּזוּמֵן 'אַנְעִים זְמִירוֹת'.

א' רמו רצב

יְדַבֵּר אֵיךְ שֶׁכָּל עֵנִין סוֹד רַבְּנוּ ו"ל הוּא חֲדוּשׁ גְּדוֹל בְּעֵנִין הַתְּחַדְּשׁוֹת, שֶׁצָּרִיכִים לְחַדֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּכָל עֵת וְשׁוּם דְּבָר לֹא יִשְׁבֵּר אוֹתוֹ, וַיִּגְלֶה סוֹד מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, הוּא סוֹד הַהִתְחַדְּשׁוֹת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, לַעֲשׂוֹת בְּכָל פְּעַם הַתְּחַלָּה חֲדָשָׁה, וַיַּעֲוֹרר מְאֹד לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאֵיךְ שֶׁאֵינן מְקוּם מְנוּס לְבָרַח בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, שֶׁשֵּׁם הוּא הַמְּקוּם הַכִּי בְּטוֹחַ, וְכַפִּי שְׂאֵדָם מְכִין עֲצָמוֹ לְזַכּוֹת לְגִלּוֹי אֲמוּנָה, גְּלוּי אֱלֻקוֹת, כֵּן נִמְשָׁכִים עָלָיו נְסִים מִלְּמַעְלָה, וַיַּעֲוֹרר הַרְבֵּה עַל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת וְשִׁמְחָה, וַיִּתְנַהֵּג

עֲצֵמוּ בְּפִשִּׁיטוֹת גְּדוֹלָה, וְזֶה עֵקֶר הַחַיִּים בְּעוֹלָם.

א' רמז רצה

יְדַבֵּר מִגְרִיעוֹת מִדַּת הַכַּעַס, וְאִיךָ שָׁזָה הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי, וַיַּעֲוֹרֵר הַרְבֵּה עַל לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּמִי שָׁאִינוּ לוֹמַד תּוֹרָה אֵין בּוֹ חֲסִידוֹת וְאֵין בּוֹ מוֹסֵר וְאֵין בּוֹ כְּלוּם.

א' רמח רצו

יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּמִי שֶׁיִּלְמַד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֵין לוֹ לְהִתְפַּחַד כָּלֵל שְׂיִפֵּל, חַס וְשְׁלוֹם, כִּי רַבְּנוּ ז"ל לֹא יָתֵן לוֹ לִפְלֵי, וַיְדַבֵּר מִהַתּוֹרָה בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רַפּב, אִיךָ שָׁזָה מַחֲתִיָּה נִפְשׁוֹת, וַיַּעֲוֹרֵר הַרְבֵּה עַל הַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַעֲתִידִין לִתֵּן אֶת הַדִּין עַל זֶה שָׁאִין מִפִּיצִים אֹרֵר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם.

א' רמט רחצ

יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַהִתְקַרְבוֹת אֶל הַצַּדִּיק, וּבַחַיִּים חַיּוֹתוֹ יֵשׁ עוֹד אֵיזָה מְצִיאוֹת שֶׁהוּא נוֹגֵעַ בְּהַצַּדִּיק, אֲבָל לְאַחַר הַסְּתַלְקוֹתוֹ אֵין לוֹ שׁוּם שְׂכִיחוֹת, רַק אִם בָּא אֶל קַבְּרוֹ וּמִתְחַנֵּן וּמִבְּקֵשׁ שָׁם, כִּי בְּמִקּוֹם גְּנִיזָתוֹ, שָׁם יֵשׁ אֹוִיר הַנַּח וְהַזָּף.

א' רנ רצט

יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת מְצוֹת פְּדִיּוֹן שְׁבוּיִים, שָׁזָה עֵסֶק לְקַרֵּב רַחוּקִים לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, וַיְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַשְּׂמִחָה — לְשִׂמְחַת תְּמִיד בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְלִשְׂמִיחַ אַחֲרָיִם, וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבָר שְׂבַעוֹלָם, וַיִּגְלֶה מַעֲלַת הַזּוֹכָה לַחֲטָף שְׁעוּרִים כְּסוֹדֵרן בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וַיִּפְרֹשׁ פְּסוּק בַּתְּהִלִּים בְּדֶרֶךְ נִפְלְאוֹה עַד מֵאֹד, וַיַּרְבֵּה לְגִלוֹת מִמַּעֲלַת קִדְשַׁת הַדְּבֹר.

א' רנא שג

יִגְלֶה נִפְלְאוֹת מִמַּעֲלַת סֵדֶר דֶּרֶךְ הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵל מֵה יְכוּלִים לְזַכּוֹת עַל-יְדֵי-זֶה, וְצָרִיכִים לְהַרְבוֹת בְּלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְשׁוּם דְּבָר שְׂבַעוֹלָם לֹא יִבְלַבֵּל אוֹתוֹ, וְכֵן יַעֲוֹרֵר הַרְבֵּה, שֶׁהָאָדָם אֲסוּר לוֹ לְהִסְתַּכֵּל עַל אַחַר כָּלֵל, וְזֶה עֵקֶר פְּרִסוּם שֶׁל שְׁקֵר — לְרוּץ רַק אַחַר זוּלָתוֹ וַיִּשְׁכַּח מִעֲצֵמוֹ, וְעֵקֶר מַעֲלַת הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, שֶׁיְכוּל לְעוֹרֵר אֶת נִקְדָּתוֹ, וְצָרִיכִים לִידַע, שְׂבֻזָּה הָעוֹלָם אֵי אֶפְשָׁר לְדַעַת מֵהוּת הַשְּׁנִי כָּלֵל, וְכֵן צָרִיכִים לְדַעַת, שֶׁכֵּל מֵה שֶׁהָאָדָם יוֹתֵר נֶעְלָם וְנִסְתָּר מִבְּנֵי-אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, יוֹתֵר חָשׁוּב הוּא בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, וַיַּרְבֵּה לְדַבֵּר מִמַּעֲלַת מִדַּת הַדֶּרֶךְ אֲרָץ.

תִּכְן הָעֲנִינִים

שפה

שְׁצַרְיָךְ לְהִיּוֹת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְכֵן יִגְלֶה אֶת גְּדֹל הָעֲנָן שֶׁל בְּזִיוֹנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מִתְּכַפְּרִים לוֹ כָּל עֲוֹנוֹתָיו, וְזוֹכֶה לְהַכְּלִל בּוֹ יְתָבְרָךְ, כִּי נִתְבַּטְּלַת עַל-יְדֵי-זֶה גְּשָׁמֵי־חַיִּים גּוֹפּוֹ וְחָמְרוֹ הָעֵב וְהַגָּס.

א' רנב שז

יְדַבֵּר אִיךְ שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְחַזֵּק עֲצָמוֹ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וּבְכָל הַמְּצָבִים שֶׁלוֹ אָסוּר לְפַל בְּיָאוּשׁ, וְיְדַבֵּר מִפֶּסַח שְׁנִי, שֶׁאָמְרוּ הַטְּמֵאִים: לָמָּה נִגְרַע.

א' רנג שח

יְדַבֵּר מִמִּדַּת הַסְּבָלָנוֹת, וְאִיךְ שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְעֵבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּלֵי מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת, וּמִמְעַלַּת תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדָדוֹת.

א' רנד שט

יְדַבֵּר אִיךְ שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל תָּמִיד עַל הַצַּד הַטּוֹב בְּכָל מְקָרָה שֶׁקּוֹרָה עִמּוֹ, וְכֵן יִקְבַּל הַכַּל לְכַפֵּר עֲוֹנוֹת, וּמִמְעַלַּת הָעֲנָן שֶׁל תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, וְיִסְבִּיר מַה זֶה עוֹלָם הַבָּא, וְהָעוֹלָה עַל הַכַּל תָּמִיד רַק לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יְתָבְרָךְ.

א' רנה שיא

יְדַבֵּר מֵעֲנָן בֵּית, שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְבָנוֹת לְעֲצָמוֹ בְּגִשְׁמֵי־חַיִּים, וּמְכַל שְׁכָן בְּרוּחֵי־חַיִּים, בְּבִלִי, יְרוּשָׁלַיִם, תְּלוֹסְפָתָא, רְאֵשֵׁי תְבוּת: בֵּי'ת', וְיַחֲזֵק וַיַּעֲזֵר עַל תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדָדוֹת, שְׁנֵה עוֹלָה עַל הַכַּל.

א' רנו שיב

יְדַבֵּר אִיךְ שְׁעַל-יְדֵי רַבְנוּ ו"ל יְכוּלִים לְתַקֵּן פָּגַם הַבְּרִית הַזֹּצָאָת וְרַע לְבַטְּלָהּ, וַיַּעֲזֵר עַל לְמוֹד סְפָרֵי רַבְנוּ ו"ל, וְיְדַבֵּר מִמְעַלַּת הַזּוֹכֶה לְעֲשׂוֹת בְּכָל פֶּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יוּכַל לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתָבְרָךְ, וַיְבָאֵר עֲנָן תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדָדוֹת הַתְּלוּי בְּאִמּוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְדַבֵּר זֶה יְכַנִּים מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ בְּעוֹלָם, וְיְדַבֵּר מִמְעַלַּת הַזּוֹכֶה לְגִלוֹת אֹר רַבְנוּ ו"ל, שֶׁבְּזֶה תְּלוּיָהּ הַגְּאֻלָּה.

א' רנז שטו

יְדַבֵּר מִמְעַלַּת לְמוֹד זֶהר וְתַקּוּנִים, שֶׁהִלְשׁוֹן בְּעֲצָמָה מְעוֹרָרָת וּמְזַכֶּכֶת אֶת הָאָדָם מִכָּל מִינֵי לְכוּף וְזִהְמָה שֶׁנִּדְבְּקוּ בּוֹ, וְהָאֲרִיז"ל נָתַן תְּקוּן לְבַעַל תְּשׁוּבָה, שֶׁיֵּאמַר זֶהר וְתַקּוּנִים, וַיִּגְלֶה נְפִלְאוֹת מִהַתְּנָא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּעוֹרְרוֹת הַשְּׁנָה, וּמִמְעַלַּת סְפָרֵי חֲסִידוֹת עַל-פִּי

הגלוי של הבעל-שם-טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו, שְׁכֹלֹל מִכְתָּבֵי
הָאָרִיז"ל ומהזהר והתקונים.

א' רנח שיז

יעורר ללמד בלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִמֵּן ב', שְׁשֵׁם מְדַבֵּר רַבְּנוּ ז"ל
מתודה והודאה, ויגלה איך שְׁכֹל הַמְרִירוֹת שְׁעוֹבֶרֶת עַל הָאָדָם הִיא רַק
מחמת שְׁנִמְשָׁךְ אַחַר הַעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת, מֵה שְׁאִין בֵּן אָם? תֵּן תָּמִיד
תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי יִהְיֶה אָדָם אַחַר לְגַמְרֵי. וְזֶה יִסוּד
בַּחַיִּים, לְהִיּוֹת רְגִיל לְתֵן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה עַל כָּל הַחֹסֵד שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא עוֹשֶׂה עִמּוֹ בְּכָל דְּבָר, וַיַּעֲוֹר אֶת חֲשִׁיבוֹת הָעֲנִין, לְהִתְאַחַד
וּלְהִתּוֹעֵד עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו חֲסִידֵי בְּרַסְלָב.

א' רנט שיט

ידבר ממעלות מדת הסבלנות, ואיך שְׁזָה יִסוּד גְּדוֹל אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל,
וּכְדָאֵי לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם הַתּוֹרָה בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִמֵּן קנח,
ולומר עליה התפלה מלְקוּטֵי-תַפְלוֹת, מִי שֶׁהוּא כְּעֶסֶן וְעֲצָבָנִי, כִּי בַתּוֹרָה
הַזֹּאת מְדַבֵּר הַרְבֵּה רַבְּנוּ ז"ל מְגֻנּוֹת מִדַּת הַכֶּעַס וְהַרְצִיחָה, וַיַּעֲוֹר אֶת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים שִׁישְׁמְחוּ מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֶלְקֵם, שְׁזוֹכִים לִידַע מְרַבְּנוּ
ז"ל, אֲשֶׁר הוּא מְנַפֵּחַ בְּנוֹ רוּחַ חַיִּים חֲדָשָׁה בְּכָל פַּעַם.

א' רס שכ

ידבר מהחטא הנורא של פגם הברית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְאִיךָ
שְׁעָקָר הַתְּקוּן לַחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה הוּא רַק עַל-יְדֵי רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁגִּלָּה לוֹמַר
אֶת הַתְּקוּן הַכִּלְלִי שֶׁהֵם הַעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תַהֲלִים, וַיַּדְבֵּר מִמַּעַלְת הַזּוֹכָה
לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וּמְצִיַת אוֹתוֹ בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת, אֲזִי בְּנֻדְאֵי
יְהִי לּוֹ תְקוּן עַל כָּל הַחֲטָאִים, וַיַּדְבֵּר מִמַּעַלְת שְׁמִחָה וְהַתְּבוּדוֹת,
שְׁעַל יָדָה מִתְקַנִּים הַכֹּל, וַיְסַבֵּר אִיךָ שְׁדִיָקָא עַל-יְדֵי שְׁנֵי תְקוּנִים אֵלוֹ
נִתְּכַפֵּר לוֹ הַכֹּל, וַיְצַרִיכֵם לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ לְהִיּוֹת בְּכָל יוֹם בְּשִׁמְחָה, וְכֵן
לְהִתְבוּדָר עֲצָמוֹ עִמּוֹ תְּבָרַךְ, וַיַּחֲזֵק אֶת הָאָדָם שֶׁלֹּא יִבְרַח מְרַבְּנוּ ז"ל,
אֶלָּא אֲדַרְבֵּה כָּל מֵה שִׁישְׁמַע יוֹתֵר הַתְּנַגְּדוֹת — יִתְקַשֵּׁר יוֹתֵר אֵלָיו, וְכֵן
יִגְלֶה מַעַלְת אַמִּירַת חַיִּי פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת בְּכָל יוֹם, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה הוֹרֵג אֶת
יְצָרוֹ הָרַע הַבּוֹעֵר בּוֹ בַּפְּגָם הַבְּרִית הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְקִרְיַאת שְׁמַע
שְׁעַל הַמַּטָּה כְּפִי גִסַּח הָאָרִיז"ל, שְׁזָה תְקוּן פְּגָם הַבְּרִית, וּמַמַּעַלְת צְדָקָה
שֶׁהִיא תְקוּן פְּגָם הַבְּרִית, וּבַפֶּרֶט כְּשִׁנּוּתֵי צְדָקָה עַל הַדְּפֻסַת סְפָרֵי רַבְּנוּ
ז"ל, וַיִּגְלֶה אֶת הַסְּפָרִים שְׁזָכָה לְחַבֵּר עַל-פִּי הַהַקְדָּמוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל,

תִּכְן הַעֲנִינִים

שפז

וְאִיךָ שְׁנֹצְרֵךְ לְהַדְפִּיֶסֶם, וּמִכְבִּיחַ שְׁמֵי שְׁיַדְפִּיֶסֶם — יַעֲשֶׂה לּוֹ טוֹבָה גְדוֹלָה, וְכֵן מְדַבֵּר מִמַּעַלְת סִפְרֵי "אֲשֶׁר בְּנַחַל" שֶׁהֵם מִכְתָּבִים שֶׁכְּתַב לְבְנֵי הַנְּעוּרִים, וְלְהַשִּׁיב לָהֶם תְּשׁוּבוֹת עַל עֲנִינֵיהֶם.

א' רסא שלא

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הָעוֹסֵק בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּכָל יוֹם בְּתִשְׁבֵּעַ הַחֲדָשָׁה וּבְחֵיּוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל פֶּעַם, וְכֵן יִסְבִּיר אֶת עֲנִינֵי הַהִתְבּוֹדָדוֹת, וַיַּעֲזֹר הַרְבֵּה עַל מִדַּת הַשְּׂמֻחָה, אֲפֹלוּ אֵלּוּ שְׁנֹפְגָמוֹ בַּפָּגַם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, צְרִיךְ שְׁיַדְעוּ שֶׁעֵקֶר תְּקוּנָם הוּא עַל-יְדֵי תִקְוַת הַשְּׂמֻחָה, שֶׁזֶה מִתְקַן אֶת הַחֲטָא הַזֶּה, וּבְעֲנַן קָרוֹב רְחוּקִים אֵל דַּעַת רַבְּנוּ ו"ל שְׂאִין לְמַעְלָה מִזֶּה.

א' רסב שלד

יְדַבֵּר מֵאֲמִירַת הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב וְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, שֶׁצְרִיכִים לְקַבֵּל אֶת כָּל הַבָּא עָלָיו לְטוֹבָה, וְכִמְאֹר רַבְּנוּ ו"ל: כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁכָּל מְאוֹרְעוֹתָיו הֵם לְטוֹבוֹתָיו, זֹאת הַבְּחִינָה הִיא מֵעֵין עוֹלָם הַבָּא.

א' רסג שלה

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַשְּׂמֻחָה, וּמֵעֲנִין מַעַלְת הַמַּחְלָקַת שֶׁבָּאָה עַל הָאָדָם.

א' רסד שלו

יְבָאֵר בְּאוֹר נִפְלֵא בַּפְּסוּק: "וַיַּעֲלֶה נִפְשֵׁי אֲתָכֶם", וַיְדַבֵּר לְאֵילוֹ מְדַרְגּוֹת רַבְּנוּ ו"ל רוּצָה לְהַבִּיאֵנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם.

א' רסה שלז

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת מִדַּת הַשְּׂמֻחָה וּמִגְנוּת הַעֲצָבוֹת, וּמִמַּעַלְת הָאֲרָבֶעָה לְמוֹדִים: מְקַרָּא, מְשֻׁנָּה גְמָרָא, מְדַרְשׁ, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד הָאֲרָבֶעָה עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, הָעֵקֶר לֹא לְהִטְעוֹת עֲצָמוֹ, רַק לִידְעַת שֶׁדַּבֵּר רַבְּנוּ ו"ל הוּא רַק תּוֹרָה וְתַפְלָה וְהַתְּבּוֹדָדוֹת.

א' רסו שלח

יְגַלֶּה נִפְלְאוֹת מִמַּעַלְת הָאוֹמֵר בְּכָל יוֹם הָעֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים, וַיִּסְבִּיר אִיךָ שֶׁכָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם, זֶה בְּשִׁבִּיל הָאָדָם בְּעֲצָמוֹ, כִּי אִם הָאָדָם חוּטָא, הוּא צְרִיךְ לְסַבֵּל רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְהָעֲצָה — לוֹמַר בְּכָל יוֹם אֶת הָעֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים, שֶׁהֵם תְּקוּנַת הַכְּלָלִי.

א' רסז שמ

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת, וְאִיךָ שֶׁצְרִיכִים לְזַכֵּף אֶת הַגּוּף, עַד שֶׁלֹּא יִכְסֶה וְלֹא יַעֲלִים וְלֹא יִסְתִּיר אֶת הָאֱלָקוֹת שֶׁמַּחֲיָה אוֹתוֹ.

א' רסח שמא

יְדַבֵּר מִתְקוֹן פָּגַם הַבְּרִית, וְעִצּוֹת לְמִי שֶׁעוֹבְרִים עָלָיו פְּגָמִים אֵיךְ לְתַקֵּן אֶת זֶה, וּמִמְעַלְת הַדְּבוּר, לְדַבֵּר תְּמִיד דְּבוּרֵי אַמוּנָה — הֵן עִם עֲצוּמוֹ וְהֵן עִם אַחֲרִים, וַיְגַלֶּה אֵיךְ שֶׁהוּא לֹא קָרָא לְאַף אֶחָד שֶׁיִּבּוֹא אֵלָיו, רַק כִּי סָבַב הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁיִּתְחִילוּ לְבֹא אֵלָיו, וְהוּא מְדַבֵּר עִמָּהֶם דְּבוּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְלֹא מִסְתַּכֵּל עַל הַמַּחְלָקֶת שֶׁעָלָיו.

א' רסט שמב

יְדַבֵּר מִעֲנֵן הַתְּחִיבוּת, וְאֵיךְ שֶׁצָּרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּכָל הַמְּצָבִים שֶׁעוֹבְרִים עָלָיו בַּחַיִּים, וּמִמְעַלְת הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שֶׁאֵדָם זוֹכָה לְחֹטֵף בְּכָל יוֹם, וַיְדַבֵּר מִעֲנֵן חַג הַשְּׁבוּעוֹת, מִתֵּן תּוֹרָה וּסְפִירַת הָעֵמֶר, וְקִשּׁוֹר חֻקָּהָ עִם מַלְכוּת.

א' ער שמה

יְגַלֶּה נִפְלְאוֹת מִהָאֵדָם שֶׁהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ שֶׁל מְצִיאַת הַחֹסֵד שֶׁעוֹשֶׂה עִמוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבִצָּר מְרַחֵב לוֹ, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה יֵצֵא לְגַמְרֵי מְכַל הַצָּרוֹת, וְתְמִיד צָרִיכִים לְהִסְתַּכֵּל עַל הַהֲרַחְבוֹת שֶׁעוֹשֶׂה עִמוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וַיְרַבֶּה לְהִסְבִּיר אֶת פָּגַם הַדְּבוּר, שֶׁעוֹקֵר אֶת מִחַ הָאֵדָם לְגַמְרֵי, וְכָל הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת בָּאוֹת רַק מִזֶּה.

א' רעא שמז

יְגַלֶּה עִצּוֹת לְמִי שֶׁנִּפְגַּם בְּפָגַם הַבְּרִית הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, כְּדַעַת מֵהַלְעִשׂוֹת.

א' ררב שמט

יְדַבֵּר אֵיךְ שֶׁצָּרִיכִים לְהִתְחִיבוֹת עֲצוּמוֹ עִם סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְלְהִתְמַיֵּד בְּכָל יוֹם בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְשֶׁלֹּא יִתְבַּלְבֵּל מִשּׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם.

א' רעג שנ

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִהַזּוֹכָה לְהִתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

א' רעד שנא

יְדַבֵּר מִמֵּי שֶׁפָּגַם בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֵיךְ שֶׁכָּל תְּקוּנוֹ הוּא עַל-יְדֵי הַצְּדִיק, וַיְבָאֵר כַּמָּה נְקֻדוֹת חֲשׂוֹבוֹת בְּהִתְקַרְבוֹת אֶל הַצְּדִיק, וְאֵיךְ שֶׁצָּרִיכִים לְשָׁמֵר עֲצוּמוֹ מְאֹד מְאֹד מִרְשָׁעִים אַרְוָרִים.

א' ערה שנג

יִחַזֵּק אֶת הָאֵדָם מְאֹד, שֶׁיִּתְחַזֵּק מִעֲמֵד בְּכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וְשׁוֹם דְּבַר

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

שפט

לא יוכל לשבר אותו, וממעלת השמחה בכלליות ובשמחת המצוות
בפרטיות.

א' רעו שנה

יעורר הרבה על הפצת ספרי רבנו ז"ל, ואיך שצריכים לקיים צנאית
מוהרנ"ת ז"ל בתמימות ובפשטות גמורה, ולא להסתכל אפלו על אנשי
שלומו בזה.

א' רעו שנו

ידבר ממעלת השמחה, ובפרטיות לאלו שנופגמו בפגם הברית הוצאת
זרע לבטלה, אשר באמת הם נשמות גבוהות מאד, נשמות שרשיות,
ולכן לא בחנם הכשילם הסמ"ך-מ"ם בחטא המגנה הנה, ועל-ידי
שמחה יכולים לבטלו ולסלקו לגמרי, וצריכים למסר נפשו בעבור מדת
השמחה, שזה העקר בתיי האדם.

הספר הקדוש הזה נדפס
לעילוי נשמת מורנו ורבנו עטרת ראשנו
ר' אליעזר שלמה בן מלכה זיע"א
אבי מורי ויקטור דוד בן רחמים
הרבנית שיפרה בת סאסיא
אמי מורתי אניטה בת חנה רג'ינה

ת.נ.צ.ב.ה.

ולהבדיל להצלחת

משפחת ריימונד

וכל יוצאי חלציהם עד עולם

ולהצלחת הקהילה

לעשות רצון רבם

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

מורנו ורבנו

ר' אליעזר שלמה בן מלכה זיע"א

שיהיה מליץ יושר בעבורנו

להצלחת קהילת חסידי ברסלב יבנאל

חזרה בתשובה שלמה רפואה והצלחה

מנשה בן חנה ובני ביתו ומשפחתו

סמדר מלכה ובני ביתה

רחמים בן אניטה ובני ביתה

מירה בת אניטה חנה ובני ביתה

לעילוי נשמת

ויקטור בן מתוקה

ואניטה חנה בת רגינה

